

RAIFFEISEN BANKA A.D., Beograd

**Konsolidovani finansijski izveštaji
31. decembar 2023. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	2 - 3
Konsolidovani Finansijski izveštaji:	
Konsolidovani Bilans uspeha	4
Konsolidovani Izveštaj o ostalom rezultatu	5
Konsolidovani Bilans stanja	6
Konsolidovani Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Konsolidovani Izveštaj o tokovima gotovine	8 - 9
Napomene uz Konsolidovane Finansijske izveštaje	10 - 166
Konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju za 2023. godinu	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Aкционарима Raiffeisen banke a.d., Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja Raiffeisen banke a.d., Beograd (u daljem tekstu: "Banka") i njenih zavisnih pravnih lica (dalje u tekstu, zajedno: „Grupa“), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine, konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje koje uključuju informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama.

Po našem mišljenju, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito konsolidovano finansijsko stanje Grupe na dan 31. decembra 2023. godine i rezultate njenog poslovanja i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja izdatim od stane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB").

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku izveštaja naslovlenom Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Grupu u skladu sa *Međunarodnim etičkim kodeksom za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti)*, izdatim od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe ("IESBA Kodeks") i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije

Rukovodstvo Grupe je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju ali ne uključuju konsolidovane finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima. Naše mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije.

U vezi sa našom revizijom konsolidovanih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i konsolidovanih finansijskih izveštaja ili da li izgleda da naša saznanja stečena tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. U vezi sa konsolidovanim godišnjim izveštajem o poslovanju, sprovedli smo postupke propisane Zakonom o računovodstvu Republike Srbije. Ti postupci uključuju proveru da li je konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju u formalnom smislu pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu sprovedenih procedura, u meri u kojoj smo u mogućnosti da to ocenimo, izveštavamo da:

1. Informacije prikazane u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju za 2023. godinu su usklađene, u svim materijalno značajnim aspektima, sa priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima za godinu koja se završila 31. decembra 2023. godine.
2. Priloženi konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2023. godinu je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu poznавanja i razumevanja Grupe i njenog okruženja stečenog tokom revizije, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo Grupe je odgovorno za pripremu i fer prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Grupe da nastavi s poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Grupu ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Grupe.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno lice osnovano u skladu sa pravom Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske, i Mrežu njegovih članova, od kojih je svaki zaseban i samostalan pravni subjekt. Molimo Vas da posetite www.deloitte.com/rs/o-nama za detaljniji opis pravne strukture Deloitte Touche Tohmatsu Limited i njениh društava članova.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Aкционарима Raiffeisen banke a.d., Beograd (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

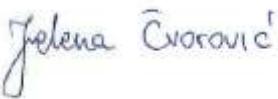
Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da konsolidovani finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Grupe.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Grupa prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije i sadržaja konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u konsolidovanim finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza u vezi sa finansijskim informacijama entiteta ili poslovnih aktivnosti u okviru Grupe kako bismo izrazili mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima. Mi smo odgovorni za usmeravanje, nadzor i izvršenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizorsko mišljenje.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke internih kontrola koje smo identifikovali tokom revizije.

Beograd, 17. april 2024. godine

Jelena Čvorović
Ovlašćeni revizor
Deloitte d.o.o. Beograd

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA
od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

<u>U hiljadama RSD</u>	Napomena	2023.	2022.
Prihodi od kamata	6, 3(b)	34.198.182	18.771.752
Rashodi kamata	6, 3(b)	(2.602.568)	(1.461.943)
Neto prihod po osnovu kamata		31.595.614	17.309.810
Prihodi od naknada i provizija	7, 3(c), 2(i)	20.054.443	16.492.307
Rashodi naknada i provizija	7, 3(c), 2(i)	(6.142.387)	(4.794.917)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		13.912.056	11.697.390
Neto dobitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	5, 3(d)	245.879	2.325.698
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3(j)	(301.334)	(379.957)
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	3(e)	569.305	(1.830.752)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8, 3(a), 2(i)	118.767	84.184
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9, 3(j)	(2.926.699)	(2.313.173)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	10	248.955	130.561
Ostali poslovni prihodi	10	216.357	157.146
Ukupan neto poslovni prihod		43.678.900	27.180.906
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11, 20, 21, 3(y)	(6.327.857)	(6.144.930)
Troškovi amortizacije	3(h), 3(p), 3(q)	(2.035.180)	(1.901.000)
Ostali prihodi	12.1	629.798	700.364
Ostali rashodi	12.2	(9.508.822)	(7.284.102)
Dobitak pre oporezivanja		26.436.839	12.551.238
Porez na dobitak	13, 3(i)	(3.915.689)	(1.811.597)
Dobitak/ (gubitak) po osnovu odloženih poreza	13, 3(i)	(36.685)	49.054
Dobitak nakon oporezivanja		22.484.465	10.788.695
Dobitak koji pripada matičnom entitetu		22.484.465	10.788.695
Dobitak koji pripada vlasnicima bez prava kontrole			-

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 11. april 2024. godine

Goran Kesić
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Napomene</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Dobitak perioda	28	22.484.465	10.788.695
Ostali rezultat perioda			
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak</i>			
Aktuarski dobici/gubici		(63.781)	41.036
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		288.589	(1.651.139)
Dobici / (gubici) po osnovu instrumenata namenjenih zaštiti od rizika novčanih tokova		(72.290)	194.915
Dobitak/Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	13.3	(23.699)	212.845
Ukupan pozitivan/negativan ostali rezultat perioda		128.819	(1.202.343)
Ukupan rezultat perioda		22.613.284	9.586.352
Ukupan rezultat koji pripada matičnom entitetu		22.613.284	9.586.352
Ukupan rezultat koji pripada vlasnicima bez prava kontrole			-

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 11. april 2024. godine

Goran Kesić
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA
na dan 31. decembar 2023. godine

U hiljadama RSD	Napomena	31.12.2023.	31.12.2022.
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14, 3(k)	134.518.611	137.789.502
Potraživanja po osnovu derivata	15, 3(l)	57.591	52.048
Hartije od vrednosti	16, 3(l), 3(o)	96.743.682	95.631.346
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17, 3(l), 3(n)	65.704.139	22.667.243
Krediti i potraživanja od komitenata	18, 3(l), 3(n)	356.129.740	384.745.529
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(k), 3(n), 4(c)	596.925	166.249
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	19	137	137
Nematerijalna imovina	22, 3(p)	1.731.267	3.108.273
Nekretnine, postrojenja i oprema	20, 3(h), 3(q)	8.167.551	8.701.872
Investicione nekretnine	21	52.453	66.829
Tekuća poreska sredstva	3(i)	-	-
Odložena poreska sredstva	23, 3(i)	766.011	696.164
Ostala sredstva	24	1.503.263	2.148.168
Ukupno aktiva		665.971.370	655.773.359
Pasiva			
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	3(l)	60.860	94.536
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25, 3(s)	15.466.397	29.447.116
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	26, 3(s)	542.104.777	538.427.371
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(l), 3(m)	1.217.435	1.273.246
Subordinirane obaveze	27	9.077.883	9.044.765
Rezervisanja	28, 3(t)	3.241.945	3.095.278
Tekuće poreske obaveze	13, 3(i)	2.242.902	876.709
Ostale obaveze	29	5.529.735	5.939.959
Ukupno obaveze		578.941.934	588.198.979
Akciski kapital	30, 3(v)	27.466.158	27.466.158
Dobitak	30, 3(v)	22.639.747	10.872.128
Rezerve	30, 3(v)	36.923.531	29.236.094
Ukupno kapital		87.029.436	67.574.380
Ukupno pasiva		665.971.370	655.773.359

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 11. april 2024. godine

 Goran Kesić
 Član Izvršnog odbora

 Raiffeisen banka d.d.
 BEograd

 Zoran Petrović
 Predsednik Izvršnog odbora

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

U hiljadama RSD	Akcijski i ostali kapital	Reserve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacione rezerve (potražni saldo)	Dobitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2022. godine	27.466.158	23.353.465	128.562	7.774.538	58.722.723
Dobitak tekuće godine	-	-	-	10.788.695	10.788.695
Negativni rezultat perioda	-	-	(1.202.343)	-	(1.202.343)
Ukupan pozitivni rezultat perioda	-	-	(1.202.343)	10.788.695	9.586.352
Ostalo	-	6.956.409	-	(6.956.409)	-
Ukupne transakcije sa vlasnicima	-	-	-	(730.439)	(730.439)
Isplata dividendi	-	-	-	(4.256)	(4.256)
Stanje na 31. decembra 2022. godine	27.466.158	30.309.874	(1.073.781)	10.872.129	67.574.380
Početno stanje na dan 1. januara 2023. godine	27.466.158	30.309.874	(1.073.781)	10.872.129	67.574.380
Dobitak tekuće godine	-	-	-	22.484.465	22.484.465
Pozitivni/Negativni rezultat perioda	-	-	128.819	-	128.819
Ukupan pozitivni rezultat perioda	-	-	128.819	22.484.465	22.613.284
Prenos neraspoređene dobiti u ostale rezerve	-	7.558.619	-	(7.558.619)	-
Ukupne transakcije sa vlasnicima	-	-	-	(3.158.228)	(3.158.228)
Isplata dividendi	-	-	-	(3.412.053)	(3.412.053)
Efekti po osnovu mergera	-	-	-	253.825	253.825
Stanje na 31. decembra 2023. godine	27.466.158	37.868.493	(944.962)	22.639.747	87.029.436

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Beograd, 11. april 2024. godine

Goran Kesić
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	59.137.856	38.145.606
Prilivi od kamata	30.029.431	19.066.471
Prilivi od naknada	19.240.909	17.461.987
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	9.867.516	1.617.148
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(22.047.964)	(20.531.997)
Odlivi po osnovu kamata	(1.702.894)	(1.394.045)
Odlivi po osnovu naknada	(5.914.739)	(5.116.250)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(5.714.937)	(6.646.604)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(1.512.763)	(893.137)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(7.202.631)	(6.481.961)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	37.089.892	17.613.609
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	15.707.239	101.300.746
Smanjenje potraživanja po osnovu HOV	15.707.239	19.114.371
Smanjenje potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	426.375
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	-	80.460.461
Povećanje drugih finansijskih obaveza	-	85.316
Povećanje obaveza po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	1.214.223
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(19.201.370)	(61.875.766)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(14.972.579)	(61.875.766)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	-
Povećanje potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	(436.908)	-
Smanjenje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	(3.702.544)	-
Smanjene drugih finansijskih obaveza	(33.676)	-
Smanjene obaveza po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promeni fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	(55.663)	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	33.595.761	57.038.589
Plaćeni porez na dobit	(1.503.660)	(1.264.814)
Isplaćene dividende	(3.241.450)	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	28.850.651	55.773.775

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
od 1. januara do 31. decembra 2023. godine (nastavak)

U hiljadama RSD	2023.	2022.
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	32.202.321	14.522.833
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	32.188.542	14.223.645
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	13.779	299.188
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(53.247.951)	(58.142.917)
Odliivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(51.613.838)	(36.981.322)
Odliivi za kupovinu investicija u zavisna društva	-	(18.972.572)
Odliivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(1.624.113)	(2.129.537)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	(10.000)	(59.486)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(21.045.630)	(43.620.084)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	9.142.219
Priliv po osnovu subordiniranih obaveza	-	8.814.146
Prilivi po osnovu uzetih kredita	-	328.073
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(2.120.679)	-
Odlivi po osnovu uzetih kredita	(2.120.679)	-
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(2.120.679)	9.142.219
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	107.047.416	163.111.404
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(101.363.074)	(141.815.494)
NETO (SMANJENJE)POVEĆANJE GOTOVINE	5.684.342	21.295.910
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE (Napomena 14.2)	84.375.163	62.574.039
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	39.338	505.214
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (Napomena 14.2)	90.098.843	84.375.163

Napomene su sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Beograd, 11. april 2024. godine

Goran Kesić
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

1. OSNOVNI PODACI

Osnovni podaci o Banci

„Raiffeisenbank Jugoslavija“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) osnovana je 2001. godine i upisana u registar Privrednog suda u Beogradu, pod brojem VFi-3724/01 od 10. aprila 2001. godine. U 2003. godini Raiffeisenbank Jugoslavija a.d. Beograd promenila je naziv u Raiffeisen bank a.d. Beograd. Promena je registrovana 24. aprila 2003. godine u Trgovinskom sudu u Beogradu rešenjem br. XI Fi 4800/03. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 159711/2006 od 9. oktobra 2006. godine brisan je naziv Raiffeisenbank a.d. Beograd i upisan novi naziv Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2023. godine obuhvataju Banku i njena zavisna pravna lica (u daljem tekstu: Grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- depozitni i kreditni poslovi;
- devizni, devizno-valutni i menjački poslovi;
- poslovi platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslovi sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerski poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfeting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač Banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač Banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaju svoje organizacione jedinice.

Rešenjem Narodne banke Jugoslavije br. 86/2001 od 11. aprila 2001. godine Banka je dobila dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom (“veliko ovlašćenje”).

Banka je dana 05. avgusta 2021. godine zaključila sa Crédit Agricole S.A. Ugovor o kupoprodaji akcija na osnovu koga je Banka postala vlasnik 100% običnih akcija u Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad i istovremeno stekla i posrednu / indirektnu kontrolu nad privrednim društvom CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd (dalje u tekstu: CA Leasing). Banka je nakon dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije i nadležnih regulatornih tela, dan 01.4.2022. godine uspešno realizovala akviziciju 100% akcija RBA banke i CA Leasing-a. Dana 2. septembra 2022. godine Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad je promenila naziv u RBA banka a.d. Novi Sad (dalje u tekstu: RBA banka). Nakon pribavljanja saglasnosti Narodne banke Srbijena osnovu Rešenja G.br. 4558 od 04.04.2023. godine, izvršena je statusna promena pripajanja RBA banke a.d. Novi Sad, kao banke prenosioča, Raiffaisen banchi, kao banchi sticaocu, što je registrovano u Registru privrednih društava Agencije za privredne registre dana 28.04.2023. godine na osnovu Rešenja br. BD 38766/2033. Usled navedene statusne promene pripajanja, celokupna imovina i obaveze RBA banke su sa datumom statusne promene 28.04.2023. godine preneseni su na Raiffeisen banku, kao njenog univerzalnog pravnog sledbenika koji nastavlja da posluje, a RBA banka je prestala da postoji i izbrisana je iz Registra privrednih subjekata bez sprovođenja postupka likvidacije.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od Banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u Banci, ni u članu bankske grupe u kojoj je Banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Osnovni podaci o Banci (nastavak)

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih centrala i regionalnih centara. Centrale su u Novom Sadu, u ulici Braće Ribnikara 4-6, kao i Centrala u Beogradu (Savograd), u ulici Milentija Popovica 5A. Regionalni centri su : Regionalni centar Beograd 1 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 3 ekspoziture), Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 9 filijala i 8 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 3 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 7 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 2 ekspoziture), Regionalni centar Jug (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 11 filijala i 2 ekspoziture), Regionalni centar Sever (sa dve lokalne filijale, 15 filijala i 1 ekspoziturom),

Na dan 31. decembra 2023. godine Banka je imala 2.237 zaposlenih (31. decembar 2022. godine: 1.547 zaposlenih).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100000299.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd

Raiffeisen Future a.d. Beograd Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (dalje u tekstu: „Društvo“) osnovano je Odlukom o osnivanju od 28. septembra 2006. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd (prethodno Raiffeisenbank a.d. Beograd) u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima i Zakonom o privrednim društvima.

Osnivanje Društva je upisano u registar Agencije za privredne registre u Beogradu 23. novembra 2006. godine pod brojem BD.194119/2006. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Društvo je registrovano za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i za spoljnotrgovinski promet i usluge u spoljnotrgovinskom prometu.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16, 11070 Novi Beograd.

Društvo na dan 31. decembra 2023. godine ima 14 zaposlenih (31. decembar 2022. godine: 15 zaposlenih). Matični broj Društva je 20223243, a poreski identifikacioni broj 104714052. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je OTP Banka Srbija a.d., Beograd.

Društvo Raiffeisen Future upravlja sa dva dobrovoljan penzijska fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future i
Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future.

Narodna banka Srbije je dana 16. novembra 2006. godine izdala Rešenje br. 10175 kojim se izdaje dozvola za rad Društvu, kao i Rešenje br. 10176 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future (dalje u tekstu: Fond Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1000168. Fond je počeo sa poslovanjem u januaru 2007. godine. Na dan 31. decembra 2023. godine Fond ima ukupno 41.212 članova (31. decembar 2022. godine: 40.209 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 6.361.284 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 5.764.187 hiljade).

Narodna banka Srbije je dana 11. juna 2015. godine izdala Rešenje br. 51 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Euro Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future (dalje u tekstu: Fond Euro Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1001138. Fond Euro Future je počeo sa poslovanjem u julu 2015. godine. Na dan 31. decembra 2023. godine Fond Euro Future ima ukupno 7.395 članova (31. decembar 2022. godine: 6.238 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 769.892 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 618.270 hiljade).

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom o osnivanju od 03. maja 2007. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i Zakonom o privrednim društvima. Društvo je osnovano i posluje kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Komisija za hartije od vrednosti je 31. maja 2007. godine izdala Rešenje br. 5/0-33-2491/4-07 o davanju dozvole za rad društvu za upravljanje investicionim fondovima za obavljanje sledećih delatnosti:

- organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondom
- organizovanje i upravljanje alternativnim investicionim fondom
- osnivanje i upravljanje zatvorenim investicionim fondom
- upravljanje privatnim investicionim fondom.

Osnivanje Društva je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre u Beogradu dana 25. juna 2007. godine pod brojem BD62641/2007. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Delatnost Društva je upravljanje investicionim fondovima, dok je kao pretežna delatnost u Agenciji za privredne registre upisano upravljanje fondovima.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16, 11070 Novi Beograd.

Na dan 31. decembar 2023. godine Društvo ima 18 zaposlenih (31. decembar 2022.: 16).

Matični broj Društva je 20302402, a poreski identifikacioni broj 105053883. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je UniCredit bank Srbija a.d. Beograd.

Na dan 31. decembar 2023. godine, Društvo upravlja sa osam fondova (u daljem tekstu: Fondovi):

- UCITS fond Raiffeisen Cash,
- UCITS fond Raiffeisen Euro Cash,
- UCITS fond Raiffeisen World,
- UCITS fond Raiffeisen Bond,
- Prateći UCITS fond Raiffeisen Green,
- Alternativni investicioni fond Raiffeisen Alternativ,
- Grawe Equity Global 1 i
- Grawe Equity Global 2.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 12. jula 2007. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-3927/8-07 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije, a dana 16. avgusta 2007. godine Rešenje br. 5/0-44-6300/5-07 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Dana 13.01.2011.godine Komisija za hartije od vrednosti je izdala rešenje br.5/0-42-41/3-11 o davanju prethodne saglasnosti na spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije (fond koji prestaje da postoji) otvorenom investicionom fondu Raiffeisen World (fond sticalac). Dana 31.03.2011. godine izvršeno je spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije fondu Raiffeisen World. Komisija za hartije od vrednosti je dana 12.05.2011.godine izdala rešenje br. 5/0-42-41/7-11 kojim je dala saglasnost na Izveštaj o spajanju uz pripajanje. Istim rešenjem otvoreni investicioni fond Raiffeisen Akcije je prestao da postoji i izbrisani je iz registra investicionih fondova.

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd (nastavak)

Komisija za hartije od vrednosti je dana 10. decembra 2009. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-5414/5-09 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen CASH, a dana 04. marta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-351/7-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2023. godine Raiffeisen Cash ima ukupno 4.628 članova (2022.: 3.377 članova) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 13.305.509 hiljade (2022.: 9.043.629.784 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. maja 2010. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-1845/3-10 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen World, a dana 5. avgusta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-3581/4-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen WORLD upisan je kao fond rasta vrednosti imovine. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 5/0-38-2734/5-15 od 22.09.2015. godine UCITS fond Raiffeisen World upisan je u Registar investicionih fondova kao balansirani fond, a na osnovu Odluke o promeni vrste fonda-OIF Raiffeisen WORLD iz fonda rasta vrednosti imovine u balansirani fond koju je donela Skupština Društva dana 4.9.2015. godine. Na dan 31. decembar 2023. godine Raiffeisen World ima ukupno 1.982 člana (2022.: 2.040 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 1.188.006 hiljade (2022.: 1.239.879 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. oktobra 2012. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-3718/4-12 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen EURO CASH, a dana 13. novembra 2012. godine Rešenje br. 5/0-44-4305/3-12 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen EURO CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31.decembar 2022. godine Raiffeisen Euro Cash ima ukupno 8.873 člana (2022.: 5.930 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 46.585.361 hiljada (2022.: 26.087.473 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. juna 2021. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-938/8-21 i 02.jula.2021.godine Rešenje br. 2/5-151-938/9-21 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen BOND, a dana 30. avgusta 2021. godine Rešenje br. 2/5-151-3148/3-21 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen BOND predstavlja prihodni fond. Na dan 31.decembar 2023. godine Raiffeisen Bond ima ukupno 111 članova (2022.: 77 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 730.377 hiljada (2022.: RSD 512.969).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 21. marta 2022. godine izdala Rešenje, br. 2/5-109-3542/6-21 i 28. marta 2022.godine Rešenje br. 2/5-109-3542/7-21 o davanju dozvole za organizovanje pratećeg UCITS fonda Raiffeisen GREEN, a dana 09. juna 2022. godine Rešenje br. 2/5-152-832/3-22 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova sa javnom ponudom. UCITS fond Raiffeisen GREEN predstavlja prateći investicioni fond Glavnog balansiranog UCITS fonda Raiffeisen-Nachhaltigkeit-Solide. Na dan 31.decembar 2023. godine Raiffeisen Green ima ukupno 19 članova (2022: 17 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 43.134 hiljada (2022:RSD 34.069 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 08. septembra 2022. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-2307/7-22 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog alternativnog investicionog fonda sa javnom ponudom Raiffeisen ALTERNATIV, a dana 24. oktobra 2022. godine Rešenje br. 2/5-169-2924/2-22 o upisu ovog fonda u Registar alternativnih investicionih fondova sa javnom ponudom. Na dan 31.decembar 2022. godine AIF Raiffeisen Alternative ima ukupno 1.662 člana (2022: 702 člana) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 4.131.888 hiljada (2022: RSD 1.324.938 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. jula 2023. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-1304/3-23 i 01.08.2023. godine Rešenje broj 2/5-151-1034/5-23 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda **Grawe Equity Global 1**, a dana 30. avgusta 2023. godine Rešenje br. 2/5-152-2137/10-23 o upisu ovog fonda u Registar fondova Komisije. Na dan 31.decembar 2023. godine Grawe Equity Global 1 ima ukupno 1 člana i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 627.398 hiljada.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. jula 2023. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-1305/3-23 i 01.08.2023. godine Rešenje broj 2/5-151-1035/5-23 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda **Grawe Equity Global 2**, a dana 30. avgusta 2023. godine Rešenje br. 2/5-152-2138/10-23 o upisu ovog fonda u Registar fondova Komisije. Na dan 31.decembar 2023. godine Grawe Equity Global 2 ima ukupno 1 člana i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 625.944 hiljada.

1. OSNOVNI PODACI (nastavak)

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Društvo za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: Raiffeisen Leasing) osnovano je Ugovorom o osnivanju između Raiffeisenbank a.d.. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH. Vienna od 5. februara 2003. godine, koji su učestvovali sa po 50% u kapitalu Raiffeisen Leasing. U skladu sa ugovorom o prodaji preostalih 50% udela u Raiffeisen Leasing-u, koji je sklopljen između Raiffeisen banke a.d. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH Vienna 24. oktobra 2016. godine. Raiffeisen banka a.d. Beograd je postala vlasnik 100% kapitala Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Osnivanje Raiffeisen Leasinga je upisano u registar Trgovinskog suda u Beogradu pod brojem X-Fi-1410/03 dana 10. februara 2003. godine. U skladu sa promenom zakonske regulative, Raiffeisen Leasing je upisano u registar Agencije za privredne registre pod brojem 1-89259-00 dana 23. decembra 2005. godine.

Dana 25. januara 2006. godine, Narodna Banka Srbije je izdala Rešenje br. 619 po kome se izdaje dozvola Raiffeisen Leasingu za obavljanje poslova finansijskog lizinga.

U skladu sa Rešenjem Narodne Banke Srbije, budući da je Raiffeisen Leasing registrovano za obavljanje poslova finansijskog lizinga, prestaje da važi prethodna registracija, kojom je Raiffeisen Leasing bilo registrovano za finansijski lizing, posredovanje, veleprodaju i maloprodaju, prevoz i skladištenje robe, kupoprodaju i iznajmljivanje nekretnina, iznajmljivanje automobila i ostalih prevoznih sredstava, kao i mašina i opreme, istraživanje tržišta, konsulting i menadžment poslove i ostale usluge reklame i propagande. Takođe, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, društva registrovana za obavljanje delatnosti finansijskog lizinga, ne mogu obavljati druge vrste delatnosti.

Dana 30.09.2022. godine Registar privrednih društava Agencije za privredne registre doneo i objavio Rešenje broj 85063/2022 od 30.09.2022.godine, kojim je odobrena registracija statusne promene pripajanja privrednog društva CA Leasing d.o.o. Srbija Beograd (CA Leasing), matični broj 20310456 privrednom društvu Predučeće za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o., Beograd (Raiffeisen Leasing).

Usled navedene statusne promene sva imovina, prava, obaveze i dozvole društva CA Leasing uključujući i dozvolu za obavljanje zastupanja u osiguranju kao dopunske delatnosti shodno Zakonu o osiguranju na osnovu Rešenja br 1212 izdatu od strane Narodne banke Srbije dana 23.12.2016. godine su preneta na društvo Raiffeisen Leasing kao njegovog univerzalnog pravnog sledbenika, a društvo CA Leasing je prestalo da postoji i izbrisano je iz Registra privrednih subjekata bez sprovođenja likvidacije.

Osim navedenog izvršene je registracija promene sledećih podataka koji se tiču društva Raiffeisen Leasing:

- registracija povećanja osnovnog kapitala društva Raiffeisen Leasing za iznos od 178.666.700,00 dinara, kao i izmena vlasničke strukture društva Raiffeisen Leasing do kojih je došlo usled navedene statusne promene i zamene udela koja je tom prilikom izvršena tako da je Raiffeisen banka a.d Beograd vlasnik 75,30% udela u društvu Raiffeisen Leasing, RBA banka a.d Novi Sad je vlasnik 24,70% udela u društvu Raiffeisen Leasing;
- objavljivanje precišćenog teksta Osnivačkog akta društva Raiffeisen Leasing nakon izmena koje su usvojene na sednici Skupštine društva Raiffeisen Leasing koja je održana dan 21.09.2022.godine.

Registrirani upisani i uplaćeni osnivački kapital iznosi RSD 405,021,700.00.

Osnovna delatnost Raiffeisen Leasing je finansijski lizing. Sedište Raiffeisen Leasing-a je u ulici Đorđa Stanojevića 16, Novi Beograd.

Na dan 31. decembra 2023. godine Raiffeisen Leasing ima 73 zaposlenih (2022.: 74).

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

(a) Izjava o usklađenosti

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji (u daljem tekstu: konsolidovani finansijski izveštaji ili finansijski izveštaji) Grupe, sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (u daljem tekstu MSFI ili IFRS). Konsolidovani finansijski izveštaji su takođe usklađeni sa propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke (Službeni glasnik Republike Srbije broj 101/2017, 38/2018, 103/2018 93/2020) izuzev izveštaja o ostalom rezultatu u kom je dodata linija za efekte promena fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u prethodnoj godini.

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon". "Sl. glasnik RS". br. 73/2019). Grupa, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor").

Računovodstvene politike prikazane u nastavku, konzistentno su primenjivane u svim obračunskim periodima prikazanim u ovim finansijskim izveštajima.

(b) Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela istorijske vrednosti, osim za sledeće pozicije, koje se vrednuju po fer vrednosti:

- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz ukupni rezultat (primenljivo nakon 01. januara 2018. godine) i
- finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

(c) Funkcionalna i izveštajna valuta

Finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara ("RSD"), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji. Svi finansijski podaci su iskazani u hiljadama dinara osim ako nije drugačije naznačeno.

(d) Korišćenje procenjivanja

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(d) Korišćenje procenjivanja (nastavak)

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su rezultat redovnih provera. Ukoliko se putem provere utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti sredstava i obaveza, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je došlo do promene u proceni, ukoliko promena u proceni utiče samo na taj obračunski period, ili u periodu kada je došlo do promene u proceni i narednim obračunskim periodima, ukoliko promena u proceni utiče na tekući i buduće obračunske periode.

U Napomeni 3.1. su date informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Grupe.

(e) Promene računovodstvenih politika

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2023. godine:

Standardi/dopune koji su u primeni i koji su odobreni od strane Evropske Unije

• MSFI 17: Ugovori o osiguranju

Standard je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine uz dozvoljenu raniju primenu, pod uslovom da entitet takođe primenjuje MSFI 9 Finansijski instrumenti na ili pre datuma kada je prvi put primenio MSFI 17. Ovo je sveobuhvatni novi računovodstveni standard za ugovore o osiguranju, pokriva priznavanje i vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanja. MSFI 17 se primenjuje na sve vrste izdatih ugovora o osiguranju, kao i na određene garancije i finansijske instrumente sa ugovorima o diskrecionom učešću. Banka ne izdaje ugovore u okviru MSFI 17, stoga njegova primena nema uticaj na finansijski rezultat Banke, finansijski položaj ili tokove gotovine.

• MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja i MSFI Izveštaj iz prakse 2: Obelodanjivanje računovodstvenih politika (Dopune)

Dopune su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Dopune daju smernice o primeni koncepta procene materijalnosti na obelodanjivanje računovodstvenih politika. Posebno, izmene MRS 1 zamenjuju zahtev za obelodanjivanjem „značajnih“ računovodstvenih politika sa zahtevom za obelodanjivanjem „materijalnih“ računovodstvenih politika. Takođe, uputstva i ilustrativni primeri su dodati u Izveštaj iz prakse kako bi pomogli u primeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procena o obelodanjivanju računovodstvenih politika. Dopune ovog standarda nisu imale značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procenama i greške: Definicija računovodstvenih procena (Dopune)

Dopune su na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu i primenjuju se na promene u računovodstvenim politikama i promene računovodstvenih procena koje se dešavaju na ili nakon početka tog perioda. Izmenama se uvodi nova definicija računovodstvenih procena, definisanih kao novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su predmet nesigurnosti pri odmeravanju, ako nisu rezultat ispravke greške iz prethodnog perioda. Takođe, dopunama se pojašnjava šta su promene u računovodstvenim procenama i kako se one razlikuju od promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka. Dopune ovog standarda nisu imale značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• MRS 12 Porez na dobit: Odloženi porezi koji nastaju u vezi sa sredstvima i obavezama koje proističu iz jedne transakcije (Dopune)

Dopune su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Dopune sužavaju obim i daju dalju pojašnjenja u vezi sa izuzetkom za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako kompanije treba da obračunavaju odloženi porez u vezi sa imovinom i obavezama koje proističu iz jedne transakcije, kao što su lizing i obaveze vraćanja u prvobitno stanje. Izmene i dopune pojašnjavaju da kada su plaćanja kojima se izmiruje obaveza odbitna za poreske svrhe, stvar je prosuđivanja,

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(e) Promene računovodstvenih politika (nastavak)

uzimajući u obzir važeći poreski okvir, da li se takvi odbici mogu za poreske svrhe pripisati obavezi ili povezanoj komponenti imovine. Prema izmenama, izuzetak od početnog priznavanja se ne primenjuje na transakcije koje pri početnom priznavanju dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika. Primjenjuje se samo ako priznavanje lizing sredstva i obaveze zakupa (ili obaveze za vraćanje imovine u prvobitno, uključujući sa tom obavezom povezano sredstvo) doveđe do oporezivih i odbitnih privremenih razlika koje nisu jednake. Dopune ovog standarda nisu imale značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

Standardi/dopune koji su u primeni i koji nisu odobreni od strane Evropske Unije

• MRS 12 Porez na dobit: Međunarodna poreska reforma – Pravila za drugi stub (Dopune)

Dopune stupaju na snagu odmah po objavlјivanju, ali određeni zahtevi za obelodanjivanje stupaju na snagu kasnije. Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) objavila je pravila za drugi stub u decembru 2021. kako bi osigurala da velike multinacionalne kompanije podležu minimalnoj poreskoj stopi od 15%. Dana 23. maja 2023. godine, IASB je izdao Međunarodnu poresku reformu- pravila za drugi stub – izmene i dopune MRS 12. Dopune uvode obavezni privremeni izuzetak u računovodstvu odloženih poreza koji proizilaze iz jurisdikcione primene pravila za drugi stub i zahteva za obelodanjivanje za pogodjene entitete o potencijalnoj izloženosti porezu na dobit iz drugog stuba. Izmene zahtevaju, za periode u kojima je regulativa drugog stuba (suštinski) usvojena, ali još nije na snazi, obelodanjivanje poznatih ili razumno procenjivih informacija koje pomažu korisnicima finansijskih izveštaja da razumeju izloženost entiteta koja proističe iz poreza na dobit iz drugog stuba. Da bi se usklađio sa ovim zahtevima, od entiteta se traži da obelodani kvalitativne i kvantitativne informacije o svojoj izloženosti porezu na dobit iz drugog stuba na kraju izveštajnog perioda. Obelodanjivanje tekućih poreskih rashoda koji se odnose na porez na dobit iz drugog stuba i obelodanjivanja u vezi sa periodima pre nego što zakon stupi na snagu su potrebni za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, ali nisu potrebni za bilo koji periodični izveštaj u godini koja se završava 31. decembra 2023. ili ranije. EU još uvek nije odobrila izmene i dopune. Dopune ovog standarda nisu imale značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

(f) Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

• MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Dopune)

Izmene i dopune su na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, i obavezu da se primenjuju retrospektivno u skladu sa MRS 8. Cilj izmena je da razjasni princip u MRS 1 za klasifikaciju obaveza na kratkoročne i dugoročne. Izmenama je pojašnjeno značenje prava na odlaganje izmirenja obaveza, uslov da ovo pravo postoji na kraju izveštajnog perioda, da namera menadžmenta ne utiče na klasifikaciju na kratkoročne i dugoročne obaveze, da opcije druge ugovorne strane koje bi mogle da dovedu do izmirenja obaveza prenosom sopstvenih instrumenata kapitala entiteta ne utiču na klasifikaciju na kratkoročnu i dugoročnu obavezu. Takođe, izmene i dopune preciziraju da samo kovenante sa kojima entitet mora biti usklađen na ili pre datuma izveštavanja mogu uticati na klasifikaciju obaveze. Dodatna obelodanjivanja su takođe potrebna za dugoročne obaveze koje proizilaze iz kreditnih aranžmana koji su predmet usaglašenosti sa kovenantama u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštavanja. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• MSFI 16 Lizing: Obaveze po osnovu u transakciji prodaje i povratnog lizinga (Dopune)

Izmene su na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Izmene i dopune imaju za cilj da poboljšaju zahteve koje prodavac-zakupac koristi u odmeravanju obaveze za lizing koja proizilazi iz transakcije prodaje i povratnog zakupa u MSFI 16, dok se ne menja računovodstveni tretman zakupa koji nije u vezi sa transakcijama prodaje i povratnog lizinga. Konkretno, prodavac-zakupac određuje „lizing plaćanja“ ili „revidirana lizing plaćanja“ na takav način da prodavac-zakupac ne priznaje bilo kakav iznos dobitka ili gubitka koji se odnosi na pravo korišćenja koje zadržava. Primena ovih zahteva ne sprečava prodavca-zakupca da prizna, u bilansu uspeha, bilo kakav dobitak ili gubitak u vezi sa delimičnim ili potpunim raskidom zakupa. Prodavac-zakupac primenjuje izmenu retrospektivno u skladu sa MRS 8 na transakcije prodaje i povratnog zakupa koje su sklopljene nakon datuma početne primene, što je početak godišnjeg izveštajnog perioda u kojem je entitet prvi put primenio MSFI 16. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(f) Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

• MRS 7 Izveštaj o tokovima gotovine i MSFI 7 Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja – Finansijski aranžmani sa dobavljačima (Dopune)

Izmene su na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Izmene dopunjaju zahteve koji su već u MSFI i zahtevaju od entiteta da obelodani odredbe i uslove finansijskih aranžmana sa dobavljačima. Pored toga, od entiteta se zahteva da na početku i na kraju izveštajnog perioda obelodane knjigovodstvene iznose finansijskih obaveza po osnovu finansijskih aranžmana sa dobavljačima i stavke u kojima su te obaveze prikazane, kao i knjigovodstvene iznose finansijskih obaveza i stavki za koje su finansijeri već izmirili odgovarajuće obaveze prema dobavljačima. Entiteti takođe treba da obelodane vrstu i efekat negotovinskih promena u knjigovodstvenim vrednostima finansijskih obaveza po osnovu finansijskih aranžmana sa dobavljačima koje sprečavaju da knjigovodstveni iznosi finansijskih obaveza budu uporedivi. Nadalje, izmene zahtevaju od entiteta da na početku i na kraju izveštajnog perioda obelodani raspon datuma dospeća za finansijske obaveze koje duguju finansijerima i za uporedive obaveze prema dobavljačima koje nisu deo tih aranžmana. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• Dopuna MSFI 10 - Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 - Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva

Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

(g) Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom), koje podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

(h) Usaglašenost potraživanja i obaveza

U skladu sa važećom zakonskom regulativom, Banka je izvršila usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa poveriocima i dužnicima Banke na dan 31. oktobar 2023. godine. Iznos neusaglašenih potraživanja iznosi RSD 13.838 hiljada, dok iznos neusaglašenih obaveza iznosi RSD 50.751 hiljada. Neusaglašeni iznosi potraživanja i obaveza ne utiču na iznose finansijskih izveštaja.

(i) Uporedne informacije

Uporedne informacije u pratećim finansijskim izveštajima predstavljaju podatke iz konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe za 2023. godinu.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Grupa konzistentno primenjuje usvojene računovodstvene politike u svim periodima prezentiranim u finansijskim izveštajima. Osnovne računovodstvene politike primenjene kod sastavljanja računovodstvenih izveštaja za 2022. godinu navedene su dalje u tekstu

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(a) Konsolidacija

Grupa obuhvata matično pravno lice sa svim svojim zavisnim pravnim licima.

Zavisna pravna lica su privredna društva koje su pod kontrolom matičnog pravnog lica.

Kontrola je uspostavljena kada Banka:

- ima moć nad subjektom ulaganja
- je izloženo, ili ima prava, na promenljive prinose od svog učešća u subjekat ulaganja I
- ima sposobnost da koristi svoju moć da utiče na ostvarivanje koristi od njegove delatnosti.

Investicije u zavisna pravna lica se vrednuju equity metodom.

Finansijski izveštaji zavisnih preduzeća su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe od dana početka kontrole.

Sva sredstva i obaveze unutar grupe, kapital, prihodi, rashodi i novčani tokovi koji se odnose na transakcije između članova Grupe eliminisu se u procesu konsolidacije.

Konsolidovani finansijski izveštaji obuhvataju aktivnosti matičnog pravnog lica Raiffeisen banke a.d. Beograd i sledećih povezanih pravnih lica:

Naziv privrednog društva	% učešća u kapitalu	Tip učešća	Metod konsolidacije
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	100,00	Direktno	Metod pune konsolidacije
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd	100,00	Direktno	Metod pune konsolidacije
Društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd	100,00	Direktno	Metod pune konsolidacije

Banka je dana 05. avgusta 2021. godine zaključila sa Crédit Agricole S.A. Ugovor o kupoprodaji akcija na osnovu koga je Banka postala vlasnik 100% običnih akcija u Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad i istovremeno stekla i posrednu / indirektnu kontrolu nad privrednim društvom CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd (dalje u tekstu: CA Leasing). Banka je nakon dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije i nadležnih regulatornih tela, dan 01.4.2022. godine uspešno realizovala akviziciju 100% akcija RBA banke i CA Leasing-a. Dana 2. septembra 2022. godine Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad je promenila naziv u RBA banka a.d. Novi Sad (dalje u tekstu: RBA banka).

Nakon pribavljanja saglasnosti Narodne banke Srbije, dana 30.9.2022. godine je izvršena statusna promena pripajanja društva CA Leasing društvu Raiffeisen Leasing, nakon čega je CA Leasing prestao da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije istovremeno prenoseći celokupnu svoju imovinu, prava i obaveze Raiffeisen Leasing-u kao univerzalnom pravnom sledbeniku koji nastavlja da posluje pod istim poslovnim imenom, sa istim sedištem i pretežnom delatnošću, uz sprovođenje promene povećanja osnovnog kapitala, promenu vlasničke strukture usled zamene udela i preuzimanje zaposlenih CA Leasing-a. Naime, pre sprovođenja statusne promene, vlasnik 100% udela u Raiffeisen Leasing-u je bila Raiffeisen banka, dok je RBA banka bila vlasnik 100% udela u CA Leasing-u. Nakon sprovođenja statusne promene izvršena je zamena udela na osnovu knjigovodstvene vrednosti kapitala Raiffeisen Leasing-a i CA Leasing-a na dan 31.05.2022. godine. U skladu sa navedenim nakon statusne promene, na bazi ovako obračunate srezmere zamene udela, direktno učešće Banke u kapitalu Raiffeisen Leasing-a bilo je je 75,30%, a RBA banke je 24,70%.

Nakon pribavljanja saglasnosti Narodne banke Srbijena osnovu Rešenja G.br. 4558 od 04.04.2023. godine, izvršena je statusna promena pripajanja RBA banke a.d. Novi Sad, kao banke prenosioča, Raiffaisen banchi, kao banchi sticaocu, što je registrovano u Registru privrednih društava Agencije za privredne registre dana 28.04.2023. godine na osnovu Rešenja br. BD 38766/2033. Usled navedene statusne promene pripajanja, celokupna imovina i obaveze RBA banke su sa datumom statusne promene 28.04.2023. godine preneseni su na Raiffeisen banku, kao njenog univerzalnog pravnog sledbenika koji nastavlja da posluje, a RBA banka je prestala da postoji i izbrisana je iz Registra privrednih subjekata bez sprovođenja postupka likvidacije.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(a) Konsolidacija (nastavak)

Nakon sproveđenja statusne promene pripajanja, Banka je ponovo postala i vlasnik 100% akcija Raiffeisen Leasing-a.

Fer vrednost stečene imovine i preuzetih obaveza RBA banke na datum sticanja 1. april 2022. godine iznosili su kao što sledi:

	1. april 2022.
AKTIVA	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	27.445.898
Potraživanja po osnovu derivata	5.406
Hartije od vrednosti	3.258.101
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17.105.875
Krediti i potraživanja od komitenata	116.222.549
Investicije u zavisna preduzeća	218.840
Nematerijalna imovina	901.263
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.757.875
Investicione nekretnine	72.596
Odložena poreska sredstva	47.630
Ostala sredstva	505.074
UKUPNO AKTIVA	168.541.108
OBAVEZE	
Obaveze po osnovu derivata	1.106
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugih finansijskim organizacijama i centralnoj banci	30.610.363
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	116.278.851
Subordinirane obaveze	1.983.233
Rezervisanja	429.103
Odložene poreske obaveze	236.431
Tekuće poreske obaveze	350.640
Ostale obaveze	1.654.309
UKUPNO OBAVEZE	151.543.947
Ukupno identifikovana neto imovina	16.997.161
Učešća bez prava kontrole	-
Ukupno identifikovana neto imovina posle učešća bez prava kontrole	16.997.161
Ukupno preneta nadoknada za sticanje	18.142.440
Goodwill	1.145.279

Prilikom odmeravanja fer vrednosti stečene neto imovine, priznate su stavke nematerijalne imovine i to „odnosa sa kupcima“ i „trajni depoziti“, kao i brend Credit Agricole Srbija AD. Ove stavke priznate nematerijalne imovine se amortizuju tokom perioda od 8 godina (odnosi sa kupcima), 9 godina (trajni depoziti) i 6 meseci (brend). Priznati grudvil se ne može koristiti kao odbitna stavka u poreske svrhe.

	1. april 2022.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	27.445.898
Ukupno preneta nadoknada za sticanje (preneta novčana sredstva)	(18.142.440)
Novčani tokovi za akviziciju	9.303.458

RBA banka je imala sledeći uticaj od datuma sticanja do dana 31. decembra 2022. godine na priložene konsolidovane finansijske izveštaje:

	1. april 2022. – 31. decembar 2022.
Neto prihodi od kamata	4.556.146
Ukupan neto poslovni rezultat	4.927.956
Neto dobitak perioda	958.936

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(a) Konsolidacija (nastavak)

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Grupa je u obavezi da sastavlja pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI. Grupa je sastavila pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI pod istim datumom. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe predstavljaju sub-konsolidovne finansijske izveštaje, budući da matična kompanija Banke priprema konsolidovane finansijske izveštaje Grupe (Napomena 2.a).

U skladu sa članom 41. Zakona o računovodstvu, Grupa je odlučila da izvrši spajanje pojedinačnog godišnjeg izveštaja o poslovanju i konsolidovanog izveštaja o poslovanju u jedan izveštaj. U skladu sa navedenim. Grupa kao matično lice se odlučila da godišnji pojedinačni izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikaže kao jedan izveštaj, koji će sadržati informacije od značaja za ekonomsku celinu u okviru konsolidovanih finansijskih izveštaja. Konsolidovani izveštaj o poslovanju dostavlja se Agenciji za privredne registre, na čijem sajtu se publikuje i dostupan je javnosti

(b) Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na način utvrđen propisima Narodne banke Srbije. Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine, kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa, iskazane su u bilansu uspeha Grupe kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule.

Potencijalne obaveze Grupe u stranoj valuti na dan bilansa, preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa.

Potraživanja i obaveze u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute, koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule.

Kursevi najznačajnijih valuta koji su korišćeni prilikom preračuna pozicija bilansa stanja obuhvataju:

Valuta	31.12.2023.	31.12.2022.
CHF	125,5343	119,2543
USD	105,8671	110,1515
EUR	117,1737	117,3224

(c) Prihodi i rashodi kamata

(i) Efektivna kamatna stopa

Prihodi i rashodi kamata se iskazuju u bilansu uspeha primenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stope predstavlja stopu koja tačno diskonтуje buduće prilive i odlive tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta na:

- bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili
- amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Pri obračunu efektivne kamatne stope za finansijske instrumente, izuzev za kupljena ili odobrena kreditno-obezvređena finansijska sredstva, Grupa pri proceni budućih novčanih tokova uzima u obzir sve ugovorne uslove, ali ne i ECL. Za kupljena ili odobrena kreditno-obezvređena finansijska sredstva, kreditno-korigovana efektivna kamatna stopa se obračunava uz uzimanje u obzir očekivanih novčanih tokova, uključujući ECL.

Pri obračunu efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir transakcioni troškovi i sve naplaćene ili plaćene naknade, koje su deo efektivne kamatne stope. Transakcioni troškovi su inkrementalni troškovi koji se mogu direktno pripisati emitovanju ili otuđenju nekog finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Prihodi i rashodi kamata (nastavak)

Naknade koje se uključuju u obračun efektivne kamatne stope obuhvataju:

- Naknade za odobrenja primljene od strane Grupe pri emitovanju ili sticanju finansijskog sredstva. Takva naknade uključuju plaćanja za procenu finansijskog stanja dužnika, procenu i registrovanje garancija, kolaterala i drugih sredstava obezbeđenja, pregovaranje o uslovima instrumenata, pripremu i procesiranje dokumenata i zatvaranje transakcije. Ove naknade su integralni deo procesa odobrenja finansijskog instrumenta;
- Naknada primljena od strane Grupe za preuzetu obavezu za nepovučeni kredit, kada preuzeta obaveza za nepovučeni kredit nije vrednovana po FVTPL i postoji mogućnost da će Grupa ući u specifičan kreditni aranžman. Ove naknade predstavljaju kompenzaciju za kontinuirano angažovanje u procesu akvizicije finansijskog instrumenta. Ako preuzeta obaveza za nepovučeni kredit istekne, a Grupa nije odobrila kredit, ova naknada se priznaje kao prihod po osnovu isteka preuzete obaveze komitovanja;
- Naknade odobrenja plaćene pri emitovanju finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti. Ove naknade su integralni deo procesa kreiranja ili kontinuiranog angažovanja u vezi sa finansijskom obavezom. Grupa razlikuje naknade i troškove koji su integralni deo efektivne kamatne stope za finansijsku obavezu od troškova odobrenja i transakcionih troškova koji se odnose na pravo pružanja usluga, poput usluga upravljanja investicijama.

Sve naknade koje se uključene u obračun efektivne kamatne stope se priznaju u bilansu uspeha uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope, izuzev kod finansijskih instrumenata koji nemaju predefinisan anuitetni plan, kao što su okvirne linije, kreditne kartice i overdraft, gde se za priznavanje prihoda od naknada koje čine deo efektivne kamatne stope koristi proporcionalni metod.

Naknade koje nisu deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta i priznaju se u skladu sa MSFI 15 uključuju:

- Naknade za servisiranje kredita;
- Naknada za preuzetu obavezu za nepovučeni deo kredita primljena od strane Grupe, kada se pružena obaveza za nepovučeni kredit vrednuje po FVTPL, i mala je verovatnoća da će Grupa ući u specifičan kreditni aranžman;
- Naknade za sindicirane kredite, primljene od strane Grupe koja organizuje kreditiranje, i ne zadržava ni deo kreditnog posla za sebe (ili zadržava deo po istoj efektivnoj kamatnoj stopi za uporedive rizike kao i drugi učesnici).

(ii) Amortizovana vrednost i bruto knjigovodstvena vrednost

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstava iznos po kome je finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza vrednovani u trenutku inicijalnog priznavanja umanjena za otplate glavnice i uvećana ili umanjena za kumulativnu amortizaciju, obračunatu korišćenjem efektivne kamatne stope, razlike između inicijalnog iznosa i iznosa na dospeću i, za finansijska sredstva, korigovana za očekivani kreditni gubitak (ili obezvređenje nastalo u periodu pre 1. januara 2018. godine).

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva je amortizovana vrednost finansijskog sredstva pre umanjenja za očekivani kreditni gubitak.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Prihodi i rashodi kamata (nastavak)

(iii) Obračun prihoda i rashoda kamata

Efektivna kamatna stopa za finansijska sredstva i obaveze se obračunava pri inicijalnom priznavanju finansijskog sredstva ili obaveze. Pri kalkulaciji prihoda i rashoda kamata, efektivna kamatna stopa se primenjuje na bruto knjigovodstvenu vrednost sredstva (ukoliko sredstvo nije kreditno-obezvređeno) ili amortizovanu vrednost obaveza. Efektivna kamatna stopa se revidira i po osnovu promene fer vrednosti hedža na datum kada počinje amortizacija promene fer vrednosti hedža.

Za finansijska sredstva koja su postala kreditno-obezvređena nakon inicijalnog priznavanja, prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Ukoliko finansijsko sredstvo nije više kreditno-obezvređeno, obračun prihoda od kamate se ponovo vrši na bruto bazi tj. kamata se obračunava primenom efektivna kamatna stopa na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

Za finansijska sredstva koja su kreditno-obezvređena u trenutku inicijalnog priznavanja, prihod od kamate se obračunava primenom kreditno-prilagođene kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Obračun prihoda od kamate se ne vraća na bruto osnovicu ni kada se kreditni rizik sredstva poboljša.

Detaljno objašnjenje kada se finansijsko sredstvo smatra kreditno-obezvređenim je dato u okviru napomene 3 (k) (viii).

(iv) Prezentacija

Prihod od kamata obračunat primenom metode efektivne kamatne stope, prikazan u okviru bilansa uspeha ili ostalog rezultata uključuje:

- Kamatu na finansijska sredstva i obaveze koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- Kamatu na dužničke instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat;
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu novčanih tokova rizika promene u kamatnim novčanim tokovima, u istom periodu u kome hedžovani novčani tok utiče na prihod/rashod kamata; i
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu fer vrednosti rizika promene kamatnih stopa.

Rashodi kamata obračunat primenom metode efektivne kamatne stope, prikazan u okviru bilansa uspeha ili ostalog rezultata uključuju:

- Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti; i
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu novčanih tokova rizika promene u kamatnim novčanim tokovima, u istom periodu u kome hedžovani novčani tok utiče na prihod/rashod kamata.

Prihodi i rashodi kamata po osnovu finansijskih sredstava i obaveza namenjenih trgovini se javljaju u ograničenim i izolovanim slučajevima, pa se prikazuju zajedno sa svim ostalim promenama u fer vrednosti sredstava i obaveza namenjenih trgovaju u okviru neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata.

Prihodi i rashodi od kamata na ostala finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha se prikazuju u okviru neto prihoda od ostalih finansijskih instrumenata po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(d) Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili finansijske obaveze su uključeni u obračun prihoda i rashoda od kamate uz primenu metode efektivne kamatne stope.

Prihodi od naknada i provizija se priznaju u trenutku kada je korespondentna usluga izvršena. Prihodi od naknada i provizija obuhvataju naknade koje Grupa obračunava i naplaćuje za obavljanje usluga platnog prometa u stranoj valuti i u dinarima, poslove garancija i akreditiva, kao i drugih usluga.

Rashodi naknada i provizija uglavnom se odnose na naknade za obavljanje usluga platnog prometa u zemlji i inostranstvu i naknade za ostale usluge, koje se priznaju kao rashod u trenutku kada je korespondentna usluga izvršena.

(e) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaju

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaju uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza namenjenih trgovaju, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(f) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu efekata promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika.

(g) Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(h) Prihod od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju u trenutku kada se ustanovi pravo Grupe da primi dividendu. Prihod od dividendi se iskazuje u okviru pozicije Ostali poslovni prihodi.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(i) Lizing

Na datum početka ugovora, Grupa procenjuje da li ugovor predstavlja lizing ili sadrži lizing. Ugovor je lizing ili sadrži lizing, ukoliko se ugovorom prenosi pravo kontrole korišćenja konkretnog sredstva za određeni period vremena u zamenu za naknadu.

(i) Grupa kao korisnik lizinga

Grupa primenjuje jedan model priznavanja i vrednovanja za sve lizing transakcije, izuzev za kratkoročni lizing i lizing sredstava male vrednosti. Banka priznaje obaveze po osnovu lizinga i pravo korišćenja sredstva.

Pravo korišćenja sredstva

Grupa priznaje pravo korišćenja sredstva na datum početka lizinga (tj. datum kada je odnosno sredstvo raspoloživo za korišćenje). Pravo korišćenja sredstva se inicijalno vrednuje po nabavnoj vrednosti, koja uključuje iznos priznate obaveze po osnovu lizinga, inicijalne direktnе troškove, plaćanja na datum ili pre datuma početka lizinga, procenjene troškove demontaže, uklanjanja ili vraćanja u prvobitno stanje, umanjeno za primljene podsticaje.

Naknadno vrednovanje prava korišćenja vrši se korišćenjem modela nabavne vrednosti, pri čemu se pravo korišćenja sredstva iskazuje u visini nabavne vrednosti umanjenje za amortizaciju i obezvređenje, korigovano za efekte ponovnog vrednovanja obaveze po osnovu lizinga.

Pravo korišćenja sredstva se amortizuje pravolinijski tokom lizing perioda.

Pravo korišćenja sredstva je iskazano u okviru napomene 20 na bilansnoj poziciji Nekretnine, postrojenja i oprema.

Obezvređenje prava korišćenja sredstva se vrši u skladu sa računovodstvenom politikom obelodanjenom u Napomeni 3(s) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine.

Obaveze po osnovu lizinga

Na datum početka lizinga, Grupa priznaje obaveze po osnovu lizinga koje se vrednuju u visini neto sadašnje vrednosti budućih lizing plaćanja tokom lizing perioda. Lizing plaćanja uključuju fiksna plaćanja (umanjena za podsticaje), varijabilna plaćanja koja zavise od indeksa ili stope i očekivanu garantovanu rezidualnu vrednost. Lizing plaćanja uključuju i cenu korišćenja opcije otkupa, ukoliko postoji razumna verovatnoća da će ova opcija biti korišćena, kao i penale za prevremen raskid ugovora, ukoliko je lizing period određen na bazi pretpostavke da će ugovor biti prevremen raskinut. Varijabilna lizing plaćanja koja ne zavise od indeksa ili stope se priznaju kao troškovi u periodu kada su se desile okolnosti koje su uslovile takva plaćanja.

Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze po osnovu lizinga se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope.

Obaveze po osnovu lizinga su obelodanjene u okviru pozicije Ostale obaveze u Bilansu stanja (Napomena 27). Plaćanja za kratkoročne zakupe kao i zakupe male vrednosti su priznate kao rashod u periodu u kojem se događaj ili uslov koji pokreće ta plaćanja dešavaju i koji su uključeni u liniju Ostali rashodi u Bilansu uspeha.

Troškovi zakupa za kratkoročne zakupe kao i zakupe male vrednosti prikazani su u Napomeni 12.2

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(ii) Grupa kao davalac lizinga

Grupa zaključuje ugovore o zakupu kao zakupodavac putničkih i komercijalnih vozila i opreme. Zakupi za koje je Grupa zakupodavac, klasificuju se kao finansijski ili operativni lizing. Kad god uslovi listinga prenose suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na zakupca, ugovor se klasifikuje kao finansijski zakup. Svi ostali zakupi se klasificuju kao operativni lizing. Prihodi od iznajmljivanja koji proističu iz ugovora o operativnom lizingu, obračunavaju se po proporcionalnom metodu tokom perioda trajanja lizinga i uključuje se u Ostale poslovne prihode u Bilansu uspeha. Iznosi od zakupa po osnovu finansijskog lizinga su priznati kao potraživanja na iznos neto investicije Grupe u zakupe. Prihodi od finansijskog lizinga se alociraju na obračunske periode kako bi se odrazila stalna periodična stopa prinosa na neto investiciju Grupe koja je preostala po osnovu zakupa. Nakon početnog priznavanja, Grupa primenjuje zahteve za obezvređenje iz MSFI 9, priznavajući ispravku vrednosti za očekivane kreditne gubitke na potraživanjima iz lizinga.

Prihodi od finansijskog lizinga se obračunavaju u odnosu na bruto knjigovodstvenu vrednost potraživanja po lizingu, osim za obezvređena finansijska sredstva za koja se obračunava prihod od kamate po amortizovanom trošku (npr. nakon umanjenja za ispravku vrednosti).

(j) Porezi i doprinosi

(i) Porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Shodno važećim zakonskim propisima obveznik poreza na dobit je dužan da sam obračuna porez na dobit za poreski period za koji se podnosi i poreska prijava. Članice Grupe Poreskoj Upravi podnose odvojene poreske prijave. Način obračuna konsolidovanog Poreza na dobit je prikazan u Napomeni 13. Prilikom obračuna poreza na dobit za 2023 godinu primenjena je stopa poreza na dobit od 15% (2022.: 15%) na utvrđenu poresku osnovicu.

Poreska osnovica iskazana u poreskom bilansu, se utvrđuje usklađivanjem dobiti iskazane u bilansu uspeha. Za utvrđivanje oporezive dobiti Grupa je izvršila usklađivanje rashoda i prihoda, koji su prikazani u bilansu uspeha, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

(ii) Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez obračunava se korišćenjem metoda utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike nastale iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike.

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se prenosi poreski gubitak i krediti mogu umanjiti. Na kraju svakog izveštajnog perioda Grupa ponovo procenjuje priznata odložena poreska sredstva i umanjuje ih za iznos za koji ne postoji verovatna oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu umanjiti.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, Grupa ponovo procenjuje nepriznata odložena poreska sredstva i priznaje prethodno nepriznato odloženo poresko sredstvo u meri u kojoj je postalo verovatno da će budući oporezivi dobitak dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Odložena poreska sredstva i obaveze se obračunavaju po poreskoj stopi čija se primena očekuje u periodu kada će se sredstvo realizovati odnosno obaveza izmiriti. Na dan 31. decembra 2023. godine, odložena poreska sredstva i obaveze obračunati su po stopi od 15% (31. decembar 2022. godine: 15%). Tekući i odloženi porez se priznaju u bilansu uspeha osim kada se odnose na stavke koje se priznaju u ostalom rezultatu ili direktno u kapitalu, u kom slučaju se tekući i odloženi porez takođe priznaju u ostalom rezultatu, odnosno direktno u kapitalu.

(iii) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim, poreskim i opštim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti

(i) Priznavanje

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva ili obaveze se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po fer vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

(ii) Klasifikacija

MSFI 9 sadrži klasifikaciju i pristup vrednovanju finansijskih sredstava koji reflektuje poslovni model za upravljanje sredstvima i karakteristike tokova gotovine finansijskih sredstava.

Banke finansijska sredstva klasificuju u sledeće četiri kategorije:

- Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (AAC),
- Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI),
- Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (obavezno po FVTPL)

Grupa priznaje kredite (Napomena 17 i 18) i hartije od vrednosti (Napomena 16) kao finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Krediti i potraživanja su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i koje Banka ne namerava da proda u kratkom roku. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti odnose se na državne obveznice.

Grupa takođe priznaje hartije od vrednosti kao finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) i finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) (Napomena 16).

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Klasifikacija sredstava i obaveza na dan 31.12.2023. je predstavljena na sledeći način:

Aktiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVTPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2023.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	134.518.611	-	-	-	-	134.518.611
Potraživanja po osnovu derivata	-	57.591	-	-	-	57.591
Hartije od vrednosti	69.672.688	1.812.553	25.258.441	-	-	96.743.682
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	65.704.139	-	-	-	-	65.704.139
Krediti i potraživanja od komitenata	356.129.740	-	-	-	-	356.129.740
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	596.925	-	-	-	596.925
Investicije u zavisna društva	137	-	-	-	-	137
Nematerijalna imovina	-	-	-	1.731.267	-	1.731.267
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	8.167.551	-	8.167.551
Investicione nekretnine	-	-	-	52.453	-	52.453
Odložena poreska sredstva	-	-	-	766.011	-	766.011
Ostala sredstva	751.054	-	-	752.209	-	1.503.263
Ukupno aktiva	626.776.369	2.467.069	25.258.441	11.469.491	-	665.971.370

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Pasiva 31.12.2023	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2023.
Obaveze					
Obaveze po osnovu derivata	-	60.860	-	-	60.860
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	15.466.397	-	-	-	15.466.397
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitetima	542.104.777	-	-	-	542.104.777
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	1.217.435	-	-	1.217.435
Subordinirane obaveze	9.077.883	-	-	-	9.077.883
Rezervisanja	-	-	3.241.945	-	3.241.945
Tekuće poreske obaveze	-	-	2.242.902	-	2.242.902
Ostale obaveze	5.529.734	-	-	-	5.529.734
Ukupno obaveze	572.178.791	1.278.295	5.484.847	-	578.941.933
Kapital					
Akcijački kapital	-	-	-	27.466.158	27.466.158
Dobitak	-	-	-	22.639.747	22.639.747
Rezerve	-	-	-	36.923.531	36.923.531
Ukupno kapital	-	-	-	87.029.436	87.029.436
Ukupno pasiva	572.178.791	1.278.295	5.484.847	87.029.436	665.971.370

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Klasifikacija sredstava i obaveza na dan 31.12.2022.:

Aktiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVTPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2022.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	137.789.502	-	-	-	-	137.789.502
Potraživanja po osnovu derivata	-	52.048	-	-	-	52.048
Hartije od vrednosti	50.633.057	6.726.028	38.272.261	-	-	95.631.346
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.667.243	-	-	-	-	22.667.243
Krediti i potraživanja od komitenata	384.745.529	-	-	-	-	384.745.529
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	166.249	-	-	-	166.249
Investicije u zavisna društva	-	-	136	-	-	136
Nematerijalna imovina	-	-	-	3.108.273	-	3.108.273
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	8.701.872	-	8.701.872
Odložena poreska sredstva	-	-	-	66.829	-	66.829
Ostala sredstva	-	-	-	696.164	-	696.164
Ukupno aktiva	415.312	6.944.325	38.272.397	1.732.856	-	2.148.168
	596.250.643			14.305.993		655.773.358

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Pasiva	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2022.
Obaveze					
Obaveze po osnovu derivata	-	94,536	-	-	94,536
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	29.447.116	-	-	-	29.447.116
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	538.427.371	-	-	-	538.427.371
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika		1.273.246	-	-	1.273.246
Subordinarne obaveze	9.044.765	-	-	-	9.044.765
Rezervisanja	-	-	3.095.278	-	3.095.278
Tekuće poreske obaveze	-	-	876.709	-	876.709
Ostale obaveze	871.859	-	5.068.100	-	5.939.959
Ukupno obaveze	577.791.111	1.367.782	9.040.087		588.198.979
Kapital					
Akciski kapital	-	-	-	27.466.158	27.466.158
Dobitak	-	-	-	10.872.128	10.872.128
Reserve	-	-	-	29.236.094	29.236.094
Ukupno kapital	-	-	-	67.574.380	67.574.380
Ukupno pasiva	577.791.111	1.367.782	9.040.087	67.574.380	655.773.559

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

U tabeli je dat prikaz dobitka i gubitka na finansijske instrumente:

U 000 RSD	Net gains/(losses) 2023	Net gains/(losses) 2022
Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	31.600.221	19.273.005
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	513.437	51.209
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	610.697	869.122
Finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(2.880.879)	(1.893.766)
Finansijske obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(10.694)	(6.633)

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ako su ispunjena oba sledeća uslova i sredstva nisu označena kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je naplata ugovorenih tokova gotovine;
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume tokova gotovine koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnicu.

Cilj poslovnog modela može biti držanje finansijskih sredstava u cilju naplate ugovorenih novčanih tokova, čak i kad se dese, ili se očekuju neke prodaje finansijskih sredstava. MSFI 9 daje sledeće primere prodaje koje mogu biti konzistentne sa poslovnim modelom "držanje radi naplate":

- Prodaja usled povećanja kreditnog rizika finansijskog sredstva;
- Prodaje su retke (čak i ako su značajne), ili su bezznačajne pojedinačno i u sumi (čak i ako su česte);
- Prodaja se sprovodi blizu roka dospeća finansijskog sredstva i priliv od prodaje približno odgovara naplati preostalih ugovorenih tokova gotovine.

Ukoliko Grupa proda više od 10% portofolia (knjigovodstvene vrednosti) tokom trogodišnjeg perioda, to se smatra "više nego retkim", osim ako su te prodaje nematerijalne same po sebi.

"Blizu dospeća" se tumači slično kao u slučaju uputstva definisanih MRS 39 u pogledu prodaje finansijskih sredstava koja se drže do dospeća. Dospeće kraće od 3 meseca se može posmatrati kao „blizu dospeća“.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Finansijsko sredstvo se klasificuje kao FVOCl, ako pripada poslovnom modeli čiji ciljevi su i naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaja finansijskih sredstava; i ugovoreni uslovi finansijskog sredstva daju pravo na naplatu tokova gotovine na određene datume, pri čemu se tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate na preostali deo glavnice.

Pri inicijalnom priznavanju vlasničkih instrumenata koji se ne drže radi trgovanja, Grupa može neopozivo izabrati opciju da naknadne promene u fer vrednosti prikazuje u ostalom rezultatu. Ovaj izbor se sprovodi za svaku pojedinačnu investiciju posebno i suštinski se primenjuje na strategijska ulaganja koja se ne konsoliduju metodom punе konsolidacije.

Sva druga finansijska sredstva – t.j. finansijska sredstva koja ne ispunjavaju kriterijume klasifikacije koja podrazumevaju naknadno vrednovanje po amortizovanoj vrednosti ili FVOCl se klasikuju kao finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti, uz priznavanje promene fer vrednosti u bilansu uspeha. Dodatno, Grupa ima opciju da prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva neopozivo opredeli to finansijsko sredstvo kao FVTPL, ako to eliminiše ili značajno umanjuje nekonistentnost prilikom vrednovanja i priznavanja – t.j. "računovodstveno neslaganje" – koje bi u suprotnom nastalo usled vrednovanja sredstava i obaveza, odnosno priznavanje dobitaka i gubitaka, na drugo osnovi.

Finansijsko sredstvo će se klasifikovati u jednu od napred navedenih kategorija pri inicijalnom priznavanju.

Identifikovanje poslovnog modela

Grupa poslovni model utvrđuje na nivou grupe finansijskih sredstava, budući da ovakav pristup najbolje odražava način upravljanja finansijskim sredstvima i način informisanja ključnog rukovodstva Banke.

Sledeći se razmatra kao dokaz kada se određuje koji poslovni model je relevantan:

- Kako se ocenjuju performanse poslovnog modela (i finansijskih sredstava u okviru tog modela) i kako se izveštava ključno rukovodstvo;
- Rizici koji utiču na performanse poslovnog modela (i finansijskih sredstava u okviru tog poslovnog modela) i način na koji se upravlja ovim rizicima;
- Kako se nagrađuju menadžeri – npr. da li se nadoknade određuju na bazi fer vrednosti sredstava kojima se upravlja ili na bazi naplate ugovornih tokova gotovine;
- Učestalost, vrednost i vreme prodaje finansijskih instrumenata u prethodnom periodu, razlozi za takvu prodaju i očekivanja Grupe o prodaji u budućnosti i
- Da li su prodajna aktivnost i prikupljanje ugovornih tokova gotovine regularni ili incidentalni za poslovni model ("hold-to-collect" vs "hold and sell" poslovni model).

Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona kojima se upravlja i čije performance se vrednuju po fer vrednosti, se vrednuju kao FVTPL.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Analize karakteristika ugovorenih tokova gotovine

Kada Grupa odredi da je poslovni model za određeni portfolio držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih tokova gotovine (ili i naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaje finansijskih sredstava), potrebno je proceniti da li ugovorni uslovi finansijskog sredstva daju pravo na naplatu tokova gotovine na određene datume koji predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate na preostali deo glavnice. Za ovu svrhu, glavnica je definisana kao fer vrednost finansijskog sredstva prilikom inicijalnog priznavanja. Kamata je definisana kao naknada za vremensku komponentu vrednosti novca i za kreditni rizik za preostali deo glavnice tokom određenog perioda vremena, druge osnovne rizike i troškove u vezi za kreditiranjem, kao i profitnu margin. Ova analiza se sprovedi na nivou pojedinačnog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva.

Prilikom analize da li se ugovoreni tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate, Grupa razmatra ugovorne uslove instrumenata. Ovakva analiza podrazumeva ocenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovorne uslove koji mogu da promene vreme ili iznos ugovorenog novčanog toka, koji uslovjavaju kršenje uslova da se ugovoreni tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate. Grupa razmatra:

- Budući događaji koji menjaju iznos i vreme novčanih tokova;
- „Leverage“;
- Prevremene otplate, produženje roka instrumenta,
- Da li je naplata potraživanja je uslovljena specifičnim sredstvima ili tokovima gotovine (npr. tzv. „non-recourse“ krediti);
- Klauzule koje modifikuju vremensku vrednost novca (npr. periodično resetovanje kamatne stope);
- Ugovorne klauzule koje vezuju vrednost instrumenta za određenu varijablu (u nastavku: „contractually linked“ instrumenti).

„Non-recourse“ krediti – U nekim slučajevima, krediti plasirani od strane Grupe koji su obezbeđeni kolateralom dužnika limitiraju pravo Grupe na novčani tok koji proističe iz kolaterala koji služi kao obezbeđenje. Grupa koristi procenu pri oceni da li ovi krediti zadovoljavaju SPPI test. Pri ovoj proceni, Grupa razmatra sledeće informacije:

- Da li ugovorni uslovi precizno definišu iznos i rokove naplate kredita;
- Odnos fer vrednosti kolaterala i iznosa kolateralizovanog finansijskog sredstva;
- Mogućnost i namjeru dužnika da izvrši ugovorena plaćanja, bez obzira na pad vrednosti kolaterala;
- Da li je dužnik regularno pravno lice ili pravno lice sa posebnom namenom (special-purpose entity);
- Izloženost Grupe riziku gubitka sredstva u poređenju sa kreditom sa pravom na naplatu ukupnog potraživanja (full-recourse);
- Stepen do koga kolateral predstavlja ukupan ili značajan deo sredstava dužnika; i
- Da li će Grupa imati koristi od povećanja vrednosti kolaterala.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

„Contractually linked“ instrumenti – Svaki od ovih instrumenata ima subordinirani rang koji određuje redosled kojim se novčani tokovi generisani od strane pool-a investicija raspoređuju na instrument. Takav instrument zadovoljava SPPI test samo ukoliko su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- Ugovorni uslovi instrumenta su takvi da daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test, bez potrebe da se analizira relevantni pool finansijskih instrumenata;
- Relevantni pool finansijskih instrumenata (i) sadrži jedan ili više instrumenata daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test; i (ii) može sadržati instrumente, kao što su derivati, koji redukuje varijabilnost novčanih tokova instrumenata pod (i) i kombinovani novčani tokovi (instrumenata pod (i) i (ii)) daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test; ili usaglašava novčane tokove „contractually linked“ instrumenta sa novčanim tokovima pool-a relevantnih instrumenata pod (i), koje proističu iz razlike da li je kamatna stopa fiksna ili varijuabilna ili valute ili roka za novčani tok; i
- Izloženost kreditnom riziku „contractually linked“ instrumenta je jednaka ili manja nego izloženost kreditnom riziku relevantnog pool-a finansijskih instrumenata.

U 2018. godini, IASB je izdao izmenu MSFI 9 koji se odnosi na prevremene otplate sa negativnom naknadom. Negativna naknada nastaje kada ugovorni uslovi dopuštaju dužniku da isplati instrument pre njegove ugovorne dospelosti, ali iznos prevremene otplate može biti niži od preostalog iznosa glavnice i kamate. Da bi se kvalifikovao za merenje po amortizovanoj vrednosti, negativna naknada mora biti “razumna kompenzacija za prevremeno raskidanje ugovora”. U suprotnom, finansijski instrumenti se vrednuju obavezno po FVTPL.

Modifikacija vremenske vrednosti novca i Benchmark test

Vremenska vrednost novca je element kamate koji se odnosi samo na protok vremena (MSFI 9.B4.1.9A) tj. ne uzima u obzir druge rizike (kreditni, likvidnost itd.) ili troškove (administrativni itd.) povezane sa držanjem finansijskog sredstva.

U nekim slučajevima, vremenska vrednost novca može biti modifikovana. To će biti slučaj, na primer, ako se kamatna stopa finansijskog sredstva periodično menja, ali učestalost promene se ne poklapa sa periodom kamatne stope. U ovom slučaju, Grupa mora proveriti da li ugovoreni tokovi gotovine i dalje predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate tj. da modifikacija ne menja značajno tokove gotovine u odnosu na tokove gotovine “perfektnog” referentnog instrumenta. Ova procena nije opcija predviđena računovodstvenim politikama i ne može biti izbegнутa zaključkom da će instrument, u odsustvu takvog vrednovanja, biti vrednovan po fer vrednosti. Za sledeće navedene glavne ugovorne karakteristike, koje mogu potencijalno modifikovati vremensku vrednost novca, primenjuje se benchmark test:

- Frekvencija resetovanja kamatne stope se ne poklapa sa periodom kamatne stope,
- “Lagging” indikator,
- “Smoothing” klauzula,
- Grejs period,
- Stopa prinosa sa sekundarnog tržišta.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Reklasifikacija

Finansijska sredstva se ne reklasificuju nakon inicijalnog priznavanja, izuzev u periodama nakon promene poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima od strane Grupe.

(iv) Modifikacija ugovornih uslova

Finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva modifikovani, Grupa procenjuje da li su novčani tokovi od modifikovanog sredstva značajno različiti od inicijalno ugovorenih.

Grupa je u svojim računovodstvenim politikama propisala skup kvalitativnih i kvantitativnih kriterijuma koje uzima u obzir pri modifikaciji finansijske imovine kako bi procenila da li je izmena značajna ili ne.

Za kvalitativne kriterijume Banka je definisala sledeće kriterijume kao one koji dovode do značajne promene finansijske imovine (kvalitativni kriterijumi za značajnu modifikaciju):

- promena valute ili/i
- uvođenje klauzule koja bi prouzrokovala da finansijska sredstva ne zadovoljavaju SPPI test
- promena vrste instrumenta (npr. konverzija kredita u obveznicu).

Kao kvantitativne kriterijume Banka je definisala sledeće kriterijume koji dovode do značajne promene finansijske imovine (kvantitativni kriterijumi značajne modifikacije):

- promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od 10%; ili jednak ili veći od 100 TEUR; ili oboje (jednako ili veće od 10% i jednak ili veće od 100 TEUR)
- - promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednak ili veća od TEUR 100 i
- - promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednak ili veća od 10%

Ukoliko su novčani tokovi značajno različiti, onda se smatra da je ugovorno pravo na novčane tokove koji proističu iz originalnog finansijskog instrumenta isteklo. U tom slučaju, dolazi do prestanka priznavanja originalnog finansijskog sredstva (napomena 3 (k) (iii)), a novo finansijsko sredstvo se priznaje po fer vrednosti uvećanoj za kvalifikovane transakcione troškove. Naknade primljene kao deo modifikacije ugovora se računovodstveno evidentiraju na sledeći način:

- Naknade koje su uzete u obzir pri utvrđivanju fer vrednosti novog sredstva i naknade koje predstavljaju nadoknadu kvalifikovanih transakcionih troškova se uključuju u inicijalno vrednovanje sredstava; i
- Ostale naknade se evidentiraju u bilansu uspeha kao deo dobitaka ili gubitaka na prestanku priznavanja.

Ukoliko se novčani tok modifikuje kod dužnika koji je u finansijskim poteškoćama, onda je često cilj modifikacije maksimiranje naplate originalnog ugovorenog novčanog toka, a ne izdavanje novog finansijskog sredstva sa značajno različitim uslovima. Ukoliko Grupa planira da modifikuje finansijsko sredstvo na način koji će rezultirati u oprostu dela duga, Grupa prvo razmatra da li deo finansijskog sredstva treba da bude otpisan pre modifikacije. Ovaj pristup utiče na rezultat kvalitativne procene kriterijuma za modifikaciju i najčešće rezultira ishodom da kvantitativni kriterijumi za prestanak priznavanja nisu ispunjeni u ovakvim slučajevima.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(iv) Modifikacija ugovornih uslova (nastavak)

Ukoliko modifikacija finansijskog sredstva koje se vrednuje po amortizovanoj vrednosti ili FVOCI ne rezultira u prestanku priznavanja finansijskog sredstva, Grupa rekalkuliše bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva diskontovanjem modifikovanog ugovorenog toka gotovine uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope i eventualnu razliku priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Za finansijska sredstva sa varijabilnom kamatom stopom, originalna efektivna kamatna stopa, koja se koristi za kalkulaciju dobitaka ili gubitaka na modifikaciji, se koriguje na način da odslikava tekuća tržišna kretanja u trenutku modifikacije. Nastali troškovi ili naknade ili primljene naknade kao deo procesa modifikacije koriguju bruto knjigovodstvenu vrednost modifikovanog finansijskog sredstva i amortizuju se tokom preostalog veka trajanja modifikovanog finansijskog sredstva.

Ukoliko se modifikacija vrši zbog finansijskih teškoća dužnika, onda se dobici ili gubici priznaju zajedno sa rashodima po osnovu obezvređenja. U ostalim slučajevima, ovi dobici ili gubici se priznaju kao prihod od kamate uz korišćenje metode efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze

Grupa prestaje sa priznavanjem finansijske obaveze kada su ugovorni uslovi modifikovani i novčani tokovi modifikovane obaveze se značajno razlikuju od inicijalno ugovorenih poredeći sa originalnim novčanim tokovima (više od 10%). U ovom slučaju, nova finansijska obaveza, na bazi modifikovanih uslova, se priznaje po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti obaveze koja se isknjižava i plaćene nadoknade se priznaje u bilansu uspeha. Plaćena nadoknada uključuje preneto nefinansijsko sredstvo, ukoliko postoji, i procenjenu obavezu, uključujući novu modifikovanu finansijsku obavezu.

Ukoliko modifikacija finansijske obaveze ne rezultira u prestanku priznavanja finansijske obaveze, Grupa rekalkuliše amortizovanu vrednost finansijske obaveze diskontovanjem modifikovanog ugovorenog toka gotovine uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope i eventualnu razliku priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Za finansijske obaveze sa varijabilnom kamatom stopom, originalna efektivna kamatna stopa, koja se koristi za kalkulaciju dobitaka ili gubitaka na modifikaciji, se koriguje na način da odslikava tekuća tržišna kretanja u trenutku modifikacije. Nastali troškovi ili naknade ili primljene naknade kao deo procesa modifikacije koriguju knjigovodstvenu vrednost modifikovane finansijske obaveze i amortizuju se tokom preostalog veka trajanja modifikovane finansijske obaveze putem rekalkulacije efektivne kamatne stope instrumenta.

(v) Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo u slučajevima kada Grupa ima pravni osnov za netiranje priznatih iznosa i kada namerava da plaćanje i naplatu sprovede na neto bazi ili pak da zatvori sredstvo i izmiri obavezu istovremeno.

Prihodi i rashodi se prikazuju na neto osnovi samo ukoliko je to dozvoljeno određenim MSFI-a, ili pak za dobitke i gubitke koji proističu iz grupe sličnih transakcija, kao što je slučaj sa transakcijama sa finansijskim instrumentima namenjenim trgovaju.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(vi) Vrednovanje po amortizovanoj vrednosti

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstavlja vrednost koja se dobija kada se inicijalna vrednost finansijskog sredstva ili obaveze umanji za otplate glavnice i uveća, odnosno umanji za akumuliranu amortizaciju, obračunatu primenom metoda efektivne kamatne stope na razliku između inicijalne vrednosti i nominalne vrednosti na dan dospeća, umanjen za obezvređenje.

(vii) Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije na datum transakcije. Fer vrednost obaveza odslikava rizik nemogućnosti izmirenja.

Fer vrednost se određuju primenom kotiranih cena na aktivnom tržištu za određeni finansijski instrument na dan izveštavanja. Tržište se smatra aktivnim tržištem ukoliko transakcije sa sredstvima i obavezama imaju takvu frekvenciju i obim da omogućavaju informacije o cenama na kontinuiranoj osnovi.

Ukoliko tržište za određeni finansijski instrument nije aktivno, fer vrednost se utvrđuje na bazi dostupnih tržišnih informacija i modela vrednovanja koje Grupa koristi. Cilj korišćenja modela vrednovanja je da se utvrdi cena po kojoj bi se redovna transakcija prodaje sredstva ili transfera obaveza sprovela između učesnika na tržištu na dan vrednovanja po trenutno važećim tržišnim uslovima. Tri najčešće korišćena modela vrednovanja su tržišni model, troškovni model i prihodni model. U nekim slučajevima može se koristiti samo jedan model vrednovanja, dok je u nekim slučajevima neophodno korišćenje više različitih modela vrednovanja. Ukoliko se za procenu fer vrednosti koristi više različitih modela vrednovanja, rezultati (tj. indikativni iznosi za fer vrednost) se ocenjuju uzimajući u obzir prihvatljivost raspona vrednosti dobijenih primenom tih modela. Fer vrednost se utvrđuje kao iznos u okviru dobijenog raspona koja na najbolji način odražava fer vrednost u datim uslovima. Inputi koji se koriste pri primene modela vrednovanja predstavljaju tržišna očekivanja i odražavaju kombinaciju rizika i prinosa koji su svojstveni određenom finansijskom instrumentu. Grupa prilagođava modele vrednovanja i testira njihovu adekvatnost korišćenjem cena ostvarenih u tržišnim transakcijama za isti instrument ili pak na bazi drugih raspoloživih tržišnih informacija.

Najbolji indikator fer vrednosti finansijskog instrumenta kod inicijalnog priznavanja je cena koja proističe iz same transakcije tj. fer vrednost dobijene ili date naknade, izuzev u slučaju kada je fer vrednost instrumenta određena na bazi cena postignutih u drugim transakcijama na tržištu za isti taj instrument (tj. bez modifikovanja ili prilagođavanja) ili na bazi modela vrednovanja koji koriste isključivo tržišne podatke.

Grupa priznaje transfer između različitih nivoa hijararhije fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda tokom koga se navedena promena desila.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje

Grupa priznaje ispravku vrednosti za očekivane kreditne gubitke i rezervisanja za potencijalne obaveze (dalje u tekstu: ECL) za sledeće finansijske instrumente koji se ne vrednuju kao FVTPL:

- Finansijska sredstva koja su dužnički instrumenti;
- Izdate finansijske garancije; i
- Preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita.

Ispravka vrednosti se ne priznaje po osnovu vlasničkih instrumenata.

U skladu sa MSFI 9, Grupa primenjuje trostepeni model obezvredjenja na osnovu promena kreditnog kvaliteta u odnosu na inicijalno priznavanje. Ovaj model zahteva da se finansijski instrument koji nije obezvredjen prilikom inicijalnog priznavanja klasifikuje u Nivo (dalje u tekstu: Stage) 1 i da mu se stalno prati kreditni rizik. Ako se identificiše značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje, finansijski instrument se premešta u Stage 2, ali se još ne smatra obezvredenim. Ako je finansijski instrument obezvredjen, onda se premešta u Stage 3.

12-mesečni ECL je deo ECL koji proističe iz događaja koji uslovljavaju default finansijskog instrumenta koji je moguć u roku od 12 meseci nakon izveštajnog datuma. Finansijski instrumenti kod kojih je priznat 12-mesečni ECL predstavljaju „Stage 1“ finansijske instrumente.

Life-time ECL je ECL koji rezultira iz događaja koji uslovljavaju default finansijskog instrumenta koji je moguć tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta. Finansijski instrumenti kod kojih je priznat life-time ECL, ali koji nisu kreditno-obezvredeni, predstavljaju „Stage 2“ finansijske instrumente.

Očekivani kreditni gubici za finansijski instrument u Stage 1 obračunavaju se u iznosu koji je jednak delu očekivanih životnih kreditnih gubitaka, koji se mogu rezultovati default-om u narednih 12 meseci. Očekivani kreditni gubici za finansijski instrument u Stage 2 ili 3 se obračunavaju na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka tokom celog perioda trajanja finansijskog instrumenta, odnosno njegovog životnog veka. Prilikom merenja očekivanih kreditnih gubitaka potrebno je razmotriti informacije koje se odnose na budućnost. Kupljeni ili plasirani kreditno-obezvredeni finansijski instrumenti predstavljaju ona finansijska sredstva koja su kreditno-obezvredena prilikom inicijalnog priznavanja i njihov očekivani kreditni gubitak se uvek obračunava na bazi očekivanih gubitaka za ceo period trajanja finansijskog instrumenta (Stage 3).

Grupa obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak life-time ECL, izuzev kod sledećih instrumenata, kod kojih se koristi 12-mesečni ECL:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti za koje je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na izveštajni datum; i
- Ostali finansijski instrumenti kod kojih se kreditni rizik nije značajno povećao u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Sa stanovišta praktične primene, u Grupi se podrazumeva da za hartije od vrednosti koje imaju investicioni rejting ne treba da se procenjuje da li se kreditni rizik hartije od vrednosti značajno povećao. Za ove svrhe investicioni rejting je definisan od strane priznatih ehternih rejting agencija kao rejting u rasponu AAA–BBB (Standard's & Poor's, Fitch) i Aaa-Baa (Moody's). Ukoliko informacija od priznate eksterne rejting agencije nije raspoloživa, ekvivalenti interni rejtinzi mogu biti mapirani u eksterne rejtinge. Ovo mapiranje treba da podje od perspektive tržišnih učesnika, uzimajući u obzir sve uslove i okolnosti u vezi sa hartijom od vrednosti. U situacijama kada eksterni ili interni nije raspoloživ, može se koristiti verovatnoća default-a koja je ekvivalentna investicionom rejtingu, ukoliko je raspoloživa.

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanoj vrednosti i FVOCI predstavlja oblast koja zahteva upotrebu složenih modela i značajnih prepostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Primena računovodstvenih zahteva za merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva sledeće značajne procene:

- Utvrđivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i prepostavki za merenje očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje broja i relativnih pondera ka budućnosti orientisanih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i odnosnih očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje grupa sličnih finansijskih sredstava radi merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

Za Grupu kreditni rizik potiče od rizika finansijskog gubitka, ukoliko bilo koji od naših korisnika, klijenata ili ugovornih strana na tržištu ne ispunjava svoje ugovorne obaveze prema nama. Kreditni rizik proizlazi uglavnom od međuGruparskih, komercijalnih i potrošačkih kredita i potraživanja, kao i kreditnih obaveza koje proizilaze iz takvih kreditnih aktivnosti, ali mogu takođe proizaći iz vanbilansnih obaveza kao što su finansijske garancije, akreditivi i akceptni nalozi.

Grupa je takođe izložena drugim kreditnim rizicima koji proizilaze iz investicija u dužničke hartije od vrednosti i druge izloženosti koje proizlaze iz aktivnosti trgovanja ("trading exposures"), uključujući portfolio finansijske aktive namenjene trgovanju i derivate, kao i poravnanja sa tržišnim ugovornim stranama i revers repo ugovore.

Procena kreditne izloženosti za potrebe upravljanja rizicima je složena i zahteva korišćenje modela, jer se izloženost menja sa promenama tržišnih uslova, očekivanih tokova gotovine i protoka vremena. Procena kreditnog rizika za određeni portfolio podrazumeva dodatne procene u vezi s verovatnoćom neizvršenja obaveza, odnosnih stopa gubitaka i korelacije default-a drugih ugovornih strana. Grupa meri kreditni rizik koristeći verovatnoću default-a (PD), izloženost (EAD) i gubitak po defaultu (LGD). Ovo je preovlađujući pristup koji se koristi u svrhu merenja očekivanih kreditnih gubitaka prema MSFI 9.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Merenje očekivanih gubitaka (nastavak)

ECL je verovatnoćom ponderisana procena kreditnih gubitaka. Obračunavaju se na sledeći način:

- *Finansijska sredstva koja nisu kreditno-obezvredjena na izveštajni datum:* kao sadašnja vrednost svih očekivanih manjih naplata tj. razlike između novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima i novčanih tokova koje Grupa očekuje da primi;
Kada kreditni rizik po finansijskom instrumentu nije značajno povećao od prvobitnog priznavanja, Banka će odmeriti ispravku vrednosti tog finansijskog instrumenta u iznosu koji je jednak 12-mesečnim očekivanim kreditnim gubicima. Ova sredstva su u Stage 1. Kada se kreditni rizik na finansijskom instrumentu znatno povećao od početnog priznavanja, Banka će odmeriti ispravku vrednosti u iznosu jednakom doživotnim očekivanim kreditnim gubicima. Ova sredstva su u Stage 2.;
- *Finansijska sredstva koja su kreditno-obezvredjena na izveštajni datum:* kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova;
- *Preuzete obaveze za nepovučene kredite:* kao sadašnja vrednost razlike između ugovorenih novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima ukoliko se nepovučeni kredit iskoristi i novčanih tokova koje Grupa očekuje da primi;
- *Izdate finansijske garancije:* očekivana plaćanja u cilju namirenja korisnika garancije umanjena za iznos koji Grupa očekuje da nadoknadi.

Restruktuirana finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva izmenjeni ili modifikovani ili je postojeće finansijsko sredstvo zamenjeno sa novim usled finansijskih poteškoća dužnika, onda se vrši procena da li je potrebno isknjižiti postojeće finansijsko sredstvo, a ECL se obračunava na sledeći način:

- Ukoliko očekivano restrukturiranje neće rezultirati u prestanku priznavanja tj. isknjižavanju postojećeg sredstva, onda su očekivani novčani tokovi od modifikovanog finansijskog sredstva uključeni u kalkulaciju manjka novčanih tokova koji se očekuje od postojećeg finansijskog sredstva;
- Ukoliko će očekivano restrukturiranje rezultirati u prestanku priznavanja tj. isknjižavanju postojećeg sredstva, onda se očekivana fer vrednost novog sredstva tretira kao finalni novčani tok od postojećeg finansijskog sredstva u trenutku prestanka priznavanja tj. isknjižavanja. Ovaj iznos je uključen u kalkulaciju manjka novčanih tokova od postojećeg finansijskog sredstva, koji se diskontuju od očekivanog datuma prestanka priznavanja do izveštajnog datuma uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope postojećeg finansijskog sredstva.

Kreditno-obezvredena finansijska sredstva

Na svaki izveštajni datum, Grupa procenjuje da li su finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i dužnički instrumenti koji se vrednuju kao FVOCI kreditno-obezvredeni. Finansijsko sredstvo je kreditno-obezvredeno kada se desio jedan ili više događaja sa negativnim efektom na procenjene buduće tokove gotovine za određeno finansijsko sredstvo. Dokaz da je finansijsko sredstvo kreditno obezvredeno obuhvata raspoložive podatke o sledećim događajima:

- Značajne finansijske teškoće izdavaoca ili dužnika;
- Kršenje ugovornih odredbi, kao na primer default ili kašnjenje u izmirenju obaveza;
- Grupa dužniku, iz ekonomskim ili ugovornih razloga u vezi sa finansijskim teškoćama dužnika, menja kreditne uslove na način koji inače ne bi razmatrala;
- Postalo je očigledno da će dužnik bankrotirati ili biti reorganizovan na neki drugi način;
- Nestanak aktivnog tržišta za finansijsko sredstvo usled finansijskih teškoća;
- Kupovina ili izdavanje finansijskog sredstva uz visoki discount, što ukazuje na nastale kreditne gubitke.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Značajno povećanje kreditnog rizika

Grupa smatra da postoji značajno povećanje kreditnog rizika ako je ispunjen neki od sledećih kvantitativnih, kvalitativnih ili „back-stop“ kriterijuma:

Kvantitativni kriterijumi

Grupa koristi kvantitativne kriterijume kao primarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Za kvantitativno određivanje nivoa rizika, Grupa poredi „lifetime“ PD krivu na datum obračuna sa „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Za PD krivu na datum inicijalnog priznavanja formulišu se pretpostavke o strukturi krive. S jedne strane, u slučaju visoko ocenjenih finansijskih instrumenata pretpostavlja se da će se PD kriva vremenom degradirati. Sa druge strane, za nisko ocenjene finansijske instrumente pretpostavlja se da će se PD kriva poboljšati tokom vremena. Stepen poboljšanja ili pogoršanja zavisiće od nivoa početnog kreditnog rejtinga.

S obzirom na različitu prirodu proizvoda retail i non retail klijenat, metod za procenu kreditnog rizika se malo razlikuje. Kod non retail klijenata, da bi se dve krive učinile uporedivim, obe se skaliraju na anualizovane PD-eve. U opštem slučaju, smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika sa relativnim povećanjem PD-a od 250%, iako taj iznos može biti manji zbog nekoliko ograničavajućih faktora kao što su preostalo vreme trajanja finansijskog instrumenta i tip portfolija proizvoda.

Za izloženosti prema stanovništvu, preostali kumulativni PD se upoređuje sa razlikom između „lifetime“ PD krive na datum obračuna i „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika kada je ova razlika iznad određenog praga. Nivoi pragova se izračunavaju odvojeno za svaki portfolio koji je pokriven pojedinačnim PD modelima zasnovanim na rejtingu. Uobičajeno, smatra se da je do značajnog povećanja kreditnog rizika došlo ukoliko je relativno povećanje PD-a od 150% - 300% u zavisnosti od vrste portfolija.

Gore pomenuti pragovi predstavljaju „okidače“ za prelazak finansijskog instrumenta u Stage 2.

Kvalitativni kriterijumi

Grupa koristi kvalitativne kriterijume kao sekundarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Prebacivanje u Stage 2 se odvija kada su ispunjeni kriterijumi navedeni u daljem tekstu.

Za države, banke, portfolija pravnih lica i projektnog finansiranja, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- Spoljni tržišni indikatori;
- Promene ugovornih uslova;
- Promene pristupa upravljanju;
- 30 dana kašnjenja;
- Stručna procena.

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju na kvartalnoj osnovi na nivou pojedinačnog ugovora za sve grupe portfolija pravnih lica.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Za portfolio fizičkih lica, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- „Forbearance“ mere;
- Default-ni status druge izloženosti istog klijenta;
- Holistički pristup – primenljivo u slučajevima kada nove informacije koje se odnose na budućnost postaju dostupne za segment ili deo portfolia, a još uvek nisu obuhvaćene u sistem ocenjivanja. Nakon identifikovanja takvih slučajeva, procenjuje se portfolio sa očekivanim kreditnim gubicima za ceo život trajanja (kolektivna procena);

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju mesečno na nivou pojedinačnog ugovora za ceo portfolio fizičkih lica.

Definicija statusa neizmirenja obaveza („default“) i kreditno obezvređenog sredstva

Grupa definiše finansijski instrument kao instrument u statusu neizmirenja obaveza tj. default-u, koji je u potpunosti usklađen sa definicijom obezvređenja, kada je ispunjen neki od sledećih kriterijuma:

Kvantitativni kriterijumi

Klijent je u docnji više od 90 dana u odnosu na ugovorene uslove plaćanja. Ova prepostavka nije osporiva, finansijsko sredstvo kod kojeg postoji docnja preko 90 dana biće svrstano u Stage 3.

Kvalitativni kriterijumi

Klijent neće biti u stanju da izmiri obaveze pravovremeno i/ili u celosti, što ukazuje na to da je klijent u značajnim finansijskim poteškoćama. Ovo su neki od pokazatelja:

- Klijent je u dugoročnom restrukturiranju;
- Klijent je preminuo;
- Klijent je nesolventan;
- Klijent ne poštjuje finansijske uslove;
- Aktivno tržište za to finansijsko sredstvo je nestalo zbog finansijskih poteškoća;
- Ustupci su odobreni usled finansijskih poteškoća;
- Izgledno je da će klijent ući u stečaj;
- Finansijska sredstva se prodaju sa značajnim popustima („deep discount“) koji odražavaju nastale kreditne gubitke.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Gore navedeni kriterijumi primjenjeni su na sve finansijske instrumente koje poseduje Grupa i usklađeni su sa definicijom neizmirenja obaveza (default) koja se koristi za potrebe internog upravljanja kreditnim rizikom. Default definicija dosledno se primjenjuje na modeliranje verovatnoća default-a (PD), izloženosti po default-u (EAD) i gubitka po default-u (LGD) tokom obračuna očekivanih gubitaka Banke.

Smatra se da instrument više nije u statusu neizmirenja obaveza (tj. da je oporavljen) kada više ne ispunjava nijedan od osnovnih kriterijuma default-a u periodu od najmanje 3 meseca ili duže u slučaju restrukturiranja izazvanog finansijskim teškoćama. Period od 3 meseca određen je na osnovu analize koja razmatra verovatnoću da se finansijski instrument vrati u stanje statusa neizmirenja obaveza posle oporavka koristeći različite definicije oporavka.

Objašnjenje inputa, pretpostavki i tehnika procene

Očekivani kreditni gubitak se meri bilo na 12 meseci ili za ceo životni vek u zavisnosti od toga da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje ili da li se neko sredstvo smatra kreditno-obezvređenim. Ekonomski informacije o budućim događajima su takođe uključene u određivanje 12-mesečnog i life-time PD, EAD i LGD. Ove pretpostavke variraju po tipu proizvoda. Očekivani kreditni gubici su diskontovani proizvod verovatnoće default-a (PD), gubitaka po default-u (LGD), izloženosti po default-u (EAD) i diskontnog faktora (D).

Verovatnoća default-a

Verovatnoća default-a predstavlja verovatnoću da dužnik neće ispuniti svoju finansijsku obavezu bilo u narednih 12 meseci ili tokom preostalog veka trajanja finansijskog instrumenta. Uopšteno, verovatnoća defaulta tokom životnog veka finansijskog instrumenta se izračunava na osnovu regulatorne 12-mesečne verovatnoće default-a, iz koje se uklanja margina konzervativizma, kao polazne tačke. Nakon toga različite statističke metode koriste se za generisanje procene kako će se default profil razvijati od inicijalnog priznavanja pa tokom trajanja kredita ili portfolija kredita. Profil je zasnovan na istorijskim posmatranim podacima i parametarskim funkcijama.

Različiti modeli su korišćeni za procenu default profila kreditnih obaveza i mogu se grupisati u sledeće kategorije:

- Država i organi lokalne samouprave, osiguravajuća društva i „collective investment undertakings“ - profil se generiše primenom pristupa matrica tranzicije. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije - profil se generiše pomoću pristupa parametrijske regresije preživljavanja (Weibull). Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Stambeni i drugi krediti odobreni stanovništvu - profil se generiše koristeći parametrijsku regresiju preživljavanja u konkurentnim okvirima rizika. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću neizvršavanja koristeći satelitske modele.

U limitiranim slučajevima, kada neki inputi nisu potpuno dostupni, vrši se grupisanje, uprosečavanje i benchmarking u cilju kreiranja inputa za kalkulaciju.

Gubitak usled statusa neizmirenja obaveza („Loss Given Default“ (dalje u tekstu: LGD))

LGD predstavlja očekivanje Grupe o iznosu gubitka po izloženosti koja ima default status. LGD varira u zavisnosti od tipa proizvoda i klijenta. LGD se prikazuje kao procenat gubitka prema izloženosti u trenutku ulaska u default status. LGD se izračunava na 12-mesečnoj ili life-time bazi, gde dvanaestomesečni LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi u periodu od 12 meseci, dok life-time LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi tokom preostalog očekivanog životnog veka kredita.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Različiti modeli se koriste za procenu LGD i oni se mogu podeliti na sledeće kategorije:

- Država: LGD se dobija korišćenjem informacija i izvora sa tržišta. Izvori sa tržišta su eksterni podaci o gubicima koji su u vezi sa default-ima država (otpisi duga usled restrukturiranja i slično);
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije: LGD se generiše diskontovanjem tokova gotovine naplaćenih tokom workout procesa. Buduće informacije su inkorporirane u LGD korišćenjem Vasičekovog modela;
- Stambeni krediti i ostali proizvodi stanovništva: LGD se generiše tako što se isključuju periodi krize, kao i ostale margine konzervativizma iz regulatornog LGD modela. Buduće informacije se inkorporiraju korišćenjem različitih satelit modela;
- U limitiranih slučajevima, kada neki inputi nisu u potpunosti raspoloživi, alternativni modeli oporavka, referentne vrednosti i ekspertske vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Izloženost u trenutku statusa neizmirenja obaveza (Exposure at Default ("EAD"))

EAD je zasnovan na iznosu koji Grupa očekuje, u trenutku default-a, da će se dugovati u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka instrumenta. Dvanaestomesečni i life-time EAD se utvrđuju na bazi očekivanog profila izmirenja obaveza, a variraju u zavisnosti od tipa proizvoda. Za proizvode sa amortizacionim planom otplate i jednokratnim otplatama, obračun se zasniva na ugovornim plaćanjima u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka. Gde je relevantno, pretpostavke o prevremenoj otplati ili refinansiranju takođe treba uzeti u obzir prilikom kalkulacije.

Kod revolving prozvoda EAD je određen polazeći od trenutnog povučenog iznosa i dodavanjem faktora konverzije, koji odražava očekivano povlačenje preostalog limita do trenutka nastanka statusa neizmirenja obaveza. Regulatorne margine su isključene iz faktora konverzije. Parametri koji se koriste u regulatorne svrhe, kao što su LGD i faktor kreditne konverzije koji se koriste u obračunu rizikom ponderisane aktive, obračunavaju se uz korišćenje margine konzervativizma. Za potrebe MSFI 9, koriste se isti parametri, ali bez margine konzervativizma. U ograničenom broju slučajeva kada podaci nisu dostupni, referentne vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Diskontni faktor

Generalno, za bilansne izloženost koje nisu kreditno obezvredjene na inicijalnom priznavanju tj. POCL, stopa korišćena za kalkulaciju očekivanog gubitka je efektivna kamatna stopa ili njena aproksimacija.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Kalkulacija

Očekivani kreditni gubitak je proizvod PD, LGD i EAD parametara pomnožen verovatnoćom neulaska u status neizmirenja obaveza pre razmatranog perioda. Ovo je prikazano kao funkcija preživljavanja. Obračun praktično predstavlja sumirane buduće očekivane gubitke diskontovane na datum izveštavanja. Ovako izračunati očekivani gubici su ponderisani scenarijima orijentisanih ka budućim događajima.

Različiti modeli se koriste za procenu Stage 3 ispravke vrednosti i isti mogu biti svrstani u dve različite grupe:

- Država, pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije, „collective investment undertakings“: Obračun ispravke vrednosti za Stage 3 se vrši od strane zaposlenih u Sektoru za upravljanje posebnim plasmanima i instrumentima obezbeđenja, koji diskontuju očekivani tok gotovine odgovarajućom efektivnom kamatnom stopom;
- Kreditiranje stanovništva: Stage 3 ispravka vrednosti se generiše računajući statistički određeni očekivani gubitak oslobođen od indirektnih troškova.

Sva finansijska sredstva koja su u kašnjenju više od 90 dana su u Stage 3 i ta pretpostavka ne može biti pobijena.

Informacije o budućnosti

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika i kalkulacije očekivanog kreditnog gubitka podrazumevaju korišćenje informacija o budućnosti. Grupa je izvršila istorijske analize i utvrdila ključne ekonomski varijable koje imaju uticaj na kreditni rizik i očekivani kreditni gubitak za svaki portfolio.

Ove ekonomski varijable i njihov uticaj na verovatnoću ulaska u status neizmirenja obaveza, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku nastupanja statusa neizmirenja obaveza se razlikuju po kategorijama. U ovom procesu je takođe korišćeno i ekspertsко mišljenje. Predviđanja ovih ekonomskih varijabli („osnovni ekonomski scenario“) obezbeđuju se kvartalno od strane Raiffeisen Research-a (interni odeljenje), što obezbeđuje najbolji predviđeni pogled na ekonomski prilike za naredne tri godine. Za period nakon tri godine, da bi se projektovale ekonomski varijable za ostatak životnog veka proizvoda, korišćen je pristup srednje reversije – što znači da ekonomski varijable dugoročno teže prosečnoj stopi ili prosečnoj stopi rasta do zrelosti. Uticaj ovih ekonomskih varijabli na verovatnoću ulaska u default status, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku ulaska u default status se utvrđuju koristeći statističku regresiju pomoću koje se dolazi do saznanja kakav su uticaj pomenute varijable imale istorijski na stope ulaska u default status i na komponente gubitka usled default statusa i izloženost u trenutku ulaska u default status.

Pored osnovnog ekonomskog scenario, Raiffeisen Research obezbeđuje i najbolji i najgori mogući scenario, kao i ponderisani scenario - da bi se osiguralo da su sve nelinearnosti uhvaćene. Grupa je utvrdila da tri scenario odgovarajuće opisuju nelinearnosti.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Ponderisani scenario je utvrđen kombinacijom statističkih analiza i ekspertskega mišljenja, uzimajući u obzir čitav spektar mogućih ishoda koje svaki scenario opisuje. Verovatnoćom ponderisani očekivani kreditni gubitak se utvrđuje tako što se svaki scenario provodi kroz odgovarajući model za očekivani kreditni gubitak i na kraju pomnoži sa odgovarajućim ponderima iz samog scenarija.

U osnovnom ekonomskom scenariju, kao i u najboljem i najgorem mogućem scenariju, metodologija je prilagođena usled pandemije COVID 19.

Kao i sa svakim ekonomskim predviđanjem, projekcije i verovatnoće događaja su podložne visokom stepenu inherentne nepouzdanosti i zbog toga se stvari ishodi mogu značajno razlikovati od predviđenih. Grupa smatra da ove prognoze predstavljaju njenu najbolju procenu svih mogućih ishoda i pokrivaju sve moguće nelinearnosti i asimetrije u okviru različitih portfolija koji postoje u Grupi.

Post-model prilagođavanja

„Post-model“ prilagođavanja za očekivane procene ispravki vrednosti kreditnih gubitaka su prilagođavanja koja se koriste u okolnostima kada postojeći ulazni podaci, pretpostavke i tehnike modela ne obuhvataju sve relevantne faktore rizika. Pojava novih makroekonomskih, mikroekonomskih ili političkih događaja, zajedno sa očekivanim promenama parametara, modela ili podataka koji nisu inkorporirani u trenutne parametre, interne migracije ocena rizika ili informacije koje gledaju u budućnost primer su takvih okolnosti. Banke RBI Grupe koriste *post-model* prilagođavanja za model ispravki vrednosti za očekivane kreditne gubitke samo kao privremeno rešenje. Sva materijalna prilagođavanja su odobrena od Group Risk Committee-a.

Opravdani razlozi za *post-model* prilagođavanje kao privremeno rešenje uključuju:

- prolazne okolnosti (poput prirodnih katastrofa, bolesti, oružanih sukoba);
- nedovoljno vremena za uključivanje relevantnih novih informacija u postojeći proces ocenjivanja i modeliranja kreditnog rizika koji se materijalizovao, ali još uvek nije obuhvaćen parametrima modela;
- ponovna segmentacija postojećih grupa izloženosti pri čemu je za ažuriranje parametara potrebno više vremena da bi se obuhvatili svi efekti;
- situacije u kojima izloženosti reaguju na faktore ili događaje drugačije nego što se inicijalno očekivalo.

Post-model prilagođavanja moraju zadovoljiti sledeće karakteristike, kako bi se umanjila potencijalna pristrasnost:

- Privremenost: Prilagođavanja su privremene prirode i uglavnom ne važe u periodu dužem od 1-2 godine;
- Upravljanje: Nadležni odbori za upravljanje rizicima odobravaju *post-model* prilagođavanja uzimajući u obzir nivo uticaja;
- Dokumentovanost: razlozi za prilagođavanja, a u vezi sa makroekonomskim prognozama, pokretačima kreditnog rizika, detaljnim proračunom i očekivanim trajanjem;
- Sanacija: Izrađuje se realan plan kako se nove informacije uključuju u modele i primenjuju u bliskoj budućnosti;
- Doslednost: prilagođavanja usklađena sa informacijama o budućim kretanjima;
- Pregled: Odluke o holističkom rezervisanju preispituju se kvartalno i vrši se kvalitativno „testiranje unazad“;
- Kontrola: uspostavljene dokumentovane kontrole i procesi kako bi se osigurala usklađenost.

Grupa je prilagođavanja sprovedla u portfoliju velikih, srednjih i malih privrednih društava („non-retail“) i portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća („retail“).

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Post-model prilagođavanja u portfoliju privrednih društava („non-retail“)

Na različite načine Banka uzima u obzir informacije koje gledaju u budućnost. Prvi makroekonomski scenariji iz Raiffeisen Research-a su prevedeni preko makro modela na promene PD i LGD. Povrh ovog pogleda specifičnog za zemlju, Banka koristi diferencijaciju zasnovanu na industriji da dodatno moduliramo PD i LGD parametre. Za posebne faktore rizika u industriji, gde kvantifikacija prevazilazi domet trenutnih statističkih modela, koristi se ekspercki doprinos u strogom okviru.

Dok makroekonomski scenariji obuhvataju ukupan razvoj na nivou zemlje, različite industrije mogu biti u različitoj fazi kreditnog ciklusa ili na njih različito utiču distorzije kao što su epidemije, rat, smanjenje ponude, klimatski rizik i slično. Zbog toga Banka na vrh dodajemo modul specifičan za industriju.

Ako u nekoj zemlji postoje posebni faktori rizika za određenu industriju, onda se informacije koje gledaju u budućnost proširuju ovim znanjem. Ako se ovaj faktor rizika pojavi u kratkom vremenskom periodu ili je privremene prirode, verovatno se neće odraziti na trenutne ocene kreditnog rizika.

Primeri posebnih faktora rizika su:

- ograničenja putovanja koja rezultiraju istorijskom niskom popunjenošću gradskih hotela;
- stiskanje lanca snabdevanja koje dovodi do veštačkog smanjenja proizvodnje;
- šokovi cena robe ili energije u industrijama sa smanjenom mogućnošću da poskupljenja prenesu na kupce;
- globalni nedostatak čipova koji dovodi do smanjene ili čak zaustavljene proizvodnje;
- epidemije/ratne protivmere koje privremeno narušavaju poslovne modele;
- približavanje merama protiv epidemija kao što su blokade;
- prekoračenje epidemija/ratnih moratorija ili vladinih mjera podrške koje privremeno pokrivaju kompanije koje će se suočiti sa povećanim rizikom neizvršenja obaveza čim se podrška završi (ili sa zakašnjenjem za preduzeća);
- očekivani regulatorni ili državni pritisak na visoke emitere gasova staklene bašte kao što je termalni ugalj;
- pogoršanje poslovnih modela u transformaciji ka zelenoj ekonomiji;
- pojava vremenskih ekstrema koji utiču na poljoprivrednu proizvodnju;
- rizik inflacije za proizvođače sa ugovorima o fiksnim cenama.

Analiza ovih posebnih faktora rizika ima sledeće dimenzije:

- Obim: Odabir se vrši prema industrijskoj klasifikaciji za preduzeća ili alternativno prema drugim kriterijumima ako klasifikacija industrije nije dostupna. Izabrana industrija mora da bude u skladu sa matricom industrije Playbook. Odstupanja se moraju objasniti ili treba pokrenuti reviziju matrice industrije za ovu zemlju.
- Veza sa upravljanjem rizikom: Svaki poseban faktor rizika koji se razmatra u svrhu obezvređenja treba da bude povezan sa procesom upravljanja rizikom ili sličnim dokazima u oblasti rizika. Obrnuto rečeno: ne postoji poseban faktor rizika za razmatranje umanjenja vrednosti koji se inače ne odražava na rizik.
- Iznos obezvređenja: Kvantifikacija rizika je poželjno zasnovana na istorijskim podacima. Ako ovo nije u potpunosti dostupno, treba prihvati povećan nivo stručnog doprinosa. Rizik se klasificuje ili (1) kao fiksni iznos u evrima koji je u mesečnoj RIO produkciji raspoređen na odabrani portfolio proporcionalno osnovnim obezvređenjima. (2) Ili se alternativno izražava kao koeficijent pokrića obezvređenja izloženosti.
- Faza 2 okidač: Osnova je početna procena ako je pojava posebnog faktora rizika toliko jaka da je evidentno značajno povećanje kreditnog rizika. Vodeći princip ovde je povećanje oštećenja. Ako je ovo reda veličine 250% kao što se koristi za PD, onda se kreditni rizik povećao barem na istom nivou kao i povećanje PD koje je relevantno za kvantitativno utvrđivanje. Ovim je poseban faktor rizika klasifikovan kao okidač stadijuma 2.

Nedavne smernice evropskih nadzornih organa zahtevaju od finansijskih institucija da:

1. Postavite adekvatan nivo obezbeđivanja kao jedan od slojeva u pripremi za predstojeće izazove.
2. Napravite odgovarajuća prilagođavanja i primenite margine konzervativizma da biste rešili mogući nedostatak reprezentativnosti podataka pošto su mere podrške pandemije i posle pandemije iskrivile IRB/MSFI 9 modeliranje podataka veštački snižavajući stope neizvršenja obaveza i gubitaka.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Post-model prilagođavanja u portfoliju privrednih društava („non-retail“) (nastavak)

Analize IRB/MSFI9 modela u punom obimu u vezi sa reprezentativnošću podataka i odgovarajuća statistička prilagođavanja koja bi u potpunosti eliminisala izobličenja usled antikriznih mera su u procesu razvoja. U cilju pravovremenog priznavanja realnog iznosa očekivanih kreditnih gubitaka, Banka sprovodi *post-model* prilagođavanja pri čemu se nivo prilagođavanja procenjuje analizom:

- a. mogućih „odloženih“ ulazaka u default („stage 3“) u svojim portfeljima;

Analiza „odloženih defaulta“ zasnovana je na poređenju trenutnih stopa neizvršenih obaveza sa onima koje se očekuju (i/ili su realizovane u prethodnom periodu) u kriznom okruženju.

- b. promene nivoa očekivanih gubitaka zbog makroekonomskog pogoršanja i efekata prelivanja koji još uvek nisu prepoznati putem standardnih MSFI 9 parametara koji se trenutno koriste.

U ovom pristupu, Banka koristi postojeće parametre IRB modela da kvantifikuje nivo odgovarajućeg prilagođavanja, pod pretpostavkom da bi nepovoljno makroekonomsko okruženje i posledično finansijsko pogoršanje prouzrokovali snižavanje rejtinga da podaci nisu izobličeni merama podrške.

Promena očekivanog gubitka se izračunava kao razlika između postojećeg nivoa očekivanih gubitaka („expected loss“) i nivoa očekivanih gubitaka izračunatog korišćenjem verovatnoće defaulta koja se može pripisati rejtingu nakon pogoršanja rejtinga za 1 i 2 klase (npr. sa 3A na 4A/5A).

Pogoršanje se pretpostavlja za klijente iz industrija koje je Banka identifikovala kao one koje jesu ili bi mogli biti snažno pogođene efektima prelivanja tekuće energetske krize izazvane rusko-ukrajinskim sukobom. Takođe, analizirani su pojedinačni dužnici koji su direktno ili indirektno povezani sa Rusijom, Ukrajinom i/ili Belorusijom i pretpostavljeno je pogoršanje za one koji su ocenjeni kao visoko rizični.

Kako nije bilo materijalno značajne razlike u proceni nivoa potrebnog prilagođavanja korišćenjem ova dva pristupa, Banka se odlučila da primeni rezultate prvog.

Banka je rasporedila iznos prilagođavanja na dužnike koji nisu u *default-u* i imaju „pre-workout“ ili „workout“ status iz navedenih industrija u portfelju velikih i srednjih privrednih društava („corporate“), na dužnike koji nisu u *default-u* i imaju „workout“ status u portfelju malih privrednih društava („SMB“) i dužnike koji su povezani sa rusko-ukrajinskom krizom i procenjeni kao visoko rizični.

Iznos obezvredjenja se raspoređuje proporcionalno tzv. EAD_EL, odvojeno za „corporate“ i „SMB“. EAD_EL se izračunava kao zbir bilansne i vanbilansne izloženosti nakon primene faktora kreditne konverzije, umanjenih za ponderisane vrednosti kolateralna, gde je primenljivo.

Alokacija prilagođavanja uslovjava dodelu Stage 2 (i u slučaju da je dužnik prethodno bio svrstan u Stage 1).

Post-model prilagođavanja u portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća i preduzetnika („retail“)

Grupa je u portfoliju fizičkih lica sprovedla sledeća *post-model* prilagođavanja:

- Klijenti koji su zaposleni u preduzećima koja posluju u određenim industrijskim sektorima koji su najsnažnije pogodjeni krizom tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom (zbog povećane ogućnosti od smanjenja zarade i/ili gubitka posla) i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovilo rast ispravke (izloženosti u granama kao što su turizam, auto i avio saobraćaj, nafta i gas, nekretnine i neke industrije široke potrošnje).

- Klijenti koji su zaposleni u preduzećima kod kojih, zbog ograničenja sistema i/ili kvaliteta podataka nije moguće identifikovati u kom industrijskom sektoru posluje tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovilo rast ispravke.

- Klijenti korisnici stambenih kredita koji su locirani u oblastima sa uvećanim rizikom od nastanka ekoloških rizika (poplave).

- Klijenti koji su u ex RBA banci bili označeni kao kandidati za post-model prilagodjavanja.

Grupa je u portfoliju mikro preduzeća i preduzetnika sprovedla sledeća *post-model* prilagođavanja:

- Klijenti koji usmeravaju manje od 30% prometa preko računa u Grupi tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovilo rast ispravke.

- Klijenti koji su ex RBA banci bili označeni kao kandidati za post-model prilagodjavanja.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Analiza senzitivnosti

Najznačajnije prepostavke koje utiču na očekivani gubitak su navedene kao što sledi:

- Portfolio preduzeća:
 - Bruto domaći proizvod;
 - Stopa nezaposlenosti;
 - Kamatna stopa na dugoročne državne obveznice;
 - Stopa inflacije.
- Portfolio stanovništva:
 - Bruto domaći proizvod;
 - Stopa nezaposlenosti;
 - Cene nekretnina

Prezentacija

Ispravka vrednosti za ECL u bilansu stanja se prikazuje na sledeći način:

- Za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao ispravka vrednosti
- Za vanbilansne izloženosti (preuzete obaveze za nepovučene kredite i finansijske garancije) obezvređenje se priznaje kao rezerva u pasivi bilansa stanja;
- Za delimično povučene kreditne linije, gde Grupa ne može odvojeno da identificuje ECL, očekivani kreditni gubici bi trebalo da budu zajedno iskazani, kao odbitna stavka bruto knjigovodstvene vrednosti povučenih kreditnih linija. Rezervisanje se evidentira u meri u kojoj kombinovani ECL premašuje bruto knjigovodstvenu vrednost sredstva;
- Za dužničke instrumenti koji su klasifikovani kao FVOCl ispravka vrednosti se ne priznaje u bilansu stanja, budući da knjigovodstvena vrednost ovih sredstava mora da bude jednaka njihovoj fer vrednosti. Međutim, ispravka vrednosti je obelodanjena i priznata u okviru revalorizacionih rezervi u okviru kapitala.

Otpis

Krediti i dužničke hartije od vrednosti se otpisuju, u celosti ili parcijalno, kada se to sredstvo ili njegov deo smatra nenaplativim. Generalno, otpis se vrši kada Grupa utvrdi da dužnik ne poseduje sredstva ili izvor očekivanih prihoda koji bi mogli generisati dovoljne novčane tokove da se izvrši naplata otpisanog dela finansijskog sredstva. Ova procena se vrši za svako pojedinačno finansijsko sredstvo.

(I) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka na zahtev ili sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje na kojima nema bilo kakvih ograničenja i ostala novčana sredstva.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

Obavezna rezerva se ne smatra gotovinom za potrebe Izveštaja o tokovima gotovine (Napomena 14) s obzirom da se ne može podići na zahtev, odnosno Banka ni u jednom trenutku ne može da podigne ovaj iznos.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(m) Finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovcu

Finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovcu su finansijska sredstva i obaveze koje se drže radi trgovca. Finansijski instrumenti se klasificuju u ovu kategoriju ukoliko su pribavljeni prvenstveno radi prodaje u kratkom roku ili predstavljaju deo portfolija kojim se zajedno upravlja u cilju sticanja profita u kratkom roku.

Finansijska sredstva i obaveze namenjene trgovcu se inicijalno priznaju i naknadno vrednuju po fer vrednosti, uz priznavanje transakcionih troškova direktno u bilansu uspeha. Finansijska sredstva namenjena trgovcu se nakon početnog priznavanja ne reklassifikuju iz ove pozicije, osim nederivativnih sredstava namenjenih trgovini koja nisu inicijalno priznata po fer vrednosti kroz bilans uspeha,

Derivati se takođe klasificuju kao sredstva koja se drže radi trgovca, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika.

(n) Derivati koji su predmet zaštite od rizika

Derivati koji su predmet zaštite od rizika uključuju sva derivatna sredstva i obaveze koji nisu klasifikovani kao finansijska sredstva i finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovcu. Derivati koji su predmet zaštite od rizika se vrednuju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Standard MSFI 9 omogućava Banci da nastavi primjenjivati pravila MRS 39 u pogledu računovodstva Hedžinga sve dok IASB ne dovrši pravila makro-hedžinga. Grupa je odlučila nastaviti primjenjivati pravila MRS-a 39 za računovodstvo hedžinga.

Grupa inicijalno opredeljuje određene derive kao instrumente hedžinga u kvalifikovanom hedžing odnosu. Kod inicijalnog priznavanja hedžinga, Grupa formalno dokumentuje odnos između instrumenata hedžinga i sa njim(a) povezane stavki hedžinga, uključujući ciljeve upravljanja rizicima i strategiju vršenja hedžinga, kao i metodologiju koja će se koristiti za procenu efektivnosti hedžinga. Grupa vrši procenu efektivnosti hedžinga kako kod inicijalnog priznavanja, tako i na regularnoj bazi, tj. vrši procenu da li se očekuje da će instrument hedžinga biti visoko efikasan u netiranju efekata promene u fer vrednosti ili promene u tokovima gotovine od odnosne stavke hedžinga u definisanom periodu i da li su stvarni rezultati svakog hedžinga u okviru raspona od 80% do 125%. Za hedžing novčanih tokova Grupa vrši procenu očekivane transakcija, tj. procenjuje da li postoji velika verovatnoća da će se očekivana transakcija desiti i prikazuje izloženost na promene u novčanim tokovima koje mogu uticati na bilans uspeha.

Računovodstveno evidentiranje hedžinga je prikazano u nastavku:

(i) Hedžing novčanih tokova

Hedžing novčanih tokova predstavlja hedžing izloženosti varijabilnosti tokova gotovine koje se može pripisati određenom riziku u vezi sa priznatim sredstvom ili obavezom i koji bi mogao da utiče na bilans uspeha.

Kada se derivat inicijalno opredeli kao instrument hedžinga u hedžingu novčanih tokova koji je karakterističan za rizike promene novčanih tokova za priznato sredstvo ili obavezu, koja može uticati na bilans uspeha, efektivni deo promene u fer vrednosti derivata se priznaje u ukupnom ostalom rezultatu, a u bilansu stanja se evidentira kao deo rezervi hedžinga u okviru kapitala. Neefektivni deo promene u fer vrednosti derivata se priznaje u bilansu uspeha u trenutku nastanka. Iznos priznat u ukupnom ostalom rezultatu se reklassifikuje u bilans uspeha u istom periodu u periodu u kome hedžovani tokovi gotovine utiču na bilans uspeha i priznaje se u okviru iste pozicije u bilansu uspeha i ukupnom ostalom rezultatu.

Ukoliko instrument hedžinga istekne ili se proda, ili se zatvori ili izvrši, ili ukoliko više nisu ispunjeni uslovi za hedžing novčanih tokova, ili ukoliko se hedžing odnos raskine. Grupa prospektivno prekida računovodstvo hedžinga. Međutim, ukoliko je derivat zanovljen (promenjen) kao rezultat izmene u zakonskim odredbama bez promene u uslovima, izuzev promene onih uslova koji su neophodni zbog izmene u zakonskoj regulativi, onda se ne smatra da je derivat istekao ili prekinut.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(n) Derivati koji su predmet zaštite od rizika (nastavak)

(ii) Hedžing fer vrednosti – portfolio hedžing

Hedžing fer vrednosti predstavlja hedžing izloženosti promenama fer vrednosti priznatog sredstva ili obaveze, ili nepriznatu utvrđenu obavezu, ili identifikovani deo takvog sredstva, odnosno obaveze, ili utvrđene obaveze koji se može pripisati određenom riziku i koji može uticati na bilans uspeha. Grupa je ušla u transakciju portfolio hedžinga tj. makro hedžinga fer vrednosti.

Grupa vrednuje promenu u fer vrednosti stavke hedžinga koja je svojstvena riziku koji je hedžovan. Efekat se priznaje u bilansu uspeha. U okviru bilansa stanja se ovaj iznos priznaje kao sredstvo ili obaveza. Grupa vrednuje promene u fer vrednosti instrumenta hedžinga i ovaj iznos se priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Fer vrednost instrumenta hedžinga se priznaje kao sredstvo ili obaveza u bilansu stanja.

(o) Krediti i potraživanja

Krediti i potraživanja u bilansu stanja uključuju sledeće:

- Kredite i potraživanja koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Krediti i potraživanja su inicijalno vrednovani po fer vrednosti uvećanoj za inkrementalne direktnе transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje efektivne kamatne stope; i
- Kredite i potraživanja koji se klasifikuju obavezno po FVTPL ili su opredeljeni kao FVTPL. Ovi krediti i potraživanja se vrednuju po fer vrednosti, pri čemu se promena fer vrednosti evidentira u bilansu uspeha.

Kada Grupa kupi finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o prodaji tog sredstva (ili suštinski sličnog sredstva) po fiksnoj ceni na budući datum (*reverse repo* ili pozajmica kolateralizovana hartijama od vrednosti), ovakve transakcije se evidentiraju kao krediti i potraživanja, a predmetno sredstvo se ne priznaje u bilansu stanja.

Krediti odobreni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika putem vezivanja za kurs dinara u odnosu na EUR, CHF i USD, preračunavaju su na dan bilansa po srednjem kursu. Efekti promene kursa su iskazani u okviru Neto prihoda/(rashoda) od kursnih razlika i efekata ugovorenih valutnih klauzula.

(p) Investicione hartije od vrednosti

Investicione hartije od vrednosti obuhvataju:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (napomena 3 (k) (ii)); Ove hartije od vrednosti su inicijalno vrednovani po fer vrednosti uvećavanoj za inkrementalne direktnе transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje efektivne kamatne stope;
- Dužničke i vlasničke investicione hartije od vrednosti koje obavezno vrednuju po FVTPL ili inicijalno opredeljuju („designated“) po FVTPL. Ove hartije se vrednuju po fer vrednosti uz priznavanje promene u fer vrednosti u bilansu uspeha;
- Dužničke hartije od vrednosti vrednovane kao FVOCI; i
- Vlasničke investicione hartije od vrednosti inicijalno opredeljene kao FVOCI.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(p) Investicione hartije od vrednosti (nastavak)

Za dužničke hartije od vrednosti vrednovane kao FVOCl, dobici i gubici se priznaju u ostalom ukupnom rezultatu, izuzev za sledeće kategorije, gde se priznavanje u bilansu uspeha vrši na isti način kao za hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:

- Prihodi od kamate, uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope;
- ECL i ukidanje ECL; i
- Dobici i gubici po osnovu kursnih razlika.

Kada dođe do prestanka priznavanja tj. isknjižavanja dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju kao FVOCl, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu, se reklassificuje iz pozicije kapitala u bilans uspeha.

Grupa je izabrala da prikazuje promene u fer vrednosti određenih vlasničkih instrumenata koji se ne drže radi trgovanja u ostalom ukupnom rezultatu. Ovaj izbor je vršen na nivou svakog pojedinačnog instrumenta i neopoziv je. Dobici i gubici po osnovu ovih vlasničkih instrumenata se nikada ne reklassificuju u bilans uspeha. Dividende po osnovu ovih vlasničkih instrumenata se priznaju u bilansu uspeha (napomena 3 (h)), izuzev u slučajevima kada je jasno da dividende predstavljaju nadoknadu dela troškova po osnovu inicijalnog ulaganja, u kom slučaju se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata. Kumulativni dobici i gubici priznati u bilansu uspeha se reklassificuju na neraspoređenu dobit pri prestanku priznavanja ovih vlasničkih instrumenata.

Grupa je u toku 2023. godine izmenila metodologiju za utvrđivanje fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti. Najbitnije karakteristike nove metodologije su:

- metodologija koristi transakcije sa primarnih (uključujući i reotvaranje emisija i prevremene otkupe) i sekundarnih trgovanja u poslednjih 2 meseca, sa davanjem veće težine transakcijama u poslednjih mesec dana.
- ako je broj transakcija u periodu od 2 meseca manji od 50, koriste se 50 poslednjih transakcija, uz proširenje vremenskog opsega.
- transakcije se grupisu po ISIN-ima koji se posmatraju kao tačke sa preostalom brojem dana do dospeća.
- za slučaj RSD krive uključuju se i stope BEONIA i BELIBOR krive, dok za EUR krivu se dodaje i ESTER stopa.

Nova metodologija otklanja nedostatak trenutno korišćene metodologije iz razloga što se stope utvrđuju na osnovu trenutnih podataka sa tržišta čija starost nije duža od 2 meseca u slučaju da je broj transakcija veći od 50, pa samim tim fer vrednost državnih hartija je približnja tržišnim cenama, nego po prethodnoj metodologiji. Metodologija se koristi za vrednovanje hartija koje se drže u portfolijima FVTPL i FVTOCI.

(q) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Nematerijalna imovina Grupe obuhvataju licence i ostalu nematerijalnu imovinu.

Nematerijalna imovina predstavlja nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomski koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Obračun amortizacije nematerijalne imovine počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalna imovina raspoloživa za upotrebu.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(q) Nematerijalna imovina (nastavak)

Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost.

Nematerijalna imovina amortizuju se putem proporcionalne metode. Preporučeni period za amortizaciju nematerijalne imovine za ulaganja u standardni softver je 4 do 6 godina, a svako odstupanje od preporučenog roka se mora adekvatno dokumentovati. Upotrebljeni vek za svu ostalu nematerijalnu imovinu je pet godina, a amortizacija je obračunavana po stopi od 20%.

Najmanje jednom godišnje, za potrebe sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, radi se procena adekvatnosti definisanog metoda amortizacije i veka upotrebe nematerijalne imovine i po potrebi, vrši se korekcija.

Kao rezultat kupoprodajne transakcije sa RBA bankom, nastao je goodwill koji se testira na obezvređenje na godišnjem nivou i nije predmet amortizacije.

Dodatno, na osnovu fer vrednovanja aktive i obaveza RBA banke i sprovedene alokacije kupoprodajne cene identifikovana je sledeća nematerijalna imovina: brend (trgovačko ime), core depoziti stanovništva i baza klijenata stanovništva.

Nematerijalna imovina identifikovana kao rezultat kupoprodajne transakcije amortizuje se putem proporcionalne metode. Brend Credit Agricole amortizovan je u periodu od 6 meseci, core depoziti stanovništva će se amortizovati u periodu od 9 godina dok će se baza klijenata stanovništva amortizovati u periodu od 8 godina

(r) Nekretnine, postrojenja i oprema

(i) Priznavanje i vrednovanje

Nekretnine, postrojenja i oprema se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Nekretnine, postrojenja i oprema Grupe obuhvataju građevinske objekte, zemljište, opremu, ulaganja u tuđa osnovna sredstva i opremu u pripremi.

Početno merenje nekretnine, postrojenja i oprema vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

(i) Priznavanje i vrednovanje (nastavak)

Kada delovi nekretnina, postrojenja ili opreme imaju različite korisne vekove trajanja, oni se vode kao zasebne stavke (glavne komponente).

Za naknadno merenje nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja Grupa primenjuje model nabavne vrednosti.

(ii) Naknadni troškovi

Troškovi zamene dela nekretnine, postrojenja ili opreme priznaju se po knjigovodstvenoj vrednosti ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomski koristi povezane sa tim delom prilivati u Grupi i ako se cena koštanja tog dela sredstva može pouzdano izmeriti. Rezervni delovi i oprema za servisiranje evidentiraju se kroz bilans uspeha kada se potroše.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(r) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

(iii) Amortizacija

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom minimalnih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost stalnih sredstava amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe.

Upotrebni vek nekretnina, postrojenja i opreme za tekuću i uporednu godinu je prikazan u narednoj tabeli:

	Upotrebni vek (u godinama)	%
Građevinski objekti	25 - 50	2 – 4
IT oprema	3 - 5	20 - 33
Telefonske centrale	5 - 15	6,67 - 20
Oprema za saobraćaj i transportna mehanizacija	6,4 - 7	14,3 – 15,6
Nameštaj i ostala oprema	5 - 10	10 – 20
Ulaganja u poslovne objekte u zakupu	5 - 10	10 - 20

Najmanje jednom godišnje, za potrebe sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, radi se procena adekvatnosti definisanog metoda amortizacije, veka upotrebe i rezidualne vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme i po potrebi, vrši se korekcija.

Troškovi popravke i održavanja osnovnih sredstava, iskazuju se kao rashod u momentu nastanka.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje osnovnih sredstava iskazuje se u okviru ostalih poslovnih prihoda. Neotpisana vrednost otuđenih i rashodovanih/otpisanih osnovnih sredstava naknađuje se na teret ostalih rashoda.

s) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina ili deo nekretnine, koju Grupa drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost.

Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje investicione nekretnine vrši se primenom metode nabavne vrednosti umanjene za ukupnu obračunatu amortizaciju i obezvredjenje.

Amortizacija se obračunava po stopama koje obezbeđuju nadoknađivanje vrednosti investicionih nekretnina u toku njihovog korisnog veka trajanja.

Razlika između fer vrednosti primljenih sredstava i prodajne vrednosti investicionih nekretnina prilikom prodaje priznaje se u bilansu uspeha u periodu u kome je prodaja izvršena, a potraživanje po osnovu prodate i razmenjene investicione nekretnine inicialno se vrednuje u visini fer vrednosti.

Ako postoje bilo kakve indicije da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Grupa procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz bilans uspeha.

Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama se stornira ukoliko je bilo naknadne promene u pretpostavkama korišćenim u utvrđivanju nadoknadive vrednosti sredstva.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

s) Investicione nekretnine (nastavak)

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Grupi i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu.

Kada investicionu nekretninu koristi Grupa kao vlasnik, ona se reklassificuje na nekretnine, postrojenja i opremu, i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklassifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

(t) Umanjenje vrednosti (nefinansijske) imovine

Na kraju svakog izveštajnog perioda Grupa procenjuje da li postoje indicije da je knjigovodstvene vrednosti (nefinansijske) imovine umanjena. Ukoliko postoje indicije umanjenja vrednost, utvrđuje se nadoknadiva vrednost takvog sredstva.

Nadoknadiva vrednost imovine se određuje kao viša između upotrebljene vrednosti i fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje. Pri proceni upotrebljene vrednosti, procenjeni budući tokovi gotovine koje Grupa očekuje da će dobiti od sredstva se diskontuju uz korišćenje kamatne stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za sredstvo.

Ukoliko je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti, gubitak od umanjenja vrednosti imovine se priznaje u bilansu uspeha.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, vrši se procena gubitaka od umanjenja vrednosti koji su priznati u prethodnim obračunskim periodima da bi se utvrdilo da li se umanjenje vrednosti smanjilo ili da li umanjenje vrednosti više ne postoji. Ako takva naznaka postoji, Grupa procenjuje nadoknadivu vrednost sredstva i ukida umanjenje vrednosti pod uslovom da je došlo do promene prepostavki koje su korišćene pri proceni nadoknadive vrednosti. Vrednost sredstva se uvećava tako da knjigovodstvena vrednost sredstva ne premaši knjigovodstvenu vrednost tog sredstva koja bi bila utvrđena, umanjena za iznos amortizacije, da u prethodnim godinama nije bilo priznavanja gubitaka od umanjenja vrednosti.

(u) Depoziti i subordinirane obaveze

Depoziti, izdate hartije od vrednosti i subordinirane obaveze predstavljaju značajan izvor finansiranja za Grupu.

Kada Grupa proda finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o kupovini tog sredstva (ili sličnog sredstva) po fiksnoj ceni na budući datum (*sale-and-repurchase* aranžmani), ovakve transakcije se evidentiraju kao depoziti, a predmetno sredstvo se i dalje priznaje u bilansu stanja Grupe.

Banka klasificiše vlasničke instrumente kao finansijske obaveze ili instrumente kapitala u skladu s načelima MRS-a 32 da bi napravila razliku između obaveza i kapitala. Sadržaj ugovornih uslova finansijskog instrumenta reguliše njegovu klasifikaciju, a ne njegov pravni oblik. Instrument je obaveza kada se od emitenta zahteva ili se može zahtevati da isporuči gotovinu ili druga finansijska sredstva imaoču. Ovo je kritična karakteristika koja razlikuje obvezu od kapitala. Instrument se klasificiše kao kapital kada predstavlja preostali deo neto imovine izdavaoca.. Prilikom klasifikacije finansijskog instrumenta potrebno je uzeti u obzir sve relevantne karakteristike.

Depoziti, izdate hartije od vrednosti i subordinirane obaveze se inicijalno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za inkrementalne direktnе transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, uz primenu efektivne kamatne stope, izuzev kada Grupa inicijalno opredeli ovakvu obavezu po FVTPL.

Od 1. januara 2018. godine, kada Grupa opredeli finansijsku obavezu po FVTPL, deo promene u fer vrednosti finansijske obaveze koji je posledica promene u kreditnom riziku se prikazuje u okviru ostalog ukupnog rezultata kao kreditna rezerva po osnovu obaveza. Pri inicijalnom priznavanju finansijske obaveze, Grupa procenjuje da li će prikazivanje promene u fer vrednosti obaveze koja je posledica promena u kreditnom riziku u ostalom ukupnom rezultatu dovesti do povećanja neusklađenosti (*accounting mismatch*) u bilansu uspeha. Ova procena se vrši korišćenjem regresione analize, pri čemu se porede:

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(u) Depoziti i subordinirane obaveze (nastavak)

- Očekivana promena u fer vrednosti obaveza koja je posledica promene u kreditnom riziku; sa
- Efektom na bilans uspeha očekivane promene u fer vrednosti odnosnog instrumenta.

Iznos prikazan u okviru kreditnih rezervi po osnovu obaveza se naknadno ne reklasificuje u bilans uspeha. Kada dođe do prestanka priznavanja ovih instrumenata, kumulativni iznos prikazan u okviru kreditnih rezervi po osnovu obaveza se reklasificuje na neraspoređenu dobit.

Devizni depoziti se prikazuju u dinarima prema srednjem kursu valuta važećem na dan bilansa.

(v) Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje ukoliko Grupa, kao posledicu događaja iz prošlosti, ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, koja se može pouzdano proceniti i ako je verovatno da će biti potreban odliv resursa za izmirenje obaveze. Iznos rezervisanja se utvrđuje u visini diskontovanih očekivanih budućih odliva gotovine, uz korišćenje diskontne stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

(w) Finansijske garancije i preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita

Finansijska garancija je ugovor koji od Grupe zahteva određene isplate kojima se nadoknađuje gubitak vlasnika garancije nastao usled neizvršenja plaćanja određenog dužnika koje je dospelo u saldu sa prvočitnim ili izmenjenim uslovima dužničkog instrumenta. Preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita predstavljaju preuzetu obavezu Grupe da plasira kredite pod predefinisanim uslovima.

Finansijske garancije i preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita po kamatnim stopama koje su ispod tržišnih stopa se inicijalno vrednuju po fer vrednosti. Naknadno vrednovanje se vrši po višoj vrednosti između rezervisanja obračunatog u skladu sa MSFI 9 i priznatog inicijalnog iznosa umanjenog, gde je to prikladno, kumulativnog iznosa prihoda priznatih u skladu sa MSFI 15. Ostale obaveze po kreditu se mere kao zbir (i) rezervisanja utvrđenih u skladu sa MSFI 9 i (ii) iznosom bilo kojih primljenih naknada, osim, ako je malo verovatno da će obaveza rezultirati specifičnim kreditnim aranžmanom, kumulativnim iznosom priznatog prihoda

Grupa nema preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita koje se vrednuju po FVTPL.

Kada se radi o ostalim obavezama po osnovu nepovučenih kredita Grupa priznaje rezervisanja obračunato u skladu sa MRS 37 i MSFI 9 (Napomena 3 (k) (viii));

Finansijske garancije i preuzete obaveze su prikazane u okviru vanbilansnih stavki, a obaveze koje proističu iz ovih ugovora su prikazana u okviru rezervisanja.

(x) Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnivački udio, akcije narednih emisija, rezerve, akumulirani rezultat i rezultat tekućeg perioda.

Kapital Grupe formiran je iz uloženih sredstava osnivača Grupe u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Grupe.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(y) Beneficije zaposlenih

Beneficije zaposlenih su svi oblici naknada koje Grupa daje u razmenu za usluge zaposlenih. Beneficije zaposlenih obuhvataju:

- kratkoročne beneficije zaposlenih, kao što su zarade, plate i doprinosi za socijalno osiguranje, plaćen godišnji odmor i plaćeno bolovanje, učešća u dobiti i bonuse (ako dospevaju za plaćanje u roku od 12 meseci od kraja obračunskog perioda) i nemonetarna primanja (npr. korišćenje automobila) za trenutno zaposlene;
- ostale dugoročne beneficije zaposlenih, kao što su primanja na osnovu dužine radnog odnosa, koja ne dospevaju u potpunosti za plaćanje u toku 12 meseci nakon kraja obračunskog perioda.

/i/ Kratkoročne beneficije zaposlenih

Kratkoročne beneficije zaposlenih Grupe obuhvataju poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, beneficije po osnovu neiskorišćenih godišnjih odmora zaposlenih i bonuse.

Kratkoročne beneficije zaposlenih se priznaju kao trošak u obračunskom periodu na koji se odnose u visini nediskontovanog iznosa kratkoročnih primanja zaposlenog za koji se očekuje da će biti uplaćen u zamenu za tu uslugu.

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca priznaje se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Beneficije po osnovu akumuliranih plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorишćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorишćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Grupa priznaje očekivane troškove bonusa kada ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu da izvrši takve isplate kao rezultat prošlih događaju i kada se može izvršiti pouzdana procena takve obaveze. Sadašnja obaveza postoji ako Grupa nema realnu alternativu osim da izvrši data plaćanja.

/ii/ Definisane post-employment beneficije

Ostale post-employment beneficije zaposlenih banke obuhvataju rezervisanja po osnovu zakonskih otpremnina pri odlasku u penziju.

U skladu sa Zakonom o radu, kao i članom 92. Pravilnika o radu, zaposleni imaju pravo na otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini dvostrukе zarade zaposlenog u mesecu pre odlaska u penziju ili dvostrukе prosečne zarade, isplaćene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, u zavisnosti od toga šta je za zaposlenog najpovoljnije.

Grupa koristi najbolje moguće procene varijabli prilikom određivanja ukupnog troška rezervisanja za naknade prilikom odlaska u penziju. Osnovne prepostavke korišćene pri proceni dugoročnih beneficija zaposlenima uključuje sledeće:

- 7% povećanje zarada u Srbiji
- 2% povećanje zarada u kompaniji
- diskontna stopa od 6,2%, utvrđena kao vrednosti hartije Ministarstva Finansija na 120 meseci

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Računovodstvene procene i prepostavke

Rukovodstvo vrši procene i donosi prepostavke koje utiču na vrednost sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini. Računovodstvene procene i prepostavke se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Rukovodstvo vrši procene i prepostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i prepostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine su prikazane u daljem tekstu.

- **Utvrđivanje kriterijuma za obračun ECL-a** (Napomena 3 (k) (viii))

Merenje ECL-a podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanoj vrednosti i FVOCl predstavlja oblast koja zahteva upotrebu složenih modela i značajnih prepostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Primena računovodstvenih zahteva za merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva sledeće značajne procene:

- Utvrđivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i prepostavki za merenje ECL-a, čiji je integralni deo uključivanje prospektivnih informacija u obračun ECL-a;
- Uspostavljanje broja i relativnih pondera ka budućnosti orientisanih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i odnosnih očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje grupa sličnih finansijskih sredstava radi merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

- **Fer vrednost** (Napomena 3 (k) (vii) i 5)

Utvrdjivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji tržišna cena zahteva korišćenje različitih modela i tehnika. Kod finansijskih instrumenata koji imaju manji obim trgovine i čije tržišne cene su samim tim manje transparentne, utvrđivanje fer vrednosti je subjektivnije, odnosno zahteva veći stepen korišćenja procene u zavisnosti od likvidnosti instrumenta, koncentracije rizika, nesigurnosti na tržištu, prepostavki vezanih za cenu i ostalih faktora koji utiču na konkretan finansijski instrument.

Za utvrđivanje fer vrednosti trezorskih zapisa Ministarstva finansija Republike Srbije koji ulaze u knjigu trgovanja Grupa primenjuje alternativnu metodu. Alternativna metoda podrazumeva utvrđivanje neto sadašnje vrednosti diskontovanjem budućih novčanih tokova za datu poziciju i izloženost, pri čemu se u obračunu kao diskontna stopa koristi poslednja poznata/postignuta stopa na javnoj aukciji za trezorske zapise sa istim/sličnim rokom dospeća (preostali rok dospeća).

- **Potencijalne obaveze** (Napomena 3 (v))

Za potrebe obračuna i vrednovanja potencijalnih obaveza, rukovodstvo Grupe definiše prepostavke o verovatnoći i iznosu odliva resursa.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

(a) Uvod

Grupa je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena sledećim vrstama rizika:

- Kreditni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući i sledeće:
 - Rizik izmirenja/isporuke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoren datum izmirenja/isporuke;
 - Rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije;
 - Rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupa izložena;
 - Rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - Kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
 - Rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti Grupe prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.).
- Tržišni rizici, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promene vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Grupe koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Ovi rizici uključuju:
 - Devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene vrednosti deviznih kurseva;
 - Cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, koji predstavlja rizik promene cene ovih hartija usled promene kamatnih stopa i obuhvata specifični i opšti cenovni rizik:
 - Specifični cenovni rizik je rizik od promene cene hartije usled činilaca koji se odnose na njenog emitenta;
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene hartije usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa/cene tih hartija;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

- Kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa;
- Rizik likvidnosti, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze i to usled:
 - Neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive;
 - Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava);
 - Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti);
- Operativni rizik, koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i rizik reputacije;
- Rizici zemlje, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti da se naplate potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica, uključujući:
 - Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitaka usled sprečenosti Grupe da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
 - Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitaka zbog sprečenosti Grupe da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika;
- Rizik usklađenosti poslovanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja usklađivanja poslovanja Grupe sa zakonima i drugim propisima, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled stvaranja negativnog stava javnosti koji utiče na tržišno pozicioniranje Grupe;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Grupe usled korišćenja Grupe (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s bankom, transakcije, usluge ili proizvoda Grupe) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma;
- Strateški rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajućih strategija i politika, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome Grupa posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja Grupe na te promene;
- Rizici ulaganja, koji obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i osnovna sredstva.

Upravni odbor ima kompletну odgovornost za uspostavljanje i nadzor okvirom upravljanja rizikom Grupe. Upravni odbor je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO). Kreditni odbor i Komisiju za upravljanje operativnim rizikom i sistemom internih kontrola koji su zaduženi za kreiranje i praćenje politika za upravljanje rizikom Grupe u njihovim konkretnim oblastima.

Politike Grupe za upravljanje rizikom imaju za cilj da identifikuju i analiziraju rizik sa kojim se Grupa suočava, utvrđivanje odgovarajućih limita rizika i kontrola, kao i praćenje rizika i poštovanje limita. Politike i sistemi za upravljanje rizikom redovno se revidiraju kako bi uključili promene tržišnih uslova, proizvoda i usluga koje se nude.

Odbor za reviziju Banke je odgovoran za praćenje usklađenosti poslovanja sa politikama i procedurama za upravljanje rizikom i za revidiranje adekvatnosti okvira za upravljanje rizikom u pogledu rizika sa kojima se Grupa suočava. Odboru za reviziju Banke pomaže Interna revizija. Interna revizija preduzima redovne i ad-hoc revizije kontrola i procedura za upravljanje rizikom, o čijim rezultatima se izveštava Odbor za reviziju.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik

Pri merenju kreditnog rizika na nivou dužnika, Grupa procenjuje rizik mogućih gubitaka usled pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika. Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući i;

- rizik izmirenja/isporuке, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovorenim datum izmirenja/isporuke;
 - rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije;
 - rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupa izložena;
 - rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
 - kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
 - kreditno-kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom kamatnih stopa;
- rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.).

Grupa primenjuje rejting sistem korporativnih dužnika usklađen sa sistemom RBI grupe. Ovaj sistem razmatra kvantitativne i kvalitativne parametre za određivanje rejtinga dužnika.

Korporativni rejting model razlikuje sledeće ocene:

- 1C - minimalni rizik
- 2A, 2B, 2C - odlična kreditna sposobnost
- 3A, 3B, 3C - vrlo dobra kreditna sposobnost
- 4A, 4B, 4C - dobra kreditna sposobnost
- 5A, 5B, 5C - solidna kreditna sposobnost
- 6A, 6B, 6C - prihvatljiva kreditna sposobnost
- 7A, 7B, 7C - granična kreditna sposobnost
- 8A, 8B, 8C - slaba kreditna sposobnost/ispod standarda
- 9A, 9B, 9C - veoma slaba kreditna sposobnost
- 10 – default.

Rejting 10 je rezervisan samo za klijente koji nisu u mogućnosti da izmiruju svoje obaveze (default).

Osim korporativnog rejtinga, Grupa koristi i rejtinge za mala preduzeća, lokalne i regionalne samouprave, finansijske institucije, osiguravajuće kuće, finansiranje projekata, kao i skoring modele za sektor stanovništva.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

U nastavku je prikazana veza između rejting modela koje Grupe koristi i nivoa kreditnog kvaliteta korišćena za svrhe objavljivanja:

Kreditni kvalitet	Visok nivo kvaliteta	Srednji nivo kvaliteta	Nizak nivo kvaliteta	Default
Korporativni klijenti	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Korporativni klijenti (PD range)	0.0003 - 0.00406	0.00548 - 0.06282	0.08520 - 0.53746	1
Finansijske institucije	1A - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Finansijske institucije (PD range)	0.0002 - 0.00403	0.00547 - 0.06296	0.08545 - 0.39348	1
SMB	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
SMB (PD range)	0.0003 - 0.00405	0.00550 - 0.06286	0.08309 - 0.47395	1
Projektno finansiranje	6.1 - 6.2	6.3	6.4	6.5
Projektno finansiranje (PD range)	0.00715 - 0.01877	0.06708	0.24347	1
Osiguravajuće kuće	0.5 - 2.5	3.0 - 3.5	4.0 - 4.5	5.0
Osiguravajuće kuće (PD range)	0.00041 - 0.00133	0.00344 - 0.00519	0.01292 - 0.09272	1
Država	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Država (PD range)	0.00020 - 0.00403	0.00547 - 0.06296	0.08545 - 0.39348	1
Micro	0.5 - 2.5	3.0 - 3.5	4.0 - 4.5	5.0
Micro (PD range)	0 - 0.027	0.027 - 0.1000	0.1000 - <1	1
Sektor stanovništva (stambeni, gotovinski krediti, visa i revolving kartice)	0.5A - 2.5	3.0A - 3.5B	4.0 - 4.5B	5.0
Sektor stanovništva (PD range)	0 - 0.027	0.027 - 0.1000	0.1000 - <1	1

Grupa upravlja, ograničava i kontroliše koncentraciju kreditnog rizika gde god ga identificuje, posebno prema jednom dužniku ili grupi povezanih lica, kao i prema industrijskim granama i zemljama. Grupa strukturira nivoe kreditnog rizika koji preuzima uspostavljanjem limita na izloženost prema jednom dužniku, grupi dužnika, industrijskom sektoru, geografskim područjima. Ove vrste rizika se posmatraju kontinuirano i predmet su godišnje provere (ili češće, ukoliko se ukaže potreba). Izloženost prema bilo kom dužniku, uključujući banke i brokerske kuće se dodatno kontroliše sistemom pod-limita kojima se ograničavaju iznosi bilansne i vanbilansne izloženosti kao i dnevne limite rizika u pogledu trgovinskih poslova kao što su devizni forward ugovori.

Poštovanje limita proverava se na dnevnom nivou. Izloženost kreditnom riziku takođe se prati kroz redovne analize sposobnosti dužnika i potencijalnih dužnika da ispune svoje finansijske obaveze i kroz izmenu limita kada je to neophodno. Uspostavljanje limita vrši se za sve tipove plasmana. Ulazak u transakciju bez definisanih limita nije dozvoljeno. Svako probijanje limita mora odmah biti prijavljeno nadležnim službama.

Vanbilansni plasmani

Garancije i stand by akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti. Pokriveni i trgovinski akreditivi – koji predstavljaju pismenu saglasnost Grupe da treće lice povuče određeni iznos sredstava sa računa Grupe radi naplate potraživanja od dužnika Grupe u skladu sa unapred definisanim uslovima – su obezbeđeni robom na koju se transakcija odnosi i stoga obično nose manji kreditni rizik od standardnog kredita.

Potencijalne obaveze predstavljaju neiskorišćene delove okvirnih linija kojim se dozvoljava izdavanje kredita, garancije ili akreditiva. U pogledu kreditnog rizika kojem je Grupa izložena u vezi potencijalnih obaveza, mogući gubitak jednak je visini potencijalne obaveze tj. iznosa koji je odobren, a nije povučen. Ipak, razumno je prepostaviti da je iznos mogućeg gubitka manji od ukupnih potencijalnih obaveza jer kod najvećeg dela potencijalnih obaveza povlačenje sredstava moguće je samo u slučaju da je dužnik zadovoljio određene uslove. Grupa kontroliše ročnost potencijalnih obaveza jer dugoročne obaveze po pravilu nose veći stepen kreditnog rizika od kratkoročnih.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Promena u izloženosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2023. godine:

u hiljadama dinara	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Ukupno
31.12.2022.	504.807.468	50.303.296	7.319.436	1.450.599	563.880.799
Novi plasmani	61.213.089	49.398.945	1.876.602	-	112.488.636
Smanjenje/otplata plasmana	(141.954.185)	(16.124.103)	(2.062.298)	(241.618)	(160.382.204)
Prelazak iz Stage 1	(25.458.531)	24.541.226	917.305	-	-
Prelazak iz Stage 2	10.013.144	(11.306.562)	1.293.418	-	-
Prelazak iz Stage 3	68.201	436.938	(505.139)	-	-
31.12.2023.	408.689.186	97.249.740	8.839.324	1.208.981	515.987.231

Promena ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2023. godine:

u hiljadama dinara	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Ukupno
31.12.2022.	1.685.768	3.322.951	4.059.227	610.491	9.678.437
Novi plasmani	145.551	2.087.163	2.330.281	310.812	4.873.808
Smanjenje/otplata plasmana	(436.541)	(1.532.552)	(1.537.822)	(27.878)	(3.534.792)
Prelazak iz Stage 1	(139.442)	89.588	49.854	-	-
Prelazak iz Stage 2	35.935	(388.819)	352.883	-	-
Prelazak iz Stage 3	593	14.728	(15.321)	-	-
31.12.2023.	1.291.865	3.593.060	5.239.102	893.425	11.017.453

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o ukupnoj kreditnoj izloženosti na 31.12.2023. godine prikazani su u nastavku:

Pozicije bilansa stanja	31.12.2023.				Vrednost iz bilansa stanja	
	Bruto vrednost	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku		Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku		
		Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost			
	1	2	3 (1-2)	4	5 (3+4)	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	47.422.021	-	47.422.021	87.096.590	134.518.611	
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	57.591	57.591	
Hartije od vrednosti	94.991.548	60.419	94.931.129	1.812.553	96.743.682	
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.636.174	1.820	5.634.354	60.070.201	65.704.139	
Krediti i potraživanja od komitenata	340.951.321	10.280.946	330.670.375	-317.783	356.129.740	
Ostala sredstva	617.599	126.208	491.391	865.342	1.356.733	
Leasing	26.368.568	548.060	25.820.508	-	25.820.508	
Bilansna izloženost	515.987.231	11.017.453	504.969.778	149.584.494	654.554.272	
Date garancije i jemstva	90.047.667	486.199	89.561.468	1.084.159	90.645.627	
Preuzete buduće obaveze	179.321.943	594.469	178.727.474	-	178.727.474	
Vanbilansna izloženost	269.369.610	1.080.668	268.288.942	1.084.159	269.373.101	
Ukupna izloženost	785.356.841	12.098.121	773.258.720	150.668.653	923.927.373	

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o ukupnoj kreditnoj izloženosti na 31.12.2022. godine prikazani su u nastavku:

Pozicije bilansa stanja	31.12.2022.			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost		
		1	2	3 (1-2)	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	66.900.279	4.274	66.896.005	70.893.497	137.789.502
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	52.048	52.048
Hartije od vrednosti	91.203.389	34.469	91.168.920	4.462.426	95.631.346
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	10.259.610	26.326	10.233.283	12.362.386	22.595.669
Krediti i potraživanja od komitenata	368.934.135	9.036.047	359.898.087	-283.232	359.614.855
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	6.060	-	6.060	160.189	166.249
Ostala sredstva	896.799	98.793	798.006	1.350.162	2.148.168
Leasing	25.680.526	478.526	25.202.000	-	25.202.000
Bilansna izloženost	563.880.799	9.678.437	554.202.362	101.570.788	655.773.149
Date garancije i jemstva	91.957.574	574.070	91.383.503	1.234.576	92.618.079
Preuzete buduće obaveze	143.626.446	558.693	143.067.754	14.038.601	157.106.355
Ostale vanbilansne izloženosti	495.058	-	495.058	1.139.721.524	1.140.216.582
Vanbilansna izloženost	236.079.078	1.132.763	234.946.315	1.154.994.701	1.389.941.016
Ukupna izloženost	799.959.877	10.811.200	789.148.677	1.256.565.489	2.045.714.166

U pogledu regionalne izloženosti, krediti i plasmani i vanbilansne stavke plasiraju se gotovo isključivo na teritoriji Republike Srbije. Banka nije kreditirala dužnike iz područja visokog rizika, tako da Banka nije izložena riziku koncentracije koji proizilazi iz ulaganja u visokorizične zemlje.

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Što se tiče regionalne izloženosti, Grupa kredite i potraživanja, kao i vanbilansne plasmane plasira skoro isključivo na teritoriji Republike Srbije. Grupa nije plasirala sredstva komitetima iz visoko rizičnih područja, tako da Grupa nije izložena riziku koncentracije po osnovu ulaganja u visoko rizične zemlje.

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji bilansnih i vanbilansnih izloženosti su prikazani u nastavku:

31.12.2023.

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobvezrena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obvezrena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju prema vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobvezrena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobvezrena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obvezrena potraživanja (Stage 3)	Neobvezrena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobvezrena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obvezrena potraživanja (Stage 3)	Neobvezrena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobvezrena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obvezrena potraživanja (Stage 3)	Neobvezrena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobvezrena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obvezrena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	23.598.464	16.160.326	1.706.894	21.040.314	12.772.960	1.543.611	15.930.762	13.916.440	1.090.392	20.313.329	6.245.206	1.306.294	816.993	129.977.801	5.647.191	-	136.441.985
Stambeni krediti	8.413.737	12.447.409	366.767	7.965.090	9.655.332	323.244	5.826.872	11.310.796	294.451	6.558.099	3.199.592	128.583	160.390	65.376.927	1.113.045	-	66.650.362
Potrošački (gotovinski) krediti	12.935.402	2.643.832	1.163.823	11.197.791	2.572.992	1.077.682	8.783.179	2.244.017	686.499	11.723.301	2.679.229	1.006.979	478.816	54.779.743	3.934.983	-	59.193.542
Transakcioni i kreditne kartice	2.022.036	773.840	143.470	1.728.886	370.470	131.626	1.180.146	245.270	93.900	1.803.559	303.597	149.554	27.780	8.427.804	518.550	-	8.974.134
Ostala potraživanja	227.289	295.245	32.834	148.547	174.166	11.059	140.565	116.357	15.542	228.370	62.788	21.178	150.007	1.393.327	80.613	-	1.623.947
Potraživanja od privrede	49.287.182	6.409.201	295.495	103.261.973	6.095.847	797.813	43.162.936	13.620.223	637.318	19.296.025	4.251.915	762.436	390.223	245.385.302	2.493.062	-	248.268.587
Polioprivreda, šumarstvo, ribarstvo	2.123.318	11.964	1.614	2.365.410	412.646	2.587	3.953.772	719.814	40.777	812.989	39.143	1.091	3.242	10.439.056	46.069	-	10.488.367
Rudarstvo, metalurgija, proizvodnja i uklanjanje vodenih, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	9.914.497	1.885.387	38.812	16.416.751	2.332.849	420.478	9.109.755	7.325.061	62.378	6.926.104	2.438.457	436.338	9.088	56.348.861	958.006	-	57.315.955
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	103.025	272.615	20	1.189.291	2	35	210.737	1	10.092	3	33	-	-	1.775.707	10.147	-	1.785.854
Gradjevinarstvo	1.435.151	118.345	7.190	2.653.375	315.611	70.159	903.367	174.475	10.381	770.816	135.212	10.213	1.288	6.506.352	97.943	-	6.605.583
Tрговина na veliko i trgovina na malo, poput motornih vozila i motocikala	19.142.427	2.457.884	78.118	16.112.531	948.371	65.429	10.601.972	677.710	66.261	7.858.099	920.161	122.343	7.980	58.719.155	332.151	-	59.059.286
Saobraćaj i skladištenje, usluge smestaja i hrane, informisanje i komunikacije	706.496	881.335	32.121	6.958.325	768.613	53.237	720.134	137.153	34.721	645.053	115.383	35.302	8.804	10.932.492	155.381	-	11.096.677
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	2.356.828	180.966	38.230	8.257.864	132.528	36.072	5.037.265	158.638	1.916	330.954	39.851	1.767	513	16.494.894	77.985	-	16.573.392
Ostalo	13.505.440	600.705	99.390	49.308.426	1.185.227	149.816	12.625.934	4.427.371	410.792	1.952.007	563.675	155.382	359.308	84.168.785	815.380	-	85.343.473
Potraživanja od ostalih klijenata	67.710.698	34.999	-	22.536.697	14.623.907	-	-	16	-	-	7	2	-	1.765	104.906.326	-	104.908.091
Leasing	10.266.102	1.084.946	48.013	4.653.626	1.271.540	313.912	4.395.403	482.663	125.637	3.235.650	279.567	211.509	-	25.669.497	699.071	-	26.368.568
Leasing - potraživanja od stanovništva	399.704	6.531	4.573	143.093	4.349	663	108.079	-	463	48.851	-	943	-	710.607	7.042	-	717.649
Leasing - potraživanja od privrede	9.866.399	1.078.415	43.040	4.510.533	1.267.191	313.249	4.287.324	482.663	125.174	3.186.798	279.567	210.566	-	24.958.890	692.029	-	25.650.919
Ukupna izloženost	150.862.446	23.689.472	2.050.402	151.492.610	34.764.254	2.655.336	63.489.117	28.019.326	1.853.347	42.845.011	10.776.690	2.280.239	1.208.981	505.938.926	8.839.324	-	515.987.231

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2023.																		
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvredena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obvezredena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje	
	Neobezvredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)	Neobezvredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)	Neobezvredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)	Neobezvredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)						
Potraživanja od stanovništva	3.227.221	1.369.854	42.527	2.615.060	585.237	32.256	1.911.405	361.495	22.415	2.723.294	332.433	29.107	351	13.125.999	126.305	-	13.252.655	
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Transakcioni i kreditne kartice	3.109.547	1.368.862	42.070	2.530.250	585.237	32.006	1.884.869	361.495	22.415	2.714.044	332.339	29.107	351	12.886.643	125.598	-	13.012.592	
Ostala potraživanja	117.674	992	457	84.810	-	250	26.536	-	-	9.250	94	-	-	-	239.356	707	-	240.063
Potraživanja od privrede	47.537.899	5.270.656	75.443	104.630.631	8.425.177	788.106	34.291.610	3.351.544	20.512	38.770.459	802.378	84.673	289	243.080.354	968.734	-	244.049.377	
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo,	1.685.666	34.724	-	110.102	70.638	-	1.107.898	38.210	-	1.515.907	1.552	-	-	-	4.564.697	-	-	4.564.697
Rudarstvo, metalarska industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	5.417.321	2.603.936	49.162	27.046.250	3.571.034	358.104	12.940.375	1.430.360	-	24.544.519	133.880	15.684	-	77.687.675	422.950	-	78.110.625	
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacijom	82.023	-	-	30.265	-	-	-	-	7.023	5.614	372	-	-	118.274	7.023	-	125.297	
Gradjevinarstvo	7.662.488	224.614	-	17.896.588	701.743	8.202	3.297.339	202.756	551	7.196.871	17.118	-	-	37.199.517	8.753	-	37.208.270	
Trgovina veličom i trgovina na mali, poljoprivredna motornih vozila i motocikala	24.137.837	1.805.666	4.759	20.534.259	2.141.106	419.180	13.429.205	1.362.999	480	4.439.861	548.546	4.043	50	68.399.479	428.462	-	68.827.991	
Saobracaj i skladištenje, usluge smestaja i ishrane, informisanje i komunikacija	2.051.561	305.917	11.717	10.242.517	184.312	1.247	1.503.514	104.244	36	480.253	40.082	1.408	50	14.912.400	14.408	-	14.926.858	
Poslovanje nekretinama, stručne, naučne i tehničke, menadžerske delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	5.210.692	272.389	9.460	9.743.164	347.381	656	363.482	17.553	-	198.374	6.936	-	77	16.159.971	10.116	-	16.170.164	
Ostalo	1.290.311	23.410	345	19.027.486	1.408.563	717	1.649.797	195.422	12.422	389.060	53.892	63.538	112	24.038.341	77.022	-	24.115.475	
Potraživanja od ostalih klijenata	2.010.544	57.011	-	6.018.543	3.458.615	-	522.865	-	-	-	-	-	-	12.067.578	-	-	12.067.578	
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupna izloženost	52.775.664	6.697.521	117.970	113.264.234	12.469.029	820.362	36.725.880	3.713.039	42.927	41.493.753	1.134.811	113.780	640	268.273.931	1.095.039	-	269.369.610	

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Bilans potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.												Ukupno potraživanje				
	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobvezredena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obvezredena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	
	Neobvezredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobvezredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)	Neobvezredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Obezvredena potraživanja (Stage 2)	Neobvezredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Obezvredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)	Neobvezredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Obezvredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)	Poci				Ukupno potraživanje	
Potraživanja od stanovništva	45.137.705	5.392.254	1.446.437	17.725.900	3.995.079	970.673	44.049.106	2.771.892	872.483	30.178.796	2.957.932	1.010.441	1.076.876	152.208.665	4.300.035	-	157.585.576
Stambeni krediti	22.880.022	1.873.791	213.435	9.832.005	1.409.592	158.871	17.808.433	803.467	139.415	10.588.114	603.719	79.338	244.586	65.799.143	591.059	-	66.634.788
Potrošački i godišnji krediti	18.157.219	2.497.630	1.070.602	6.162.320	2.114.468	699.691	12.041.574	1.341.574	520.289	16.935.962	1.885.764	778.966	500.405	61.136.513	3.069.549	-	64.706.467
Transakcioni i kreditne kartice	2.070.349	776.209	116.799	1.472.448	377.762	102.550	1.220.031	239.983	74.327	1.900.195	294.416	120.709	16.958	8.351.393	414.385	-	8.782.736
Ostala potraživanja	2.030.114	244.625	45.601	259.127	93.257	9.561	12.979.068	386.868	138.452	754.525	174.033	31.428	314.927	16.921.617	225.042	-	17.461.586
Potraživanja od privrede	55.905.373	5.725.211	617.701	100.172.793	6.915.544	449.342	74.928.274	9.437.686	627.731	19.606.731	8.323.445	634.728	51.791	281.015.057	2.329.502	-	283.396.350
Poliporterada, žumarično, ribarskipo	2.816.897	2.415	5.877	1.495.596	26.867	1.208	5.596.274	365.606	13.001	2.331.685	197.056	32	5.208	12.832.395	20.118	-	12.857.721
Rudarstvo, pregradivačka industrija, snadjevanje vodenim, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	13.268.560	1.950.501	339.948	17.236.521	4.314.612	92.436	10.985.246	7.362.340	279.630	4.738.730	5.003.251	456.731	22.374	64.859.761	1.168.745	-	66.050.879
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacijom	511.832	6	16	160.894	-	21	252.536	12	10.038	2	44	0	925.327	10.075	-	935.402	
Gradjevinarstvo	2.655.765	394.493	2.963	1.127.275	238.818	70.078	1.523.201	148.357	4.144	514.978	187.249	11.091	756	6.790.136	88.276	-	6.879.169
Tрговина na miklu i trgovina na malo, poput na motornih vozila i motocikala	18.380.013	2.200.997	83.606	14.743.928	941.131	92.473	16.005.533	1.093.730	133.699	8.634.518	2.426.179	65.602	8.084	64.426.029	375.380	-	64.809.493
Saobraćaj i skladištenje, usluge smestaja i shranje, informisanje i komunikacije	2.328.673	834.317	87.385	4.619.906	634.041	63.167	1.200.560	181.625	32.632	838.719	138.682	24.924	6.184	10.776.523	208.109	-	10.990.816
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti; umetnost	2.805.307	270.082	45.077	7.510.681	163.526	30.714	5.709.968	148.599	101.897	338.730	20.869	4.197	839	16.967.761	181.885	-	17.150.486
Ostalo	13.138.324	72.401	52.829	53.277.992	596.549	99.245	33.654.957	137.417	52.689	2.209.368	350.116	72.151	8.346	103.437.124	276.913	-	103.722.384
Potraživanja od ostalih klijenata	59.267.876	38.944	25.379	34.281.700	941.329	-	2.277.026	134	48.787	15.030	153	57	321.932	96.822.192	74.224	-	97.218.348
Leasing	9.128.698	1.082.681	64.165	4.065.010	1.772.311	79.495	4.564.922	463.428	224.694	3.502.524	485.277	247.321	-	25.064.851	615.676	-	25.680.526
Leasing - potraživanja od stanovništva	511.908	10.135	3.635	168.528	1.565	712	140.713	455	20	68.907	926	1.536	-	903.138	5.903	-	909.041
Leasing - potraživanja od privrede	8.616.790	1.072.546	60.529	3.896.482	1.770.746	78.783	4.424.209	462.972	224.675	3.433.616	484.351	245.786	-	24.161.713	609.773	-	24.771.485
Ukupna izložnost	169.439.652	12.239.091	2.153.682	156.245.403	13.624.263	1.499.510	125.819.328	12.673.140	1.773.695	53.303.080	11.766.807	1.892.548	1.450.599	555.110.764	7.319.436	-	563.880.799

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vansiličana potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobvezredena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obvezredena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje	
	Neobvezredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobvezredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)	Neobvezredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobvezredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)	Neobvezredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobvezredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)	Neobvezredena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobvezredena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvredena potraživanja (Stage 3)						
Potraživanja od stanovništva	3.338.476	1.383.615	31.322	2.244.879	595.857	27.309	3.255.586	370.836	41.331	2.909.918	344.238	32.484	358	14.443.405	132.446	-	14.576.209	
Stanbeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Transakcioni i kreditne kartice	3.210.802	1.381.902	31.322	2.211.859	595.857	27.309	1.903.696	370.319	20.208	2.851.752	344.238	32.484	358	12.870.425	111.323	-	12.982.106	
Ostala potraživanja	327.674	1.713	-	33.020	-	-	1.351.891	516	21.123	58.167	-	-	-	-	1.572.981	21.123	-	1.594.104
Potraživanja od privredne	70.166.836	5.182.810	162.690	71.048.847	8.219.075	591.467	31.853.581	2.080.649	576.874	25.614.010	1.173.278	79.298	1.858	215.339.085	1.410.329	-	216.751.272	
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	985.099	-	-	232.133	85.821	-	1.762.237	37.959	-	263.340	39.894	-	-	-	3.406.483	-	-	3.406.483
Rudarstvo, preradivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	9.028.437	2.582.851	127.309	16.102.574	3.684.446	-	9.653.336	816.914	543.338	13.336.918	256.607	16.285	498	55.462.084	686.932	-	56.149.514	
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacijom	2	-	-	1.660.617	35.197	-	1.058	7.032	-	5.469	361	-	-	-	1.709.737	-	-	1.709.737
Gradbeninservis	14.089.751	65.362	2.214	12.009.331	330.869	-	3.486.196	55.736	-	7.066.387	106.796	62.273	-	-	37.210.428	64.487	-	37.274.915
Trgovina na veliku i ugovorna na malo, popravka motornih vozila i motocikala	30.913.636	2.226.761	-	14.818.717	2.266.490	558.422	14.266.368	1.024.735	26.130	3.494.709	710.037	26	484	69.721.453	584.578	-	70.306.515	
Saobraćaj i skladištenje, usluge smestaja i hrane, informisanje i komunikacija	6.354.368	175.583	32.350	6.056.140	181.791	-	1.301.549	66.941	172	485.665	15.309	-	373	14.637.348	32.522	-	14.670.243	
Podsticanje nefinansijsima, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	6.604.690	127.444	49	7.449.780	157.351	3.000	729.902	59.487	6.701	222.488	12.129	50	222	15.363.270	9.800	-	15.373.292	
Ostalo	2.190.852	4.808	768	12.719.555	1.477.110	30.045	652.934	11.844	533	739.034	32.145	664	281	17.828.283	32.010	-	17.860.573	
Potraživanja od ostalih klijenata	2.823.842	22.332	-	638.301	42.616	-	686.576	503.052	-	22.554	-	-	12.324	4.739.272	-	-	4.751.597	
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupna izložnost	76.329.154	6.588.757	194.012	73.932.027	8.857.548	618.776	35.795.743	2.954.536	618.205	28.546.482	1.517.516	111.782	14.541	234.521.762	1.542.775	-	236.079.078	

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Granska koncentracija, uključujući podatke o strukturi problematičnih plasmana je prikazana u nastavku. Pod problematičnim potraživanjima Grupa smatra potraživanja od dužnika koji su zadovoljili neki od „default“ indikatora navedenih u tabeli „Indikatori defaulta“, u daljem tekstu (u skladu sa internim pravilima RBI grupe).

Podaci o problematičnim bilansnim i vanbilansnim plasmanima su prikazani u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		POCI problematični a potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti (POCI) potraživanja	% stage 3 i POCI potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
			1	2					
Potraživanja od stanovništva									
Stambeni krediti	66.650.361	1.499.640	1.113.046	162.814	134.535	634.001	98.687	1,9	848.972
Potrošački i gotovinski krediti	59.193.541	3.524.030	3.934.983	129.653	432.691	2.252.288	395.222	7,4	2.456
Transakcioni i kreditne kartice	8.974.132	601.141	518.550	-	27.113	371.974	25.346	6,1	-
Ostala potraživanja	1.623.947	149.858	80.612	2.449	49.637	63.014	36.356	8,0	31.146
Potraživanja od privrede	248.268.586	4.584.671	2.493.062	598.625	382.914	1.554.101	328.263	1,1	606.836
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	10.488.365	67.289	46.069	6.516	2.734	25.252	2.519	0,5	12.497
Rudarstvo, preradivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	57.315.955	2.281.676	958.006	344.344	6.883	563.240	6.257	1,7	252.110
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	1.785.855	20.767	10.147	7.936	-	7.602	-	0,6	1.595
Građevinarstvo	6.605.582	134.568	97.943	2.154	1.288	64.676	1.210	1,5	23.087
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	59.059.287	545.677	332.152	44.007	7.979	209.406	7.376	0,6	68.626
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	11.096.675	169.039	155.380	69.987	8.803	86.700	8.328	1,5	31.860
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	16.573.393	143.100	77.986	26.179	489	53.081	465	0,5	6.271
Ostalo	85.343.474	1.222.555	815.379	97.502	354.738	544.144	302.108	1,1	210.790
Potraživanja od ostalih klijenata	104.908.096	110.053	-	-	-	-	-	0,0	-
Leasing	26.368.568	548.060	699.071	109.147	-	363.725	-	3,7	273.653
Leasing-potraživanja od stanovništva	717.649	8.161	7.042	463	-	3.415	-	1,0	4.717
Leasing-potraživanja od privrede	25.650.919	539.899	692.029	108.684	-	360.310	-	2,7	268.935
Ukupna potraživanja	515.987.231	11.017.453	8.839.324	1.002.688	1.026.890	5.239.103	883.874	1,9	1.763.063

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđeno potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2023.								
	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		POCI problematična potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti (POCI) potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti (stage 3) potraživanja	% stage 3 i POCI potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
			1	2					
Potraživanja od stanovništva	13.252.657	151.180	126.305	-	180	64.472	140	0,0	626
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakpcioni i kreditne kartice	13.012.594	139.962	125.598	-	180	64.070	140	0,0	-
Ostala potraživanja	240.063	11.218	707	-	-	402	-	0,0	626
Potraživanja od privrede	244.049.378	881.284	968.734	600	-	390.561	-	0,0	165.559
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	4.564.696	13.075	-	-	-	-	-	-	-
Rudarstvo, preradivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	78.110.625	249.587	422.950	600	-	69.149	-	0,0	28.452
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	125.298	4.527	7.023	-	-	4.339	-	0,1	-
Građevinarstvo	37.208.272	60.712	8.754	-	-	4.124	-	0,0	4.595
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	68.827.989	393.029	428.461	-	-	240.221	-	0,0	127.879
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	14.926.858	34.657	14.408	-	-	3.900	-	0,0	949
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	16.170.165	38.446	10.117	-	-	5.494	-	0,0	3.684
Ostalo	24.115.475	87.251	77.021	-	-	63.334	-	0,0	-
Potraživanja od ostalih klijenata	12.067.575	48.204	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	269.369.610	1.080.668	1.095.039	600	180	455.033	140	0,0	166.185

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđeno potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	%obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5	(3/1) 6	7
Potraživanja od stanovništva	157.585.574	5.221.457	4.300.034	268.288	2.384.525	2,7	614.988
Stambeni krediti	66.634.789	915.719	591.059	136.115	307.901	0,9	478.464
Potrošački i gotovinski krediti	64.706.465	3.215.429	3.069.548	82.070	1.642.819	4,7	3.346
Transakcioni i kreditne kartice	8.782.736	495.944	414.385	-	287.438	4,7	920
Ostala potraživanja	17.461.585	594.365	225.042	50.103	146.367	1,3	132.259
Potraživanja od privrede	283.396.352	3.857.039	2.329.503	1.014.282	1.419.619	0,8	697.352
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	12.857.719	86.726	20.117	7.385	12.741	0,2	8.689
Rudarstvo, preradivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	66.050.879	2.027.313	1.168.745	626.822	615.107	1,8	424.538
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	935.404	15.099	10.076	7.946	8.064	1,1	-
Građevinarstvo	6.879.168	128.666	88.276	7.204	59.879	1,3	28.113
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	64.809.494	752.748	375.380	140.951	251.384	0,6	152.231
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	10.990.814	213.485	208.109	98.843	127.178	1,9	45.429
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	17.150.487	223.067	181.886	102.668	128.401	1,1	9.587
Ostalo	103.722.387	409.934	276.913	22.463	216.866	0,3	28.765
Potraživanja od ostalih klijenata	97.218.348	121.415	74.224	-	36.489	0,1	35.795
Leasing	25.680.526	478.526	615.676	183.279.273	218.594	2,4	307.384
Leasing-potraživanja od stanovništva	909.041	10.335	5.903	-	3.361	0,6	4.234
Leasing-potraživanja od privrede	24.771.485	468.192	609.773	183.279.273	215.234	2,5	303.149
Ukupna potraživanja	563.880.799	9.678.437	7.319.436	184.561.843	4.059.227	1,3	1.655.519

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbedenoog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5	(3/1) 6	7
Potraživanja od stanovništva	14.576.208	144.314	132.446	-	63.668	0,9	827
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	12.982.105	133.163	111.323	-	63.662	0,9	827
Ostala potraživanja	1.594.104	11.151	21.123	-	6	1,3	-
Potraživanja od privrede	216.751.272	982.658	1.410.329	353.388	537.876	0,7	803.681
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	3.406.483	8.661	-	-	-	0,0	-
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	56.149.513	304.615	686.931	353.388	137.826	1,2	550.385
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	1.709.736	1.783	-	-	-	0,0	-
Gradjevinarstvo	37.274.913	99.157	64.486	-	51.985	0,2	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	70.306.515	463.586	584.578	-	332.676	0,8	222.807
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	14.670.243	37.753	32.522	-	8.876	0,2	489
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	15.373.294	43.345	9.800	-	5.047	0,1	-
Ostalo	17.860.575	23.759	32.012	-	1.467	0,2	30.000
Potraživanja od ostalih klijenata	4.751.598	5.792	-	-	-	0,0	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	236.079.078	1.132.763	1.542.775	353.388	601.545	0,7	804.508

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđeno potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Prilagođavanje modela za merenje očekivanih kreditnih gubitaka (PMA)

Prilagođavanja modela (zasnovano na IFRS 9.B5.5.16 an EBA/GL/2017/06) za procenu ispravke vrednosti očekivanih kreditnih gubitaka se primenjuju u okolnostima kada postojeći inputi, prepostavke i tehnike modeliranja nisu u stanju da obuhvate sve relevantne faktore rizika. U delu 3 (**Post-model prilagođavanja**) detaljno je opisana metodologija kojom je obavljena selekcija kandidata koji su uključeni u izabrani PMA portfolio.

Kvantifikacija prilagođavanja modela na Bilans uspeha je predstavljena na sledeći način:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Potraživanja od stanovništva	(164.126)	(441.849)
Potraživanja od privrede	(322.813)	(244.789)
Ukupno	(486.939)	(686.638)

Analiza senzitivnosti

Najznačajnije prepostavke koje utiču na očekivani gubitak su navedene kao što sledi:

- Portfolio preduzeća:
 - Bruto domaći proizvod;
 - Stopa nezaposlenosti;
 - Kamatna stopa na dugoročne državne obveznice;
 - Stopa inflacije.
- Portfolio stanovništva:
 - Bruto domaći proizvod;
 - Stopa nezaposlenosti;
 - Cene nekretnina

Dodatno, pri uključivanju informacija o budućnosti koristi se i tzv. „kreditni sat“ koji je razvijen kako bi se identifikovala trenutna pozicija u kreditnom ciklusu, kao i trend. U zavisnosti od trenutne pozicije EBITDA i neto duga privrednih subjekata nad medijanom i trendom, kreditni sat daje procenu visine rizika (nizak, srednji, visok). U zavisnosti od procene faze ciklusa, vrši se korekcija parametara, ali isključivo u delu varijacija koje makroekonomski model ne objašnjava (da bi se izbeglo dvostruko uključivanje makroekonomskih kretanja) i samo ako ova korekcija poboljšava performanse makroekonomskog modela.

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o bruto i neto izloženosti bilansnih i vanbilansnih potraživanja kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja prikazani su u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2023.										
	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživ anja koja se vrednj u po fer vrednos ti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvrđeni potraživanja	Obezvrđeni potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	80.882.867	49.094.930	5.647.191	816.993	-	136.441.981	3.876.888	1.897.781	130.667.312	48.035.195	994.871
Stambeni krediti	28.763.797	36.613.128	1.113.046	160.390	-	66.650.361	732.689	766.951	65.150.721	46.819.308	929.127
Potrošački i gotovinski krediti	44.639.673	10.140.070	3.934.983	478.816	-	59.193.542	2.647.509	876.521	55.669.512	54.068	2.456
Transakcioni i kreditne kartice	6.734.626	1.693.176	518.550	27.780	-	8.974.132	397.320	203.821	8.372.991	-	-
Ostala potraživanja	744.771	648.556	80.612	150.007	-	1.623.946	99.370	50.488	1.474.088	1.161.819	63.288
Potraživanja od privrede	215.008.116	30.377.185	2.493.062	390.222	-	248.268.585	1.882.362	2.702.309	243.683.914	113.239.148	882.490
Velika preduzeća	139.158.441	21.022.755	733.160	252.700	-	161.167.056	672.841	2.049.675	158.444.540	57.782.916	415.368
Mala i srednja preduzeća	18.348.556	7.725.637	849.531	45.622	-	26.969.346	514.429	252.167	26.202.750	8.733.243	241.674
Mikro preduzeća i preduzetnici	13.573.688	1.626.905	910.371	91.900	-	16.202.864	695.092	399.137	15.108.635	2.795.000	225.448
Finansijske institucije	43.927.431	1.888	-	-	-	43.929.319	-	1.330	43.927.989	43.927.989	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	90.247.422	14.658.909	-	1.766	-	104.908.097	-	110.053	104.798.044	-	-
Leasing	22.550.781	3.118.716	699.071	-	-	26.368.568	184.335	363.725	25.820.508	14.757.701	273.653
Leasing - potraživanja od stanovništva	699.727	10.881	7.042	-	-	717.649	4.746	3.415	709.488	577.817	268.935
Leasing - potraživanja od privrede	21.851.054	3.107.836	692.029	-	-	25.650.919	179.590	360.310	25.111.019	14.179.884	4.717
Ukupna izloženost	408.689.186	97.249.740	8.839.324	1.208.981	-	515.987.231	5.943.585	5.073.868	504.969.778	176.032.044	2.151.014
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	386.138.405	94.131.024	-	182.091	-	480.451.520	-	4.710.143	475.741.377	161.274.343	-
od čega: restrukturirana	7.291	1.207.555	-	14.198	-	1.229.044	-	19.967	1.209.077	990.915	-
Problematična potraživanja	-	-	8.140.253	1.026.890	-	9.167.143	5.759.250	-	3.407.893	-	1.877.361
od čega: restrukturirana	-	-	893.540	63.096	-	956.636	628.941	-	327.695	-	290.917
Leasing	22.550.781	3.118.716	699.071	-	-	26.368.568	184.335	363.725	25.820.508	14.757.701	273.653
Neproblematična potraživanja	22.550.781	3.118.716	-	-	-	25.669.497	184.335	-	25.485.162	14.757.701	-
od čega: restrukturirana	280.069	125.648	-	-	-	405.717	4.039	-	401.677	265.918	-
Problematična potraživanja	-	-	699.071	-	-	699.071	-	363.725	335.346	-	273.653
od čega: restrukturirana	-	-	109.147	-	-	109.147	-	41.357	67.790	-	41.188
Ukupna izloženost	408.689.186	97.249.740	8.839.324	1.208.981	-	515.987.231	5.943.585	5.073.868	504.969.778	176.032.044	2.151.014

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbedenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2023.										Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	Neobezvredena potraživanja (stage 1&2)		Obezvredena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja				
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja				na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi					
Prema sektorima												
Potraživanja od stanovništva	10.476.982	2.649.019	126.305	351	-	13.252.657	64.611	86.568	13.101.478	208.974	626	
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Transakcionalni i kreditne kartice	10.238.712	2.647.933	125.598	351	-	13.012.594	64.209	75.752	12.872.633	1.867	-	
Ostala potraživanja	238.270	1.086	707	-	-	240.063	402	10.816	228.845	207.107	626	
Potraživanja od privrede	225.230.600	17.849.753	968.734	289	-	244.049.376	390.562	490.723	243.168.091	57.186.829	165.559	
Velika preduzeća	196.237.330	15.051.071	896.385	-	-	212.184.786	354.000	384.963	211.445.823	41.159.107	153.701	
Mala i srednja preduzeća	9.074.184	1.199.673	22.254	-	-	10.296.111	7.607	30.210	10.258.294	1.341.498	631	
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.272.912	248.158	50.095	289	-	3.571.454	28.955	71.077	3.471.422	303.087	11.227	
Finansijske institucije	16.646.174	1.350.851	-	-	-	17.997.025	-	4.473	17.992.552	14.383.137	-	
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Potraživanja od ostalih klijenata	8.551.951	3.515.626	-	-	-	12.067.577	-	48.204	12.019.373	-	-	
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupna izloženost	244.259.533	24.014.398	1.095.039	640	-	269.369.610	455.173	625.495	268.288.942	57.395.803	166.185	
Prema kategorijama potraživanja												
Neproblematična potraživanja	244.259.533	24.014.398	-	460	-	268.274.391	-	625.495	267.648.896	57.395.803	-	
od čega: restrukturirana	-	176.221	-	-	-	176.221	-	3.097	173.124	11.603	-	
Problematična potraživanja	-	-	1.095.039	180	-	1.095.219	455.173	-	640.046	-	166.185	
od čega: restrukturirana	-	-	600	-	-	600	70	-	530	-	-	
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupna izloženost	244.259.533	24.014.398	1.095.039	640	-	269.369.610	455.173	625.495	268.288.942	57.395.803	166.185	

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.										Neobezvredeni potraživanja potraživanja	Obezvredeni potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*									
	Neobezvredena potraživanja (stage 1&2)															Akumulirane ispravke vrednosti												
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi																								
Prema sektorima																												
Potraživanja od stanovništva	137.091.510	15.117.154	4.300.034	1.076.876	-	157.585.574	2.926.476	2.294.980	152.364.118	64.833.660	1.043.807																	
Stambeni krediti	61.108.575	4.690.568	591.059	244.586	-	66.634.789	458.815	456.903	65.719.070	55.886.835	745.344																	
Potrošački i gotovinski krediti	53.297.077	7.839.436	3.069.548	500.405	-	64.706.466	1.907.370	1.308.059	61.491.037	121.459	3.469																	
Transakcionalni i kreditne kartice	6.663.023	1.688.370	414.385	16.958	-	8.782.736	297.789	198.155	8.286.792	51.826	1.069																	
Ostala potraživanja	16.022.834	898.780	225.042	314.927	-	17.461.584	262.502	331.863	16.867.220	8.773.540	293.924																	
Potraživanja od privrede	250.613.173	30.401.885	2.329.503	51.791	-	283.396.352	1.434.228	2.422.812	279.539.312	117.738.202	939.680																	
Velika preduzeća	137.547.799	24.697.272	953.864	-	-	163.198.935	651.573	1.772.897	160.774.465	57.656.979	212.956																	
Mala i srednja preduzeća	29.439.397	4.027.621	836.442	13.317	-	34.316.777	354.215	337.926	33.624.636	11.744.956	465.424																	
Mikro preduzeća i preduzetnici	10.880.850	1.676.185	503.753	38.322	-	13.099.110	393.178	300.371	12.405.562	2.919.640	261.300																	
Finansijske institucije	72.727.939	790	-	7	-	72.728.737	4	11.330	72.717.403	45.416.627	-																	
Ostalo	17.188	16	35.445	144	-	52.792	35.258	288	17.246	-	-																	
Potraživanja od ostalih klijenata	95.841.632	980.561	74.224	321.932	-	97.218.348	67.454	53.961	97.096.933	15.576	394.361																	
Leasing	21.261.154	3.803.696	615.676	-	-	25.680.526	218.594	259.932	25.202.000	16.158.911	307.384																	
Leasing - potraživanja od stanovništva	890.057	13.081	5.903	-	-	909.041	3.361	6.974	898.706	661.185	4.234																	
Leasing - potraživanja od privrede	20.371.097	3.790.616	609.773	-	-	24.771.485	215.234	252.958	24.303.293	15.497.726	303.149																	
Ukupna izloženost	504.807.469	50.303.296	7.319.436	1.450.599	-	563.880.799	4.646.751	5.031.685	554.202.362	198.746.349	2.685.231																	
Prema kategorijama potraživanja																												
Neproblematična potraživanja	483.546.314	46.499.599	-	115.805	-	530.161.719	-	4.771.753	525.389.966	182.587.438	-																	
od čega: restrukturirana	160.396	1.102.340	-	39.808	-	1.302.544	-	63.872	1.238.672	949.843	-																	
Problematična potraživanja	-	-	6.703.760	1.334.794	-	8.038.554	4.428.157	-	3.610.397	-	2.377.847																	
od čega: restrukturirana	-	-	1.282.570	56.039	-	1.338.609	946.595	-	392.013	-	444.949																	
Leasing	21.261.154	3.803.696	615.676	-	-	25.680.526	218.594	259.932	25.202.000	16.158.911	307.384																	
Neproblematična potraživanja	21.261.154	3.803.696	-	-	-	25.064.851	-	259.932	24.804.918	16.158.911	-																	
od čega: restrukturirana	324.219	105.105	-	-	-	429.324	-	5.632	423.692	270.159	-																	
Problematična potraživanja	-	-	615.676	-	-	615.676	218.594	-	397.082	-	307.384																	
od čega: restrukturirana	-	-	183.279	-	-	183.279	43.229	-	140.050	-	84.823																	
Ukupna izloženost	504.807.469	50.303.296	7.319.436	1.450.599	-	563.880.799	4.646.751	5.031.685	554.202.362	198.746.349	2.685.231																	

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.										Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	Neobezvredena potraživanja (stage 1&2)		Obezvredena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja				
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja				na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi					
Prema sektorima												
Potraživanja od stanovništva	11.748.860	2.694.545	132.446	358	-	14.576.208	63.626	80.688	14.431.895	220.945	957	
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Transakcionalni kreditne kartice	10.178.108	2.692.315	111.323	358	-	12.982.105	63.620	69.543	12.848.942	160.569	957	
Ostala potraživanja	1.570.751	2.229	21.123	-	-	1.594.104	6	11.145	1.582.953	60.376	-	
Potraživanja od privrede	198.683.273	16.655.811	1.410.329	1.858	-	216.751.272	537.858	444.799	215.768.614	50.828.109	809.967	
Velika preduzeća	155.374.007	13.760.111	1.373.623	-	-	170.507.741	524.496	336.013	169.647.232	35.712.143	789.643	
Mala i srednja preduzeća	28.704.065	1.279.365	21.816	330	-	30.005.577	5.639	58.347	29.941.590	2.949.656	18.773	
Mikro preduzeća i preduzetnici	4.208.341	210.915	14.890	1.528	-	4.435.675	7.723	49.500	4.378.452	554.856	1.550	
Finansijske institucije	10.396.510	1.405.420	-	-	-	11.801.930	-	940	11.800.990	11.611.453	-	
Ostalo	350	-	-	-	-	350	-	-	350	-	-	
Potraživanja od ostalih klijenata	4.171.273	568.001	-	12.324	-	4.751.598	3.907	1.884	4.745.806	359.938	-	
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupna izloženost	214.603.405	19.918.357	1.542.775	14.541	-	236.079.078	605.391	527.372	234.946.315	51.408.992	810.923	
Prema kategorijama potraživanja												
Neproblematična potraživanja	214.603.405	19.918.357	-	-	-	234.521.762	-	527.372	233.994.391	51.408.992	-	
od čega: restrukturirana	-	13.328	-	-	-	13.328	-	2.369	10.959	-	-	
Problematična potraživanja	-	-	1.542.775	14.541	-	1.557.316	605.391	-	951.925	-	810.923	
od čega: restrukturirana	-	-	353.388	-	-	353.388	57.829	-	295.559	-	351.674	
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupna izloženost	214.603.405	19.918.357	1.542.775	14.541	-	236.079.078	605.391	527.372	234.946.315	51.408.992	810.923	

*Tržišna ili fiktivna vrednost maksimalnog dobitkovog rednog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje su prikazani u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vredniju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje	
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana						
Prema sektorima																
Potraživanja od stanovništva	90.235.946	38.239.210	1.237.825	264.818	-	460.731	2.396.578	864.139	667.892	1.257.852	816.993	-	129.977.799	5.647.192	136.441.984	
Stambeni krediti	47.043.329	17.822.561	397.310	113.725	-	219.163	604.228	217.300	33.678	38.677	160.390	-	65.376.925	1.113.046	66.650.361	
Potrošački i gotovinski krediti	36.239.173	17.695.578	718.084	126.909	-	175.396	1.603.383	578.390	538.583	1.039.231	478.816	-	54.729.744	3.934.983	59.193.543	
Transakcioni i kreditne kartice	6.191.447	2.118.678	96.197	21.480	-	42.349	155.767	63.564	94.163	162.708	27.780	-	8.427.802	518.551	8.974.133	
Ostala potraživanja	761.997	602.393	26.234	2.704	-	23.823	33.200	4.885	1.468	17.236	150.007	-	1.393.328	80.612	1.623.947	
Potraživanja od privrede	236.791.020	8.342.832	152.160	99.288	-	927.393	279.640	469.766	231.121	585.141	390.222	-	245.385.300	2.493.061	248.268.583	
Velika preduzeća	159.740.784	438.828	1.583	-	-	412.920	1.113	255.694	1.086	62.346	252.700	-	160.181.195	733.159	161.167.054	
Malu i srednja preduzeća	24.910.829	1.110.196	53.087	80	-	388.474	113.058	63.384	66.404	218.210	45.622	-	26.074.192	849.530	26.969.344	
Mikro preduzeća i preduzetnici	8.287.365	6.718.230	95.791	99.208	-	125.999	165.469	150.688	163.631	304.585	91.900	-	15.200.594	910.372	16.202.866	
Finansijske institucije	43.852.042	75.578	1.699	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43.929.319	-	43.929.319	
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Potraživanja od ostalih klijenata	104.906.330	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.766	-	104.906.330	-	104.908.096	
Leasing	25.389.126	124.887	151.738	3.746	-	284.986	18.282	30.817	25.043	339.943	-	-	25.669.497	699.071	26.368.568	
Leasing - potraživanja od stanovništva	698.894	833	10.881	-	-	3.735	-	717	1.041	1.549	-	-	710.607	7.042	717.649	
Leasing - potraživanja od privrede	24.690.232	124.055	140.858	3.746	-	281.251	18.282	30.100	24.002	338.394	-	-	24.958.890	692.029	25.650.919	
Ukupna izloženost	457.322.422	46.706.929	1.541.723	367.852	-	1.673.110	2.694.500	1.364.722	924.056	2.182.936	1.208.981	-	505.938.926	8.839.324	515.987.231	
Prema kategorijama potraživanja																
Neproblematična potraživanja	431.933.296	46.582.042	1.389.985	364.106	-	-	-	-	-	-	182.091	-	480.269.429	-	480.451.520	
od čega: restrukturirana	1.021.690	170.746	6.069	16.341	-	-	-	-	-	-	14.198	-	1.214.846	-	1.229.044	
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	1.388.124	2.676.218	1.333.905	899.013	1.842.993	1.026.890	-	-	8.140.253	9.167.143
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	397.766	244.889	52.702	60.004	138.180	63.096	-	-	893.541	956.637
Leasing	25.389.126	124.887	151.738	3.746	-	284.986	18.282	30.817	25.043	339.943	-	-	25.669.497	699.071	26.368.568	
Neproblematična potraživanja	25.389.126	124.887	151.738	3.746	-	-	-	-	-	-	-	-	25.669.497	-	25.669.497	
od čega: restrukturirana	404.662	1.055	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	405.717	-	405.717	
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	284.986	18.282	30.817	25.043	339.943	-	-	-	699.071	699.071
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	46.256	6.846	56.044	-	-	-	-	-	109.147	109.147
Ukupna izloženost	457.322.422	46.706.929	1.541.723	367.852	-	1.673.110	2.694.500	1.364.722	924.056	2.182.936	1.208.981	-	505.938.926	8.839.324	515.987.231	

* Dani docnje se računaju prema metodologiji Banke

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2023.												POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobvezrena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obvezrena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana							
Prema sektorima																	
Potraživanja od stanovništva	12.197.018	878.297	42.166	8.521	-	64.360	51.051	10.794	-	100	351	-	13.126.002	126.305	13.252.658		
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Transakcionalni i kreditne kartice	11.967.424	868.879	41.821	8.521	-	63.743	50.961	10.794	-	100	351	-	12.886.645	125.598	13.012.594		
Ostala potraživanja	229.594	9.418	345	-	-	617	90	-	-	-	-	-	239.357	707	240.064		
Potraživanja od privrede	219.292.487	23.026.982	760.202	681	-	879.216	11.566	8.073	2.543	67.336	289	-	243.080.352	968.734	244.049.375		
Velika preduzeća	191.156.199	20.132.200	-	-	-	834.113	-	-	-	62.273	-	-	211.288.399	896.386	212.184.785		
Mala i srednja preduzeća	10.097.262	175.442	1.153	-	-	20.900	354	1.000	-	-	-	-	10.273.857	22.254	10.296.111		
Mikro preduzeća i preduzetnici	2.867.699	652.576	114	681	-	24.203	11.212	7.073	2.543	5.063	289	-	3.521.070	50.094	3.571.453		
Finansijske institucije	15.171.327	2.066.764	758.935	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17.997.026	-	17.997.026		
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Potraživanja od ostalih klijenata	12.067.577	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.067.577	-	12.067.577		
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupna izloženost	243.557.082	23.905.279	802.368	9.202	-	943.576	62.617	18.867	2.543	67.436	640	-	268.273.931	1.095.039	269.369.610		
Prema kategorijama potraživanja																	
Neproblematična potraživanja	243.557.082	23.905.279	802.368	9.202	-	-	-	-	-	-	460	-	268.273.931	-	268.274.391		
od čega: restrukturirana	176.221	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	176.221	-	176.221		
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	943.576	62.617	18.867	2.543	67.436	180	-	-	1.095.039	1.095.219		
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	600	-	-	-	-	-	-	-	600	600		
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupna izloženost	243.557.082	23.905.279	802.368	9.202	-	943.576	62.617	18.867	2.543	67.436	640	-	268.273.931	1.095.039	269.369.610		

* Dani docnje se računaju prema metodologiji Banke

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.											POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobvezrena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obvezrena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje	
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana							
Prema sektorima																	
Potraživanja od stanovništva	111.905.042	38.948.244	1.009.434	320.682	25.259	325.941	1.594.819	745.464	677.934	955.874	1.076.876	-	152.208.662	4.300.033	157.585.571		
Stambeni krediti	44.260.400	21.341.741	145.662	38.057	13.283	68.303	337.859	124.359	32.309	28.228	244.586	-	65.799.143	591.059	66.634.788		
Potrošački i gotovinski krediti	46.680.320	13.621.881	663.334	166.400	4.576	129.542	1.048.956	518.694	562.751	809.605	500.405	-	61.136.511	3.069.548	64.706.464		
Transakcijski i kreditne kartice	6.273.211	1.952.076	98.921	26.777	408	35.504	148.493	58.719	69.615	102.055	16.958	-	8.351.393	414.385	8.782.736		
Ostala potraživanja	14.691.110	2.032.547	101.518	89.448	6.992	92.591	59.512	43.692	13.260	15.986	314.927	-	16.921.616	225.041	17.461.584		
Potraživanja od privrede	275.077.185	5.811.399	92.624	33.502	348	1.360.147	257.398	140.902	162.210	408.847	51.791	-	281.015.058	2.329.504	283.396.353		
Velika preduzeća	161.865.732	379.261	78	-	-	808.335	103.494	6.842	21.573	13.622	-	-	162.245.071	953.866	163.198.937		
Malai i srednja preduzeća	32.641.502	780.640	44.359	518	-	530.547	120.120	36.095	31.154	118.525	13.317	-	33.467.019	836.441	34.316.777		
Mikro preduzeća i preduzetnici	7.830.407	4.646.402	46.894	32.984	348	21.230	33.783	62.572	109.469	276.698	38.322	-	12.357.036	503.753	13.099.110		
Finansijske institucije	72.722.341	5.095	1.293	-	-	-	-	-	-	-	7	-	72.728.728	-	72.728.736		
Ostalo	17.204	-	-	-	-	36	-	35.392	14	2	144	-	17.204	35.445	52.792		
Potraživanja od ostalih klijenata	96.822.098	96	-	-	-	25.417	-	42	48.736	28	321.932	-	96.822.194	74.224	97.218.350		
Leasing	24.614.055	258.448	168.808	23.539	-	439.490	27.623	6.940	13.720	127.902	-	-	25.064.851	615.676	25.680.526		
Leasing - potraživanja od stanovništva	889.072	985	10.028	3.053	-	2.572	-	20	935	2.376	-	-	903.138	5.903	909.041		
Leasing - potraživanja od privrede	23.724.983	257.463	158.781	20.486	-	436.919	27.623	6.920	12.785	125.526	-	-	24.161.713	609.773	24.771.485		
Ukupna izloženost	508.418.380	45.018.188	1.270.866	377.724	25.607	2.150.996	1.879.840	893.348	902.601	1.492.651	1.450.599	-	555.110.764	7.319.436	563.880.799		
Prema kategorijama potraživanja																	
Neproblematična potraživanja	483.804.325	44.759.740	1.102.058	354.185	25.607	-	-	-	-	-	115.805	-	530.045.914	-	530.161.719		
od čega: restrukturirana	995.359	232.961	27.934	6.483	-	-	-	-	-	-	39.808	-	1.262.737	-	1.302.545		
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.711.506	1.852.217	886.408	888.881	1.364.749	1.334.794	-	-	6.703.760	8.038.554		
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	910.413	189.484	73.283	35.577	73.814	56.039	-	-	1.282.571	1.338.610		
Leasing	24.614.055	258.448	168.808	23.539	-	439.490	27.623	6.940	13.720	127.902	-	-	25.064.851	615.676	25.680.526		
Neproblematična potraživanja	24.614.055	258.448	168.808	23.539	-	-	-	-	-	-	-	-	25.064.851	-	25.064.851		
od čega: restrukturirana	419.057	9.913	354	-	-	-	-	-	-	-	-	-	429.324	-	429.324		
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	439.490	27.623	6.940	13.720	127.902	-	-	-	615.676	615.676		
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	150.206	-	993	10.066	22.014	-	-	-	183.279	183.279		
Ukupna izloženost	508.418.380	45.018.188	1.270.866	377.724	25.607	2.150.996	1.879.840	893.348	902.601	1.492.651	1.450.599	-	555.110.764	7.319.436	563.880.799		

* Dani docnje se računaju prema metodologiji Banke

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.										POCI	Potraživanja koja se vrednuju po vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobvezredena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obvezredena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	13.407.381	943.862	51.823	15.700	24.638	49.615	66.805	15.538	110	380	358	-	14.443.403	132.447	14.576.208
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.922.147	885.139	48.941	14.195	-	42.839	55.463	12.532	110	380	358	-	12.870.423	111.324	12.982.105
Ostala potraživanja	1.485.233	58.723	2.882	1.505	24.638	6.776	11.342	3.005	-	-	-	-	1.572.981	21.123	1.594.104
Potraživanja od privrede	191.207.906	22.673.994	1.456.295	888	-	1.185.915	152.507	68.411	3.495	-	1.858	-	215.339.083	1.410.328	216.751.269
Velika preduzeća	151.547.378	17.528.077	58.661	-	-	1.159.843	151.506	62.273	-	-	-	-	169.134.116	1.373.622	170.507.738
Malá i srednja preduzeća	26.875.916	3.058.519	48.996	-	-	16.866	49	1.438	3.463	-	330	-	29.983.431	21.816	30.005.577
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.799.528	617.886	954	888	-	9.207	952	4.700	32	-	1.528	-	4.419.256	14.890	4.435.675
Finansijske institucije	8.984.734	1.469.512	1.347.684	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.801.930	-	11.801.930
Ostalo	350	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	350	-	350
Potraživanja od ostalih klijenata	4.739.021	255	-	-	-	-	-	-	-	-	12.324	-	4.739.276	-	4.751.601
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing - potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	209.354.308	23.618.110	1.508.119	16.588	24.638	1.235.530	219.311	83.949	3.605	380	14.541	-	234.521.762	1.542.775	236.079.078
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	209.354.308	23.618.110	1.508.119	16.588	24.638	-	-	-	-	-	-	-	234.521.762	-	234.521.762
od čega: restrukturirana	13.328	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.328	-	13.328
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.235.530	219.311	83.949	3.605	380	14.541	-	-	1.542.775	1.557.316
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	346.559	6.829	-	-	-	-	-	-	353.388	353.388
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	209.354.308	23.618.110	1.508.119	16.588	24.638	1.235.530	219.311	83.949	3.605	380	14.541	-	234.521.762	1.542.775	236.079.078

* Dani docnje se računaju prema metodologiji Banke

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje

Grupa nema restrukturiranih kredita i potraživanja od banaka, niti restrukturirana ulaganja u investicione hartije od vrednosti.

Restrukturiranje dužnika pravnog lica se inicira/sprovodi ukoliko Grupa proceni da su finansijske poteškoće dužnika privremenog karaktera tj. ukoliko proceni da bi se izmenom uslova finansiranja obezbedilo dugoročno održivo poslovanje dužnika. U procesu restrukturiranja Grupa se vodi sledećim principima:

- Aktivnosti koje se preduzimaju osmišljavaju se na način da osiguraju opstanak preduzeća i ne ugroze likvidnost dužnika (eventualno smanjenje izloženosti mora da bude pažljivo isplanirano i primenjeno samo ukoliko ne ugrožava poslovni plan);
- Pri kreiranju plana finansijskog restrukturiranja fokus je na stabilizaciji neposrednih gotovinskih tokova i poboljšanju pokazatelja bilansa stanja (poput korišćenja neposlovne imovine, povećanja kapitala, restrukturiranja obaveza uključujući inter kompanijske kredite i van-bilansne pozicije), sa srednjoročnim i dugoročnim ciljem ostvarivanja poboljšanog nivoa i održive EBITDA tj. poboljšanja otplatnog kapaciteta i povećanja vrednosti preduzeća;
- U složenim slučajevima, uključuju se spoljni savetnici kako bi se obradio što širi aspekt procesa restrukturiranja: pravna pitanja, poreski i operativni preporuke i/ili supervizije, osmišljavanje i implementacija reorganizacije/šeme restrukturiranja);
- Obezbeđuje se saradnja sa drugim finansijerima sa ciljem održavanja preduzeća dužnika u "životu" i prevazilaženja njegovih trenutnih poteškoća: oblik i nivo saradnje mora biti razmatran od slučaja do slučaja (sprovođenje refinansiranja kroz organizovanje sindikata, objedinjavanje kolateralna, sagledavanje koje su banke voljne da pomognu proces restrukturiranja a koje ne, određivanje vode u procesu ili osnivanje odbora za rukovođenje, smanjenje broja uključenih kreditora, itd.);
- Ukoliko dužnik pokaže spremnost, potražiti novog investitora (uz saglasnost/u saradnji /zajedno sa dužnikom);
- Zahteva se i podržava reorganizacija preduzeća dužnika, operativna i poslovno strateška poboljšanja (promena rukovodstva i strateških koncepata, modifikacija procesa i organizacionih struktura, (re)fokusiranje na osnovni posao, smanjenje operativnih troškova, pravljenje prioriteta u investiranju i/ili smanjenje nivoa troškova vezanih za investicije, itd.).

U procesu restrukturiranja dužnika pravnih lica, Grupa primenjuje različite mere, uvek insistirajući na principu odgovornosti kreditora. Navodimo neke od mera restrukturiranja koja Grupa primenjuje (spisak nije sveobuhvatan, s obzirom da su slučajevi restrukturiranja pravnih lica specifični i uvek zahtevaju individualni pristup):

- Modifikacija proizvoda kroz: (i) refinansiranje izloženosti prema klijentu kroz odobravanje drugačijeg proizvoda koji je ili prilagođeniji načinu poslovanja dužnika ili je prihvatljiviji banci s aspekta rizika (npr. Faktoring, lizing), (ii) zahtevati plaćanje unapred, (iii) promenu iznosa rata ili rokova njihovog dospeća (iv) promena kamatne stope itd.
- "Pojačanje" ugovornih uslova: prilagođavanje ugovornih odredbi sa ciljem da: (i) se ojača pozicija Grupe (ii) uspostavi sistem finansijske discipline (iii) pomogne izvršenje plana restrukturiranja, obezbedi dodatnu obavezu vlasnika preduzeća dužnika. itd.;
- Stupanje u kontakt sa drugim poveriocima i ukoliko je potrebno organizovanje odbora poverilaca (ovaj korak mora biti pažljivo razmotren i u skladu sa direktnih ugovornim okvirom zaključenim sa dužnikom kao i ciljem koji treba da bude ostvaren kroz preduzimanje ovakvih radnji);
- Usmeravanje gotovinskih tokova dužnika preko Grupe koji obuhvataju i tokove vezane za postojeće zaloge na potraživanjima dužnika kao i njihovo ažuriranje ukoliko je potrebno;
- Uključivanje novih zainteresovanih strana (investitora, dobavljača i kupaca) itd.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom zahteva visoku proaktivnost i striktno praćenje implementacije definisane strategije u cilju sprečavanja gubitaka za Grupu i omogućavanja maksimalnog povraćaja postojeće izloženosti prema dužniku. S tim u vezi, obezbeđuje se interni (između više odeljenja i sektora unutar Grupe) i eksterni (između Grupe i klijenta, Grupe i drugih kreditora itd.) protok informacija kako bi Grupa raspolažala sa ažurnim informacijama na osnovu kojih se donose odluke vezano za sprovođenje definisane strategije restrukturiranja i odnosa sa dužnikom. Postoji jasan lanac nadležnosti unutar nadležnog Sektora za upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom u kome svaki dužnik ima osobu koja je nadležna za svakodnevno praćenje i kontakt kao i njoj nadređenih instanci koje su odgovorne za odobrenje/korekciju predloženih koraka u procesu restrukturiranja.

Svaki aspekt međusobnih odnosa Grupe i dužnika se definiše kroz potpisivanje neophodne pravne dokumentacije (koju pre potpisivanja kontroliše pravna služba Grupe) čime se obezbeđuje transparentnost dogovorenog ali i uspostavljuju obaveze obe strane. Pravna služba je i nakon sprovođenja ugovorene strategije nadležna za sva pravna pitanja i postupke koji mogu proistekti iz odnosa Grupe i dužnika.

Kontrola ugovorenih i sprovedenih mera restrukturiranja se vrši kroz definisanje kontrolnih tačaka implementacije i postavljanje odgovarajućih mehanizama kontrole ispunjenja definisanih uslova a parametri stabilne kontrolne aktivnosti su definisani od slučaja do slučaja (uvažavajući specifičnost svakog pojedinačnog slučaja odnosno predmeta restrukturiranja) i mogu uključivati ali i ne treba da su ograničeni na:

- Izradu review aplikacija (minimalno jednom u šest meseci) u kojima se organima odlučivanja predstavlja uspešnost sprovođenja definisane strategije (redovnost izmirenja obaveza prema Grupi, poštovanje dogovorenog i ugovorene strategije, postojanost u poslovanju dužnika, itd.) i predlažu korektivne mere (ukoliko situacija to nalaže);
- Redovno praćenje prometa preko računa klijenta otvorenog kod Grupe (prilivi i odlivi, realan obim u poređenju sa očekivanjima i ugovorenim procentom prometa preko Grupe, praćenje priliva vezanih za zaloge na potraživanjima i ili asignacije ukoliko iste predstavljaju deo instrumenata obezbeđenja); brzu reakciju u slučaju nestandardnih/neobičajenih transakcija (ili njihovog odsustva) itd.;
- Praćenje dužnikovih poslovnih aktivnosti (kao i članica grupe povezanih lica kojih on pripada) / ostvarenja – bilo na osnovu redovnih podataka dostavljenih od strane dužnika i ili izveštaja koje će dostaviti lice koje je dužnik ovlastio i ili iz izveštaja eksternom supervizora (ukoliko je angažovan);
- Fizički obilazak dužnika u zavisnosti od potrebe, složenosti dužnikovog načina poslovanja i definisane strategije restrukturiranja;
- Redovno praćenje i ažuriranje vrednosti instrumenata obezbeđenja;
- Redovno praćenje javnih registara kao i javno dostupnih informacija kako bi se moglo brzo reagovati u slučaju neuobičajenih dešavanja;
- Praćenje i brzo reagovanje na eventualne blokade računa klijenta (o čemu Grupa istovremeno obaveštava NBS);
- Praćenje ispunjenja bilo kog drugog ugovornog uslova i odredbe a u skladu sa definisanim rokovima.

Kao deo RBI grupe, Grupa je u obavezi da pored regulative propisane od strane Narodne banke Srbije poštuje i regulativu nadležnih organa Evropske Unije, među kojima i Evropskog nadzornog tela za Gruparstvo. Jedna od regulativa koja je od velike važnosti za upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom jeste i direktiva koja definiše "Forbearance" proces i odnosi se na sve klase izloženosti.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Pod "Forborne" plasmanima se podrazumevaju krediti (izloženosti) kod kojih su primenjene "forbearance" mere (koje obuhvataju koncesije/ustupke date dužniku koji ima ili će imati poteškoće u izmirenju svojih finansijskih obaveza prema Grupi). Na osnovu navedenog, "forbearance" status definišu dva faktora:

- Finansijske poteškoće i
- Izmene/modifikacije opštih uslova kredita, koje se smatraju koncesijom/ustupkom dužniku.

"Forbearance" klasifikacija će prestati kada svi navedeni uslovi budu ispunjeni:

- Plasman se smatra "Performing", uključujući i one koji su reklassificirani iz "Non-Performing" kategorije posle analize finansijskog stanja dužnika, koja dokazuje da plasman više nije "Non-Performing".
- Prošlo je minimum 2 godine probnog perioda od dana:
 - od kada se "Forborne" izloženost smatra ka "Performing" (za plasmane reklassificirane iz „Non-Performing“ statusa);
 - od kada je odobrena „forbearance“ mera (za plasmane koji nisu klasifikirani kao „Non-performing“ na dan implementacije „forbearance“ mere ili „forbearance“ mere nisu uticale da plasman bude klasifikovan kao „Non-performing“)
- Redovna otplata značajnog dela glavnice ili kamate tokom najmanje polovine probnog perioda;
- Ni jedna izloženost prema dužniku nije u docnji duže od 30 dana na kraju probnog perioda.

Restrukturiranje dužnika fizičkog lica se inicira/sprovodi ukoliko Grupa proceni da su finansijske poteškoće dužnika privremenog karaktera i da će datim olakšicama pomoći klijentu da prevaziđe trenutne finansijske probleme i vrati plasman u redovnu otplatu. U procesu restrukturiranja Grupa se vodi sledećim principima:

- Osigurati bolje razumevanje klijentovih potreba i trenutnog finansijskog stanja;
- Poboljšavanje motivacije klijenta da redovno izmiruje svoje obaveze.

Osnovna načela kojih se Grupa pridržava prilikom kalkulacije osnovnih elemenata novog kredita za restrukturiranje su:

- Obuhvatiti sva bilansna potraživanja od komitenta u jednu partiju. uz moguće izuzetke.
- Plan otplate novog kredita za restrukturiranje treba biti u vidu mesečnih anuiteta, sa rokom koji se određuje prema izloženosti klijenta i proizvodima koje ima u korišćenju. Produženje perioda otplate, tj. novi period otplate novog kredita za restrukturiranje, kojom su objedinjene sve ostale partije (osim stambenog kredita i gotovinskog kredita sa hipotekom), se definije u odnosu na vrstu kreditnih proizvoda koji se restrukturiraju (kredit. kartica, pozajmica..) i prema izloženosti;
- Kamatna stopa - Detaljan način određivanja kamatne stope, ali i provizija za obradu kredita za restrukturiranje je predmet odobrenja Komisije za utvrđivanje kamatnih stopa, tarifa i naknada za usluge;
- Obezbeđenje novog kredita treba da bude minimum istovetno postojećem obezbeđenju po kreditnim partijama klijenta koje su u otplati;
- Ukupne mesečne obaveze klijenta nakon restrukturiranja treba da budu umanjene za najmanje 20% u odnosu na postojeće mesečne obaveze klijenta u Grupi;
- Modeli restrukturiranja koji se koriste (u procesu restrukturiranja dužnika fizičkih lica, Grupa primenjuje različite mere, uvek insistirajući na principu odgovornosti klijenta.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Navodimo osnovne modele (mere) restrukturiranja koja Grupa primenjuje:

- Producenje roka i korekcije mesečnih anuiteta u odnosu na inicijalne u skladu potrebama klijenta, mogućnostima otplate, gore postavljenim uslovima i Kreditnom politikom Grupe;
- "Grace period" od maksimalno 12 meseci, po postojećem stambenom kreditu ili gotovinskom kreditu sa hipotekom (uz zadržavanje datuma dospeća). U toku grace perioda klijent plaća samo ugovoren i znos kamate;
- Privremeno umanjenje kamatne u periodu od maksimum 12 meseci;
- Negativna amortizacija, U ovim slučajevima kamatna stopa po stambenom kreditu ostaje nepromenjena, ali u „grace periodu“ od 9 meseci klijent plaća samo 50% obračunate kamate. Po isteku „grace perioda“ vrši se pripis svih neplaćenih obaveza po ovakovom planu otplate glavnici duga, uz zadržavanje originalne valute kredita.

Klijent dobija status „Izlečen“ („cured“) po ispunjenju sledećih uslova:

- Potpuna otplata restrukturiranog kredita; ili
- Posledne dve godine nakon izvršenog restrukturiranja nije bio u defaultu (ukoliko u toku perioda od dve godine klijent uđe u default pa nakon nekog vremena izđe iz default-a. period od dve godine koje je potrebno za izlečenje i ispunjenje uslova se računa od datuma izlaska iz default-a);
- Poslednja dve godine nakon izvršenog restrukturiranja nije imao docnju 30+ po bilo kom kreditnom proizvodu (ukoliko u toku perioda od dve godine klijent uđe u 30+ pa nakon nekog vremena izđe iz docnje 30+, period od dve godine koje je potrebno za izlečenje i ispunjenje uslova se računa od datuma izlaska iz 30+).

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja za bilansne i vanbilansne izloženosti dati su u nastavku:

31.12.2023.									
Bilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija doscje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	395.211	29	9.587	127.094	-	-	135.518	667.439
Stambeni krediti	-	176.550	-	7.872	28.297	-	-	26.867	239.586
Potrošački i gotovinski krediti	-	207.621	29	1.715	7.356	-	-	5.046	221.767
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	11.040	-	-	91.441	-	-	103.605	206.086
Potraživanje od privrede	-	290.403	-	-	335.058	-	-	1.047.605	1.673.066
Velika preduzeća	-	143.545	-	-	193.667	-	-	801.684	1.138.896
Mala i srednja preduzeća	-	81.079	-	-	94.943	-	-	223.836	399.858
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	65.779	-	-	46.448	-	-	17.558	129.785
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	4.527	4.527
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	209.926	304.938	-	-	-	-	-	514.864
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	4.472	1.497	-	-	-	-	-	5.969
Leasing-potraživanja od privrede	-	205.454	303.441	-	-	-	-	-	508.895
Ukupna izloženost	-	895.540	304.967	9.587	462.152	-	-	1.183.123	2.855.369

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2023.									
Vanbilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Producenje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija doscje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	-	-	-	-	-	-	176.821	176.821
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	176.153	176.153
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	668	668
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	-	-	-	-	-	-	176.821	176.821

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2022.									
Bilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	4.697	402.061	48	10.356	179.448	-	-	42.282	638.891
Stambeni krediti	-	182.066	-	8.513	21.273	-	-	21.949	233.801
Potrošački i gotovinski krediti	1.782	122.432	48	1.843	1.115	-	-	5.370	132.590
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	2.915	97.563	-	-	157.060	-	-	14.962	272.500
Potraživanje od privrede	11.549	391.351	-	-	275.461	-	-	1.323.903	2.002.264
Velika preduzeća	11.549	210.638	-	-	269.303	-	-	1.111.855	1.603.346
Mala i srednja preduzeća	-	103.734	-	-	6.158	-	-	192.045	301.937
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	72.451	-	-	-	-	-	20.003	92.454
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	4.527	-	-	-	-	-	-	4.527
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	330.190	282.414	-	-	-	-	-	612.603
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	1.552	1.945	-	-	-	-	-	3.497
Leasing-potraživanja od privrede	-	328.638	280.469	-	-	-	-	-	609.107
Ukupna izloženost	16.246	1.123.601	282.462	10.356	454.909	-	-	1.366.185	3.253.759

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2022.									
Vanbilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva									
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	-	-	-	-	-	-	366.716	366.716
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	366.092	366.092
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	624	624
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	-	-	-	-	-	-	366.716	366.716

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih bilansnih i vanbilansnih potraživanja u 2023. godini prikazani su u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2023.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2023.	Neto vrednost na 31. decembar 2023.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	638.891	185.689	108.711	85	(48.515)	667.439	402.854
Stambeni krediti	233.801	54.776	25.512	245	(23.724)	239.586	112.374
Potrošački i gotovinski krediti	132.590	130.913	28.493	-	(13.243)	221.767	109.236
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	272.500	-	54.706	(160)	(11.548)	206.086	181.244
Potraživanje od privrede	2.002.264	272.550	237.861	(1.016)	(362.871)	1.673.066	1.288.778
Velika preduzeća	1.603.346	22.729	194.146	(805)	(292.228)	1.138.896	992.315
Mala i srednja preduzeća	301.937	172.153	11.469	(190)	(62.573)	399.858	222.372
Mikro preduzeća i preduzetnici	92.454	77.668	32.246	(21)	(8.070)	129.785	69.564
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	4.527	-	-	-	-	4.527	4.527
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	612.603	363.725	461.465	-	-	514.864	469.467
Leasing-potraživanja od stanovništva	3.497	3.415	943	-	-	5.969	5.747
Leasing-potraživanja od privrede	609.107	360.310	460.521	-	-	508.895	463.720
Ukupna potraživanja	3.253.759	821.964	808.037	(931)	(411.386)	2.855.369	2.161.100

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2023.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2023.	Neto vrednost na 31. decembar 2023.
						6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva							
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	366.716	-	4	-	(189.891)	176.821	173.655
Velika preduzeća	366.092	-	-	-	(189.939)	176.153	173.066
Mala i srednja preduzeća	624	-	4	-	48	668	589
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata							
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	366.716	-	4	-	(189.891)	176.821	173.655

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih bilansnih i vanbilansnih potraživanja u 2022. godini prikazani su u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2022.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2022.	Neto vrednost na 31. decembar 2022.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	692.301	169.844	152.978	-596	-69.680	638.891	391.887
Stambeni krediti	217.524	56.594	21.896	21	-18.442	233.801	137.822
Potrošački i gotovinski krediti	120.918	57.321	33.773	-	-11.876	132.590	63.486
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	353.859	55.929	97.309	-617	-39.362	272.500	190.578
Potraživanje od privrede	1.733.388	1.194.053	561.739	-2.838	-360.601	2.002.264	1.238.803
Velika preduzeća	954.004	1.028.465	153.183	-1.792	-224.148	1.603.346	1.033.020
Mala i srednja preduzeća	529.127	144.619	328.221	-545	-43.044	301.937	154.338
Mikro preduzeća i preduzetnici	250.257	20.969	80.335	-501	-97.936	92.454	51.435
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	4.527	4.527	9
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	706.686	218.459	312.542	-	-	612.603	563.742
Leasing-potraživanja od stanovništva	2.954	1.552	1.009	-	-	3.497	3.470
Leasing-potraživanja od privrede	703.732	216.907	311.533	-	-	609.107	560.271
Ukupna potraživanja	3.132.376	1.582.356	1.027.259	-3.434	-430.281	3.253.759	2.194.431

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2022.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2022.	Neto vrednost na 31. decembar 2022.
						6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva							
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	142.889	13.925	2.286	-	212.188	366.716	306.518
Velika preduzeća	140.594	13.304	-	-	212.194	366.092	306.059
Mala i srednja preduzeća	2.295	621	2.286	-	-6	624	459
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	142.889	13.925	2.286	-	212.188	366.716	306.518

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika

Grupa drži instrumente obezbeđenja po osnovu kredita i avansa datih klijentima u obliku hipoteke na nepokretnostima i ostalim sredstvima materijalne i nematerijalne kreditne zaštite. Procene tržišne vrednosti baziraju se na vrednosti instrumenata obezbeđenja procenjenih u vreme zaduženja i po pravilu se ažuriraju na godišnjem nivou. Na postojeće instrumente obezbeđenja se primenjuju minimalni i po potrebi dodatni faktori umanjenja (haircut), propisani grupnom politikom Raiffeisen grupacije za svaku vrstu instrumenata kreditne zaštite, koja uzima u obzir specifičnosti vrste instrumenata, tržišnih fluktuacija i lokalnih specifičnosti.

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembar 2023. godine prikazana su u nastavku:

Stage 1

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2023.									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Vrste sredstava obezbeđenja*			
							Garancije** čiji je izdavalac			
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	80.467	-	20.264.298	7.959	-	490	-	-	-	-
Stambeni krediti	5.471	-	19.764.001	6.929	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	21.355	-	-	-	-	490	-	-	-	-
Transakcionalni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	53.641	-	500.297	1.030	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	590.818	-	1.347.274	29.343.728	-	1.304.309	5.373.345	44.242.876	18.200.262	1.984.771
Velika preduzeća	335.006	-	649.800	25.955.312	-	1.301.159	4.927.710	283.740	15.005.416	1.984.771
Mala i srednja preduzeća	193.965	-	489.978	1.871.884	-	1.049	259.811	27.535	2.745.931	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	61.847	-	207.496	1.516.532	-	2.101	185.824	5.173	448.915	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	43.926.428	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	12.835.366	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	569.695	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	12.265.671	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	671.285	-	21.611.572	29.351.687	-	1.304.799	5.373.345	44.242.876	18.200.262	1.984.771
od čega: restrukturirana	-	-	3.014	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	12.835.366	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	12.835.366	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	184.933	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	671.285	-	21.611.572	29.351.687	-	14.140.165	5.373.345	44.242.876	18.200.262	1.984.771

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 1

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2023									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Vrste sredstava obezbeđenja*			
							Garancije** čiji je izdavalac			
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	208.012	-	-	-	-	-	-	-	-	
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Transakcioni i kreditne kartice	1.867	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ostala potraživanja	206.145	-	-	-	-	-	-	-	-	
Potraživanja od privrede	1.371.880	-	594.193	6.604.142	-	219.291	-	13.763.596	21.377.300	5.614.885
Velika preduzeća	806.905	-	345.099	6.116.068	-	219.291	-	697.311	21.272.009	5.614.885
Mala i srednja preduzeća	343.298	-	239.272	429.501	-	-	-	-	102.791	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	221.677	-	9.822	58.573	-	-	-	-	2.500	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	13.066.285	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	1.579.892	-	594.193	6.604.142	-	219.291	-	13.763.596	21.377.300	5.614.885
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	1.579.892	-	594.193	6.604.142	-	219.291	-	13.763.596	21.377.300	5.614.885

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2023.									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Vrste sredstava obezbeđenja*			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	47.199	-	27.603.448	31.333	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	14.099	-	27.001.566	27.241	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	32.223	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	877	-	601.882	4.092	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	173.504	-	425.399	5.517.342	-	699.500	215.600	190.576	3.594.991	34.854
Velika preduzeća	107.619	-	61.331	2.925.358	-	699.438	52.540	189.015	3.269.846	34.854
Mala i srednja preduzeća	63.540	-	205.477	2.507.349	-	62	112.978	-	253.686	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	2.345	-	158.591	84.635	-	-	50.082	-	71.459	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	1.561	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	1.922.335	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	8.122	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	1.914.213	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	220.703	-	28.028.847	5.548.675	-	699.500	215.600	190.576	3.594.991	34.854
od čega: restrukturirana	562	-	86.577	832.926	-	-	722	-	67.114	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	1.922.335	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	1.922.335	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	80.985	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	220.703	-	28.028.847	5.548.675	-	2.621.835	215.600	190.576	3.594.991	34.854

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2023.									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Vrste sredstava obezbeđenja*			
							Garancije** čiji je izdavalac	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	962	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcionalni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	962	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	191.278	-	18.655	961.539	-	57.820	-	1.316.852	3.461.005	1.634.393
Velika preduzeća	125.809	-	-	819.733	-	54.810	-	-	3.452.794	1.634.393
Mala i srednja preduzeća	64.234	-	9.375	141.806	-	3.010	-	-	8.211	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.235	-	9.280	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	1.316.852	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	192.240	-	18.655	961.539	-	57.820	-	1.316.852	3.461.005	1.634.393
od čega: restrukturirana	-	-	-	11.603	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	192.240	-	18.655	961.539	-	57.820	-	1.316.852	3.461.005	1.634.393

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2023.									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Vrste sredstava obezbeđenja*			
							Garancije** čiji je izdavalac			
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	2.606	-	987.039	5.227	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	1.555	-	922.346	5.227	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	2.456	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	1.051	-	62.237	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	232.955	-	79.242	324.502	-	184	35.690	-	209.916	-
Velika preduzeća	225.545	-	-	38.013	-	-	5.857	-	145.954	-
Mala i srednji preduzeća	2.508	-	58.941	125.457	-	184	16.250	-	38.332	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	4.902	-	20.301	161.032	-	-	13.583	-	25.630	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	273.653	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	268.935	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	4.717	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	235.561	-	1.066.281	329.729	-	184	35.690	-	209.916	-
od čega: restrukturirana	-	-	178.497	84.532	-	184	3.972	-	23.732	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	273.653	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	273.653	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	41.188	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	235.561	-	1.066.281	329.729	-	273.837	35.690	-	209.916	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenoog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenoog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2023.								
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac		
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	626	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	626	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	18.133	-	-	142.176	-	-	-	-	5.250
Velika preduzeća	10.870	-	-	137.581	-	-	-	-	5.250
Mala i srednji preduzeća	631	-	-	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	6.632	-	-	4.595	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja									
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	18.759	-	-	142.176	-	-	-	-	5.250
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	18.759	-	-	142.176	-	-	-	-	5.250

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrstama i vrednostima sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembar 2022. godine prikazana su u nastavku:

Stage 1

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Vrste sredstava obezbeđenja*			
							Garancije**	čiji je izdavalac	Država	Banka
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	173.679	-	53.171.382	7.091.380	19.134	1.702	-	-	-	-
Stambeni krediti	29.439	-	52.208.263	49.554	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	65.827	-	33.341	-	-	1.702	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	51.120	-	-	164	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	27.293	-	929.778	7.041.661	19.134	-	-	-	-	2.241
Potraživanja od privrede	1.344.298	-	2.218.843	29.247.793	-	1.605.105	8.064.834	46.320.411	-	18.001.846
Velika preduzeća	276.165	-	588.265	22.151.212	-	813.549	6.878.598	252.454	-	17.223.720
Mala i srednja preduzeća	573.979	-	1.078.843	6.450.380	-	512.523	695.900	527.498	-	684.090
Mikro preduzeća i preduzetnici	494.154	-	551.735	646.202	-	279.033	490.336	137.147	-	94.036
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	45.403.312	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	6.711	-	-	19.073	-	2.675	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	13.783.649	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	653.648	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	13.130.001	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	1.524.688	-	55.390.225	36.358.246	19.134	1.609.482	8.064.834	46.320.411	-	18.004.087
od čega: restrukturirana	-	-	79.007	1.531	-	-	2.517	-	-	72
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	13.783.649	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	13.783.649	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	226.123	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	1.524.688	-	55.390.225	36.358.246	19.134	15.393.131	8.064.834	46.320.411	-	18.004.087

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 1

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.								
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Vrste sredstava obezbeđenja*		
							Garancije** čiji je izdavalac		
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	193.783	-	-	27.019	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	160.426	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	33.357	-	-	27.019	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	1.915.222	-	566.819	5.168.666	-	294.575	-	8.579.020	-
Velika preduzeća	697.683	-	116.729	3.714.821	-	290.841	-	109.749	-
Mala i srednji preduzeća	823.545	-	364.318	1.385.184	-	3.734	-	46.484	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	393.994	-	85.772	68.661	-	-	-	-	2.494
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	8.422.787	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	359.676	-	-	263	-	-	-	1.784.553	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja									
Neproblematična potraživanja	2.468.680	-	566.819	5.195.948	-	294.575	-	10.363.573	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	2.468.680	-	566.819	5.195.948	-	294.575	-	10.363.573	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Vrste sredstava obezbeđenja*			
							Garancije** čiji je izdavalac	Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	34.018	-	4.103.569	236.556	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	12.886	-	3.584.594	2.097	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	20.590	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	542	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	518.975	234.458	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	197.848	-	253.778	3.894.272	-	913.004	563.007	3.353	-	7.347.264
Velika preduzeća	155.312	-	25.055	3.401.817	-	908.914	151.986	921	-	4.829.010
Mala i srednja preduzeća	24.085	-	207.932	475.286	-	3.254	264.445	2.000	-	244.741
Mikro preduzeća i preduzetnici	18.451	-	20.791	17.169	-	837	146.576	-	-	2.273.513
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	432	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	2.375.262	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	7.537	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	2.367.725	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	231.866	-	4.357.346	4.130.828	-	913.004	563.007	3.353	-	7.347.264
od čega: restrukturirana	-	-	95.863	765.600	-	-	2.524	-	-	2.729
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	2.375.262	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	2.375.262	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	44.035	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	231.866	-	4.357.346	4.130.828	-	3.288.266	563.007	3.353	-	7.347.264

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 2

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Vrste sredstava obezbeđenja*			
							Garancije** čiji je izdavalac			
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	143	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	143	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	145.244	-	80.168	612.834	-	31.782	-	1.805.847	-	4.308.983
Velika preduzeća	122.182	-	9.867	562.265	-	27.880	-	401.733	-	4.286.069
Mala i srednja preduzeća	19.127	-	70.301	50.569	-	3.902	-	-	-	22.914
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.935	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	1.404.114	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	145.387	-	80.168	612.834	-	31.782	-	1.805.847	-	4.308.983
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	145.387	-	80.168	612.834	-	31.782	-	1.805.847	-	4.308.983

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.								
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Vrste sredstava obezbeđenja*		
							Garancije** čiji je izdavalac		
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	3.739	-	550.950	106.387	-	366	-	-	-
Stambeni krediti	2.594	-	475.870	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	225	-	2.755	-	-	366	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	920	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	72.325	106.387	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	6.363	-	20.174	417.668	-	10.378	38.975	147.556	-
Velika preduzeća	-	-	-	177.857	-	-	13.402	-	21.697
Mala i srednji preduzeća	5.866	-	1.542	232.366	-	6.455	13.379	147.556	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	497	-	18.632	7.445	-	3.923	12.194	-	4.868
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	35.795	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	307.384	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	4.234	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	303.149	-	-
Prema kategorijama potraživanja									
Neproblemična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problemična potraživanja	10.101	-	571.124	559.851	-	10.744	38.975	147.556	-
od čega: restrukturirana	-	-	135.145	252.538	-	-	-	-	25.606
Leasing	-	-	-	-	-	307.384	-	-	-
Neproblemična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problemična potraživanja	-	-	-	-	-	-	307.384	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	84.823	-	-
Ukupna potraživanja	10.101	-	571.124	559.851	-	318.128	38.975	147.556	-
56.237									

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenoog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenoog potraživanja

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja se završila na dan 31.12.2023.

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Stage 3

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.								
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Vrste sredstava obezbeđenja*		
							Država	Banka	Garancije** čiji je izdavalac
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	946	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	946	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	6.832	-	-	753.550	-	19.246	-	30.000	-
Velika preduzeća	3.859	-	-	736.538	-	19.246	-	30.000	-
Mala i srednji preduzeća	1.439	-	-	17.012	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.534	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing-potraživanja od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja									
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	7.778	-	-	753.550	-	19.246	-	30.000	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	351.674	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	7.778	-	-	753.550	-	19.246	-	30.000	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

U prethodnim tabelama, nepokretnosti su prikazane po alociranim vrednostima koje se koriste pri obračunu obezvređenja, dok su garancije prikazane u vrednosti koja nije veća od knjigovodstvene vrednosti potraživanja koje služe kao obezbeđenje. Ponderisana vrednost kolateralala (WCV) je obračunata kao nominalna vrednost kolateralala (NCV) umanjena za haircut (diskont) i izloženosti pokrivene istim kolateralom prioritetnog ranga i limitirana je na iznos definisan u ugovoru o uspostavljanju sredstva obezbeđenja, kao i iznosom obezbeđenim odnosnim kolateralom. NCV je fer tržišna vrednost kolateralala (FMV), vrednost bazirana na proceni stručnjaka ili kupoprodajna vrednost nekretnine.

Politika Grupe je da vrši blagovremenu realizaciju kolateralala na pravi način. Grupa generalno ne koristi negotovinski kolateral za svoje vlastito poslovanje.

LTV racio

LTV pokazatelj predstavlja odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno.

Podaci o potraživanjima koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima prema LTV raciju su prikazana u nastavku:

LTV racio	u hilj. RSD	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Ispod 50%	53.140.639	46.860.760
Od 50% do 70%	33.706.408	34.990.609
Od 70% do 90%	20.245.058	30.529.456
Od 90% do 100%	2.594.792	4.533.841
Od 100% do 120%	4.749.477	5.931.123
Od 120% do 150%	4.494.364	3.915.040
Preko 150%	6.324.141	7.474.517
Ukupno	125.254.879	134.235.346
Prosečan LTV pokazatelj	29%	32%

Investicione hartije od vrednosti

Grupa upravlja limitima i kontroliše rizik koncentracije i rizik druge ugovorene strane na nivou klijenta. Investiranje u hartije od vrednosti i blagajničke zapise emitovane od strane države ili državnih institucija (Narodne banke Srbije i Ministarstva Finansija Republike Srbije) vrši se u cilju postizanja što boljeg kvaliteta portfolija plasmana sa aspekta rizika i profitabilnosti. Rizici koji se odnose na ove plasmane kontinuirano se prate i podležu godišnjoj reviziji. Limiti se analiziraju na inicijativu i predlog Sektora sredstava Grupe, odnosno odgovarajućih organizacionih delova članica Grupe, preporuke Sektora rizika Grupe (nakon urađene analize klijenata i dobijenog preliminarnog odobrenja od RBI), odnosno odgovarajućih organizacionih delova članica Grupe, i odobravaju na Kreditnom odboru Grupe, odnosno odgovarajućih organa upravljanja članica Grupe, i to kao maksimum izloženosti u definisanom roku prema instrumentu; jednom klijentu; grupi povezanih lica. Stvarna izloženost u okviru limita se prati na dnevnom nivou.

Tokom 2023. i 2022. godine, Grupa je u svom portfoliju imala sledeće dužničke hartije i zapise:

- Trezorske zapise i obveznice Ministarstva Finansija Republike Srbije,
- Obveznice koje je izdala država US, Nemačka i Austrija,
- Obveznice koje je izdala izdala Evropska Unija,
- Obveznice koje je izdao Metro Wholesale & Food Specialist i
- Obveznice međunarodnih finansijskih organizacija (EBRD, IFC, EIB i KfW).

Grupa je tokom 2023. i 2022. godine sprovodila revers-repo transakcije sa Narodnom bankom Srbije (na osnovu zapisa NBS).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Derivati

Tokom 2023. i 2022. godine. Grupa je obavljala transakcije sa sledećim derivatima:

- FX forward i slični ugovori (kvazi FX Forward).
- FX swap ugovori.
- kamatni swap.

Grupa koristi navedene proizvode za upravljanje deviznim rizikom i rizikom kamatne stope.

FX forward i FX swap transakcije kreiraju kreditnu izloženost Grupe (rizik da druga strana neće ispuniti u celosti svoju obavezu bilo o dospeću bilo kasnije) i rizik od neispunjerenja obaveza druge ugovorne strane (rizik da će jedna strana u deviznoj transakciji isplatiti valutu koju je prodala ali neće dobiti valutu koju je kupila).

Rizik od neispunjerenja obaveza druge ugovorene strane javlja se u bilo kojoj situaciji kada se plaćanje vrši u očekivanju odgovarajućeg primanja. Kontrola i praćenje izloženosti ovom riziku vrši se u okviru ukupnih kreditnih limita koji se odobravaju klijentima.

Grupa vrši strogu kontrolu limita na otvorenim pozicijama derivata.

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe

Kao posledica razuđenih poslovnih aktivnosti, Grupa je izložena brojnim rizicima, od kojih se rizik kamatnih stopa smatra jednim od osnovnih. Kamatni rizik se materijalizuje kroz uticaj kretanja tržišnih kamatnih stopa na neto prihod od kamata ili na ekonomsku vrednost banke.

Kako bi bila ispoštovana interna i regulatorna ograničenja za izloženost riziku kamatnih stopa, a istovremeno bila u mogućnosti da iskoristi tržišne prilike, Grupa je opredeljena da koristi derivatne instrumente za aktivno upravljanje izloženošću kamatnom riziku.

Derivativni prozvodi, kao što su transakcije swap-a kamatnih svopa i međuvalutni swap su potencijalni instrumenti za upravljanje rizikom kamatnih stopa. Primena računovodstva zaštite od rizika (Hedge accounting-a) omogućava adekvatno računovodstveno prikazivanje derivatnih transakcija, u skladu sa svrhom upravljanja rizikom. Stoga, za potrebe računovodstva, Grupa namerava da uskladi promene fer vrednosti zaključenih derivatnih transakcija sa promenama fer vrednosti objekta, odnosno pozicije koja je predmet zaštite od rizika kamatnih stopa. Na ovaj način ostvaruje se vremenska usklađenost priznavanja dobitaka i gubitaka na predmetu zaštite od rizika (Hedged Item) u odnosu na derivatnu transakciju, omogućavajući Banci da izbegne volatilnost finansijskog rezultata kroz netiranje efekata na pozicijama predmeta zaštite i instrumenata zaštite. Grupa ove pozicije evidentira u posebnom portfoliju u okviru sistema Wall Street.

U razmatranju pozicija koje mogu biti predmet zaštite od rizika (hedginga) Grupa podrazumeva samo pozicije koje se evidentiraju u okviru bankarske knjige i koje se vode po amortizovanoj vrednosti u skladu sa definisanim MSFI tretmanom, sa sledećim karakteristikama:

- krediti ili depoziti klijenata, koji su realizovani sa fiksnom ili promenljivom kamatnom stopom;
- pozicije koje su iskazane u valutama u kojima su dostupni instrumenti zaštite (IRS, CCS);
- sa jednokratnom otplatom glavnice ili otplatom u ratama (amortizacijom);
- imovina ili obaveze eksternih klijenata (nije dozvoljena primena na pozicije koje se odnose na entitete unutar grupe);

U ovom trenutku Hegde Accounting primenjen je na jedan kamatni swap (instrument), zaključen u cilju zaštite od rizika za jedan zajam kreditora EIB.

Detalji u vezi sa objektom zaštite od rizika (Hedged Item)

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe (nastavak)

Objekat koji je predmet zaštite od rizika je kredit koji je Banci odobren od strane Evropske investicione Grupe, preko Narodne banke Srbije kao agenta, a detalji ugovora su sledeći:

- kredit je odobren 20. novembra 2015. godine u iznosu od 34.035.000 EUR;
- kamata je promenljiva, definicija kamate 3M Euribor + 0,483%;
- kamata se plaća kvartalno (20. februar, 20. maj, 20. avgust, 20. novembar);
- prva isplata kamate 20. februara 2016. godine, poslednja 20. maja 2027. godine;
- glavnica se otplaćuje u 16 jednakih tromesečnih rata, pri čemu je prva rata dospela 20. novembra 2019. godine, a poslednja rata se otplaćuje 20. maja 2027. godine.

Detalji o instrumentu zaključenom u cilju zaštite (Hedge Instrument)

U cilju zaštite od kamatnog rizika Grupe koji proističe iz varijabilne kamatne stope, zaključen je kamatni swap 24. maja 2016. (datum zaključenja), koji je stupio na snagu 26. maja 2016. godine.

Swap kamatnih stopa je zaključen u istom nominalnom iznosu i sa istim planom otplate kao i kredit koji je objekat zaštite – kredit EIB.

Detalji zaključene transakcije su:

- ugovorna strana koja plaća fiksnu kamatnu stopu – Grupa;
- fiksna stopa – 0,29%;
- ugovorna strana koja plaća promenljivu kamatnu stopu - Raiffeisen Bank International AG;
- promenljiva kamatna stopa je 3M Euribor;
- kamata se obračunava i plaća kvartalno.

U cilju zaštite od kamatnog rizika Grupe koji proističe iz varijabilne kamatne stope, zaključen je kamatni svop 24. maja 2016. (datum zaključena), koji je stupio na snagu 26. maja 2016. godine.

Svap kamatnih stopa je zaključen u istom nominalnom iznosu i sa istim planom otplate kao i kredit koji je objekat zaštite – kredit EIB.

Detalji zaključene transakcije su:

- ugovorna strana koja plaća fiksnu kamatnu stopu – Grupa;
- fiksna stopa – 0,29%;
- ugovorna strana koja plaća promenljivu kamatnu stopu - Raiffeisen Bank International AG;
- promenljiva kamatna stopa je 3M Euribor;
- kamata se obračunava i plaća kvartalno.

Metodologija izračunavanja efektivnosti zaključene transakcije zaštite od rizika

Stepen efektivnost zaštite od rizika se odmerava u trenutku zaključenja transakcije, kao i na kraju svakog meseca, i to izračunavanjem efektivnosti na retrospektivnoj i prospektivnoj osnovi.

Oba testa se sprovede na osnovu neto fer vrednosti i uzimajući u obzir kumulirane promene fer vrednosti računato od dana zaključivanja instrumenta zaštite. Metoda koja se koristi za sagledavanje efektivnost hedžinga je Dollar Offset metoda.

Dollar Offset je kvantitativna metoda koja se bazira na poređenju promene fer vrednosti ili tokova gotovine instrumenta zaštite, sa promenom fer vrednosti ili tokova gotovine objekta zaštite. U zavisnosti od politike upravljanja rizikom subjekta koji primenjuje ovaj metod, test se može izvršiti na dva načina:

- na kumulativnoj osnovi (poređenjem tekuće fer vrednosti sa početnom vrednošću), ili
- na osnovu sagledavanja pojedinačnog perioda i njegovim poređenjem sa prethodnim periodom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe (nastavak)

U slučaju Grupe, test se vrši na kumulativnoj osnovi. Zaključena transakcija se smatra veoma efektivnom ako su rezultati relevantnih testova u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,3% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

$$\text{Efektivnost} = \frac{\text{Kumulativna promena fer vrednosti Instrumenta zaštite}}{\text{Kumulativna promena fer vrednosti objekata zaštite}}$$

Kamatne stope koje se koriste za testove efektivnosti

Sistem Wall Street koristi cene i prinose instrumenata sa likvidnih tržišta kao izvor podataka za generisanje diskontne krive koja se primenjuje u obračunu. Inputi koji se koriste za konstruisanje primarne krive prinosa za svako tržište mogu se odabrati tako da odražavaju tržišnu konvenciju i preferencije korisnika.

Kriva koja se koristi u Wall Street sistemu za obračun fer vrednosti označena je kao D1 kriva i predstavlja uniju sledeća tri skupa podataka:

- Money Market stope do jedne godine - RV kriva
- fjučers ugovori za 2 godine – FS kriva
- trezorski prinosi -SV

Retrospektivni i prospektivni testovi efikasnosti

Retrospektivni testi efikasnosti

Retrospektivni test efikasnosti je sagledavanje ralizovanih efekata, kojim se odmerava da li je zaključena transakcija zaista bila efektivna u proteklom periodu na nivou koji je očekivan. Test se radi na mesečnom nivou, poslednjeg radnog dana u mesecu. Retrospektivni test efektivnosti se vrši na svaki izveštajni datum korišćenjem ranije opisanog Dollar Offset metoda, na kumulativnoj osnovi. Efektivnost se meri poređenjem kumulativne promene fer vrednosti objekta koji je predmet zaštite, sa kumulativnom promenom vrednosti instrumenta zaštite.

Smatra se da je zaključena transakcija efektivna zaštita od rizika, ako je odnos kumulativne promene fer vrednosti objekta zaštite (Hedged Item) i kumulativne promene fer vrednosti instrumenta zaštite u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,3% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

$$\text{Efikasnost} = \frac{\text{Kumulativna promena Hedge instrumenta fer vredsnot}}{\text{Kumulativna promena Hedge objekta fer vredsnot}}$$

Sve neophodne podatke obračunavasistemWall Street.

Prospektivni test efektivnosti

Prospektivni test efektivnosti se takođe radi na mesečnom nivou, poslednjeg radnog dana u mesecu. Efektivnost se testira prema 3 različita hipotetička scenarija:

- H1 je kriva nultog kupona (D1) pomerena paralelno (nagore) za 100 baznih poena;
- H2 je D1 kriva uvećan za 5% za ročnosti do jedne godine, 10% za ročnosti do 2 godine; 15% uvećanja za stope za ročnosti tri i više godina;
- H3 je kriva sa vrednostima 3 mesečnog Euribora za sve ročnosti.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategija hedžinga Raiffeisen grupe (nastavak)

Slično kao i kod retrospektivnog testa, zaključena transakcija se smatra efektivnom ako je odnos kumulativne promene fer vrednosti objekta zaštite (Hedged Item) i kumulativne promene fer vrednosti instrumenta zaštite u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,3% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

Sve neophodne podatke obračunava WSS

Retrospektivni i prospektivni rezultati testa efikasnosti

Imajući u vidu činjenicu da je amortizacija zaključenog instrumenta podudarna za amortizacijom objekta zaštite (kredit EIB), visoki rezultati testova efektivnosti su prisutni tokom cele godine.

Računovodstveni principi i rezultat u bilansu uspeha za 2022. godinu

Rezultati testa retrospektivne efikasnosti se izračunavaju na mesečnom nivou (poslednjeg radnog dana) i evidentiraju se inkrementalnim knjiženjima.

Promena fer vrednosti instrumenta se poredi sa promenom fer vrednosti objekta merena preko hipotetičkog svopa kamatnih stopa

Efektivna komponenta se knjiži na poziciji ostalog rezultata (Other Comprehensive Income), dok se neefektivna komponenta evidentira kao prihod ili rashod tekućeg perioda.

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze. Nastaje usled neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive; uključuje i rizik nemogućnosti finansiranja sredstava po odgovarajućim stopama, kao i rizik pretvaranja drugih oblika imovine u gotovinu po razumnoj ceni i u odgovarajućem roku, Grupa u svom poslovanju obezbeđuje pristup različitim izvorima sredstava:

- depozitima sa različitim rokovima dospeća (po broju i vrsti deponenata),
- dugoročnim sredstvima finansijskih tržišta,
- subordiniranim obavezama i
- akcijskom kapitalu.

Diversifikacijom izvora sredstava obezbeđuje se stabilan i dugoročan izvor finansiranja. Grupa kontinuirano procenjuje rizik likvidnosti tako što identificuje i prati promene u pogledu sredstava koja su potrebna za ispunjenje ciljeva postavljenih u skladu sa celokupnom strategijom Grupe.

U narednoj tabeli prikazane su informacije o racijima likvidnosti:

%	2023.	2022.
Pokazatelj likvidnosti-dnevni	2,37	2,04
Pokazatelj likvidnosti-trodnevni	2,33	2,07
Pokazatelj likvidnosti-mesečni	2,43	2,04
Uži pokazatelj likvidnosti-dnevni	1,73	1,79
Uži pokazatelj likvidnosti-trodnevni	1,65	1,75
Uži pokazatelj likvidnosti-mesečni	1,73	1,58
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)	n/a	147,92

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U sledećim tabelama prikazana su sredstva i obaveze Grupe po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

<u>U hiljadama RSD</u>	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	134.518.611	134.518.611	134.518.611	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	57.591	57.591	57.591	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	96.743.682	96.804.101	11.887.859	3.068.647	5.585.503	63.620.191	12.641.901
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	65.704.139	65.705.959	65.684.859	-	21.100	-	-
Krediti i potraživanja od komitenata	356.129.740	366.958.746	26.468.759	22.280.032	94.082.256	155.711.740	68.415.958
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	596.925	596.925	596.925	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	137	-	-	-	-	137
Ukupno	653.750.825	664.642.070	239.214.605	25.348.679	99.688.859	219.331.931	81.057.996
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivata	60.860	60.860	60.860	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	15.466.397	15.466.397	3.263.780	1.247.678	3.153.040	6.321.598	1.480.300
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	542.104.777	542.104.777	529.889.638	1.330.079	5.109.250	5.149.831	625.978
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	1.217.435	1.217.435	1.217.435	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	9.077.883	9.077.883	289.855	-	-	-	-
Ukupno	567.927.352	567.927.352	534.721.569	2.577.758	8.262.290	11.471.430	10.894.306
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2023. godine	85.823.473	96.714.718	(295.506.964)	22.770.921	91.426.569	207.860.501	70.163.690
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2023. godine			(295.506.964)	(272.736.043)	(181.309.473)	26.551.028	96.714.718

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

<u>U hiljadama RSD</u>	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	137.789.502	137.793.776	137.793.776	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	52.048	52.048	52.048	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	95.631.346	95.665.223	6.651.449	6.183.382	30.731.858	50.689.572	1.408.961
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	22.667.243	22.669.538	22.285.373	-	350.517	30.528	3.120
Krediti i potraživanja od komitenata	384.745.529	395.498.259	26.652.199	21.376.034	104.464.196	172.471.513	70.534.317
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	166.249	166.249	166.249	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	136	136	-	-	-	-	136
Ukupno	641.052.053	651.845.229	193.601.093	27.559.416	135.546.572	223.191.613	71.946.534
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivata	94.536	94.536	94.536	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	29.447.116	29.447.116	9.299.415	609.425	8.201.416	9.641.428	1.695.432
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	538.427.371	538.427.371	516.097.546	3.173.335	8.923.483	9.364.852	868.155
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	1.273.246	1.273.246	1.273.246	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	9.044.765	9.044.765	245.585	-	-	-	8.799.180
Ukupno	578.287.034	578.287.034	527.010.329	3.782.760	17.124.899	19.006.280	11.362.766
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2022. godine	62.765.019	73.558.195	(333.409.235)	23.776.656	118.421.673	204.185.333	60.583.768
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2022. godine	-	-	(333.409.235)	(309.632.579)	(191.210.906)	12.974.427	73.558.195

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U narednoj tabeli prikazani su neto iznos nederivativnih finansijskih sredstava i obaveza sa dospećem u roku od 12 meseci od dana izveštaja:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Finansijska imovina		
Krediti i potraživanja od komitenata	132.002.041	141.739.699
Finansijske obaveze		
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	536.328.968	528.194.365

U narednoj tabeli prikazane su komponente rezervi likvidnosti Grupe:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.		
	Iznos	Fer vrednost	Iznos	Fer vrednost
Stanje na računu kod centralne banke	108.546.639	108.546.639	102.165.466	102.165.466
Ostali gotovinski ekvivalenti	25.971.972	25.971.972	35.624.036	35.624.036

U narednoj tabeli prikazana su finansijska sredstva Grupe na dan 31. decembar 2023. godine koja mogu biti na raspolaganju za buduće finansiranje:

<u>U hiljadama RSD</u>	Založene		Nezaložene	
	Založene kao obezbeđenje	Raspoložive za obezbeđenje	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	134.518.611
Krediti i potraživanja	-	-	-	421.833.879
Ukupno aktiva	-	-	-	556.352.490

U narednoj tabeli prikazana su finansijska sredstva Grupe na dan 31. decembar 2022. godine koja su bila na raspolaganju za buduće finansiranje:

<u>U hiljadama RSD</u>	Založene		Nezaložene	
	Založene kao obezbeđenje	Raspoložive za obezbeđenje	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	137.789.502
Krediti i potraživanja	-	-	-	407.412.772
Ukupno aktiva	-	-	-	545.202.274

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici

Tržišni rizici su rizici nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neočekivanih i nepovoljnih kretanja na tržištu (u smislu volatilnosti kamatne stope, deviznog kursa, kreditne marže tržišnih cena vlasničkih hartija od vrednosti). Tržišni rizici nastaju iz rizika promene vrednosti otvorenih pozicija koje Grupa zauzima u svom poslovanju: uključuje promene vrednosti portfolija raspoređenih u knjigu trgovanja i Bankarsku knjigu.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom podrazumeva upravljanje i kontrolu izloženosti Grupe tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara uz optimizaciju prihoda od izloženosti riziku.

Tabela u nastavku prikazuje alokaciju finansijskih sredstava i obaveza, koje su izložene tržišnim rizicima, na portfolio namenjen trgovaju i portfolio koji nije namenjen trgovaju:

<u>U hiljadama RSD</u>	Napomena	Knjigovodstvena vrednost	Portfolio			
			namenjen trgovaju	Portfolio kojim se ne trguje		
31. decembar 2023.godine						
Aktiva izložena tržišnim rizicima						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14	134.518.611	-	134.518.611		
Potraživanja po osnovu derivata	15	57.591	57.591	-		
Hartije od vrednosti	16	96.743.682	1.812.553	94.931.129		
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18	65.704.139	-	65.704.139		
Krediti i potraživanja od komitenata	19	356.129.740	-	356.129.740		
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		596.925	-	596.925		
Obaveze izložene tržišnim rizicima						
Obaveze po osnovu derivata		60.860	60.860	-		
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	15.466.397	-	15.466.397		
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26	542.104.777	-	542.104.777		
31. decembar 2022. godine						
Aktiva izložena tržišnim rizicima						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14	137.789.502		137.789.502		
Potraživanja po osnovu derivata	15	52.048	52.048			
Hartije od vrednosti	16	95.631.346	4.461.834	91.169.512		
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18	22.667.243		22.667.243		
Krediti i potraživanja od komitenata	19	384.745.529	-	384.745.529		
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		166.249	-	166.249		
Obaveze izložene tržišnim rizicima						
Obaveze po osnovu derivata		94.536	94.536	-		
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	29.447.116	-	29.447.116		
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26	538.427.371	-	538.427.371		

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa. Promena kamatnih stopa direktno utiče na generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili perioda fiksiranja cene kamatonosnih instrumenata. Razlikujemo:

- „outright“ kamatni rizik – rizik koji proizlazi iz osetljivosti promene kamate u odnosu na vertikalno kretanje krive prinosa,
- „yield curve risk“ (strukturni rizik kamatne stope) – rizik koji proizlazi iz osetljivosti na promenu oblika i nagiba krive prinosa (horizontalno kretanje) i
- „basis risk“ (osnovni rizik) – rizik koji proizlazi iz osetljivosti na promenu u rasponu (spread-u) između različitih kamatnih stopa.

Kamatni rizik identificuje se na nivou svake pojedinačne transakcije i na nivou banke. Grupa prati i kontroliše izloženost riziku promene kamatne stope kamatonosno osetljivih instrumenta raspoređenih i u knjigu trgovanja i u Bankarsku knjigu.

/i/ Knjiga trgovanja

Grupa na dan 31.12.2023. godine i 31.12.2022. godine nije imala kamatonosno osetljivih instrumenata raspoređenih u knjizi trgovanja.

/ii/ Bankarska knjiga

Metodologija koja se koristi za procenu rizika kamatne stope u Bankarskoj knjizi je „Gap analiza“. U analizu su uključeni svi kamatonosni proizvodi u skladu sa:

- a) periodom promene kamatnih stopa (repricing period/floating interest rate)
- b) finalnim periodom dospeća.

Razlika između kamatonosne aktive i kamatonosne pasive unutar definisanih vremenskih odrednica „korpi“ pokazuje kako dve strane bilansa različito reaguju na promene kamatnih stopa:

- kada je GAP pozitivan, Grupa je izložena riziku gubitka u slučaju pada kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti
 - kada je GAP negativan, Grupa je izložena riziku gubitka u slučaju rasta kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti.

Broj i vremenske odrednice „korpi“ definiše ALCO

Rezultirajuće kratke i duge pozicije po svim vremenskim odrednicama, ponderišu se „faktorima“ dizajniranim tako da odražavaju osetljivost pozicija u različitim vremenskim korpama na prepostavljenu promenu kamatnih stopa od 200 b.p.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Scenario osetljivosti u različitim vremenskim korpama na pretpostavljenu promenu kamatnih stopa od 200 b.p. i procenu njihovog modifikovanog trajanja:

	31. decembar 2023.		31. decembar 2022.	
	Nominalni Gep	Efekat povećanja	Nominalni Gep	Efekat povećanja
		kamatne stope za200 bp		kamatne stope za200 bp
RSD	6.776.746	861.685	8.414.835	763.242
EUR	9.363.145	400.583	12.183.052	1.415.748
USD	7.782.285	2.999	6.825.710	179.858
CHF	8.211.455	215.773	10.328.259	308.118
Ostale valute	1.428.913	5.667	2.096.514	-624
Ukupni efekat		1.486.708		2.666.642

Glavne kategorije u kreiranju razlika u repricingu su:

- Pozicije („leg“) sa fiksnom kamatnom stopom (repricing gep predstavlja nominalni novčani tok, prema vremenskim korpama njegovog dospeća);
- Pozicije („leg“) sa promenljivom kamatnom stopom (repricing gep predstavljuju novčani tokovi razvrstani u vremenske korpe prema datumu sledećeg fiksiranja kamatne stope)
- Administrativni proizvodi(tekući računi, štedni računi, kreditne kartice, rizik kamatne stope većine ovih proizvoda je modeliran).

Efekat stresa od 200 bps se obavlja množenjem razlika u repricingu sa standardnim ponderima neusklađenosti (Izmenjeno trajanje, definisano EBA i BSBS direktivom).

Grupa je uglavnom izložena faktorima promenljivih kamatnih stopa EUR variable - EURIBOR 1 M, EURIBOR 3M i EURIBOR 6M.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2023. godine prikazan je narednom tabelom:

<u>U hiljadama RSD</u>	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonos no
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	134.518.611	47.421.925	-	-	-	-	87.096.686
Potraživanja po osnovu derivata	57.591	-	-	-	-	-	57.591
Hartije od vrednosti	96.743.682	11.827.440	3.068.647	5.585.503	63.620.191	12.641.901	-
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	65.704.139	64.355.468	-	1.172.494	9.764	-	166.413
Krediti i potraživanja od komitenata	356.129.740	75.787.353	138.158.792	88.142.527	41.595.831	11.705.277	739.960
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	596.925	-	-	-	-	-	596.925
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	-	-	-	-	137
Ukupno	653.750.825	199.392.187	141.227.439	94.900.524	105.225.786	24.347.178	88.657.713
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	60.860	-	-	-	-	-	60.860
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	15.466.397	6.238.227	2.710.193	4.664.913	1.495.618	295.933	61.512
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	542.104.777	527.246.017	3.696.585	4.520.574	3.188.922	624.548	2.828.130
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	1.217.435	-	-	-	-	-	1.217.435
Subordinirane obaveze	9.077.883	9.077.883	-	-	-	-	-
Ukupno	567.927.351	542.562.127	6.406.778	9.185.488	4.684.540	920.482	4.167.937
Vanbilansne stavke							
Derivati namenjeni zaštiti od rizika	(785.432)	(1.630.162)	1.540.089	(79.105)	(532.550)	(83.705)	
			(344.800.102)				
Neto kamatna neusklađenost	85.038.042) 136.360.750	85.635.932	100.008.696	23.342.991	84.489.775
31. decembar 2023. godine							

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2022. godine prikazan je narednom tabelom:

<u>U hiljadama RSD</u>	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	137.789.502	57.233.387	-	-	-	-	80.556.115
Potraživanja po osnovu derivata	52.048	-	-	-	-	-	52.048
Hartije od vrednosti	95.631.346	6.617.572	6.183.382	30.731.858	50.689.572	1.408.961	-
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22.667.243	9.872.945	560.540	11.653.296	-	-	580.461
Krediti i potraživanja od komitenata	384.745.529	164.734.919	92.974.330	75.584.828	39.164.027	11.897.140	390.285
Potraživanja po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	166.249	-	-	-	-	-	166.249
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	136	-	-	-	-	-	136
Ukupno	641.052.053	238.458.823	99.718.253	117.969.983	89.853.599	13.306.101	81.745.294
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	94.536	-	-	-	-	-	94.536
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	29.447.115	11.133.394	4.021.034	11.443.957	2.420.052	71.011	357.668
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	538.427.371	509.848.307	11.331.575	8.362.201	6.876.110	748.291	1.260.888
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	1.273.246	-	-	-	-	-	1.273.246
Subordinirane obaveze	9.044.765	9.044.765	-	-	-	-	-
Ukupno	578.287.034	530.026.466	15.352.609	19.806.158	9.296.162	819.302	2.986.338
Vanbilansne stavke							
Derivati namenjeni zaštiti od rizika	(1.303.263)	(961.149)	1.594.238	(289.880)	(1.646.472)	-	-
Neto kamatna neusklađenost 31. decembar 2022. godine	(292.528.792)	61.461.756)	85.959.882	97.873.944	78.910.966	12.486.799
							78.758.956

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

/iii/ Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Grupa nema vlasničke hartije od vrednosti u svom portfoliju, te nije izložena cenovnom riziku po ovom osnovu.

/iv/ Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa. Deviznom riziku Grupa je izložena po osnovu stavki koje se vode u Bankarskoj i knjizi trgovanja. Devizni rizik se izražava i meri otvorenom deviznom pozicijom.

Otvorena devizna pozicija Grupe predstavlja razliku između potraživanja i obaveza banke u stranoj valuti kao i potraživanja i obaveza u dinarima indeksiranim valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu).

Analiza osetljivosti, koja se sastoji iz dva scenarija sačinjenih na osnovu pretpostavljenih mogućih promena deviznog kursa pri čemu sve druge varijable ostaju konstantne pokazuje mogući efekat na finansijski rezultat.

- a) Proporcionalno kretanje deviznog kursa od +10% (apresijacija strane valute)
- b) Proporcionalno kretanje deviznog kursa od -5% (apresijacija RSD)

	USD	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno
Neto devizna pozicija (gap) 31. decembar 2023	180.117	1.043.663	(2.846)	9.260	
Efekat+10% (apresijacija strane valute)	18.012	104.366	(285)	926	123.589
Efekat - 5% (RSD apresijacija)	(9.006)	(52.183)	(142)	(463)	(61.794)
Neto devizna pozicija (gap) 31. decembar 2022	74.871	(437.063)	(2.464)	20.626	
Efekat+10% (apresijacija strane valute)	7.487	(43.706)	(246)	2.063	(34.403)
Efekat - 5% (RSD apresijacija)	(3.744)	21.853	123	(1.031)	17.201

Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti aktive i pasive denominovane u stranim valutama. Grupa bi trebalo da obezbedi da njena devizna pozicija bude što manja.

Grupa nastoji da umanji rizik promene kursa valute putem odobravanja kredita sa deviznom klauzulom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2023. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RS	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.072.708	60.511.568	2.590.201	1.018.157	69.325.977	134.518.611
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	23.984	-	33.607	57.591
Hartije od vrednosti	19.075.669	14.853.890	-	-	62.814.123	96.743.682
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	881.160	3.846.154	128.171	626.445	60.222.209	65.704.140
Krediti i potraživanja od komitenata	2.028.449	266.608.370	95.460	1.751	87.395.709	356.129.740
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	87.845	-	-	509.080	596.925
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	137	137
Ukupno finansijska imovina	23.057.987	345.907.827	2.837.816	1.646.353	280.300.843	653.750.826
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	45.276	-	-	15.584	60.860
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	48.946	12.191.295	36.274	4.017	3.185.864	15.466.397
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	47.823.173	273.021.096	18.261.681	5.535.038	197.463.789	542.104.777
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	1.217.435	1.217.435
Subordinirane obaveze	-	9.077.883	-	-	-	9.077.883
Ukupno finansijske obaveze	47.872.120	294.335.550	18.297.955	5.539.055	201.882.672	567.927.352
Vanbilans - netirano						
FX Spot	(756.263)	(422.271)	(21.969)	23.386	1.923.280	746.162
FX Fwd	-	(361.473)	-	-	364.295	2.822
FX SWAP	25.737.284	(46.284.367)	15.484.838	3.881.041	432.219	(748.985)
Ukupno	24.981.021	(47.068.111)	15.462.870	3.904.426	2.719.794	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2023.	166.888	4.504.166	2.731	11.724	81.137.965	85.823.474

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2022. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.877.108	66.495.523	6.572.201	833.083	62.011.587	137.789.502
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	52.048	52.048
Hartije od vrednosti	19.618.699	15.990.194	-	-	60.022.453	95.631.346
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.118.722	7.858.615	153.081	736.129	10.800.696	22.667.243
Krediti i potraživanja od komitenata	1.756.393	275.232.267	125.615	1.618	107.629.635	384.745.529
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	160.135	-	-	6.114	166.249
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	136	136
Ukupno finansijska imovina	26.370.922	365.736.734	6.850.897	1.570.831	240.522.670	641.052.053
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	79.199	-	-	15.337	94.536
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	330.351	21.903.269	31.239	7.439	7.174.818	29.447.116
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	51.608.244	291.501.775	17.161.717	5.149.354	173.006.280	538.427.371
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	1.273.246	1.273.246
Subordinirane obaveze	-	9.044.765	-	-	-	9.044.765
Ukupno finansijske obaveze	51.938.596	322.529.008	17.192.956	5.156.793	181.469.681	578.287.034
Vanbilans - netirano						
FX Spot	(1.417.717)	529.984	6.296	(21.505)	897.954	(4.989)
FX Fwd	27.674.056	(39.908.104)	10.333.192	3.629.314	(1.764.657)	(36.200)
FX SWAP	(607.486)	(710.330)	-	-	1.359.005	41.189
Ukupno	25.648.852	(40.088.451)	10.339.487	3.607.809	492.302	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2022.	81.179	3.119.275	(2.572)	21.847	59.545.290	62.765.019

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

(e) Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni, ali isključuje strateški i rizik reputacije.

Cilj upravljanja operativnim rizikom je svođenje izloženosti Grupe operativnom riziku na minimum, odnosno do nivoa koji je prihvatljiv za Grupu sa aspekta odnosa troškova i rizika, a kroz dosledno i prudencijalno upravljanje finansijskom organizacijom i kroz unapređenje poslovnih aktivnosti i sistema unutrašnjih kontrola.

Prioriteti upravljanja rizikom identifikuju se kroz kombinaciju iskustva i observaciju, procenu i znanje interne revizije, interne kontrole, detaljnu procenu rizika, unapređenje procedura za upravljanje, izveštaje o incidentima.

Ocena nivoa operativnih rizika zavisi od vrste događaja, frekvencije pojavljivanja i finansijskog uticaja na poslovanje Grupe.

Kontrola, praćenje, izveštavanje o uočenim i procenjenim izvorima rizika, kao i preduzimanje mera za ublažavanje mogućih negativnih posledica predstavljaju sastavni deo procesa upravljanja operativnim rizikom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(e) Operativni rizik (nastavak)

Aktivnosti upravljanja rizikom imaju za cilj identifikaciju kako postojećih, tako i potencijalnih izvora rizika koji može nastati uvođenjem novih poslovnih proizvoda, sistema ili aktivnosti.

Identifikacija rizika obuhvata:

- interne prevare i zloupotrebu;
- eksterne prevare i zloupotrebu;
- propuste u politici zapošljavanja i sistema bezbednosti na radnom mestu;
- probleme u upravljanju odnosima sa klijentima, uvođenju proizvoda i poslovnim procedurama – ukoliko su neadekvatni;
- štete nastale na imovini Grupe usled prirodnih nepogoda i drugih događaja;
- poremećaje i greške u organizaciji i funkcionisanju informacionih sistema;
- probleme u implementaciji i realizaciji poslovnih procesa, procedura i odluka.

Grupa prati izvore operativnog rizika u skladu sa organizacijom i poslovnim aktivnostima, a što se odnosi na finansiranje privrede, realizaciju transakcija trgovine i prodaje sa privrednim entitetima i finansijskim institucijama, poslovanje sa stanovništvom, poslovanje sa privredom, realizaciju transakcija obračuna i plaćanja i usluge za račun klijenata, upravljanje sredstvima i brokersko dilersko poslovanje.

(f) Upravljanje kapitalom

Ciljevi Grupe u pogledu upravljanja kapitalom su sledeći:

- usklađivanje sa zahtevima propisanim od strane Narodne banke Srbije, kao regulatora za bankarski sektor, u vezi sa kapitalom i kapitalnim zahtevima;
- poslovanje Grupe u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, na način da Grupa i dalje obezbeđuje prinos za svoje akcionare, kao i stabilno i sigurno poslovanje u cilju ispunjenja obaveza prema poveriocima i drugih vidova koristi za ostale tržišne subjekte;
- da održava jaku kapitalnu bazu, koja će omogućiti razvoj poslovanja Grupe.

Adekvatnost kapitala i korišćenje regulatornog kapitala su predmet redovnog nadzora od strane rukovodstva, na bazi tehnika i instrumenata razvijenih u skladu sa instrukcijama Bazelskog komiteta, na način na koji ih je implementirala Narodna banka Srbije za potrebe nadzora bankarskog sektora. Narodna banka Srbije, kao regulator za bankarski sektor, definiše i vrši nadzor nad ispunjenošću propisa u vezi sa kapitalnim zahtevima za Grupu. Informacije se Narodnoj banci Srbije dostavljaju na kvartalnom nivou. Narodna banka Srbije vrši neposredan nadzor Grupe.

Grupa je u obavezi da se usaglasi sa zahtevima iz okvira definisanog od strane Bazelskog komiteta, na način na koji ih je primenila Narodna banka Srbije. Grupa koristi standardizovani pristup za obračun kapitalnih zahteva za kreditni i operativni rizik. Kapitalni zahtev za tržišne rizike se obračunava na način propisan regulativom Narodne banke Srbije u Odluci o adekvatnosti kapitala banke (Sl. glasnik RS.br. 103/2016).

Narodna banka Srbije je propisala određene zahteve sa kojima svaka Grupa mora da se uskladi i to:

- Grupa je dužna da održava novčani deo osnivačkog kapitala na nivou koji ne može biti manji od EUR 10 miliona u dinarskoj protivvrednosti, a minimalni iznos kapitala je propisan i za ostale članice Grupe;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala na nivou koji ne može biti manji od 4.5%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala na nivou koji ne može biti manji od 6%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;
- Grupa je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou koji ne može biti manji od 8%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Dodatno, Grupa je dužna da, pored ispunjenja navedenog u prethodnom pasusu. u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini potrebnoj za održavanje uvećanih pokazatelja adekvatnosti kapitala određenih od strane Narodne banke Srbije.

Regulatorni kapital Grupe je zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, pri čemu osnovni kapital Grupe čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala.

Osnovni akcijski kapital je zbir sledećih elemenata korigovanih za regulatorna prilagođavanja i umanjen za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- Emisione premije za instrumente osnovog akcijskog kapitala;
- Dobiti banke;
- Revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- Rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke;
- Rezervi za opšte bankarske rizike.

Dobit. revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici, rezerve iz dobiti i ostale rezerve. kao i rezerve za opšte bankarske rizike će biti uključene u osnovni akcijski kapital samo ako Grupa može da ih koristi bezuslovno. u celosti i bez odlaganja za pokriće rizika ili gubitaka čim do njih dođe.

U skladu sa Odlukom o privremenoj meri koja se odnosi na izračunavanje kapitala Grupe, Grupa može iz obračuna osnovnog akcijskog kapitala da isključi iznos privremenog regulatornog prilagođavanja koji je jednak 0.70 vrednosti nerealizovanih gubitaka/dobitaka po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata čiji izdavalac je Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave Republike Srbije a koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (deo stanja na računu 823). Ova privremena mera se primenjuje do 31.12.2024, stim da se faktor umanjenja menja i iznosi 0.50 za izveštajni period 31.03.2024 i 30.06.2024 i 0.25 za izveštajni period 30.09.2024 i 31.12.2024..

Dobit Grupe koja se uključuje u osnovni akcijski kapital čini dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama.

Grupa može u osnovni akcijski kapital da uključi dobit tekuće godine koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama samo uz prethodnu saglasnost Upravnog odbora. U ovom slučaju, dobit tekuće godine treba da bude umanjena za projektovan iznos poreza na dobit. obaveze za dividende i sve druge obaveze iz dobiti (druga učešća u raspodeli dobiti, sve obaveze ili okolnosti koje su nastale tokom izveštajnog perioda i za koje je verovatno da će dovesti do smanjenja dobiti Grupe) koje se mogu predvideti u vreme uključivanja dobiti u osnovni akcijski kapital.

Regulatorna prilagođavanja osnovnog akcijskog kapitala su:

- Povećanja kapitala koja rezultiraju iz sekjuritizacije izloženosti;
- Fer vrednost rezervi u vezi sa dobicima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti. uključujući i projektovane novčane tokove;
- Dobitke ili gubitke po osnovu obaveza Grupe vrednovanih po fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti Grupe;
- Dobitke ili gubitke koji proizlaze iz kreditnog rizika Grupe po osnovu obaveza po derivatima vrednovanim po fer vrednosti. pri čemu Grupa ne može ove dobitke ili gubitke da netira s onima koji proizlaze iz kreditnog rizika druge ugovorne strane.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Odbitne stavke osnovnog akcijskog kapitala su:

- Gubitak tekuće godine i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici;
- Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (goodwill), umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza koje bi prestale da postoje u slučaju obezvredjenja ili prestanka priznavanja nematerijalnih ulaganja u skladu sa MSFI/MRS;
- Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti Grupe;
- Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja Grupe;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je Grupa dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje koja prelaze 10% osnovnog akcijskog kapitala Grupe;
- Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala Grupe premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala Grupe;
- Iznos zbira odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima Grupa ima značajno ulaganje a koji prelazi limit 17.65% iz Odluke o adekvatnosti kapitala tačka 21. stav 3 te odluke;
- Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje Grupa odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder;
- Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je Grupa prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;
- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilanske aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti postao niži od tog procenta;
- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita (izuzev kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila) koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, čija je ugovorena ročnost:
 - Duža od 2920 dana, ako su ti krediti odobreni u periodu od 01.01. do 31.12.2019;
 - Duža od 2555 dana, ako su ti krediti odobreni u periodu od 01.01. do 31.12.2020;
 - Duža od 2190 dana, ako su ti krediti odobreni počev od 01.01.2022.;

Ova odbitna stavka biva umanjena za iznos potraživanja po osnovu kredita za refinansiranje kredita koji su odobreni do 18.marta 2020. godine, pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 19.marta do 31.decembra 2020. godine, a da ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3285 dana ili da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 1. januara do 31.decembra 2022. godine, a ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 2920 dana; kao i da iznos kredita za refinansiranje nije veći od preostalog neotplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila koji se iskazuju na računu 102 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke a čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana, ako su ti krediti odobreni počev od 01.01.2019.

Ova odbitna stavka biva umanjena za iznos potraživanja po osnovu kredita za refinansiranje potrošačkih kredita koji su odobreni do 18. marta 2020. godine, pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 19.marta 2020. godine do 31.decembra 2022.godine, a da ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3650 dana, kao i da njegov iznos nije veći od preostalog neotplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

Odbitne stavke koje se odnose na stepen kreditne zaduženosti i na ročnost se neće primenjivati na potraživanja koja su restrukturirana u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pod uslovom da nisu bila inicijalno odbitna stavka od kapitala, da se restrukturiranje sprovodi na osnovu ponude Grupe odnosno na osnovu obrazloženog zahteva dužnika nakon kojeg je Grupa ustanovila da je došlo do pogoršavanja finansijskog položaja dužnika, da se restrukturiranjem ne uvećava preostali neotplaćeni iznos kredita, da potraživanje nije prethodno restrukturirano i da nakon restrukturiranja ugovorena ročnost nije duža od 3285 dana za odobrene potrošačke, gotovinske ili ostalih kredita (izuzev kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila) odnosno nije duža od 4015 dana za potrošačke kredite odobrene za kupovinu motornih vozila

Dodatni osnovni kapital je zbir sledećih elemenata umanjenih za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente dodatnog osnovnog kapitala;
- Emisione premije za instrumente dodatnog osnovnog kapitala.

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala su:

- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala. uključujući i instrumente koje je Grupa dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala grupe;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja grupe u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće;
- Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala Grupe premašuju iznos dopunskog kapitala Grupe;
- Iznos svih poreza u vezi sa elementima dodatnog osnovnog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je Grupa prethodno korigovala iznos tih elemenata - u iznosu u kojem ti porezi umanjuju iznos do kojeg se elementi dodatnog osnovnog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka.

Dopunski kapital Grupe čini zbir sledećih elemenata, umanjen za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala i obaveza po subordiniranim kreditima i zajmovima, koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente dopunskog kapitala;
- Emisione premije za instrumente dopunskog kapitala;
- Opšta prilagođavanja za kreditne rizike koja nisu umanjena za poreske efekte. u visini od najviše 1.25% iznosa rizikom ponderisanih izloženosti za kreditne rizike.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

- Iznos u kojem se instrumenti dopunskog kapitala, odnosno subordiniranih obaveza uključuju u obračun dopunskog kapitala Grupe tokom poslednjih pet godina pre roka njihovog dospeća dobija se tako što se količnik njihove nominalne vrednosti, odnosno glavnice, na prvi dan poslednjeg petogodišnjeg perioda pre roka dospeća i broja kalendarskih dana u tom periodu pomnoži sa brojem preostalih kalendarskih dana do dospeća instrumenata ili subordiniranih obaveza na dan vršenja obračuna.

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala:

- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući i instrumente koje je Grupa dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordiniranih obaveza lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Grupi koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala Grupe;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Grupe u instrumente dopunskog kapitala i subordiniranih obaveza lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa nema značajno ulaganje;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Grupe u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojem Grupa ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće.

Poslovne transakcije Grupe se svrstavaju ili u knjigu trgovanja ili u bankarsku knjigu, i rizična aktiva se utvrđuje na bazi specifičnih zahteva koji teže da odražavaju različiti nivo rizika za određenu aktivu i izloženosti koje nisu priznate u bilansu stanja.

Politika Grupe je da održava jaku kapitalnu bazu, koja će obezbititi prinos za akcionare, stabilno i sigurno poslovanje u cilju ispunjenja obaveza prema poveriocima i drugih vidova koristi za ostale tržišne subjekte, i koja će omogućiti rast Grupe. Uticaj iznosa kapitala na nivo prinosa investitora je takođe prepoznat i Grupa priznaje potrebu održavanja balansa između mogućih viših stopa prinosa i prednosti koje pruža sigurno poslovanje, uslovljeno jakom kapitalnom pozicijom.

Grupa ispunjava sve kapitalne zahteve koje je propisala Narodna banka Srbije u posmatranom izveštajnom periodu.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje komponente regulatornog kapitala i racija koja je Grupa ostvarila u izveštajnom periodu koji se završava na dan 31. decembar:

U hiljadama RSD	2023.	2022.
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	27.466.158	27.466.158
Dobit iz tekućeg perioda koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	5.363.891	-
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici / gubici	(312.056)	(494.570)
Reserve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	37.868.493	30.309.874
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala	(103.641)	(180.449)
Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(1.719.829)	(3.097.701)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih, gotovinskih i ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102. 107 i 108 kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti postao niži od tog procenta	(1.222.763)	(1.581.684)
Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita (izuzev potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila), gotovinskih i ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102. 107. 108 a koji po osnovu kriterijuma ugovorenе ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke	(234.869)	(279.438)
Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila ko se iskazuju na računu 102 a čija je ugovarena ročnost duža od 2920 dana ako su ti krediti odobreni počev od 1. januara 2019. godine.	67.105.384	52.142.190
Osnovni akcijski kapital	-	-
Dodatni osnovni kapital	67.105.384	52.142.190
Osnovni kapital	8.788.028	8.799.180
Dopunski kapital	75.893.412	60.941.370
Ukupno regulatorni kapital		
Kapitalni zahtevi		
Kreditni rizik	27.562.749	28.389.961
Devizni rizik	-	98.391
Cenovni rizik	47.288	54.129
Operativni rizik	4.891.732	3.735.370
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	18.68%	15.10%

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Usaglašenost sa pokazateljima poslovanja, propisanim od strane Narodne banke Srbije, sa stanjem na dan 31. decembar je prikazana kao što sledi:

	Propisano	2023.	2022.
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Min 4.5%	18.68%	15.10%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Min. 6%	16.52%	12.92%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	Min. 8%	16.52%	12.92%
Regulatorni kapital	min. EUR 10 mil.	EUR 648 mil	EUR 519 mil
Ulaganja banke u nefinansijski sektor i u osnovna sredstva	Max. 60%	10.81%	14.36%
Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	45.39%	77.75%
Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	1.88%	2.02%
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica*	maks. 25%	14.00%	17.53%

*Pojedinačno najveća izloženost

Grupa koristi regulatorni pokazatelj adekvatnosti kapitala za potrebe praćenja adekvatnosti kapitalne baze. Pristup Narodne banke Srbije, koji u svojoj osnovi ima bazelsku metodologiju, primarno je baziran na praćenju odnosa kapitalnih zahteva i raspoloživih izvora kapitala.

Alokacija kapitala na različite poslovne aktivnosti je, u velikoj meri, određena optimizacijom prinosa koji se ostvari na bazi izvršene alokacije. Iznos alociranog kapitala na određenu poslovnu aktivnost je primarno baziran na regulatornom kapitalu, ali u nekim slučajevima regulatorni zahtevi ne odražavaju u punoj meri varirajući stepen rizika koji je svojstven različitim poslovnim aktivnostima. U takvim slučajevima, kapitalni zahtevi mogu biti varijabilni da bi reflektovali različite rizične profile, uz uslov da ukupan iznos kapitala za određenu poslovnu aktivnost ne padne ispod minimalnog iznosa propisanog od strane regulatora.

Iako je optimizacija prinosa na kapital, koji je prilagođen za efekte koji proističu iz rizika kojima je Grupa izložena, primarni faktor koji se koristi u procesu alokacije kapitala na pojedine poslovne aktivnosti, to ipak nije jedini princip koji se koristi u procesu donošenja odluka od strane rukovodstva Grupe. U obzir se uzimaju i drugi faktori, kao na primer sinergija sa drugim poslovnim aktivnostima, raspoloživost rukovodećeg kadra i drugih resursa za određenu poslovnu aktivnost, stepen u kome se određena poslovna aktivnost uklapa u dugoročne strateške ciljeve Grupe i sl. Politika Grupe u pogledu upravljanja kapitalom i alokacijom kapitala je predmet redovnog razmatranja od strane rukovodstva.

5. FER VREDNOST

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih voljnih strana u okviru nezavisne tržišne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom raspoloživih tržišnih podataka na dan izveštavanja i modela vrednovanja koje Grupa koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoren dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatu stopu. Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Imajući u vidu da su za najveći deo finansijskih sredstava i obaveza Grupe ugovorene varijabilne kamatne stope, promene u tekućim kamatnim stopama dovode do promena u ugovorenim kamatnim stopama.

Za hartije od vrednosti kojima se trguje na aktivnom tržištu za određivanje fer vrednosti se koriste kotacije sa tržišta. Fer vrednosti ostalih hartija od vrednosti se određuje kao neto sadašnja vrednost procenjenih budućih tokova gotovine.

Fer vrednost valutnih svopova se obračunava na bazi diskontovanja procenjenih budućih tokova gotovine. Za diskontovanje Grupa koristi tržišne kamatne stope za finansijske instrumente sa istim preostalim rokom dospeća.

Fer vrednost forvara se obračunava korišćenjem važećih forward stopa.

Fer vrednost preuzetih neopozivih obaveza i potencijalnih obaveza jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Vrednovanje finansijskih instrumenata

Računovodstvena politika za vrednovanje po fer vrednosti koju Grupa koristi opisana je u okviru računovodstvenih politika u napomeni 3(k)(vi).

Grupa pri određivanju fer vrednosti koristi sledeću hijerarhiju, koja odražava značaj inputa koji se koriste pri vrednovanju:

- * Nivo 1: Kotirane tržišne cene (nemodifikovane) sa aktivnog tržišta za identičan finansijski instrument;
- * Nivo 2: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju dostupnih inputa, osim kotiranih tržišnih cena, direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje vrednovanje instrumenata uz korišćenje sledećih inputa: kotirane cene sa aktivnog tržišta sličnih instrumenata; kotirane cene za iste ili slične instrumente sa tržišta koja se ne smatraju aktivnim; ili druge tehnike vrednovanja gde su svi značajni inputi direktno ili indirektno dostupnih tržišnih podataka;
- * Nivo 3: Model vrednovanja: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju nedostupnih podataka. Ova kategorija uključuje sve finansijske instrumente gde modeli vrednovanja koriste inpute koji se ne baziraju na korišćenju dostupnih podataka i nedostupni podaci imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata, gde su potrebna značajna prilagođavanja ili prepostavke da bi se odrazila razlika između instrumenata.

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojim se trguje na aktivnom tržištu se bazira na kotiranim tržišnim cenama ili kotacijama dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Grupa utvrđuje fer vrednost korišćenjem modela vrednovanja.

Modeli vrednovanja uključuju neto sadašnju vrednost i model diskontovanja novčanih tokova. poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje dostupne tržišne cene i drugi modeli vrednovanja. Prepostavke i inputi koji se koriste kod primene modela vrednovanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne spredove i druge premije koje se koriste pri određivanju diskontne stope. cene akcija i obveznica, devizne kurseve, cenovne indekse i očekivanu volatilnost i korelaciju cena. Cilj primene modela vrednovanja je utvrđivanje fer vrednosti koja odražava cenu finansijskog instrumenta na izveštajni datum koja i bila utvrđena između tržišnih učesnika u nezavisnoj tržišnoj transakciji.

Grupa koristi opšteprihvaćene modele vrednovanja za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi, kod kojih se koriste samo dostupni tržišni podaci i gde nisu potrebne značajne računovodstvene prepostavke i procene rukovodstva. Dostupne cene i drugi inputi su obično dostupni na tržištu za listirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate sa kojima se trguje na berzi i jednostavne OTC derivate, kao što su na primer kamatni svopovi.

Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i drugih inputa smanjuje potrebu za korišćenje procena i prepostavki od strane rukovodstva i smanjuje neizvesnost kod definisanja fer vrednosti. Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i drugih inputa varira u zavisnosti od proizvoda i tržišta i zavisi od promena uslovljenih specifičnim i opštim uslovima na tržištima.

U tabeli u nastavku prikazana je analiza finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti na kraju obračunskog perioda po hijerarhijskim nivoima u koje je fer vrednost klasifikovana:

U hiljadama RSD	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31.12.2023.				
Potraživanja po osnovu derivata	57.591	-	-	57.591
Hartije od vrednosti	12.945.113	14.125.881	-	27.070.994
Krediti i potraživanja od komitenata	-	-	-	-
	13.002.704	14.125.881	-	27.128.585
Obaveze po osnovu derivata	60.860	-	-	60.860
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	1.217.435	-	-	1.217.435
	1.278.295	-	-	1.278.295
31.12.2022.				
Potraživanja po osnovu derivata	52.048	-	-	52.048
Hartije od vrednosti	16.708.375	28.289.915	-	44.998.290
Krediti i potraživanja od komitenata	-	-	-	-
	16.760.423	28.289.915	-	45.050.338
Obaveze po osnovu derivata	94.536	-	-	94.536
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	1.273.246	-	-	1.273.246
	1.367.782	-	-	1.367.782

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Efekti promene u fer vrednosti finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti u bilansu uspeha su sledeći:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od promene vrednosti derivata	16.968.891	32.646.582
Prihodi po osnovu promene fin. sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	927.700	465.653
	17.896.591	33.112.235
Rashodi po osnovu promene vrednosti derivata	(17.235.591)	(30.657.379)
Rashodi po osnovu promene fin. sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(475.875)	(58.246)
	(17.711.466)	(30.715.625)
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenta	185.125	2.396.610

U narednoj tabeli su prikazane fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti sa analizom po hijerarhijskim nivoima u koje je fer vrednost klasifikovana:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>	<u>Knj. vrednost</u>
Stanje na dan 31. decembar 2023.					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	134.518.611	-	134.518.611	134.518.611
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	65.704.139	65.704.139	65.704.139
Krediti i potraživanja od komitenata	-	-	361.595.786	361.595.786	356.129.740
Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	20.832.779	49.376.920	-	70.209.699	69.672.688
	20.832.779	183.895.531	427.299.925	632.028.235	626.025.178
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	15.466.397	15.466.397	15.466.397
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	542.104.777	542.104.777	542.104.777
	-	-	557.571.174	557.571.174	557.571.174
Stanje na dan 31. decembar 2022.					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	137.789.502	-	137.789.502	137.789.502
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	558.946	306.329	21.801.968	22.667.243	22.667.243
Krediti i potraživanja od komitenata	-	-	385.869.215	385.869.215	384.745.529
Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	18.278.937	32.276.531	-	50.555.468	50.633.056
	18.837.883	170.372.362	407.671.183	596.881.428	595.835.330
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	29.447.116	29.447.116	29.447.116
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	538.427.371	538.427.371	538.427.371
	-	-	567.874.487	567.874.487	567.874.487

Tamo gde je dostupno, fer vrednost kredita i potraživanja se zasniva na zapaženim tržišnim transakcijama. Tamo gde takvi podaci nisu dostupni, fer vrednost se procenjuje korišćenjem modela vrednovanja, kao što su tehnike diskontovanih novčanih tokova. Ulagani podaci koji se koriste u tehnikama vrednovanja uključuju očekivane kreditne gubitke tokom životnog veka, kamatne stope, stope prevremene otplate i primarno ili sekundarno širenje tržišta. Za obezvređene kredite obezbeđene kolateralom, fer vrednost se meri na osnovu fer vrednosti kolateralna.

Da bi se poboljšala tačnost procene vrednosti kredita stanovništvu. malim i mikro preduzećima, krediti se grupišu u portfelje sa sličnim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda i pozajmljivača, valuta, preostala dospeća itd.

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Procena fer vrednost depozita banaka i kupaca koristi tehnike diskontovanog novčanog toka, primenjujući cene koje se nude za depozite sličnih dospeća i uslova, kao što su vrsta depozita, valuta, vrsta kupca i preostala dospeća. Fer vrednost depozita po viđenju je jednaka knjigovodstvenoj vrednosti.

U nastavku su obelodanjene metode, procena i pretpostavka koje se koriste za utvrđivanje fer vrednosti za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

Sredstva i obaveze sa fer vrednošću približno ekvivalentnim njihovoj sadašnjoj vrednosti

Za određene finansijske instrumente bez definisanog dospeća ili sa rokom dospeća kraćim od 3 meseca, pretpostavka je da je njihova knjigovodstvena vrednost približno ekvivalentna njihovoj fer vrednosti. Ova pretpostavka se koristi i za depozite po viđenju, štedne depozite bez definisanih dospeća, kao i za finansijske instrumente sa promenljivim kamatnim stopama, a primenljiva je samo za instrumente bez inkrementalnih troškova i u slučaju da se kreditni rizik Grupe ne promeni od trenutka početnog priznavanja.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom vrednovanom po amortizovanoj vrednosti procenjuje se na osnovu poređenja prвobitno dogovorenih kamatnih stopa i trenutnih kamatnih stopa za slične finansijske instrumente. Utvrđivanje fer vrednosti kredita i depozita sa fiksnom kamatnom stopom zasniva se na diskontovanju budućih predviđenih novčanih tokova na njihovu sadašnju vrednost, korišćenjem trenutnih kamatnih stopa za finansijske instrumente sa sličnim karakteristikama, kao što su vrsta proizvoda, vrsta kupca, preostali rok dospeća i valuta.

6. NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od kamata		
Narodna Banka Srbije	2.308.859	284.383
Banke		
- domaće	327.722	51.419
- strane	879.621	300.723
Privreda	17.106.419	6.912.253
Javni sektor	6	2.919
Stanovništvo	10.655.531	9.349.411
Hartije od vrednosti	2.784.083	1.813.371
Strana lica	135.941	57.273
	34.198.182	18.771.752
Rashodi od kamata		
Banke		
- domaće	(39.277)	(123.759)
- strane	(1.580.322)	(980.656)
Privreda	(414.268)	(113.093)
Javni sektor	(113.594)	(22.681)
Stanovništvo	(55.360)	(89.729)
Hartije od vrednosti	(111.717)	(105.924)
Strana lica	(288.030)	(26.101)
	(2.602.568)	(1.461.943)
Neto prihod po osnovu kamata	31.595.614	17.309.810

U prihodima od kamate za 2023. godinu sadržan je i prihod od naknada koje čine integralni deo efektivne kamatne stope u iznosu od RSD 569.247 hiljada (2022.: RSD 391.923 hiljada).

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

Grupa ostvaruje prihode od naknada i provizija od različitih finansijskih usluga koje pruža svojim klijentima. Prihodi od naknada i provizija priznaju se u iznosu koji odražava naknadu na koju Banka očekuje da će imati pravo u zamenu za pružanje usluga. Obaveze izvršenja, kao i vreme njihovog ispunjenja, identificuju se i određuju na početku ugovora. Ugovori o prihodima Grupe ne uključuju višestruke obaveze izvršenja. Kada Grupa pruža uslugu svojim klijentima, naknada se fakturiše i obično dospeva odmah po zadovoljenju usluge pružene u određenom trenutku ili na kraju ugovorenog perioda za pruženu uslugu tokom vremena. Grupa je generalno zaključila da je ona glavni obveznik u svojim ugovorima o prihodima jer obično kontroliše usluge pre nego što ih prenese na klijenta, osim za agentske naknade – prodaja lizing proizvoda i investicionih jedinica investicionih fondova kao i naknade za agenciju za osiguranje.

Priroda svakog ugovora o prihodu Grupe rezultira jednom obavezom izvršenja. Stoga Grupa nije donela značajne procene prilikom alokacije cene transakcije na obavezu izvršenja.

Prihod po osnovu naknada i provizija obuhvata:

U hiljadama RSD	2023.	2022.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade od zastupanja u osiguranju	394.779	515.062
Naknade po osnovu korišćenja kartica i održavanje tekućih računa	4.805.432	3.458.918
Naknade po osnovu platnog prometa	2.033.277	2.979.287
Naknade po osnovu garancija	693.498	593.770
Naknade za nostro i loro doznake	987.767	813.335
Naknade za odobravanje, obradu i administriranje (OL)	327.982	184.783
Naknade od učešća u prodaji na POS terminalima	1.337.332	795.108
Naknade za troškove opomena	122.613	109.978
Naknade za gotovinske uplate/isplate	30.053	28.774
Naknade po osnovu posredovanja-lizing i inv.fondovi	-	195.022
Naknade za usluge trgovanja HoV	50.100	36.064
Naknade za Kreditni biro	56.666	47.591
Ostale naknade i provizije	1.621.119	1.110.929
Prihodi nastali u realizovanim transakcijama kupovine i prodaje deviza	7.593.825	6.853.325
	20.054.443	16.492.307
 U hiljadama RSD		
Rashodi naknada i provizija		
Naknade po osnovu platnog prometa u zemlji	(429.560)	(305.423)
Naknade po osnovu platnog prometa u inostranstvu	(2.912.772)	(1.832.071)
Naknade po osnovu osiguranja kredita	(226.435)	(133.618)
Naknade po osnovu MIGA i ostalih garancija	(204.678)	(92.459)
Naknade za Kreditni biro	(87.223)	(75.099)
Naknada za slanje SMS poruka klijentima	(72.113)	(47.290)
Ostale naknade i provizije	(236.815)	(511.629)
Naknade po osnovu ugovora o posredovanju	(342.935)	(242.698)
Rashodi od realizovanih transakcija kupovine i prodaje deviza	(1.629.856)	(1.554.630)
	(6.142.387)	(4.794.917)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	13.912.056	11.697.390

8. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule uključuje:

U hiljadama dinara	2023.	2022.
Neto dobitak po kursnim razlikama i efekat devizne klauzule		
Derivati	802	205
Spot transakcije	-	-
Gotovina u rezervi, devizni računi	775.380	1.690.633
Obavezna rezervacija	30.039	48.515
Krediti i druga potraživanja u stranoj valuti	2.237.709	9.393.124
Krediti i druga potraživanja povezana sa stranom valutom	203.348	403.605
Depoziti i pozajmice u stranoj valuti	9.110.251	8.555.429
Hartije od vrednosti	1.964.748	2.806.458
Ostalo	19.395	7.363
Subordinirani krediti	17.737	34.757
	14.359.409	22.940.090
Neto gubitak po kursnim razlikama i efekat devizne klauzule		
Derivati	(398)	(338)
Gotovina u rezervi, devizni računi	(736.140)	(1.185.507)
Obavezna rezervacija	(85.699)	(126.939)
Krediti i druga potraživanja u stranoj valuti	(2.413.570)	(9.561.468)
Krediti i druga potraživanja povezana sa stranom valutom	(501.073)	(1.040.864)
Depoziti i pozajmice u stranoj valuti	(7.679.958)	(8.810.777)
Hartije od vrednosti	(2.808.969)	(2.124.596)
Ostalo	(8.199)	(3.721)
Subordinirani krediti	(6.636)	(1.661)
	(14.240.642)	(22.855.871)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	118.767	84.218

*Napomena 2(i)

9. NETO PRIHOD / (RASHOD) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA / (OBEZVREĐENJA) FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Neto prihodi/(rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava	14.121.302	12.634.333
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	2.219.669	1.818.642
Prihodi od naplaćene kamate po obezvređenim kreditima	80.218	37.146
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	695.055	561.943
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	14.457	-
	17.130.701	15.052.064
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi obezvređenja finansijskih sredstava	(16.256.450)	(15.141.354)
Rashodi obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(2.168.304)	(2.107.184)
Rashodi po osnovu obezvređenih kredita	(131.080)	(52.273)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(32.488)	(64.237)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(1.469.078)	(189)
	(20.057.400)	(17.365.237)
Neto prihod/(rashodi) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(2.926.699)	(2.313.173)

Narodna banka Srbije je u cilju ostvarenja stabilnosti finansijskog sistema, 11.09.2023. godine donela Odluku o privremenim merama za banke koje se odnose na stambene kredite fizičkim licima. Odlukom je definisano privremeno ograničenje nominalnih kamatnih stopa na stambene kredite sa promenljivom kamatnom stopom i povućenim iznosom do EUR 200 hiljada. Ograničenje nominalne kamatne stope biće na snazi 15 meseci, počev od oktobra 2023. godine do 31.12.2024. (15 meseci).

NBS je uvela ograničenja na nominalne kamatne stope i to:

- Za stambene kredite odobrene do 30.07.2022. godine: nominalna kamatna stopa je ograničena na 4,08%, što predstavlja prosečnu ponderisanu kamatnu stopu na stambene kredite u Republici Srbiji na dan 31.07.2022. za 30%;
- Za stambene kredite odobrene u periodu od 31.07.2022. godine do dana stupanja na snagu Odluke: Ukoliko je početna nominalna stopa veća od 4,08%, klijenti će plaćati kamatu po stopi od početnog anuiteta do 31.12.2024. godine, odnosno promena referentne stope od 31.07.2022 neće se uzeti u obzir;

Ova privremena mera odnosi se samo na klijente koji koriste prvi stambeni kredit. U slučaju pada nominalne kamatne stope ispod limita definisanog od strane NBS, banka je dužna da odredi kamatnu stopu u skladu sa odredbama ugovora o kreditu.

Za stambene kredite odobrene nakon stupanja na snagu Odluke primenjivaće se:

- stambeni krediti sa promenljivom kamatnom stopom: marža ne može biti veća od 1,1% do 31.12.2024.
- stambeni krediti sa fiksnom kamatnom stopom: nominalna kamatna stopa ne može biti veća od 5,03%.

Pored toga, NBS je definisala da se prevremena otplata stambenih kredita može izvršiti bez plaćanja naknade za prevremenu otplatu. Ova mera se odnosi na stambene kredite sa fiksnom kao i na stambene kredite na promenljivom kamatnom stopom.

Privremena mera NBS je prouzrokovala promenu novčanih tokova postojecih kredita, a po tom osnovu, Grupa je obračunala i proknjizila modifikaciju u iznosu od RSD 1.468.304 hiljada. Obračunati gubitak, banka ce amortizovati u toku 15 meseci a u skladu sa preporukom NBS.

U toku 2022. godine Grupa nije imala evidentirane modifikacije usled promene u budućim tokovima u otplatnim planovima zajmova.

10. NETO DOBITAK/(GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI I OSTALI POSLOVNI PRIHODI

10.1 Neto dobici/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti obuhvataju:

U hiljadama RSD	2023.	2022.
Neto dobitak od prodaje finansijskih instrumenata	248.955	130.561
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti	248.955	130.561

Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti se odnosi na dobitke od prodaje nekvalitetnih kredita (non-performing loans), i ovo je jedna od strategija za klijente koji su u kašnjenju. Pored ovoga, realizovani dobici i gubici koji nastaju kao rezultat prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti se takođe obelodanjuju u ovoj poziciji.

10.2 Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2023.	2022.
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	4.224	8.816
Prihodi od refundacije troškova za osiguranje kredita	223	34
Prihodi od prodaje mat. vred. stečenih naplatom. potraživanja	767	22.874
Ostali poslovni prihodi	211.143	125.422
Ukupno	216.357	157.146

Banka poseduje poslovnu zgradu. Deo prostora poslovne zgrade iznajmljuje se pravnim licima koje prema ugovoru plaćaju naknadu za korišćenje po ugovoru. Kao davalac lizinga, Grupa ostvaruje prihod od zakupnine koji se u bilansu uspeha priznaje na poziciji Ostali poslovni prihodi. Grupa je u 2022. godini ostvarila prihod od zakupa u iznosu od 4.224 hilj dinara (u 2022. godini 8.816 hilj dinara).

Samo beznačajan deo prostora poslovne zgrade (manje od 5%) iznajmljuje se povezanim licima koje, prema ugovoru, plaćaju naknadu za korišćenje. Zbog toga je zgrada u celosti klasifikovana pod pozicijom imovina, postrojenje i opremu.

Analiza dospeća prihodovanja zakupa je predstavljena u tabeli:

U hiljadama RSD	Obračunato na dan 31.12.2023.
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	
Do godinu dana	366
Od 1 – 2 godine	366
Od 2 – 3 godine	366
Od 3 – 4 godine	366
Od 4 – 5 godine	366
Preko 5 godina	1.830
Ukupno	3.660

11. TROŠKOVI ZARADA. NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Troškovi zarada	4.401.890	4.373.685
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1.777.345	1.553.375
Rashodi rezervisanja za bonus, penzije, godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	543.603	367.558
Prihodi od ukidanja rezervisanja za bonus, penzije, godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	(394.981)	(204.883)
Ostali lični rashodi		55.194
Ukupno	6.327.857	6.144.930

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

12.1. Ostali prihodi

Ostali prihodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	108.135	244.746
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih obaveza	2.275	15.468
Prihodi od smanjenja obaveza	54.112	-
Viškovi	14.292	5.370
Prihodi od nadoknađivanja sudskih i admin. troškova	99.153	87.126
Naplaćena kamata nakon otpisa potraživanja	224.454	162.884
Ostali prihodi	127.377	184.770
Ukupno	629.798	700.364

12.2. Ostali rashodi

Ostali rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Troškovi zakupnine	53.955	73.514
Troškovi doprinosa na teret poslodavca	827.602	655.671
Troškovi reklame i propagande	265.802	262.419
Troškovi održavanja stalnih sredstava	1.301.967	1.335.400
Ostali nematerijalni troškovi	922.990	583.552
Troškovi stručnog osposobljavanja radnika	19.144	53.589
Troškovi kancelarijskog materijala	75.079	41.636
Troškovi intelektualnih usluga i revizije	792.373	906.106
Troškovi poštarine i iznajmljivanja linija	223.341	172.955
Troškovi čuvanja imovine	185.662	169.646
Ostali materijalni troškovi i usluge	350.639	153.399
Troškovi službenih putovanja – dnevnice i ostali troškovi	47.097	52.062
Troškovi PTT usluga	59.512	151.546
Troškovi ostalog materijala	304.855	379.440
Troškovi premija osiguranja	1.569.460	1.281.128
Troškovi poreza	137.884	165.019
Troškovi dovođenja u funkciju poslovnog prostora	17.895	79.969
Troškovi reprezentacije	95.887	53.991
Troškovi članarina	7.755	53.977
Ostalo	497.689	281.180
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava, investicionih nekretnina i nematerijalnih ulaganja	1.268.205	-
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	484.029	377.903
Ukupno	9.508.822	7.284.102

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI (nastavak)

12.2. Ostali rashodi (nastavak)

Iznos od RSD 484.029 hiljada se odnosi na rezervisanja za sudske sporove (napomene 26.4 i 29.2).

Grupa je priznala troškove vezane za zakup male vrednosti ili plaćanje zakupa u vezi sa kratkoročnim ugovorima kao druge troškove u iznosu od RSD 53.955 hiljada (2022: RSD 73.514 hiljada).

Grupa je nakon merger-a RBA banke, evidentirala u svojim poslovnim knjigama goodwill u iznosu od RSD 1.131.459 hiljada. Do kraja godine, iznos evidentiranog goodwill-a je obezvređen u potpunosti, sto je evidentirano u okviru rashoda po osnovu promene vrednosti nematerijalnih ulaganja.

13. POREZ NA DOBITAK

Kao što je navedeno u Napomeni 3/(j)/(i). shodno važećim zakonskim propisima obveznik poreza na dobit je dužan da sam obračuna porez na dobit za poreski period za koji se podnosi i poreska prijava. Članice Grupe Poreskoj Upravi podnose odvojene poreske prijave. Način obračuna konsolidovanog poreza na dobit je prikazan u nastavku:

13.1 Porez na dobitak za 2022. godinu se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Porez na dobitak	3.915.689	1.811.597
Dobitak / (gubitak) od kreiranja odloženog poreskog sredstva i smanjenja odloženih poreskih obaveza	36.685	(49.054)
Ukupno	3.952.374	1.762.543

13.2 Usaglašavanje efektivne poreske stope je prikazano kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Dobitak pre oporezivanja	26.436.839	12.551.238
Obračunati porez po stopi od 15%	3.965.526	1.882.686
Usaglašavanje efektivne kamatne stope:		
Gubitak ranijeg perioda		
Troškovi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	279.172	25.405
Korekcije po osnovu transfernih cena	50.324	108.494
Usklađivanje prihoda	(392.485)	(273.640)
Razlika između vrednosti osnovnih sredstava u poreskom bilansu i finansijskim izveštajima	127.767	(63.789)
Rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih	(91.474)	57.067
Ostalo	13.544	26.320
Poreski rashod	3.952.374	1.762.543
Efektivna poreska stopa	14.95%	14.04%

13. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

13.3. Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2023. godine je prikazano kao što sledi:

U hiljadama RSD	Stanje 1. januara 2023.	RBA banka	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru ostalog rezultata	Stanje 31. decembra 2023.
Nekretnine i oprema	367.914	(5.276)	(122.491)	-	240.148
Rezervisanja za otpremnine	63.966	692	25.705	-	90.364
Rezervisanja za sudske sporove	118.276	(2.584)	67.660	2.905	186.257
Porez po osnovu ostalog rezultata	192.935			(26.603)	166.332
Ostalo	83.303	(691)	299	-	82.911
Ukupno	826.394	(7.859)	(28.827)	(23.698)	766.011

13.4 Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2022. godine je prikazano kao što sledi:

U hiljadama RSD	Stanje 1. januara 2022.	RBA banka	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru ostalog rezultata	Stanje 31. decembra 2022.
Nekretnine i oprema	254.308	50.207	63.399	-	367.914
Rezervisanja za otpremnine	66.644		(1.484)	(1.194)	63.966
Rezervisanja za sudske sporove	164.968		(46.692)		118.276
Porez po osnovu ostalog rezultata	(22.687)	1.320	1.263	213.039	192.935
Ostalo	30.652	10.341	(4.364)	46.674	83.303
Ukupno	493.885	61.868	12.122	258.519	826.394

Odloženi porez je obračunat primenom poreske stope od 15% za oba prikazana perioda.

13.4. Porez po osnovu ostalog rezultata

U hiljadama RSD	2023 .	2022.
Porez po osnovu ostalog rezultata		
Dužnička ulaganja vrednovana kroz FVOCI promena fer vrednosti	(43.288)	248,177
Aktuarski dobici/gubici po osnovu planova definisanih primanja	5.842	(5.901)
Rezervisanja za otpremnine		(1.194)
Ostalo	2.905	46.674
Cash flow hedging - vrednovanje	10.843	(29.237)
Ukupno porez po osnovu ostalog rezultata	(23.698)	258.519

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

14.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Dinarska novčana sredstva		
Žiro račun	61.124.713	47.089.964
Blagajna	8.201.264	7.920.124
Depoziti viškova novčanih sredstava		7.000.000
	69.325.977	62.010.088
Novčana sredstva u stranoj valuti		
Obavezna rezerva	47.421.925	55.070.058
Blagajna	17.770.613	20.713.622
Novčana sredstva na računu kod CRHoV	96	8
	65.192.634	75.783.688
Minus: Ispravka vrednosti		(4.274)
Stanje na dan 31. decembar	134.518.611	137.789.502

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	4.274	6
Rashod	4.992	4.607
Ukidanje	(9.266)	(334)
Kursne razlike	-	(5)
Stanje na dan 31. decembar	-	4.274

Grupa je tokom 2023. godine izdvajala obaveznu rezervu u skladu sa važećom Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije.

Stope izdvajanja dinarske obavezne rezerve na dinarske depozite bez devizne klauzule bile su iste kao i u 2022. godini sve do 18.septembra 2023. godine, a iznosile su 5% na dinarske depozite do dve godine i 0% na dinarske depozite preko dve godine. Od 18. septembra 2023. godine stope izdvajanja dinarske obavezne rezerve na dinarske depozite bez devizne klauzule su povećane i iznose 7% na dinarske depozite do dve godine i 2% na dinarske depozite preko dve godine.

Stope konverzije devizne u dinarsku obaveznu rezervu do 18. septembra 2023. godine i iznosile su 38% za devizne depozite do dve godine i 30% za devizne depozite preko dve godine Nakon 18. septembra 2023. godine stope konverzije su povećane i iznose 46% za devizne depozite do dve godine i 38% za devizne depozite preko dve godine.

Na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve Narodna banka Srbije je od 18. juna 2022. pa do kraja 2023. godine NBS primenjivala kamatnu stopu od 0,75%. Izuzetno, radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled pandemije bolesti COVID-19, Narodna banka Srbije na deo ovih sredstava, ukoliko su ispunjeni propisani uslovi – plaća kamatu po kamatnoj stopi u visini 1.25% na godišnjem nivou (0.75%+0.50 procenatnih poena).

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

14.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju: (nastavak)

Devizna obavezna rezerva izdvaja se na devizne izvore sredstava i na dinarske izvore sredstava sa deviznom klauzulom.

Do 18. septembra 2023. godine primenjivane su sledeće stope izdvajanja devizne obavezne rezerve:

- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite do dve godine iznosila je 20%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite preko dve godine iznosila je 13%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na dinarske obaveze sa deviznom klauzulom iznosila je 100%.

Nakon 18. septembra 2023. godine primenjivane su nove, uvećane stope izdvajanja devizne obavezne rezerve:

- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite do dve godine iznosila je 23%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite preko dve godine iznosila je 16%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na dinarske obaveze sa deviznom klauzulom ostala je nepromenjena i iznosi 100%.

Na izdvojenu deviznu obaveznu rezervu Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Do septembra 2023. godine NBS je na više izdvojenu deviznu obaveznu rezervu od obračunate naplaćivala kamatu u visini tromešecnog EURIBOR-a uvećanog za 5 procenatnih poena. U septembru 2023. godine ukinuta je obaveza banaka da plaćaju kamatu na iznos prosečno izdvojene devizne obavezne rezerve u obračunskom periodu koji je veći od obračunate devizne obavezne rezerve. Grupa je deviznu obaveznu rezervu tokom cele 2023. godine držala u dozvoljenom rasponu u odnosu na obračunatu deviznu obaveznu rezervu.

14.2. Gotovina prikazana u Izveštaju o tokovima gotovine sadrži sledeće pozicije:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Žiro račun	61.124.713	47.089.964
Blagajna – u dinarima	8.201.264	7.920.124
Blagajna – u devizama	17.770.613	20.713.622
Devizni računi	3.002.253	8.651.453
 Stanje na dan 31. decembar	 90.098.843	 84.375.163

14.3 Usaglašavanje između Izveštaja o tokovima gotovine i gotovine kao pozicije u bilansu stanja

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023. Bilans stanja</u>	<u>2023. Izveštaj o tokovima gotovine</u>
Žiro račun	61.124.713	61.124.713
Gotovina u dinarima	8.201.264	8.201.264
Obavezna rezerva	47.421.925	-
Blagajna – u devizama	17.770.613	17.770.613
Keš depozit kod Centralnog Registra HOV	96	-
 Minus: Ispravka vrednosti	-	-
Devizni račun (Napomena 17)	-	3.002.253
 Ukupno na dan 31. Decembar	 134.518.611	 90.098.843

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

14.3 Usaglašavanje između Izveštaja o tokovima gotovine i gotovine kao pozicije u bilansu stanja (nastavak)

U hiljadama RSD	2022. Bilans stanja	2022.
		Izveštaj o tokovima gotovine
Žiro račun	47.089.964	47.089.964
Blagajna - u dinarima	7,920,124	7,920,124
Obavezna rezerva	55.070.058	-
Blagajna – u stranoj valuti	20,713,622	20,713,622
Depoziti viškova novčanih sredstava	7.000.000	-
Keš depozit kod CR HoV	8	-
Minus: Ispravka vrednosti	(4.274)	-
Devizni račun (Napomena 17)	-	8.651.453
Stanje na dan 31. decembar	137.789.502	84.375.163

15 POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovaju obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Potraživanja po osnovu derivata u dinarima	33.607	52.048
Obaveze po osnovu derivata	(15.584)	(15.337)
Stanje na dan 31. decembar	(18.023)	36.711

Preostali iznos potraživanja po osnovu derivata u iznosu od RSD 23.984 hiljada se odnosi na derivate koje nisu namenjeni trgovaju. Preostali iznos obaveza po osnovu fer vrednosti derivata u iznosu od RSD 45.276 hiljada se odnosi na derivate koje nisu namenjeni trgovaju.

Nominalna vrednost derivata namenjenih trgovaju je prikazana u tabeli u nastavku:

	2023.				2022.				
	U hiljadama RSD	Nominalna (Kupovina)	Nominalna (Prodaja)	Neto pozicija	Fer vrednost	U hiljadama RSD	Nominalna (Kupovina)	Nominalna (Prodaja)	Neto pozicija
Derivati namenjeni trgovaju									
FX Forward	1.262.202	1.259.379	2.822	2.102	894.945	861.601	33.344	33.257	
FX SWAP	47.044.051	47.059.895	(15.844)	15.921	65.655.604	65.655.872	-268	3.453	
Ukupno	48.306.253	48.319.274	(13.022)	18.023	66.550.549	66.517.473	33.076	36.711	

16. HARTIJE OD VREDNOSTI

Hartije od vrednosti obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Obveznice stranih finansijskih institucija	19.395.894	19.348.244
Obveznice drugih banaka	9.339.671	11.883.287
Obveznice -Ministarstva finansija RS	67.274.121	63.639.212
Obveznice -Ministarstva finansija RS. konverzija kredita iz CHF u EUR	794.415	794.480
Minus: Ispravka vrednosti	(60.419)	(33.877)
Stanje na dan 31. decembar	96.743.682	95.631.346

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	33.877	12.384
Rashod	57.667	40.455
Ukidanje	(31.081)	(18.950)
Kursna razlika	(44)	(12)
	60.419	33.877
U hiljadama RSD	2023.	2022.
Hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz bilans uspeha	1.812.553	4.461.834
Hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	25.274.243	40.550.305
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	69.717.305	50.653.084
Minus: Ispravka vrednosti	(60.419)	(33.877)
Stanje na dan 31. decembar	96.743.682	95.631.346

Prodaja dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat rezultirala je sa gubitkom od 27.348 hiljade dinara priznatih u bilansu uspeha. U toku 2023. godine nisu realizovane ove vrste dužničkih hartija od vrednosti.

17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Devizni računi - Raiffeisen Bank International A.G.	1.395.989	2.781.562
Devizni računi ostalih banaka	1.606.791	5.870.876
Krediti po repo transakcijama	60.000.000	10.004.634
Overnight	820.216	-
Investicioni krediti	11.150	-
Ostali krediti i plasmani	229.557	2.385.129
Depoziti u stranoj valuti	1.642.256	1.652.273
Minus: Ispravka vrednosti	(1.820)	(27.231)
Stanje na dan 31. decembar	65.704.139	22.667.243

17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
<u>Grupna ispravka vrednosti S2</u>		
Stanje na dan 1. januar	26.419	553
Rashod	46.627	28.720
Ukidanje	(71.226)	(2.016)
Ostalo	-	(26)
Stanje na dan 31. decembar	1.820	27.231

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

Krediti i potraživanja od komitenta obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>			<u>31.12.2022.</u>
	<u>Bruto</u>	<u>Ispravka vrednosti</u>	<u>Neto</u>	
Devizni računi i čekovi u stranoj valuti	9.591	-	9.591	1.948
Krediti po transakcionim računima	7.442.940	349.508	7.093.432	8.560.511
Potrošački krediti	6.622.747	115.472	6.507.275	7.020.657
Krediti za likvidnost i obrtna sredstva	105.947.113	1.765.215	104.181.898	121.080.676
Investicioni krediti	55.744.191	993.744	54.750.447	63.346.085
Stambeni krediti	67.819.257	1.559.856	66.259.401	67.583.499
Gotovinski krediti	52.994.368	3.446.884	49.547.484	58.659.757
Ostali krediti i kreditne kartice	25.542.981	588.050	24.954.931	27.145.818
Krediti po osnovu finansijskog lizinga	26.325.208	548.060	25.777.148	25.608.953
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	4.991.539	3.342	4.988.197	4.002.463
Potraživanja po osnovu faktoringa sa pravom regresa	312.666	5.462	307.204	654.751
Ostali plasmani i eskont menica	202.901	5.703	197.198	458.386
Krediti za plaćanje uvoza roba i usluga iz inostranstva	13.001.143	1.447.709	11.553.434	11.139.373
Dati depoziti	2.101	1	2.100	208.382
	366.958.746	10.829.006	356.129.740	395.471.259
Minus: Ispravka vrednosti	(10.829.006)			(10.752.730)
Stanje na dan 31. decembar		356.129.740		384.745.529

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Grupna ispravka vrednosti S-3		
Stanje na dan 1. januar	4.141.314	3.940.067
Rashod	7.818.811	4.208.434
Ukidanje	(4.537.519)	(3.438.898)
Otpis i isknjižavanje	(1.247.692)	(591.000)
Kursne razlike	(6.618)	(3.103)
Ostalo	(122.692)	25.814
	6.045.604	4.141.314
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	912.523	558.177
Rashod	2.560.493	1.783.778
Ukidanje	(2.198.911)	(1.393.538)
Ostalo	(46.413)	(33.757)
Kursne razlike	1.293	(2.137)
	1.228.985	912.523
Grupna ispravka vrednosti S-2		
Stanje na dan 1. januar	5.698.893	2.566.352
Rashod	5.996.584	9.450.346
Ukidanje	(8.141.034)	(6.247.546)
Otpis	(26)	(71)
Ostalo	-	(70.188)
Kursna razlika	-	-
	3.554.417	5.698.893
Stanje na dan 31. decembar	10.829.006	10.752.730

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Banka je u 2023. godini odobravala:

- Kratkoročne kredite po godišnjoj stopi u zavisnosti od kreditnog rejtinga okvirno do nivoa od 3.7% iznad EURIBOR-a tj. okvirno do nivoa od 3% iznad BELIBOR-a;
- Dugoročne kredite na period do 10 godina. po godišnjoj stopi koja se u zavisnosti od kreditnog rejtinga kretala okvirno do nivoa od 4.5% iznad EURIBOR-a. tj. okvirno do nivoa od 4.6% iznad BELIBOR-a.

Sektoru malih preduzeća i preduzetnika banka je u 2023. godini odobravala:

- Kredite sa mesečnim ratama. u zavisnosti od kreditnog rejtinga. za dinarske kredite po promenljivoj kamatnoj stopi od 4.5% do 5,25% uvećanoj za Belibor; Za kredite sa valutnom klauzulom kamate su se kretale u nivou od 3.85% do 5,25% plus Euribor. Dugoročni krediti za sektor malih preduzeća su odobravani na period do 10 godina. preovlađujuća kamata kretala se u nivou EURIBOR uvećan za 2.5% do 4.5%.
- Za podsegment mikro preduzeća i preduzetnika. banka je odobravala dinarske kredite sa mesečnim ratama. u zavisnosti od kreditnog rejtinga. po promenljivoj stopi od 6.5% do 11,5% uvecanoj za Belibor. Za kredite sa valutnom klauzulom kamate su se kretale po promenjivoj kamatnoj stopi od 5.25% do 8.75% plus Euribor. Dugoročni investicioni krediti za podsegment mikro preduzeća i preduzetnika su odobravani na period do 10 godina kao dinarski ili krediti sa deviznom klauzulom. Krediti sa deviznom klauzulom odobravani su po kamatnoj stopi do 3-mesečnog Euribora uvećanog za od 4.3% do 7.5% Dinarski krediti su odobravani po promenljivoj kamatnoj stopi od 3.5% do 5% uvecanoj za 3mesecni Belibor.
- U znacajnoj meri u 2023. godini. svim klijentima sektora malih preduzeća i preduzetnika odobravali su se krediti obezbeđeni garancijama Evropskog Investicionog Fonda i United States International Development Finance Corporation (DFC), kao dinarski ili krediti sa deviznom klauzulom sa rokom otplate od 36 do 48 meseci.

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

- Za klijente registrovana poljoprivredna gazdinstva, banka je odobravala kredite za obrtna sredstva na rok do 36 meseci, u dinarima i indeksirane u evrima, po varijabilnim kamatnim stopama za RSD 3Mbelibor + 5-8%, fiksni za RSD između 10.6% i 14%, varijabilnim za indeksirane kredite 3Meuribor + 4.75-8% i fiksni za EUR od 7.5% do 11%. Banka je odobravala i investicione kredite na rok do 12 godina, u dinarima i indeksirane u evrima, po varijabilnim kamatnim stopama za RSD 3Mbelibor + 4.5-9%, varijabilnim za indeksirane kredite 3Meuribor + 5-8% i fiksni za EUR od 7% do 10%. Takođe, banka je odobravala i dinarske kredite uz subvenciju kamate od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Krediti su se odobravali sa rokom otplate do 60 meseci za investicioni kredit i rokom otplate do 36 meseci za trajna obrtna sredstva po kamatnoj stopi za klijenta od 1% i 3%.

Sektoru stanovništva Banka je u 2023. godine odobravala:

- Kratkoročne kredite sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom u intervalu od 5.75% iznad EURIBORA sa valutnom klauzulom tj. od 5.50% do 10.2% iznad BELIBORA za dinarske kredite;
- Kratkoročne dinarske kredite sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 14.50% do 30.00%;
- Dozvoljeno prekoračenje po tekućim računima po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi od 0% do 29.76%;
- Dugoročne kredite sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom od 3.50% do 8.90% iznad EURIBORA za kredite sa valutnom klauzulom i od 3.60% do 10.20% iznad BELIBORA za dugoročne dinarske kredite;
- Dugoročne kredite (stambeni) sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom od 3.24% do 3.45% (1.1% do kraja 2024. godine u skladu sa Odlukom NBS) iznad EURIBORA na godišnjem nivou za kredite sa valutnom klauzulom i od 5.10% (1.1% do kraja 2024. godine u skladu sa Odlukom NBS) iznad BELIBORA za dugoročne dinarske kredite;
- Dugoročne dinarske kredite sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 14.50% do 30%;
Dugoročne kredite (stambeni) sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 5.50% do 6.45% za prvi 60 meseci (nakon tog perioda primenjuje se promenljiva stopa u skladu sa važećim uslovima stambenih kredita sa promenljivom stopom) za kredite u EUR sa valutnom klauzulom.

Plasmani po osnovu finansijskog lizinga Grupi odobravani na period finansiranja od 1 do 72 meseca dok je raspon kamatne stope išao od 1.1% do 4.7%.

18.1 Plasmani po osnovu finansijskog lizinga

	31.12.2023.	31.12.2022.
Plasmani po osnovu finansijskog lizinga		
Ukupna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	28.743.032	27.234.779
Nezarađeni finansijski prihodi	(2.374.464)	(1.554.253)
Sadašnja vrednost plasmana po osnovu finansijskog lizinga	26.368.568	25.680.526
Ispravka vrednosti plasmana po osnovu finansijskog lizinga	(548.060)	(478.526)
Neto plasmani po osnovu finansijskog lizinga	25.820.508	25.202.000

Analiza plasmana po osnovu finansijskog lizinga:

Dugoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	17.012.905	16.407.902
Kratkoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	11.730.127	10.826.877
	28.743.032	27.234.779

Analiza neto plasmana po osnovu finansijskog lizinga:

Dugoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	15.798.344	15.271.169
Kratkoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	10.570.224	9.859.258
	26.368.568	25.130.427

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Tokom godine, potraživanja po osnovu finansijskog lizinga su se povećala uglavnom zbog povećanja zakupa komercijalnih vozila

Sledeća tabela prikazuje iznose koji su uključeni u bilans uspeha:

	2023.	2022.
Finansijski prihodi na neto ulaganje u finansijske zakupe	1.224.085	537.690
Ostali prihodi ulaganje u finansijske zakupe	<u>205.873</u>	<u>112.942</u>
	1.429.958	650.632

Plaćanja lizinga obuhvataju fiksna plaćanja, varijabilna plaćanja zakupa koja zavise od indeksa ili stope i očekivanu preostalu vrednost.

	31.12.2023.	31.12.2022.
Plasmani po osnovu finansijskog lizinga		
do 1 godine	11.730.127	10.826.877
Od 1- 2 godine	1.786.805	4.430.133
Od 2- 3 godine	4.734.990	3.773.817
Od 3- 4 godine	5.848.602	3.281.581
Od 4- 5 godine	4.488.859	2.953.422
Preko 5 godina	<u>153.649</u>	<u>1.968.948</u>
	28.743.035	27.234.779

19. INVESTICIJE U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVATE

Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate se odnose na:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Asocijacije lizing kompanija	107	107
Humanitarni fond „Budimir Kostić“	30	30
	137	137
Minus : Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan 31. decembar	137	137

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Zemljište i građevinski objekti	4.386.427	4.415.365
Oprema	2.090.661	2.143.555
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	28.217	57.569
Oprema uzeta u lizing	1.662.246	2.085.383
 Stanje na dan 31. decembar	8.167.551	8.701.872

Promene na nekretninama, postrojenjima i opremi su prikazane u nastavku:

<u>U hiljadama RSD</u>	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i ostala oprema	Postrojenja i ostala oprema u fin.lizingu	Nekretnine. postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje na 1. januar 2022.	5.554.286	7.706.767	3.380.986	-	16.642.039
Povećanja	358.181	13.626	183.053	667.988	1.222.848
Prenos iz investicija u toku	8.592	677.619	67.432	(547.888)	205.755
Otuđivanje i rashodovanje	(40.067)	(390.375)	(96.913)	(62.531)	(589.886)
Raskid lizing ugovora	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2022.	5.880.992	8.007.637	3.534.558	57.569	17.480.756
Stanje na dan 1. januar 2023.					
Povećanja	-	109.159	95.702	954.254	1.159.115
Prenos iz investicija u toku	491.491	624.948	-	(983.606)	132.833
Otuđivanje i rashodovanje	(379.972)	(311.305)	(779.972)		(1.471.249)
Raskid lizing ugovora	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2023.	5.992.511	8.430.439	2.850.288	28.217	17.301.455
 Ispravka vrednosti					
Stanje 1. januar 2022.	1.346.143	5.560.475	1.226.645	-	8.133.263
Amortizacija	122.597	677.461	605.060	-	1.405.118
Otuđivanje i rashodovanje	(12.473)	(373.854)	(382.530)	-	(768.857)
Korekcije i raskid lizing ugovora	9.360	-	-	-	9.360
Stanje 31. decembar 2022.	1.465.627	5.864.082	1.449.175	-	8.778.884
Stanje 01.januar 2023.					
Amortizacija	143.777	648.613	16.258	-	808.648
Otuđivanje i rashodovanje	(3.320)	(172.917)	(277.391)	-	(453.628)
Korekcije i raskid lizing ugovora	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2023.	1.606.084	6.339.778	1.188.042	-	9.133.904
 Sadašnja vrednost					
Stanje na dan 1. januar 2022.	4.208.143	2.146.292	2.154.341	-	8.508.776
Stanje na dan 31. decem. 2022.	4.415.365	2.143.555	2.085.383	57.569	8.701.872
Stanje na dan 31. decem. 2023.	4.386.427	2.090.661	1.662.246	28.217	8.167.551

Na građevinskim objektima Grupa nema uspostavljenih tereta po osnovu obezbeđenja kredita ili drugih obaveza.

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima uzetim u lizing su prikazane u nastavku:

Promene na osnovnim sredstvima uzetim u lizing su prikazane u nastavku:

U hiljadama RSD	Automobili	Poslovni prostor	Oprema	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje na dan 1. januar 2022.	1.249.440	1,919,019	212,527	3,380,986
Povećanja-aneksiranje	15.315	149,492	-	164,807
Povećanja-novi ugovori	67.432	18,246	-	85,678
Raskid ugovora i rashodovanje	(82.457)	(12,882)	(1,574)	(96,913)
Stanje 31. decembar 2022.	1.249.730	2,073,875	210,953	3,534,558
Stanje na dan 1. januar 2023.				
Povećanja-aneksiranje	74.131	1.396.679	11.031	1.481.841
Povećanja-novi ugovori				-
Raskid ugovora i rashodovanje	(1.178.586)	(780.522)	(207.003)	(2.166.111)
Stanje 31. decembar 2023.	145.275	2.690.032	14.981	2.850.288
Ispравка vrednosti				
Stanje na dan 1. januar 2022.	381.126	800,263	45,256	1,226,645
Amortizacija	206.782	373,093	25,185	605,060
Povećanja-aneksi	-	(261,861)	-	(261,861)
Povećanja-novi ugovori	-	-	-	-
Raskid ugovora	(111.637)	(7,696)	(1,336)	(120,669)
Stanje 31. decembar 2022.	476.271	903,799	69,105	1,449,175
Stanje na dan 1. januar 2023.				
Amortizacija	20.904	372.870	19.205	412.979
Povećanja-aneksi				
Povećanja-novi ugovori				
Raskid ugovora	(383.632)	(214.150)	(76.330)	(674.112)
Stanje 31. decembar 2023.	113.543	1.062.519	11.980	1.188.042
Sadašnja vrednost				
Stanje na dan 1. januar 2022.	868.314	1,118,756	167,271	2,154,341
Stanje 31. decembar 2022.	773.459	1,170,076	141,848	2,085,383
Stanje 31. decembar 2023.	31.732	1.627.513	3.001	1.662.246

Grupa zakupljuje poslovni prostor za ekspozituru i vozila. Prosečan rok zakupa je pet godina za poslovni prostor i četiri godine za vozila.

Ukupan odliv gotovine za zakup iznosio je 843.299 hiljade RSD (2022: 484.372 hiljada RSD).

Iznosi, koji se odnose na zakup prostora i automobila a koji su priznati u Bilansu uspeha su prikazani u tabeli:

U hiljadama RSD	2023.	2022.
	(489.419)	
Amortizacija sredstava uzetih u lizing		(599.752)
Rashodi od kamate na obaveze po osnovu lizinga	(14.055)	(19.777)
Troškovi zakupa za kratkoročne ugovore	(35.848)	(23.431)
Zavisni troškovi zakupa	(24.779)	(60.254)
Prihod od zakupa za izdati prostor	39.505	30.022

21. INVESTICIONE NEKRETNINE

Nabavna vrednost	Ukupne investicione nekretnine
Stanje na dan 01.01.2022. godine	100.805
Otuđenja	(28.934)
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	19.870
Stanje na 31.12.2022. godine	91.741
Otuđenja	(10.752)
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	-
Stanje na 31.12.2023. godine	80.989
Ispravka vrednosti	
Stanje na dan 01.01.2022. godine	26.299
Amortizacija za period	2.477
Otuđenja	(3.864)
Stanje na 31.12.2022. godine	24.912
Amortizacija za period (Napomena 11)	2.077
Otuđenja	(4.730)
Promena vrednosti	6.277
Stanje na 31.12.2023. godine	28.536
Neotpisana vrednost	
Na dan 31.12.2022. godine	66.829
Na dan 31.12.2023. godine	52.453

Investicione nekretnine čine stambeni i poslovni prostor koji je generisao u 2023. godini prihode od zakupa u iznosu od RSD 844 hiljada (2022: RSD 3.619 hiljada). U toku 2023. godine urađena je nova procena vrednosti investicionih nepokretnosti, i proknjižen je efekat smanjenja u iznosu od RSD 6.277 hiljada.

22. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Godwill	-	1.145.279
Patenti i licence	1.242.850	1.261.565
Ostala nematerijalna ulaganja	488.417	701.430
Stanje na dan 31. decembar	1.731.267	3.108.274

22. NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Promene na nematerijalnoj imovini su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Goodwill</u>	<u>Patenti i licence</u>	<u>Ostala nematerijalna ulaganja</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrednost				
Stanje 1. januar 2022.	- 6.624.440			6.624.440
Povećanja	1.145.279	801.614	804.997	2.751.890
Otuđenje i rashodovanje	-	(159.286)	-	(159.286)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	1.145.279	5.982.112	804.997	7.932.388
Stanje 1. januar 2023.	1.145.279	5.982.112	804.997	7.932.388
Povećanja		578.291		578.291
Otuđenje i rashodovanje	(13.820)	(614.847)	(10.393)	(639.060)
Stanje na dan 31. decembar 2023.	1.131.459	5.945.556	794.604	7.871.619
Isprawka vrednosti				
Stanje 1. januar 2022.	-	5.984	-	5.984
Amortizacija	-	556.011	76.310	632.321
Otuđenje i rashodovanje	-	(41.085)	-	(41.085)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-	4.720.547	103.567	4.824.114
Stanje 1. januar 2023.	-	4.720.547	103.567	4.824.114
Amortizacija	1.131.459	530.147	202.620	1.864.226
Otuđenje i rashodovanje		(547.988)		(547.988)
Stanje na dan 31. decembar 2023.	1.131.459	4.702.706	306.187	6.140.352
Sadašnja vrednost				
Stanje na dan 1. januar 2022.	-			
Stanje na dan 31. decembar 2022.	1.145.279	1.261.565	701.430	3.108.274
Stanje na dan 31. decembar 2023.	-	1.242.850	488.417	1.731.267

Kao rezultat realizacije kupoprodajne transakcije nastao je goodwill koji je inicijalno priznat u iznosu od rsd 1.131.459 hiljada. Do kraja godine, a na osnovu testiranja goodwill-a na obezvređenje, utvrđen je i evidentiran iznos obezvređenja u celosti, od rsd 1.131.459 hiljada.

Dodatno, na osnovu fer vrednovanje aktive i obaveza RBA banke i sprovedene alokacije kupoprodajne cene identifikovana su sledeća nematerijalna ulaganja: core depoziti stanovništva i baza klijenata stanovništva ukupne inicijalno priznate vrednosti od rsd 766.912 hiljada. Na dan 31.12.2023. godine, na osnovu testiranja, evidentirano je obezvređenje u iznosu od rsd 278.931 hiljada.

23. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Obračun odloženog poreskog sredstva na 31. decembar 2022. godine je prikazan kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.			2022.		
	<u>Aktiva</u>	<u>Pasiva</u>	<u>Neto</u>	<u>Aktiva</u>	<u>Pasiva</u>	<u>Neto</u>
Razlika sadašnje vrednosti						
osnovnih sredstava	240.148	-	240.148	367.914	-	367.914
Rezervisanja za sudske sporove	186.257	-	186.257	118.276	-	118.276
Otpremnina za odlazak u penziju	90.364	-	90.364	63.966	-	63.966
Dobici/(gubici) po osnovu						
instrumenata zaštite od rizika						
novčanog toka i finansijskih						
sredstava raspoloživih za						
prodaju	166.332	-	166.332	192.935	-	192.935
Ostalo	82.911	-	82.911	83.303	-	83.303
Odloženo poresko sredstvo/(obaveza), Neto	766.011	-	766.011	826.394	-	826.394

Odloženi porez je obračunat primenom poreske stope od 15% za oba prikazana perioda.

24. OSTALA SREDSTVA

Ostala sredstva obuhvataju:

U hiljadama RSD

	2023.	2022.
Potraživanja za naknade platnog prometa i druge nekreditne usluge	112.504	90.118
Potraživanja po osnovu prodaje	2.569	2.641
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	6.033	157.920
Potraživanja od zaposlenih	44.438	33.344
Potraživanja po osnovu isplaćenih bolovanja	27.513	22.118
Prolazni i privremeni računi	353.355	867.232
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	249.820	108.316
Potraživanja u obračunu	11.159	14.084
Razgraničeni prihodi kamata	2	46.791
Razgraničeni troškovi	331.755	488.379
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	344.359	256.256
Sredstva stečena naplatom potraživanja	150.718	172.457
Inventar u upotrebi	2.017	2.017
	1.636.242	2.261.673
Minus: Ispravka vrednosti	(132.979)	(113.506)
Stanje na dan 31. decembar	1.503.263	2.148.167

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD

Pojedinačna ispravka vrednosti S-3

Stanje na dan 1. januar	62.019	89.543
Korekcija početnog stanja	62.019	89.543

Rashod	70.580	27.808
Ukidanje	(16.233)	(9.372)
Otpis	(34.477)	(45.960)
Kursne razlike	(3)	-
Ukupno	81.886	62.019

Grupna ispravka vrednosti S-2

Stanje na dan 1. januar	36.656	26.076
Korekcija početnog stanja	36.656	26.076

Rashod	124.609	63.941
Ukidanje	(117.076)	(53.361)
Kursna razlika	1	-
Ukupno	44.190	36.656

Grupna ispravka vrednosti S-1

Stanje na dan 1. januar	14.831	2.153
Korekcija početnog stanja	14.831	2.153

Rashod	3.978	10.861
Ukidanje	(14.488)	(278)
Ostalo	2.582	2.094
Kursna razlika	-	1
Ukupno	6.903	14.831
Stanje na dan 31. decembar	132.979	113.506

24. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Sredstva stečena naplatom potraživanja obuhvataju:

	2023.		2022.	
	Površina (m ²)	Vrednost	Površina (m ²)	Vrednost
Smederevska Palanka. Neznanog junaka br. 47 – poslovno-stambeni prostor	275	5890	275	5.890
Jagodina, Poslovni prostor br. 62	65	2.406	65	2.406
Borča, Njiva II klase, parcela 2980/2.	3.167	22.375	3.167	22.375
Borča, Njiva II klase, parcela 2979.	4.917	34.739	4.917	34.739
Jagodina, Lokal 12, Sarina međa2	92	705	92	705
Borča, Njiva II klase, parcela 2980/1.	4.007	23.550	4.007	23.550
Jagodina, lokal 13, Vojvođanska bb2	94	1.176	94	1.176
Subotica, Njive i zemljište pod zgradom	10.785	1.041	10.785	1.041
Kovačica, Njiva I klase 4198m2	4.198	4.468	4.198	4.468
St.Pazova, uslužno servisni centar2	-	-	4.519	14.483
Čuprija, stan br. 1, Knjaza Miloša2	-	-	55	2.154
Kragujevac, porodična stambena zgrada br3, Luja Pastera br112	424	21.488	424	21.488
Novi Sad, Tekelijina 14	83	4.563	83	4.563
Arilje, stambena zgrada, parcela 801/1	79	2.156	79	2.156
Bački Monoštior, Porodična zgrada, Zagrebačka 104	144	823	144	823
Futog, porodična kuća, Zmaj Jovina 49	-	-	282	3.287
Paraćin, Poslovni prostor,	2.000	4.222	2.000	4.222
Bošnjane, porodična zgrada 168m2, pomoćna zgrada 24m2	24	1.370	24	1.370
Bošnjane, kuća, posl. zgrada 223m2	223	825	223	825
Bošnjane, zemljište uz zgradu 500m2 i njiva 1301m2	1.801	264	1.801	264
Bošnjane, njiva 8030m2	8.030	588	8.030	588
Paraćin, Vidovdanska 4, poslovni prostor 594 i pašnjak 5232m2	5.826	7.779	5.826	7.779
Paraćin, Vidovdanska 4, poslovni prostor 674m2 i pašnjak 1702m2	2.376	8.183	2.376	8.183
Ub, Kralja Petra I 58, poslovni prost - lokal	47	2.106	47	2.106
S.Mitroivca,Salaš Noćajski, stamb.zgrada ,pom.zgrada, voćnjak,	-	-	464	1.603
S.Mitrovica	-	-	-	-
S.Mitrovica, Salaš Noćajski,njiva 865m2	-	-	865	133
S.Mitrovica, Salaš Noćajski, voćnjak 523m2	-	-	523	80
	48.657	150.718	55.365	172.457
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 1. januar		2.172		78
Rashod		2.582		2,094
Stanje na dan 31. decembar		4.754		2,172

Gradičinski objekti nad kojima je preuzeto vlasništvo u procesu naplate problematičnih kredita, uključeni su u „Ostala sredstva“ osim ukoliko nije drugačije naglašeno. Početno odmeravanje vrši se po nabavnoj vrednosti koja obuhvata sve troškove nabavke, troškove konverzije i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju ovih sredstava.

U svakom narednom periodu vrši se nova procena neto nadoknadive vrednosti, tako da je nova knjigovodstvena vrednost jednaka nabavnoj vrednosti ili procenjenoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Pri proceni neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu nameniti prodaji i realizovati.

Priznavanje rashoda od obezvređenja sredstava se knjiži kao rashod perioda u kom se vrši priznavanje uz umanjenje vrednosti sredstva koje se obezvređuje, odnosno svodi na neto nadoknadivu vrednost. Svi prihodi ili rashodi od otuđenja sredstava uključeni su u „Ostale operativne prihode“ ili „Ostale rashode“.

25. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci obuhvataju:

U hiljadama RSD	2023.			2022.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po transakcionih depozita	1.722.786	521.172	2.243.958	1.471.998	881550	2.353.548
Obaveze po depozitima po osnovu datih kredita	-	295.933	295.933	-	-	-
Obaveze po namenskim depoz.	10.000	8.310	18.310	10.062	103.587	113.649
Obaveze po ostalim depozitima	1.446.157	1.465	1.447.622	407.056	14.063.290	14.470.346
Obaveze po overnight-a dep.	-	-	-	10.937	-	10.937
Krediti po REPO transakcijama	-	-	-	5.362.089	-	5.362.089
Obaveze po osnovu kredita	-	11.330.553	11.330.553	-	6.272.878	6.272.878
Obaveze po osnovu ostalih fin.obaveza	5.361	124.660	130.021	11.629	852.040	863.669
Stanje na dan 31. decembar	3.184.304	12.282.093	15.466.397	7.273.771	22.173.345	29.447.116

Obaveze po osnovu kredita obuhvataju:

	2023.		2022.	
	u hilj. EUR	u hilj. RSD	u hilj. EUR	u hilj. RSD
Council of EDB	2.500	292.959	6.500	762.596
EIB*	40.380	4.731.470	516	60.514
Raiffeisen banka Budimpesta	3.020	353.923	6.000	703.934
KFW bank	34.992	4.100.155	10.000	1.173.224
Raiffeisen Bank International	15.071	1.765.930	29.990	3.518.528
	95.963	11.244.437	53.006	6.218.796
Unapred plaćeni troškovi odobrenja				
kredita/ukalkulisana kamata	735	86.116	461	54.082
Stanje na dan 31. decembar	96.698	11.330.553	53.467	6.272.878

Dugoročni krediti odobreni Grupi odobreni su sa rokom otplate od 1 do 10 godina uz marginu od 0% do 4.16 % na godišnjem nivou.

26. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.			2022.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po osnovu transakcionih depozita	191.772.466	296.264.563	488.037.029	166.992.767	279.530.779	446.523.546
Obaveze po osnovu štednih depozita	606.024	33.018.444	33.624.468	904.048	62.443.781	63.347.829
Obaveze po osnovu depozita za date kredite	186.717	1.646.903	1.833.620	483.012	3.457.423	3.940.435
Obaveze po osnovu namenskih depozita	430.345	6.318.038	6.748.383	596.564	6.992.483	7.589.047
Obaveze po osnovu ostalih depozita	4.363.745	1.682.793	6.046.538	3.316.939	7.279.065	10.596.004
Obaveze po osnovu overnight-a	-	-	-	794.196	-	794.196
Obaveze po osnovu kredita	-	2.950.893	2.950.893	-	3.958.149	3.958.149
Obaveze po osnovu ostalih fin. obaveza	104.489	2.759.357	2.863.846	36.077	1.642.088	1.678.165
Stanje na dan 31. decembar	197.463.786	344.640.991	542.104.777	173.123.603	365.303.768	538.427.371

Obaveze po osnovu kredita u iznosu od RSD 2.934.868 hiljada (2022: RSD 3.258.433 hiljada) se odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija Republike Srbije po osnovu APEX krediti sa rokom dospeća najkasnije do 2030 godine. Kamatna stopa se za najveći broj partija utvrđuje na nivou tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a plus margina koja se kreće u intervalu 0.277% do 1.38%. Za jednu partiju kredita definisana je fiksna kamatna stopa od 3.985%. Krediti se vraćaju u jednakim godišnjim i polugodišnjim tranšama

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Grupa je u 2023. godini samo u izuzetnim situacijama plaćala kamatu do 4.8% na dinarske depozite i do 3.9% na devizne depozite pošto je pored toga opciono nudila i usluge Raiffeisen Invest Cash fonda gde su ostvareni prinosi na dinarske depozite bili 4.4% i za devizne depozite 3.1%.

U 2023. godini Grupa nije nudila oročene depozite malim preduzećima i preduzetnicima i na iste nije plaćana kamata. ali je opciono nudila plasman u UCITS fondove Raiffeisen CASH i Raiffeisen EURO CASH koji su ostvarili prinos oko 4.4% u dinarima. odnosno oko 3.1% u evrima.

Na devizna sredstva stanovništva položena na devizne tekuće račune banka nije obračunavala i isplaćivala kamatu, osim na depozite u valutu EUR položene na štedne račune po viđenju otvorene pre 2015. godine, po stopi od 0.1% na godisnjem nivou.

Na dinarska sredstva stanovništva položena na dinarske tekuće račune i štedne račune po viđenju Grupa nije obračunavala kamatu.

Kratkoročni dinarski depoziti stanovništva oročeni na 12 meseci imali su godišnju kamatnu stopu od 1.00%. U Nedelji štednje, koja je trajala od 31.10. do 31.12.2023., Grupa je ugoverala depozite na 12 meseci u valuti RSD sa kamatnom stopom 4.00% i u valuti EUR sa kamatnom stopom 2.5%. Svi drugi oblici dinarske i devizne oročene štednje, i kratkoročne i dugoročne. povučeni su iz ponude banke 2016. godine.

Na dinarske i devizne depozite položene na oročene račune otvorene pre 2016. Godine, koji su imali mogućnost više sukcesivnih uplata i automatskog reoročenja, obračunavana je kamata po stopi od 0.11% za depozite u valutu EUR, odnosno 0.01% u slučaju depozita u drugim valutama, bez obzira na rok oročenja.

Na depozite stanovništva koji su migrirani iz RBA banke, Gruap je obračunavala kamatnu stopu na oročenja u valutama: RSD od 0.6% do 5% i EUR od 0.1% do 1.9 %..

26. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Na dinarske i devizne depozite, položene na oročene račune otvorene pre 2016. godine, sa mogućnošću više sukcesivnih uplata i automatskog reorčenja, obračunavana je kamata po stopi od 0.11% kada se radilo o depozitu u valuti EUR, odnosno 0.01% u slučaju depozita u drugim valutama, bez obzira na rok oročenja.

U hiljadama RSD

Napomena

2023.

2022.

Početno stanje

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima

24	29.447.116	11.493.335
25	538.427.371	366.617.048
567.874.487		378.110.383

Početno stanje 1. januara

Neto prilivi/odliv – depoziti	(3.702.544)	187.195.774
Neto priliv /odliv – krediti	(2.120.679)	-
Neto odlivi - kamate	(1.702.894)	(1.394.045)
Neto odlivi– naknade	(5.914.739)	(5.116.250)
Kursne razlike	(1.430.531)	256.141
Ukalkulisana kamata i druge bezgotovinske transakcije	4.568.074	8.822.484

Stanje na dan bilansa

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	15.466.397	29.447.116
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	25	542.104.777	538.427.371
Stanje na 31. decembar		557.571.174	567.874.487

26.1 Kretanje finansijskih obaveza koje proističu iz aktivnosti finansiranja

Tabela ispod detaljno opisuje promene obaveza Grupe koje proističu iz aktivnosti finansiranja, uključujući i gotovinske i bezgotovinske promene. Obaveze koje proističu iz aktivnosti finansiranja su one za koje su novčani tokovi klasifikovani u izveštaju o tokovima gotovine Grupe kao novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja.

2023.

	Pozicija bilansa stanja	Početno stanje	Novčani priliv	Novčani odliv	Razgraničena kamata	Stanje na kraju perioda
Obaveze po osnovu kredita (Napomene 24 i 25)	Depoziti banaka Depoziti prema drugim komitentima	10.231.027	4.043.406		7.013	14.281.446

2022.

		Početno stanje	Novčani priliv	Novčani odliv	Razgraničena kamata	Stanje na kraju perioda
Obaveze po osnovu kredita (Napomene 24 i 25)	Depoziti banaka Depoziti prema drugim komitentima	13.607.605	1.168.644	(4.127.823)	(417.399)	10.231.027

27. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	2023.	2022.
Subordinirane obaveze	<u>9.077.883</u>	<u>9,044,765</u>
Stanje na dan 31. decembar	9.077.883	9,044,765

Grupa je u aprilu 2022. godine povukla subordinirani kredit od Raiffeisen banke AG u iznosu od EUR 75.000 ths. Inicijalna ročnost kredita je 10 godina, a dospeva 08. aprila 2032. godine. Otplata kredita je jednokratna, na kraju perioda a kamatna stopa po kojoj je preuzeta subordinirana obaveza je 3m euribor + margina 8.75%

28. REZERVISANJA

28.1. Rezervisanja imaju sledeću strukturu:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Rezervisanja za beneficije zaposlenih		
- rezervisanja za otpremnine	430.154	266.010
- rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	101.057	175.141
- ostala rezervisanja - kratkoročna (bonus, godišnji odmori)	<u>343.049</u>	<u>324.045</u>
	874.260	765.196
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	1.033.270	1.132.592
Rezervisanja za sudske sporove	1.306.921	1.144.729
Ostala rezervisanja za obaveze	<u>27.494</u>	<u>52.761</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>3.241.945</u>	<u>3.095.278</u>

28.2. Promene na rezervisanjima za beneficije zaposlenih:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Stanje na dan 1. januar	756.196	564.640
Nova rezervisanja	434.202	415.555
Ukidanje rezervisanja	(379.062)	(210.264)
Aktuarski dobici/gubici	73.660	-
Isplate	(10.736)	(4.735)
Stanje na dan 31. decembar	<u>874.260</u>	<u>765.196</u>

28.3. Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Stanje na dan 1. januar	1.132.592	807.879
Nova rezervisanja	2.161.454	2.154.806
Ukidanje rezervisanja	(2.259.852)	(1.829.091)
Kursne razlike	(924)	(1.002)
Stanje na dan 31. decembar	<u>1.033.270</u>	<u>1.132.592</u>

28. REZERVISANJA (nastavak)

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od RSD 1.033.270 hiljadA (31. decembar 2022: RSD 1.132.592 hiljada) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilanske aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim statkama.

28.4. Promene na rezervisanjima za sudske sporove su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januar	1.144.729	1.034.792
Nova rezervisanja	567.620	790.738
Ukidanje rezervisanja	(5.721)	(255.831)
Korišćenje rezervisanja	(399.707)	(424.970)
Stanje na dan 31. decembar	1.306.921	1.144.729

28.5. Promene na ostalim rezervisanjima za obaveze su prikazana u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januar	52.761	61.061
Nova rezervisanja	749	14.457
Ukidanje rezervisanja	(691)	
Korišćenje rezervisanja	(26.016)	(22.066)
Stanje na dan 31. decembar	27.494	52.761

29. OSTALE OBAVEZE

Ostale obaveze obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Obaveze za naknadu	7.161	6.180
Obaveze prema dobavljačima	122.778	129.907
Obaveze po osnovu primljenih avansa	294.320	560.943
Obaveze po osnovu lizinga (Napomene 20)	1.696.100	1.168.018
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	175.342	1.107.567
Obaveze u obračunu	488.289	529.863
Prolazni i privremeni računi	1.552.775	805.986
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		641.854
Obaveze za porez na dodatu vrednost	105.107	115.094
Obaveze za druge poreze i doprinose	3.360	3.422
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	480.515	249.232
Unapred naplaćena kamata	274.642	108.420
Unapred naplaćena naknada	322.263	251.982
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	7.083	261.491
Stanje na dan 31. decembar	5.529.735	5.939.959

30. KAPITAL

30.1. Kapital Grupe na dan 31. decembra 2022. godine se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Akciski kapital	27.466.158	27.466.158
Rezerve iz dobitka	37.868.493	30.309.874
Pozitivni/negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih HoV koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(1.002.912)	(1.243.770)
Hedžing rezerva	74.669	136.115
Aktuarski dobici/gubici	(16.719)	33.879
Efekti po osnovu akvizicije	-	(734.695)
Dobitak tekuće godine	22.484.465	10.788.695
Dobitak prethodnih godina	155.282	818.124
Stanje na dan 31. decembar	87.029.437	67.574.380

Raiffeisen See Region Holding GMBH Beč je vlasnik 100% kapitala Grupe.

Imalac običnih akcija odgovara za obaveze i snosi rizik poslovanja Grupe srazmerno broju akcija kojima raspolaže. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Odluke o osnivanju. Vlasnik običnih akcija ima pravo na dividendu.

Odlukom Skupštine od 20.03.2023. godine, od ukupnog iznosa dobiti koja je ostvarena u 2022. godini, deo dobiti u iznosu od RSD 6.281.559 hiljada rasporedjen je u ostale rezerve iz dobiti, a preostali iznos od RSD 3.412.053 hiljada je raspodelila isplatom dividende koja je realizovana 30.11.2023. godine. Odlukom Skupštine od 21. decembra 2023. godine, neraspoređena dobit iz ranijih godina u iznosu od RSD 1.277.060 hiljada, Grupa je takođe rasporedila u ostale rezerve iz dobiti.

U 2022. godini, Odlukom Skupštine od 28.04.2022. godine, odobrena je raspodela dela dobiti koja je ostvarena u 2022. godini u ukupnom iznosu od 6.857.079.672,21 dinara, na način da se iznos od 5.291.194.500,00 rsd izdvoji u ostale rezerve iz dobiti. Nakon raspodele dela dobiti realizovane u 2022. godini, neraspoređena dobit iz ranijih godina iznosila je 1.665.215.316,78 rsd i obuhvatala je neraspoređenu dobit iz 2022. godine u iznosu od 1.565.885.127,21 rsd i neraspoređenu dobit realizovanu pre 2022. godine u iznosu od 99.329.189,57 rsd. Odlukom Skupštine od 26.09.2022. godine, Grupa je odobrila raspodelu neraspoređene dobiti u punom iznosu, 1.665.216.316,78 rsd, u ostale rezerve iz dobiti. Efekat po osnovu akvizicije se odnosi na eliminisanje efekta svođenja na fer vrednost na akviziciji subordiniranog kredita koje je RBA banka a.d. Novi Sad povukla od Raiffeisen banke a.d. Beograd.

30.2. Rezerve iz dobitka obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Potrebna rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama	23.353.465	23.353.465
Ostale rezerve iz dobiti	14.515.028	6.956.409
Stanje na dan 31. decembar	37.868.493	30.309.874

Prema propisima za bankarski sektor, Grupa je bila u obavezi da formira rezerve iz dobiti na nivou posebne rezerve za kreditne gubitke, koja je obračunata u skladu sa zahtevima definisanim Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

30. KAPITAL (nastavak)

U skladu da propisom koji je na snazi, Grupa može formalno da smanji vrednost rezervi iz dobiti ako prethodno dobije saglasnost Narodne banke Srbije. Da bi dobila pomenuto odobrenje, Grupa mora da dokaze da će zameniti postojeće instrumente instrumentima jednakog ili višeg kvaliteta i sličnih ili nižih troškova ili da njeni pokazatelji adekvatnosti kapitala ostaju iznad propisanih nivoa nakon smanjenja kapitala/rezervi. Imajući u vidu da su rezerve iz dobiti deo Osnovnog kapitala, ne postoji mogućnost da budu zamenjene kvalitetnjim kapitalom.

**30.3. Grupa ispunjava sve regulatorne zahteve u pogledu kapitala i pokazatelja adekvatnosti kapitala
(Napomena 4(f)).**

31. POTENCIJALNE OBAVEZE

31.1. Preuzete buduće obaveze Grupe na dan 31. decembra obuhvataju:

U hiljadama RSD	2023.	2022.
Date garancije i druga jemstva	89.845.073	90.229.206
Izdati akreditivi	1.286.753	21.962.945
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite	21.287.473	26.017.971
Preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite	158.034.470	125.450.867
Stanje na dan 31. decembar	270.453.769	244.660.986

Za potencijalne obaveze iskazane u vanbilansnoj aktivi. Grupa je procenila i formirala rezervu na teret rashoda u iznosu od RSD 1.033.270 hiljada (2022: RSD 1.132.592 hiljada). koja je iskazana kao obaveza po osnovu rezervisanja u bilansu Grupe.

Preuzete neopozive obaveze imaju sledeću strukturu:

U hiljadama RSD	2023.	2022.
Okvirne linije po tekućim računima pravnih lica	25.000	25.000
Okvirne linije po kratkoročnim kreditima. garancijama	2.956.660	223.934
Okvirne linije po dugoročnim kreditima. garancijama	3.750.883	4.930.170
Okvirne linije po faktoring poslovima	-	
Okvirne linije pravnih lica po karticama	1.326.443	1.027.549
Okvirne linije po tekućim računima građana	1.988.516	1.185.247
Okvirne linije građana po karticama	11.239.971	10.508.474
Ostale okvirne linije	-	7.833.540
Stanje na dan 31. decembar	21.287.473	26.017.971

31.2. Sudski sporovi

Protiv Grupe se vodi 23.056 sudska spora (2022: 33.616). Na dan 31. decembar 2023. godine ukupna vrednost sporova iznosi RSD 3.253.714 hiljada (2022.: RSD 4.550.333 hiljada). Na bazi procene rukovodstva o pozitivnom ishodu sudske sporove i ukupnom gubitku koji Grupa može pretprijeti, Grupa je procenila da ukupan gubitak po osnovu sudske sporove iznosi RSD 1.306.921 hiljada (2022: RSD 1.144.729 hiljada) i u tom iznosu je formirana rezervacija za sudske sporove.

Na bazi procene Pravne sluzbe, a na osnovu dosadasnjeg iskustva, u toku 2023 godine troškovi tuzbenog zahteva su obračunati u iznosu od eur 500 u dinarskoj protivvrednosti na vrednost tuzbenog zahteva.

Grupa je pokrenula veliki broj sudske sporove protiv trećih lica, uglavnom u cilju naplate potraživanja.

32. POVEZANA PRAVNA LICA

Grupu kontroliše Raiffeisen SEE Region Holding GmbH, Vienna, osnovan u Austriji, koji je vlasnik 100% običnih akcija Grupe. Krajnji vlasnik Grupe je Raiffeisen Zentralbank Österreich AG, osnovana u Austriji.

Bankarske transakcije se obavljaju sa povezanim licima kao deo redovnog poslovanja Grupe. Ove transakcije obuhvataju kredite, depozite i transakcije izvršene u stranoj valuti.

U narednoj tabeli prikazana je ukupna bilansna izloženost prema i od povezanih lica. koja imaju uticaj na poslovanje Grupe:

BILANS STANJA

	2023	2022
AKTIVA		
Potrazivanja po osnovu derivata		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	54,723	18,791
	54,723	18,791
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	2,198,199	2,786,051
Ostala povezana lica	17,597	25,881
	2,215,796	2,811,932
Krediti i potraživanja od komitenata		
Ostala povezana lica	1,400,649	1,406,932
	1,400,649	1,406,932
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	596,925	160,189
	596,925	160,189
Nekretnine, postrojenja i oprema		
Ostala povezana lica	21,575	21,879
	21,575	21,879
Ostala sredstva		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	49,183	53,845
Ostala povezana lica	1,522	1,187
	50,705	55,032

32. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

BILANS STANJA (nastavak)

	2023	2022
U hiljadama RSD		
PASIVA		
Obaveze po osnovu derivata		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	60,094	91,306
	60,094	91,306
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	1,217,435	1,273,098
	1,217,435	1,273,098
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	180,671	52,610
Ostala povezana lica	77,562	106,058
	258,233	158,668
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		
Ostala povezana lica	722,876	561,524
	722,876	561,524
Subordinirane obaveze		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	9,077,883	9,044,765
	9,077,883	9,044,765
Rezervisanja		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	103	47
Ostala povezana lica	1,104	421
	1,207	468
Ostale obaveze		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	226,143	88,322
Ostala povezana lica	103,669	26,788
	329,812	115,110

32. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

BILANS USPEHA

U hiljadama RSD	2023	2022
Prihodi od kamata:		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	92,403	23,191
Ostala povezana lica	22,583	10,158
	114,986	33,349
Rashodi kamata:		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	-1,248,853	-701,889
Ostala povezana lica	-7,144	-302
	-1,255,997	-702,191
Prihodi od naknada i provizija:		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	1,365,359	1,416,790
Ostala povezana lica	13,491	12,190
	1,378,850	1,428,980
Rashodi naknada i provizija:		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	-1,744,256	-1,672,336
Ostala povezana lica	-421,147	-311,744
	-2,165,403	-1,984,080
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	-255,129	1,964,030
	-255,129	1,964,030
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika		
Raiffeisen Bank Internacional AG, Wien	564,689	-1,847,238
	564,689	-1,847,238
Ostali poslovni prihodi		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	2,391	2,164
Ostala povezana lica	97,074	4,377
	99,465	6,541
Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	-112	-381
Ostala povezana lica	-886	362
	-998	-19
Ostali prihodi		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	47,214	10
Ostala povezana lica	181	805
	47,395	815
Ostali rashodi		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	-658,897	-499,019
Ostala povezana lica	-175,299	-86,099
	-834,196	-585,118
Neto iznos na dan 31. decembra	-2,306,338	-1,684,931

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekciju finansijskih izvestaja ili koje bi bilo neophodno obelodaniti u finansijskim izveštajima.

Beograd, 11. april 2024. godine

Goran Kesić
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

**KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD ZA 2023. GODINU**

Beograd, mart 2023. godine

S A D R Ž A J:

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora	3
Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive	5
Osnovni podaci o Grupi	15
Poslovanje sa privredom	20
Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima	25
Sredstva i investiciono bankarstvo	30
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd - pregled ključnih aktivnosti	33
Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest a.d., Beograd - pregled ključnih aktivnosti	35
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd – pregled ključnih aktivnosti	41
Finansijski položaj i rezultati poslovanja	42
Značajni događaji po završetku poslovne godine	60
Planirani budući razvoj	60
Ulaganja u finansijske instrumente	64
Aktivnosti istraživanja i razvoja	65
Društvena odgovornost i zaštita životne sredine	65
Upravljanje rizicima i izloženost rizicima	68
Nefinansijski izvestaj	69

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora

Poštovani akcionari, partneri i kolege,

U ime Izvršnog odbora Raiffeisen banke, želimo da podelimo sa vama radost i ponos zbog postignutih uspeha tokom protekle godine. Ova godina je bila puna izazova, ali smo zajedno ostvarili izvanredne rezultate i dostigli značajne ciljeve.

Integracija sa RBA bankom (nekadašnja Crédit Agricole Srbija A.D. Novi Sad) predstavljala je za nas važan korak, a rezultati su bili izuzetni. Naš tim je demonstrirao izvanrednu sposobnost u rešavanju problema, osiguravajući kontinuiranu stabilnost i pouzdanost naših usluga. Proces integracije protekao je gotovo neprimetno za klijente, što jasno pokazuje našu predanost u pružanju vrhunskog korisničkog iskustva. Sada radimo sa bazom od preko milion klijenata, tako da možemo da kažemo da nam je integracija mnogo toga donela - ojačala našu poziciju na lokalnom tržištu i omogućila da još snažnije nastupamo u odnosu na konkurenциju.

U realizaciji tog projekta, pored lokalnog znanja imali smo nesebičnu podršku kolega i menadžmenta iz naše centrale iz Beča - Raiffeisen Bank International. To je još jednom pokazalo stratešku posvećenost naše grupacije ovom tržištu i zajedničkom razvoju koji kontinuirano traje preko dvadeset godina.

Digitalna transformacija je, takođe, bila ključni fokus u protekloj godini. Ponosni smo što sada možemo ponuditi većinu proizvoda i usluga online, čime smo unapredili dostupnost i efikasnost naših usluga. Kontinuirano smo radili na razvoju digitalnih procesa, prilagodili ih promenama u iskustvu klijenata i njihovim očekivanjima i time dodatno pomerili granice digitalne ponude. Na kraju 2023. godine sa ponosom možemo da kažemo da je pet od osam osnovnih proizvoda namenjenih fizičkim licima potpuno digitalizovano od početka do kraja procesa, a spremnost klijenata da preporuče naše digitalne proizvode je izuzetno velika (NPS je preko 70), što je izuzetno visok procenat u bankarskom sektoru. Više o konkretnim rezultatima i brojevima videćete u nastavku ovog izveštaja.

Da naša digitalna transformacija nije prošla neprimećeno govore dve prestižne nagrade za digitalno bankarstvo – magazina Euromoney i Global Finance, što je priznanje našem liderstvu na tržištu u ovoj oblasti.

Nastavljamo da posvećeno radimo na ekološkim i društveno odgovornim inicijativama, uvereni da je to put ka održivom razvoju zajednice u kojoj poslujemo.

Pored redovnih aktivnosti na unapređenju energetske efikasnosti zgrada u kojima poslujemo, od maja 2023. godine sva električna energija koju koristimo u centralama i u celokupnoj mreži filijala je energija dobijena od obnovljivih izvora, a o poreklu električne energije dobijamo i sertifikat. ESG segment je prostor u kome želimo da rastemo i narednih godina. Održivo bankarstvo i podrška takvim inicijativama je nešto čemu ćemo i dalje težiti, a kao organizacija voditi računa o tome šta je potrebno zajednici u kojoj poslujemo.

Naše partnerstvo sa Jugoslovenskim dramskim pozorištem i Košarkaškim savezom su samo primeri našeg angažmana u podršci kulturi i sportu, kao ključnih elemenata društvenog života.

Ponosni smo na uspehe koje su ostvarile kolege iz Raiffeisen Leasinga, kao i naših privatnih penzionih i investicionih fondova - Raiffeisen Future i Raiffeisen Invest, koji su pružili stabilnost i sigurnost našim klijentima u planiranju njihove finansijske budućnosti.

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora (nastavak)

U godinama koje su pred nama, nastavićemo da se fokusiramo na digitalizaciju i još više budemo posvećeni potrebama klijenata. Ostajemo dosledni viziji do 2025. godine - da budemo „najpreporučivаниji pružalac finansijskih usluga“. Samim tim naša misija ostaje nepromenjena - biti partner klijentima u ostvarivanju njihovih finansijskih ciljeva i pružiti im najbolje moguće iskustvo u bankarstvu.

Sa zadovoljstvom i optimizmom gledamo u budućnost, sigurni da ćemo zajedno ostvariti još veće uspehe.

Zoran Petrović

Predsednik Izvršnog odbora

Izveštaj predsednika Upravnog odbora

Dame i gospodo,

Zadovoljstvo nam je što možemo da objavimo da je Raiffeisen banka a.d. Beograd završila finansijsku 2023. godinu sa izuzetnim rezultatima. Kvalitet našeg portfolija je izvanredan, što svedoči o tome kako se upravlja kreditnim rizicima. Kroz nastavak transformacije našeg poslovног modela utemeljenog na daljoj digitalizaciji proizvoda i usluga i poboljšanju efikasnosti, uspešno smo odgovorili na sve tržišne izazove. Akvizicija RBA banke (nekadašnje Crédit Agricole Srbija A.D. Novi Sad) uspešno je završena, postignuta je puna integracija, i jedna je od najboljih na srpskom bankarskom tržištu. Time smo podigli klijentsku bazu na više od milion korisnika, kojima smo nastavili da pružamo superiorno korisničko iskustvo. Potvrda napora banke u tom smeru su i nagrade magazina "Euromoney" za "Najbolju banku za digitalna rešenja u Srbiji" i magazina "Global Finance" za "Najbolju digitalnu banku u segmentu poslovanja sa stanovništvom".

Tokom 2023. godine, članovi Upravnog odbora održali su 12 sednica. Ukupna stopa učešća na sastancima Upravnog odbora u finansijskoj 2023. godini bila je 98%.

Upravni odbor je redovno i sveobuhvatno pratio poslovni učinak i razvoj rizika u poslovanju Raiffeisen banke a.d. Beograd. Redovno su održavane diskusije sa Izvršnim odborom u pogledu adekvatnosti kapitala i likvidnosti, kao i u pogledu usmerenja poslovanja Raiffeisen banke i njenih strategija u vezi sa upravljanjem rizicima. Upravni odbor se takođe detaljno bavio daljim razvojem u segmentu korporativnog upravljanja i pratio implementaciju odgovarajuće poslovne politike. Tokom svojih nadzornih i savetodavnih aktivnosti. Upravni odbor održavao je direktnе kontakte sa nadležnim članovima Izvršnog odbora, revizorima i rukovodiocima internih funkcija kontrole.

Pored toga, Izvršni odbor je redovnim i detaljnim izveštajima obaveštavao Upravni odbor o relevantnim pitanjima koja se tiču datih poslovnih segmenata. Između sastanaka, Upravni odbor je takođe održavao kontakt sa predsednikom Izvršnog odbora i članovima Izvršnog odbora. Izvršni odbor bio je dostupan kada je to bilo potrebno za bilateralne ili multilateralne diskusije sa članovima Upravnog odbora, po potrebi uz uključivanje stručnjaka za pitanja kojima se bavio Upravni odbor.

Posao koji je obavljen zajedno sa Izvršnim odborom zasnovan je na odnosima međusobnog poverenja i u duhu efikasne i konstruktivne saradnje. Diskusije su bile otvorene i kritične, a Upravni odbor doneo je odluke nakon razmatranja svih stavova.

Izveštaj predsednika Upravnog odbora (nastavak)

Ukoliko su bile potrebne dodatne informacije kako bi se pojedinačna pitanja dublje razmotrila, to je članovima Upravnog odbora obezbeđeno bez kašnjenja i na njihovo zadovoljstvo.

Kako bi se ispunile zakonom propisane obaveze u pogledu supervizije procesa finansijskog izveštavanja i praksi izveštavanja, što uključuje razmatranje i usvajanje finansijskih izveštaja i razmatranje izveštaja eksterne revizije, Upravni odbor je pitanja od značaja za finansijsko izveštavanje, izveštaje, nalaze i preporuke eksterne revizije razmatrao sa Odborom za reviziju i sa eksternim revizorima.

Imajući u vidu značaj adekvatne kapitalne baze za ispunjenje celokupne strategije, strategija upravljanja kapitalom i plan bili su jedna od vodećih tema aktivnosti nadzora Upravnog odbora u 2023. godini. Ove aktivnosti uključivale su pregled i usvajanje izveštaja ICAAP, preduzimanje aktivnosti u cilju jačanja kapitalne pozicije što između ostalog podrazumeva i donošenje odluke o zadržavanju dobitka ostvarenog u prethodnim godinama i u tekućoj godini u kapitalu, kao i diskusiju sa Izvršnim odborom u pogledu zahteva procesa supervizorskog nadgledanja i procene (SREP).

Iskoristio bih ovu priliku da uputim iskrenu zahvalnost Izvršnom odboru i svim zaposlenima Raiffeisen banke na njihovom odlučnom zalaganju, a takođe i našim klijentima na njihovom kontinuiranom poverenju.

U ime Upravnog odbora

Peter Lennkh,

Predsednik Upravnog odbora

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive

Na vanrednim parlamentarnim izborima održanim 17. decembra, Srpska napredna stranka (SNS) je, prema Republičkoj izbornoj komisiji (RIK), osvojila 129 mandata u Parlamentu Republike Srbije, na drugom mestu je koalicija "Srbija protiv nasilja" sa osvojenih 65 mandata, a na trećem mestu je lista "Ivica Dačić – premijer Srbije", koja je osvojila 18 mandata. Prema podacima RIK-a, izlaznost na parlamentarnim izborima bila je 58,65% od ukupnog broja upisanih birača. To su peti izbori od 2012. godine kada je SNS došla na vlast. Od ukupno pet izbora, samo jedni izbori su bili redovni (2016), svi ostali izbori su bili vanredni. Pored izbora za republički Parlament, održani su izbori za Skupštinu grada Beograda. SNS je osvojila 37,56% glasova, dok je koalicija "Srbija protiv nasilja" osvojila 34,27% glasova.

Vlada je ponovila mere u cilju sprečavanja negativnog efekta visokih cena hrane na životni standard građana (zamrzavanje cena 36 životnih namirnica, isplata novčane pomoći targetiranim grupama stanovništva koje su najviše bile pogodjene rastom cena i fiksiranje cena nafte i naftnih derivata na sedam dana).

Izvršni odbor Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) zaključio je drugu kontrolu u okviru stendbaj aranžmana (SBA) za Republiku Srbiju. SBA u iznosu od oko 2,4 milijarde evra, Izvršni odbor MMF-a odobrio je 19. decembra 2022. godine. Ovom kontrolom, oko 400 miliona evra postalo je dostupno za povlačenje, međutim, Vlada Republike Srbije odlučila je da se sredstva ne povlače i da se SBA aranžman tretira kao aranžman iz predostrožnosti (tj. da za sada nemaju pristup raspoloživim sredstvima) počevši od tekuće revizije, što je jednu kontrolu ranije nego što je to ranije planirano. Vlada Republike Srbije je ukupno, u okviru ovog aranžmana povukla 1,2 milijardi evra. Prema MMF-u, makroekonomski rezultati u okviru programa ostaju jaki, uz oporavak rasta, tekuću dezinflaciju, smanjenje deficit-a tekućeg računa i rekordno visoke devizne rezerve. Budžet za 2024. godinu je na odgovarajući način ograničen, a istovremeno pruža prostor za potrebne javne investicije. Finansijska situacija državnih preduzeća u energetskom sektoru je stabilizovana, a strukturne reforme u kompanijama energetskog sektora, upravljanje državnim preduzećima i šire fiskalno upravljanje dobro napreduju.

Rejting agencija *Fitch* potvrdila je BB+ kreditni rejting zemlje, sa stabilnim perspektivama za unapređenje rejtinga. Potvrda rejtinga je podržana kredibilnom makroekonomskom politikom, prudentnom fiskalnom politikom, razvojem ljudskih resursa i BDP-a po glavi stanovnika u odnosu na zemlje istog rejtinga. Rejting agencija *Moody's* takođe je potvrdila Ba2 rejting i stabilne perspektive povećanja kreditnog rejtinga. Odluka je zasnovana na sledećim faktorima: stabilne perspektive rasta ekonomije u srednjem roku i otpornost ekonomije uprkos izazovnom spoljnem okruženju, a podržano značajnim prilivom stranih direktnih investicija. Dalje, agencija je ukazala da su fiskalna konsolidacija sprovedena u prethodnim godinama, kao i strukturne reforme koje se sprovode u okviru MMF aranžmana, stvorile prostor za apsorpciju potencijalnih šokova. Rejting agencija *Standard and Poor's* potvrdila je kreditni rejting Srbije na BB+/pozitivne perspektive za unapređenja. Potvrda rejtinga je rezultat umerenog nivoa javnog duga i kredibilne monetarne politike. Sa druge strane, rejting je ograničen relativno slabim institucionalnim okvirom zemlje, niskim BDP-om po glavi stanovnika, značajnim spoljnim obavezama i visokim nivoom evroizracije.

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

Evropska komisija usvojila je novi plan rasta za Zapadni Balkan, sa ciljem da doneše neke od prednosti članstva u region pre pristupanja EU, podstakne ekonomski rast i ubrza preko potrebnu socioekonomsku konvergenciju. Cilj bi trebalo da bude omogućavanje partnerima da ubrzaju reforme i investicije kako bi značajno ubrzali brzinu procesa proširenja i rast njihovih ekonomija. Za to je predložen novi instrument za reformu i rast za Zapadni Balkan vredan šest milijardi evra za period od 2024-2027. godine. Sredstva će biti isplaćena nakon ispunjenja dogovorenih reformi.

Industrijska proizvodnja porasla je za 3,6% godišnje u novembru posle rasta od 3,0% godišnje u oktobru, a kao rezultat stabilnog rasta proizvodnje električne energije (+10,3% godišnje), a delimično i rasta prerađivačkog sektora (+2,4% godišnje). Proizvodnja električne energije ostvaruje viši rast u odnosu na 2022. godinu kada smo uvozili električnu energiju, usled boljih hidrometeroloških uslova prošle godine, povećanja cena električne energije dogovorene u okviru stendbaj aranžmana sa MMF-om, kao i reforme EPS-a. Sa druge strane, taj rast je niži u odnosu na neke periode pre zdravstvene krize usled manje potrošnje električne energije nastale kao posledica viših temperatura za ovo doba godine, ali i manje potrošnje privrede, tako da se viškovi proizvedene električne energije izvoze. Prerađivački sektor ostvario je rast od 2,4% godišnje (oktobar: 3,3% godišnje) i uglavnom je u zoni rasta od juna meseca, delimično kao posledica niske baze iz 2022. godine, ali i nižih cena energetika. Međutim, rast je koncentrisan u nekoliko sektora, dok je broj sektora koji posluju u negativnoj teritoriji i dalje dosta visok (12), posle 11 u prethodnom mesecu.

Budžet je kumulativno bio u suficitu samo tokom letnjih meseci, međutim, novi program podrške građanima i poljoprivredi uticao je na rast deficit budžeta u septembru, a nove isplate novčane pomoći studentima i povećanje penzija, sa jednokratnim isplatama novčane pomoći u iznosu od 20 hiljada dinara penzionerima, rezultirale su širenjem deficit u novembru. S druge strane, deficit budžeta planiran za ovu godinu iznosi 227 milijardi dinara, tako da će do kraja godine cilj, svakako, biti ispunjen.

Prihodi budžeta su u prvih jedanaest meseci porasli za 12,5% mesečno, a najviše porez na dobit preduzeća, zbog ostvarenja visoke neto dobiti preduzeća tokom 2022. godine, porez na dodatu vrednost i akcize usled povećanja akcizne stope na derivate nafte, kafu, cigarete i alkoholna pića od 1. oktobra. Rast je ostvaren i kod donacija i neporeskih prihoda. Međutim, u poređenju sa istim periodom 2022. godine, primetan je smanjen priliv PDV-a ove godine usled slabijeg sentimenta privrede, dok je značajno povećan priliv po osnovu akciza. Naime u periodu od marta 2022. godine do 30. aprila 2023. godine, Vlada Republike Srbije donela je Odluku o privremenom smanjenju iznosa akciza na derivate nafte usled rasta cena ovog energenta na svetskom tržištu, da bi od maja akcizne stope bile korigovane i po tom osnovu ostvaren rast ovog prihoda. U poređenju sa 2022. godinom, ove godine je primetan rast donacija i neporeskih prihoda.

Rashodi budžeta su u prvih jedanaest meseci porasli za 9,8% mesečno, a najviše kapitalni rashodi, subvencije, rashodi za zaposlene (povećanje zarada u prosveti i zdravstvu za 5,5%), transferi organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i rashodi kamata. Dinamika rasta rashoda budžeta se ubrzala od septembra, i to najviše subvencije, usled isplata novčane pomoći targetiranim grupama stanovništva i plaćanja kamata zbog dospeća obaveza po tom osnovu, kao i rasta kamatnih stopa.

U novembru je javni dug dostigao nivo od 35,6 milijardi evra, tj. 51,5% u odnosu na BDP (projekcija Ministarstva finansija). Javni dug porastao je za 2,3 milijarde evra od početka godine, najviše iz spoljnog duga (3,5 milijarde evra), dok je domaći dug pao za 1,2 milijarde evra.

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

Tokom 2023. godine, Uprava za javni dug je na primarnim aukcijama prodala hartije od vrednosti od 1.83 milijarde evra (1.79 milijarde evra dinarski denominovane obveznice dok su 37.5 miliona evra predstavljale obveznice denominovane u evrima). Na samom početku godine, u januaru, emitovane su evro-obveznice na međunarodnom finansijskom tržištu, u vrednosti od 1.75 milijarde dolara. Emisije hartija od vrednosti (HOV) na domaćem i međunarodnom finansijskom tržištu bile su dovoljne za finansiranje dospelih obaveza lokalno emitovanih HOV (2.85 milijarde evra). Tražnja za obveznicama bila je velika tokom većeg dela godine, jer su investitori očekivali da je dostignut maksimum kamatnih stopa, tačnije da neće biti dalje rasta referentne kamante stope NBS.

Prinosi na lokalnu referentnu obveznicu sa dospećem avgust 2032. pali su sa 7,15% na početku godine na 6,20% na kraju godine, dok je kod obveznica emitovanih na međunarodnom tržištu pad prinsa bio još izraženiji. Evroobveznica ročnosti 2027. godine početkom godine trgovana je na prinosu od 6,75%, dok je na kraju godine prinos pao na nivo od 4,50%.

Iako je usled i dalje prisutnog geopolitičkog rizika, apetit investitora bio usmeren na HOV ročnosti dve godine, procenat učešća u ukupnom broju aukcija dinarski denominovanih HOV ove ročnosti pao je na 41% sa 60% u 2022. godine, dok se javilo interesovanje za HOV ročnosti devet godina (24%).

i. Kretanja u bankarskoj industriji

Domaća kreditna aktivnost bankarskog sektora u toku 2023. godine beležila je niske stope rasta usled rasta domaće referentne kamatne stope, kao i referentne kamatne stope Evropske centralne banke (ECB) i nije se oporavila ni kada je zaustavljen rast kamatne stope obe banke. Takođe, uticala je i visoka baza iz prethodne godine, dospeće kredita iz garantnih šema, pooštreni kreditni standardi i slabija tražnja. Naime, privatni sektor je slabije radio prethodne godine usled pada izvozne tražnje EU zemalja, kao i povećanja cena električne energije i gasa na domaćem tržištu, pa samim time je i smanjena tražnja za kreditima. Kada je u pitanju sektor fizičkih lica, tražnja za kreditima je pala, usled slabe korekcije zarada u privatnom sektoru (oktobar 2023: 6,1%) u uslovima kumulativnog rasta inflacije od 32% u periodu januar 2021. do septembra 2023. U novembru 2023. godine krediti privredi porasli su za 0,6% od početka godine, (januar – novembar 2022: 5,1% godišnje), dok su krediti stanovništvu porasli za 1,1% godišnje (januar – novembar 2022: 6,2% godišnje).

Kada je u pitanju privreda, u novembru 2023. godine, investicioni krediti porasli su za 2,6% od početka godine (januar – novembar 2022: +4,4% godišnje), dok su krediti za likvidnost pali za 2% od početka godine (januar – novembar 2022: +11,3% godišnje). Posmatrajući sektorskiju strukturu, najveći rast ostvaren je u kreditiranju građevinskog sektora, dok je najveći pad ostvaren u prerađivačkom sektoru, sektoru proizvodnje električne energije i poljoprivredi. Banke su i dalje držale pojačane kreditne standarde tokom 2023. godine prvenstveno usled povećanih troškova izvora finansiranja, tačnije rasta kamatnih stopa i neizvesnog ekonomskog sentimenta. Posledično, kamatne marže su povećane, maksimalna ročnost kredita je smanjena, kao i maksimalan iznos kredita, dok su pooštreni zahtevi u pogledu kolateralata.

Kada su u pitanju plasmani kredita stanovništvu, rast kredita u novembru 2023. godine generisan je najvećim delom iz potrošačkih kredita (+7,7% od početka godine), iako je njihovo učešće u strukturi kredita dosta nisko. Dalje, gotovinski krediti porasli su za 3,3% u novembru od početka godine, dok su stambeni krediti pali za 1,5% godišnje. Slično kao i kod privrede, kreditni standardi su pooštreni, a s druge strane, tražnja za kreditima blago je smanjena usled rasta kamata.

Makroekonomsko okruženje, mogućnosti za strane investitore i perspektive (nastavak)

i. Kretanja u bankarskoj industriji

Narodna banka Srbije je u septembru donela odluku da privremeno ograniči kamatnu stopu za dužnike koji su korisnici prvog stambenog kredita s promenljivom kamatnom stopom, a čiji ugovoreni iznos ne prelazi 200.000 evra u periodu od oktobra ove godine do kraja 2024. godine. Pored toga, privremeno će biti ograničene kamatne stope na nove stambene kredite, a omogućena je i prevremena otplata stambenog kredita pod povoljnijim uslovima. Odluka je doneta u uslovima pada kupovne moći građana i sporog rasta zarada u privatnom sektoru u uslovima povišenih cena robe i usluga.

Racio problematičnih kredita privrede ostao je nepromenjen na 2,1% u trećem kvartalu 2023. u poređenju sa 2,1% u četvrtom kvartalu 2022. godine, a u slučaju stanovništa zabeležen je blagi rast na 4,4% u poređenju sa 4,0% u 4. kvartalu 2022. godine. Pokrivenost problematičnih kredita ispravkama vrednosti bila je na izuzetno visokom nivou i iznosila je 100,9% (4. kvartal 2022: 102,1%). Takođe, adekvatnost kapitala i dalje je dosta iznad propisanih 12%, a visina ovog racija u septembru 2023. godine iznosila je 22,2% (decembar 2022: 19,5%).

Tokom 2023. godine, banke su viškove likvidnosti plasirale u repo transakcije koje su dostigle iznos od čak 3,5 milijardi evra u novembru 2023. godine (2022: 899 miliona evra), usled smanjene kreditne aktivnosti i atraktivne kamatne stope, kao i u dinarske i devizne obavezne rezerve kod NBS koje su u novembru 2023. iznosile 3,7 milijarde (2022: 4 milijarde evra).

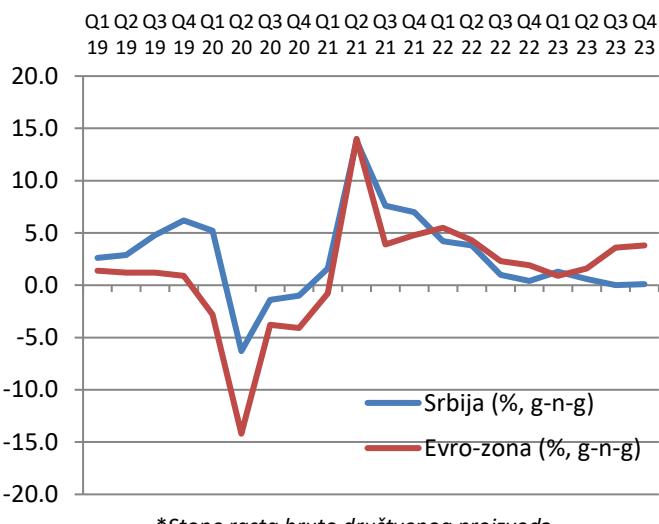
Narodna banka Srbije donela je odluku u septembru da putem instrumenta obavezne rezerve povuče deo visokih viškova dinarske likvidnosti banaka i time dodatno pooštari domaće monetarne uslove. Stope obavezne rezerve na deviznu osnovicu povećane su za po tri procentna poena, na 23% i 16% za obaveze sa ugovorenom ročnošću do dve godine i preko dve godine, respektivno, a stope obavezne rezerve na dinarsku osnovicu za po dva procentna poena, na 7% i 2%. Istovremeno, povećani su procenti dela devizne obavezne rezerve koja se izdvaja u dinarima za po osam procentnih poena, na 46% i 38% za obaveze sa ugovorenom ročnošću do dve godine i preko dve godine, respektivno.

Racio pokrivenosti kredita depozitima pao je na 79,6% u novembru 2023. u poređenju sa 90,2% u novembru 2022. godine. Ukupni krediti pali su za 0,5% godišnje u novembru 2023. u odnosu na novembar 2022. godine, dok su ukupni depoziti porasli za 12,7% u istom periodu usled rasta depozita privrednih društava (+11,1% godišnje), kao i depozita stanovništva (+10,0%).

U međuvremenu, pooštreni monetarni uslovi na lokalnom nivou i u evrozoni podstakli su profitabilnost domaćeg bankarskog sektora. U prvih devet meseci 2023. godine, prinos na kapital dostigao je 19,2%, u odnosu na 13,9% u 2022. godini, što je najviši nivo od 2003. godine i takav rezultat postignut je povećanjem neto kamatne marže, koja je porasla na 4% u poređenju sa oko 3% u periodu od 2020-2022. godine. Ovaj brzi prenos viših kamatnih stopa na neto prihod od kamata podržan je strukturon kreditnog portfolija, sa visokim učešćem ugovora sa varijabilnom kamatnom stopom.

Srpsko bankarsko tržište bilo je aktivno na strani spajanja i akvizicija. Velika transakcija dogodila se 2023. godine, pošto je lokalna AIK banka kupila filijalu grčke Eurobanke (Eurobank direktna). Posao je završen u novembru, čime je AIK postala treća po veličini grupacija na tržištu (13,3% tržišnog učešća po imovini). Između ostalih transakcija, vlasnici Ekspobanke povezani sa Rusijom prodali su entitet Adriatic Bank AD sa odgovarajućom promenom imena. Takođe, pripajanjem RBA banke (ranije Crédit Agricole Srbija) Raiffeisen banci 2023. godine, broj banaka u sistemu opao je na 20. Vidimo da su apetiti stranih banaka za tržište Srbije u velikoj meri netaknuti, što bi trebalo da podrži dalju konsolidaciju u ovom sektoru.

Makroekonomski trendovi

*Stope rasta bruto društvenog proizvoda

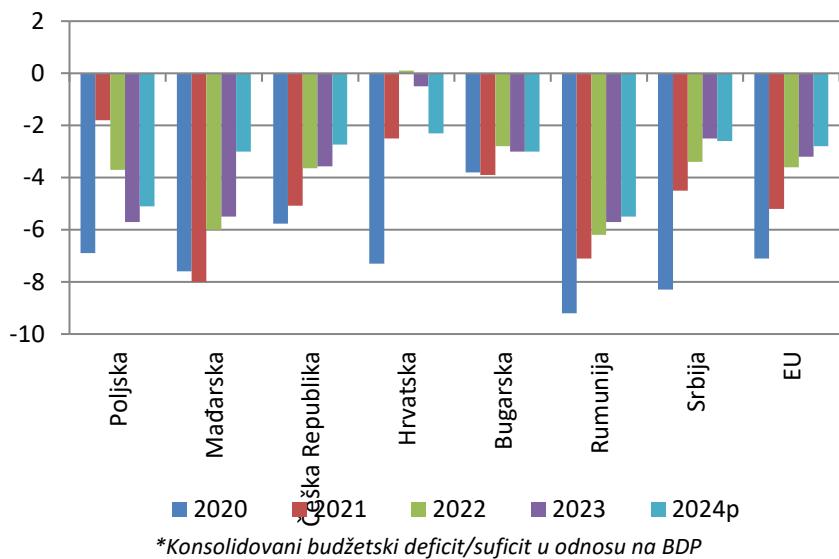
Republički zavod za statistiku objavio je preliminarne ekonomske pokazatelje za 2023. godinu. Bruto domaći proizvod (BDP) zadržao je istu stopu rasta od 2,5% kao i u 2022. godini, kada smo imali energetsku krizu. U suštini, rast ekonomije obezbeđen je najvećim delom kroz kapitalne investicije države u infrastrukturu i manjim delom kroz privatne investicije. Lična potrošnja bila je u padu do polovine godine, da bi krenuo lagani oporavak sa blagim rastom realnih zarada i usporavanjem inflacije. Naravno, nivoi potrošnje su daleko od nivoa iz perioda pre rasta inflacije. Dalje, izvoz je u drugom delu godine dosta usporio rast jer je pala tražnja zemalja EU, a uvoz je bio u padu, jer je industrijska proizvodnja bila slabija i nije bilo toliko potrebe za uvozom repromaterijala.

Ubrzanje rasta BDP-a (u stalnim cenama) u 3. kvartalu na 3,6% godišnje u 3. kvartalu, nakon rasta od 1,6% godišnje u drugom kvartalu i 0,9% godišnje u prvom kvartalu, rezultat je državnih investicija u najvećem delu i jednim delom privatnih investicija. Investicije su porasle za 4,1% (2. kvartal: 3,9%). Početak korekcije zarada u privatnom sektoru rezultirao je oporavkom lične potrošnje u 3. kvartalu za 1,3% godišnje (2. kvartal: -0,5% godišnje). Potrošnja države se blago oporavila u 3. kvartalu i porasla za 1,7% godišnje (2. kvartal: -1,6% godišnje). Usporavanje spoljne tražnje uticalo je na pad izvoza za 1,5% (2. kvartal: +2,4%), dok je uvoz redukovao pad u 3. kvartalu za 1,2% godišnje (2. kvartal: -5,8%).

Gledano po proizvodnom principu, najveći doprinos rastu BDP-a došao je od građevinarstva (+12,8%), čiji rast je bio podstaknut infrastrukturnim investicijama, poljoprivrede (+9,5%), koja ove godine ostvaruje visoke stope rasta (2. kvartal: 7,9%) nakon dve sušne godine i velikog pada ovog sektora u prethodne dve godine, potom sektora informacija i komunikacija (6,3%). Posle pada u prva dva kvartala, sektor trgovine na veliko i malo blago se oporavio u trećem kvartalu (+1,6% godišnje), usled umerenog oporavka potrošnje građana. Dalje, sektor rudarstva, energetike i prerađivačke industrije takođe je oporavio rast na 3,4% godišnje, posle 0,8% godišnje u 2. kvartalu.

Stopa nezaposlenosti pala je na 9,0% godišnje u 3. kvartalu posle 9,6% u 2. kvartalu, usled sezonskog zapošljavanja u poljoprivredi i građevinarstvu. Stopa nezaposlenosti ove godine ostala je nepromenjena u odnosu na 3. kvartal 2022. godine, kada je stopa nezaposlenosti takođe iznosila 9,0%.

Makroekonomski trendovi (nastavak)

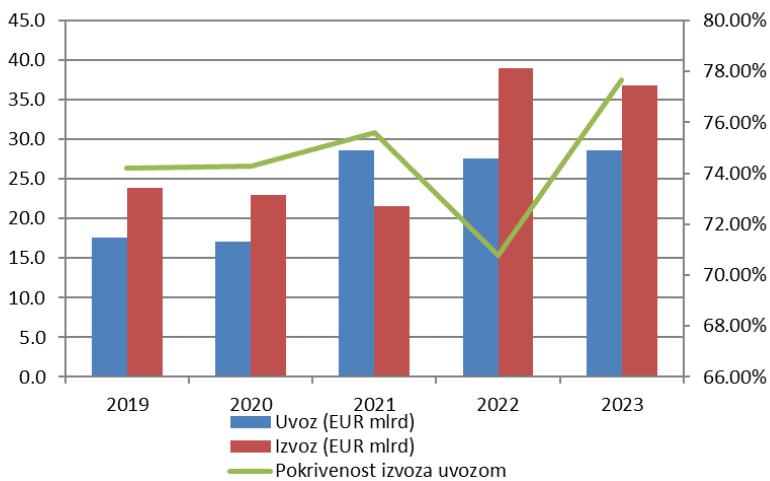

Promet u trgovini na malo (u stalnim cenama) konačno je porastao za 3,6% godišnje u novembru (oktobar: +0% godišnje). Oporavku prometa u trgovini na malo doprinosi rast realnih zarada počevši od maja meseca, a u oktobru realne zarade porasle su za čak 6,1% godišnje. Dalje utiče i činjenica da su zamrznute cene 36 prehrambenih proizvoda i cena nafte (fiksiranje cena na 7 dana), kao i jednokratne novčane isplate sredstava iz republičkog budžeta targetiranim grupama građana. Potrošnja hrane, pića i duvana porasla je za 3,1% (oktobar: 0% gng), potrošnja neprehrambenih proizvoda, izuzev automobila, porasla je za 6,3% (oktobar: +3,3% gng), dok je potrošnja motornih goriva pala za 0,8% (oktobar: -5,1% gng).

Izvoz je u periodu januar - novembar ostvario rast od 4,5% gng, u poređenju sa 28,9% u istom periodu 2022. godine. Niže stope rasta ove godine rezultat su usporavanja izvozne tražnje EU. Vrednost izvoza je iznosila 26,4 milijardi evra. U periodu januar-novembar, vrednost izvoza ka EU iznosila je 16,7 milijardi evra (rast u prvih jedanaest meseci: +426,9 milijardi evra godišnje), dok je u istom periodu 2022. godine izvoz ka EU porastao za 3,2 milijarde evra godišnje. Najveći rast izvoza je i dalje prisutan kod izvoza električnih mašina i transportne opreme i kod izvoza električne energije.

Sa druge strane, manji uvoz prvenstveno električne energije, ali i nafte i gasa uticao je na usporavanje rasta uvoza (-5,8% godišnje) u odnosu na rast od 38,7% godišnje u periodu januar - novembar 2022. godine, a najviše kao rezultat pada volumena uvoza (električne energije najviše), ali i pada cene energenata. Pad uvoza prisutan je kod uvoza hemijskih proizvoda (veštačka đubriva, plastika u primarnoj formi, medicinski i farmaceutski proizvodi), uvoza gvožđa, čelika i ostalih metala, kao i uvoza električnih mašina. Posledično, vrednost uvoza iznosila je 33,6 milijardi evra, deficit spoljne trgovine je smanjen za 31,0%, nakon što je tokom cele 2022. godine bio u porastu.

Makroekonomski trendovi (nastavak)

*Spoljna trgovina i pokrivenost izvoza uvozom

Strane direktnе investicije (SDI) porasle su za 5,4% u periodu januar - novembar 2023. godine i iznosile su 3,9 milijarde evra u poređenju sa 3,7 milijarde evra u istom periodu 2022. godine, a rast je bio podstaknut realokacijom investicija iz EU usled početka energetske tranzicije u Uniji.

Priliv doznaka iz inostranstva je blago pao (-1,4%), ali je iznos i dalje bio mnogo viši (3,5 milijardi evra) u periodu januar - novembar 2023 u poređenju sa istim periodom pre zdravstene krize (2019: 2,3 milijardi evra).

U poređenju sa 2022. godinom, kada je inflacija bila u usponu i dostigla nivo od 15,1% na kraju godine, tokom 2023. godine inflacija je značajno usporila rast. Maksimum je dostignut u martu mesecu (16,2%) i od tada je inflacija u padu, da bi na kraju 2023. godine dostigla nivo od 7,6% godišnje. Usporavanje inflacije je rezultat restriktivne monetarne politike, pada cena energenata na globalnim tržištima, stabilnog deviznog kursa i dobre poljoprivredne sezone. Dalje, pozitivno je uticao i efekat baze (decembar 2022: 15% godišnje) i još uvek slab promet u trgovini na malo i fiksiranje cena 36 prehrambenih proizvoda, te sedmodnevno prilagođavanje cena naftnih derivata.

Cene hrane i bezalkoholnih pića usporile su rast na 8,4% godišnje (2022: +23,4% godišnje). Cene stanovanja, vode, struje, gasa i drugih goriva su usporile rast na 11,6% (2022: 19,3% godišnje), dok su cene opreme za stan i tekuće održavanje usporile rast na 9,4% (2022: +18,2% godišnje). Cene transporta su porasle za 1,1% godišnje (2022: +9,2% godišnje). Cene robe su porasle za 8,0% godišnje (2022: +17,3%), dok su cene usluga porasle za 6,4% (2022: +8,5% godišnje).

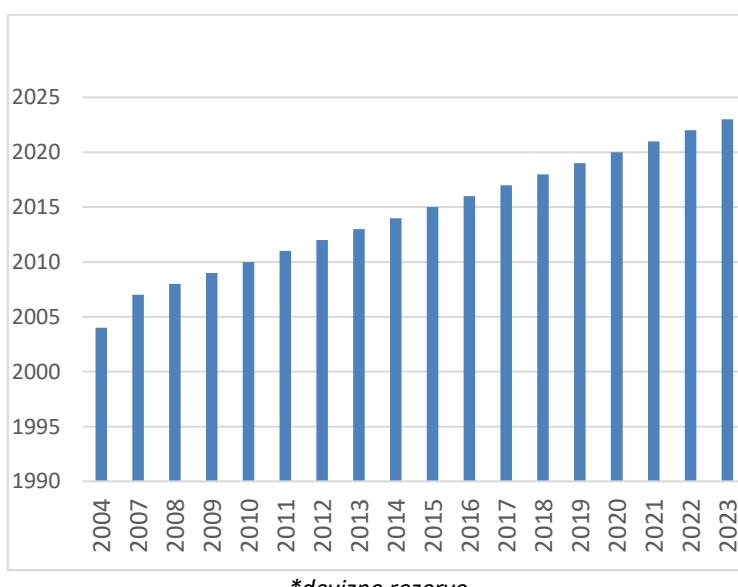
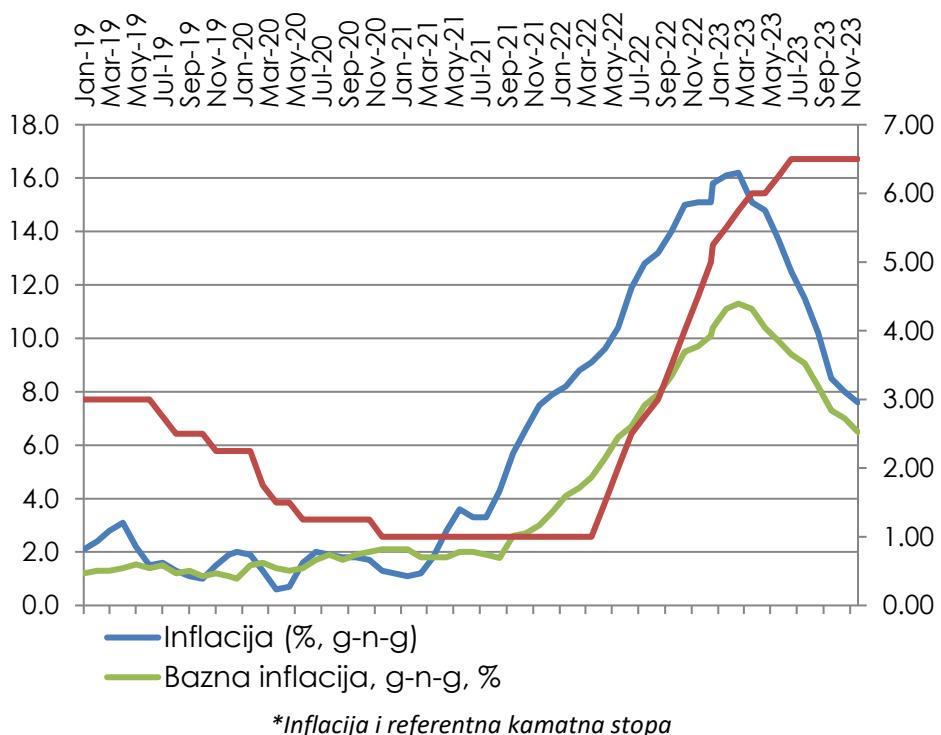
Bazna inflacija (potrošačke cene po isključenju cene energije, hrane, alkohola i cigareta) ostvarila je rast od 6,5% u 2023. godini nakon rasta od 10,1% u 2022. godini.

Narodna banka Srbije (NBS) nastavila je da vodi restriktivnu monetarnu politiku i tokom 2023. godine. Referentna kamatna stopa povećana je sa 5% na početku godine na 6,5% u julu mesecu, kada je i završen ciklus povećanja ove stope. Do kraja godine kamata je ostala nepromenjena na nivou od 6,5%, podržana usporavanjem inflacije, ali je povećana stopa obavezne rezerve na depozite kod banaka kako bi se neutralisao inflatorni efekat isplate novčane pomoći građanima od strane Vlade.

Makroekonomski trendovi (nastavak)

U toku 2023. godine, NBS je neto kupila 3,9 milijardi evra usled snažnih apresijacijskih pritisaka podstaknutih snažnim prilivom stranih direktnih investicija i doznaka koji su vršili pritisak ka jačanju dinara. Kao rezultat, dinar je ostao stabilan u odnosu na 2022. godinu i nominalno je ojačao za 0,2% u 2023. godini. Devizne intervencije rezultirale su snažnim rastom deviznih rezervi (+5,5 milijardi evra) na nivo od čak 24,9 milijardi evra na kraju 2023. godine. Pored intervencija, na rast deviznih rezervi uticali su i prilivi po osnovu upravljanja deviznim rezervama (351,6 miliona evra), donacije i druge osnove (926,6 miliona evra). Ovi prilivi bili su dovoljni da nadomeste odlive po osnovu neto smanjenja deviznih obaveza države i ostalim osnovama za 276,6 miliona evra.

U periodu januar - novembar 2023. godine, ostvaren je deficit budžeta u iznosu od 47,1 milijardu dinara, u poređenju sa deficitom od 80,9 milijardi dinara u istom periodu 2022. godine.

Kratak pregled Raiffeisen Bank International

Raiffeisen Bank International AG (RBI), svojim matičnim tržištem smatra Austriju, gde je vodeća privredna i investiciona banka, kao i Srednju i Istočnu Evropu. Mreža poslovnica pokriva 12 tržišta širom ovog regiona. Pored toga, grupacija obuhvata brojne druge kompanije pružaće finansijskih usluga aktivne u segmentima kao što su lizing, upravljanje sredstvima, kao i pripajanja i akvizicije.

Ukupno oko 45.000 zaposlenih u mreži RBI uslužuje 18,6 miliona klijenata u preko 1.500 poslovnica, prvenstveno u Srednjoj i Istočnoj Evropi.

Regionalne Raiffeisen banke drže oko 61,17 % deonica RBI-a, dok je ostatak u slobodnoj prodaji.

Osnovni podaci o grupi

Konsolidovani finansijski izveštaji Raiffeisen banke a.d. Beograd obuhvataju aktivnosti Raiffeisen banke a.d. Beograd, kao matičnog pravnog lica i sledećih povezanih pravnih lica, nad kojim Raiffeisen banka a.d. Beograd ima kontrolu (u daljem tekstu: Grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Raiffeisen banka a.d. Beograd

„Raiffeisenbank Jugoslavija“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) osnovana je 2001. godine i upisana u registar Privrednog suda u Beogradu, pod brojem VFi-3724/01 od 10. aprila 2001. godine. U 2003. godini Raiffeisenbank Jugoslavija a.d. Beograd promenila je naziv u Raiffeisen bank a.d. Beograd. Promena je registrovana 24. aprila 2003. godine u Trgovinskom sudu u Beogradu rešenjem br. XI Fi 4800/03. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 159711/2006 od 9. oktobra 2006. godine brisan je naziv Raiffeisenbank a.d. Beograd i upisan novi naziv Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Konsolidovani finansijski izveštaji za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2023. godine obuhvataju Banku i njena zavisna pravna lica (u daljem tekstu: Grupa):

- Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd.
- Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd.
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- depozitni i kreditni poslovi;
- devizni, devizno-valutni i menjački poslovi;
- poslovi platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslovi sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerski poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfeting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač Banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač Banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaju svoje organizacione jedinice.

Osnovni podaci o grupi (nastavak)

Rešenjem Narodne banke Jugoslavije br. 86/2001 od 11. aprila 2001. godine Banka je dobila dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom ("veliko ovlašćenje").

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od Banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u Banci, ni u članu bankarske grupe u kojoj je Banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih centrala i regionalnih centara. Centrale su u Novom Sadu, u ulici Braće Ribnikara 4-6, kao i Centrala u Beogradu (Savograd), u ulici Milentija Popovica 5A. Regionalni centri su : Regionalni centar Beograd 1 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 3 ekspoziture), Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 9 filijala i 8 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 3 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 7 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 2 ekspoziture), Regionalni centar Jug (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 11 filijala i 2 ekspoziture), Regionalni centar Sever (sa dve lokalne filijale, 15 filijala i 1 ekspoziturom),

Na dan 31. decembra 2023. godine Banka je imala 2.237 zaposlenih (31. decembar 2022. godine: 1.547 zaposlenih).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100000299.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd

Raiffeisen Future a.d.. Beograd Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (dalje u tekstu: „Društvo“) osnovano je Odlukom o osnivanju od 28. septembra 2006. godine od strane Raiffeisen banke a.d.. Beograd (prethodno Raiffeisenbank a.d.. Beograd) u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima i Zakonom o privrednim društvima.

Osnivanje Društva je upisano u registar Agencije za privredne registre u Beogradu 23. novembra 2006. godine pod brojem BD.194119/2006. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d.. Beograd.

Društvo je registrovano za organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i za spoljnotrgovinski promet i usluge u spoljnotrgovinskom prometu.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16. 11070 Novi Beograd.

Društvo na dan 31. decembra 2023. godine ima 14 zaposlenih (31. decembar 2022. godine: 15 zaposlenih). Matični broj Društva je 20223243, a poreski identifikacioni broj 104714052. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je OTP Banka Srbija a.d., Beograd.

Društvo Raiffeisen Future upravlja sa dva dobrovoljna penzijska fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future i
- Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future.

Osnovni podaci o grupi (nastavak)

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd (nastavak)

Narodna banka Srbije je dana 16. novembra 2006. godine izdala Rešenje br. 10175 kojim se izdaje dozvola za rad Društvu, kao i Rešenje br. 10176 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Future (dalje u tekstu: Fond Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1000168. Fond je počeo sa poslovanjem u januaru 2007. godine. Na dan 31. decembra 2023. godine Fond ima ukupno 41.212 članova (31. decembar 2022. godine: 40.209 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 6.361.284 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 5.764.187 hiljade).

Narodna banka Srbije je dana 11. juna 2015. godine izdala Rešenje br. 51 kojim se izdaje dozvola za organizovanje i upravljanje Dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Euro Future. Dobrovoljni penzijski fond Raiffeisen Euro Future (dalje u tekstu: Fond Euro Future) se u Registru dobrovoljnih penzijskih fondova Narodne banke Srbije vodi pod registarskim brojem 1001138. Fond Euro Future je počeo sa poslovanjem u julu 2015. godine. Na dan 31. decembra 2023. godine Fond Euro Future ima ukupno 7.395 članova (31. decembar 2022. godine: 6.238 članova) i ukupna neto imovina Fonda iznosi RSD 769.892 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 618.270 hiljade).

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom o osnivanju od 03. maja 2007. godine od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima i Zakonom o privrednim društvima. Društvo je osnovano i posluje kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Komisija za hartije od vrednosti je 31. maja 2007. godine izdala Rešenje br. 5/0-33-2491/4-07 o davanju dozvole za rad društvu za upravljanje investicionim fondovima za obavljanje sledećih delatnosti:

- organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondom
- osnivanje i upravljanje zatvorenim investicionim fondom
- upravljanje privatnim investicionim fondom.
- organizovanje i upravljanje alternativnim investicionim fondom

Osnivanje Društva je upisano u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre u Beogradu dana 25. juna 2007. godine pod brojem BD62641/2007. Društvo je registrovano kao zatvoreno akcionarsko društvo čiji je jedini osnivač i akcionar Raiffeisen banka a.d. Beograd.

Delatnost Društva je upravljanje investicionim fondovima, dok je kao pretežna delatnost u Agenciji za privredne registre upisano upravljanje fondovima.

Društvo je dana 12. februara 2013. godine u APR registrovalo promenu sedišta u Đorđa Stanojevića 16. 11070 Novi Beograd.

Na dan 31. decembar 2023. godine Društvo ima 18 zaposlenih (31. decembar 2022.: 16).

Matični broj Društva je 20302402, a poreski identifikacioni broj 105053883. Kastodi banka sa kojom Društvo ima zaključen ugovor je UniCredit bank Srbija a.d. Beograd.

Na dan 31. decembar 2023. godine, Društvo upravlja sa četiri UCITS fonda (u daljem tekstu: Fondovi):

- UCITS fond Raiffeisen Cash,
- UCITS fond Raiffeisen Euro Cash,
- UCITS fond Raiffeisen World,
- UCITS fond Raiffeisen Bond,
- Prateći UCITS fond Raiffeisen Green,
- Alternativni investicioni fond Raiffeisen Alternativ
- Grawe Equity Global 1 i
- Grawe Equity Global 2.

Osnovni podaci o grupi (nastavak)

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd (nastavak)

Komisija za hartije od vrednosti je dana 12. jula 2007. godine izdala Rešenje. br. 5/0-34-3927/8-07 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije, a dana 16. avgusta 2007. godine Rešenje br. 5/0-44-6300/5-07 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. Dana 13.01.2011. godine Komisija za hartije od vrednosti je izdala rešenje br.5/0-42-41/3-11 o davanju prethodne saglasnosti na spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije (fond koji prestaje da postoji) otvorenom investicionom fondu Raiffeisen World (fond sticalac). Dana 31.03.2011. godine izvršeno je spajanje otvorenog investicionog fonda Raiffeisen Akcije fondu Raiffeisen World. Komisija za hartije od vrednosti je dana 12.05.2011. godine izdala rešenje br. 5/0-42-41/7-11 kojim je dala saglasnost na Izveštaj o spajanju uz pripajanje. Istim rešenjem otvoreni investicioni fond Raiffeisen Akcije je prestao da postoji i izbrisana je iz registra investicionih fondova.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 10. decembra 2009. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-5414/5-09 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen CASH, a dana 04. marta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-351/7-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31. decembar 2023. godine Raiffeisen Cash ima ukupno 4.628 članova (2022.: 3.377 članova) i neto imovina ovog fonda iznosi RSD 13.305.509 hiljade (2022.: 9.043.629.784 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. maja 2010. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-1845/3-10 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen World, a dana 5. avgusta 2010. godine Rešenje br. 5/0-44-3581/4-10 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen WORLD upisan je kao fond rasta vrednosti imovine. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 5/0-38-2734/5-15 od 22.09.2015. godine UCITS fond Raiffeisen World upisan je u Registar investicionih fondova kao balansirani fond, a na osnovu Odluke o promeni vrste fonda-OIF Raiffeisen WORLD iz fonda rasta vrednosti imovine u balansirani fond koju je donela Skupština Društva dana 4.9.2015. godine. . Na dan 31. decembar 2023. godine Raiffeisen World ima ukupno 1.982 člana (2022.: 2.040 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 1.188.006 hiljade (2022.: 1.239.879 hiljade).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. oktobra 2012. godine izdala Rešenje, br. 5/0-34-3718/4-12 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen EURO CASH, a dana 13. novembra 2012. godine Rešenje br. 5/0-44-4305/3-12 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen EURO CASH predstavlja fond očuvanja vrednosti imovine. Na dan 31.decembar 2022. godine Raiffeisen Euro Cash ima ukupno 8.873 člana (2022.: 5.930 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 46.585.361 hiljada (2022.: 26.087.473 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 25. juna 2021. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-938/8-21 i 02.jula.2021.godine Rešenje br. 2/5-151-938/9-21 o davanju dozvole za organizovanje UCITS fonda Raiffeisen BOND, a dana 30. avgusta 2021. godine Rešenje br. 2/5-151-3148/3-21 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova. UCITS fond Raiffeisen BOND predstavlja prihodni fond. dan 31.decembar 2023. godine Raiffeisen Bond ima ukupno 111 članova (2022.: 77 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 730.377 hiljada (2022.: RSD 512.969).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 21. marta 2022. godine izdala Rešenje, br. 2/5-109-3542/6-21 i 28. marta 2022.godine Rešenje br. 2/5-109-3542/7-21 o davanju dozvole za organizovanje pratećeg UCITS fonda Raiffeisen GREEN, a dana 09. juna 2022. godine Rešenje br. 2/5-152-832/3-22 o upisu ovog fonda u Registar investicionih fondova sa javnom ponudom. UCITS fond Raiffeisen GREEN predstavlja prateći investiconi fond Glavnog balansiranog UCITS fonda Raiffeisen-Nachhaltigkeit-Solide.

Osnovni podaci o grupi (nastavak)

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest a.d. Beograd (nastavak)

Na dan 31.decembar 2023. godine Raiffeisen Green ima ukupno 19 članova (2022: 17 članova) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 43.134 hiljada (2022:RSD 34.069 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 08. septembra 2022. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-2307/7-22 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog alternativnog investicionog fonda sa javnom ponudom Raiffeisen ALTERNATIV, a dana 24. oktobra 2022. godine Rešenje br. 2/5-169-2924/2-22 o upisu ovog fonda u Registar alternativnih investicionih fondova sa javnom ponudom. Na dan 31.decembar 2022. godine AIF Raiffeisen Alternative ima ukupno 1.662 člana (2022: 702 člana) i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 4.131.888 hiljada (2022: RSD 1.324.938 hiljada).

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. jula 2023. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-1304/3-23 i 01.08.2023. godine Rešenje broj 2/5-151-1034/5-23 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda **Grawe Equity Global 1**, a dana 30. avgusta 2023. godine Rešenje br. 2/5-152-2137/10-23 o upisu ovog fonda u Registar fondova Komisije. Na dan 31.decembar 2023. godine Grawe Equity Global 1 ima ukupno 1 člana i neto imovina ovog fonda, u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan izveštavanja, iznosi RSD 627.398 hiljada.

Komisija za hartije od vrednosti je dana 14. jula 2023. godine izdala Rešenje, br. 2/5-151-1305/3-23 i 01.08.2023. godine Rešenje broj 2/5-151-1035/5-23 o davanju dozvole za organizovanje otvorenog investicionog fonda **Grawe Equity Global 2**, a dana 30. avgusta 2023. godine Rešenje br. 2/5-152-2138/10-23 o upisu ovog fonda u Registar

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Društvo za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: Raiffeisen Leasing) osnovano je Ugovorom o osnivanju između Raiffeisenbank a.d.. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH. Vienna od 5. februara 2003. godine, koji su učestvovali sa po 50% u kapitalu Raiffeisen Leasing. U skladu sa ugovorom o prodaji preostalih 50% udela u Raiffeisen Leasing-u, koji je sklopljen između Raiffeisen banke a.d. Beograd i Raiffeisen – Leasing International GmbH Vienna 24. oktobra 2016. godine. Raiffeisen banka a.d. Beograd je postala vlasnik 100% kapitala Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd.

Osnivanje Raiffeisen Leasinga je upisano u registar Trgovinskog suda u Beogradu pod brojem X-Fi-1410/03 dana 10. februara 2003. godine. U skladu sa promenom zakonske regulative, Raiffeisen Leasing je upisano u registar Agencije za privredne registre pod brojem 1-89259-00 dana 23. decembra 2005. godine.

Dana 25. januara 2006. godine. Narodna Banka Srbije je izdala Rešenje br. 619 po kome se izdaje dozvola Raiffeisen Leasingu za obavljanje poslova finansijskog lizinga.

U skladu sa Rešenjem Narodne Banke Srbije, budući da je Raiffeisen Leasing registrovano za obavljanje poslova finansijskog lizinga, prestaje da važi prethodna registracija, kojom je Raiffeisen Leasing bilo registrovano za finansijski lizing, posredovanje, veleprodaju i maloprodaju, prevoz i skladištenje robe, kupoprodaju i iznajmljivanje nekretnina, iznajmljivanje automobila i ostalih prevoznih sredstava, kao i mašina i opreme, istraživanje tržišta, konsalting i menadžment poslove i ostale usluge reklame i propagande. Takođe, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, društva registrovana za obavljanje delatnosti finansijskog lizinga, ne mogu obavljati druge vrste delatnosti.

Osnovni podaci o grupi (nastavak)

Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (nastavak)

Dana 30.09.2022. godine Registar privrednih društava Agencije za privredne registre doneo i objavio Rešenje broj 85063/2022 od 30.09.2022. godine, kojim je odobrena registracija statusne promene pripajanja privrednog društva CA Leasing d.o.o. Srbija Beograd (CA Leasing), matični broj 20310456 privrednom društvu Preduzeće za posredovanje, promet i usluge Raiffeisen Leasing d.o.o., Beograd (Raiffeisen Leasing).

Usled navedene statusne promene sva imovina, prava, obaveze i dozvole društva CA Leasing uključujući i dozvolu za obavljanje zastupanja u osiguranju kao dopunske delatnosti shodno Zakonu o osiguranju na osnovu Rešenja br 1212 izdatu od strane Narodne banke Srbije dana 23.12.2016. godine su preneta na društvo Raiffeisen Leasing kao njegovog univerzalnog pravnog sledbenika, a društvo CA Leasing je prestalo da postoji i izbrisano je iz Registra privrednih subjekata bez sprovođenja likvidacije.

Osim navedenog izvršene je registracija promene sledećih podataka koji se tiču društva Raiffeisen Leasing:

- registracija povećanja osnovnog kapitala društva Raiffeisen Leasing za iznos od 178.666.700,00 dinara, kao i izmena vlasničke strukture društva Raiffeisen Leasing do kojih je došlo usled navedene statusne promene i zamene udela koja je tom prilikom izvršena tako da je Raiffeisen banka a.d Beograd vlasnik 75,30% udela u društvu Raiffeisen Leasing, RBA banka a.d Novi Sad je vlasnik 24,70% udela u društvu Raiffeisen Leasing;
- objavljivanje prečišćenog teksta Osnivačkog akta društva Raiffeisen Leasing nakon izmena koje su usvojene na sednici Skupštine društva Raiffeisen Leasing koja je održana dan 21.09.2022. godine.

Registrirani upisani i uplaćeni osnivački kapital iznosi RSD 405,021,700.00.

Osnovna delatnost Raiffeisen Leasing je finansijski lizing. Sedište Raiffeisen Leasinga je u ulici Đorđa Stanojevića 16. Novi Beograd.

Na dan 31. decembra 2023. godine Raiffeisen Leasing ima 73 zaposlenih (2022.: 74).

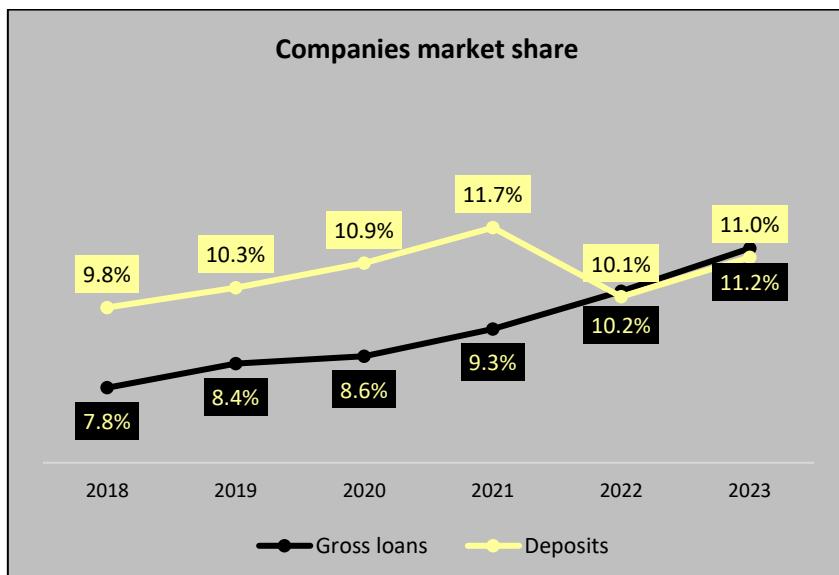
Poslovanje sa privredom

U 2023. godini, u skladu sa pozitivnim razvojem situacije na tržištu i nakon uspešno završenog pripajanja RBA banke (bivše Crédit Agricole Srbija), Sektor za poslovanje sa privredom zabeležio je svoju najuspešniju poslovnu godinu, sa značajnim rastom aktive i stabilnim performansama u svim važnijim segmentima proizvoda, doprinoseći dobrom konačnom poslovnom rezultatu. U skladu sa svojim strateškim smernicama, održavajući sadašnji nivo izuzetno kvalitetne usluge i upravljanja odnosima sa klijentima, rastućom bazom klijenata i čuvajući vodeću poziciju u međunarodnom segmentu, banka je nastavila sa uvođenjem ključnih inicijativa u vezi sa izvrsnošću proizvoda i digitalnom transformacijom, a posebno u pogledu razvoja digitalnih inovativnih platformi namenjenih klijentima i novih načina komunikacije sa klijentima banke, uz istovremenu veliku podršku novim ESG inicijativama i pozicioniranje kao jedna od vodećih banaka na tržištu u ovom segmentu.

Razvoj ključnih proizvoda

Kad je reč o ključnim proizvodima, u skladu sa strategijom da fokus bude na vodećim industrijskim granama i kompanijama sa najboljim performansama na tržištu, Sektor za poslovanje sa privredom ostvario je rast svog portfolija aktive za 159 miliona evra (+13,4%, uključujući portfolio akviziran preko RBA banke) i povećao tržišno učešće na do sada najveći udeo od 11,9%.

Poslovanje sa privredom (nastavak)

*Tržišni udeo prikazan kroz kredite i depozite

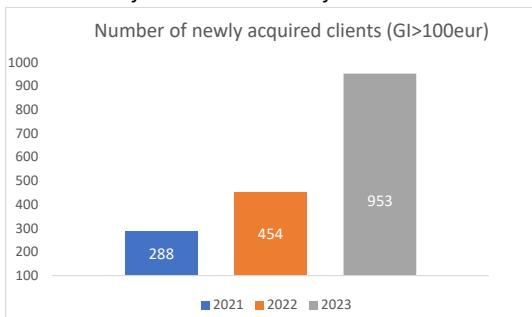
Održavanje dugoročnih partnerstava sa klijentima iz svog primarnog kreditnog portfolija, usmerenje na dobro strukturisane poslove, kao i korišćenje celokupnog prekograničnog potencijala i međunarodne snage grupacije Raiffeisen Bank International, predstavljaju ključne faktore uspeha.

Segment poslovanja sa privredom nastavio je da jača svoje prekogranično poslovanje sa velikim multinacionalnim kompanijama u više zemalja, sa posebnim fokusom na proizvode i usluge skrojene po meri ovih kompanija (npr. računi za posebne namene, projektno finansiranje, pripajanja i akvizicije, itd), i to korišćenjem alata RBI grupacije, poput „Aqui“ alata, prodajnog takmičenja na nivou grupacije. Radionica na temu unakrsne prodaje, pozicionirajući se u potpunosti kao vodeća banka na tržištu u segmentu poslovanja sa međunarodnim klijentima. U isto vreme, margine klijenata ostale su stabilne uprkos veoma konkurentnom tržišnom okruženju. Banka je uspela da očuva svoju široku bazu klijenata, posebno u segmentu internacionalnih klijenata, pružajući kvalitetne i moderne usluge, što se ogleda u odličnoj profitabilnosti od naknada u svim segmentima proizvoda.

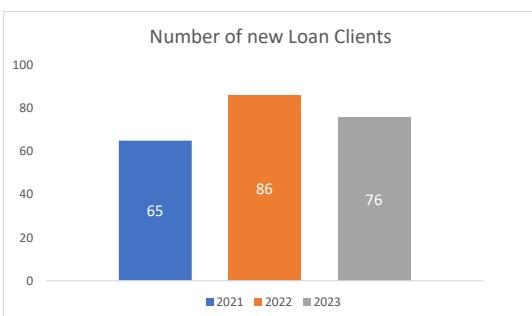
Poslovanje sa privredom (nastavak)

Rezultati ostvareni na polju akvizicije novih klijenata bili su solidni, sa 47 miliona evra novih kredita plasiranih novim klijentima, kao i 953 nova korporativna klijenta koje je banka akvizirala.

*Broj novoakviziranih klijenata

*Bruto prihod od novih klijenata

*Broj novih kreditnih klijenata

*Volumen kreditiranja novih klijenata

Inovacije i inicijative

Kad je reč o inovacijama koje se tiču novih digitalnih i prodajnih inicijativa u 2023. godini, Raiffeisen banka je poseban fokus stavila na implementaciju digitalne strategije i uvođenje novih digitalnih platformi za klijente, kao i na inicijative koje su za cilj imale superiorno korisničko iskustvo i jednostavnost korišćenja usluga. Posebna pažnja bila je usmerena na tri ključna elementa:

- 1. Održavanje trenutnog nivoa usluga izuzetnog kvaliteta, upravljanja odnosima sa klijentima i izuzetnog korisničkog iskustva:**

Dostupnost, savetodavne usluge, znanje o proizvodima, itd, u okviru postojeće organizacione strukture segmenta za poslovanje sa privredom, uz odličnu saradnju sa pozadinskim službama.

- 2. Platforma za onlajn faktoring**

Aktivna akvizicija klijenata za faktoring nastavljena je i u 2023. godini. Ukupni portfolio u decembru 2023. do datuma izveštavanja iznosi 47,1 miliona evra, a volumen faktoring usluga dostigao je 212,4 miliona evra.

Poslovanje sa privredom (nastavak)

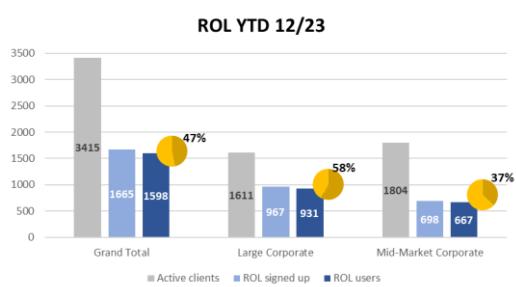
3. Digitalni portali za klijente: Info portal i DaVinci

- Info portal (lokalni digitalni portal):** nova digitalna platforma za komunikaciju između klijenata i banke, sa automatizovanim KYC procesom pokrenuta je 2020. godine. Platforma je značajno poboljšana novim setom funkcionalnosti lakin za korišćenje (npr. Raiffeisen usluge, kao što su potvrde, notifikacije, ugovorna dokumentacija, pregled proizvoda, itd). Više od 1.276 klijenata već ima nalog na platformi, dok je platformu tokom 2023. godine koristilo 770 klijenata. Predviđena je veoma ambiciozna strategija akvizicije klijenata u 2024. godini.
- DaVinci (platforma RBI grupacije):** targetira uglavnom klijente same grupacije. Banka nastavlja da prikuplja povratne informacije od klijenata, kao i od naših stručnjaka za prodaju i proizvode.

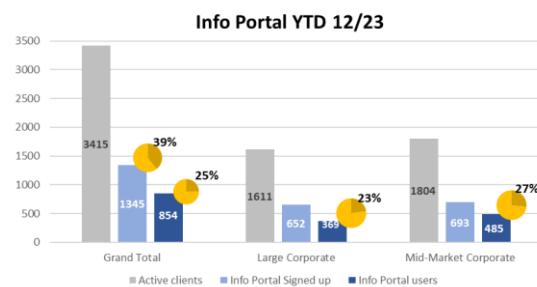
Ukupni nivo digitalizacije klijenata iz privrede – korišćenje postojećih platformi tokom 2023. godine:
Poslovanje sa privredom

- Udeo klijenata koji obavljaju devizne transakcije sa bankom onlajn (u poređenju sa klijentima koji obavljaju devizne transakcije na svim kanalima) iznosi 50% (prema 50% u dec. 2022)
- Udeo klijenata na onlajn platformi za kredite iznosi 54% (prema 26% u dec. 2022)
- Udeo klijenata na onlajn platformi za garancije iznosi 69% (prema 47% u dec. 2022)
- Info portal – 854 aktivna klijenta u dec. 2023.
- Broj aktivnih korisnika ROL platforme u decembru na dan izveštavanja iznosi 1.665.

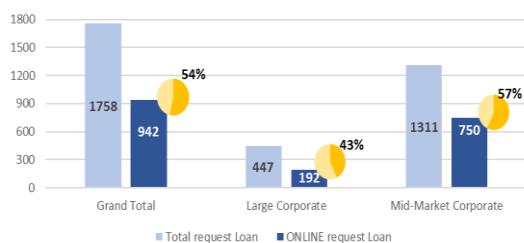
*ROL- broj korisnika

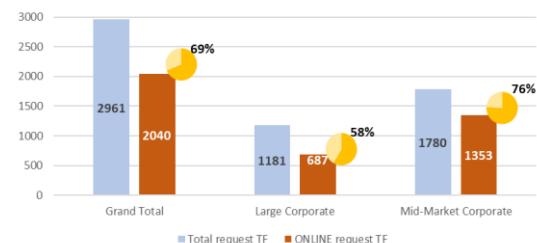
*Info portal- broj korisnika

% Online zahteva za kredite YTD 12/23

% Online zahteva za garancije YTD 12/23

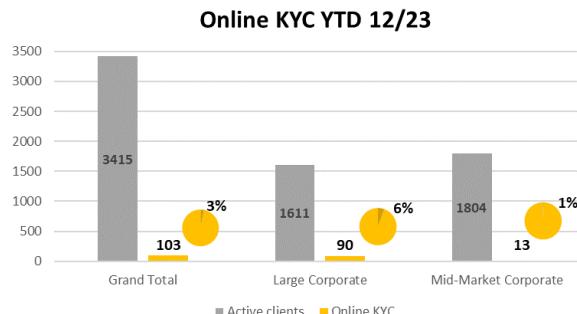
*% digitalno dostavljanje zahteva za kredite

* % onlajn zahteva za izdavanje garancija

Poslovanje sa privredom (nastavak)

Inicijative u sklopu procesa "Upoznaj svog klijenta" ("Know Your Customer" - KYC):

- U toku je učeće u važnom KYC projektu RBI grupacije sa ciljem optimizacije KYC procesa za velike internacionalne grupacije.
- Digitalizacija KYC procesa otvaranja tekućih računa preko Info portal platforme – ukupno 103 klijenta završilo je KYC proces tokom 2023. godine.

Inicijative za optimizaciju kreditnog procesa

"Small ticket lending":

- Cilj da se ubrza proces i uveća potencijal sa postojećim kreditnim klijentima, a RBI je usvojila okvir delovanja na nivou grupacije.
- Pilot projekat sa svim primenjenim kriterijumima pušten je u kreditni proces sa postojećim klijentima.

LMS:

Sistem na nivou grupacije za upravljanje limitima i obradu aplikacija. Raiffeisen banka će koristiti LMS kao osnovni sistem za lokalne i grupne aplikacije. Sistem počinje sa radom u februaru 2024. godine.

4. Dalji razvoj proizvoda segmenta za upravljanje gotovinom – RaiffeisenOnLine i Halcom

- Migracija 7.500 klijenata na novu verziju eBanking platforme
- Migracija 2.200 RBA klijenata sa RBA Halcom aplikacije na Halcom aplikaciju Raiffeisen banke (korisnici, nalozi, autorizacije)
- Novih 600 klijenata na RaiffeisenOnLine aplikaciji (RBA klijenti)
- Opcija kačenja dokumenata za devizne transakcije koja prate plaćanje
- SWIFT GPI projekat
- Razvoj elektronskih menica na Halcom aplikaciji
- Razvoj elektronskih menica započet na RaiffeisenOnLine aplikaciji
- FCMI – plaćanja putem konekcije u realnom vremenu

Kvalitet odnosa sa klijentima

Izraženo poverenje i stabilnost saradnje između banke i njenih klijenata iz privrede bili su ključni faktori u prevazilaženju izazova prouzrokovanih još uvek nestabilnim i složenim tržišnim okruženjem. Posvećenim pristupom, zasnovanim prvenstveno na kvalitetu, Raiffeisen banka će i u budućnosti ostati pouzdan dugoročni partner svojim klijentima. Ovo potvrđuje izuzetan rezultat ankete klijenata u pogledu parametra NPS (Net Promoter Score) izvršene tokom 2023. godine, gde je banka ostvarila NPS parametar od 67, sa stopom odgovora klijenata od 21%.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima

Poslovanje sa stanovništvom

U 2023. godini zabeležen je rast kreditne aktivnosti u segmentu stanovništva. Novi volumeni kreditnih proizvoda veći su za 33% u odnosu na 2022., što je najvećim delom posledica integracije koja je završena krajem aprila 2023. godine.

Digitalizacija i inovacije

Kao rezultat uspešne digitalne transformacije i kontinuiranih unapređenja kvaliteta usluga Raiffeisen banke, uz uspešnu akviziciju, u 2023. godini zabeležen je rast broja aktivnih korisnika mobilnog bankarstva za oko 40%. Broj klijenata koji su realizovali kredit korišćenjem digitalnih kanala nastavlja da premašuje broj kredita ugovorenih kroz tradicionalne kanale, dok je potpuno digitalno akvizirano preko 24.000 korisnika, uprkos snažnoj konkurenciji u bankarskom sektoru.

„iKEŠ“ – prvi keš kredit na tržištu koji je potpuno onlajn za sve korisnike, bez obzira na to da li imaju račun u banci ili ne – predstavlja platformu banke za dalje skaliranje digitalnog kreditiranja. Nakon više od četiri godine rada, preko 50.000 korisnika imalo je priliku da realizuje „iKEŠ“ kredit, što je uz unapred odobrene kredite omogućilo da preko 50% prodaje keš kredita bude u potpunosti automatizovano u prethodnoj godini. „iKEŠ“ je dobitnik prestižne nagrade „Finovate 2020“ kao najbolja platforma za kreditiranje korisnika. Osim toga, „iKEŠ“ je izabran kao grupno rešenje, što je omogućilo da i ostale banke iz Raiffeisen grupacije u međuvremenu ponude ovaj proizvod svojim korisnicima.

Zahvaljujući intenzivnim i kontinuiranim unapređenjima, „iKEŠ“ je obogaćen novim opcijama i mogućnostima. Pored keš kredita, banka u svojoj onlajn ponudi nudi kredit za refinansiranje, dozvoljeno prekoračenje i jedinstveni proizvod na tržištu - „WEB“ kredit. Prateći globalne trendove internet trgovine i po uzoru na „iKEŠ“, u ponudi je i prvi potpuno onlajn potrošački „WEB“ kredit. Proizvod ima za cilj da dodatno olakša i podstakne internet kupovinu i dostupan je kroz 22 partnerske internet prodavnice koje su vodeće u svojim oblastima na tržištu.

Važan iskorak u digitalnoj ponudi i digitalnoj akviziciji korisnika ostvaren je i uvođenjem „iRačuna“, jedinstvenog digitalnog paketa na tržištu koji korisnicima omogućava otvaranje tekućeg računa za 15 minuta potpuno besplatno i potpuno onlajn. Uz „iRačun“, korisnici istog trenutka dobijaju digitalne platne kartice, što omogućava aktivaciju digitalnih novčanika kroz „RaiPay“ ili „Apple pay“ usluge. Slanjem na kućnu adresu posle nekoliko dana od otvaranja, korisnicima „iRačuna“ su na raspolaganju i standardne debitne kartice pomoću kojih mogu da vrše uplatu i podižu gotovinu na višenamenskim uređajima

Banka je ove godine uvela i „Devizni iRačun“ koji klijentima omogućava potpuno onlajn otvaranje i deviznog računa. Do sada je na ovaj način otvoreno preko 24.000 dinarskih i preko 3.000 deviznih računa.

Mobilno bankarstvo predstavlja sve značajniji medij za svakodnevnu interakciju korisnika sa bankom, prvenstveno zahvaljujući komforu i uštedi vremena koje aplikacija omogućava. Iz tog razloga, posebna pažnja posvećena je daljim kontinuiranim unapređenjima aplikacije za mobilno bankarstvo, koja je među najbolje ocenjenim od strane korisnika na našem tržištu. Aplikacija je prateći svetske trendove redizajnirana, sa unapređenim kretanjem kroz aplikaciju. Olakšana je komunikacija uvođenjem *push* notifikacija za svaku informaciju koju klijent dobija od banke. Pored različitih vrsta dinarskih plaćanja, u delu međunarodnih plaćanja, korisnicima je pored slanja novca u inostranstvo, sada omogućena potvrda i deviznih priliva kroz nekoliko jednostavnih koraka i bez dolaska u banku.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima (nastavak)

Nastavljen je i dalji rad na unapređenju rada čet bot-a zasnovanog na veštačkoj inteligenciji u komunikaciji i pružanju usluga klijentima. Pored toga što mogu da saznaju detaljne informacije o proizvodima i uslugama, korisnici preko čet bot-a mogu izvršiti plaćanje računa, slanja novca, rata kredita i izmirivanja duga po kreditnim karticama. Čet bot takođe, proaktivno reaguje i u slučaju onlajn procesa i nudi podršku i pomoć kroz sve korake. Dodatna unapređenja platforme omogućila su i da čet bot klijenta može usmeriti na najbolji proizvod već u početnim trenucima procesa. Tokom 2023. godine, čet bot je u proseku mesečno imao preko 50.000 interakcija.

Značajno je investirano i u razvoj napredne analitike, gde je Raiffeisen banka ostvarila opljaliv uticaj na optimizaciju poslovnih procesa. Tri projekta su već implementirana u poslovne procese, a još četiri su u fazama razvoja ili testiranja. Proširen je opseg delovanja na dodatna tržišta u RBI grupi i pripremljeni su za integraciju kod preostalih članica RBI grupe.

Kako bi poboljšala korisničko iskustvo i unapredila odnose sa klijentima, Raiffeisen banka je u saradnji sa Raiffeisen International-om razvila platformu koja omogućava procesuiranje klijentskih transakcija i kreiranje personalizovanih ponuda u realnom vremenu. Najmodernija *cloud* platforma uz upotrebu najnaprednijih alata je u mogućnosti da kategorizuje klijentske transakcije i ukaže na njihove potrebe u realnom vremenu. To daje značajne benefite - da se pored bazičnih informacija pruže i veoma relevantne preporuke klijentima banke (npr. potrebu za nekim novim proizvodom ili unapređenje postojećeg, kao i da se klijent kvalitetno servisira u realnom vremenu). Time je omogućeno da korisnik bude uslužen na najbolji mogući način. Raiffeisen banka Srbije je prva od banaka u grupaciji koja je implementirala *real-time* rešenje, i dobila priznanje od RBI.

Mreža filijala i ekspozitura

I u ovom segmentu poslovnu 2023. godinu obeležila je integracija Raiffeisen banke sa RBA bankom. U maju 2023. godine, mrežu filijala i ekspozitura integrisane banke činilo je 139 organizacionih jedinica (80 iz mreže Raiffeisen banke i 59 iz mreže bivše RBA banke).

Radi efikasnijeg poslovanja mreže filijala i ekspozitura, postepeno je sproveden proces optimizacije mreže, kroz spajanje filijala u gradovima gde su bile prisutne poslovnice obe banke, tako da je 2023. godina završena sa 106 filijala.

Tokom 2023. godine osnovno usmerenje u poslovanju sa stanovništvom kroz filijale i ekspoziture bilo je na stabilizaciji mreže, edukaciji zaposlenih, uspostavljanju i ujednačavanju procesa i procedura u svakodnevnom radu, a sve u cilju lakšeg prilagođavanja klijenata i zaposlenih nastalim promenama usled integracije banaka.

Jedan od prioriteta u poslovanju sa stanovništvom bilo je pružanje visokog kvaliteta usluga kroz deo transformisane i mreže filijala i ekspozitura koje posluju u agilnom načinu rada, koja je pre integracije činila skoro 90% ukupnog broja filijala. U njima je i dalje ostao snažan fokus na izmeštanju transakcija na digitalne kanale i višenamenske uređaje, kao i redovno uvođenje potpuno digitalnih proizvoda u ponudu ekspozitura.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima (nastavak)

Pored višenamenskih uređaja na kojima se obavlja skoro 97% keš transakcija, banka je svojim klijentima tokom 2023. godine ponudila i depozitne uređaje za uplatu pазара (KUAN uređaji), bez ograničenja u iznosu i apoenima.

Takođe, tokom 2023. godine klijentima u *mass* segmentu ponuđena je usluga daljinskog savetovanja (*Retail Direct*) sa ciljem pružanja udobnijeg načina bankarstva za digitalno orijentisane klijente. Kroz ovaj kanal se putem video poziva korisnicima nude kompletno digitalni proizvodi i procesi, bez poseta filijalama i čekanja.

Premium bankarstvo

Transformacija poslovnog modela *Premium* segmenta od filijala ka udaljenom pristupu se nastavila i tokom 2023. godine, kako bi se ova usluga prilagodila očekivanjima novih uslova i promena na finansijskom tržištu. Usluga *Premium Direct* klijentima omogućava da komuniciraju sa svojim ličnim bankarima koristeći video tehnologiju i video pozive, bez dolaska u poslovnicu.

Video komunikacija adekvatno menja sastanke koji su se ranije održavali u filijalama uz pomoć različitih funkcionalnosti, kao što su pregled dokumenata i aplikacija, deljenje fajlova, zajednička pretraga, deljenje medijske biblioteke. Broj klijenata koji sa bankom komuniciraju na daljinu dostigao je 81% klijentske baze u *Premium* segmentu, dok je 87% prodaje takođe obavljeno na daljinu. Zadovoljstvo klijenata video sastancima izraženo NPS-om iznosi 85%.

Mobilna aplikacija i internet bankarstvo su osnovni alat za komunikaciju i poslovanje sa klijentima. Kompletna komunikacija i deljenje fajlova između klijenta i banke prebačena je sa mejla na inboks u aplikaciji mobilnog ili elektronskog bankarstva. Nov napredni elektronski potpis baziran na dvofaktorskoj autentifikaciji klijenta preko jednokratne lozinke („*one-time password*“) se komunicira sa klijentom kroz aplikaciju.

Premijum klijenti koriste mobilnu aplikaciju i internet bankarstvo za sve vrste transakcija, tako da se preko aplikacije obavlja 97% svih dinarskih transakcija, 78% transakcija međunarodnih plaćanja i 99% menjачkih transakcija. Visok nivo njihovog samousluživanja vidljiv je i u delu gotovinskih transakcija, gde se 95% svih gotovinskih transakcija obavlja preko višenamenskih uređaja.

Ukupna baza klijenata u poređenju sa prethodnom godinom porasla je za 35%. Ukupna imovina premijum klijenata se tokom 2023. godine povećala za 24% godina na godinu, sa visokim rastom investiranih sredstava 32% godina na godinu, kreditnog portfolija 39% godina na godinu i depozita 17% godina na godinu.

Primena alata „*Financial Advisory*“, platforme za profesionalno upravljanje potrebama klijenata i njihovom imovinom, intenzivirala se 2023. godine, sa ciljem da se poveća kvalitet finansijskih i investicionih usluga, a mišljenje klijenata o ovakovom pristupu dokazuje se visokim NPS-om od 95%.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima (nastavak)

Razvoj Privatnog bankarstva

Raiffeisen Privatno bankarstvo, usluga uvedena 2020. godine, zasniva se na ličnom pristupu, punoj diskreciji i potrazi za sveobuhvatnim finansijskim i bankarskim rešenjima, kao svojim osnovnim vrednostima. Ambicija banke je da klijentima obezbedi najviši nivo usluge, da zaštititi i uveća imovinu klijenata, čuvajući bogatstvo za buduće generacije dok istovremeno razvija jake dugoročne veze. Osim posvećenog ličnog bankara, opcijama za napredne bankarske usluge na daljinu, zatim Visa *Infinite* – prve metalne kartice u Srbiji specijalnog dizajna, kao i drugih prednosti, osnovna konkurentna prednost namenjena klijentima privatnog bankarstva je savetodavna usluga po pitanju investiranja. Iskusni tim investicionih savetnika usmeren je na to da za klijentov investicioni profil odredi odgovarajuću alokaciju sredstava, korišćenjem znanja i resursa kako lokalno, tako i iz cele Raiffeisen grupacije, kroz ponudu adekvatnih proizvoda grupacije, kao i kroz težnju ka konstantnom poboljšanju ponude investicionih proizvoda.

Ponuda proizvoda banke trenutno uključuje lokalne UCITS i alternativne investicione fondove, obveznice Vlade Republike Srbije i strukturirane proizvode – sertifikate, po modelu strategije regulisanog investiranja, kao i kastodi i brokerske usluge za trgovanje na domaćem i većini stranih finansijskih tržišta, kao dodatni atribut.

Krajem 2023. godine, sredstva klijenata privatnog bankarstva pod upravljanjem uvećana su za 58% godina na godinu, kao rezultat rasta portfolija depozita od 23% i rasta investicionog portfolija 152% godina na godinu. Broj klijenata privatnog bankarstva dostigao je 976 i uvećan je za 40% godina na godinu.

Mala preduzeća i preduzetnici

Segment poslovanja sa malim preduzećima i preduzetnicima realizovao je još jednu u nizu vrlo uspešnih poslovnih godina i najuspešniju godinu u delu profita od kako postoji ovaj segment. Broj klijenata u 2023. godini povećan je za 60,8%, depoziti za 56,2%, a to je rezultiralo rastom prihoda za 83,5%. Uz dobar kvalitet portfolija i dobru kontrolu troškova rizika, segment je ostvario rast profita za 137% godina na godinu, što čini rekordan profit od 44,5 miliona evra.

Da Raiffeisen banka predstavlja banku prvog izbora za novoosnovane kompanije i da je jedan od lidera u ovom segmentu dokazano je i ove godine.

Naime, banka je zadržala vodeću poziciju na tržištu po broju otvorenih računa novoosnovanih preduzeća u Srbiji i čak povećala tržišno učešće kod ovog parametra, tako da ono sada iznosi 37% kod dinarskih računa i čak 44% kod deviznih računa.

Segment poslovanja sa malim preduzećima i preduzetnicima nastavlja sa kontinuiranim poboljšanjem kvaliteta proizvoda i usluga sa akcentom na digitalizaciji, što se pokazalo kao jedina ispravna strategija, sa ciljem daljeg povećanja broja aktivnih klijenata kroz uvođenje novih kanala prodaje i novih segmenata klijenata. Naročiti uspeh postignut je u domenu elektronskog i mobilnog bankarstva – čak 95% transakcija klijenata u segmentu malih preduzeća i preduzetnika čine transakcije ostvarene preko digitalnih kanala.

Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima (nastavak)

Broj korisnika aplikacije za mobilno bankarstvo za pravna lica povećan je za 59% u odnosu na prethodnu godinu, tako da je do kraja 2023. godine više od 79.000 klijenata koristilo ovaj kanal, što čini 89% ukupnog broja klijenata.

Banka je, takođe, nastavila da pruža podršku poljoprivrednim proizvođačima u okviru Agro segmenta i sa kreditnim portfoliom od 120 miliona EUR zadržala tržišno učešće od 20% u finansiranju poljoprivrednih gazdinstava.

Kartično poslovanje

Banka nastavlja trend rasta i u segmentu kartičnog poslovanja, kako u pogledu izdavanja kartica, tako i u pogledu prihvata platnih kartica. Tokom 2023. godine nastavlja se sa konstantnim razvojem i usavršavanjem digitalnog plaćanja putem digitalnih novčanika za korisnike Android i iOS mobilnih telefona i uređaja.

Banka je ponudila sopstveno rešenje za plaćanje putem Android mobilnih telefona pod nazivom RaiPay, ali je takođe omogućila registraciju i korišćenje platnih kartica kroz Apple Pay i Garmin Pay novčanik. RaiPay aplikacija unapređena je u pogledu sigurnosti, uveden je pregled i upravljanje tokenima, kao i mogućnost čuvanja različitih loyalty kartica u aplikaciji.

Uvođenjem navedenih rešenja, banka je dospela u sam vrh segmenta digitalnih plaćanja na tržištu Srbije.

Za korisnike kreditnih kartica banka ima u ponudi mnoge pogodnosti, a kao jedna od najznačajnijih je i tzv. trenutno izdavanje kartice (instant card issuing), što je ujedno i jedinstvena usluga na tržištu – kompletan proces odobravanja i izdavanja kreditne kartice odvija se u roku od 15 minuta, sa samo jednim dolaskom klijenta u filijalu. Snažan fokus na korisnike kreditnih kartica doveo je banku do tržišnog učešća od 24% u pogledu plasmana po kreditnim karticama.

Jedan od važnih koraka u tom smeru jeste i uvođenje platnih kartica od recikliranog PVC-a, koje su od 2022. u ponudi banke, a čime se daje direktni doprinos smanjenju stvaranja novog otpada, a time i očuvanju energije i smanjenju nivoa zagađenosti vode, vaduha i ostalih životno važnih resursa.

Ovo su prve kartice ove prirode na srpskom bankarskom tržištu, a procenjeno je da se na ovaj način emisija CO₂ smanjuje za čak 80% u odnosu na izradu kartica od nereciklirane plastike. Tokom 2023. godine je izdato nešto preko 20.000 Visa Gold i Visa Platinum kartica od reciklirane plastike sa fokusom na Premium segment klijenata. Plan je da se postepeno proširuje izdavanje ovih kartica i na Mass segment klijenata u narednom periodu.

Sektor sredstava i investicionog bankarstva

Sektor sredstava i investicionog bankarstva značajno je doprineo ostvarenju ukupnih rezultata banke i očuvanju liderske pozicije na tržištu u 2023. godini. Banka je tokom cele godine imala visok nivo dinarske i devizne likvidnosti kao rezultat profesionalnog upravljanja sredstvima banke.

Tržište novca, trgovanje devizama i upravljanje aktivom i pasivom banke

Narodna banka Srbije je i u 2023. godini nastavila sa monetarnom politikom ciljane stope inflacije, kao i sa restriktivnom monetarnom politikom. Naime, referentna kamatna stopa povećana je sa 5% na početku godine na 6,5% u julu mesecu, kada je završen ciklus povećanja ove stope. Takvoj odluci doprinelo je usporavanje inflacije sa maksimuma dostignutog u martu (16,2% godišnje) na 12,5% u julu, a potom i nastavak usporavanja na procenjenih 7,6% na kraju 2023. godine. Usporavanju inflacije doprineo je pad cena energenata na globalnim tržištima roba i pad cena hrane, globalno i lokalno. Iako je zaustavljen rast referentne kamatne stope, NBS je povećala stopu obavezne rezerve na dinarske, devizne i devizno indeksirane depozite, sa ciljem da se steriliše višak dinarske likvidnosti u uslovima rasta novčane mase usled povećanja penzija, zarada u javnom sektoru i isplate finansijske pomoći grupama građana pogodjenim rastom potrošačkih cena.

Kurs dinara prema evru je u 2023. godini bio stabilan i kretao se u rasponu od 117,3794 do 117,1504 dinara za jedan evro. Stabilnost u uslovima geopolitičkih rizika je obezbeđena pojačanim prilivom stranih direktnih investicija i doznaka, kao i deviznim intervencijama NBS, koje su iznosile 3,94 milijarde evra (neto kupovina), u odnosu na 1,0 milijarde evra u 2022. godini.

Ukupan promet na međubankarskom tržištu smanjen je za 22%, sa 15,35 milijardi evra u 2022. godini na 11,95 u 2023. godini. NBS je u toku 2023. godine intervenisala sa 4,51 milijarde evra (od čega se 285 miliona evra odnosi na prodaju, a 4,225 milijarde evra na kupovinu deviza).

Raiffeisen banka je bila među vodećim bankama u trgovaju devizama i efektivnim stranim novcem na međubankarskom deviznom tržištu i u 2023. godini. Sektor sredstava Raiffeisen banke ostvario je tržišno učešće od 21,64% u trgovaju sa pravnim licima, čime je učvrstio lidersku poziciju na tržištu.

Narodna banka Srbije je u cilju podrške finansijskom sistemu organizovala bilateralne svop transakcije sa bankama i na taj način obezbedila dodatnu deviznu i dinarsku likvidnost po povoljnijim kamatnim stopama. Takođe, ovim je Narodna banka preventivno delovala i na stabilizaciju stopa na novčanom tržištu.

Odnosi sa finansijskim institucijama

Tokom godine, Raiffeisen banka je nastavila da održava i dodatno unapređuje saradnju sa međunarodnim i domaćim finansijskim institucijama, u cilju negovanja dugoročnog partnerstva. Uz podršku Raiffeisen Bank International, banka je uspela da bude značajan i pouzdan partner, kao i da izuzetno profesionalno ispunjava potrebe i zahteve klijenata.

Sektor sredstava i investicionog bankarstva (nastavak)

Kao rezultat uspešne saradnje sa Evropskim investicionim fondom (EIF), krajem 2023. godine banka je potpisala novi WB EDIF Ugovor za garantnu šemu namenjenu ekonomskom oporavku malih i srednjih preduzeća u okviru Programa za razvoj i inovacije preduzeća Zapadnog Balkana, uz podršku EU. Ugovorom će omogućiti povećanje pristupa finansiranju malim i srednjim preduzećima u regionu kao odgovor na ekonomске probleme i izazove. Kroz garancijsku šemu, COSME i COSME digitalisation, finansiranu od strane EU, banka je nastavila da podržava mala i srednja preduzeća uz relaksirane uslove obezbeđenja namenjene za obrtna sredstva i ulaganja u dugoročne inovativne poslovne poduhvate, sa akcentom na oblast digitalizacije poslovnih procesa, kao i kovid-19 podrške. Takođe, saradnja je nastavljena i sa Američkom razvojnom finansijskom korporacijom (DFC), koja je imala za cilj pružanje podrške finansiranju male privrede, razvoj i povećanje likvidnosti mikro, malih i srednjih preduzeća, poljoprivrednih gazdinstava, kao i preduzeća koja vode žene i mladi u biznisu; pružanje podrške ugroženim socijalnim grupama i ulaganje u zeleno finansiranje koje predstavlja sve važniji faktor u globalnim naporima za očuvanje životne sredine, naročito u svetlu posledica krize koju su izazvali pandemija virusa kovid-19, kao i ostali negativni faktori uzrokovani dešavanjima na globalnom tržištu.

Banka je tokom 2023. godine nastavila da koristi raspoložive kreditne linije međunarodnih finansijskih institucija EIB i KfW kako bi pružila podršku poslovanju privrede, pre svega malih i srednjih preduzeća i podršku zelenim investicijama, unapređenju energetske efikasnosti i unapređenju efikasnosti korišćenja prirodnih resursa i smanjenju štetnih resursa u cilju smanjenja nivoa zagađivanja životne sredine. Ugovorena je nova kreditna linija u iznosu od 30 miliona evra sa Evropskom investicionom bankom (EIB) za podršku razvoju malih i srednjih preduzeća, kao i preduzeća srednje tržišne kapitalizacije, putem finansiranja novih investicija, kao i oporavak.

Brokersko-dilerski poslovi

Prethodna godina donela je stabilizaciju na tržištu državnih obveznica. Nakon izrazito restriktivne monetarne politike centralnih banaka u 2022. godini, investitori su očekivali da će u 2023. biti kraj ovom ciklusu podizanja stope. To se pokazalo kao ispravno predviđanje: nakon što je u aprilu 2022. započeto podizanje stope sa tadašnjih 1%, NBS je u avgustu 2023. poslednji put podigla stopu na 6,50%, pre nego što je počela da koristi druge instrumente kao što je povećanje stope obavezne rezerve.

Prinosi na obveznice na prvim aukcijama u januaru iznosili su 5,95% (2y obveznica, dospeće januar 2025) i 7,15% (9y obveznica, dospeće avgust 2032), da bi se na kraju godine usled znatnog pada inflacije i očekivanja spuštanja referentnih stopa u 2024. godini, obveznicom sa dospećem januara 2025. godine trgovalo oko 5%, dok se dospećem avgust 2032. trgovalo oko 6,20%.

Ministarstvo finansija je u januaru takođe imalo uspešnu emisiju obveznica na stranom tržištu. Prodato je 750 miliona dolara obveznica sa dospećem maja 2028. na prinosu 6,336%, kao i milijardu dolara obveznica sa dospećem septembar 2033. na prinosu 6,808%. Na kraju godine dolarskom obveznicom maj 2028. trgovalo se na 5,60%, dok se dospećem septembra 2033. trgovalo na 6,10%. Ipak, najveći pad prinosa u prošloj godini zabeležen je na međunarodnoj evro obveznici koja dospeva maja 2027, koja se početkom prošle godine trgovala na 6,75%, dok je na kraju godine prinos bio 4,50%.

Sektor sredstava i investicionog bankarstva (nastavak)

Na svakodnevnom nivou pružali smo asistenciju kolegama iz segmenta Privatnog bankarstva, čiji su klijenti bili zainteresovani za kupovinu obveznica Republike Srbije izdatih u inostranstvu i uložili smo zajedničke napore za pružanje usluge u prodaji sertifikata, čiji je izdavalac RBI, budući da su i za ove instrumente naši klijenti pokazali interesovanje.

Na lokalnom tržištu, desile su se promene u vlasničkoj strukturi Beogradske berze. Republika Srbija poslala je ponude za kupovinu akcija svim postojećim akcionarima i na taj način su postali direktni vlasnik 51,7% akcija, dok sa akcionarima koje direktno kontroliše, Republika Srbija sada ima blizu 75% akcija Beogradske berze.

U cilju razvoja tržišta kapitala, Ministarstvo finansija pokrenulo je program za emitovanje korporativnih obveznica. Pozvani su svi tržišni učesnici da daju svoje ponude za usluge koje mogu da ponude u procesu emisije obveznica. Predviđeno je da svi troškovi budu pokriveni od strane Ministarstva finansija koje je obezbedilo sredstva u saradnji sa Svetskom bankom, kao sponzorom ovog projekta.

Kastodi usluge

Imajući u vidu značaj koji naša grupacija posvećuje obezbeđenju kvaliteta usluga na tržištu Centralne i Istočne Evrope, započeli smo proces uvođenja novog softverskog rešenja koje će unaprediti transparentnost i dostupnost informacija koje se odnose na imovinu naših klijenata. Plan je da se do kraja sledeće godine omogući klijentima da sve poslove u vezi sa saldiranjem transakcija i korporativnim događajima mogu dobiti preko onlajn servisa.

Istraživanja

Mreža analitičara Raiffeisen grupacije – „Raiffeisen Research“, nastavila je sa radom na unapređenju opšteg razumevanja ekonomskih tokova u periodu velikih geopolitičkih kriza i restriktivne monetarne politike koja je rezultirala značajnim rastom kamatnih stopa kako na domaćem, tako i na zapadnim finansijskim tržištima, uzrokovano rastom inflacije. Redovno smo izveštavali o uticaju ova dešavanja na globalna finansijska tržišta, kao i celishodnjem sagledavanju lokalnih ekonomskih trendova u okviru publikacija *Research Alert* i i mesečni "Ekonomski izveštaj". Kroz ova izveštaja redovno smo pratili i analizirali ključne indikatore u zemlji i u skladu sa novim tendencijama, adekvatno prilagođavali modele razvijene za procenu budućih ekonomskih tokova.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd - pregled ključnih aktivnosti

Raiffeisen Future a.d. Beograd, DUDPF upravlja sa dva dobrovoljna penzijska fonda — **DPF: Raiffeisen Future i Raiffeisen Euro Future.**

Raiffeisen Future DPF ima promenljivu valutnu strukturu i pretežno ulaže imovinu u dužničke hartije od vrednosti. Fond uspešno posluje od 2007. godine sa prinosom od početka poslovanja od 7,04% na godišnjem nivou. U 2023. godini, ostvaren je prinos od 6,04%. Vrednost investicione jedinice fonda na dan 31. 12. 2023. godine iznosi 3.179,33 dinara. Neto imovina fonda na dan 31. 12. 2023. iznosi 6,4 milijardi dinara.

Raiffeisen Euro Future DPF počeo je sa radom 2015. godine. Fond je namenjen svim klijentima koji žele da njihova dugoročna štednja bude investirana u evro denominovane hartije od vrednosti. U skladu sa investicionom politikom, 99% imovine ulaže se u evro denominovane investicione instrumente, dok 1% imovine čine dinarska sredstva na računu fonda. U 2023. godini fond je ostvario prinos od 4,21% u evrima. Ostvareni prinos od početka poslovanja fonda na dan 31. 12. 2023. godine iznosi 2,30% u evrima na godišnjem nivou. S obzirom na to da se imovina fonda ulaže isključivo u evro denominovane hartije od vrednosti, relevantan prinos za članove fonda je prinos izražen u evro valuti. Neto imovina fonda na dan 31. 12. 2023. iznosi 770 miliona dinara.

Trend snažnog rasta kamatnih stopa i prinosa koji je započet 2022. godine, stvorio je povoljan tržišni ambijent za ulaganje u dužničke hartije od vrednosti. Sa ciljem da se iskoristi povoljan tržišni momenat, na početku 2023. godine imovina oba fonda investirana je u evro obveznice Republike Srbije. Ove investicije značajno su doprinele ostvarenim pozitivnim prinosima u 2023. godini, nakon veoma izazovne i teške 2022. godine. Tržišno učešće neto imovine oba fonda kojima društvo upravlja iznosi 13,3%.

Indeks FONDex jeste jedinstveni pokazatelj trenda kretanja investicionih jedinica svih DPF.

Fond je počeo da posluje 24. jula 2015. godine. Početnu vrednost investicione jedinice od 1.000 dinara propisuje Narodna banka Srbije. Podaci o vrednosti FONDex-a i investicionih jedinica mogu se pronaći u okviru Narodne banke Srbije (www.nbs.rs).

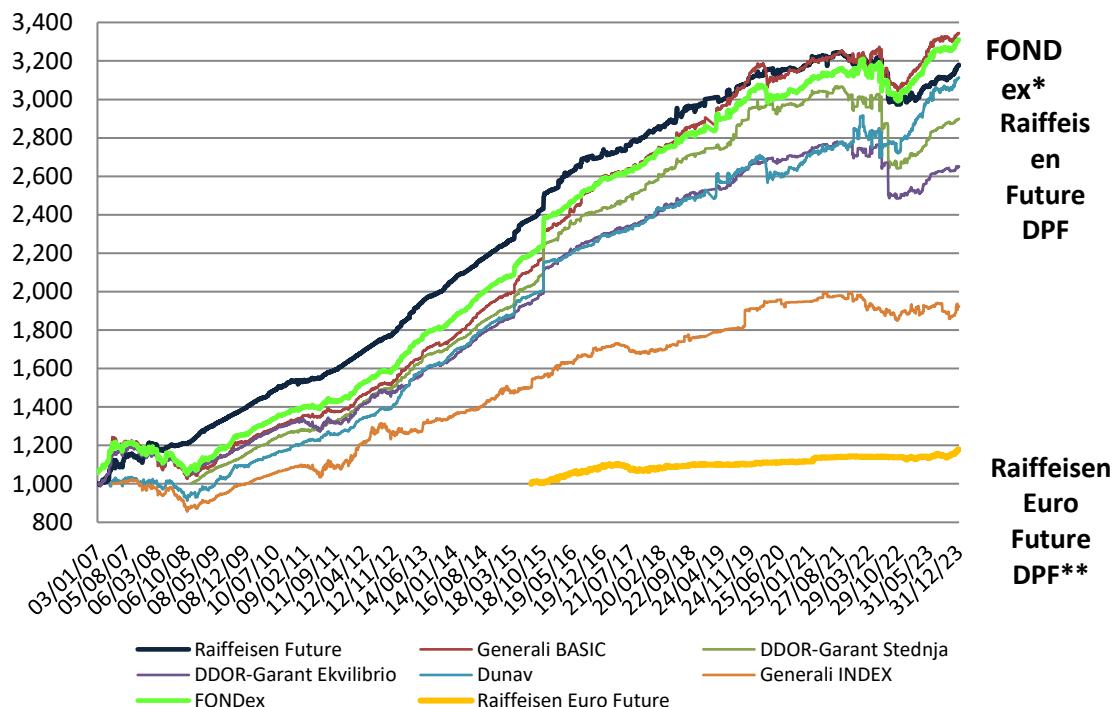
Ukupan broj članova koji štedi u oba fonda je 48.607. Članovi mogu birati između dva fonda sa različitom investicionom politikom u pogledu valutne strukture, ili mogu ulagati u oba fonda istovremeno.

Poslovni model društva zadržao je fokus na razvoju prodaje preko mreže filijala Raiffeisen banke, kao i na rastu učešća individualnih uplata.

Nakon integracije sa RBA bankom, članovima je na raspolaganju ukupno 410 profesionalaca, koje je licencirala Narodna banka Srbije, i to u mreži od 139 filijala Raiffeisen banke širom Srbije.

Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d. Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

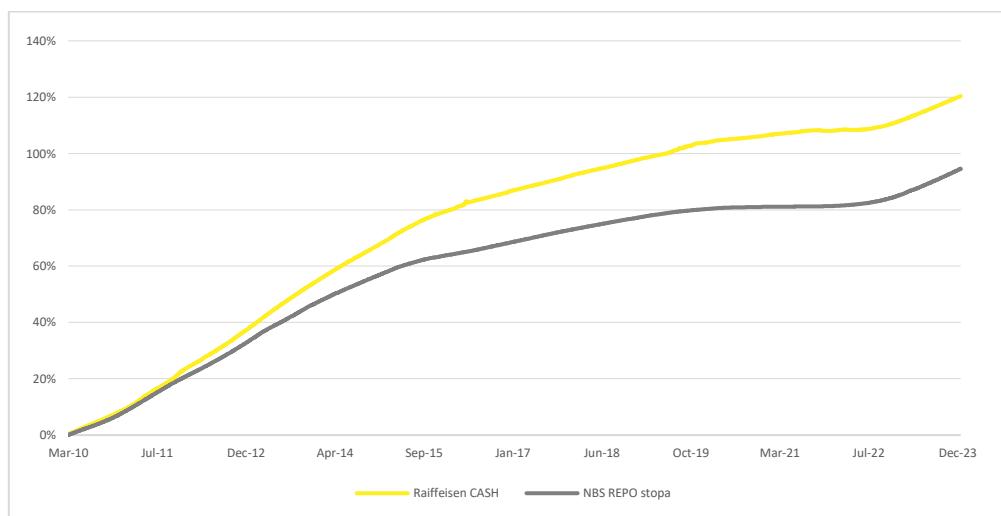
Na taj način se obezbeđuje visok kvalitet usluge članovima DPF Raiffeisen Future i Raiffeisen Euro Future, koji pruža tim profesionalaca sa dugogodišnjim iskustvom u ovoj industriji.

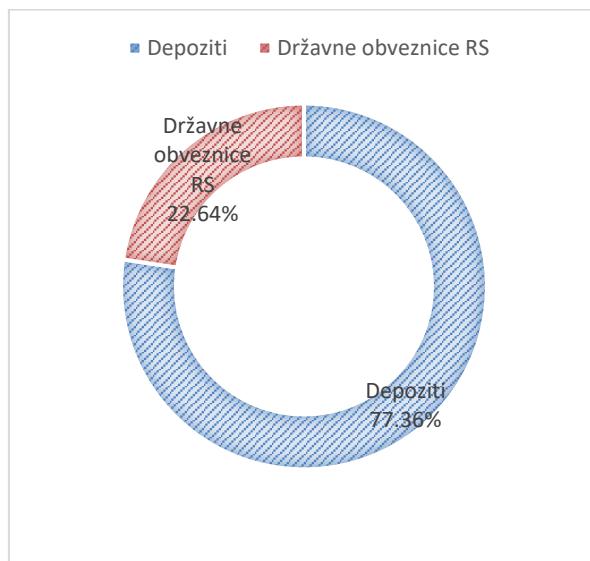
Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd - pregled ključnih aktivnosti

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd društvo za upravljanje je u 2023. godini potvrdilo snažnu lidersku poziciju na tržištu investicionih fondova u zemlji. Krajem 2023. godine vrednost imovine pod upravljanjem društva za upravljanje je uz impresivni porast od preko 75% iznosila oko 575 miliona evra, uz tržišno učešće od oko 60% u odnosu na ukupnu vrednost neto imovine svih fondova u zemlji koja je uz porast od preko 70% dostigla iznos od oko 935 miliona evra.

UCITS fond Raiffeisen CASH – novčani fond, ulaganjem u instrumente tržišta novca i dinarske novčane depozite je u 2023. godini ostvario godišnji prinos od 4,40% (u dinarima), a neto imovina fonda je na kraju godine iznosila oko 115 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti.

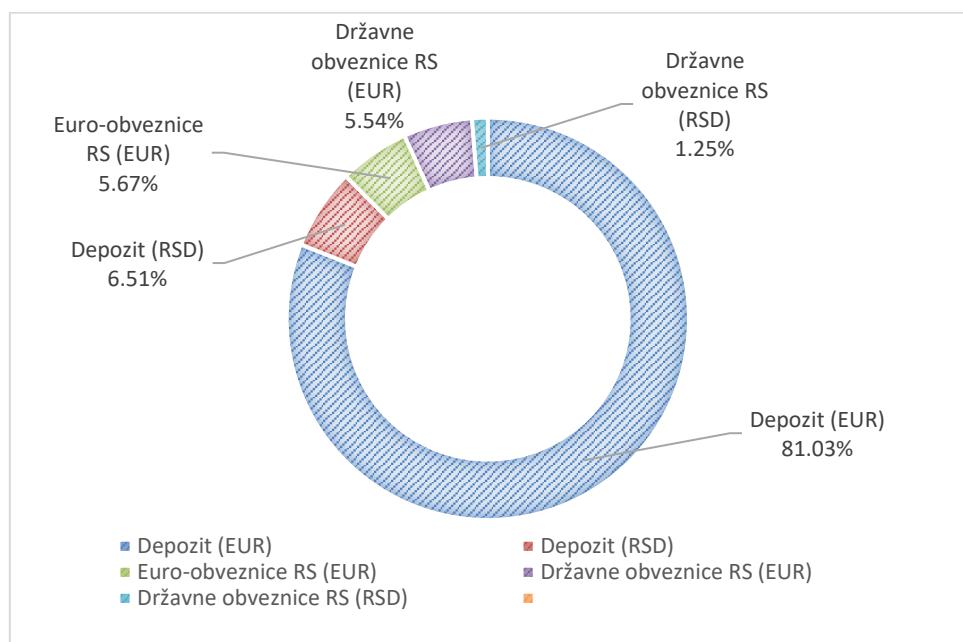
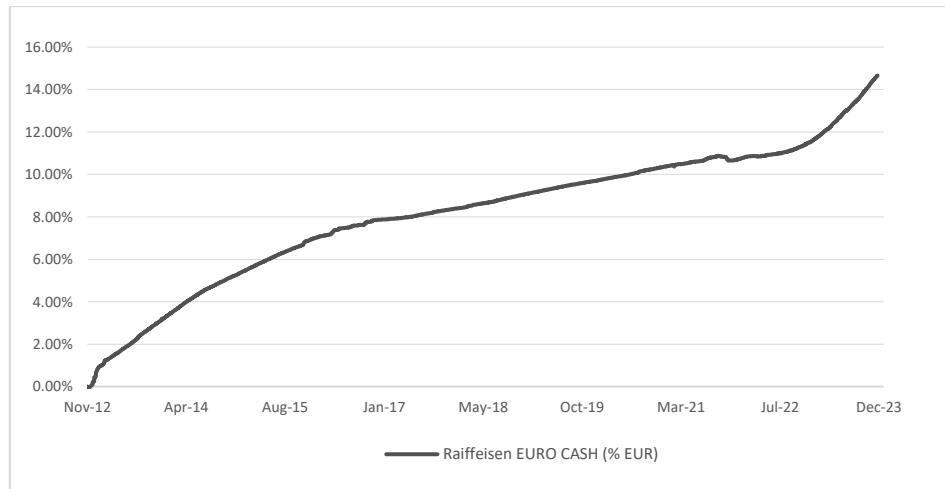
*Kretanje prinosa fonda Raiffeisen CASH

*Struktura ulaganja u fond Raiffeisen CASH

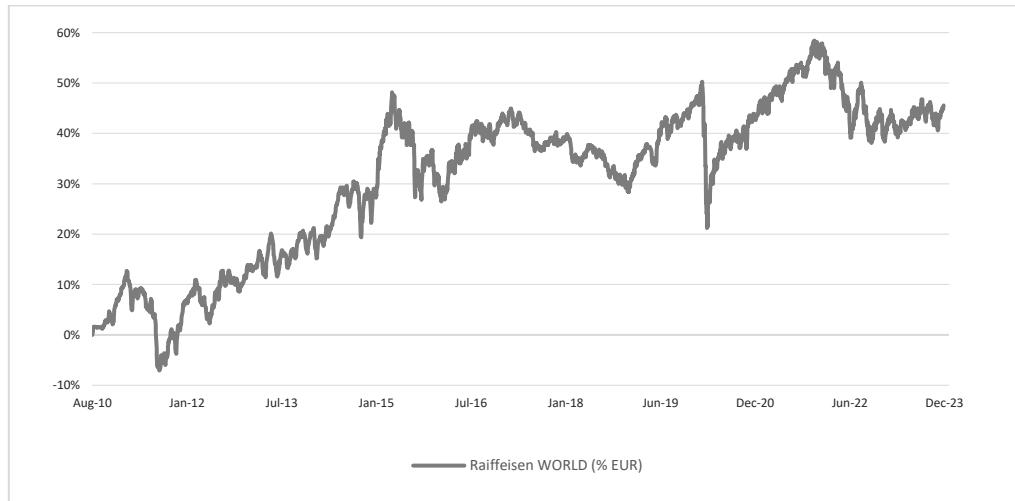
Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

UCITS fond Raiffeisen EURO CASH – novčani fond, ulaganjem u instrumente tržišta novca i novčane depozite kod banaka denominovane u evrima, je ostvario godišnji prinos u evrima od 3,1%, a neto imovina fonda je na kraju 2023. godine porasla čak za oko 80% i iznosila oko 400 miliona evra, a ovaj fond potvrdio poziciju najvećeg investicionog fonda u zemlji.

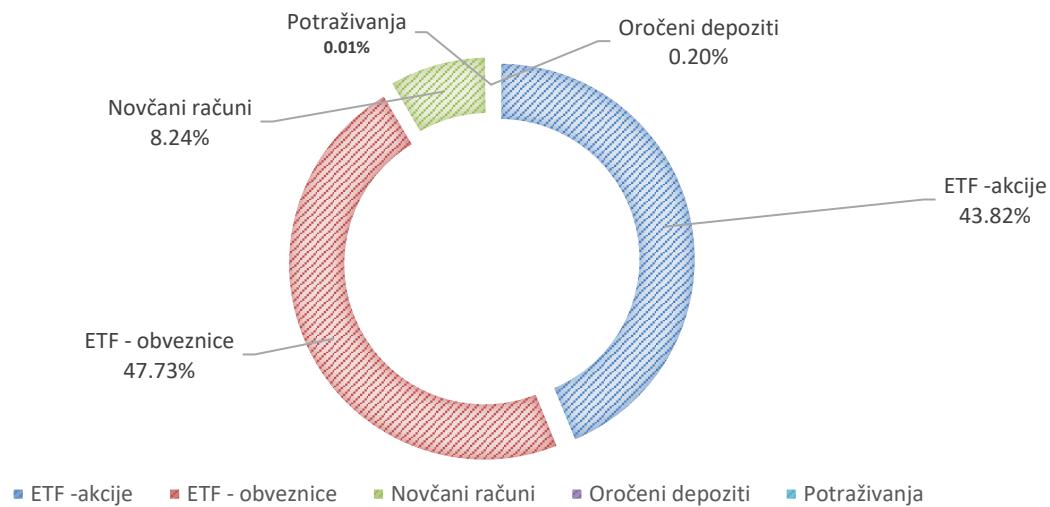

UCITS fond Raiffeisen WORLD organizovan je avgusta 2010. godine kao fond akcija, ali je u septembru 2015. godine promenjena vrsta fonda u balansirani fond, sa strategijom ulaganja u različite klase imovine, odnosno „multi-asset“ strategijom investiranja većinom u akcije i obveznice razvijenih zemalja i zemalja u razvoju, a u cilju ostvarivanja pozitivnog prinosa u dugom roku, ali i uz prihvatanje umerenog rizika. Prinos ovog UCITS fonda je tokom 2023. godine bio pod uticajem pozitivnih kretanja na tržištima ostvarivši godišnji prinos od oko 3% (u evrima), u najvećoj meri od ulaganja u obveznice i američke akcije, a vrednost neto imovine fonda je na kraju godine iznosila približno 10,2 miliona evra.

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

*Kretanje prinosa fonda Raiffeisen WORLD

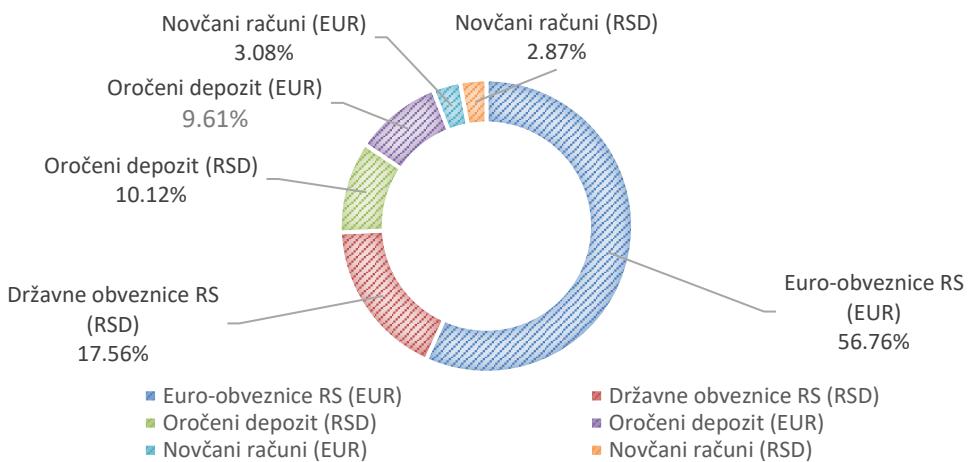
*Struktura ulaganja u fond Raiffeisen WORLD

UCITS fond Raiffeisen BOND, organizovan u septembru 2021. godine kao prihodni, odnosno obveznički UCITS fond, sa ciljem da svojim članovima omogući da ulaganjem u ovaj fond u periodu dužem od godinu dana, i uz prihvatanje umerenog rizika, ostvare pozitivan prinos zaradom od kamata na novčane depozite i promene cena dužničkih hartija od vrednosti i instrumenata tržišta novca u koje je imovina fonda uložena. Fond je u 2023. godini bio pod uticajem očekivanog zaustavljanja podizanja kamatnih stoga i smirivanja inflacije što je pozitivno delovalo na tržište obveznica i dovelo do porasta njihove vrednosti, te je fond u 2023. godini za svoje članove ostvario pozitivan prinos od 9,5% (u evrima), a vrednost neto imovine fonda je na kraju 2023. godine iznosila približno 6,2 miliona evra.

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

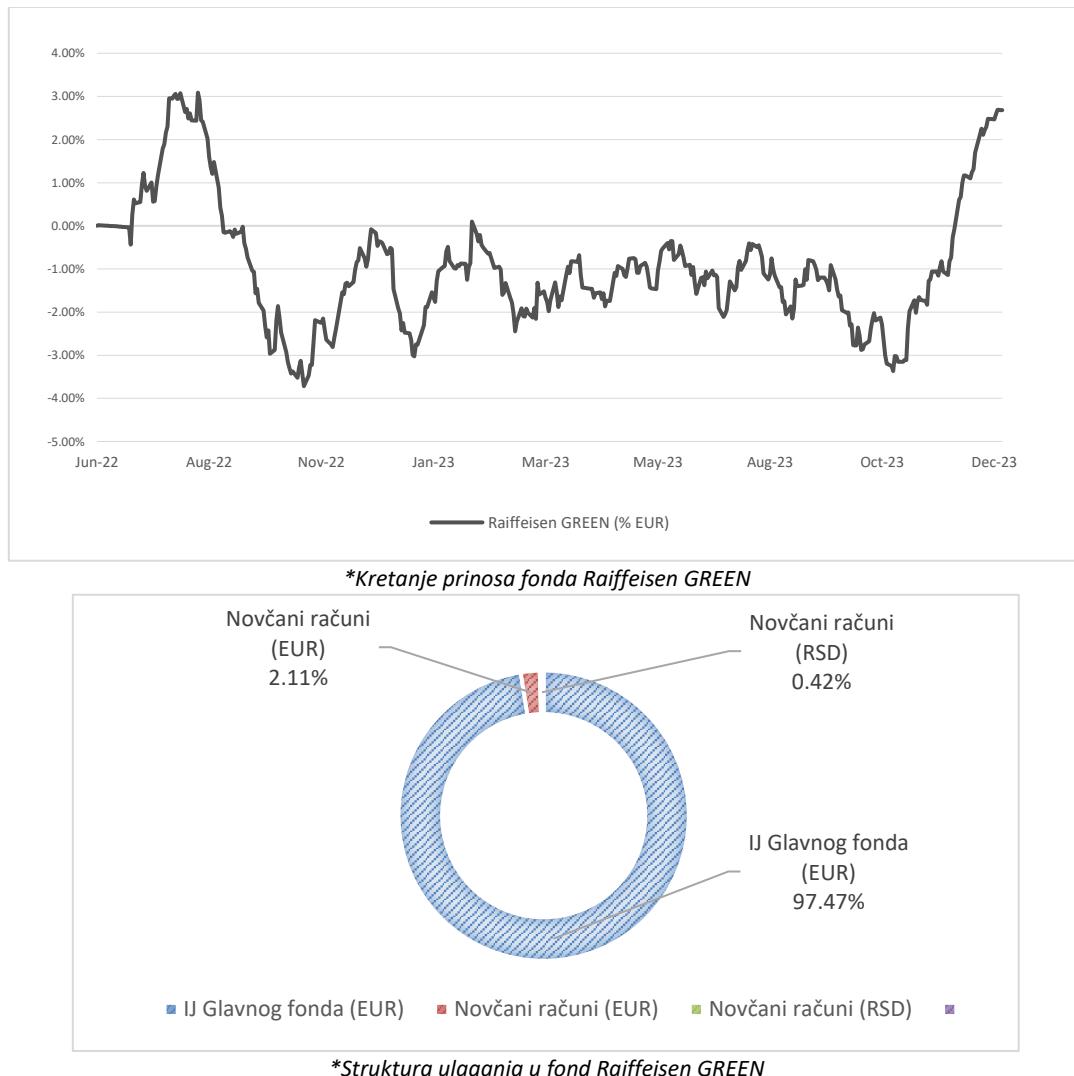

*Kretanje prinosa fonda Raiffeisen BOND

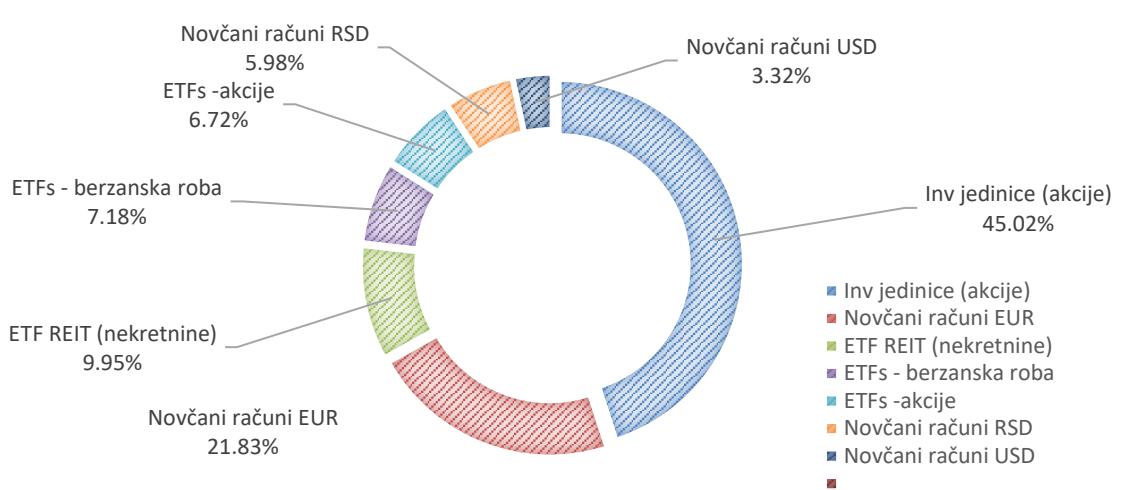
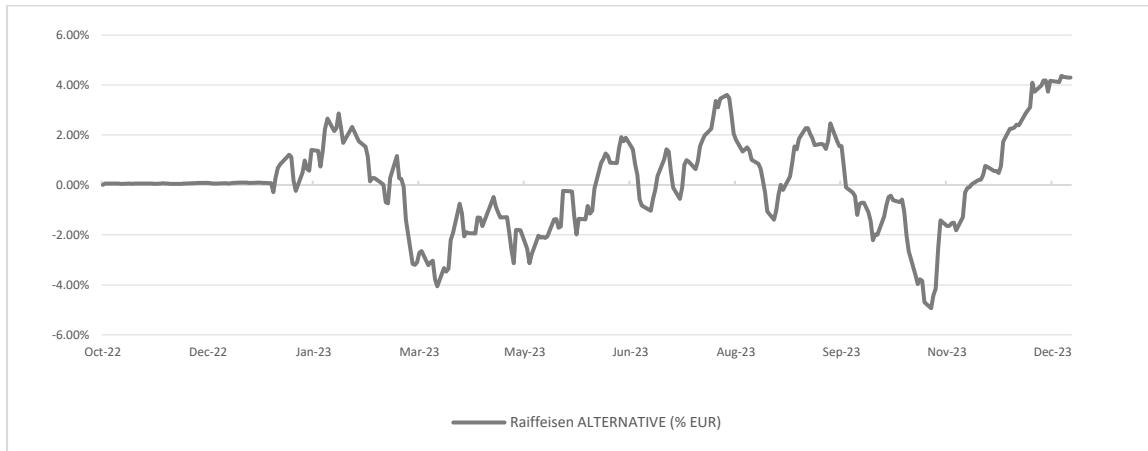
Fond Raiffeisen GREEN, organizovan u junu 2022. godine, kao prvi ESG fond i prvi prateći UCITS fond u Srbiji, sa investicionim ciljem da svojim članovima omogući učešće u ostvarivanju pozitivnog prinosa glavnog UCITS fonda Raiffeisen Sustainable Solid, balansiranog UCITS fonda (kojim upravlja Društvo za upravljanje Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H. Beč, Austrija), a čiji je investicioni cilj ostvarivanje redovnih prihoda od ulaganja u hartije od vrednosti i instrumente tržišta novca izdavalaca koji su ocenjeni kao održivi na osnovu socijalnih, ekoloških i etičkih kriterijuma, tj. ispunjavaju ESG kriterijume. U skladu sa navedenim, fond je posebno pogodan za investitore koji žele stabilna, globalno diversifikovana ulaganja na tržištu kapitala i istovremeno žele da podrže održive poslovne procese koji ispunjavaju ESG kriterijume. Fond je u 2023. godini za svoje članove ostvario godišnji prinos od 5,6% (u evrima), a neto imovina fonda je na kraju 2023. godine iznosila oko 370 hiljada evra.

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

Krajem oktobra 2022. godine društvo za upravljanje je u skladu sa odobrenjem Komisije za hartije od vrednosti Republike Srbije uspešno završilo organizovanje prvog otvorenog alternativnog investicionog fonda sa javnom ponudom **Raiffeisen ALTERNATIVE**. Taj fond je, u skladu sa investicionom politikom, namenjen investitorima koji žele da ostvare pozitivan prinos kroz jedinstveni koncept alternativnog investiranja, izlaganjem globalnom tržištu akcija (koje uz finansijske kriterijume ispunjavaju i ESG kriterijume), kao i kroz investiranje u druge fondove koji ulažu u robe i nekretnine. Fond je u 2023. godini nastavio uspešno sa investicionim aktivnostima i za svoje članove ostvario godišnji prinos od 4,2% (u evrima), a neto imovina fonda je višestruko porasla i na kraju 2023. godine iznosila oko 35 miliona eura.

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

Sa profesionalnim upravljanjem, klijentima Raiffeisen banke omogućio da kroz ulaganje u investicione fondove, ostvare odgovarajući prinos u skladu sa investicionim ciljevima, zavisno od stepena rizika koji su spremni da prihvate i vremenskog horizonta investiranja.

Tokom 2023. godine, Raiffeisen INVEST je kao rezultat uspešne poslovne saradnje sa osiguravajućom kompanijom GRAWE OSIGURANJE ADO BEOGRAD organizovalo dva UCITS fonda rasta vrednosti imovine, odnosno akcijska fonda – GRAWE EQUITY GLOBAL 1 i GRAWE EQUITY GLOBAL 2, koji su namenjeni prodaji GRAWE OSIGURANJE A.D.O BEOGRAD na području životnog osiguranja vezanog za jedinice investicionih fondova kao proizvoda životnog osiguranja, a kod koga je investicioni deo osiguranja vezan za vrednost investicionih jedinica ovih UCITS fondova. Namenjeni su investitorima koji žele da kroz proizvod životnog osiguranja ostvare pozitivan prinos u dugom roku kroz ulaganje u akcije velikih i srednjih kompanija razvijenih zemalja uz fokus na akcije izdavaoca iz Sjedinjenih Američkih Država, Evropske unije i Japana, ali koji su spremni i da prihvate viši rizik. Ukupna neto imovina ovih fondova je na kraju 2023. godine iznosila oko 10,7 miliona evra.

Društvo za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom Raiffeisen Invest d.o.o. Beograd - pregled ključnih aktivnosti (nastavak)

Raiffeisen INVEST planira da i u 2024. godini nastavi sa investicionim aktivnostima kako bi, odgovornim i profesionalnim upravljanjem, klijentima Raiffeisen banke omogućio da kroz ulaganje u investicione fondove, ostvare odgovarajući prinos u skladu sa investicionim ciljevima, zavisno od stepena rizika koji su spremni da prihvate i vremenskog horizonta investiranja.

Raiffeisen Leasing

Lizing industrija je 2023. godine zabeležila rast plasmana, posebno u segmentu putničkih i lakih dostavnih vozila.

Raiffeisen Leasing je pratio razvoj lizing industrije, gde je pre svega bio usmeren na finansiranje vozila i tokom 2023. godine postigao ukupnu vrednost novih plasmana u vrednosti od 115.22 miliona evra.

Raiffeisen Leasing je tokom 2023. godine pokazao jasnu opredeljenost ka negovanju i razvijanju dugoročnih odnosa sa svojim klijentima, što se ogleda u konstantnom unapređenju proizvoda i usluga. Kako bi svojim klijentima ponudio još atraktivnije uslove, Raiffeisen Leasing je posebnu pažnju posvetio daljem jačanju partnerskih odnosa sa mrežom najznačajnijih dilerova, kao i razvijanju strateške saradnje sa najprodavanijim automobilskim brendovima u Srbiji kroz niz zajedničkih akcija.

Takođe, posebna pažnja usmerena je na konstantno unapređenje procesa sa ciljem povećanja efikasnosti i smanjenja troškova.

Društveno odgovorno ponašanje je princip ugrađen u strategiju poslovanja, budući da Raiffeisen Leasing želi da etički i odgovorno pristupi svim segmentima društva, poslovne zajednice i okoline u kojoj posluje. Pomoć je uvek usmerena ka institucijama i pojedincima kojima je najpotrebnija.

Društvo ulaže napore u cilju očuvanja zdravog okruženja u kome posluje, tako da se vodi računa o uštedi energije, reciklaži papira i elektronskog otpada. Pitanje poslovne etike je takođe veoma važno i zato su osnovni principi našeg poslovanja transparentnost i etičnost u radu, kvalitetna usluga i konstantna briga o klijentima, uz poštovanje važeće regulative i integriteta konkurenčije.

Raiffeisen Leasing intezivno radi na unapređenju svih internih procesa u različitim oblastima, posebno u delu razvoja softverskih alata koji su klijentski orijentisani, a u cilju optimizacije i digitalizacije procesa.

Očuvanje jedne od vodećih pozicija na tržištu, postizanje optimalnog balansa između rasta obima poslovanja i održavanja troškova rizika i profitabilnosti na adekvatnom nivou, jačanje saradnje sa postojećim klijentima, dilerima i osiguravajućim kućama, te stalno unapređenje i kreiranje proizvoda u skladu sa visokim standardima, predstavljaju ključne ciljeve koje je Raiffeisen Leasing odredio za 2024. godinu.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja

Konsolidovani bilans uspeha za 2023. godinu

U nastavku su prikazane ključne pozicije konsolidovanog bilansa stanja i konsolidovanog bilansa uspeha, koje su od ključnog značaja za razumevanje finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe.

<u>U hiljadama RSD</u>	Napomena	2023.	2022.
Prihodi od kamata	6, 3(b)	34.198.182	18.771.752
Rashodi kamata	6, 3(b)	(2.602.568)	(1.461.943)
<i>Neto prihod po osnovu kamata</i>		31.595.614	17.309.810
Prihodi od naknada i provizija	7, 3(c), 2(i)	20.054.443	16.492.307
Rashodi naknada i provizija	7, 3(c), 2(i)	(6.142.387)	(4.794.917)
<i>Neto prihod po osnovu naknada i provizija</i>		13.912.056	11.697.390
Neto dobita po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	5, 3(d)	245.879	2.325.698
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3(j)	(301.334)	(379.957)
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	3(e)	569.305	(1.830.752)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorenih valutne klausule	8, 3(a), 2(i)	118.767	84.184
Neto rashod po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9, 3(j)	(2.926.699)	(2.313.173)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	10	248.955	130.561
Ostali poslovni prihodi	10	216.357	157.146
<i>Ukupan neto poslovni prihod</i>		43.678.900	27.180.906
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11, 20, 21, 3(y)	(6.327.857)	(6.144.930)
Troškovi amortizacije	3(h), 3(p), 3(q)	(2.035.180)	(1.901.000)
Ostali prihodi	12.1	629.798	700.364
Ostali rashodi	12.2	(9.508.822)	(7.284.102)
Dobitak pre oporezivanja		26.436.839	12.551.238
Porez na dobitak	13, 3(i)	(3.915.689)	(1.811.597)
Dobitak/ (gubitak) po osnovu odloženih poreza	13, 3(i)	(36.685)	49.054
Dobitak nakon oporezivanja		22.484.465	10.788.695
Dobitak koji pripada matičnom entitetu		22.484.465	10.788.695
Dobitak koji pripada vlasnicima bez prava kontrole		-	-

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembar 2023. godine

U hiljadama RSD	Napomena	31.12.2023.	31.12.2022.
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14, 3(k)	134.518.611	137.789.502
Potraživanja po osnovu derivata	15, 3(l)	57.591	52.048
Hartije od vrednosti	16, 3(l), 3(o)	96.743.682	95.631.346
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17, 3(l), 3(n)	65.704.139	22.667.243
Krediti i potraživanja od komitenata	18, 3(l), 3(n)	356.129.740	384.745.529
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(k), 3(n), 4(c)	596.925	166.249
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	19	137	137
Nematerijalna imovina	22, 3(p)	1.731.267	3.108.273
Nekretnine, postrojenja i oprema	20, 3(h), 3(q)	8.167.551	8.701.872
Investicione nekretnine	21	52.453	66.829
Odložena poreska sredstva	23, 3(i)	766.011	696.164
Ostala sredstva	24	1.503.262	2.148.168
Ukupno aktiva		665.971.370	655.773.359
Pasiva			
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	3(l)	60.860	94.536
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25, 3(s)	15.466.397	29.447.116
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	26, 3(s)	542.104.777	538.427.371
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(l), 3(m)	1.217.435	1.273.246
Subordinirane obaveze	27	9.077.883	9.044.765
Rezervisanja	28, 3(t)	3.241.945	3.095.278
Tekuće poreske obaveze	13, 3(i)	2.242.902	876.709
Ostale obaveze	29	5.529.735	5.939.959
Ukupno obaveze		578.941.934	588.198.979
Akcijski kapital	30, 3(v)	27.466.158	27.466.158
Dobitak	30, 3(v)	22.639.747	10.872.128
Rezerve	30, 3(v)	36.923.531	29.236.094
Ukupno kapital		87.029.436	67.574.380
Ukupno pasiva		665.971.370	655.773.359

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Prihodi od kamata		
Narodna Banka Srbije	2.308.859	284.383
Banke		
- domaće	327.722	51.419
- strane	879.621	300.723
Privreda	17.106.419	6.912.253
Javni sektor	6	2.919
Stanovništvo	10.655.531	9.349.411
Hartije od vrednosti	2.784.083	1.813.371
Strana lica	135.941	57.273
	34.198.182	18.771.752
Rashodi od kamata		
Banke		
- domaće	(39.277)	(123.759)
- strane	(1.580.322)	(980.656)
Privreda	(414.268)	(113.093)
Javni sektor	(113.594)	(22.681)
Stanovništvo	(55.360)	(89.729)
Hartije od vrednosti	(111.717)	(105.924)
Strana lica	(288.030)	(26.101)
	(2.602.568)	(1.461.943)
Neto prihod po osnovu kamata	31.595.614	17.309.810

U prihodima od kamate za 2023. godinu sadržan je i prihod od naknada koje čine integralni deo efektivne kamatne stope u iznosu od RSD 569.247 hiljada (2022.: RSD 391.923 hiljada)

Neto prihod po osnovu naknada i provizija obuhvata:

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2023. godinu

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

U hiljadama RSD	2023.	2022.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade od zastupanja u osiguranju	394.779	515.062
Naknade po osnovu korišćenja kartica i održavanje tekućih računa	4.805.432	3.458.918
Naknade po osnovu platnog prometa	2.033.277	2.979.287
Naknade po osnovu garancija	693.498	593.770
Naknade za nostro i loro dozname	987.767	813.335
Naknade za odobravanje, obradu i administriranje (OL)	327.982	184.783
Naknade od učešća u prodaji na POS terminalima	1.337.332	795.108
Naknade za troškove opomena	122.613	109.978
Naknade za gotovinske uplate/isplate	30.053	28.774
Naknade po osnovu posredovanja-lizing i inv.fondovi	-	195.022
Naknade za usluge trgovanja HoV	50.100	36.064
Naknade za Kreditni biro	56.666	47.591
Ostale naknade i provizije	1.621.119	1.110.929
Prihodi nastali u realizovanim transakcijama kupovine i prodaje deviza	<u>7.593.825</u>	<u>6.853.325</u>
	<u>20.054.443</u>	<u>16.492.307</u>
 U hiljadama RSD		
Rashodi naknada i provizija		
Naknade po osnovu platnog prometa u zemlji	(429.560)	(305.423)
Naknade po osnovu platnog prometa u inostranstvu	(2.912.772)	(1.832.071)
Naknade po osnovu osiguranja kredita	(226.435)	(133.618)
Naknade po osnovu MIGA i ostalih garancija	(204.678)	(92.459)
Naknade za Kreditni biro	(87.223)	(75.099)
Naknada za slanje SMS poruka klijentima	(72.113)	(47.290)
Ostale naknade i provizije	(236.815)	(511.629)
Naknade po osnovu ugovora o posredovanju	(342.935)	(242.698)
Rashodi od realizovanih transakcija kupovine i prodaje deviza	<u>(1.629.856)</u>	<u>(1.554.630)</u>
	<u>(6.142.387)</u>	<u>(4.794.917)</u>
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	<u>13.912.056</u>	<u>11.697.390</u>

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Neto prihod/(rashod) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava	14.121.302	12.634.333
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	2.219.669	1.818.642
Prihodi od naplaćene kamate po obezvređenim kreditima	80.218	37.146
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	695.055	561.943
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	14.457	-
	17.130.701	15.052.064
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi obezvređenja finansijskih sredstava	(16.256.450)	(15.141.354)
Rashodi obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(2.168.304)	(2.107.184)
Rashodi po osnovu obezvređenih kredita	(131.080)	(52.273)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(32.488)	(64.237)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(1.469.078)	(189)
	(20.057.400)	(17.365.237)
Neto prihod/(rashodi) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
	(2.926.699)	(2.313.173)

Narodna banka Srbije je u cilju ostvarenja stabilnosti finansijskog sistema, 11.09.2023. godine donela Odluku o privremenim merama za banke koje se odnose na stambene kredite fizičkim licima. Odlukom je definisano privremeno ograničenje nominalnih kamatnih stopa na stambene kredite sa promenljivom kamatnom stopom i povučenim iznosom do EUR 200 hiljada. Ograničenje nominalne kamatne stope biće na snazi 15 meseci, počev od oktobra 2023. godine do 31.12.2024. (15 meseci).

NBS je uvela ograničenja na nominalne kamatne stope i to:

- Za stambene kredite odobrene do 30.07.2022. godine: nominalna kamatna stopa je ograničena na 4,08%, što predstavlja prosečnu ponderisanu kamatnu stopu na stambene kredite u Republici Srbiji na dan 31.07.2022. za 30%;
- Za stambene kredite odobrene u periodu od 31.07.2022. godine do dana stupanja na snagu Odluke: Ukoliko je početna nominalna stopa veća od 4,08%, klijenti će plaćati kamatu po stopi od početnog anuiteta do 31.12.2024. godine, odnosno promena referentne stope od 31.07.2022 neće se uzeti u obzir.

Ova privremena mera odnosi se samo na klijente koji koriste prvi stambeni kredit. U slučaju pada nominalne kamatne stope ispod limita definisanog od strane NBS, banka je dužna da odredi kamatnu stopu u skladu sa odredbama ugovora o kreditu.

Za stambene kredite odobrene nakon stupanja na snagu Odluke primenjivaće se:

- stambeni krediti sa promenljivom kamatnom stopom: marža ne može biti veća od 1,1% do 31.12.2024.
- stambeni krediti sa fiksnom kamatnom stopom: nominalna kamatna stopa ne može biti veća od 5,03%.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Pored toga, NBS je definisala da se prevremena otplata stambenih kredita može izvršiti bez plaćanja naknade za prevremenu otplatu. Ova mera se odnosi na stambene kredite sa fiksnom kao i na stambene kredite na promenljivom kamatnom stopom.

Privremena mera NBS je prouzrokovala promenu novčanih tokova postojećih kredita, a po tom osnovu, Grupa je obračunala i proknjizila modifikaciju u iznosu od RSD 1.468.304 hiljada. Obračunati gubitak, banka će amortizovati u toku 15 meseci a u skladu sa preporukom NBS.

U toku 2022. godine Grupa nije imala evidentirane modifikacije usled promene u budućim tokovima u otplatnim planovima zajmova.

Neto dobici/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti obuhvataju:

U hiljadama RSD	2023.	2022.
Neto dobitak od prodaje finansijskih instrumenata	248.955	130.561
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti	248.955	130.561

Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2023.	2022.
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	4.224	8.816
Prihodi od refundacije troškova za osiguranje kredita	223	34
Prihodi od prodaje mat. vred. stečenih naplatom. potraživanja	767	22.874
Ostali poslovni prihodi	211.143	125.422
Ukupno	216.357	157.146

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2023.	2022.
Troškovi zarada	4.401.890	4.373.685
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1.777.345	1.553.375
Rashodi rezervisanja za bonus. penzije. godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	543.603	367.558
Prihodi od ukidanja rezervisanja za bonus. penzije. godišnje odmore	(394.981)	(204.883)
Ostali lični rashodi	-	55.194
Ukupno	6.327.857	6.144.930

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Ostali rashodi obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Troškovi zakupnine	53.955	73.514
Troškovi doprinosa na teret poslodavca	827.602	655.671
Troškovi reklame i propagande	265.802	262.419
Troškovi održavanja stalnih sredstava	1.301.967	1.335.400
Ostali nematerijalni troškovi	922.990	583.552
Troškovi stručnog ospozobljavanja radnika	19.144	53.589
Troškovi kancelarijskog materijala	75.079	41.636
Troškovi intelektualnih usluga i revizije	792.373	906.106
Troškovi poštarine i iznajmljivanja linija	223.341	172.955
Troškovi čuvanja imovine	185.662	169.646
Ostali materijalni troškovi i usluge	350.639	153.399
Troškovi službenih putovanja – dnevnice i ostali troškovi	47.097	52.062
Troškovi PTT usluga	59.512	151.546
Troškovi ostalog materijala	304.855	379.440
Troškovi premija osiguranja	1.569.460	1.281.128
Troškovi poreza	137.884	165.019
Troškovi dovodenja u funkciju poslovnog prostora	17.895	79.969
Troškovi reprezentacije	95.887	53.991
Troškovi članarina	7.755	53.977
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava, investicionih nekretnina i nematerijalnih ulaganja	1.268.205	-
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	484.029	377.903
Ostalo	497.689	281.180
Ukupno	9.508.822	7.284.102

Iznos od RSD 484.029 hiljada se odnosi na rezervisanja za sudske sporove (napomene 26.4 i 29.2).

Porez na dobitak se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Porez na dobitak	3.915.689	1.811.597
Dobitak / (gubitak) od kreiranja odloženog poreskog sredstva i smanjenja odloženih poreskih obaveza	(36.685)	(49.054)
Ukupno	3.952.374	1.762.543

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Dinarska novčana sredstva		
Žiro račun	61.124.713	47.089.964
Blagajna	8.201.264	7.920.124
Depoziti viškova novčanih sredstava		7.000.000
	69.325.977	62.010.088
Novčana sredstva u stranoj valuti		
Obavezna rezerva	47.421.925	55.070.058
Blagajna	17.770.613	20.713.622
Novčana sredstva na računu kod CRHoV	96	8
	65.192.634	75.783.688
Minus: Ispravka vrednosti	-	(4.274)
Stanje na dan 31. decembar	134.518.611	137.789.502

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	4.274	6
Rashod	4.992	4.607
Ukidanje	(9.266)	(334)
Kursne razlike	-	(5)
Stanje na dan 31. decembar	-	4.274

Hartije od vrednosti obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Obveznice stranih finansijskih institucija	19.395.894	19.348.244
Obveznice drugih banaka	9.339.671	11.883.287
Obveznice -Ministarstva finansija RS	67.274.121	63.639.212
Obveznice -Ministarstva finansija RS. konverzija kredita iz CHF u EUR	794.415	794.480
Minus: Ispravka vrednosti	(60.419)	(33.877)
Stanje na dan 31. decembar	96.743.682	95.631.346

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti hartija od vrednosti su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	33.877	12.384
Rashod	57.667	40.455
Ukidanje	(31.081)	(18.950)
Kursna razlika	(44)	(12)
Stanje na dan 31. decembar	60.419	33.877

Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
<u>Devizni računi - Raiffeisen Bank International A.G.</u>		
Devizni računi ostalih banaka	1.395.989	2.781.562
Krediti po repo transakcijama	1.606.791	5.870.876
Overnight	60.000.000	10.004.634
Investicioni krediti	820.216	-
Ostali krediti i plasmani	11.150	-
Depoziti u stranoj valuti	229.557	2.385.129
Minus: Ispravka vrednosti	1.642.256	1.652.273
Stanje na dan 31. decembar	65.705.959	22.694.474
	(1.820)	(27.231)

Promene na ispravkama vrednosti kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija su prikazane kao što sledi:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
<u>Grupna ispravka vrednosti S2</u>		
Stanje na dan 1. januar	26.419	553
Rashod	46.627	28.720
Ukidanje	(71.226)	(2.016)
Ostalo	-	(26)
Stanje na dan 31. decembar	1.820	(27.231)

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Krediti i potraživanja od komitenata obuhvataju:

U hiljadama RSD	2023.			31.12.2022.
	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto	
Devizni računi i čekovi u stranoj valuti	9.591	-	9.591	1.948
Krediti po transakcionim računima	7.442.940	349.508	7.093.432	8.560.511
Potrošački krediti	6.622.747	115.472	6.507.275	7.020.657
Krediti za likvidnost i obrtna sredstva	105.947.113	1.765.215	104.181.898	121.080.676
Investicioni krediti	55.744.191	993.744	54.750.447	63.346.085
Stambeni krediti	67.819.257	1.559.856	66.259.401	67.583.499
Gotovinski krediti	52.994.368	3.446.884	49.547.484	58.659.757
Ostali krediti i kreditne kartice	25.542.981	588.050	24.954.931	27.145.818
Krediti po osnovu finansijskog lizinga	26.325.208	548.060	25.777.148	25.608.953
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	4.991.539	3.342	4.988.197	4.002.463
Potraživanja po osnovu faktoringa sa pravom regresa	312.666	5.462	307.204	654.751
Ostali plasmani i eskont menica	202.901	5.703	197.198	458.386
Krediti za plaćanje uvoza roba i usluga iz inostranstva	13.001.143	1.447.709	11.553.434	11.139.373
Dati depoziti	2.101	1	2.100	208.382
	366.958.746	10.829.006	356.129.740	395.471.259
Minus: Ispravka vrednosti	(10.829.006)			(10.752.730)
Stanje na dan 31. decembar	356.129.740			384.745.529

Promene na ispravkama vrednosti kredita i potraživanja od komitenata su prikazane kao što sledi:

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Grupna ispravka vrednosti S-3		
Stanje na dan 1. januar	4.141.314	3.940.067
Rashod	7.818.811	4.208.434
Ukidanje	(4.537.519)	(3.438.898)
Otpis i isknjižavanje	(1.247.692)	(591.000)
Kursne razlike	(6.618)	(3.103)
Ostalo	(122.692)	25.814
	6.045.604	4.141.314
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	912.523	558.177
Rashod	2.560.493	1.783.778
Ukidanje	(2.198.911)	(1.393.538)
Ostalo	(46.413)	(33.757)
Kursne razlike	1.293	(2.137)
	1.228.985	912.523
Grupna ispravka vrednosti S-2		
Stanje na dan 1. januar	5.698.893	2.566.352
Rashod	5.996.584	9.450.346
Ukidanje	(8.141.034)	(6.247.546)
Otpis	(26)	(71)
Ostalo	-	(70.188)
Kursna razlika	-	-
	3.554.417	5.698.893
Stanje na dan 31. decembar	10.829.006	10.752.730
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate:		
U hiljadama RSD	2023.	2022.
Asocijacije lizing kompanija	107	107
Humanitarni fond „Budimir Kostić“	30	30
	137	137
Minus : Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan 31. decembar	137	137

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Zemljište i građevinski objekti	4.386.427	4.415.365
Oprema	2.090.661	2.143.555
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	28.217	57.569
Oprema uzeta u lizing	1.662.246	2.085.383
Stanje na dan 31. decembar	8.167.551	8.701.872

Nematerijalna imovina obuhvata:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Godwill	-	1.145.279
Patenti i licence	1.242.850	1.261.565
Ostala nematerijalna ulaganja	488.417	701.430
Stanje na dan 31. decembar	1.731.267	3.108.274

Ostala sredstva obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Potraživanja za naknade platnog prometa i druge nekreditne usluge	112.504	90.118
Potraživanja po osnovu prodaje	2.569	2.641
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	6.033	157.920
Potraživanja od zaposlenih	44.438	33.344
Potraživanja po osnovu isplaćenih bolovanja	27.513	22.118
Prolazni i privremeni računi	353.355	867.232
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	249.820	108.316
Potraživanja u obračunu	11.159	14.084
Razgraničeni prihodi kamata	2	46.791
Razgraničeni troškovi	331.755	488.379
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	344.359	256.256
Sredstva stečena naplatom potraživanja	150.718	172.457
Inventar u upotrebi	2.017	2.017
	1.636.242	2.261.673
Minus: Ispravka vrednosti	(132.979)	(113.506)
Stanje na dan 31. decembar	1.503.263	2.148.167

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti ostalih sredstava su prikazane kao što sledi:

	2023.	2022.
<u>U hiljadama RSD</u>		
<u>Pojedinačna ispravka vrednosti S-3</u>		
Stanje na dan 1. januar	62.019	89.543
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	62.019	89.543
Rashod	70.580	27.808
Ukidanje	(16.233)	(9.372)
Otpis	(34.477)	(45.960)
Kursne razlike	(3)	-
Ukupno	81.886	62.019
<u>Grupna ispravka vrednosti S-2</u>		
Stanje na dan 1. januar	36.656	26.076
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	36.656	26.076
Rashod	124.609	63.941
Ukidanje	(117.076)	(53.361)
Kursna razlika	1	-
Ukupno	44.190	36.656
<u>Grupna ispravka vrednosti S-1</u>		
Stanje na dan 1. januar	14.831	2.153
Korekcija početnog stanja		
Stanje na dan 1. januar	14.831	2.153
Rashod	3.978	10.861
Ukidanje	(14.488)	(278)
Ostalo	2.582	2.094
Kursna razlika	-	1
Ukupno	6.903	14.831
Stanje na dan 31. decembar	132.979	113.506

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Sredstva stečena naplatom potraživanja obuhvataju:

	2023.		2022.	
	Površina (m ²)	Vrednost	Površina (m ²)	Vrednost
Smederevska Palanka. Neznanog junaka br. 47 – poslovno-stambeni prostor	275	5890	275	5.890
Novi Sad. Jovana Dučića 35 objekat za fiz. kul. ten.tereni	-	-	-	-
Jagodina, Poslovni prostor br. 62	65	2.406	65	2.406
Borča, Njiva II klase, parcela 2980/2.	3.167	22.375	3.167	22.375
Borca, Njiva II klase, parcela 2979.	4.917	34.739	4.917	34.739
Jagodina, Lokal 12, Sarina međa2	92	705	92	705
Borča, Njiva II klase, parcela 2980/1.	4.007	23.550	4.007	23.550
Jagodina, lokal 13, Vojvođanska bb2	94	1.176	94	1.176
Subotica, Njive i zemljište pod zgradom	10.785	1.041	10.785	1.041
Kovačica, Njiva I klase 4198m2	4.198	4.468	4.198	4.468
St.Pazova, uslužno servisni centar2	-	-	4.519	14.483
Ćuprija, stan br. 1, Knjaza Miloša2	-	-	55	2.154
Kragujevac, porodična stambena zgrada br3, Luja Pastera br12	424	21.488	424	21.488
Novi Sad, Tekelijina 14	83	4.563	83	4.563
Arilje, stambena zgrada, parcela 801/1	79	2.156	79	2.156
Bački Monoštor, Porodična zgrada, Zagrebačka 104	144	823	144	823
Futog, porodična kuća, Zmaj Jovina 49	-	-	282	3.287
Paraćin, Poslovni prostor,	2.000	4.222	2.000	4.222
Bošnjane, porodična zgrada 168m ² , pomoćna zgrada 24m ²	24	1.370	24	1.370
Bošnjane, kuća, posl. zgrada 223m ²	223	825	223	825
Bošnjane, zemljište uz zgradu 500m ² i njiva 1301m ²	1.801	264	1.801	264
Bošnjane, njiva 8030m ²	8.030	588	8.030	588
Paraćin, Vidovdanska 4, poslovni prostor 594 i pašnjak 5232m ²	5.826	7.779	5.826	7.779
Paraćin, Vidovdanska 4, poslovni prostor 674m ² i pašnjak 1702m ²	2.376	8.183	2.376	8.183
Ub, Kralja Petra I 58, poslovni prostor - lokal	47	2.106	47	2.106
S.Mitroivca,Salaš Noćajski, stamb.zgrada ,pom.zgrada, voćnjak, S.Mtirovica	-	-	464	1.603
S.Mitrovica, Salaš Noćajski,njiva 865m ²	-	-	865	133
S.Mitrovica, Salaš Noćajski, voćnjak 523m ²	-	-	523	80
	48.657	150.718	55.365	172.457
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 1. januar		2.172		78
Rashod		2.582		2,094
Stanje na dan 31. decembar		4.754		2,172

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci obuhvataju:

U hiljadama RSD	2023.			2022.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po transakcionih depozita	1.722.786	521.172	2.243.958	1.471.998	881550	2.353.548
Obaveze po namenskim depoz.	10.000	8.310	18.310	10.062	103.587	113.649
Obaveze po ostalim depozitima	1.446.157	1.465	1.447.622	407.056	14.063.290	14.470.346
Obaveze po overnight-a dep.	-	-	-	10.937	-	10.937
Krediti po REPO transakcijama	-	-	-	5.362.089	-	5.362.089
Obaveze po osnovu kredita	-	11.330.553	11.330.553	-	6.272.878	6.272.878
Obaveze po osnovu ostalih fin.obaveza	5.361	124.660	130.021	11.629	852.040	863.669
Stanje na dan 31. decembar	3.184.304	12.282.093	15.466.397	7.273.771	22.173.345	29.447.116

Obaveze po osnovu kredita obuhvataju:

	2023.		2022.	
	u hilj. EUR	u hilj. RSD	u hilj. EUR	u hilj. RSD
Council of EDB	2.500	292.959	6.500	762.596
EIB*	40.380	4.731.470	516	60.514
Raiffeisen Sofija	-	-	-	-
Raiffeisen banka				
Budimpesta	3.020	353.923	6.000	703.934
KFW bank	34.992	4.100.155	10.000	1.173.224
Raiffeisen Bank International	15.071	1.765.930	29.990	3.518.528
	95.963	11.244.437	53.006	6.218.796
Unapred plaćeni troškovi odobrenja kredita/ ukalkulisana kamata	735	86.116	461	54.082
Stanje na dan 31. decembar	96.698	11.330.553	53.467	6.272.878

Dugoročni krediti odobreni Grupi odobreni su sa rokom otplate od 1 do 10 godina uz margine od 0% do 4.16 % na godišnjem nivou.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

	2023.			2022.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po osnovu transakcionih depozita	191.772.466	296.264.563	488.037.029	166,992,767	279,530,779	446,523,546
Obaveze po osnovu štednih depozita	606.024	33.018.444	33.624.468	904,048	62,443,781	63,347,829
Obaveze po osnovu depozita za date kredite	186.717	1.646.903	1.833.620	483,012	3,457,423	3,940,435
Obaveze po osnovu namenskih depozita	430.345	6.318.038	6.748.383	596,564	6,992,483	7,589,047
Obaveze po osnovu ostalih depozita	4.363.745	1.682.793	6.046.538	3,316,939	7,279,065	10,596,004
Obaveze po osnovu overnight-a	-	-	-	794,196	-	794,196
Obaveze po osnovu kredita	-	2.950.893	2.950.893	-	3,958,149	3,958,149
Obaveze po osnovu ostalih fin. obaveza	104.489	2.759.357	2.863.846	36,077	1,642,088	1,678,165
Stanje na dan 31. decembar	197.463.786	344.640.991	542.104.777	173,123,603	365,303,768	538,427,371

Obaveze po osnovu kredita u iznosu od RSD 2.934.868 hiljada (2022: RSD 3.258.433 hiljada) se odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija Republike Srbije po osnovu APEX krediti sa rokom dospeća najkasnije do 2030 godine. Kamatna stopa se za najveći broj partija utrđuje na nivou tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a plus marginata koja se kreće u intervalu 0.277% do 1.38%. Za jednu partiju kredita definisana je fiksna kamatna stopa od 3.985%. Krediti se vraćaju u jednakim godišnjim i polugodišnjim tranšama

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Grupa je u 2023. godini samo u izuzetnim situacijama plaćala kamatu do 4.8% na dinarske depozite i do 3.9% na devizne depozite pošto je pored toga opcionalno nudila i usluge Raiffeisen Invest Cash fonda gde su ostvareni prinosi na dinarske depozite bili 4.4% i za devizne depozite 3.1%.

U 2023. godini Grupa nije nudila oročene depozite malim preduzećima i preduzetnicima i na iste nije plaćana kamata. ali je opcionalno nudila plasman u UCITS fondove Raiffeisen CASH i Raiffeisen EURO CASH koji su ostvarili prinos oko 4.4% u dinarima. odnosno oko 3.1% u evrima.

Na devizna sredstva stanovništva položena na devizne tekuće račune banka nije obračunavala i isplaćivala kamatu, osim na depozite u valutu EUR položene na štedne račune po viđenju otvorene pre 2015. godine, po stopi od 0.1% na godišnjem nivou.

Na dinarska sredstva stanovništva položena na dinarske tekuće račune i štedne račune po viđenju Grupa nije obračunavala kamatu.

Kratkoročni dinarski depoziti stanovništva oročeni na 12 meseci imali su godišnju kamatnu stopu od 1.00%. U Nedelji štednje, koja je trajala od 31.10. do 31.12.2023., Grupa je ugovarala depozite na 12 meseci u valuti RSD sa kamatnom stopom 4.00% i u valuti EUR sa kamatnom stopom 2.5%. Svi drugi oblici dinarske i devizne oročene štednje, i kratkoročne i dugoročne. povučeni su iz ponude banke 2016. godine.

Na dinarske i devizne depozite položene na oročene račune otvorene pre 2016. Godine, koji su imali mogućnost više sukcesivnih uplata i automatskog reorodenja, obračunavana je kamata po stopi od 0.11% za depozite u valuti EUR, odnosno 0.01% u slučaju depozita u drugim valutama, bez obzira na rok oročenja.

Na depozite stanovništva koji su migrirani iz RBA banke, Grup je obračunavala kamatnu stopu na oročenja u valutama: RSD od 0.6% do 5% i EUR od 0.1% do 1.9 %..

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Rezervisanja imaju sledeću strukturu:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Rezervisanja za beneficije zaposlenih		
- rezervisanja za otpremnine	430.154	266.010
- rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	101.057	175.141
- ostala rezervisanja - kratkoročna (bonus. godišnji odmori)	343.049	324.045
	874.260	765.196
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	1.033.270	1.132.592
Rezervisanja za sudske sporove	1.306.921	1.144.729
Ostala rezervisanja za obaveze	27.494	52.761
Stanje na dan 31. decembar	3.241.945	3.095.278

Promene na rezervisanjima za beneficije zaposlenih:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januar	756.196	564.640
Nova rezervisanja	434.202	415.555
Ukidanje rezervisanja	(379.062)	(210.264)
Aktuarski dobici/gubici	73.660	-
Ispлате	(10.736)	(4.735)
Stanje na dan 31. decembar	874.260	765.196

Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januar	1.132.592	807.879
Nova rezervisanja	2.161.454	2.154.806
Ukidanje rezervisanja	(2.259.852)	(1.829.091)
Kursne razlike	(924)	(1.002)
Stanje na dan 31. decembar	1.033.270	1.132.592

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od RSD 1.033.270 hiljada (31. decembar 2022: RSD 1.132.592 hiljada) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim statkama.

Promene na rezervisanjima za sudske sporove su prikazane u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januar	1.144.729	1.034.792
Nova rezervisanja	567.620	790.738
Ukidanje rezervisanja	(5.721)	(255.831)
Korišćenje rezervisanja	(399.707)	(424.970)
Stanje na dan 31. decembar	1.306.921	1.144.729

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Promene na ostalim rezervisanjima za obaveze su prikazana u narednoj tabeli:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januar	52.761	61.061
Nova rezervisanja	749	14.457
Ukidanje rezervisanja	(691)	
Korišćenje rezervisanja	(26.016)	(22.066)
Stanje na dan 31. decembar	27.494	52.761

Ostale obaveze obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Obaveze za naknadu	7.161	6.180
Obaveze prema dobavljačima	122.778	129.907
Obaveze po osnovu primljenih avansa	294.320	560.943
Obaveze po osnovu lizinga (Napomene 20)	1.696.100	1.168.018
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	175.342	1.107.567
Obaveze u obračunu	488.289	529.863
Prolazni i privremeni računi	1.552.775	805.986
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		641.854
Obaveze za porez na dodatu vrednost	105.107	115.094
Obaveze za druge poreze i doprinose	3.360	3.422
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	480.515	249.232
Unapred naplaćena kamata	274.642	108.420
Unapred naplaćena naknada	322.263	251.982
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	7.082	261.491
Stanje na dan 31. decembar	5.529.734	5.939.959

Kapital Grupe se sastoji od:

<u>U hiljadama RSD</u>	2023.	2022.
Akcijski kapital	27.466.158	27.466.158
Rezerve iz dobitka	37.868.493	30.309.874
Pozitivni/negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih HoV koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(1.002.912)	(1.243.770)
Hedžing rezerva	74.669	136.115
Aktuarski dobici	(16.719)	33.879
Efekti po osnovu akvizicije	-	(734.695)
Dobitak tekuće godine	22.484.465	10.788.695
Dobitak prethodnih godina	155.282	818.124
Stanje na dan 31. decembar	87.029.437	67.574.380

Raiffeisen See Region Holding GMBH Beč je vlasnik 100% kapitala Grupe.

Finansijski položaj i rezultati poslovanja (nastavak)

Imalac običnih akcija odgovara za obaveze i snosi rizik poslovanja Grupe srazmerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Odluke o osnivanju. Vlasnik običnih akcija ima pravo na dividendu.

Odlukom Skupštine od 20.03.2023. godine, od ukupnog iznosa dobiti koja je ostvarena u 2022. godini, deo dobiti u iznosu od RSD 6.281.559 hiljada rasporedjen je u ostale rezerve iz dobiti, a preostali iznos od RSD 3.412.053 hiljada je raspodelila isplatom dividende koja je realizovana 30.11.2023. godine. Odlukom Skupštine od 21. decembra 2023. godine, neraspoređena dobit iz ranijih godina u iznosu od RSD 1.277.060 hiljada, Grupa je takođe rasporedila u ostale rezerve iz dobiti.

U 2022. godini, Odlukom Skupštine od 28.04.2022. godine, odobrena je raspodela dela dobiti koja je ostvarena u 2022. godini u ukupnom iznosu od 6.857.079.672,21 dinara, na način da se iznos od 5.291.194.500,00 rsd izdvodi u ostale rezerve iz dobiti. Nakon raspodele dela dobiti realizovane u 2022. godini, neraspoređena dobit iz ranijih godina iznosila je 1.665.215.316,78 rsd i obuhvatala je neraspoređenu dobit iz 2022. godine u iznosu od 1.565.885.127,21 rsd i neraspoređenu dobit realizovanu pre 2022. godine u iznosu od 99.329.189,57 rsd. Odlukom Skupštine od 26.09.2022. godine, Grupa je odobrila raspodelu neraspoređene dobiti u punom iznosu, 1.665.216.316,78 rsd, u ostale rezerve iz dobiti. Efekat po osnovu akvizicije se odnosi na eliminisanje efekta svodenja na fer vrednost na akviziciji subordiniranog kredita koje je RBA banka a.d. Novi Sad povukla od Raiffeisen banke a.d. Beograd.

Značajni događaji po završetku poslovne godine

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekciju finansijskih izvestaja ili koje bi bilo neophodno obelodaniti u finansijskim izveštajima.

Planirani budući razvoj

Vizija banke je da postanemo (do 2025. godine) najpreporučivnija grupacija koja pruža finansijske usluge.

Banku odlikuje sledeće:

- Ugledna univerzalna banka koja zauzima jedno od vodećih pozicija na tržištu Republike Srbije sa više od 20 godina poslovanja na ovom tržištu;
- Tržišni lider u kreiranju superiornog korisničkog iskustva i implementacijama digitalnih inovacija. RBRS je pionir u bankarskom sektoru, koji kontinuirano radi na uvođenju inovacija i modernizaciji poslovanja
- Održiva banka sa zdravim finansijskim performansama, čije poslovanje je u potpunosti usklađeno sa regulatornim zahtevima;
- U 2023. godini, RBRS je uspešno završila integraciju RBA banke a.d. Novi Sad, kao i stabilizaciju i optimizaciju mreže;
- Odgovorna banka koja brine o internim i eksternim interesnim stranama, lokalnoj zajednici i prirodnom okruženju.

Planirani budući razvoj (nastavak)

Strategija Banke u periodu 2024. – 2026. podrazumeva sledeće:

- Nastavak rasta baze klijenata sa fokusom na aktivne klijente i dalje podizanje digitalnih kapaciteta;
- Rast aktive i rizične aktive, usled očekivanog stabilnog rasta srpske ekonomije, koji je podržan stranim direktnim investicijama;
- Kretanje neto rezultata je primarno određeno projektovanim povećanjem neto prihoda od kamata, uz očekivanje pada kamatnih stopa i povećanja isplate po osnovu kamata deponentima;
- Neto dobitak je i dalje na visokom nivou, što omogućava Banci da održava racio odnosa troškova i prihoda (dalje u tekstu: CIR) na nivou ispod 40% i racio povrata na kapital (dalje u tekstu: ROE) iznad 20%;
- RBRS održava dinamiku isplate dividendi uz održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala i pokazatelja minimalnog zahteva za kapitalom i podobnim obavezama iznad regulatornih i internih limita.

Osnovni strateški ciljevi Banke za period 2024. – 2026. su sledeći:

- Konstantno unapređenje korisničkog iskustva kroz kreiranje jednostavnog bankarskog okruženja oslobođenog stresa uz korišćenje saznanja sečenog analizom baza podataka o klijentima;
- Dalja transformacija poslovnog modela - digitalizacija proizvoda, kanala i procesa, kao i unapređenje efikasnosti korišćenjem lokalnih i grupnih rešenja i novih tehnologija;
- Kontinuireno unapređenje korporativne kulture i strategije razvoja zaposlenih u cilju podržavanja novog poslovnog modela i očuvanje pozicije lidera u dinamičnom tržišnom okruženju.

Banka u srednjoročnom periodu ostaće i dalje fokusirana na poslovne segmente i proizvode koji, ali će i nastaviti sa daljom transformacijom poslovnog modela kroz digitalizaciju proizvoda, kanala prodaje i procesa u cilju iskorišćavanja novih tehnologija kako bi pružila bolje korisničko iskustvo i unapredila efikasnost.

Nastavak digitalizacije je duboko ukorenjena kako u kratkoročnu tako i u dugoročnu strategiju Banke. Glavni stožeri su i dalje ekspanzija self-services kapaciteta na svim digitalnim kanalima (uključujući elektronsko i mobilno bankarstvo, za fizička lica i za mala preduzeća i preduzetnike, e-wallet i pametne bankomate) i omogućavanje korišćenja end-to-end procesa za klijente koji odluče da proizvode Banke kupuju u potpunosti online, ili korišćenjem mogućnosti za asistenciju uživo tokom korišćenja digitalnih servisa, kao dela edukacije za kreiranje novog digitalnog iskustva u korišćenju bankarskih usluga. Vodeći principi, koji stoje iza svih navedenih unapređenja, su i dalje poboljšanje korisničkog iskustva, pogodnosti korišćenja bankarskih proizvoda i usluga i dodatno povećanje efikasnosti korišćenja, koje često omogućavaju uštede za korisnike. Pored front-end unapređenja, Banka planira da uloži dodatne resurse u dalju automatizaciju back-end procesa, što će smanjiti potrebu za manuelnim operacijama u srednjem roku. Sva pomenuta unapređenja imaju u prvom planu aspekt sigurnosti i zaštite korisnika, kao i strogo pridržavanje seta zakona koji podržavaju digitalizaciju, kao npr. video identifikacija korisnika usluga, instant plaćanja zasnovana na korišćenju QR koda, prebacivanje računa iz banke u banku, Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga, kao i zakonska i podzakonska akta koja regulišu elektronski potpis. U cilju izgradnje strategije koja treba da se suoči sa izazovima kao što su nagle promene ponašanja korisnika usluga i ulazak novih učesnika na finansijsko tržište, Banka koristi globalna saznanja i istraživanja Raiffeisen Bank International (RBI) i usklađena je sa strategijom RBI Grupe u oblasti digitalizacije. U fokusu RBI strategije digitalizacije su i sledeće oblasti: povećanje privlačenja kupaca korišćenjem digitalnih kanala, poboljšanje korisničkog iskustva kupaca privučenih digitalnim kanalima prodaje uz korišćenje prodajnih sposobnosti ljudi, kreirati digitalnu distribuciju i digitalne E2E proizvode kako bi se premašila prodaja u filijalama, korišćenje podataka da bi se razumeli i angažovali klijenti, kreirati samostalno potpuno digitalno E2E poslovanje i postati prvi izbor među klijentima za ESG bankarske proizvode.

Planirani budući razvoj (nastavak)

U prošlosti, Banka je uspešno uvela novi proizvod iKeš, koji predstavlja prvi gotovinski kredit na tržištu za postojeće i nove korisnike koji se odobravaju u potpunosti online u roku od 30 minuta, korišćenjem video tehnologija i tehnologija na daljinu, kao i naprednog elektronskog potpisa. Navedeni proces objedinjuje i otvaranje tekućeg računa i kreiranje digitalnog računa za brzo korišćenje elektronskog i mobilnog bankarstva. Štaviše, podobnim postojećim klijentima Banke je omogućeno da putem mobilnog i internet bankarstva uključujući i ugovorana zaštite plaćanja dobiju kredit za 5 minuta kroz proces koji obuhvata samo 5 koraka. Uz pomoć pomenutog seta proizvoda, Banka je uspela da ostvari učešće od 50% digitalno iniciranih ili u potpunosti digitalno realizovanih gotovinskih kredita u ukupnoj realizovanim gotovinskim kreditima.

U prethodnom periodu, Banka je nastavila da investira u pojačanje alternativnih kreditnih proizvoda kao što su e-commerce krediti i digitalni overdraft, korišćenjem znanja stečenog kroz unapređenje iKeš-a, u potpunosti online gotovinskih kredita, sa ciljem da dodatno podstakne digitalnu akviziciju klijenata i ojača pozicije na rastućem e-commerce tržištu. „Kupi sada, plati kasnije“ globalno doživljava eksponensijalni rast koji je vođen rastućim e-commerce tržistem i prilagođavanjem novim potrošačkim potrebama i ponašanjem. E2E onlajn E2E kredit je dostupan u 30 onlajn prodavnica u ovom trenutku, pri čemu je većina istih među najboljim u kategoriji elektronike.

Digitalni E2E overdraft omogućava postojećim klijentima koji imaju račun za zaradu u Banci, da prime dodatne gotovinske uplate na račun, kada god im je neophodno, u samo par koraka, korišćenjem mobilne aplikacije. Klijentima je omogućeno i refinansiranje kredita E2E, u skladu sa poslednjim izmenama regulatornog okvira koji smanjuje količinu potrebne dokumentacije od korisnika u cilju autorizacije banke da priavi informacije o ostatku duga istih.

Akvizicija korisnika korišćenjem digitalnih kanala se dalje povećava pokretanjem „iRačuna“ koji omogućava korisnicima da otvore tekući račun i uspostave saradnju sa bankom onlajn u roku od 15 minuta. „iRačun“ takođe omogućava i automatsko izdavanje digitalna debitne kartice što je po prvi put prisutno na tržištu Srbije. Dodatna opcija je iRačun za mlađe, koja sadrži karakteristike koje su znatno bliže potrebama mlađe generacije. Digitalna kartica je dostupna odmah tako da klijenti mogu da aktiviraju RaiPay i ApplePay elektronski novčanik i obavljaju odmah plaćanja. Slično kao u segmentu poslovanja sa stanovništvom i u segmentu preduzetnika i pravnih lica je omogućen E2E digitalni račun i 'Business iAccount', ovi proizvodi imaju slične karakteristike kao proizvodi za fizička lica, ali su još više prilagođeni potrebama korisnika, zahvaljujući integraciji sa različitim eksternim javno dostupnim izvorima podataka, čime je omogućeno da Banka postane lider u akviziciji novoosnovanih kompanija. Kako bi se klijentima omogućilo najbolje digitalno iskustvo, Banka kontinuirano nastavlja sa automatizacijom i digitalizacijom transakcija i ostalih servisa, uključujući nove funkcionalnosti kao deo mobilnog i internet bankarstva za segment stanovništva, malih preduzeća i preduzetnika (na primer: plaćanja u stranoj valuti, plaćanje računa 'na klik', samostalno personalizovanje podataka i kartica), takođe, unapređenja su ostvarena na polju dizajna i boljeg UX.

U periodu 2024. - 2025. godine, biće razvijene još naprednije digitalne funkcionalnosti. Kako bi se omogućila lakša i efikasnija digitalna prodaja kredita novim klijentima, nova automatska provera prihoda će biti razmatrana, oslanjajući se na nova regulatorna rešenja, kao što je povezivanje sa eksternim izvorima podataka i klijentov kvalifikovan sertifikat za 'Cloud'. Nakon finalizacije rešenja za gotovinske kredite i dozvoljena prekoračenja po tekućem računu, kreditne kartice će biti sledeći potpuno automatizovan i digitalizovan proizvod. Očekuje se da će digitalno tržište omogućiti one-stop-shop bankarskih i nebankarskih proizvoda u cilju porasta digitalne prodaje, prvo za ključne bankarske proizvode, a zatim i za komplementarne proizvode (na primer: investicioni proizvodi, proizvodi osiguranja).

Planirani budući razvoj (nastavak)

Kao lider na tržištu u korišćenju chatbot-a i veštačke inteligencije, težimo da budemo prva banka koja će omogućiti bankarstvo zasnovano na glasovnoj identifikaciji korisnika usluga, korišćenjem glasovnih i chatbot kapaciteta REA-e, kao i platne usluge korišćenjem REA-e. Banka je spremna za istraživanja na polju razvoja veštačke inteligencije, a sledeća generacija REA će doneti novo iskustvo i unapređenja zasnovana na generativnoj veštačkoj inteligenciji. Personalizovane savetodavne usluge će nam omogućiti da stvorimo jedinstveno korisničko iskustvo uz pomoć alata koji olakšavaju upravljanje novcem i finansijsko zdravlje kroz automatsku kategorizaciju transakcija, budžetiranje, savete i upozorenja. U zavisnosti od regulatornog okvira i raspoložive infrastrukture drugih banaka, automatska promena računa iz banke u banku će osnažiti i podstaći postojeće klijente, koji nisu primarni klijenti, da menjaju svoju primarnu banku uz pomoć tehnologija na daljinu.

Da bi iskoristila mogućnosti rastućih baza podataka, banka je postavila cilj da iskoristi mogućnosti napredne analitike, formirajući snažan tim stručnjaka koji služe kako internim, tako i potrebama cele grupe. Fokus tima počiva na korišćenju naprednih analitičkih i statističkih metoda za kreiranje alata koji podržavaju poslovanje, poboljšavaju CX i zadovoljstvo kupaca kroz poboljšanje procesa.

Pored digitalizacije, jedan od najznačajnijih strategijskih ciljeva Banke, koji će znatno doprineti povećanju operativne efikasnosti poslovnih procesa u Banci, je dalja transformacija poslovne mreže. Pored investiranja značajnih resursa u digitalnu transformaciju u smislu razvoja end-to end digitalnih proizvoda, Banka je takođe odlučila da transformiše svoj najvažniji, ljudski distributivni kanal, kako bi podržala digitalizaciju. Uz puno razumevanje da je promena procesa važna, ali nije jedini faktor za uspeh digitalne transformacije, RBRS usvojila je pristup koji kombinuje najbolje od digitalnih i tradicionalnih pristupa kada se radi o uslugama za klijente u mreži filijala. Zbog toga, Banka je donela nekoliko značajnih strateških odluka, od kojih je prva migracija transakcija koje su zahtevale angažovane zaposlenih u filijalama, na digitalne i alternativne kanale, sa ciljem da smanji broj aktivnosti koje ne doprinose efikasnosti filijala. Dodatno, kako bi se oblikovala svest klijenata o brendu koji nudi digitalne usluge, uvedna je nova aktivnost, odnosno proaktivna edukacija klijenata za korišćenje digitalnih servisa koje nudi RBRS, kao sastavni deo tima u svakoj filijali koja se transformiše. Na ovaj način, obezbeđeno je da svi klijenti imaju neophodnu pomoć zaposlenih banke, kako bi bili maksimalno obučeni za napredno korišćenje digitalnog bankarstva.

Pored ove dve inovacije u organizaciji filijala, banka je donela još jednu stratešku odluku kako bi u potpunosti promenila organizacionu strukturu prodaje kroz mrežu filijala i počela izmenu u našinu razmišljanja, uvođenjem novih uloga i izmene u načinu organizacije. Na ovaj način, udaljava se od striktne hijerarhije koja se oslanja na upravljačkim principima i ide se ka agilnoj organizaciji i načinu rada, kao i načinu organizacije. Kao primer nove organizacije: ukuda se uloga rukovodioca filijale i uvodi ulogu upravljanja koju dobija tri ili više timova u filijalama i fokusiraju se na njihov razvoj, uvođeći aktivnu ulogu obuke, koja poričava ove timove u sticanju zrelosti kroz agilne događaje i alate, kao i razvoj preduzetniškog načina razmišljanja kroz celokupnu organizaciju.

Pored ovih najznačajnijih promena, Banka istražuje mogućnosti digitalne štednje zaposlenih, uvođenjem nove platforme 'I'm going digital', koja omogućava zaposlenima da se bolje upoznaju sa digitalnom ponudom, kako bi bili sposobljeni da pomažu klijentima na najprofesionalniji mogući način. Uz ogromnu pomoć sistema unutar Banke, aktivno radimo na održavanju načina razmišljanja koji promoviše digitalno bankarstvo, prvo, naročito medju zaposlenima koji su u direktnom kontaktu sa klijentima.

Planirani budući razvoj (nastavak)

Dodatno, Banka je prepoznala značaj usvajanja modela rada koji se prilagođava potrebama klijenta koje se konstantno menjaju i zbog toga je uvela koncept savetovanja na daljinu, kako bi izašla u susret potrebama klijenta koji nisu zainteresovani da fizički dolaze u Banku ali i dalje očekuju značajnu podršku finansijskih odluka i planiranja.

Premium segment transformacija modela poslovanja je nastavljena u 2023. godini i u pravcu prilagođavanja usluga Premium bankarskih usluga očekivanjima novog i finansijskog tržišta koje se stalno menja, omogućavajući klijentima da komuniciraju sa svojim ličnim bankarima putem video uređaja i video poziva, bez potrebe za dolaskom u filijalu.

Video komunikacija, uz pomoć različitih funkcionalnosti, kao što je pregled dokumentacije, deljenje fajlova, zajednička pretraga, deljenje i digitalni potpis dokumentacije, je adekvatna zamena za sastanke koji su se održavali u filijali. Broj klijenata koji sa Bankom komunicira na daljinu dostigao je 81% Premium segmenta, dok je 87% prodaje realizovan daljinski. Zadovoljstvo klijenata video pozivima rangirano NPS, dostiglo je 85%.

Mobilna aplikacija i internet bankarstvo su osnovni alati za komunikaciju i realizaciju posla sa klijentima. Celokupno deljenje dokumentacije i fajlova sa klijentima prebačeno je sa e-maila na inbox unutar mobilne ili internet aplikacije. Novi, unapređeni elektronski potpis zasnovan na dvofaznoj autorizaciji klijenata kroz jednokratnu lozinku je prosleđen klijentima kroz aplikaciju i koristi se za potpisivanje različite dokumentacije.

Premium klijenti koriste mobilnu aplikaciju i internet bankarstvo za sve vrste transakcija, tako da je 97% svih dinarskih transakcija sprovedeno kroz aplikaciju, kao i 78% svih plaćanja inostranstvu i 99% transakcije kupovine i prodaje deviza. Visok procenat samostalnog korišćenja servisa vidljiv je i kod gotovinskih transakcija, gde je 95% svih transakcija sprovedeno putem multifunkcionalnih uređaja.

U 2023. godini se intenzivirala primena alata „Financial Advisory“ platforme za profesionalno upravljanje potrebama klijenata i njihovom imovinom u Raiffeisen, sa ciljem da se poveća kvalitet naših finansijskih i investicionih usluga a mišljenje klijenata o ovakvoim pristupu se potvrdilo visokim NPS-om od 95%.

Dalja transformacija Premium business direktno je u korelaciji i zavisnosti od dinamike digitalizacije proizvoda i usluga. Sa svakim napretkom u razvoju digitalnih usluga na mobilnoj aplikaciji, otvara se dodatno vreme za savetovanje klijenata, a krajnji i željeni scenario je da relationship manager-i, koristeci principe upravljanja ličnim finansijama, savetuju klijente, pri čemu će se kupovina proizvoda Banke obaviti od strane klijenta kroz jednostavan E2E proces.

Ulaganja u finansijske instrumente

Raiffeisen banka je tokom poslovne 2022. godine trgovala sledećim finansijskim instrumentima:

- Obveznice Ministarstva Finansija Republike Srbije;
- Obveznice koje je izdala država US, AT, DE;
- Obveznice nadnacionalnih finansijskih institucija u stranoj valuti na međunarodnom bankarskom tržištu (IFC, EIB, EBRD, EUB i KfW);
- Reverzne repo operacije Narodne Banke Srbije;
- Fx valutni SWAP instrumenti u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu;
- Fx spot i Fx forward instrumenti u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu;
- Kratkoročni depoziti do godinu dana (Money Market) u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu.

Ulaganja u finansijske instrumente (nastavak)

Cilj investiranja u dužničke hartije je plasiranje raspoloživog viška likvidnosti i kreiranje pozitivnog uticaja na profitabilnost Banke sa presudnim akcentom na sigurnost investicije.

Portfolio hartija sadrži instrumente klasifikovane prema međunarodnom standardima finansijskog izveštavanja kao:

- Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti;
- Hartije od vrednosti po fer vrednost kroz bilans uspeha; i
- Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Portfolio hartija od vrednosti se sastoji od instrumenata u lokalnoj i stranoj valuti.

Principi investiranja i limiti su dovedeni u takvu korelaciju da omoguće maksimalnu sigurnost i očuvaju sposobnost Banke da ispunji svoje obaveze.

Za nadzor i upravljanje kamatnim rizikom, Banka koristi raspoložive finansijske instrumente, između ostalog i derivativni instrument kamatni swap (IRS Interest Rate Swap). Iako ovaj instrument može da se koristi generalno kao instrument trgovanja, Banka ga upotrebljava u sklopu takozvanog „Hedge Accounting“ okruženja koje omogućava da se predmet zaštite i instrument zaštite (IRS) dovedu u istu računovodstvenu ravan.

Banka ima razvijenu tehnologiju za realizaciju Mikro i Makro Hedge Accounting metodologije.

Za obezbeđivanje kratkoročne likvidnosti u specifičnim valutama, Banka koristi valutne Fx Swap instrumente, Repo transakcije, kao i depozite do godinu dana (Money Market) u stranoj i domaćoj valuti na lokalnom i međunarodnom tržištu.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Mreža analitičara Raiffeisen grupacije – „Raiffeisen Research“, nastavila je sa radom na unapređenju opšteg razumevanja ekonomskih tokova u periodu velikih geopolitičkih kriza i restriktivne monetarne politike koja je rezultirala značajnim rastom kamatnih stopa kako na domaćem, tako i na zapadnim finansijskim tržištima, uzrokovano rastom inflacije. Redovno smo izveštavali o uticaju oba dešavanja na globalna finansijska tržišta, kao i celishodnjem sagledavanju lokalnih ekonomskih trendova u okviru publikacija Research Alert i u mesečni "Ekonomski izveštaj". Kroz oba izveštaja redovno smo pratili i analizirali ključne indikatore u zemlji i u skladu sa novim tendencijama, adekvatno prilagođavali modele razvijene za procenu budućih ekonomskih tokova.

Društvena odgovornost

Posvećenost promovisanju prakse društveno odgovornog ponašanja i održivog poslovanja može se uvrstiti među najvažnije postulate rada Raiffeisen banke u Srbiji. Rukovođena vrednostima koje promoviše Raiffeisen grupacija (RBI), prvenstveno odgovornosti u poslovanju – prema klijentima, partnerima, zaposlenima i životnoj sredini, banka u mnogim segmentima ostaje lider na tržištu.

Kao članica RBI grupacije, koja među svojim osnovnim principima ima doprinos ostvarenju UN ciljeva održivog razvoja – Raiffeisen banka u Srbiji je pitanja održivosti i ESG inicijativa stavila u sam vrh prioriteta svog poslovanja. Isti pristup neguje i kada je reč o misiji RBI grupacije da ćemo „*delovati na društveno odgovoran način i doprinositi dugoročnoj dobrobiti ljudi i kompanija na tržištima na kojima poslujemo*“.

Radimo na kontinuiranom unapređivanju svojih proizvoda, usluga i poslovnih procesa, kako bismo ih učinili što usklađenijima sa principima održivog razvoja. U 2023. godini, banka je nastavila da ulaže napore na podizanje svesti o važnim ESG temama, kako kod zaposlenih, tako i kod klijenata. Takođe, učinjen je i niz konkretnih koraka i aktivnosti u cilju daljeg razvoja i implementacije ovih ciljeva.

Društvena odgovornost (nastavak)

Konstantni napor uključuju se u implementiranje najboljih praksi i politika RBI grupacije kad je reč o konceptima održivog poslovanja. U 2023. godini nastavljena je praksa skrininga i obeležavanja postojećeg kreditnog portfolija u segmentu privrede, prema grupnim regulativama i EU taksonomiji. U toku su inicijative za automatizaciju procesa obeležavanja transakcija i implementaciju ESG kriterijuma u postupke kreditiranja pravnih lica. U decembru 2023. godine utvrđeno je da se 6,2% ukupnog kreditnog portfolija pre rezervisanja u ovom segmentu može označiti kao ESG. Neke od najznačajnijih aktivnosti u ovom pogledu u 2023. godini su učešće u sindiciranom kreditu za finansiranje vetrovata, kao i deljenje najboljih praksi u cilju razvoja uniformisanog ESG upitnika za kompanije zajedno sa drugim bankama na tržištu.

U segmentu stanovništva i male privrede, u 2023. godini banka je nastavila promociju održivog kreditiranja u segmentu mikro, malih preduzeća i preduzetnika uvođenjem novog investicionog kredita za solarne panele (proizvodnju energije iz obnovljivih izvora). Značajan deo kreditnog portfolija u segmentu „malog biznisa“ dolazi od preduzeća koja su u vlasništvu žena i preduzeća koja dolaze iz nerazvijenih regiona. U segmentu poslovanja sa stanovništvom, nakon spajanja sa RBA bankom, nastavljeno je poslovanje finansiranja vozila, što nam je pružilo mogućnost daljeg rasta portfolija u oblasti finansiranja električnih vozila.

Banka smatra da ekološki osvešćeno i odgovorno ponašanje podrazumeva uzimanje u obzir efekata našeg poslovanja na životnu sredinu. Zato je doneta odluka da se u budućnosti odgovornost pokaže ne samo kroz pružanje finansijske podrške onima koji su na putu održivosti, već i kreiranjem sopstvenih proizvoda i usvajanjem poslovnih praksi kojima brinemo o očuvanju okruženja u kome živimo i radimo.

U tom smislu, u 2023. godini nastavljene su aktivnosti usmerene ka digitalizaciji poslovanja i uvođenju proizvoda i usluga za koje nije potrebno dostavljanje dokumentacije u papirnoj formi. Elektronska i mobilna aplikacija za klijente u segmentu stanovništva i privrede, platforma za onlajn faktoring, zatim potpuno onlajn krediti za građane i digitalni računi kako za fizička lica, tako i za malu privredu – značajno podržavaju bančinu strategiju održivog poslovanja i pružanja usluga kojima se štede prirodni resursi okruženja u kome živimo. Zahvaljujući ovim principima obezbeđuje se ušteda resursa poput papira, odnosno smanjuje upotreba plastike, budući da je podizanje novca na bankomatima omogućeno bez obaveze posedovanja platne kartice.

Jedan od važnih koraka u ovom smeru jeste i uvođenje platnih kartica od reciklirane plastike, koje su u ponudi banke od 2022. godine, a čija proizvodnja i distribucija su nastavljene i tokom 2023. godine. Raiffeisen banka je prva banka koja je u svoju ponudu uvrstila ovako izrađene kartice na bankarskom tržištu Srbije. Ova inovacija daje direktni doprinos smanjenju stvaranja novog otpada, a time i smanjenju potrošnje električne energije i smanjenju nivoa zagađenosti vode, vaduha i ostalih životno važnih resursa. Procenjeno je da su za proizvodnju kartica od reciklirane plastike emisije CO₂ smanjene za čak 80% u odnosu na izradu kartica od nereciklirane plastike.

Pored ESG inicijativa u domenu bankarskih proizvoda i usluga, Raiffeisen banka je od početka svog poslovanja, uvek težila da neguje odgovoran pristup prema onim članovima društva kojima je pomoći najpotrebnija. Podrška koju pružamo je finansijska, ali i kroz volonterski rad zaposlenih. Usmerena je na najugroženije ili najslabije članove zajednice, kao što su deca i pojedinci sa posebnim potrebama, deca bez roditeljskog staranja, pojedinci sa teškim zdravstvenim problemima itd.

U društveno odgovorno poslovanje treba uvrstiti i delovanje banke preko dve humanitarne fondacije: „Budimir Boško Kostić“ (osnovane u znak sećanja na prvog direktora banke) i „H. Stepic CEE Charity“ (čiji osnivač je bivši predsednik Raiffeisen Bank International-a, dr Herbert Stepic).

U toku 2023. godine, humanitarna fondacija „H. Stepic CEE Charity“, uz podršku Raiffeisen banke u Srbiji, nastavila je da pruža finansijsku pomoći projektima koji se realizuju i u našoj zemlji. Njima je podržan rad svratišta za decu koja žive i/ili rade na ulicama u naša tri najveća grada, Beogradu, Novom Sadu i Nišu.

Društvena odgovornost (nastavak)

Kroz rad svoje fondacije „Budimir Boško Kostić“, tokom 2023. godine, banka je pružila direktnu pomoć za aktivnosti usmerene na promovisanje i zaštitu ljudskih, građanskih i manjinskih prava, promovisanje demokratskih vrednosti, evropskih integracija i međunarodnog razumevanja, promovisanje i unapređenje kulture, promovisanje i popularizaciju nauke, obrazovanja, umetnosti i amaterskog sporta, unapređenje položaja osoba sa invaliditetom, brigu o deci i mladima i druge aktivnosti kojima se ostvaruju opštekorisni ciljevi.

Nastavljene su tradicionalne volonterske akcije u okviru kojih su zaposleni banke njeni glavni partneri u društveno odgovornom delovanju.

Nastavljujući veoma uspešne volonterske akcije realizovane tokom prethodnih dvanaest godina uoči novogodišnjih i božićnih praznika, zaposleni Raiffeisen banke su organizovali volontersku akciju u okviru koje su prikupili novčane donacije za kupovinu paketića za decu sa smetnjama u razvoju u više institucija širom Srbije. Banka je uđovostručila iznos koji su zaposleni prikupili, čime je omogućeno da se u značajnoj meri pokriju potrebe za tradicionalnim novogodišnjim poklonima za decu iz ugroženih društvenih grupa.

Ostale volonterske inicijative realizovane tokom 2023. godine uključuju akciju prikupljanja dečje odeće, obuće, igračaka i kozmetike za decu, koju smo zatim donirali ustanovi koja se brine o deci i mladima sa posebnim potrebama i na taj način direktno pomogli ovoj ugroženoj grupi stanovništva. Nastavljena je i inicijativa sa dugom tradicijom u saradnji sa Institutom za transfuziju krvi u okviru koje zaposleni banke dobrovoljno daju krv i na taj način daju svoj doprinos ovoj nacionalno važnoj inicijativi.

Banka tradicionalno pruža podršku i sportu i kulturi, kao važnim stubovima svakog društva. Kroz pomoć sportskim klubovima i savezima, te istaknutim kulturnim institucijama i događajima, nastoji da promoviše prave vrednosti koje jačaju i oplemenjuju pojedince, a time i celokupno društvo.

Pored filantropskog i društveno odgovornog delovanja, banka prepoznaje i značaj odgovornog upravljanja ljudskim resursima, te se trudi da obezbedi radno okruženje u kome će zaposleni biti zadovoljni i raditi na pozicijama koje odgovaraju njihovim znanjima i veštinama, uz mogućnost daljeg profesionalnog i ličnog razvoja. Naši zaposleni su jedna od najvećih vrednosti kompanije. Značajne napore ulažemo u cilju kontinuirane edukacije i unapređenje njihovih veština i talenata naših, te njihovo uključivanje u sve relevantne oblasti, podsticanje konstruktivne razmene, inkluziju i diverzitet, obezbeđivanje ravnopravnosti svih članova našeg kolektiva.

Pitanja ekologije i zaštite životne sredine smatramo delom naše odgovornosti prema zajednici u kojoj poslujemo. Direktni uticaj našeg operativnog poslovanja je srazmerno mali u odnosu na neke druge industrije. Ipak, RBI grupacija, a time i sve banke članice, postavile su kao jedan od svojih ključnih ciljeva smanjenje negativnog uticaja na životnu okolinu na svim lokacijama i u svim oblastima u kojima delujemo. Stoga nastojimo da kontinuirano unapređujemo ključne parametre zaštite životne sredine u našem poslovanju. Vodi se računa o uštedi energije, reciklaži papira, plastike i elektronskog otpada, a instalacioni sistemi upravne zgrade banke funkcionišu po principima uštede energije primenom savremenih sistema rekuperacije energije i optimizacije tehničkih parametara za ventilaciju i hlađenje. U okviru napora da doprinese očuvanju i zaštiti životne sredine, Raiffeisen banka od maja 2023. godine na svim lokacijama na kojima posluje u zemlji koristi električnu energiju dobijenu od obnovljivih izvora. Na taj način, značajno smo redukovali emisije iz obima 2 i učinili veliki korak za dekarbonizaciju energetskog miksa koji koristimo. Počev od 2022. godine, banka pruža aktivnu podršku zaštiti prirodnih bogatstava i resursa u Srbiji. Projekat postavljanja solarnih panela za proizvodnju energije u jednom od najvećih prirodnih rezervata u Srbiji, „Zasavici“ za koji smo donirali sredstva, završen je tokom 2023. godine. Pitanje poslovne etike i pridržavanje principa dobre poslovne prakse je svakako jedno od najvažnijih, tako da su osnovni principi bančinog poslovanja: transparentnost i etičnost u radu, primena odgovornih i korektnih operativnih praksi, promovisanje konstruktivne i otvorene razmene sa klijentima, poslovnim partnerima, organizacijama i institucijama, kao i sa zaposlenima.

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima

Upravljanje rizicima

Grupa je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena sledećim vrstama rizika:

Kreditni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi, uključujući isledeće:

- Rizik izmirenja/isporuke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoren datum izmirenja/isporuke;
- Rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije;
- Rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se очekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupe izložena;
- Rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
- Kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
- Kreditno-kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom kamatnih stopa;
- Rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled koncentracije izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.);
- Tržišni rizici, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Ovi rizici uključuju:
 - Devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene vrednosti deviznih kurseva;
 - Cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, koji predstavlja rizik promene cene ovih hartija usled promene kamatnih stopa i obuhvata specifični i opšti cenovni rizik:
 - Specifični cenovni rizik je rizik od promene cene hartije usled činilaca koji se odnose na njenog emitenta;
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene hartije usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa/cena tih hartija;

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Upravljanje rizicima (nastavak)

- Kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene u nivou kamatnih stopa;
- Rizik likvidnosti, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospele obaveze i to usled:
 - Neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive;
 - Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava);
 - Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti);
- Rizici zemlje, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti da se naplate potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica, uključujući:
 - Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitaka usled sprečenosti Grupe da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
 - Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitaka zbog sprečenosti Grupe da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika;
- Rizik usklađenosti poslovanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja usklađivanja poslovanja Grupe sa zakonima i drugim propisima, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled stvaranja negativnog stava javnosti koji utiče na tržišno pozicioniranje Grupe;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Grupe usled korišćenja Grupe (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s bankom, transakcije, usluge ili proizvoda banke) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma;
- Strateški rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajućih strategija i politika, te njihovog neadekvatnog sprovodenja, kao i usled promena u okruženju u kome banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja Grupe na te promene;
- Rizici ulaganja, koji obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i osnovna sredstva.

Upravni odbor ima kompletну odgovornost za uspostavljanje i nadzor okvirom upravljanja rizikom Grupe. Upravni odbor je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO). Kreditni odbor i Komisiju za upravljanje operativnim rizikom i sistemom internih kontrola koji su zaduženi za kreiranje i praćenje politika za upravljanje rizikom Grupe u njihovim konkretnim oblastima.

Politike Grupe za upravljanje rizikom imaju za cilj da identifikuju i analiziraju rizik sa kojim se Grupa suočava, utvrđivanje odgovarajućih limita rizika i kontrola, kao i praćenje rizika i poštovanje limita. Politike i sistemi za upravljanje rizikom redovno se revidiraju kako bi uključili promene tržišnih uslova, proizvoda i usluga koje se nude.

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Izloženost kreditnim rizicima

Ukupna izloženost kreditnom riziku prikazana je u tabeli u nastavku za 2023. godinu:

Pozicije bilansa stanja	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	47.422.021	-	47.422.021	87.096.590	134.518.611
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	57.591	57.591
Hartije od vrednosti	94.991.548	60.419	94.931.129	1.812.553	96.743.682
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.636.174	1.820	5.634.354	60.070.201	65.704.139
Krediti i potraživanja od komitenata	340.951.321	10.280.946	330.670.375	-317.783	356.129.740
Ostala sredstva	617.599	126.208	491.391	865.342	1.356.733
Leasing	26.368.568	548.060	25.820.508	-	25.820.508
Bilansna izloženost	515.987.231	11.017.453	504.969.778	149.584.494	654.554.272
Date garancije i jemstva	90.047.667	486.199	89.561.468	1.084.159	90.645.627
Preuzete buduće obaveze	179.321.943	594.469	178.727.474	-	178.727.474
Vanbilansna izloženost	269.369.610	1.080.668	268.288.942	1.084.159	269.373.101
Ukupna izloženost	785.356.841	12.098.121	773.258.720	150.668.653	923.927.373

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Izloženost riziku likvidnosti

U sledećim tabelama prikazana su sredstva i obaveze Grupe po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća za 2023. godinu:

	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	134.518.611	134.518.611	134.518.611	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	57.591	57.591	57.591	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	96.743.682	96.804.101	11.887.859	3.068.647	5.585.503	63.620.191	12.641.901
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	65.704.139	65.705.959	65.684.859	-	21.100	-	-
Krediti i potraživanja od komitenata	356.129.740	366.958.746	26.468.759	22.280.032	94.082.256	155.711.740	68.415.958
Potraživanja po osnovu finansijskih derivate namenjenih zaštiti od rizika	596.925	596.925	596.925	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	137	-	-	-	-	137
Ukupno	653.750.825	664.642.070	239.214.605	25.348.679	99.688.859	219.331.931	81.057.996
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivata	60.860	60.860	60.860	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	15.466.397	15.466.397	3.263.780	1.247.678	3.153.040	6.321.598	1.480.300
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	542.104.777	542.104.777	529.889.638	1.330.079	5.109.250	5.149.831	625.978
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	1.217.435	1.217.435	1.217.435	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	9.077.883	9.077.883	289.855	-	-	-	-
Ukupno	567.927.352	567.927.352	534.721.569	2.577.758	8.262.290	11.471.430	10.894.306
Neto gep likvidnosti na 31. decembar 2023. godine	85.823.473	96.714.718	(295.506.964)	22.770.921	91.426.569	207.860.501	70.163.690
Kumulativni gep likvidnosti na 31. decembar 2023. godine			(295.506.964) (272.736.043)		(181.309.473)	26.551.028	96.714.718

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Izloženost kamatnom riziku

Pregled izloženosti Grupe riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2023. godine prikazan je narednom tabelom:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>Ukupno</u>	<u>do 1 meseca</u>	<u>od 1 do 3 meseca</u>	<u>od 3 meseca do godinu dana</u>	<u>od 1 do 5 godina</u>	<u>preko 5 godina</u>	<u>Nekamatonosno</u>
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	134.518.611	47.421.925	-	-	-	-	87.096.686
Potraživanja po osnovu derivata	57.591	-	-	-	-	-	57.591
Hartije od vrednosti	96.743.682	11.827.440	3.068.647	5.585.503	63.620.191	12.641.901	-
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	65.704.139	64.355.468	-	1.172.494	9.764	-	166.413
Krediti i potraživanja od komitenata	356.129.740	75.787.353	138.158.792	88.142.527	41.595.831	11.705.277	739.960
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	596.925	-	-	-	-	-	596.925
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	137	-	-	-	-	-	137
Ukupno	653.750.825	199.392.187	141.227.439	94.900.524	105.225.786	24.347.178	88.657.713
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	60.860	-	-	-	-	-	60.860
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	15.466.397	6.238.227	2.710.193	4.664.913	1.495.618	295.933	61.512
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	542.104.777	527.246.017	3.696.585	4.520.574	3.188.922	624.548	2.828.130
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	1.217.435	-	-	-	-	-	1.217.435
Subordinirane obaveze	9.077.883	9.077.883	-	-	-	-	-
Ukupno	567.927.351	542.562.127	6.406.778	9.185.488	4.684.540	920.482	4.167.937
Vanbilansne stavke							
Derivati namenjeni zaštiti od rizika	(785.432)	(1.630.162)	1.540.089	(79.105)	(532.550)	(83.705)	
Neto kamatna neusklađenost							
31. decembar 2023. godine	85.038.042	(344.800.102)	136.360.750	85.635.932	100.008.696	23.342.991	84.489.775

Upravljanje rizicima i izloženost rizicima (nastavak)

Izloženost deviznom riziku

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Grupe na dan 31. decembar 2023. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSDD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.072.708	60.511.568	2.590.201	1.018.157	69.325.977	134.518.611
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	23.984	-	33.607	57.591
Hartije od vrednosti	19.075.669	14.853.890	-	-	62.814.123	96.743.682
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	881.160	3.846.154	128.171	626.445	60.222.209	65.704.140
Krediti i potraživanja od komitenata	2.028.449	266.608.370	95.460	1.751	87.395.709	356.129.740
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	87.845	-	-	509.080	596.925
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	137	137
Ukupno finansijska imovina	23.057.987	345.907.827	2.837.816	1.646.353	280.300.843	653.750.826
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivate	-	45.276	-	-	15.584	60.860
Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	48.946	12.191.295	36.274	4.017	3.185.864	15.466.397
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	47.823.173	273.021.096	18.261.681	5.535.038	197.463.789	542.104.777
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	1.217.435	1.217.435
Subordinirane obaveze	-	9.077.883	-	-	-	9.077.883
Ukupno finansijske obaveze	47.872.120	294.335.550	18.297.955	5.539.055	201.882.672	567.927.352
Vanbilans - netirano						
FX Spot	(756.263)	(422.271)	(21.969)	23.386	1.923.280	746.162
FX Fwd	-	(361.473)	-	-	364.295	2.822
FX SWAP	25.737.284	(46.284.367)	15.484.838	3.881.041	432.219	(748.985)
Ukupno	24.981.021	(47.068.111)	15.462.870	3.904.426	2.719.794	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2023.	166.888	4.504.166	2.731	11.724	81.137.965	85.823.474

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

**NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJ ZA 2023. GODINU
u okviru KONSOLIDOVANOG GODIŠNJEVIZVEŠTAJA O POSLOVANJU**

RAIFFEISEN BANKA A.D. BEOGRAD

Beograd, april 2024. godine

S A D R Ž A J

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCI A.D. BEOGRAD	5
1.1 Delatnost	5
1.2 Organizaciona struktura.....	6
1.3 Struktura Raiffeisen bankarske grupe	7
1.4 Akcionarska struktura	9
2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST	11
2.1 Održivo poslovanje i strategija	11
2.1.1 Naše razumevanje održivog poslovanja	11
2.1.2 Naša strategija održivog poslovanja.....	12
2.1.3 Osnovne vrednosti poslovanja Raiffiesn banke – misija i vizija	15
2.2 Uticaji, rizici i šanse	19
2.3 Korporativno upravljanje i usklađenost poslovanja	19
2.3.1 Korporativno upravljanje	20
2.3.2 Pravila ponašanja i poslovna etika	21
2.3.3 Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa	21
2.4 Usklađenost s poreskim propisima.....	24
2.5 Uključivanje interesnih grupa	27
2.6 Naša dostignuća u oblasti održivog poslovanja	29
3 ODGOVORNI BANKAR	29
3.1 Održivo poslovanje u ključnim poslovnim aktivnostima	34
3.2 Poslovna strategija	35
3.3 Zaštita i sigurnost podataka.....	38
3.4 Rizici i kreditiranje	39
3.4.1 Pristup upravljanju rizicima	39
3.5 Merenje zadovoljstva klijenata.....	40
3.6 Upravljanje prigovorima	41
3.7 Odgovoran pristup prodaji i marketingu	41
3.8 Održivo finansiranje	42
3.8.1 Strategija održivog finansiranja u ključnim poslovnim aktivnostima	44
3.8.2 ESG portfolio.....	46
4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA	54
4.1 Struktura zaposlenih	54

4.2 Razvoj zaposlenih	58
4.2.1 Treninzi i razvoj.....	59
4.2.2 Proces upravljanja učinkom	60
4.2.3 Upravljanje talentima i planiranje kontinuiteta za ključne pozicije	61
4.3 Uključivanje zaposlenih.....	62
4.3.1 Anketa o zadovoljstvu svih zaposlenih (Employee surveys).....	62
4.4 Upravljanje razlikama i balans života i rada.....	63
4.5 Zdravlje i sigurnost	63
4.5.1 Praćenje i unapređenje	64
4.5.2 Preventivne mere i zdravstvene usluge.....	65
4.5.3 Obuke iz oblasti zdravlja	65
4.5.4 Promocija zdravog života	65
4.5.5 Mesec mentalnog zdravlja	66
4.6 Employer branding i proces selekcije zaposlenih.....	68
5 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	70
5.1 Uticaji, rizici i šanse	70
5.2 Politika zaštite životne sredine	70
5.3 Lanac snabdevanja	71
5.4 Ključni ciljevi u vezi sa zaštitom životne sredine	72
5.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima	72
6 ANGAŽOVANI GRAĐANIN	78
6.1 Uticaj, rizici i šanse	78
6.2 Projekti i inicijative.....	79
6.2.1 Inicijative iz oblasti obrazovanja	79
6.2.2 Inicijative iz oblasti kulture	79
6.2.3 Inicijative iz oblasti nauke	80
6.2.4 Inicijative iz oblasti društvene odgovornosti	81
6.2.5 Inicijative iz oblasti sporta	84
6.2.6 Ostale humanitarne aktivnosti	85
7 TRANSPARENTNOST I IZVEŠTAVANJE	86

LISTA SKRAĆENICA

Skraćenica	Objašnjenje/definicija
AmCham	Američka privredna komora u Srbiji)
EU	Evropska unija
ESG rizici	Rizici vezani za zaštitu životne sredine, društvenu odgovornost i savesno korporativno upravljanje
FIC	Foreign Investors Council
GHG emisije	Emisije gasova sa efektom staklene baštne
RBI	Raiffeisen Bank International AG Vienna
RBI grupa	Raiffeisen Bank International bankarska grupa
RBRS grupa	Raiffeisen banka bankarska grupa
RBRS/banka	Raiffeisen banka a.d. Beograd
RFRS	Raiffeisen Future a.d. Beograd Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom
RIRS	Raiffeisen Invest a.d. Beograd Društvo za upravljanje investicionim fonda
RLRS	Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd
SDG	Sustainable Development Goals
UNEP FI	United Nations Environment Programme Finance Initiative
UNGC	UN Global Compact

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCI A.D. BEOGRAD

1.1 Delatnost

Raiffeisen banka a.d. Beograd (dalje u tekstu: Banka ili RBRS) je jedna od vodećih banaka u Srbiji po svim kriterijumima. Svoje poslovanje u Srbiji započela je 2001. godine, kao prva banka na srpskom tržištu u potpuno stranom vlasništvu. Kao univerzalna banka, RBRS pruža sve vrste bankarskih usluga u skladu sa zapadnim standardima, imajući razumevanje za specifičnosti na domaćem bankarskom tržištu. Banka svoje poslovanje razvija u tri važna segmenta: poslovanje sa privredom, poslovanje sa stanovništvom i segment sredstava i investicionog bankarstva. U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, RBRS je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- primanje i polaganje svih vrsta depozita (depozitni poslovi);
- davanje i uzimanje kredita (kreditni poslovi);
- devizne, devizno-valutne i menjačke poslove;
- poslove platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslove sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerski poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfeting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač Banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač Banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaj svoje organizacione jedinice;
- poslove za koje je ovlašćena zakonom;
- druge poslove u skladu sa zakonom.
- druge poslove čija je priroda srodnja i povezana sa gore nabrojanim poslovima, a u skladu sa odlukom Upravnog odbora.

Takođe, Banka ima dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od Banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u Banci, ni u članu bankarske grupe u kojoj je Banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih centrala i regionalnih centara. Centrale su u Novom Sadu, u ulici Braće Ribnikara 4-6, kao i Centrala u Beogradu (Savograd), u ulici Milentija Popovica 5A. Regionalni centri su:

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCI A.D. BEOGRAD (nastavak)

1.1 Delatnost (nastavak)

- Regionalni centar Beograd 1 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 3 ekspoziture),
- Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 9 filijala i 8 ekspozitura),
- Regionalni centar Beograd 3 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 7 ekspozitura),
- Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom lokalnom filijalom, 13 filijala i 2 ekspoziture),
- Regionalni centar Jug (sa jednom regionalnom filijalom, jednom lokalnom filijalom, 11 filijala i 2 ekspoziture),
- Regionalni centar Sever (sa dve lokalne filijale, 15 filijala i 1 ekspoziturom).

Banka je dana 01.04.2022. godine stekla 100% vlasništvo u kapitalu Credit Agricole banke Srbija a.d. Novi Sad i CA Leasing d.o.o. Beograd. Statusna promena pripajanja društva CA Leasing d.o.o. Beograd društvu Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd je izvršena 30.09.2022. godine, dok je statusna promena pripajanja Credit Agricole banke Srbija a.d. Novi Sad Raiffeisen banch a.d. Beograd izvršena 28.04.2023. godine. Ova akvizicija omogućila je Banci da poveća svoj tržišni udio, bazu klijenata, adekvatnije uposli sredstva, diversifikuje i optimizuje strukturu kapitala i poveća zarađivačku sposobnost. Takođe, ova statusna promena je omogućila Banci da uđe i istovremeno dobije značajan udio u segmentu poslovanja sa poljoprivrednicima. Pored toga, Banka je postala lider u finansiranju kredita za automobile.

Na dan 31. decembra 2023. godine Banka je imala 2.237 zaposlenih (31. decembar 2022. godine: 1.547 zaposlenih).

1.2 Organizaciona struktura

Organizaciona struktura Banke definisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Ovim internim aktom utvrđen je način i obim u kome se funkcije, ovlašćenja i odgovornosti delegiraju, kontrolišu i koordiniraju, kao i kako se informacije prenose između različitih organizacionih nivoa.

Utvrđena organizaciona struktura Banke obezbeđuje usklađenost sa obaveznim zakonskim i regulatornim uslovima, transparentnost procesa odlučivanja, kao i efikasno sprovođenje odgovarajućih odluka.

Najznačajniji iskorak u promeni organizacione strukture dogodio se 2019. godine kada je sprovedena transformacija ka adaptivnoj organizaciji, sa najvećim uticajem na poslovnu liniju Poslovanje sa stanovništvom, malim preduzećima i preduzetnicima. Naime, tada je uspostavljena agilna organizacija te linije kroz kreiranje „Retail Agile Tribe“ funkcije sa direktnom linijom raportiranja ka članu Izvršnog odbora zaduženom za poslovanje tog segmenta.

Sve izmene organizacione strukture moraju da budu razmotrene uz učešće Odeljenja za organizaciju, upravljanje procesima i projektima, Odeljenja za kontrolu usklađenosti poslovanja i Odeljenja za ljudske resurse. Ove organizacione jedinice dužne su da obezbede da organizaciona struktura banke bude u skladu sa svim relevantnim dokumentima i propisima, da bude funkcionalna i svrshodna.

Organizacione promene zahtevaju odobrenje Izvršnog odbora, a zatim i finalnu saglasnost Upravnog odbora banke, koji je nadležan za utvrđivanje unutrašnje organizacije.

Organizaciona struktura banke prikazana je u Prilogu 1 ovog izveštaja.

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCI A.D. BEOGRAD (nastavak)

1.3 Struktura Raiffeisen bankarske grupe

RBRS je matična kompanija Raiffeisen bankarske grupe, koja uključuje, pored Banke, i Raiffeisen Future a.d. Beograd, Raiffeisen Invest a.d. Beograd i Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd. Sva ova društva su 100% u vlasništvu Banke. Procenat vlasništva i tip kontrole koju Banka ima u odnosu na zavisna pravna lica su prikazani u tabeli u nastavku:

Naziv privrednog društva	% učešća u kapitalu	Tip učešća
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	100	Direktno
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom		
Raiffeisen Future a.d. Beograd	100	Direktno
Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest d.o.o., Beograd	100	Direktno

Zavisna društva imaju funkcionalnu odgovornost prema odgovarajućim organizacionim delovima u Banci.

Organizaciona struktura povezanih društava Banke je prikazana u Prilogu 1 ovog Izveštaja.

Raiffeisen Leasing

Negujući visoke profesionalne standarde svojih osnivača, Raiffeisen Leasing d.o.o. nudi svojim klijentima usluge finansijskog lizinga vozila i opreme, kao i usluge zastupanja u osiguranju, uz kompletan uvid u pogledu strukture i jednostavnosti svih transakcija.

Raiffeisen Leasing je tokom 2023. godine pokazao jasnu opredeljenost ka negovanju i razvijanju dugoročnih odnosa sa svojim klijentima, što se ogleda u konstantnom unapređenju proizvoda i usluga. Kako bi svojim klijentima ponudio još atraktivnije uslove, Raiffeisen Leasing je posebnu pažnju posvetio daljem jačanju partnerskih odnosa sa mrežom najznačajnijih dilera, kao i razvijanju strateške saradnje sa najprodavanijim automobilskim brendovima u Srbiji kroz niz zajedničkih akcija. Takođe, posebna pažnja usmerena je na konstantno unapređenje procesa sa ciljem povećanja efikasnosti i smanjenja troškova.

Društveno odgovorno ponašanje je princip ugrađen u strategiju poslovanja, budući da Raiffeisen Leasing želi da etički i odgovorno pristupi svim segmentima društva, poslovne zajednice i okoline u kojoj posluje. Pomoć je uvek usmerena ka institucijama i pojedincima kojima je najpotrebnija.

Napori se ulažu u cilju očuvanja zdravog okruženja, tako da se vodi računa o uštedi energije, reciklaži papira i elektronskog otpada. Pitanje poslovne etike je takođe veoma važno i zato su osnovni principi našeg poslovanja transparentnost i etičnost u radu, kvalitetna usluga i konstantna briga o klijentima, uz poštovanje važeće regulative i integriteta konkurenčije.

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCI A.D. BEOGRAD (nastavak)

1.3 Struktura Raiffeisen bankarske grupe (nastavak)

Raiffeisen FUTURE

Raiffeisen Future a.d. Beograd, DUDPF upravlja sa dva dobrovoljna penzijska fonda (dalje u tekstu: DPF) - Raiffeisen Future i Raiffeisen Euro Future.

Raiffeisen Future DPF ima promenljivu valutnu strukturu i pretežno ulaže imovinu u dužničke hartije od vrednosti. Fond uspešno posluje od 2007. godine sa prinosom od početka poslovanja od 7,04% na godišnjem nivou. U 2023. godini, ostvaren je prinos od 6,04%. Neto imovina fonda na dan 31.12.2023. iznosi 6,4 milijardi dinara.

Raiffeisen Euro Future DPF počeo je sa radom 2015. godine. Fond je namenjen svim klijentima koji žele da njihova dugoročna štednja bude investirana u evro denominovane hartije od vrednosti. U skladu sa investicionom politikom, 99% imovine ulaže se u evro denominovane investicione instrumente, dok 1% imovine čine dinarska sredstva na računu fonda. U 2023. godini fond je ostvario prinos od 4,21% u evrima. Ostvareni prinos od početka poslovanja fonda na dan 31.12.2023. godine iznosi 2,30% u evrima na godišnjem nivou. S obzirom na to da se imovina fonda ulaže isključivo u evro denominovane hartije od vrednosti, relevantan prinos za članove fonda je prinos izražen u evro valuti. Neto imovina fonda na dan 31.12.2023. iznosi 770 miliona dinara.

Raiffeisen INVEST

Društvo za upravljanje Raiffeisen INVEST a.d. Beograd je tokom 2023. godine potvrdilo snažnu lidersku poziciju na tržištu investicionih fondova u zemlji. Krajem 2023. godine vrednost imovine pod upravljanjem društva je uz impresivni porast od preko 75% iznosila oko 575 miliona evra, uz tržišno učešće od oko 60% u odnosu na ukupnu vrednost neto imovine svih fondova u zemlji.

Delatnost Društva za upravljanje je:

- Organizovanje i upravljanje otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom (UCITS fondovima)
- Upravljanje alternativnim investicionim fondovima

Fondovi kojima društvo upravlja su sledeći:

- UCITS fond **Raiffeisen CASH - novčani fond** za ulaganje u instrumente tržišta novca i dinarske novčane depozite;
- UCITS fond **Raiffeisen EURO CASH - novčani fond**, za ulaganje u instrumente tržišta novca i novčane depozite kod banaka **denominovane u evrima**;
- UCITS fond **Raiffeisen WORLD** je po tipu **balansirani fond**, sa multi-asset strategijom investiranja većinom u akcije i obveznice razvijenih zemalja i zemalja u razvoju;
- UCITS fond **Raiffeisen BOND**, organizovan kao prihodni, odnosno obveznički UCITS fond,
- **GRAWE EQUITY GLOBAL 1** i **GRAWE EQUITY GLOBAL 2** - Tokom 2023. godine, Raiffeisen Invest je kao rezultat uspešne poslovne saradnje sa osiguravajućom kompanijom GRAWE osiguranje a.d.o. Beograd organizovalo dva UCITS fonda rasta vrednosti imovine, odnosno akcijska fonda;

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCI A.D. BEOGRAD (nastavak)

1.3 Struktura Raiffeisen bankarske grupe (nastavak)

Raiffeisen INVEST (nastavak)

- Fond **Raiffeisen GREEN**, kao prvi ESG fond i prvi prateći UCITS fond u Srbiji, čiji je investicioni cilj ostvarivanje redovnih prihoda od ulaganja u hartije od vrednosti i instrumente tržišta novca izdavalaca koji su ocenjeni kao održivi na osnovu socijalnih, ekoloških i etičkih kriterijuma, tj. ispunjavaju „ESG“ kriterijume;
- **Raiffeisen ALTERNATIVE** prvi otvoreni alternativni investicioni fond sa javnom ponudom, koji je namenjen alternativnom investiranju izlaganjem **globalnom tržištu akcija (koje uz finansijske kriterijume ispunjavaju i „ESG“ kriterijume)** kao i kroz investiranje u druge fondove koji ulažu u robe i nekretnine.

1.4 Akcionarska struktura

RBRS se nalazi 100% u vlasništvu SEE Region Holding GmbH, Beč iz Austrije i članica je Raiffeisen Bank International bankarske grupe, jedne od najvećih bankarskih grupacija u centralnoj i istočnoj Evropi. RBI je vodeća privredna i investiciona banka u Austriji.

Raiffeisen Bank International AG (RBI), svojim matičnim tržištem smatra Austriju, gde je vodeća privredna i investiciona banka, kao i srednju i istočnu Evropu. RBI je banka sa 130 godina dugom tradicijom koja je prisutna 30 godina na tržištu centralne i istočne Evrope. Mreža poslovnica pokriva 12 tržišta širom ovog regiona. Pored toga, grupacija obuhvata brojne druge kompanije pružaoce finansijskih usluga aktivnih u segmentima kao što su lizing, upravljanje sredstvima, kao i pripajanja i akvizicije. U grupaciji imamo 18.6 miliona klijenata. Ukupno oko 45.000 zaposlenih u mreži RBI uslužuje pomenute klijente u oko 1.520 poslovnica, prvenstveno u srednjoj i istočnoj Evropi. Krajem 2023. godine, ukupna aktiva RBI-a iznosila je oko 198 milijardi evra.

Akcije RBI AG listirane su na Bečkoj berzi od 2005. godine. Regionalne Raiffeisen banke drže oko 61.2% deonica RBI-a, dok je ostatak od 38.8% u slobodnoj prodaji.

Fokus RBI grupacije je održivo i ekološko poslovanje. Upravo u ovoj oblasti je RBI jedna od vodećih bankarskih grupacija u Austriji:

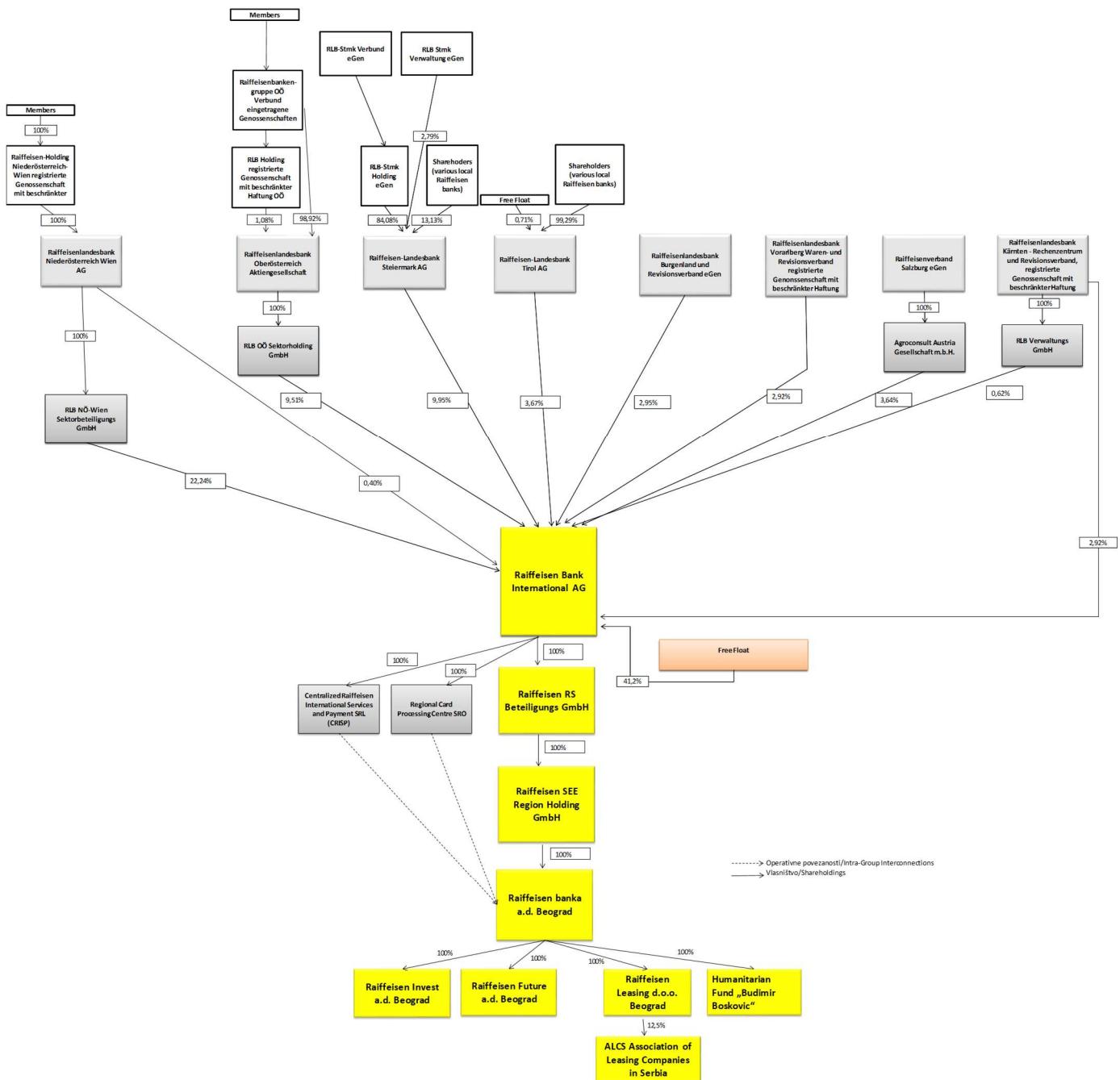
- RBI je prva banka u Austriji koja je potpisala inicijativu UN-principi odgovornog bankarstva (UNEP Finance Initiative "Principles for Responsible Banking") koja predstavlja okvir za održivo poslovanje bankarskog sektora,
- RBI ima odličan rejting za finansijske institucije u oblasti održivog poslovanja za 2023. godinu dodeljen od strane ISS ESG (C+ Prime status), Sustainalytics (nizak rizik) i MSCI ESG (A),
- Najveći je izdavalac zelenih obveznica u Austriji i drugi najveći izdavalac održivih obveznica u regionu Centralne i Istočne Evrope.

RBI je dobitnik „Sustainable Finance“ nagrade časopisa Global Finance u 2022. godini za lidersku poziciju u finasiranju održivog razvoja i izdavanje zelenih obveznica u regionu Centralne i Istočne Evrope.

1 OSNOVNI PODACI O RAIFFEISEN BANCI A.D. BEOGRAD (nastavak)

1.4 Akcionarska struktura (nastavak)

Imajući u vidu da RBI Grupu čini više od 192 entiteta koji se konsoliduju metodom pune konsolidacije, u nastavku je prikazana organizaciona struktura RBI Grupe, s tim da su obuhvaćeni samo oni entiteti-članovi RBI Grupe koji su u vezi sa RBRS po osnovu vlasništva, finansijske ili operativne povezanosti:

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST

2.1 Održivo poslovanje i strategija

2.1.1 Naše razumevanje održivog poslovanja

Održivo poslovanje razumemo kao odgovorno korporativno delovanje s ciljem postizanja dugoročnih, ekonomski pozitivnih rezultata uzimajući u obzir ključne društvene i ekološke aspekte. Ovo shvatanje duboko je ukorenjeno u osnovnim vrednostima Raiffeisen banke.

Spajamo finansijski uspeh s društvenom odgovornošću, uz inkorporiranje održivosti kao fiksnog dela našeg poslovanja koju praktikujemo kao integralnu odgovornost liderstva na tržištu, uzimajući ključne aspekte održivosti u obzir u našim poslovnim aktivnostima.

Posvećeni smo usklađivanju naših poslovnih struktura i procesa s ovim stavom. Kroz naša tri strateška područja odgovornosti u pogledu održivog poslovanja – „odgovorni bankar“, „fer partner“ i „angažovani građanin“ - koja su tesno povezana s našim poslovnim aktivnostima, trudimo se da profesionalno i efikasno primenjujemo naše vrednosti i kompetencije u cilju podrške održivom razvoju, kako u našoj kompaniji tako i u društvu.

Fokusirani smo na oblasti i aktivnosti koje imaju značajan uticaj na ekonomiju, životnu sredinu i ljude, uključujući pitanje ljudskih prava. To zahteva od nas kontinuirano uvećanje pozitivnih uticaja naših poslovnih aktivnosti, uz istovremeno smanjenje negativnih aspekata i razvoj načina za njihovo merenje i proveru. Na taj način težimo povećanju dugoročne vrednosti naše kompanije, uz istovremeno aktivan doprinos održivom razvoju društva.

Održivo poslovanje je sastavni deo naše poslovne strategije. Za nas je imperativ ESG strategija koja postiže realan uticaj, primarno bazirana na zakonskom okviru, očekivanjima supervizora ili zahtevima investitora, klijenata i društvene zajednice. Klijenti sve više traže održive proizvode i usluge. Zaposleni zahtevaju sve više od kompanija i biraju radno mesto ne samo na bazi ključnih vrednosti kompanije, već i na bazi svarnog uticaja i rezultata. Država ima aktivnu ulogu u nadzoru tržišta kroz podsticaje, sankcije i regulativu.

Kao deo RBI grupe, naša strategija održivog poslovanja je usklađena sa održivom strategijom poslovanja RBI grupe. Na nivo RBI grupe, SGD, Pariski sporazum i druge EU inicijative predstavljaju ključne faktore za ubrzavanje ESG inicijativa. Održivi finansijsko akcioni plan EU (EU Sustainable Finance Action Plan) definiše ciljeve za tri široke oblasti:

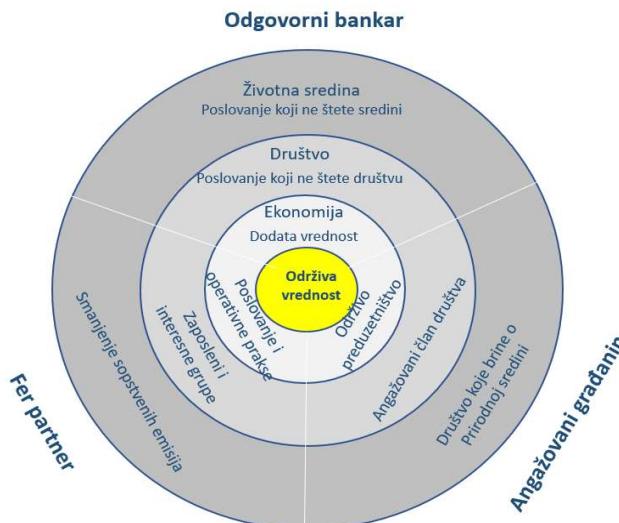
- Preorjentisati tokove kapital ka održivoj ekonomiji,
- Uključivanje održivosti u upravljanje rizicima, i
- Uvećati transparentnost i dugoročnu orijentisanost.

U situaciji kada je održivo poslovanje u fokusu međunarodne zajednice, EU će nastaviti sa donošenjem progresivnih standarda i da utiče na globalnu ESG agendu. Ovakav trend ima značajne implikacije posebno na finansijske institucije i posledično i na sve članice RBI grupe i njihov poslovni model, uključujući i Raiffeisen banku.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.2 Naša strategija održivog poslovanja

Naš pristup održivom razvoju poslovanja i celokupnog društva

Posvećenost promovisanju prakse odgovornog ponašanja i održivog poslovanja mogu se uvrstiti među najvažnije postulate rada Raiffeisen banke u Srbiji.

Naša strategija održivog poslovanja može da se izradi na sledeći način „Kreiramo održivu vrednost“. Ova strategija se sastoji od tri strategijske oblasti delovanja: odgovorni bankar, fer partner i angažovani korporativni građanin (od kojih svaka afektuje tri ključne oblasti održivosti: ekonomiju, životnu sredinu i društvo), kao i devet ključnih oblasti delovanja na koje fokusiramo naše održivo rukovođenje. U cilju sistematskog pristupa ovim ključnim oblastima, koje su takođe od velike važnosti za naše interesne grupe, nastojimo da kontinuirano unapređujemo našu održivu strategiju poslovanja.

Pri identifikovanju ključnih oblasti delovanja, oslanjamo se na naše ciljeve, kao i ciljeve naših interesnih grupa, što uključuje zaposlene, klijente, akcionare i dobavljače, kao i nevladine organizacije i veliki broj drugih interesnih grupa.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.2 Naša strategija održivog poslovanja (nastavak)

U cilju prioritizacije ključnih oblasti delovanja, kao i u cilju prilagođavanja naše održive strategije, poklanjamo veliku pažnju održavanju dijaloga sa našim interesnim grupama.

Ključne oblasti delovanja naše održive strategije			
Matrica održivosti	Ekonomija	Društvo	Životna sredina
Odgovorni bankar	Kreiranje vrednosti	Društvena odgovornost za proizvode	Ekološka odgovornost za proizvode
	Uspešno poslovanje uz odgovorno rukovodstvo i poslovnu strategiju, održiva odgovornost u ekonomiji i integrisanje održivog poslovanja u ključne poslovne aktivnosti	Društvena odgovornost za naše proizvode i usluge uz uzimanje u obzir interesa klijenata, uzimanje u obzir socijalnih aspekata u odobravanju kredita i finansijskih usluga, zaštite korisničkih podataka i obezbeđivanju pouzdanih informacija	Ekološka odgovornost za naše proizvode i usluge putem garantovanja usaglašenosti sa zakonskim propisima iz ove oblasti i uzimanja u obzir priznatih međunarodnih konvencija, kao i uzimanje u obzir uticaja na životnu sredinu kod projektnog finansiranja i finansijskih proizvoda
Fer partner	Fer poslovna praksa i operativno poslovanje	Zaposleni i interesne grupe	In-house ekologija
	Pravičnost i transparentnost prema zaposlenima, klijentima i akcionarima kroz ponašanje za primer u oblastima uticaja kao atraktivan poslodavac; kroz transparentno izveštavanje, kao i kroz izbegavanje korupcije i prevarnih radnji	Kontinuirano uključivanje interesnih grupa kao dela razvoja održive kompanije putem jačanja saradnje u cilju minimiziranja poslovnih rizika i omogućavanje korišćenja poslovnih šansi	Odgovoran pristup resursima i životnoj sredini putem smanjenja uticaja na životnu sredinu i putem implementiranja selektovanih mera u cilju postizanja ciljnih vrednosti u vezi sa klimom
Angažovani građanin	Održivi preduzetnik	Aktivno civilno društvo	Društvo koje je „environmental-friendly“
	Posvećenost održivom preduzetništvu i preduzeću i kreiranju vrednosti kroz pomoć u uspostavljanju okvira za održivo finansiranje, kao i direktna i indirektna podrška za kompaniju i socijalno odgovorne inicijative	Posvećenost održivom civilnom društvu i održiva politička saradnja kroz promovisanje društvenog interesa i poznavanje finansijskih tema i volontiranja	Rad za životnu sredinu i klimu kroz zaštitu klime, zaštitu diversifikacije živih vrsta i zaštitu različitih eko-sistema funkcija i usluga

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.2 Naša strategija održivog poslovanja (nastavak)

Najznačajnija prednost Banke je u nemu ključnim poslovnim aktivnostima, pre svega u odobravanju kredita i investiranju sredstava. U svim poslovnim oblastima i za sve proizvode, RBRS poklanja najveću moguću pažnju da struktuiru svoje poslovne aktivnosti i poslovne odnose na principu dugovoročne održivosti, u cilju izbegavanja ESG rizika i korišćenja prednosti koje proističu iz zaštite životne sredine i društvenih standarda. Poverenje i pouzdanost su uvek bili deo RBRS ključnih principa.

Kao članica RBI grupacije, koja među svojim osnovnim principima ima doprinos ostvarenju UN ciljeva održivog razvoja – Raiffeisen banka u Srbiji je pitanja održivosti i ESG inicijativa stavila u sam vrh prioriteta svog poslovanja. Isti pristup neguje i kada je reč o misiji RBI grupacije da ćemo „delovati na društveno odgovoran način i doprinositi dugoročnoj dobrobiti ljudi i kompanija na tržištima na kojima poslujemo“.

Radimo na kontinuiranom unapređivanju proizvoda, usluga i poslovnih procesa, kako bismo ih učinili što usklađenijima sa principima održivog poslovanja. U 2023. godini banka je nastavila da ulaže napore na podizanju svesti o važnim temama održivosti, kako kod zaposlenih, tako i kod klijenata. Takođe, učinjen je i niz konkretnih koraka i aktivnosti u cilju daljeg razvoja i implementacije ESG ciljeva.

Razvoj i implementacija principa održivosti u redovne poslovne procese odgovornost je svih segmenata u Raiffeisen banci. Naime, svaka divizija i odeljenje rade na tome da u okviru svog redovnog poslovanja usklade poslovne procese, proizvode i usluge, ali i sve poslovne odluke, inovacije i poboljšanja sa ovim ciljevima.

Tokom 2023. godine usvojena je ažurirana verzija „Procedure za ESG aktivnosti Raiffeisen banke“. Usvojena procedura definiše održivost kao jednu od ključnih vrednosti Raiffeisen banke i daje pregled organizacionih jedinica i njihovih odgovornosti u smislu ESG poslovanja i izveštavanja.

Uzimajući u obzir sveobuhvatni uticaj principa održivosti na sve poslovne segmente, ali i nove regulatorne zahteve, kao i zahteve grupe, nova očekivanja klijenata i potrebu za deljenjem pravovremenih informacija i najboljih praksi u ovoj oblasti, formiran je tim za održivi razvoj - „Sustainability team“. Prema usvojenoj proceduri, „Sustainability team“ banke zadužen je za sprovođenje ESG strategije i inicijativa u skladu sa lokalnim propisima i prateći ESG strategiju Raiffeisen grupe.

Nadležnost za koordinaciju ESG razvoja na nivou banke i izveštavanje o održivom poslovanju prema grupi i prema eksternim stejkholderima ima „*Sustainability Officer*“ u okviru Odeljenja za marketing i komunikacije. Pored ove pozicije, postoje i „ESG ambasadori“ u različitim poslovnim segmentima, koji čine deo tima za održivi razvoj i rade na implementaciji ESG principa u redovno poslovanje odgovarajućih segmenata.

Za svrhe izveštavanja o inicijativama, strategijama, dostignućima i rezultatima održivog poslovanja banke, razvijena je platforma „ESG Cockpit“ koja se koristi na nivou grupe. Zaposleni iz relevantnih poslovnih segmenata, utvrđenih u usvojenoj Proceduri, tačno i blagovremeno putem pomenute platforme unose podatke iz svojih oblasti. Na osnovu unetih podataka formira se godišnji Izveštaj o održivom poslovanju RBI grupe, ali i prati napredak lokalne banke u pogledu usvajanja ESG principa i računaju emisije GHG gasova od redovnog poslovanja.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.3 Osnovne vrednosti poslovanja Raiffiesn banke – misija i vizija

Vizija Banke je da postanemo do 2025. godine najpreporučivanija grupacija koja pruža finansijske usluge. Banka jasno pokazuje da želi da bude svojim klijentima više od samo banke. Korporativna kultura Banka je takva da je Banka posvećena pružanja usluga najvišeg kvaliteta svojim klijentima, na način da Banka uvek nastoji da nadmaši očekivanja klijenata u pogledu kvaliteta usluga.

U cilju realizacije ove vizije, misija Banke je definisana na sledeći način: Transformišemo kontinuirane inovacije u superiorno korisničko iskustvo. Na ovaj način definisana misija je neposredno povezana sa obećanjem društvu da će Banka delovati na društveno odgovoran način, doprinoseći dugoročnom blagostanju stanovnišva i poslonih entiteta na našem tržištu, što je konzistentno sa našom održivom stratevijom, čiji je cilj generisanje održive vrednosti

Banku odlikuju sledeće karakteristike:

- Ugledna univerzalna banka koja zauzima jednu od vodećih pozicija tokom 20 godina njenog poslovanja na tržištu Republike Srbije;
- Tržišni lider u kreiranju superiornog korisničkog iskustva i implementacijama digitalnih inovacija;
- Održiva banka sa zdravim finansijskim performansama i održivim poslovanjem koje je u potpunosti u skladu sa regulatornim zahtevima;
- Odgovorna banka koja brine o internim i eksternim interesnim grupama, lokalnoj zajednici i životnoj sredini.

Vizija
Mi smo najpreporučivanija grupacija koja pruža finansijske usluge
Misija
Transformišemo kontinuirane inovacije u superiorno korisničko iskustvo: <ul style="list-style-type: none">• Klijenti: Konstantno težimo da unapredimo korisničko iskustvo i omogućimo klijentima da postignu više u svom životu i poslu;• Zaposleni: Cenimo stručnost i kreiramo radno okruženje koje promoviše saradnju, kreativnost i preduzetnički duh (proaktivnost);• Akcionari: Imamo cilj da generišemo značajnu i stabilnu zaradu akcionarima;• Javnost: Ponašamo se socijalno odgovorno, podstičući dugoročno kreiranje zdravog okruženja za ljude i posao na našem tržištu.
Ključne vrednosti
<ul style="list-style-type: none">• Saradnja: Radimo zajedno. Ako međusobno sarađujemo, razgovaramo jedni sa drugima, slušamo i podržavamo jedni druge, možemo da postignemo mnogo više. Stvaramo okruženje uzajamnog razumevanja, poštovanja i poverenja. Ohrabrujemo raznolikost. Sarađujući sa našim kolegama, našim partnerima i našim klijentima, ostvarujemo vše nego kao pojedinci;• Učenje: Želimo da učimo. Učenje znači lični napredak. Učimo iz iskustva, kroz obrazovanje i deljenje saznanja. Eksperimentisanje i primena novih znanja može da podrazumeva i neuspeh, ali neuspeh može da bude veliki učitelj ako iz njega učimo. Radoznalost i učenje nam omogućavaju inovacije;• Proaktivnost: Mi smo proaktivni. S verom gledamo u budućnost pred nama. Iniciramo promene. Usmereni smo na ono što je moguće pre nego na nemoguće. Neodlučnost zamenujemo odlučnošću. Akcija umesto reakcije. Hrabrošću i odlučnošću možemo da napravimo razliku. Čak i mali svakodnevni napredak dovodi do velikih rezultata;• Odgovornost: Ponašamo se odgovorno. Ako svako od nas preuzme odgovornost, možemo mnogo da promenimo. Pojedinačno i zajedno, stojimo iza svojih odluka. Odgovorni smo za rezultate svog rada. Uvek razmišljamo o posledicama našeg delanja. Odgovorni smo članovi društva i gradimo održiv posao.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.3 Osnovne vrednosti poslovanja Raiffiesn banke – misija i vizija (nastavak)

Strategijska mapa

U nastavku je prikazana strategijska mapa RBI grupe, koja je polazna tačka za definisanje strategije Raiffeisen banke:

Sve članice RBI grupe, uključujući Raiffeisen banku, su posvećena održivom rauzvoju. Naš cilj je da učinimo da ESG aktivnosti i poslovi postanu ključni deo našeg poslovnog razvoja. Želimo da osvarimo merljiv uticaj, uz istovremenu usklađenost sa zakonskim propisima. Upravljanje poslovnim aktivnostima je usaglašeno sa principima odgovornog bankarstva, koje sa jedne strane pokriva uticaj poslovnih aktivnosti, dok sa druge strane pokriva postavljanje ciljeva, korporativno upravljanje, kulturu, uključivanje interesnih grupa i transparentnost, ali i klijente i korisnike usluga. Namera nam je da podržimo naše klijene u njihovog tranziciji ka održivom poslovanju u budućnosti, sa posebnim naglaskom na klimu i životno okruženje.

Strategijska mapa je razvijena sa ciljem da se strategija sproveđe u akciju. Namera je da funkcioniše kao standardizovani instrument za RBI i članice RBI grupe, kao i orientir za sve zaposlene. Ciljevi koji proizilaze iz mape se primenjuju kroz sve hijararhijske nivoe u Banci – od Izvršnog odbora do pojedinačnih zaposlenih. Ovi ciljevi su uključeni u ciljeve članova Izvršnog odbora, koji se obelodanjuju na godišnjem niuvou u izveštaju o beneficijama RBI grupe. Faktori zaštite životne sredine i rizici su uzeti u obzir kroz postavljanje godišnjih ciljeva za relevantne poslovne segmente i uključeni su u evaluaciju ostvarenja. Evaluacija ostvarenja uzima u obzir risk-senzitivne kriterijume, kao i odgovarajuće finansijske, nefinansijske, kvalitativne i kvantitativne kriterijume. Pored strategijskih ciljeva, usaglašenosti sa principima za upravljanje rizicima i zahtevima vezanim za korporativno upravljanje i usaglašenost poslovanja, kvalitativni kriterijumi se takođe odnose na socijalnu odgovornost kompanije, faktore zaštite životne sredine, kao i ciljeve u vezi sa zaposlenima. Postoji jasan fokus na percepciju Banke kao socijalno odgovorne banke, koja se ponaša kao stabilna i socijalno odgovorna banka, koja klijentima pruža i potrebne savetodavne usluge.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.3 Osnovne vrednosti poslovanja Raiffiesn banke – misija i vizija (nastavak)

Glavni ciljevi Raiffeisen Banke u periodu 2024-2026 su definisani u nastavku:

- Nastavak digitalne transformacije – kontinuirana digitalizacija kako bi se iskoristile nove tehnologije u cilju boljeg korisničkog iskustva i unapređenja efikasnosti,
- Rast – nastavak korišćenja mogućnosti za organski i neorganski rast kroz uspešnu integraciju RBA banke a.d. Novi Sad (RBA banka) u cilju zadržavanja i povećanja tržišnog učešća,
- Održivo poslovanje – zadržati prudentan način upravljanja rizicima, odgovorno poslovanje u skladu sa socijalnim i prirodnim okruženjem.

Principi održivog poslovanja

Principi na kojima se zasniva održivo poslovanje Raiffeisen banke se baziraju na principima koje koristi RBI, kao matična banka

RBI je jedna od potpisnica UN Global Compact (UNGC), što znači da se obavezala da poštuje UNGC principe odgovornog poslovanja. UNGC principi uključuju ključne aspekte ljudskih prava, standarde rada, zaštitu šivotne sredine i suzbijanje korupcije. Globalno odgovoran pristup, zajedno sa očekivanjima od svih zaposlenih menadžera, kao i partnera i dobaljača RBI.

Deset principa UNGC su:

Deset principa UNGC	
Ljudska prava	
Princip 1	Podržavamo i poštujemo zaštitu međunarodnih ljudskih prava u domenu naše sfere uticaja
Princip 2	Vodimo računa da ne učestvujemo u kršenju ljudskih prava
Rad	
Princip 3	Održavamo slobodu udruživanja i efektivno prepoznavanje prava na pregovore u vezi sa Kolektivnim ugovorom
Princip 4	Podržavamo eliminaciju svih formi prinudnog i prisilnog rada
Princip 5	Podržavamo zabranu rada dece
Princip 6	Podržavamo eliminaciju diskriminacije u radu i zanimanjima
Zaštita životne sredine	
Princip 7	Predostrožnost u izazovima koji se tiču životne sredine
Princip 8	Preuzimamo inicijativu i promovišemo veću odgovornost prema životnoj sredini
Princip 9	Ohrabrujemo razvoj i širenje tehnologija koje doprinose očuvanju životne sredine
Anti-korupcija	
Princip 10	Radimo protiv korupcije u svim njenim formama, uključujući iznudu i podmićivanje

Kodeks poslovnog ponašanja za odnos sa klijentima, poslovnim partnerima i zaposlenim, koji se primenjuje u celoj RBI grupi, uključujući Raiffeisen banku, predstavlja regulatorni okvir za sve zaposlene. Zasniva se na fundamentalnim Raiffeisen vrednostima i orijentisan je ka specifičnim zahtevima svakodnevnog posla.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.1 Održivo poslovanje i strategija (nastavak)

2.1.3 Osnovne vrednosti poslovanja Raiffiesn banke – misija i vizija (nastavak)

U nastavku je prikazano 6 UNEP principa održivog poslovanja kojih se pridržava RBI grupacija, uključujući i Raiffeisen banku, na bazi kojih kreiramo promene i realizujemo uticaj:

- Usklađenost
- Uticaj i postavljanje ciljeva
- Klijenti i korisnici usluga
- Interesne grupe
- Korporativno upravljanje i kultura
- Transparentnost i odgovornost.

RBI se dobrovoljno obavezala da ispunи ovih šest principa u vremenskom roku propisanom od strane UNEP FI. Zahtevima koji proističu iz ovih principa se upravlja na projektnom principu, kao delu holističkog pristupa korporativnom upravljanju ustanovljenom od strane kompanije, kao i kroz operativne nadzorne grupe. Korišćena je detaljna analizu uticaja, kao i godišnji izveštaje o progresu za definisanje ciljeva RBI grupe i transparentno ilustrovanje šta je ostvareno, a šta je preostalo da se uradi. Na ovim osnovama, uz agilan način rada unutar RBI grupe i integraciju inovativnih i digitalnih inicijativa, Raiffaisen banka, kao deo RBI grupe, radi na kontinuiranoj implementaciji ovih smernica, koje su definisane kao:

Principi održivog poslovanja UNEP Finansijske inicijative

Usklađenost

Princip 1 Uskladićemo poslovnu strategiju tako da bude konzistentna i doprinosi realizaciji individualnih potreba i društvenih ciljeva, kako je definisano u Održivim ciljevima razvoja, Pariskom klimatskom Sporazumu i relevantnim nacionalnim i regionalnim smernicama

Uticaj i postavljanje ciljeva

Princip 2 Kontinuirano ćemo povećavati naš pozitivan uticaj, uz smanjenje negativnog uticaja, i upravljana rizikom, na ljude i okruženje, koji je rezultat naših aktivnosti, proizvoda i usluga. Na kraju, usmerićemo naše napore na oblasti gde imamo najznačajniji uticaj i postaviti sebi odgovarajuće ciljeve.

Klijenti i korisnici usluga

Princip 3 Radićemo odgovorno sa našim klijentima, kako bismo podsticali održivu praksu i omogućili ekonomске aktivnosti koje kreiraju opšteprihvaćen prosperitet za postojeće i buduće generacije.

Interesne grupe

Princip 4 Proaktivno i odgovorno ćemo konsultovati, angažovati i biti partneri relevantnim interesnim grupama, da bismo ostvarili društvene ciljeve.

Korporativno upravljanje i kultura

Princip 5 Implementiraćemo našu posvećenost Principima odgovornog poslovanja kroz efektivno korporativno upravljanje i kulturu odgovornog bankara.

Transparentnost i odgovornost

Princip 6 Periodično ćemo revidirati pojedinačni i kolektivni doprinos implementaciji ovih principa i bićemo transparentni i odgovorni za naše pozitivne i negativne uticaje i naš doprinos ciljevima društva.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.2 Uticaji, rizici i šanse

Unutrašnja organizacija ESG funkcija banke predstavljena u prethodnoj tački, koja podrazumeva odgovornost svih relevantnih poslovnih segmenata, služi kako bi se osigurala pažnja u pogledu ESG rizika, kao i implementacija holističkog pristupa u pogledu održivosti. Naime, svi relevantni segmenti zajedno rade na usklađivanju poslovnih procesa, proizvoda i usluga sa ESG principima u svojim domenima poslovanja, a na taj način omogućeno je blagovremeno prepoznavanje potencijalnih rizika, ali i šansi u pogledu daljeg razvoja poslovanja.

Kao deo međunarodno aktivne bankarske grupe, suočavamo se sa specifičnim izazovima u ostvarivanju naše vizije održivosti. Oni proizlaze iz ekonomskih, društvenih i ekoloških uticaja naših poslovnih aktivnosti, kao i iz spoljnih uslova u kojima poslujemo. Grupacija posluje u globalnom okruženju koje je obeleženo brojnim ekonomskim, geopolitičkim i ekološkim rizicima, a finansijski sektor se već godinama suočava sa mnogim izazovima i rizicima. Da bismo ostali profitabilni na duže staze, ovi izazovi zahtevaju snažnu kulturu upravljanja rizicima i održivosti. RBI se na nivou grupe intenzivno bavi uticajima svog poslovanja na ekonomiju, životnu sredinu i društvo, kao i rizicima i mogućnostima koji proizilaze iz toga. To uključuje rizike i mogućnosti za RBI, ali i one koje utiču na ekonomiju, životnu sredinu i društvo. Cilj je smanjiti negativne uticaje i poboljšati pozitivne, a na nivou grupe, RBI se trudi da to postigne kroz strateško i operativno upravljanje održivošću.

Zbog direktnog uticaja koji banka ima na živote velikog broja ljudi, tema posvećenosti društvu i životnoj sredini smatra se jednim od osnovnih prioriteta. Banka nastoji da umanji siromaštvo i zalaže se za integraciju i solidarnost, sagledavajući svoju ulogu kao doprinos očuvanju pozitivnih društvenih vrednosti. Putem brojnih inicijativa, banka podržava ostvarenje ciljeva održivog razvoja. Poboljšanje finansijske situacije svakog pojedinca ima pozitivan uticaj ne samo na datog pojedinca već i u kontekstu celokupne ekonomске situacije. Raiffeisen banka čini sve napore da uvede održive finansijske proizvode i usluge na način koji podržava usmerenje klijenata ka održivoj budućnosti, ostvarujući time pozitivan doprinos društvu. Kao rezultat navedenog, banka smatra da njene aktivnosti u segmentu angažovanog građanina uključuju mogući pozitivan uticaj na reputaciju, bez značajnijih rizika.

2.3 Korporativno upravljanje i usklađenost poslovanja

RBRS posebnu pažnju posvećuje odgovornom i transparentnom poslovanju u cilju očuvanja i jačanja poverenja i razumevanja od strane vlasnika, klijenata i drugih zainteresovanih strana. Ovo je preduslov za ostvarenje poslovnih ciljeva. Tradicionalne vrednosti RBRS, kao i „Pravila ponašanja“ (Code of Conduct), predstavljaju osnovu za postizanje ovako definisanih ciljeva. Generisanje dodatne vrednosti na dugi rok predstavlja naš primarni strateški cilj.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.3 Korporativno upravljanje i usklađenost poslovanja (nastavak)

2.3.1 Korporativno upravljanje

RBRS posebnu pažnju posvećuje unapređenju korporativnog upravljanja, koje se odnosi na pravila i prakse koje se koriste za upravljanje i praćenje banke, a određuju ga regulatori i vlasnici. Ukratko, opisuje principe vođenja kompanije. Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i komisije koje pokrivaju različite poslovne oblasti (za kreditna pitanja, upravljanje operativnim rizikom, utvrđivanje kamatnih stopa, tarifa i naknada za usluge, rešavanje problematičnih kredita, upravljanje rizikom prevara, bezbednost, IT arhitektura, IT rizici, IT razvoj, upravljanje projektnim portfolijom, procena rizika kod uvođenja novih proizvoda i poveravanje aktivnosti trećim licima, kvalitet podataka, stres testiranje i sl.).

Upravljanje i kontrola u banci koja je svesna odgovornosti, kvalifikovana, transparentna i usmerena na dugoročno povećanje vrednosti su ciljevi dobrog korporativnog upravljanja. Efikasna saradnja zasnovana na poverenju između različitih organa kompanije, zaštita interesa stejkholdera, kao i otvorena i transparentna komunikacija su glavne smernice za nas u stvaranju savremenog korporativnog upravljanja.

Korporativno upravljanje u Banci se zasniva na različitim zakonskim odredbama, kao i na odredbama koje regulišu njene poslovne aktivnosti, kako internim, tako i eksternim. Polazeći od zakonske regulative, Banka je definisala interna pravila i pravilnike, uključujući Pravila ponašanja, kao izraz posvećenosti Banke održivom korporativnom upravljanju i posledičnoj društvenoj odgovornosti i odgovornosti u pogledu zaštite životne sredine.

Takođe, Banka pridaje veliku pažnju odgovornom i transparentnom poslovanju kako bi ojačala i održala poverenje svih zainteresovanih strana. Ovo je preduslov za ostvarenje poslovnih ciljeva naše banke. Tradicionalne vrednosti RBRS predstavljaju osnovu za pomenuto, zajedno sa Pravilnikom o radu. Generisanje dodatne vrednosti na dugi rok je naš primarni strateški cilj

Otvorenost i transparentnost u komunikaciji sa akcionarima, njihovim predstavnicima, klijentima, analitičarima, zaposlenima i zainteresovanim stranama iz javne sfere su od velikog značaja za RBRS. Naš website sadrži detaljne informacije o kompaniji, našim poslovnim aktivnostima, našim poslovnim uspesima i sl. Takođe, redovno objavljujemo finansijske izveštaje, izveštaj o poslovanju, prezentacije kompanije, ad-hoc komunikaciju, saopštenja i sl. Ove informacije se redovno ažuriraju.

Poslovanje Banke se zasniva na principima efikasnog i odgovornog rukovodstva, koje je u potpunosti usaglašeno sa zakonskim principima.

Sastav Izvršnog odbora i Upravnog odbora Raiffeisen banke su dati u Prilogu 2 ovog Izveštaja.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.3 Korporativno upravljanje i usklađenost poslovanja (nastavak)

2.3.2 Pravila ponašanja i poslovna etika

„Pravila ponašanja“ (Code of Conduct) oblikuju temelje korporativne kulture koja obuhvata duh integriteta. Ona se zasnivaju na korporativnim vrednostima i etičkim principima. „Pravila ponašanja“ imaju za cilj da obezbede da ponašanje u poslovanju, kao i u etičkim pitanjima bude u skladu sa visokim standardima.

Pitanje poslovne etike i pridržavanje principa dobre poslovne prakse je svakako jedno od najvažnijih, tako da su osnovni principi bančinog poslovanja: transparentnost i etičnost u radu, primena odgovornih i korektnih operativnih praksi, promovisanje konstruktivne i otvorene razmene sa klijentima, poslovним partnerima, organizacijama i institucijama, kao i sa zaposlenima.

RBRS posluje u potpunosti u skladu sa važećim zakonima, pravilima i propisima. Svi zaposleni su upoznati sa regulatornim zahtevima koji važe za njihove zadatke i u obavezi su da redovno i sa dužnom pažnjom pohađaju sve obavezne treninge/obuke.

2.3.3 Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa

U pogledu sprečavanja i borbe protiv rizika od mita i korupcije, pokrenute su dalekosežne i odlučne promene širom sveta tokom proteklih godina. Mito (B) i/ili korupcija (C) su krivična dela, koja se procesuiraju na međunarodnom nivou, ciljano, i u privatnom i u javnom sektoru. Mere za borbu protiv svih oblika korupcije, uključujući komercijalnu i javnu, imaju za cilj sprovođenje važećih međunarodnih i lokalnih zakona. One zahtevaju opšti pristup koji uključuje više zainteresovanih strana sa jakim privatnim i javnim partnerstvima, uključujući saradnju i podršku od strane finansijskih institucija.

Za finansijsku instituciju kao što je RBI grupa, kojoj pripada i banka, a koja posluje širom sveta, u različitim zemljama, sa različitim zakonima i tržištima, mogu da postoje nesigurnosti po pitanju postupanja u određenim situacijama. Kao dobar korporativni učesnik na tržištu i međunarodni poslovni učesnik, banka preuzima svoju odgovornost za sprečavanje i borbu protiv korupcije i mita uspostavljanjem određenog skupa pravila, koja su u skladu sa najvišim međunarodnim standardima.

Uspostavljene procedure za sprečavanje korupcije, između ostalog, objašnjavaju odgovornosti zaposlenih u banci, navode dostupne interne resurse, ističu rizike i upozorenja na koja treba obratiti pažnju, kako bi se otkrili i ublažili rizici od mita i korupcije. Banka i njena povezana lica nude različite resurse za pomoć i podršku svojim zaposlenima za rešavanje sumnjivih situacija i izbegavanje negativnih posledica.

Na taj način cela banka, rukovodstvo i zaposleni snažno podržavaju program borbe protiv korupcije i podmićivanja i posvećeni su poštovanju propisa utvrđenih „Pravilima ponašanja“ koja su istaknuta u procedurama i drugim internim aktima banke.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.3 Korporativno upravljanje i usklađenost poslovanja (nastavak)

2.3.3 Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa (nastavak)

Upravljački pristup sprečavanju korupcije i podmićivanju obuhvata četiri glavna elementa:

1. planiranje programa;
2. sprečavanje;
3. otkrivanje;
4. upravljanje slučajevima.

Za uspešno suzbijanje mita i korupcije banka, između ostalog, preduzima sledeće radnje:

- sprovođenje procedura za sprečavanje i rešavanje sukoba interesa;
- praćenje fokus područja, npr. date ili primljene pozivnice, troškovi gostoprimestva i pokloni, donacije i sponzorstva, ugovori sa trećim licima (npr. osetljiva područja, mere poznavanja i praćenja sa povećanom pažnjom, praćenje i kontrola ugovora itd.);
- primena odgovarajućih procedura provere zaposlenih u skladu sa lokalnim propisima;
- upravljanje izvršenim delima korupcije ili drugim slučajevima kod kojih postoji sumnja da je zaposleni u banci izvršio radnju koja se može smatrati koruptivnim delom, što povlači odgovarajuće mere za ublažavanje posledica;
- obavezne obuke za sve zaposlene banke i njena povezana lica kako bi se obezbedilo podizanje svesti o pravilima i propisima u vezi sa borbom protiv mita i korupcije.

Banka nije odgovorna za postupke svojih klijenata. Međutim, banka ne može pomagati svojim klijentima u vršenju nelegalnih poslovnih aktivnosti. U skladu sa navedenim, mere koje se sprovode u cilju sprečavanja nelegalnih poslovnih aktivnosti od strane klijenata u osnovi odgovaraju merama koje je banka dužna da sprovodi u cilju sprečavanja pranja novca. Banka je u obavezi da utvrdi ovaj rizik kod klijenata, i u tom kontekstu je bitno da se shodno principu „Upoznaj svog klijenta“ izvrše neophodni koraci u smislu poznavanja klijenta i njegovih aktivnosti.

Postoje različiti faktori koji označavaju povećan rizik od korupcije. Takvi indikatori sadrže:

- aktivnosti u zemljama sa visokim stepenom korupcije koje su iz tog razloga klasifikovane kao visoko rizične;
- aktivnosti u osetljivim industrijama;
- obavljanje bankarskog poslovanja sa sledećim karakteristikama:
 - velike gotovinske transakcije
 - neuobičajeni transferi sredstava na računima (kao što su transakcija preko stranih država i preko off-shore računa bez logičnog razloga)
 - netransparentne vlasničke strukture (off-shore kompanije) ili neobičan zahtev za tajnovitošću
 - poslovne transakcije sa domaćim i stranim politički eksponiranim osobama (PEP)
 - poslovne transakcije preko trećih lica, kao što su agenti
 - kompanije koje su stavljenе na crne liste (npr. lista Svetske banke nepodobnih pojedinaca i firmi, EBRD Lista itd.).

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.3 Korporativno upravljanje i usklađenost poslovanja (nastavak)

2.3.3 Osiguranje usklađenosti poslovanja, borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa (nastavak)

U pogledu koruptivnih radnji klijenata banke, obavezno je poštovanje pravila da će bilo koje nezakonito korišćenje bankarskih usluga za koruptivne ili druge kriminalne radnje opravdati sumnju u pranje novca koje za sobom povlači obavezu da se obavesti Uprava za sprečavanje pranja novca.

Sukobi interesa (CoI) u vezi sa sprečavanjem mita i korupcije važni su i u slučaju kada su lični interesi zaposlenih banke u sukobu sa interesima banke i/ili kada su interesi banke u koliziji sa interesima njenih klijenata. Svi zaposleni moraju da obezbede da njihovi lični interesi ne budu u sukobu sa njihovim dužnostima u odnosu na banku ili njene klijente. Situacije sukoba interesa u kojima zaposleni ima sukobljene interese ili vlastite interese mogu nastupiti iz bliskih (ličnih) odnosa između zaposlenih i klijenata, predstavnika poslovnih partnera ili drugih zaposlenih. Posebno, potencijalni sukobi interesa mogu nastati u vezi sa poklonima, pozivnicama, dodelom ugovora i transakcijama sa finansijskim instrumentima. Sukobi interesa mogu biti takođe vezani za korupciju, prevare i zloupotrebe tržišta.

Banka u skladu sa svojim standardima upravljanja rizicima od mita i korupcije, putem funkcije kontrole usklađenosti poslovanja, tokom godine sprovodi redovne aktivnosti koje uključuju odgovarajuće provere u okviru postupaka nabavki, sponzorstava i donacija. Ove aktivnosti takođe uključuju i obuke zaposlenih, odnosno primenu aktuelnih standarda grupe.

U okviru navedenih aktivnosti, funkcija kontrole usklađenosti poslovanja održala je obuke koje su uključivale i temu sprečavanja korupcije za ukupno 474 zaposlenih tokom 2023. godine. Dodatno, preko 90% zaposlenih prošlo je godišnju proveru znanja putem digitalnih kanala iz oblasti usklađenosti poslovanja.

Tokom 2023. godine, funkcija kontrole usklađenosti poslovanja izvršila je proveru 157 potencijalnih ponuđača u tenderskim postupcima i postupcima nabavki. U okviru postupaka odobravanja sponzorstava, odnosno donacija, funkcija kontrole usklađenosti poslovanja izvršila je 45 provera.

Navedene provere vrše se sa ciljem pravilnog upravljanja rizicima od mita i korupcije, odnosno sprečavanja korupcije u banci.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.4 Usklađenost s poreskim propisima

Uticaj

Banka doprinosi državnom budžetu putem plaćanja poreskih obaveza na vreme i u punom iznosu, što doprinosi da država može da ispunjava svoje socijalne i društvene obaveze. Dodatno, princip Banke da u potpunosti poštuje sve poreske propise ima pozitivan uticaj i na druge učesnike na tržištu da usvoje isti način ponašanja.

Rizici i šanse

Usklađenost sa poreskim propisima je od ključne važnosti. Ukoliko poreske obaveze nisu obračunate i prijavljene u punom iznosu i plaćene na vreme, to može prouzrokovati značajne finansijske rizike. Dodatno, neobračunavanje i neprijavljivanje punog iznoda poreskih obraveza ili plaćanje poreskih obaveza sa zakašnjenjem, rezultira u plaćanju zatezne kamate za neblagovremeno izmirenje obaveza, kjači i kazni zbog neusaglašenosti sa poreskim propisima. Pored toga, u slučaju namernog kršenja poreskih propisa ili kršenja poreskih propisa zbog nesavesnog postupanja ili nemara, odgovorne osobe mogu biti i zakonski odgovorne. Ovakve situacije mogu usloviti reputacioni rizik za Banku i mogu rezultirati u određenim finansijskim merama.

Upravljanje porezima

Poreska strategija

Poreska strategija Banke se bazira na zakonskim zahtevima, Pravilima ponašanja i internim aktima zasnovanim na njima.

Usklađenost sa zakonskim obavezama iz oblasti poreza ima istaknutu ulogu u poreskoj strategiji. Banka primenjuje ovaj princip u svim oblastima u kojima obavlja svoju delatnost i pri sprovodenju svih vrsta poslovnih aktivnosti. Takođe, značajne poreske obaveze za Banku proističu i iz transakcija sa njenim klijentima i poslovnim partnerima.

Poreske obaveze uslovjavaju poreski rizik tj. neizvesnost u pogledu adekvatnog tumačenja određenih transakcija sa poreskog stanovišta. Ovakve situacije naročito mogu da se javi usled kompleksnosti ekonomskih pitanja uključenih u poreski sistem. Banka je ustanovila interne procese i sistem internih kontrola za identifikovanje, kontrolu i minimiziranje poreskog rizika.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.4 Usklađenost s poreskim propisima

Upravljanje porezima (nastavak)

Pristup poreskim pitanjima

U skladu sa našim Pravilima ponašanja, odbijama bilo koji oblik izbegavanja plaćanja poreza. Posledično, u potpunosti smo posvećeni usaglašavanju sa važećim zakonskim propisima čiji je cilj sprečavanje poreske evazije i drugih finansijskih prekršaja koji veže kako za tržište, tako i za delatnost u kojoj poslujemo. Ovi principi se primenjuju pri sprovođenju svih poslovnih transakcija i pri donošenju svake poslovne odluke.

Pri uvođenju novih proizvoda i usluga, vodimo računa da obezbedimo usaglašenost sa relevantnim poreskim propisima.

Banka je takođe usaglašena sa regulativama i inicijativama koje promovišu poresku transparentnost (npr. Foreign Account Tax Compliance Act – FATCA).

Internim procedurama i kontrolama, obezbeđujemo usaglašenost sa internim pravilima i eksternim propisima i omogućavamo da se neželjena poreska praksa identificuje što ranije u procesu i onemogući. Naš sveobuhvatni cilj je da ispunimo naše poreske obaveze kompletno, tačno i na vreme u cilju prevencije rizika poreske neusklađenosti. Kroz Pravila ponašanja, kao i naše interne politike i procedure, radimo na promovisanju naše poreske strategije u cilju njenog efikasnog implementiranja.

Kontunirano radimo na jačanju kontrolnih mehanizama i sistema korporativnog upravljanja u cilju prevencije potencijalnih poreskih zloupotreba, i posledično poreske evazije. Ovi principi su ugrađeni i u naša Pravila ponašanja, koja se primenjuju na sve zaposlene i koa redovno revidiraju, proširuju i dodatno razrađuju u različitim internim aktima.

Naš biznis model se ne bazira na obavljanju transakcija preko poreskih rajeva. Svaka eventualna aktivnost na takvim lokacijama mora biti prekinuta što je pre moguće.

Upravljanje porezima, kontrole i upravljanje poreskim rizicima

Predsednik Izvršnog odbora, kao zakonski zastupnik Banke, snosi krajnju odgovornost za ispunjavanje poreskih obaveza Banke. Predsednik Izvršnog odbora ovu odgovornost prenosi na direktora Sektora finansija, a direktor Sektora finansija ove obeveze dalje delegira rukovodiocu Odeljenja za računovodstvo i Rukovodiocu Odseka za poreze.

Identifikacija, upravljanje i nadzor nad poreskim rizicima se vrši u skladu sa definisanim internim procesima.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.4 Usklađenost s poreskim propisima

Upravljanje porezima (nastavak)

Potreban nivo znanja i ekspertize zaposlenih u vezi sa poreskim pitanjima se osigurava kroz interne i eksterne obuke. Određene obuke, kao i deljenje znanja i iskustava u vezi sa poreskim temama, se sprovodi o od strane RBI-a, kao matične kompanije.

Usklađenost sa poreskim propisima i ustanovljeni kontrolni okvir se kontrolisu na više nivoa. Nadzor nad relevantnim poreskim oblastima se sprovodi kroz sistem internih kontrola, kao i od strane eksternog revizora. Takođe, u situacijama kada se Banka suočava sa iszuuzetno kompleksnim poreskim pitanjima, angažuju se eksterni eksperati u ciljupribavljanja relevantnih mišljenja.

Incidenti ili sumnja na neadekvatno postupanje u vezi sa pitanjima iz oblasti poreza mogu se prijaviti od strane zaposlenih u Banci ili od strane trećih lica putem korićenja ustanovljenih kanala komunikacije od strane funkcije usklađenosti poslovanja. Ovo uključuje platformu za uzbunjivanje.

Izveštavanje u vezi sa porezima u finansijskim izveštajima je predmet revizije eksternog revizora u sklopu revizije finansijskih izveštaja.

Uključivanje interesnih grupa i upravljanje poreskim pitanjima

Značajne poreske teme i projekti se prezentuju predsedniku Izvršnog odbora ili celom Izvšnom odgovu u cilju obaveštavanja ili dobijanja odobrenja. Eksteno mišljenje se traži kada je neophodno u cilju obezbeđivanja da se perspektive različitih interesnih strana uzmu u obzir u procesu odlučivanja i da su poreski rizici adekvatno identifikovani i dokumentovani.

U Banci se podstiče intenzivni dijalog sa nadležnim poreskim vlastima, najčešće preko Udrženja banaka Srbije, u cilju razvijanja saradnje koja se bazira na partnerskim odnosima.

Banka aktivno učesvuje u poreskim odborima različitih institucija (kao što su Udrženje banaka Srbije, FIC, AmCham itd.), što omogućuje da se na uvođenje novih poreskih propisa ili promena u tumačenjima postojećih propisa pravovremeno reaguje.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.5 Uključivanje interesnih grupa

Naše poslovne aktivnosti utiču na interes različitih interesnih grupa i pojedinaca u Srbiji, ali i u drugim zemljama.

Na grupnom nivou, stejkholderi su definisani kao ljudi ili grupe ljudi koji imaju legitiman interes u kompaniji kroz njene direktnе ili indirektnе poslovne aktivnosti. Stejkholderi su stoga zaposleni, klijenti, vlasnici, podružnice i učešća u kapitalu, kao i poslovni partneri. Postoje i druge grupe stejkholdera sa redovnim međusobnim odnosima. Takođe, smatramo da je zaštita životne sredine i klime deo naše društvene odgovornosti i ulažemo velike napore u njeno očuvanje u okviru našeg principa da budemo fer partner prema okolini.

Prepoznajemo da je održivo poslovanje moguće samo ako se angažujemo u otvorenom i konstruktivnom dijalogu sa našim stejkholderima i tražimo i pronalazimo zajednička rešenja, čak i u kontroverznim pitanjima. Trudimo se da prepoznamo potrebe naših ključnih stejkholdera i delujemo u okviru naših nadležnosti. Identifikujemo i procenjujemo relevantna i osetljiva pitanja kroz redovan i konstruktivan dijalog sa stejkholderima. Koristimo različite oblike komunikacije sa našim stejkholderima kako bismo procenili značaj teme održivosti i koristili rezultate za dalji razvoj našeg upravljanja tom temom.

U cilju prilagođavanja naše strategije održivosti i odgovaranja na izmenjene potrebe i zahteve klijenata, veliki značaj pridajemo održavanju dijaloga sa našim stejkholderima, pri čemu dvosmeran i konstruktivan dijalog sa klijentima postaje sve važniji. Dodatno, na nivou grupe, RBI takođe igra aktivnu ulogu u različitim nacionalnim i međunarodnim forumima.

U identifikaciji osnovnih oblasti naših održivih aktivnosti, oslanjamo se na grupnu perspektivu i perspektive naših stejkholdera, koje uključuju zaposlene, klijente, akcionare i dobavljače, kao i nevladine organizacije i niz drugih interesnih grupa.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.5 Uključivanje interesnih grupa (nastavak)

Kako bismo osigurali uključivanje naših stejkholdera, učestvujemo u različitim oblicima dijaloga preko različitih komunikacionih kanala uključujući internet, intranet, radionice i događaje, ankete, razgovore sa ekspertima, obuke i predavanja, učešće u lokalnim, nacionalnim i međunarodnim diskusijama o temama i inicijativama iz oblasti održivosti itd. Ove aktivnosti dopunjene su različitim publikacijama.

INTERESNA GRUPA	FORMAT KOMUNIKACIJE	UČESTALOST
RBI grupa	Zvanični izveštaji o finansijskom i nefinansijskom poslovanju	godišnje
	Sastanci u cilju zajedničkog rada na bržoj implementaciji ESG principa u redovno poslovanje Raiffeisen banke u Srbiji	redovni i ad hoc
	Stručni skupovi i radionice odgovarajućih organizacionih delova	redovni i ad hoc
Aкционари/Upravni odbor	Izveštaji o poslovanju koji se prezentuju na sastancima Upravnog odbora	redovni
	Sastanci Upravnog odbora	kvartalni
Zaposleni	Intranet objave – edukativne i informativne objave o različitim temama, kao i pozivi za volonterske aktivnosti	ad hoc
	Email komunikacija	ad hoc
	Sastanci	redovni i ad hoc
	Obuke i treninzi usmereni ka povećanju svesti i znanja o principima i ciljevima održivog razvoja	redovni i ad hoc
	Radionice usmerene ka sticanju znanja o najboljim praksama iz grupe u cilju njihove implementacije na lokalnom nivou	ad hoc
Klijenti i drugi eksterni stejkholderi (društvena i poslovna zajednica, mediji, državne institucije i osetljive kategorije društva)	Vebsajt i zvanični nalozi banke na društvenim mrežama – objave o novinama u ponudi banke, edukativni sadržaj sa ciljem povećanja finansijske pismenosti i informativni sadržaj u cilju podizanja svesti o ESG principima	ad hoc
	Filijale, dopisi/CRM komunikacija i lični kontakt predstavnika banke i klijenata za obaveštenja o novinama	ad hoc
	Zvanični izveštaji o finansijskom i nefinansijskom poslovanju za državne regulatore	godišnji
	Godišnji izveštaj o poslovanju banke za klijente i druge eksterne stejkholdere	godišnji
	Ekonomski izveštaj sa makroekonomskim pogledom	kvartalni
	Događaji za klijente	ad hoc
	Radionice i predavanja za klijente i relevantne strukovne skupove	ad hoc

Na nivou grupe objavljena je strategija održivog poslovanja pod nazivom „Stvaramo održivu vrednost“. Ova strategija sastoji se od tri strateška područja aktivnosti:

1. odgovorni bankar,
2. fer partner i
3. angažovani građanin.

2 ODRŽIVO POSLOVANJE I KORPORATIVNA ODGOVORNOST (nastavak)

2.6 Naša dostignuća u oblasti održivog poslovanja

Svako od navedenih oblasti adresira tri ključna stuba održivosti - društveni, ekonomski i ekološki, a rezultati preduzetih aktivnosti i inicijativa detaljnije su predstavljeni u relevantnim odeljcima u daljem tekstu.

Kao članica RBI grupe, Raiffeisen banka se obavezuje na poštovanje istih principa kao i grupacija.

To između ostalog obuhvata Principe odgovornog bankarstva koje je RBI grupa potpisala kao prva bankarska grupacija iz Austrije 2021. godine. Principi predstavljaju jedinstveni okvir za održivi razvoj bankarske industrije razvijen kroz inovativno globalno partnerstvo između banaka i Ujedinjenih nacija (UNEP FI), a koji uskladjuje bankarsku industriju sa ciljevima održivog razvoja UN-a i Pariskim sporazumom iz 2015. godine.

RBI grupacija takođe je potpisnica Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija čime se obavezala na poštovanje 10 principa i 17 ciljeva održivog razvoja i njihovu implementaciju u redovne poslovne procese i poslovne odluke. Principi Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija uključuju osnovna područja ljudskih prava, standarde rada, zaštite životne sredine i borbe protiv korupcije. Globalno odgovoran pristup povezan s tim očekuje se od svih članova grupacije, zaposlenih, kao i od partnera i dobavljača RBI grupe.

Na nivou grupe, RBI takođe poseduje značajne rejtinge u pogledu održivog poslovanja. Rejtinzi služe kao pokazatelji uticaja poslovanja na zaštitu životne sredine, društvenu odgovornost, poštovanje ljudskih prava i korporativno upravljanje i predstavljaju važnu podršku u donošenju odluka za sve veći broj investitora.

Najznačajniji rejtinzi RBI grupe u ovom pogledu obuhvataju:

3 ODOGOVORNI BANKAR

Kao odgovornom bankaru, naš primarni dugoročni cilj je kreiranje dodatne vrednosti. Posledično, održivo poslovanje je integralni deo naše poslovne strategije i naši proizvodi, usluge i procesi su usklađeni sa ovim ciljem. Prema tome, primenjujemo holistički proces da bi izbegli ESG rizike i iskoristili prednosti koje proističu iz unapređenja kako životne sredine, tako i društvenih standarda.

Principi odgovornog bankarstva

U cilju postizanja gore navedenog cilja, Banka sledi principe matične kompanije RBI, kao prve austrijske bankarske grupe koja je potpisala globalne Principe odgovornog bankarstva UNEP Finansijske inicijative, početkom 2021. godine. Principi odgovornog bankara su jedinstveni okvir održive bankarke industrije, koji je razvijen kroz inovativno globalno partnerstvo između banaka i UNEP Finansijske Inicijative. Potpisivanjem Principa odgovornog bankarstva, RBI grupacija je odabrala sistematično praćenje usvojenog puta, što rezultira ukorenjem tema održivog poslovanja još snažnije u sve segmente poslovanja i dodatno uravnotežuje naš potencijal, tako da možemo da ostvarimo najveći mogući doprinos održivom rastu i razvoju.

Naš cilj je da ponudimo održive finansijske proizvode i usluge na način da podržimo naše klijente u njihovoj transformaciji ka održivoj budućnosti, čime posledično dajemo pozitivan doprinos društvu. Ovaj cilj je u skladu sa našom Vizijom za 2025.

U nastavku je prikazano 6 principa održivog poslovanja kojih se pridržava RBI grupacija, uključujući i Raiffeisen banku, na bazi kojih kreiramo promene i realizujemo uticaj:

- Usklađenost
- Uticaj i postavljanje ciljeva
- Klijenti i korisnici usluga
- Interesne grupe
- Korporativno upravljanje i kultura
- Transparentnost i odgovornost.

RBI se dobrovoljno obavezala da ispuni ovih šest principa u vremenskom roku propisanom od strane UNEP FI. Zahtevima koji proističu iz ovih principa se upravlja na projektnom principu, kao delu holističkog pristupa korporativnom upravljanju ustanovljenom od strane kompanije, kao i kroz operativne nadzorne grupe. Korišćena je detaljna analiza uticaja, kao i godišnji izveštaje o progresu za definisanje ciljeva RBI grupe i transparentno ilustrovanje šta je ostvareno, a šta je preostalo da se uradi. Na ovim osnovama, uz agilan način rada unutar RBI grupe i integraciju inovativnih i digitalnih inicijativa, Raiffaisen banka, kao deo RBI grupe, radi na kontinuiranoj implementaciji ovih smernica, koje su definisane kao:

Princip 1: Usklađenost

Usklađićemo poslovnu strategiju tako da bude konzistentna i doprinosi realizaciji individualnih potreba i društvenih ciljeva, kako je definisano u Održivim ciljevima razvoja, Pariskom klimatskom Sporazumu i relevantnim nacionalnim i regionalnim smernicama.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

Principi odgovornog bankarstva (nastavak)

Princip 2: Uticaj i postavljanje ciljeva

Kontinuirano ćemo povećavati naš pozitivan uticaj, uz smanjenje negativnog uticaja, i upravljana rizikom, na ljudе i okruženje, koji je rezultat naših aktivnosti, proizvoda i usluga. Na kraju, usmerićemo naše napore na oblasti gde imamo najznačajniji uticaj i postaviti sebi odgovarajuće ciljeve.

Princip 3: Klijenti i korisnici usluga

Radićemo odgovorno sa našim klijentima, kako bismo podsticali održivu praksu i omogućili ekonomske aktivnosti koje kreiraju opšteprihvaćen prosperitet za postojeće i buduće generacije.

Princip 4: Interesne grupe

Proaktivno i odgovorno ćemo konsultovati, angažovati i biti partneri relevantnim interesnim grupama, da bismo ostvarili društvene ciljeve.

Princip 5: Korporativno upravljanje i kultura

Implementiraćemo našu posvećenost Principima odgovornog poslovanja kroz efektivno korporativno upravljanje i kulturu odgovornog bankara.

Princip 6: Transparentnost i odgovornost

Periodično ćemo revidirati pojedinačni i kolektivni doprinos implementaciji ovih principa i bićemo transparentni i odgovorni za naše pozitivne i negativne uticaje i naš doprinos ciljevima društva.

Kreiranje dodatne vrednosti

Ekonomski uspešan biznis je preduslov za ostvarivanje dugoročnog opstanka i uspeha kompanije. Generisanje ekonomske vrednosti je generalno primarni cilj produktivne poslovne aktivnosti. Samo ovakvo poslovanje omogućuje se realizuju i ostli, etički ciljevi. Pri kreiranju ekonomske vrednosti kroz svoju poslovnu delatnost, Banka kreira dodatnu vrednost za svoje vlasnike i zaposlen, za svoje klijente i za ekonomiju u celini. Na ovaj način, Banka daje značajan doprinos stabilnosti, održivosti i produktivnosti ekonomskog sistema i napretku društva. Svesni smo odgovornosti koje ovakvo poslovanje nosi.

Ekonomski održivost

Dodatac zahtev se odnosi na obezbeđivanje adekvatne kapitalne baze. U ovom pogledu, poslovanje Raiffeisen banke i Raiffeisen bankarske grupe se zasniva na održivom poslovanju koje će omogućiti dovoljno visok pokazatelj adekvatnosti kapitala na kraju planskog peiroda čak i u situacijama neočekivanog pogoršanja makroekonomskih uslova. Realizovan pokazatelji adekvatnosti kapitala je detaljno prikazan u okviru finansijskih izveštaja.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

Kreiranje dodatne vrednosti (nastavak)

U tabeli u nastavku je prikazan direktni doprinos ekonomiji:

Ekonomski rezultati: direktna ekonomska vrednost – kreiranje i distibucija				
	Raiffeisen bankarska grupa	Raiffeisen banka		
U hiljadama RSD	2023.	2022.	2023.	2022.
Prihodi od kamata	34.105.779	18.748.561	30.732.378	13.396.310
Prihodi od naknada i provizija	18.689.084	15.075.517	17.441.205	12.744.376
Neto dobitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	245.879	2.325.698	242.543	2.318.560
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	569.305	-	564.689	-
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	118.767	84.184	111.065	61.139
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	248.955	130.561	248.955	130.561
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(2.926.699)	(2.313.173)	(2.158.923)	(734.444)
Ostali poslovni prihodi	216.357	157.146	173.453	160.299
Ostali prihodi	629.798	700.364	404.776	512.258
Kreiranje direktne ekonomske vrednosti – prihodi	51.897.225	34.908.858	47.760.141	28.589.059
Operativni troškovi				
Rashodi kamata	(1.353.715)	(760.054)	(1.035.816)	(342.005)
Rashodi naknada i provizija	(4.398.131)	(3.122.581)	(4.146.291)	(2.857.247)
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	(301.334)	(379.957)	(301.335)	(379.967)
Neto gubitak po osnovu zaštite od rizika	-	(1.830.752)	-	(1.847.238)
Ostali rashodi	(9.567.123)	(7.671.785)	(8.380.109)	(5.482.849)
Troškovi osiguranja depozita	(1.294.538)	(1.001.305)	(1.294.538)	(1.001.305)
Zaposleni				
Troškovi zarada	(4.401.890)	(4.373.685)	(3.887.942)	(2.802.282)
Troškovi poreza i doprinsa na zarade i naknade zarada	(1.777.345)	(1.553.375)	(477.048)	(345.528)
Ostali troškovi zaposlenih	(148.622)	(217.870)	(995.988)	(850.764)
Plaćanje investitoru				
Neto rashodi kamata	(1.156.450)	(678.698)	(1.156.450)	(678.698)
Neto rashodi naknada	(378.897)	(255.546)	(378.897)	(255.546)
Ostali rashodi	(658.897)	(499.019)	(658.897)	(499.019)
Plaćanja državi i javna davanja				
Porez na dobit	(3.952.374)	(1.762.543)	(3.665.818)	(1.540.006)
Investiranje u društvenu zajednicu i donacije – u gotovini	23.444	12.993	23.444	12.993
Iskorišćena ekonomska vrednost	(29.412.760)	(24.120.163)	(26.402.573)	(18.895.447)
Zadržana ekonomska vrednost	22.484.465	10.788.695	21.357.568	9.693.612

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

Kreiranje dodatne vrednosti (nastavak)

Ključni pokazuatelji članica Raiffaisen bankarske grupe za 2023. godinu su prikazani u nastavku:

	Aktiva (RSD mil.)	Godišnja promena*	Broj posl. jedinica	Broj zaposlenih	Neto dobit (RSD mil.)	Broj klijenata	Obaveze (RSd mil.)
RBRS	663.687	24,3%	108	2.237	21.358	1.013.541	576.522
RLRS	26.596	24,8%	3	73	174	5.249	25.460
RIRS	648	10.42%	1	18	46	17.136	48
RFRS	394	1.99%	1	14	9	48.607	30

*Promena u odnosu na 31.12.2022. godinu

3.1 Održivo poslovanje u ključnim poslovnim aktivnostima

Najveća snaga Banke su ključne poslovne aktivnosti - u osnovi to je odobravanje kredita i drugi investicioni proizvodi. U svim svojim aspektima poslovanja, Banka posvećuje najveću moguću pažnju takvoj postavci poslovnih aktivnosti i odnosa sa klijetima, koji će biti dugoročno održivi, vodeći računa da se izbegne rizik po duštevo i životnu sredinu i da iskoristi prednosti koje proističu iz realizacije inicijativa za unapređenje zaštite životne sredine i društvenih standarda. Poverenje i pouzdanost su uvek bili jedan od fundamentalnih principa Banke.

Posvećeni smo kulturi pružanja usluga visokog kvaliteta, istražujemo, sa ciljem da prevaziđemo očekivanja klijenata, naročito u pogledu kvaliteta naših usluga. Ovo je reflektovano u Misiji i Viziji da budemo najpreporučivanija banka, koja uvođenjem inovacija olakšava život svojih klijenata. Posledično, konstantno nastojimo da poboljšamo korisničko iskustvo i pomognemo im da postignu više u svom poslovnom i privatnom životu.

Naš cilj je da našim klijentima obezbedimo što je moguće sveobuhvatnije finansijsko usluge koje zadovoljavaju njihove potrebe i da im obezbedimo najbolje moguće savetodavne usluge. Porast potražnje za proizvodima i uslugama koje kombinuju socijalne, ekološke i ekonomski kriterijume se prirodno uzima u obzir. Banka nastoji da preporuke klijentima uvek budu data na iskren i fer način i da klijenti budu adekvatno informisani o rizicima. U isto vreme, želimo da vodimo računa o uticaju naših poslovnih aktivnosti na društvo i životnu sredinu u što je moguće većem stepenu i da optimizujemo naše aktivnosti što je više moguće. Ovakav pristup doprinosi pozitivnom korisničkom iskustvu. Takođe, fokusiramo se na održivo poslovanje kada biramo klijente i poslovne aktivnosti gde ćemo angažovati naša sredstva.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.1 Održivo poslovanje u ključnim poslovnim aktivnostima (nastavak)

Zaštita životne sredine i ključne poslovne aktivnosti - ekološki odgovorni proizvodi

RBRS brine o okruženju, posvećena je promovisanju tehnologija koje doprinose očuvanju životne sredine. Vidimo to kao šansu da se razvijemo na novim poslovnim poljima, kao što su obnovljivi izvori energije, energetska efikasnost, električna mobilnost i upravljanje resursima. Postavili smo stroga ograničenja za transakcije sa kompanijama koje imaju negativan uticaj na životnu sredinu.

Svesni smo osetljivosti uticaja određenih poslovnih sektora i tretiramo ih sa dužnom pažnjom. Postoje interne politike za sektore koji su u vezi iskopavanja uglja i nuklearne energije, koje svi zaposleni moraju da poštuju. Slične politike se trenutno razvijaju za druge industrije koje uključuju visoku emisiju CO₂.

Društvena odgovornost i ključne poslovne aktivnosti – socijalno odgovorni proizvodi

RBRS je svesna svog uticaja na društvo. Virtuelno, sve platne transakcije sprovode se posredstvom banaka i banke imaju uticaj na na svrhu za koju se sredstva koriste, odobravanjem kredita. Naši proizvodi i usluge na taj način mogu direktno da utiču na životnu situaciju i ponašanje klijenata. Indirektni uticaj ostvaruje se kroz investicije u projekte ili kompanije koje imaju određeni socijalni značaj i uticaj, koji može da dovede do toga da ljudi imaju korist ili štetu.

Poštovanje ljudskih prava je osnovni zahtev u vezi sa svim našim proizvodima i uslugama.

Imajući u vidu zahteve klijenata u pogledu sigurnosti i bezbednosti transakcija i podataka, sigurnost proizvoda i klijenata su od najvećeg značaja za nas. Uz omogućen pristup relevantnim informacijama u vezi sa proizvodima i uslugama, ovo uključuje verifikaciju zahteva, objašnjenja i mogući rizik povezan sa proizvodima i uslugama i odgovarajuće informacije. Zaštita podataka klijenata takođe je deo društvene odgovornosti.

Nudimo proizvode i usluge za koje imamo odgovarajuća znanja i iskustvo, neophodnu infrastrukturu i sva neophodna odobrenja i licence.

3.2 Poslovna strategija

Strateški ciljevi Banke za period 2024 – 2026 su:

- Konstantno unapređenje korisničkog iskustva kroz kreiranje jednostavnog bankarskog okruženja oslobođenog stresa uz korišćenje saznanja sečenog analizom baza podataka o klijentima;
- Dalja transformacija poslovnog modela - digitalizacija proizvoda, kanala i procesa, kao i unapređenje efikasnosti korišćenjem lokalnih i grupnih rešenja i novih tehnologija;
- Kontinuireno unapređenje korporativne kulture i strategije razvoja zaposlenih u cilju podržavanja novog poslovnog modela i očuvanje pozicije lidera u dinamičnom tržišnom okruženju.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.2 Poslovna strategija (nastavak)

Na ovaj način definisani ciljevi se mogu pretočiti u sledeće ključne kvantitativne pokazatelje:

- Profit posle oporezivanja veći od 150 miliona;
- ROE veće od 20%;
- CIR manji od 40%;
- Regularna isplata dividende: pay-out ratio od 60% u 2024. godini i 80% u 2025.-2026. godini.

Strateški ciljevi poslovnih segmenata za period 2024 – 2026 su prikazani u nastavku:

SEGMENT POSLOVANJA SA STANOVNİŞTВOM	
1.	Finaliziranje razvoja E2E digitalnih činilaca za sve ključne proizvode/procese u poslovanju sa stanovništvom
SEGMENT POSLOVANJA SA PRIVREDOM	
2.	Postizanje visokog kvaliteta u integriranim kanalima
3.	Ubrzanje digitalne akvizicije klijenata i omasovljavanje prodaje digitalnih E2E proizvoda
4.	Optimizacija korišćenja klijentske baze podataka u cilju ekstrakcije više vrednosti iz odnosa sa klijentima
5.	Obezbediti stabilan rast kroz ključne i nove poslovne tokove i alternativne proizvode
INVESTICIONO BANKARSTVO	
1.	Rast prihoda i baze klijenata – jačanje liderске pozicije u trgovaju valutama u poslovanju sa pravnim licima
2.	Superiorno korisničko iskustvo - dalji razvoj digitalne agende za proizvode i prodajne kanale
3.	Unapređenje sposobnosti prilagođavanja brzo rastućem dinamičnom tržištu - unapređenje fx-prodaje korišćenjem data-driven pristupa (dalje angažovanje Advance Analytics tima)
4.	Visok kvalitet proizvoda i usluga - kreiranje efikasnog poslovnog modela za Institucionalne klijente („IC“)
UPRAVLJANJE RIZICIMA	
1.	Digitalizacija procesa odobravanja kredita
2.	Jačanje procesa upravljanja budućim rizicima i šansama
3.	Digitalizacija SEM procesa
4.	Unapređenje i automatizacija procesa upravljanja kolateralima
5.	SE retalizacija/povećanje automatizacije

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.2 Poslovna strategija (nastavak)

INFORMACIONE TEHNOLOGIJA I OPERACIJE
<ol style="list-style-type: none">Bliska saradnja IT i poslovnih segmenata i agilni način rada jača zajedničku isporuku IT-a i poslovnih segmenataIstraživanje mogućnosti koje nudi nova tehnologija, cloud i GenAIUčiniti podatke dostupne svima i Iskoristiti pun potencijal podataka i analitika paralelno sa modernom arhitekturom podataka, tehnikama, platformama i alatima u cilju transformacije banke u „data-driven“ organizacijuPostati najatraktivniji poslodavac u Srbiji i razvijati interne talenate i kapaciteteŠampion u informacionoj i sajber bezbednostiPotpuno automatizovane aktivnosti
LJUDI, KULTURA I ORGANIZACIJA
<ol style="list-style-type: none">LJUDI – Strategija za ljudi koja poržava poslovne ciljeve; ekspertiza u privlačenju, razvoju i zadržavanju ljudi; održiv i pravedan sistem nagrađivanja i prepoznavanja kvaliteta; Voice of employees; izuzetno korisničko iskustvo zaposlenih; RBRS kao izvrsno mesto za rad;PRLAGODLJIVOST – Kreiranje budućih veština i kompetencija kako bi se postigli poslovni ciljevi; obezbediti održivu adaptivnu i agilnu transformaciju; „Change management“ kapaciteti; podržati kulturu učenja, liderstva i individualnog razvoja; saradnja unutar Grupe i sinergijaKULTURA – Uspostavljanje učenja kao osnovnog alata u kreiranju stava i načina razmišljanja; ohrabrvanje agilnog načina razmišljanja, inovacija i orientisanosti ka klijentu; transformacija liderске kulture u pravcu svesnog i savesnog liderstva; podržavati psihičku sigurnost kao ključni koncept za promociju dobrobiti zaposlenih, kao i različitosti i davanje feedback-a; Strateški pristup internoj komunikaciji radi slanja efikasnih poruka o viziji, misiji i vrednostima
POVEZANA LICA
Raiffeisen Leasing <ol style="list-style-type: none">Povećanje efikasnosti prodajeUnapređenje “Customer journey” i korišćenje digitalnih lizing uslugaVisok kvalitet proizvoda (factoring, upravljanje gotovinom) i digitalna transformacijaAngažovanje i osnaživanje zaposlenih
Raiffeisen Future <ol style="list-style-type: none">Akvizicija novih klijenata, sa akcentom na prodaju kroz mrežu RBRSDigitalizacija procesa u Front i Back office
Raiffeisen Invest <ol style="list-style-type: none">Rast (AUM, broja klijenata i prihoda)Superiorno korisničko iskustvo bazirano na dobrom poznavanju klijenataDigitalna transformacijaVisok kvalitet proizvoda i profesionalni razvoj zaposlenih

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.3 Zaštita i sigurnost podataka

Sveobuhvatna zaštita podataka kojima raspolaže Raiffeisen banka, posebno podaci o pojedincima (klijentima ili zaposlenima), predstavlja ne samo integralni deo poslovnih aktivnosti banke, već segment koji se nalazi u fokusu sa najvišim stepenom posvećenosti.

U skladu sa tim, bezbednost ima najveći prioritet u Raiffeisen banci, a podacima klijenata, zaposlenih i poslovnih partnera rukuje se sa najvećom pažnjom. Podaci klijenata su zaštićeni skupom tehničkih i organizacionih mera i principa kao što je *need-to-know* princip u poslovnim procesima, enkripcija podataka tokom prenosa ili skladištenja, pristup podacima i zapisi o pristupu podacima, kao i *four-eyes* princip. Implementiran je skup kontrola zasnovan na direktivama RBI grupacije. U skladu sa ovim kontrolama, uspostavljen je redovno kvartalno izveštavanje Komisiji za bezbednost Raiffeisen banke a.d. Beograd i prema istom telu u RBI grupaciji.

Opšte informacije o zaštiti podataka mogu se pronaći na zvaničnom vebajtu Banke na adresi <https://www.raiffeisenbank.rs/opste-informacije-o-zastiti-podataka>.

Evidentiranje, skladištenje, obrada i prenos ličnih podataka fizičkih lica u Raiffeisen banci podleže ne samo obaveznim zakonskim zahtevima, već i obaveznim internim principima i procesima koji su podržani kroz specifičnu organizacionu i procesnu strukturu i unapređuju se po potrebi u koordinaciji sa *Data Protection Officer*-om.

Preduzima se širok spektar tehničkih i organizacionih mera kako bi se obezbedilo poverenje u ponuđene usluge. Brz tempo tehnoloških promena zahteva kontinuirani proces poboljšanja i odgovarajuće prilagođavanje bezbednosnih mera iz tehničke i organizacione perspektive. Strategija informacione bezbednosti analizira se u skladu sa trenutnim okolnostima, prilagođava se u skladu sa njima i odobrava od strane grupacije i Izvršnog odbora.

U cilju daljeg podizanja svesti o zaštiti i bezbednosti podataka, obuka zaposlenih uključuje paket *online* obuka koje imaju za cilj generalno unapređenje rukovanja ličnim podacima, ali i klasičnu obuku u okviru manjih grupa, kako bi se omogućila praktična primena za odgovarajuću ciljnu grupu (poslovni analitičari, vlasnici proizvoda, itd). Kampanja *online* obuka predstavlja obaveznu periodičnu obuku za sve nivoe zaposlenih.

Bezbednosni rizici povezani sa informacionom bezbednošću pokriveni su polisom osiguranja za celu RBI grupu. Ova politika pokriva direktnе gubitke od sajber napada kao što je povlačenje bankovnih depozita. Gde god je to moguće, druge polise osiguranja Raiffeisen banke a.d. Beograd (osiguranje od profesionalne odgovornosti, transport dragocenosti, itd.) takođe uključuju komponente za pokrivanje sajber i IT rizika.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.4 Rizici i kreditiranje

3.4.1 Pristup upravljanju rizicima

I Identifikacija i definisanje ESG rizika

Prilikom procene kreditnog rizika u segmentu privrede, Raiffeisen banka se rukovodi principima, kriterijumima i targetima definisanim u kreditnim politikama, bilo da je reč o opštoj kreditnoj politici za konkretni biznis segment i/ili specijalnim/sektorskim kreditnim politikama.

Specijalne, odnosno sektorske kreditne politike koje važe na nivou grupe obuhvataju:

- 1) poslovnu politiku vezanu za duvan,
- 2) poslovnu politiku vezanu za ugalj,
- 3) poslovnu politiku vezanu za građevinski sektor,
- 4) poslovnu politiku vezanu za proizvodnju nafte i gasa i
- 5) poslovnu politiku vezanu za čelik.

Sektorske politike vezane za duvan i ugalj postoje nekoliko godina i na osnovu njih se zabranjuje finansiranje klijenata koji se u svojim prihodima oslanjaju preko određenog procenta na ugalj, ili dolaze iz duvanske industrije (postoji tzv. *portfolio cap*), dok su poslednje tri gore navedene politike prvi put definisane tokom 2023. godine.

Suština svih sektorskih politika je da se posveti dodatna pažnja prilikom procene kreditnog i ESG rizika na klijente iz pomenutih industrija koje su procenjene kao industrije sa višim „E“ (ekološkim) rizikom u odnosu na ostale.

II Metodologija za identifikaciju i procenu ESG rizika

Svaka industrija (ne samo industrije koje su pokrivene gore navedenim sektoriskim politikama), u zavisnosti od procjenjenog „E“ rizika, klasificuju se u tri grupe rizika:

- visok,
- srednji,
- nizak.

Pored toga, na bazi kvantitativnih i kvalitativnih informacija dobijenih na osnovu „risk upitnika“ za korporativne klijente (tj. segment privrede), svaki klijent dobija svoj *ESG score*, dok se u odnosu na svoj „E“ skor (kao komponentu *ESG score-a*), korporativni klijenti klasificuju u tri kategorije:

- supportive*,
- transformative* i
- restrictive*

pri čemu najveći „E“ rizik imaju klijenti kategorisani kao *restrictive*.

Emisije gasova sa efektom staklene bašte predstavljaju jednu od ključnih komponenti koje se uzimaju u obzir prilikom računanja „E“ skora i utvrđuju se na osnovu podataka dobijenih putem kvantitativnih i kvalitativnih upitnika koji se šalju klijentima.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.4 Rizici i kreditiranje (nastavak)

3.4.1 Pristup upravljanju rizicima (nastavak)

III Proces upravljanja rizicima

Posmatrajući rizičnost industrije i „E“ skora klijenta, definiše se strategija/pristup banke prema kreditnom zahtevu klijenta. Na primer, ukoliko je industrija visokog „E“ rizika i klijent pripada *restrictive* kategoriji, nameće se i restriktivan pristup, odnosno restriktivna strategija u kreditiranju.

3.5 Merenje zadovoljstva klijenata

I NPS – *Net Promoter Score*

Zadovoljstvo naših klijenata i izvanredni odnosi sa njima predstavljaju naš glavni prioritet. Raiffeisen banka stoga redovno meri zadovoljstvo klijenata uslugama banke, kako u poslovanju sa stanovništvom tako i u poslovanju sa pravnim licima. Mere za dodatna unapređenja svih oblasti poslovanja proističu iz uvida stečenih na ovaj način.

U našem poslovanju sa fizičkim licima, mikro i malim preduzećima, kao i sa našim korporativnim i institucionalnim klijentima, merenje zadovoljstva klijenata i kvaliteta usluga je sastavni deo našeg poslovnog upravljanja. U 2023. godini, naš NPS (*Net Promoter Score* – jedinica koju koristimo u ove svrhe) je i dalje među vodećima na tržištu i pored sprovedenog procesa integracije RBA banke.

NPS se zasniva na pitanju „Koliko je verovatno da biste preporučili Raiffeisen banku prijatelju ili kolegi?“ Brze, profesionalne usluge, visokokvalitetni proizvodi i korisničko iskustvo bez stresa su ključni među najčešće citiranim razlozima za spremnost da nas klijent preporuči.

Uspešno upravljanje iskustvom korisnika podrazumeva razvijanje kompetencija za poboljšanje korisničkog iskustva, uspostavljanje kriterijuma merenja i kontrole zadovoljstva klijenata.

Redovna merenja zadovoljstva klijenata i korisničkog iskustva koriste se prilikom razvoja novih proizvoda i usluga, kao i u svrhu unapređenja postojećih. Digitalni kanali (veb-sajt, mobilno bankarstvo, internet bankarstvo) nastavljaju da prednjače u brzom rastu popularnosti. Rezultati merenja zadovoljstva korisnika se odmah procenjuju, i u odnosu na njih primenjuju se odgovarajuće mere.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.5 Merenje zadovoljstva klijenata (nastavak)

II Nagrade

Raiffeisen banka je primalac brojnih nagrada koje predstavljaju dodatni pokazatelj naše posvećenosti zadovoljstvu klijenata i stručnosti naših zaposlenih.

Nagrade međunarodno renomiranih finansijskih časopisa čiji smo dobitnici za 2023. godinu obuhvataju:

EUROMONEY:	Najbolja banka za digitalna rešenja u Srbiji
GLOBAL FINANCE:	Najbolja banka u Srbiji u oblasti privatnog bankarstva
	Najbolja digitalna banka u segmentu poslovanja sa stanovništvom
	Najbolji dizajn korisničkog iskustva u Srbiji
	Najbolja mobilna aplikacija za segment stanovništva u Srbiji

3.6 Upravljanje prigovorima

Raiffeisen banka a.d. Beograd je u skladu sa lokalnim propisima koji uređuju zaštitu korisnika finansijskih usluga i grupnim standardima uspostavila funkciju upravljanja prigovorima klijenata unutar Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja.

Odgovornost za pridržavanje opisanim standardima imaju zaposleni u svim segmentima banke, a posebno zaposleni u Odseku za rešavanje reklamacija. Lica koja su ovlašćena za postupanje po prigovorima su zaposleni u Odseku za rešavanje reklamacija (Saradnici za rešavanje reklamacija), Rukovodilac Odseka za rešavanje reklamacija i Rukovodilac Odeljenja za regulatornu usklađenost, u okviru Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja

Redovni izveštaji o prigovorima klijenata pripremaju se i dostavljaju Narodnoj banci Srbije i Izvršnom odboru banke.

3.7 Odgovoran pristup prodaji i marketingu

Istraživanja dosledno pokazuju da poverenje ostaje na vrhu liste kada je u pitanju izbor bankarskog partnera. Budući da je poverenje zasnovano na iskrenosti, važno je za sve članice RBI grupe da naši proizvodi i usluge budu jasno i transparentno komunicirani svim klijentima i interesnim grupama. Prilikom oglašavanja i marketinga naših proizvoda primenjujemo stroge smernice sa ciljem pružanja našim klijentima sveobuhvatnih, lako razumljivih informacija i zaštite od gubitaka. Kada je u pitanju preporuka, naš primarni fokus je na objektivnosti. Štaviše, od suštinskog je značaja da se rizici povezani sa našim proizvodima jasno mogu pokazati i objasniti klijentima. Netačne ili zavaravajuće informacije nisu dozvoljene ni pod kojim okolnostima.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.7 Odgovoran pristup prodaji i marketingu (nastavak)

Poslovanje Raiffeisen banke a.d. Beograd, kao finansijske institucije, usklađeno je sa lokalnim regulatornim okvirom koji je definisan Zakonom o zaštiti konkurenčije. Dodatno, interni dokument „Pravila ponašanja“ (*Code of Conduct*) ističe da je banka posvećena promovisanju i poštovanju fer konkurenčije i pravila koja regulišu ponašanje na tržištu. U skladu sa lokalnim regulatornim okvirom, svi novi proizvodi i usluge, reklamni materijali, reklamne poruke i marketinške kampanje koje prate nove proizvode i usluge prema definiciji regulatora, kao i izmene na postojećim proizvodima i uslugama, procenjuju se iz perspektive relevantnih rizika i prijavljaju lokalnom regulatornom telu pre implementacije.

3.8 Održivo finansiranje

Definisanje klijenata i transakcija u oblasti održivog finansiranja

Kako bismo našim klijentima olakšali put ka zelenoj tranziciji, neophodno je da imamo potrebne kvalifikacije i kapacitet za prepoznavanje projekata i transakcija koje su prihvatljive u smislu održivog poslovanja. Tokom 2020. godine, RBI grupa usvojila je harmonizovanu definiciju održivih korporativnih klijenata i transakcija (uključujući definisanje svojevrsnog ESG skora klijenata) sto je obuhvaćeno dokumentom RBI grupe koji se zove *RBI GROUP ESG RULEBOOK* (ESG pravilnik RBI grupe), a koji se za ove svrhe koristi i na lokalnom nivou. Ovaj dokument predstavlja osnovu za definisanje obavezujuće politike na nivou grupe, a tokom 2022. godine proširen je da uključuje i dodatne definicije i okvire kojima se definiše koji klijenti su održivi i koje transakcije možemo klasifikovati kao *RBI Group Green*, *RBI Group Social* ili *ESG-linked* finansiranje.

Kod klasifikacije transakcija, Raiffeisen banka kao deo RBI grupe koristi unificirana pravila i, gde god je to moguće, implementira i odredbe EU taksonomije u svoja interna pravila za klasifikaciju ESG transakcija. U decembru 2023. godine, utvrđeno je da je 6,2% ukupnog korporativnog portfolija kredita pre rezervisanja usklađeno sa ESG principima (ukupan iznos kredita od 83,4 miliona evra), kao i ukupan iznos od 14,8 miliona evra *off-balance* koji je usklađen sa ESG principima.

Dodatno, interna ESG klasifikacija transakcija bazirana je na međunarodnim okvirima za ESG obeležavanje u koje spadaju *Green & Social & Sustainability Bond Principles* Međunarodne asocijacije tržišta kapitala (ICMA) i *Sustainability Linked Principles* Asocijacije tržišta kredita (LMA). Ovakvim definisanjem RBI grupa želi da osigura jednoobrazno razumevanja pojma održivog finansiranja i klijenta na nivou grupe, čime se sprečava *greenwashing*.

U oblasti održivog finansiranja u segmentu malih preduzeća i preduzetnika kao i fizičkih lica, banka se oslanja na ESG pravilnik RBI grupacije, koji pruža smernice za definisanje klijenata i transakcija koje se mogu smatrati održivim sa aspekta ESG. Internim procedurama i instrukcijama koje se odnose na oblast održivog finansiranja preciznije se, u skladu sa pomenutim pravilnikom, definišu podobne transakcije i klijenti, kako sa aspekta EU taksonomije tako i sa aspekta internih RBI pravila za definisanje zelenih i socijalnih kredita.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.8 Održivo finansiranje (nastavak)

ESG brendiranje i razvoj ekspertize u ovoj oblasti

U cilju pružanja jednakog nivoa ESG ekspertize na nivou grupe, formiran je *ESG competence* centar sa centralom u Raiffeisen Bank International, koji čine ESG specijalisti-ambasadori. U svakoj banci u grupi, u okviru segmenta za poslovanje sa privrednom (velikim i srednjim kompanijama) nominovan je ESG specijalista koji na redovnim mesečnim sastancima sa kolegama u grupi razmenjuje iskustva i znanja u ESG oblasti, pri čemu se saradnja odvija pod supervizijom kolega iz Beča.

Raiffeisen banka a.d. Beograd, kao deo RBI grupe, aktivno promoviše što bolje razumevanje proizvoda i usluga i deljenje finansijske ekspertize u okviru svoje svakodnevne savetodavne funkcije za klijente. Još jedna aktivnost kada je ESG tema u pitanju je ESG brendiranje koje ima za cilj povećanje svesti da je potrebna tranzicija ka zelenijem i održivom načinu poslovanja. Jedan od načina na koji utičemo na povećanje svesti je rad sa klijentima na popunjavanju svojevrsnog ESG upitnika koji smo razvili uz vođenje kolega iz RBI grupe. Za edukaciju i podršku klijentima u pogledu popunjavanja navedenog upitnika kreirali smo i posebne instrukcije i informacije dostupne na našem zvaničnom sajtu. Dodatno, predstavnik Raiffeisen banke je aktivni član radne grupe formirane od strane Udruženja banaka, koja radi na kreiranju jedinstvenog ESG upitnika za sve kompanije u Srbiji. Na taj način, deljenjem najboljih praksi iz RBI grupe, Raiffeisen banka doprinosi povećanju fokusa i znanja u pogledu razvoja održivog poslovanja u zemlji.

Fokus na ESG usluge

Raiffeisen banka a.d. Beograd, kao deo RBI grupe, ima za cilj promovisanje održivog razvoja i podržava tranziciju klijenata ka održivom načinu poslovanja u smislu primene poslovnih praksi koje smanjuju emisiju CO₂ i GHG gasova. To se vidi kroz finansiranje održivih projekata, projekata koji podrazumevaju energetsku efikasnost i finansiranje obnovljivih izvora energije. Kontunirano radimo na analizi našeg korporativnog portfolija u cilju identifikacije i obeležavanja ESG transakcija. Tokom 2023. godine finansirali smo i vetropark Krivača kroz sindicirani kredit finansiran sa još 3 velike bankarske grupacije, što predstavlja jedan od naših najznačajnijih projekata u ovom pogledu. Pored finansiranja projekata ove vrste, angažovani smo i na procesima digitalizacije i stalnog unapređenja naših usluga kojima i sami težimo da poslujemo na održiv način. Kao primer takvih inicijativa, implementirali smo novine u *cash management* poslovima, imamo digitalne platforme za Infoportal ROL i faktoring na raspolaganju našim korporativnim klijentima.

Obuke i edukacije u oblasti održivog finansiranja

Kao i prethodnih godina, tokom 2023. godine fokus je bio na podizanju svesti o temama održivog razvoja i važnosti zelene tranzicije, kako kod zaposlenih, tako i kod klijenata. Pocetkom 2023. godine organizovana je interna ESG edukacija za saradnike za poslove sa privredom u segmentu velikih i srednjih kompanija. Takođe, predstavnici banke iz ovog segmenta učestvovali su na nekoliko panela i okruglih stolova organizovanih u zemlji na različite ESG teme, uključujući i *greenwashing*.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.8 Održivo finansiranje (nastavak)

Obuke i edukacije u oblasti održivog finansiranja (nastavak)

U novembru 2023. godine, na internu *e-learning* platformu implementiran je trening na engleskom jeziku pod nazivom *Sustainable Finance - Retail ESG*. Ovaj trening pripremili su kolege iz RBI grupe sa fokusom na zaposlene u segmentu *retail* poslovanja, u cilju podizanja svesti o održivosti, zaštititi životne sredine i društveno odgovornom ponašanju u bankarskom sektoru kroz implementiranje ESG principa.

Zaposleni su imali priliku da se upoznaju sa svime što mogu da ponude klijentima na polju održivog poslovanja kroz sledeće module:

1. Uloga ESG koncepta poslovanja u *retail* segmentu
2. ESG proizvodi u *retail* segmentu
3. ESG - šanse i rizici u poslovanju
4. Kako uključiti klijente u ESG poslovanje
5. RBI ESG poslovna strategija

Dodatno, interna *e-learning* platforma podržava i trening posvećen razvoju holističkih znanja i kompetenci na temu održivog poslovanja pod nazivom *Sustainability Competence* trening koji se sastoji od više nivoa. Kao i gore navedeni trening namenjen prvenstveno zaposlenima u *retail* segmentu, ovaj trening je trajno dostupan svim zaposlenima banke.

Osim toga, kolege iz više poslovnih segmenata prisustvovali su na nekoliko stručnih savetovanja na temu održivog poslovanja, kako u Beču tako i u Beogradu, a u organizaciji RBI i Centra za promociju održivog razvoja. Ovi stručni događaji obuhvataju Beogradski energetski forum 2023, *Climate and Environmental Business Summit*, *RBI CRE ESG Conference* i *Group Corporate & Sustainable Finance Conference 2023*.

3.8.1 Strategija održivog finansiranja u ključnim poslovnim aktivnostima

Finansiranje klimatski podobnih projekata neophodno je za ublažavanje posledica i prilagođavanje klimatskim promenama, budući da su značajni finansijski resursi potrebni za smanjenje nepovoljnih efekata i usporavanje klimatskih promena. Stoga, cilj nam je da podržimo naše klijente na putu transformacije ka zelenom i održivom načinu poslovanja i pratimo ih u finansiranju projekata za ublažavanje posledica klimatskih promena i to lokalnog, nacionalnog ili transnacionalnog značaja.

U svakodnevnom poslovanju u segmentu velikih i srednjih kompanija nastojimo da klijente uputimo na nova poslovna rešenja kako bi što lakše prešli na održiv način poslovanja.

Kontinuirano radimo na procesu obeležavanja transakcija u kontekstu ispunjenja ESG kriterijuma bazirajući se na pravilma EU taksonomije i internim pravilima RBI grupe. Preko njih sagledavamo kako kreditne transakcije tako i interne procese odlučivanja u pogledu uticaja na životnu i društvenu sredinu, kreirajući posebne i personalizovane sisteme odlučivanja kada su ESG principi u pitanju.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.8 Održivo finansiranje (nastavak)

3.8.1 Strategija održivog finansiranja u ključnim poslovnim aktivnostima (nastavak)

I Podrška našim klijentima

ESG proizvodi

Delimo posvećenost međunarodne finansijske zajednice kada je u pitanju održivo finansiranje. Stoga nastavljamo da blisko sarađujemo sa međunarodnim finansijskim institucijama (EIB, EIF, EBRD, DFC, KfW, IFC, itd.) u pogledu kreditnih linija, deljenja rizika i tehničkog savetovanja i saradnje, u cilju omogućavanja dodatnih izvora finansiranja ESG poslovanja za naše klijente.

Kao rezultat napora za razvojem proizvoda koji će stimulisati dobre prakse i tranziciju na zelenu ekonomiju, u toku 2023. godine, u segmentu malih preduzeća i preduzetnika, usvojen je novi proizvod – investicioni kredit za nabavku solarnih panela (proizvodnja energije iz održivih izvora finansiranja). Pogodnosti ovog specijalizovanog kredita obuhvataju grejs period do 12 meseci i minimalno učešće od 10 posto uz maksimalni rok otplate do 10 godina.

II Pristup razvoju ESG portfolija

U sklopu ostvarenja grupnih i lokalnih ciljeva u pogledu razvoja ESG portfolija, nastavljamo da implementiramo najbolje prakse i politike RBI grupacije kad je reč o ESG finansiranju. U toku 2023. godine nastavljena je aktivnost obeležavanja ESG transakcija u segmentu velikih i srednjih kompanija i analiza celokupnog portfolija banke. Kao rezultat tih napora, obeležili smo preko 6% kreditnog portfolija kao zelene, odnosno održive transakcije. Tu spadaju *green* i *social* krediti sa zelenim i socijalnim aspektom koji ispunjavaju kriterijume RBI grupe za ove transakcije.

Nastavljamo sa kontinuiranim praćenjem i sagledavanjem svake transakcije u pogledu ispunjavanja ESG kriterijuma kako bismo identifikovali da li može da bude priznata kao ESG transakcija.

U 2023. godini banka je nastavila da promoviše održivo finansiranje u segmentu malih preduzeća i preduzetnika, uvođenjem novog investicionog kredita za nabavku solarnih panela. Takođe, bitno je naglasiti da značajan ideo portfolija malih preduzeća i preduzetnika pripada pravnim licima i preduzetnicima u vlasništvu žena, ili koji dolaze iz nerazvijenih regiona. U segmentu fizičkih lica, nakon integracije sa RBA bankom, nastavljeno je finansiranje vozila, što je stvorilo priliku za dalji porast u oblasti finansiranja električnih vozila.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.8 Održivo finansiranje (nastavak)

3.8.2 ESG portfolio

Obezbeđivanje održivog finansiranja stvara dodatnu vrednost za naše klijente, a i širok spektar aktivnosti za društvo kao celinu je pogodan za finansiranje iz održivih izvora. Smatramo da je finansiranje održivo kada ima dugoročan pozitivan efekat na životnu sredinu i klimu i/ili pozitivan uticaj na društvenu zajednicu i kada doprinosi ostvarenju održivih razvojnih ciljeva (SGD). Još preciznije, definicija održivih transakcija se bazira na EU taksonomiji koja proističe iz EU Taxonomy Directive i interne RBI definicije zelenih i socijalnih kredita/plasmana. EU taksonomija sadrži uputstvo koje poslovne aktivnosti se mogu smatrati zelenimaktivnostima u različitim sektorima, a u skladu sa definisanim kriterijumima, koji se razlikuju sa stanovišta kompleksnosti i preciznosti.

U nastavku su prikazani plasmani koji se prema gore navedenim definicijama smatraju zelenim ili socijalnim kreditima i plasmanima za Raiffaisen bankarsku grupu.

ESG portfolio Raiffeisen banke

Ukupan portfolio održivog finansiranja (daje u tekstu: ESG portfolio) Raiffeisen banke na dan 31.12.2023. godine iznosi RSD 32,6 milijardi, od čega se RSD 30,9 milijardi odnosi na bilansne plasmane, a RSD 1,7 milijardi na vanbilansne plasmane:

ODRŽIVO FINANSIRANJE – ESG portfolio	
U 000 RSD	
Bilansni plasmani	
Zeleni krediti	10.026.351
Krediti za socijalne namene	20.865.692
Ukupno	30.892.043
Vanbilansni plasmani	
Zeleni plasmani	200,812
Plasmani za socijalne namene	1.537.354
Ukupno	1.738.166
Ukupno	32.630.209

U strukturi ESG portfolija dominiraju bilansni plasmani – ESG krediti, sa učešćem od 95% u ukupnom ESG portfoliju i njihovu strukturu ćemo analizirati u nastavku.

Od ukupnog iznosa ESG kredita od RSD 30,9 milijardi, 68% se odnosi na kredite za socijalne namene, dok se 32% odnosi na kredite sa pozitivnim uticajem na životnu sredinu (dalje u tekstu: zeleni krediti):

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

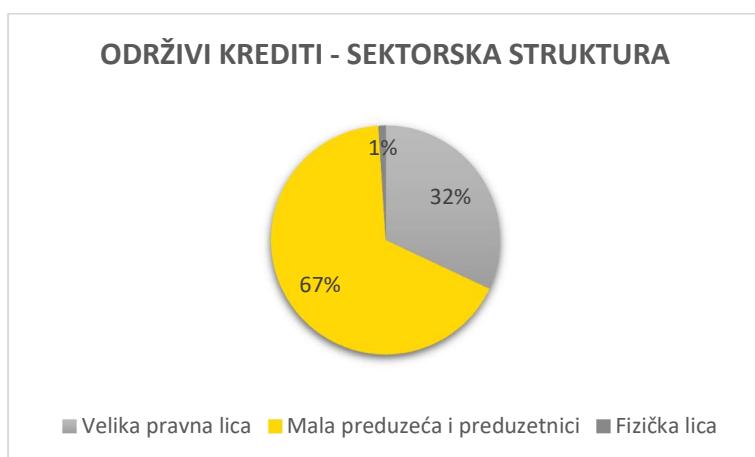
3.8 Održivo finansiranje (nastavak)

3.8.2 ESG portfolio (nastavak)

ESG portfolio Raiffeisen banke (nastavak)

ODRŽIVI KREDITI – ESG krediti	
	U 000 RSD
Zeleni krediti	10.026.351
Krediti za socijalne namene	20.865.692
Ukupno	30.892.043

Imajući u vidu da dominantan deo ESG kredita čine krediti sa socijane namene, sa stanovišta poslovnih segmenata Banke, u portfoliju ESG kredita su dominantni klijenti iz poslovnog segmenta malih preduzeća i preduzetnika, zatim slede klijenti iz poslovnog segmenta velikih pravnih lica, dok klijenti iz poslovnog segmenta fizičkih lica imaju neznato učešće u ovom portfoliju. Struktura ESG kredita po poslovnim segmentima je prikazana na grafiknu u nastavku:

Finansiranje sa pozitivnim uticajem na životnu sredinu

Ukupan portfolio kredita sa pozitivnim uticajem na životnu sredinu, odnosno zelenih kredita Raiffeisen banke na dan 31.12.2023. godine iznosi RSD 10 milijardi i ima sledeću strukturu:

ZELENI KREDITI - NAMENA FINANSIRANJA	
	U 000 RSD
Električna vozila i prateći program	2.025.532
Energetska efikasnost	543.178
Energetski efikasne zgrade	6.124.071
Obnovljiva energija	1.333.570
Ukupno	10.026.351

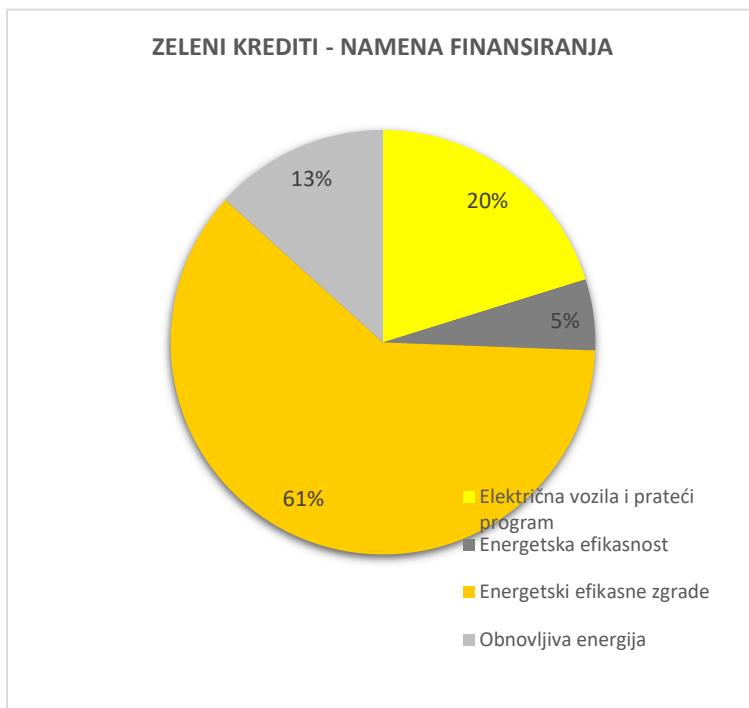
3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.8 Održivo finansiranje (nastavak)

3.8.2 ESG portfolio (nastavak)

Finansiranje sa pozitivnim uticajem na životnu sredinu (nastavak)

U pogledu namene finansiranja, u portfoliju zelenih kredita dominantan uticaj imaju krediti za projektno finansiranje energetski efikasnih zgrada, a zatim slede kredit za nabavku električnih vozila, za obnovljive izvore energije i za povećanje energetske efikasnosti:

Sa stanovišta sektorske strukture, u portfoliju zelenih kredita su dominantni klijenti iz poslovnog segmenta velikih pravnih lica, sa učešćem od 98%, slede klijenti iz poslovnog segmenta fizičkih lica, sa učešćem od 2%, dok je učešće klijenata iz poslovnog segmenta malih preduzeća i preduzetnika neznatno:

ZELENI KREDITI - SEKTORSKA STRUKTURA		
	U 000 RSD	u %
Velika pravna lica	9.799.816	98
Mala preduzeća i preduzetnici	9.392	-
Fizička lica	217.143	2
Ukupno	10.026.351	100

Struktura zelenih kredita poslovnom segmentu velikih pravnih lica u iznosu od RSD 9.8 milijardi prema nameni finansiranja je prikazana u nastavku:

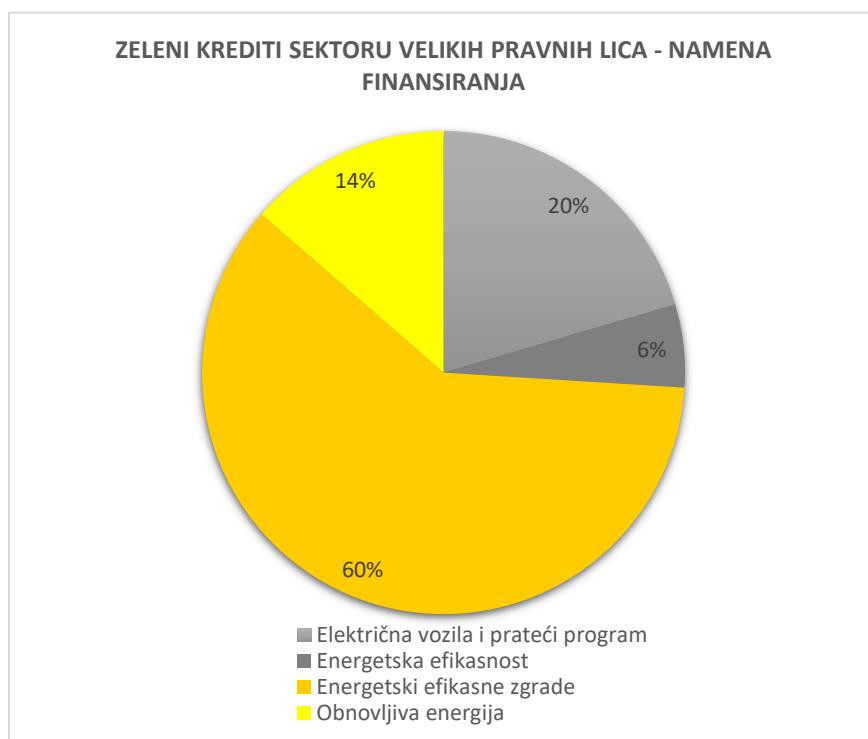
3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.8 Održivo finansiranje (nastavak)

3.8.2 ESG portfolio (nastavak)

Finansiranje sa pozitivnim uticajem na životnu sredinu (nastavak)

ZELENI KREDITI SEKTORU VELIKIH PRAVNIH LICA - NAMENA FINANSIRANJA	
	U 000 RSD
Električna vozila i prateći program	2.004.462
Energetska efikasnost	543.178
Energetski efikasne zgrade	5.918.605
Obnovljiva energija	1.333.570
Ukupno	9.799.815

Kao što je prikazano na grafikonu, u portfoliju zelenih kredita poslovnom segmentu velikih pravnih dominiraju krediti za izgradnju energetski efikasnih zgrada, sa učešćem od 60%, a zatim slede krediti za elektirčna vozila i prateću opremu, sa učešćem od 20%, dok se ostatak portfolija odnosi na kredite za obnovljivu enegiju (14%) i kredite za energetsku efikasnost (6%).

3 ODOGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.8 Održivo finansiranje (nastavak)

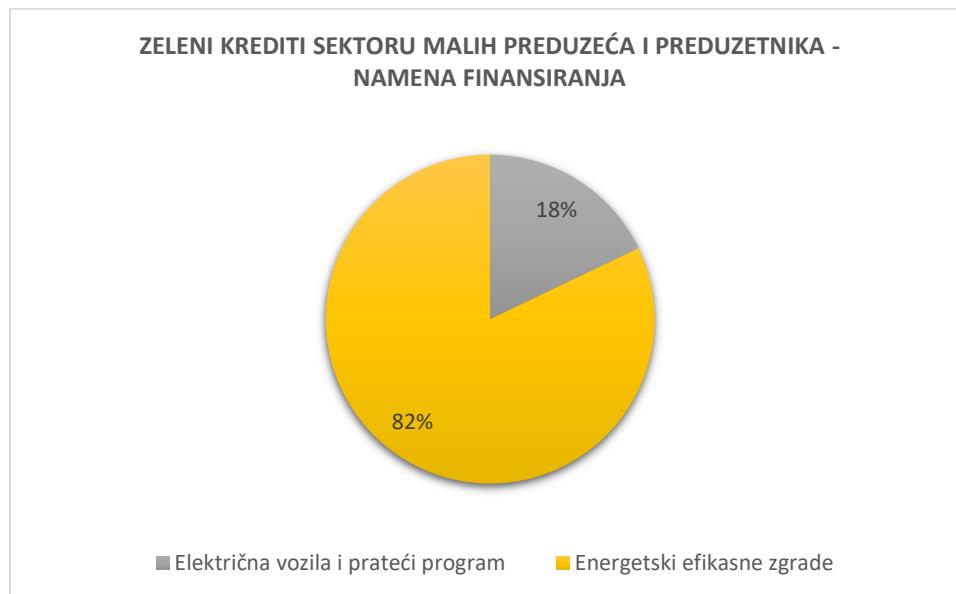
3.8.2 ESG portfolio (nastavak)

Finansiranje sa pozitivnim uticajem na životnu sredinu (nastavak)

Struktura zelenih kredita poslovnom segmentu malih preduzeća i preduzetnika u iznosu od RSD 9,3 miliona prema nameni finansiranja je prikazana u nastavku:

ZELENI KREDITI SEKTORU MALIH PREDUZEĆA I PREDUZETNIKA - NAMENA FINANSIRANJA	
	U 000 RSD
Električna vozila i prateći program	1.679
Energetski efikasne zgrade	7.713
Ukupno	9.392

U portfoliju zelenih kredita poslovnom segmentu malih preduzeća i preduzenika dominiraju krediti za energetski efikasnih zgrada, sa učešćem od 82%, dok se ostatak portfolija odnosi na kredite za električna vozia i prateću opremu (18%):

Struktura zelenih kredita poslovnom segmentu fizičkih lica u iznosu od RSD 217 miliona prema nameni finansiranja je prikazana u nastavku:

ZELENI KREDITI SEKTORU FIZIČKIH LICA - NAMENA FINANSIRANJA	
	U 000 RSD
Električna vozila i prateći program	19.390
Energetski efikasne zgrade	197.753
Ukupno	217.143

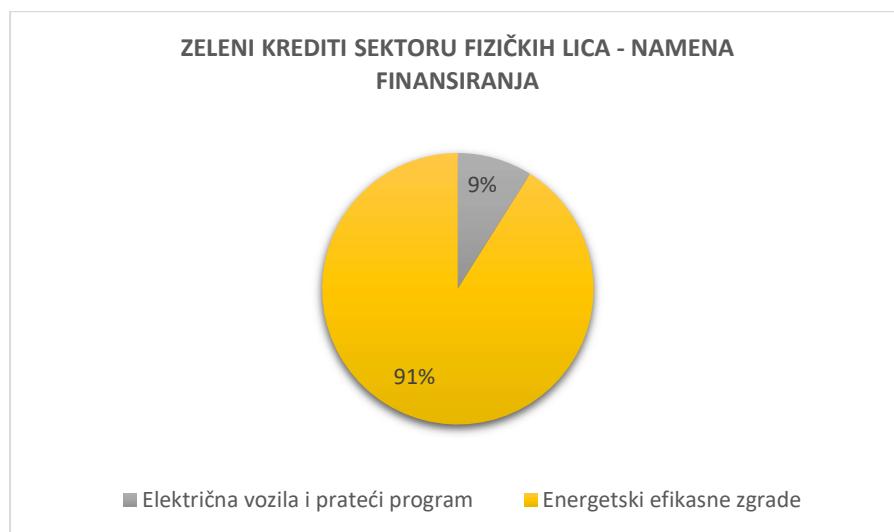
3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.8 Održivo finansiranje (nastavak)

3.8.2 ESG portfolio (nastavak)

Finansiranje sa pozitivnim uticajem na životnu sredinu (nastavak)

Od ukupnog portfolija zelenih kredita segment fizičkih lica, 91% se odnosi na kredite za električna vozila i prateću opremu, dok preostali deo (9%) čine krediti za energetski efikasne zgrade:

Finansiranje sa pozitivnim uticajem na društvo i oblasti od društvenog značaja

Ukupan portfolio kredita sa pozitivnim uticajem na društvo i oblasti od društvenog značaja (dalje u tekstu: socijani krediti) Raiffeisen banke na dan 31.12.2023. godine iznosi RSD 20,9 milijardi i ima sledeću strukturu sa stanovišta namene:

Krediti za socijalne namene	
	U 000 RSD
Kompanije u vlasništvu žena	6.457.812
Krediti klijentima u nerazvijenim regionima	14.407.880
Ukupno	20.865.692

Kasa se radi o sektorskoj strukturi, ukupan portfolio socijalnih kredita je plasiran klijentima koji pripadaju poslovnom segmentu malih pravnih lica i preduzetnika.

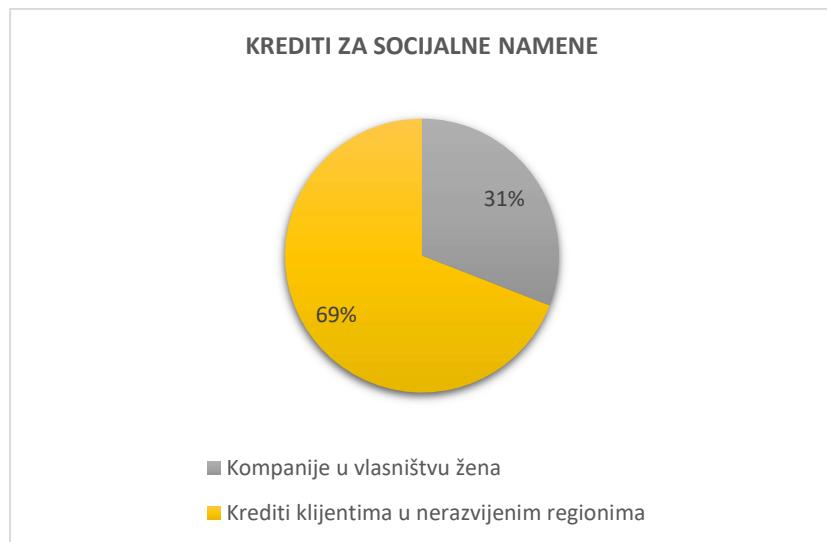
U portfoliju socijalnih kredita sa stanovništa namene dominiraju krediti plasirani klijentima iz nerazvijenih regiona, sa učešćem of 69% u ukupnom portfoliju, a zaim slede plasmani kompanijama koje su u vlasništvu žena, sa učešćem od 31%:

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.8 Održivo finansiranje (nastavak)

3.8.2 ESG portfolio (nastavak)

Finansiranje sa pozitivnim uticajem na društvo i oblasti od društvenog značaja (nastavak)

U skladu sa zvaničnim statističkim izveštajima, napominjemo da se nerazvijenim regionima u Srbiji smatraju sve teritorije sem opština Beograd i Bor.

ESG portfolio Raiffeisen Leasing-a

Ukupan ESG portfolio Raiffeisen Leasing-a na dan 31.12.2023. godine iznosi EUR 21,2 miliona i odnosi se na finansiranje solarnih panela, električnih automobila i ostalih električnih vozila i viljuškara.

Detaljnije, Raiffeisen Leasing je do sada finansirao 965 električnih automobila i hibrida sa ukupom vrednošću vozila od 25,6 mil. EUR bez PDV-a. U pogledu zelene industrijske opreme, od 2018. godine Raiffeisen Leasing je finansirao preko 1600 viljuškara na električni pogon u vrednosti od gotovo 38,6 mil EUR. Dodatno, u ESG portfolio spada i finansiranje solarnih panela, kao jednog od najčistijih izvora električne energije u ukupnoj vrednosti od 1,1 milion EUR.

Od 2023. godine, Raiffeisen Leasing u svojoj ponudi ima i kreditnu liniju od EIB-a koja podrazumeva finansiranje ESG plasmana u vrednosti od 5 miliona evra.

3 ODGOVORNI BANKAR (nastavak)

3.8 Održivo finansiranje (nastavak)

3.8.2 ESG portfolio (nastavak)

ESG investicioni fondovi

Društvo Raiffeisen Invest upravlja sa dva ESG fonda:

-Fond Raiffeisen GREEN, organizovan u junu 2022. godine, kao prvi ESG fond i prvi prateći UCITS fond u Srbiji, sa investicionim ciljem da svojim članovima omogući učešće u ostvarivanju pozitivnog prinosa glavnog UCITS fonda Raiffeisen Sustainable Solid, balansiranog UCITS fonda kojim upravlja Društvo za upravljanje Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H. Beč, Austrija, a čiji je investicioni cilj ostvarivanje redovnih prihoda od ulaganja u hartije od vrednosti i instrumente tržišta novca izdavalaca koji su ocenjeni kao održivi na osnovu socijalnih, ekoloških i etičkih kriterijuma, tj. ispunjavaju „ESG“ kriterijume. U skladu sa navedenim, fond je posebno pogodan za investitore koji žele stabilna, globalno diversifikovana ulaganja na tržištu kapitala i istovremeno žele da podrže održive poslovne procese koji ispunjavaju „ESG“ kriterijume. Fond je u 2023. godini za svoje članove ostvario godišnji prinos od 5,6% (u evrima), a neto imovina fonda je na kraju 2023. godine iznosila oko 370 hiljada evra.

-Krajem oktobra 2022. godine Društvo za upravljanje Raiffeisen Invest je u skladu sa odobrenjem Komisije za hartije od vrednosti Republike Srbije uspešno završilo organizovanje prvog otvorenog alternativnog investicionog fonda sa javnom ponudom Raiffeisen ALTERNATIVE koji je, u skladu sa investicionom politikom, namenjen investitorima koji žele da ostvare pozitivan prinos kroz jedinstveni koncept alternativnog investiranja, izlaganjem globalnom tržištu akcija koje uz finansijske kriterijume ispunjavaju i „ESG“ kriterijume, kao i kroz investiranje u druge fondove koji ulažu u robe i nekretnine. Fond je u 2023. godini nastavio uspešno sa investicionim aktivnostima i za svoje članove ostvario godišnji prinos od 4,2% (u evrima), a neto imovina fonda višestruko je porasla i na kraju 2023. godine iznosila oko 35 miliona evra.

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA

Održivo poslovanje ogleda se i u načinu na koji se pristupa odnosu za zaposlenima, što je u Raiffeisen a.d. Beograd od izuzetne važnosti. Kao poslodavac, posvećeni smo pružanju fer i podržavajućeg okruženja za sve naše zaposlene. Verujemo da je fer odnos ključan za uspeh kompanije i zadovoljstvo svakog pojedinca. Kroz naše politike zapošljavanja, pravedne procese nagrađivanja i promocije, kao i redovnu komunikaciju i otvorenu saradnju, nastojimo da svaki zaposleni oseća poštovanje i pravednost u svakom aspektu svog radnog iskustva. Uz to, kontinuirano radimo na unapređenju radnih uslova, obuka i razvoja, kako bismo omogućili svakom zaposlenom da ostvari svoj puni potencijal. Ovim temama se bavimo ciljano i na dugoročan način.

Hibridni radni model, fleksibilno radno vreme, autonomija i samo-organizovanost unutar timova, gde to priroda posla dopušta, predstavljaju bitne elemente koji zadovoljavaju potrebu zaposlenih za fleksibilnošću. S druge strane, jaku potrebu za socijalizacijom i osećajem zajedništva i pripadnosti kod zaposlenih zadovoljavamo održavanjem sastanaka uživo, kao i kroz brojne događaje, radionice i *team building* aktivnosti.

Kao „organizacija koja uči”, zaposlenima pružamo široki spektar mogućnosti za lični i profesionalni razvoj, u vidu pohađanja različitih seminara, internih i eksternih treninga, radionica, stručnih konferencija, u zemlji i inostranstvu. Takođe, zaposlenima je u svakom trenutku dostupna naša digitalna platforma sHtReber za e-learning obuke, sa velikim brojem različitih sadržaja. Učenje je prirodno integrisano i u radne procese, što poziva zaposlene da budu proaktivni i preuzmu odgovornost za sopstveno učenje, čime se omogućava da učenje bude dugoročno uspešan proces.

4.1 Struktura zaposlenih

Na dan 31. decembra 2023. banka je imala 2.237 zaposlenih (2022. godine: 1.547 zaposlenih).

	2023	2022
Rukovodeći kadar	127	100
Stručni kadar	2.110	1.447
Ukupno	2.237	1.547

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.1 Struktura zaposlenih (nastavak)

Broj zaposlenih prema poslovnim jedinicama prikazan je u tabeli u nastavku:

Poslovna jedinica	Adresa	Broj zaposlenih
Centrala Beograd	Đorđa Stanojevića 16	1049
Centrala Novi Sad	Braće Ribnikara 4-6	163
Centrala Beograd (Savograd)	Milentija Popovića 5A	4
Regionalni centar Beograd 1	Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Beograd 2	Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Beograd 3	Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Beograd 4	Đorđa Stanojevića 16	1
Regionalni centar Jug, Niš	Obrenovićeva 35	1
Regionalni centar Sever, Novi Sad	Bulevar Oslobođenja 56a	1
Regionalna filijala 303 Čačak II	Gradsko šetalište bb	23
Regionalna filijala 401 Niš I	Balkanska 13	19
Filijala	Kralja Petra I 11	9
Filijala	Avrama Mrazovića 1	10
Filijala	Vožda Karađorđa 31	10
Filijala	Dimitrija Tucovića 91	12
Filijala	Čolak Antina 1V	13
Filijala	Vojvode Đuše 13-17	13
Filijala	Kralja Petra I 20	9
Filijala	Bulevar Zorana Đinđića 64a	8
Filijala	Cara Dušana 78	7
Filijala	Jurija Gagarina 151	8
Filijala	Đorđa Stanojevića 16	22
Filijala	Resavska 1	11
Filijala	Vojvode Milenka 38	6
Filijala	Terazije 27	31
Filijala	Bulevar umetnosti 4	14
Filijala	Glavna 21	6
Filijala	Požeška 81a	18
Filijala	Kneza Mihajla 6	6
Filijala	Bulevar Kralja Aleksandra 171	8
Filijala	27. marta 31	4
Filijala	Kralja Petra 14	5
Filijala	Vojvode Stepe 214	7
Filijala	Bulevar oslobođenja 56a	34
Filijala	Pozorišni trg 3	3

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.1 Struktura zaposlenih (nastavak)

Poslovna jedinica	Adresa	Broj zaposlenih
Filijala	Bulevar Cara Lazara bb	12
Filijala	Novosadska 1	6
Filijala	Kralja Aleksandra Karađorđevića 41	14
Filijala	Trg slobode 5	20
Filijala	Maršala Tita 91	7
Filijala	Trg Svetog Teodora Vršačkog 37	6
Filijala	Trg srpskih dobrovoljaca 28	8
Filijala	Braće Spasića bb	6
Filijala	Srete Mladenovića 2	29
Filijala	Knjaza Miloša 259	7
Filijala	Kneginje Milice 16a	8
Filijala	Obrenovićeva 35	19
Filijala	Stefana Prvovenčanog 58	14
Filijala	Bulevar oslobođenja 7-9	4
Filijala	Ruzveltova 10	5
Filijala	Dimitrija Tucovića 1	11
Filijala	Mirijevski venac 27	6
Filijala	Patrijarha Dimitrija 14	2
Filijala	Moše Pijade 10	13
Filijala	Generala Petra Aračića 4 - 6	12
Filijala	Bulevar Mihajla Pupina 4	12
Filijala	Kralja Petra I 1	9
Filijala	Bulevar Kralja Aleksandra 328	6
Filijala	Kneza Miloša 2	8
Filijala	Karađorđeva 123	13
Filijala	Borča, Valjevskog odreda 45	6
Filijala	Bulevar Kralja Aleksandra 518	7
Filijala	Jurija Gagarina 28	4
Filijala	Leštane, Smederevski put bb	7
Filijala	Makenzijeva 37	6
Filijala	Surčin, Vojvođanska 100	5
Filijala	Vojvode Stepe 71	6
Filijala	Lenjinova 19	5
Filijala	Zelena 52	6
Filijala	Maršala Tita 11	5
Filijala	Braće Ribnikar 4-6	8
Filijala	Futoški put 42A	71

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.1 Struktura zaposlenih (nastavak)

Poslovna jedinica	Adresa	Broj zaposlenih
Filijala	Narodnih heroja 1	5
Filijala	Karađorđeva 13	5
Filijala	Dimitrija Tucovića 2	10
Filijala	Novosadska 326 L-2	8
Filijala	Svetog Ahilija 20	3
Filijala	Kralja Petra I 7	17
Filijala	Cara Lazara 31	13
Filijala	Trg slobode 3	5
Filijala	Cara Dušana 1	17
Filijala	Svetog Save bb	5
Filijala	Miloša Velikog 79	4
Filijala	Knjaza Miloša 153	4
Filijala	Nikole Pašića 30	10
Filijala	Kneza Miloša 44	5
Filijala	Knjaza Miloša 41	5
Filijala	Bulevar oslobođenja bb	14
Filijala	Bulevar Nemanjića 30	15
Filijala	Jug Bogdanova 100	7
Filijala	Kneginje Milice bb	6
Filijala	Nikole Pašića 1	8
Filijala	Trgovačka 5	5
Filijala	Radnička 9	8
Filijala	Veselina Masleše 30	3
Filijala	Valterova 20	5
Filijala	AVNOJ-a 7/3	10
Filijala	Vizantijski bulevar bb	6
Filijala	Srpskih vladara 70	8
Filijala	Maksima Gorkog 75	7
Filijala	Bulevar Vudro Vilsona 12	7
Filijala	Prvomajska 101	5
Filijala	Bulevar Mihajla Pupina 181	6
Filijala	Orlovićeva 4	8
Filijala	Marijane Gregoran 58	5
Filijala	Kursulina 41	8
Filijala	Ustanička 64a	6
Filijala	Kralja Petra I br 241a	6
Filijala	Vidikovački Venac 80b	6
Filijala	Vojislava Ilića 141	6
Filijala	Partizanske avijacije 12	2
Filijala	Crnotravska 7-9	8
Filijala	Milutina Milankovića 1ž	3
Filijala	Prvog srpskog ustanka 89	6
Filijala	Bratstva i jedinstva 73	6
Ukupno		2237

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.1 Struktura zaposlenih (nastavak)

Struktura zaposlenih prema kategoriji, polu i starosti:

Pozicija	Starost	2021			2022			2023		
		Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
Rukovodioci	0-30	0	1	1	0	1	1	1	1	2
	31-50	40	36	76	34	33	67	46	42	88
	51-70	15	16	31	17	15	32	18	19	37
	Σ	55	53	108	51	49	100	65	62	127
Menadžeri	0-30	0	0	0	0	0	0	3	1	4
	31-50	38	53	91	34	43	77	49	55	104
	51-70	13	22	35	11	16	27	16	24	40
	Σ	51	75	126	45	59	104	68	80	148
Službenici	0-30	45	87	132	50	109	159	73	258	331
	31-50	234	594	828	242	602	844	319	892	1211
	51-70	77	239	316	88	252	340	113	307	420
	Σ	356	920	1276	380	963	1343	505	1457	1962
Ukupno		462	1048	1510	476	1071	1547	638	1599	2237

RBRS posebnu pažnju posvećuje rodnoj ravnopravnosti, tako da je gotovo podjednak broj muškaraca i žena na rukovodećim pozicijama, dok je gotovo 55% žena na pozicijama menadžera. Posmatrajući preostale zaposlene u banci, čak 74% su žene. U skladu sa navedenim, preko 71% zaposlenih u banci su žene (1.599 od 2.237).

4.2 Razvoj zaposlenih

O značajnom mestu koje razvoj zaposlenih zauzima svedoči činjenica da učenje predstavlja jednu od četiri temeljne vrednosti Raiffeisen grupacije. U osnovi pristupa razvoju zaposlenih nalazi se koncept „organizacije koja uči“ (*learning organization*) čime se uspostavlja okvir u kojem će zaposleni percipirati konstantno učenje kao pozitivan aspekt svog radnog okruženja i priliku za razvoj. Suština koncepta „organizacije koja uči“ jeste integracija procesa učenja u svakodnevni posao. Učenje se ne percipira kao dodatna aktivnost, već kao redovna navika i deo posla.

Pored toga što razvoj zaposlenih treba da pomogne u ostvarenju biznis ciljeva kompanije, svaki zaposleni se podstiče da preuzme aktivnu ulogu i odgovornost za svoj profesionalni razvoj, a takođe se pomaže menadžerima i zaposlenima da usvoje veštine aktivnog prepoznavanja oblasti za razvoj i kreiranja procesa učenja. Usvajanje novih navika omogućava da se ponašanje prilagođava okolnostima koje se menjaju i predstavlja promenu na nivou organizacione kulture. U razvoju zaposlenih koriste se kako tradicionalne (*classroom* i e-learning treninzi), tako i nove metode (učenje od kolega i samoorganizovano učenje tokom procesa rada). U toku je dalje prilagođavanje uslova, alata i metoda, sa ciljem da učenje i razvoj postanu integralni deo procesa rada.

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.2 Razvoj zaposlenih (nastavak)

Pružanje prilike svakom zaposlenom da se lično i profesionalno razvija jeste način da ih dugoročno zadržimo i povežemo njihove ciljeve sa ciljevima kompanije. Povezujući svoje individualne prioritete učenja i aktivno ostvarujući definisane planove, zaposleni se istovremeno razvija i doprinosi uspehu same kompanije. Razvojni razgovor i kreiranje individualnog razvojnog plana čine polaznu osnovu za kreiranje individualnih razvojnih mera.

Oblast razvoja zaposlenih obuhvata nekoliko širih domena, kao što su: treninzi i trening programi, upravljanje radnim učinkom (*performance management*), upravljanje talentima (*talent management*) i razvoj naslednika (*succession planning*).

4.2.1 Treninzi i razvoj

U domenu treninga nastavljen je rad na unapređenju znanja iz oblasti digitalnog poslovanja kao i agilne/scrum metodologije. Takođe, nastavljen je rad na razvoju liderских veština, asertivnosti i sposobnosti upravljanja stresom.

Nastavljeno je i sa kontinuiranim usavršavanjem zaposlenih koji rade u Sektoru poslova sa stanovništvom u oblasti ubedljive komunikacije. Takođe, zaposleni u ovom sektoru su nastavili i ove godine sa kontinuiranom edukacijom i pohađanjem stručnih obuka u organizaciji NBS, UBS i PKS.

Tokom 2023. godine, održano je oko 200 obuka na različite teme, od toga 40 u internoj organizaciji. U internim obukama ove godine akcenat je bio na brojnim obukama za zaposlene koji su došli iz RBA banke kako bi se lakše i brže uklopili u novi sistem. Sa ovim ciljem održano je 27 internih obuka za zaposlene u svim organizacionim delovima banke, kako uživo tako i u *online* formatu.

Od specijalizovanih IT obuka, izdvaja se internacionalni program Go IT! koji organizuje Raiffeisenbank International, u okviru kojeg je na 23 modula učestvovalo trideset kolega.

Od ostalih obuka izdvajamo sledeće:

- GrowIT – Leadership akademija
- Menadžment Centar Beograd – Power BI
- SEMOS obuke (PowerBI, PL-300: Microsoft Power BI Data Analyst)
- Bankfining - Upravljanje rizicima i kapitalom u bankama
- Procurement Akademija (RBI)
- Data Science Conference
- Red Hat Learning Subscription Basic
- NBS - licenciranje za penzione fondove, obuka za obavljanje poslova obrade gotovog novca
- PKS - obuka za licenciranje zastupnika u osiguranju, odnos učesnika na tržištu osiguranja prema savremenim rizicima, pravci dugoročnog razvoja imovinskih osiguranja, transportno osiguranje itd.

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.2 Razvoj zaposlenih (nastavak)

Na e-learning platformi, tokom 2023. godine u fokusu su bile uvodne obuke za novozaposlene kako bi se što pre prilagodili sistemu, s obzirom na to da je usled integracije došlo do značajnog povećanja broja zaposlenih. U okviru uvodnih obuka zaposleni su se upoznali sa pravilima ponašanja, aplikacijama, pravilima usklađenosti poslovanja i HR temama. Pored uvodnih obuka, akcenat je tokom godine stavljen i na obuke vezane za osnove korisničkog iskustva, bezbednost i zdravlje na radu i zaštitu informacija.

Značajan broj projekata pokrenut je sa ciljem uspostavljanja novih standarda IT bezbednosti širom RBI grupacije, a jedan od njih je i obuka o informacionoj i sajber bezbednosti.

U novembru je puštena u upotrebu "knowbe4" online platforma za treninge iz oblasti zaštite informacionog sistema. U sklopu prve obuke na ovoj platformi zaposleni su se upoznali sa aktuelnim temama na području informacione bezbednosti koje imaju za cilj maksimalno smanjenje rizika od potencijalnih bezbednosnih pretnji. Materijal koji pokriva ove teme sve zaposlene upućuje u prepoznavanje bezbednosno relevantnih pojmove i problema, kao i na ponašanje u skladu s njima.

Podizanje svesti o informacionoj bezbednosti je najefikasniji način održavanja zadovoljavajućeg nivoa bezbednosti, a svodi se na jednostavan koncept: pomoći zaposlenima da budu prva i najbitnija linija odbrane.

Kao i svake godine do sada, u 2023. godini sprovedeno je obavezno testiranje zaposlenih iz oblasti usklađenosti poslovanja i sprečavanja pranja novca. Pored toga, sprovedeni su testovi znanja za zaposlene koji se bave prodajom u svim segmentima banke.

4.2.2 Proces upravljanja učinkom

Proces upravljanja učinkom (*Performance management*) omogućava svim zaposlenima da usklade svoje lične ciljeve sa ciljevima organizacije, da ostvare učinak na što višem nivou i ostvare svoj pun potencijal. Akcenat u ovom procesu bi trebalo da bude razvoj i usavršavanje, u skladu sa strategijom grupe – da učenje bude integralni deo našeg svakodnevnog posla. Glavni principi procesa upravljanja radnim učinkom definisani su u okviru dokumenta „*Direktiva – Upravljanje rezultatima rada*”, a konkretna pravila u okviru dokumenta „*Instrukcija – Upravljanje radnom uspešnošću zaposlenih*”.

Sam proces se sastoji iz više faza:

1. postavljanje, usaglašavanje i ocenjivanje ciljeva
2. usaglašavanje i ocenjivanje kompetencija
3. razgovori između zaposlenog i menadžera
4. predlozi i mogućnosti za razvoj karijere.

Praksa upravljanja rezultatima rada koja važi u celoj RBI grupi gradi se na poverenju, a proces upravljanja rezultatima podstiče davanje povratnih informacija i fokusira se na razvoj zaposlenih. Proces upravljanja rezultatima rada daje okvir za zajednički rast zaposlenih i njihovih rukovodilaca i predstavlja temelj za njihov budući uspeh u okviru Raiffeisen grupacije.

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.2 Razvoj zaposlenih (nastavak)

4.2.2 Proces upravljanja učinkom (nastavak)

Proces upravljanja radnim učinkom zasnovan je na strateškoj mapi kompanije/segmenta, koja ima za cilj da prevede viziju i misiju u najvažnije strateške inicijative planirane za period od naredne dve godine. Na taj način postiže se da svi zaposleni budu upoznati sa strategijom, ali i da njihovi pojedinačni ciljevi i naporu budu usmereni ka ostvarivanju definisane strategije.

Politika nagrađivanja za senior menadžment

Politika nagrađivanja za senior menadžment zasniva se na četiri osnovna principa:

1. Principi nagrađivanja promovišu poslovnu strategiju i dugoročni razvoj kompanije i u skladu su sa ciljevima, vrednostima i dugoročnim interesima kompanije
2. Jasna i transparentna pravila koja se tiču nagrađivanja i merenja učinka služe da garantuju objektivno donošenje odluka i obezbede da su interesi višeg menažmenta usklađeni sa dugoročnim interesima kompanije
3. Principi nagrađivanja su kompatibilni sa čvrstim i efikasnim upravljanjem rizicima i ne ohrabruju preuzimanje rizika iznad dozvoljenog nivoa
4. Postavljaju jasnu odgovornost u vezi sa definisanjem, pregledom i primenom politike nagrađivanja i definišu pravila za sprečavanje sukoba interesa.

Fiksna zarade zasniva se na unapred definisanim kriterijumima i nije povezana sa učinkom. Što se tiče varijabilne zarade, obračun i isplata varijabilnog bonusa zavisi od ispunjenja regulatornih kriterijuma i kriterijuma u vezi sa učinkom.

4.2.3 Upravljanje talentima i planiranje kontinuiteta za ključne pozicije

Digitalizacija i hibridni način rada doneli su mnoštvo promena na tržištu rada, ali i u vezi sa očekivanjima zaposlenih, što je rezultiralo novim izazovima u privlačenju, zadržavanju i razvoju talenata. Menadžeri i njihov način razmišljanja postao je ključan za kulturnu promenu i uspešnu transformaciju, a njihova uloga u kreiranju psihološki bezbednog, posvećenog i zdravog radnog okruženja je nezamenljiva. Stoga je kreiranje preduslova za tzv. „svesno liderstvo“ (*conscious leadership*) postalo jedna od ključnih strateških inicijativa u ovom domenu (promovisanje samosvesti menadžera i timova kako bi se unapredilo prepoznavanje uticaja stila upravljanja na timove, ciljeve i kulturu; transfer *mindset-a* u konkretna ponašanja, alate i rutine koji reflektuju korporativnu kulturu koju želimo da uspostavimo).

Tokom 2023. godine ponovo je aktiviran *Annual Leadership Review (ALR)* proces planiranja naslednika za B i B-1 pozicije. Obavljena je revizija mogućih kandidata i definisan je njihov *readiness factor*. Obavljeni su kalibracioni sastanci sa članovima Izvršnog odbora, zajednički kalibracioni sastanak sa celim Izvršnim odborom i RBI HR biznis partnerom, a zatim i sastanci sa FURE funkcijom iz RBI-ja. Nakon sastanaka utvrđene su razvojne oblasti za sve kandidate, a u toku je kreiranje individualnih razvojnih planova za narednu godinu, radi postizanja zahtevanog nivoa kompetencija za nesmetanu tranziciju u okviru liderskih pozicija.

Usled integracije sa RBA bankom, aktivnosti na polju upravljanja talentima i razvoja naslednika za ostale menadžerske pozicije realizovane su tokom 2023. godine u smanjenom obimu. Tokom 2024. godine planiraju se opsežnije aktivnosti na ovim poljima.

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.3 Uključivanje zaposlenih

4.2.3 Upravljanje talentima i planiranje kontinuiteta za ključne pozicije (nastavak)

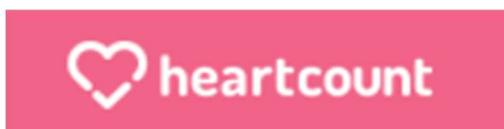
Uključivanje zaposlenih direktno utiče na angažovanost, motivaciju i produktivnost zaposlenih, što je ključno za ostvarenje uspeha naše kompanije. Kroz zajednički rad i posvećenost, gradimo snažnu i inspirativnu radnu zajednicu koja ostvaruje izvanredne rezultate. Tokom 2023. godine, fokusirali smo se na razvoj i implementaciju raznovrsnih inicijativa kako bismo osnažili naše zaposlene i stvorili radnu atmosferu koja podstiče saradnju, inovaciju i osećaj pripadnosti.

Podstičemo zaposlene da preuzmu inicijativu i aktivno učestvuju u unapređenju procesa i davanju novih ideja koje doprinose razvoju kompanije. Stvaramo psihološki bezbedno okruženje u kome vlada kultura otvorene komunikacije, u kojoj zaposleni mogu slobodno izražavati svoje ideje, brige i sugestije. Redovno prikupljamo povratne informacije od zaposlenih putem anketa, sastanaka ili drugih kanala kako bismo razumeli njihove potrebe, očekivanja i stavove.

4.3.1 Anketa o zadovoljstvu svih zaposlenih (Employee surveys)

Sistematičan pristup ispitivanju zadovoljstva i angažovanosti zaposlenih predstavlja važan aspekt naše strategije, s obzirom na to da na taj način gradimo kulturu povratne informacije i otvorene komunikacije, kao i da nam takav pristup omogućava dobijanje značajnih uvida na osnovu kojih možemo da unapređujemo procese u skladu sa povratnim informacijama dobijenim od zaposlenih. Iz tog razloga, sprovodimo standardizovanu anketu o zadovoljstvu zaposlenih *Engagement survey* koja se primenjuje u centrali RBI grupacije i svim bankama u RBI grupi. Tokom 2023. godine, ugovoren je prelazak na korišćenje novog vendora za administriranje anketa, čija se metodologija i pristup bolje uklapaju u strategiju i potrebe RBI grupe. Tokom poslednja tri kvartala 2023. godine intenzivno smo učestvovali u pripremanju nove ankete o zadovoljstvu zaposlenih, što je uključivalo formulisanje pitanja, definisanje dinamike i pristupa, kreiranje baze podataka, kao i više krugova testiranja upitnika i funkcionalnosti platforme. Sprovođenje ankete o zadovoljstvu zaposlenih planirano je za januar 2024. godine.

U periodu od 01.07.2023. do 31.12.2023. godine, svi zaposleni su popunjivali nedeljnu *Heartcount pulse check* anketu, kako bi se utvrdilo zadovoljstvo na mikro nivou tokom kraćih vremenskih perioda. Na taj način zaposleni su mogli da jednostavno i brzo izraze kako se osećaju na poslu i iskažu svoje mišljenje po ključnim segmentima koji utiču na zadovoljstvo na radnom mestu (*Wellbeing, feedback i priznanje, lični napredak i razvoj, stav prema kompaniji, odnos sa menadžmentom, odnos sa kolegama, produktivnost i efikasnost, zadovoljstvo poslom*). Prosečna stopa odgovaranja je iznosila 42,3%.

Uvođenjem Heartcount ankete omogućeno je da se čuje glas zaposlenih, da se nešto uradi po tom pitanju i da se u rešavanje problema uključe ljudi koji mogu pomoći ili donose odluke. Pristup platformi i pojedinačnim odgovorima na ankete imao je Heartcount tim koji su činili rukovodilac Odeljenja za ljudske resurse, tim za razvoj zaposlenih i strategiju učenja, kao i B-1 rukovodioci koji su imali pristup pojedinačnim rezultatima za svoje segmente. Takođe, B-2 i B-3 rukovodioci su imali pristup zbirnim (prosečnim) rezultatima za svoje jedinice, kako bi mogli da budu upoznati sa stavovima zaposlenih i da brzo reaguju.

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.3.1 Anketa o zadovoljstvu svih zaposlenih (Employee surveys) (nastavak)

Dodatno, u okviru Sektora prodaje stanovništvu i Sektora za premium i privatno bankarstvo, u koje je uveden novi način rada koji podrazumeva intenzivnu digitalizaciju i agilni pristup, kao i samoorganizaciju timova, tokom 2023. godine nastavile su da se sprovode dodatne ankete. Cilj ovih anketa je da se ispita zadovoljstvo zaposlenih u kontekstu digitalizacije i agilne organizacije. U Odeljenju za premium bankarstvo sprovedena je anketa koja je ispitivala dimenzije kao što su timski duh, liderstvo, komunikacija, radno okruženje i lojalnost. U regionalnim odeljenjima za poslove sa stanovništvom tokom 2023. godine sprovedene su tri kvartalne *pulse check* ankete, koje su pored navedenog, ispitivale dodatne dimenzije – agilnu transformaciju, odnos prema korporaciji i *feedback* na anketu. Anketa koja pokriva četvrti kvartal planirana je za početak 2024. godine.

4.4 Upravljanje razlikama i balans života i rada

Kao poslodavac smatramo da je bogatstvo u različitostima i težimo da budemo inkluzivna organizacija koje nudi radno okruženje i uslove koji su podjednako privlačni i krojeni po meri svih zaposlenih. Posvećeni smo stvaranju jednakih šansi za sve kolege bez obzira na njihove godine, rod, nacionalnu pripadnost, religijsko opredeljenje, seksualnu orientaciju, invaliditet i sl. Ovakva praksa definisana je i u dokumentu „Pravila ponašanja“ (*Code of Conduct*) koji opisuje opšte principe etičkog ponašanja kojima treba da se rukovode svi zaposleni, a postoji i trening na ovu temu na e-learning platformi.

Radi što jednostavnijeg uspostavljanja balansa privatnog i poslovnog života, zaposlenima je na raspolaganju fleksibilno radno vreme i mogućnost rada od kuće.

RBRS strategija za upravljanje razlikama i inkluziju

Tokom 2023. godine uspostavljena je saradnja sa udruženjem Forum mladih sa invaliditetom na programu „Radna praksa za osobe sa invaliditetom“ čiji je cilj da ovi mlađi ljudi steknu praktična znanja koja će ih učiniti konkurentnijim na tržištu rada i približiti cilju da se ekonomski osnaže i pokažu svoje potencijale.

Banka ima 27 zaposlenih koji imaju status lica sa invaliditetom i na osnovu kojih je oslobođena plaćanja obaveza uplate sredstava po tom osnovu.

4.5 Zdravlje i sigurnost

Pored filantropskog i društveno odgovornog delovanja, RBRS prepoznaje i značaj odgovornog upravljanja ljudskim resursima, te se trudi da obezbedi radno okruženje u kome će zaposleni biti zadovoljni i raditi na pozicijama koje odgovaraju njihovim znanjima i veštinama, uz mogućnost daljeg profesionalnog i ličnog razvoja. Naši zaposleni su jedna od najvećih vrednosti kompanije. Značajne napore ulažemo u cilju kontinuirane edukacije i unapređenje veština i talenata naših zaposlenih, te njihovo uključivanje u sve relevantne oblasti, podsticanje konstruktivne razmene, inkluziju i diverzitet, obezbeđivanje ravnopravnosti svih članova našeg kolektiva.

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.5 Zdravlje i sigurnost (nastavak)

Nastavljeno je sa praksom mogućnosti rada od kuće, što omogućava bolji balans posla i privatnog života za zaposlene.

I tokom 2023. godine, zaposlenima je obezbeđeno privatno zdravstveno osiguranje preko MedUniqa programa. Zaposleni imaju polisu privatnog zdravstvenog osiguranja koju je moguće koristiti tokom čitave godine, uz participaciju od 10% ili 30%, u zavisnosti od odabrane zdravstvene ustanove. Takođe, nastavljeno je i sa mogućnošću da zaposleni osiguraju i članove naruže porodice po specijalnoj nižoj tarifi.

Dugogodišnja praksa organizovanja sistematskog pregleda za sve zaposlene nastavljena je i u 2023. godini. Dodatno, za sve penzionisane kolege postoji opcija godišnjeg sistematskog pregleda dve godine od momenta penzionisanja.

Zaposleni su i tokom 2023. godine bili osigurani kod UNIQA osiguranja od posledica nesrečnog slučaja.

U slučaju težih bolesti zaposlenih, otvorena je mogućnost da Raiffeisen izdvoji i uplati sredstva u vidu jednokratne finansijske pomoći za lečenje.

U saradnji sa dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future, RBRS učestvuje u plaćanju dobrovoljnog penzijskog osiguranja za sve zaposlene koji sebi uplaćuju sredstva putem pomenutog fonda. Raiffeisen uplaćuje jednak iznos (do određenog limita) koji zaposleni uplaćuju na svoj račun u fondu.

U cilju promocije zdravlja zaposlenih organizuju se korektivne vežbe za zaposlene u centrali banke. Za decu naših zaposlenih i lepe uspomene iz detinjstva obezbeđujemo njihovo fotografisanje povodom uskršnjih i novogodišnje praznika.

Zaposlenima kojima su pri Nacionalnoj službi za zapošljavanje utvrđeni preostala radna sposobnost i određeni procenat invaliditeta, dodeljen je jedan dodatni dan godišnjeg odmora. Dužina godišnjeg odmora uvećava se za 1 dan i svim samohranim roditeljima sa decom ispod 14 godina u skladu sa važećim Pravilnikom o radu. Zaposleni kojima deca polaze u prvi razred osnovne škole imaju pravo da koriste 1 slobodan dan na dan početka školske godine.

Dodatno, u sklopu brige o zaposlenima, kao i napora da se unapredi i sačuva njihovo zdravlje, zaposlenima je data mogućnost za besplatne časove joge u okviru zgrade direkcije. U saradnji sa kompanijom Fit Pass, zaposlenima su obezbeđene propusnice na sportske terene, bazene i teretane, pod preferencijalnim uslovima.

4.5.1 Praćenje i unapređenje

Raiffeisen grupacija je u potpunosti posvećena praćenju i unapređenju procesa koji omogućavaju zaštitu zdravlja i bezbednost zaposlenih.

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.5 Zdravlje i sigurnost (nastavak)

4.5.2 Preventivne mere i zdravstvene usluge

Preventivne mere u cilju zaštite zdravlja zaposlenih su jedan od naših osnovnih načela. Tim povodom potpisali smo ugovor za Uniqo osiguranjem, koje zaposlenima, između ostalog, omogućava jedan besplatan sistematski pregled godišnje. Sistematski pregled je način da se preventivnim merama osigura zdravlja zaposlenih.

4.5.3 Obuke iz oblasti zdravlja

Obuke iz oblasti zdravlja i zaštite na radu su takođe deo naših godišnjih praksi. Treninzi se održavaju uživo uz adekvatne predavače iz ove oblasti, dok su zaposleni u mogućnosti da *online* preko e-learning platforme pristupe sadržaju treninga iz oblasti zdravlja i zaštite na radu.

4.5.4 Promocija zdravog života

U okviru promocije zdravog načina života, za naše zaposlene trudimo se da obezbedimo učešće na što više sportskih dešavanja.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

Tako smo 2023. godine učestvovali u poslovnoj trci „Serbia Business Run“ i to u dva grada: u Beogradu sa 60 učesnika i u Nišu sa 10 učesnika. Pored odličnih rezultata, naš nastup su krasili odlična atmosfera u timu, lepo druženje i međusobna podrška na stazi.

Takođe, tri tima branilo je Raiffeisen boje na međunarodnom bankarskom turniru „Champions Bank 2023“ u Poreču gde smo učestvovali u disciplinama ženska odbojka, muška odbojka i muški fudbal. Takmičari su bili u prilici da „izmere snagu“ sa kolegama iz Italije, Slovenije, Hrvatske, a bilo je i učesnika iz Španije, sa Malte itd.

Timski duh i borba kada je bilo najteže, a pesma i druženje u trenucima potrebnim za oporavak između dve utakmice učesnicima će ostati uspomena za ceo život.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.5 Zdravlje i sigurnost (nastavak)

4.5.4 Promocija zdravog života (nastavak)

Jedan od tradicionalnih načina na koji RBRS sprovodi promociju zdravog života jeste organizacija celodnevnog događaja za sve zaposlene pod nazivom „Sportski dan”. Prošle godine Sportski dan je održan 10. juna u centru Gymnasium u Rumi. Tokom Sportskog dana veliki broj zaposlenih imao je priliku da se oproba u različitim sportskim veštinama i disciplinama, a usput i druži i na taj način izgradi snažan timski duh koji je od izuzetnog značaja za uspeh kompanije i pozitivan odnos prema poslu.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

4.5.5 Mesec mentalnog zdravlja

Radi promocije mentalnog zdravlja, jednako važnog kao i telesno zdravlje, u periodu od 10. oktobra do 1. novembra 2023. godine organizovan je ciklus radionica pod nazivom „Mesec mentalnog zdravlja”. U okviru radionica zaposlenima je omogućeno da od stručnjaka u ovoj oblasti nauče više o važnosti ove teme i o načinima izgradnje kvalitetnih mehanizama za očuvanje i unapređenje mentalnog zdravlja, kao i kreiranja okruženja u kome se mentalno zdravlje poštije, neguje i unapređuje. Radionice su održane uživo u prostorijama banke, a snimci radionica okačeni su na intranet stranicu i na taj način su stručne informacije o ovim važnim temama učinjene dostupnim svim zaposlenima.

U okviru meseca mentalnog zdravlja održane su četiri radionice:

- 1) „Psihološka bezbednost - temelj izvrsnih timova” koju je vodila Mia Popić, direktorka Sinergija centra, psihoterapeutkinja i biznis psihološkinja

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.5 Zdravlje i sigurnost (nastavak)

4.5.5 Mesec mentalnog zdravlja (nastavak)

- 2) „Kreativnost i naše blagostanje – mogućnosti za kreiranje života u kreativnoj zoni” vodila je Marija Farmer, osnivačica i direktorka Magic Agency - Creative Consultancy, magistar psihologije, pozorišna rediteljka i autorka brenda Biznis teatar

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

- 3) „Život je naših ruku delo!” vodila je Vesna Brzev-Ćurčić, specijalistkinja medicinske psihologije sa više od 40 godina kliničkog iskustva

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

- 4) „Kako da “napadnemo” stres i dobijemo bitku?” koju je vodila Milana Malešev, doktorka psiholoških nauka

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.6 Employer branding i proces selekcije zaposlenih

Proces selekcije igra ključnu ulogu u angažovanju novih talenata i osiguravanju dugoročnog uspeha naše organizacije. Trenutno, naš proces selekcije karakteriše strukturisanost i konzistentnost u primeni koraka, pružajući transparentnost kandidatima i olakšavajući evaluaciju. Kroz primenu tehnoloških rešenja za digitalizaciju, standardizaciju procedura i kontinuiranu obuku kolega koji učestvuju u procesu, težimo stvaranju efikasnijeg, pravednijeg i transparentnijeg procesa selekcije koji će odgovoriti na potrebe organizacije i kandidata.

U 2023. godini bilo je 266 otvorenih pozicija od kojih je 84% popunjeno. Važno je da nastavimo praćenje ključnih metrika i prikupljanje povratnih informacija kako bismo identifikovali moguće izazove i prilike za unapređenje. Fokusirani smo na kontinuirano unapređenje procesa selekcije, težimo stvaranju okruženja koje će privući, zadržati i razvijati najkvalitetnije talente, osnažujući tako našu organizaciju za buduće izazove i uspehe na tržištu.

Tokom 2023. godine, preduzet je strateški pristup kreiranju *employer branding* strategije koji je uključivao sprovođenje anketa i održavanje radionica sa zaposlenima, kako bi bili uključeni u sam proces i kako bi se osiguralo da strategija bude zasnovana na stvarnim iskustvima i stavovima zaposlenih. U skladu sa povratnim informacijama dobijenim od zaposlenih, formirana je strategija u kojoj se kao glavna vrednost naglašavaju ljudi kao naša najveća snaga, a kao podržavajući stubovi se ističu inovacije, učenje i osnaživanje.

Veliki fokus nastavlja da bude privlačenje mладих ljudi i studentske populacije. U skladu s tim, ostvarivanje saradnje sa fakultetima predstavlja ključni element u jačanju pozicije banke na tržištu rada. Kroz saradnju sa različitim studentskim organizacijama, učešće na karijernim događajima, kao i kroz pružanje prilika studentima za stručnu praksu i zaposlenje, razvijamo dugoročne odnose sa njima, čime stvaramo osnovu za održivu i uspešnu budućnost naše organizacije. Takođe, i tokom 2023. godine, Raiffeisen je dodelila stipendiju jednom izabranom studentu Računarskog fakulteta (RAF) za pohađanje *Master in Computational Finance (MCF)* programa.

Nastojimo da se prilagođavamo potrebama specifičnih grupa potencijalnih kandidata, što je u toku 2023. godine podrazumevalo uspostavljanje ličnog kontakta i kreiranje odnosa poverenja, radi zadržavanja pozicije atraktivnog i sigurnog poslodavca. Jedan od načina kojima smo to postigli jeste učešćem na najatraktivnijim sajmovima zapošljavanja, na kojima je omogućeno da se Raiffeisen promoviše kao poželjan poslodavac, da se predstavi mladim i talentovanim kadrovima, kao i da ih zainteresuje da se prijave za neki od otvorenih konkursa.

Raiffeisen banka je tokom 2023. godine učestvovala na tri sajma zapošljavanja:

- 1) *online „Regionalnom sajmu poslova“* u organizaciji Infostud-a (Inspira grupa) koji je trajao u periodu od 24.10.2023. do 31.10.2023.
- 2) „Career Days“ sajmu u organizaciji AIESEC-a održanog 20.10.2023. na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu i
- 3) sajmu poslova „JobFair 23 - Kreiraj svoju budućnost!“ održanog 6. i 7. novembra 2023. godine na tehničkim fakultetima i Mašinskom fakultetu.

4 FER PARTNER PREMA ZAPOSLENIMA (nastavak)

4.6 Employer branding i proces selekcije zaposlenih (nastavak)

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

Rezultati dosadašnje saradnje sa fakultetima jasno pokazuju pozitivan uticaj na naš brend poslodavca. Povećanje svesti o našoj kompaniji među studentima, kao i povećanje broja kvalitetnih prijava za prakse i poslove, svedoče o uspešnosti naših napora. Kroz kontinuiranu komunikaciju i saradnju sa karijernim centrima, težimo daljem unapređenju naše prisutnosti na fakultetima i jačanju naše reputacije kao privlačnog poslodavca među mladim stručnjacima.

Cilj nam je da uspostavimo direktni kontakt sa potencijalnim kandidatima, iz tog razloga smo pojačali naše pristustvo na društvenim mrežama u pogledu ovih tema tokom 2023. godine. Na LinkedIn profilu banke predstavljane su naše najnovije aktivnosti u oblasti *employer branding*-a, koje su ključne za jačanje našeg imidža kao poželjnog poslodavca. Kroz redovno deljenje informacija o našim inicijativama kao što su predavanja, radionice i karijerni sajmovi na fakultetima, ističemo našu posvećenost privlačenju i razvoju najboljih talenata. Takođe, naglašavamo prilike za stručne prakse i zapošljavanje, dodatno podstičući angažovanje i interesovanje potencijalnih kandidata za rad u našoj kompaniji.

Kroz ovakve objave, gradimo vidljivost našeg brenda kao poželjnog poslodavca među profesionalnom zajednicom na LinkedIn-u. Nastavićemo da koristimo ovu platformu kao sredstvo za širenje naše priče, promovisanje naše kulture i vrednosti, te povećanje interakcije sa našom ciljnom publikom. U narednom periodu, planiramo da fokusiramo povećanje investicija u *employer branding* kako bismo dodatno ojačali naš brend poslodavca i osigurali dugoročni uspeh na tržištu rada.

5 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

5.1 Uticaji, rizici i šanse

Kada je reč o uticaju na životnu sredinu, princip dvostrukе materijalnosti podrazumeva razumevanje i uzimanje u obzir uticaja sopstvenih aktivnosti kompanije na životnu sredinu, kao i implikacije ekoloških problema i njihov uticaj na kompaniju. Apsolutne emisije gasova sa efektom staklene bašte (obim 1-3), koje su posledica poslovnih aktivnosti kompanije, ključni su indikator materijalnosti i imaju negativan uticaj na klimu. Iako je uticaj emisija gasova sa efektom staklene bašte na klimu potpuno negativan, korišćenje energije iz obnovljivih izvora i promocija energetske efikasnosti mogu ublažiti negativne uticaje. To takođe ima pozitivan uticaj na društvo uz stvaranje mogućnosti i promovisanje održivog finansiranja.

Najveći rizik po ekonomiju, društvo i životnu sredinu jeste nevoljnost kompanija da se suprotstave klimatskim promenama. To dovodi do povećanja globalnog zagrevanja sa poznatim negativnim posledicama. Stoga je RBI grupa 2022. godine obelodanila ekološke ciljeve zasnovane na nauci koji važe za celu grupu. Za sastavljanje ciljeva u pogledu sopstvenih emisija od poslovanja, 2020. godina određena je kao referentna godina. Srednjoročni cilj je smanjenje emisija za 25 procenata do 2030. godine, odnosno za oko 13.000 tona CO₂.

Poslovna putovanja i potrošnja energije su među glavnim uzročnicima sopstvenih emisija, te mere za smanjenje ovih faktora donose najveće održive operativne koristi. Fizički rizici od klimatskih promena, poput velikih i sve češćih temperturnih fluktuacija, često rezultiraju većim operativnim troškovima, npr. zbog povećane potrebe za hlađenjem kako se povećava broj dana sa ekstremnom vrućinom.

Odeljenje za upravljanje objektima i opštu administraciju zajedno sa *Sustainability Officer*-om odgovorni su za sprovodenje predviđenih mera i akcionih planova za smanjenje emisija, kao i za procenu u kojoj meri se ciljevi ostvaruju.

Sve članice RBI grupe doprinose društvu pozitivnim praksama u vezi sa upravljanjem zaštitom životne sredine. Kao doprinos ostvarivanju ciljeva Konferencije Ujedinjenih nacija o klimatskim promenama u Parizu (COP 21), radimo na smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte, kao i promovisanju obnovljive energije u sektoru ekonomije. Cilj svih ovih mera je da se smanje CO₂ emisije.

5.2 Politika zaštite životne sredine

RBI grupacija se na nivou grupe, a time i sve njene članice, obavezala na kontinuirano poboljšanje svog ekološkog uticaja - i koliko je to moguće i razumno - čak i iznad zakonskih zahteva. U pogledu zaštite životne sredine, kao materijalne oblasti definisane su aktivnosti usmerene na smanjenje ugljeničnog otiska, uvećanje energetske efikasnosti poslovnih kancelarija banke i promovisanje energije iz obnovljivih izvora. U daljem tekstu opisane su aktivnosti koje smo sproveli radi ostvarivanja ekoloških ciljeva.

5 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

5.3 Lanac snabdevanja

Održivost i korporativna odgovornost, društveni i ekološki principi propisani su dokumentom Pravila ponašanja i važe za celu grupu. Pored pružanju bankarskih usluga visokog kvaliteta, sve članice RBI grupe posvećene su i održivom korporativnom upravljanju i društvenoj i ekološkoj odgovornosti. Našu ulogu kao dugoročnog partnera u poslovnom svetu karakteriše odgovornost prema svim našim interesnim grupama, posebno našim kupcima, dobavljačima, zaposlenima i akcionarima, kao i društvu u celini. Od svih lica koja rade ili pružaju usluge članicama RBI grupe, kao i svih poslovnih partnera, očekuje se da prihvate RBI kodeks ponašanja za dobavljače, kao obavezan deo ugovora uz poštovanje svih pravila i standarda sadržanih u kodeksu. Kodeks ponašanja dobavljača RBI grupe primenjuje se na sve dobavljače koji isporučuju robu, usluge ili licence bilo kojoj od RBI mrežnih jedinica ili podružnicama. Ovi definisani principi uzimaju se u obzir tokom celokupnog procesa nabavke.

Banka primenjuje različite postupke izbora dobavljača u cilju ostvarenja najpovoljnijih uslova, kao što su tenderski proces, pregovori sa jednim ili više dobavljača, nabavke na osnovu grupnih ugovora. Svi učesnici u procesu izbora dobavljača moraju se pridržavati načela propisanih RBI kodeksom ponašanja, grupnim i lokalnim procedurama. Kriterijumi za selekciju dobavljača se utvrđuju shodno predmetu nabavke i obično obuhvataju: cenu, kvalitet robe/usluga, reference, saradnju u prethodnom periodu i slično. U toku 2023. godine usvojena je grupna procedura nabavke prema kojoj se u toku tendera (obavezno za kupovinu vrednosti veće od 250.000 EUR) predviđa mogućnost prikupljanja ESG informacija od dobavljača i njihov nivo zrelosti se uzima u obzir pri izboru novih dobavljača ukoliko je primenljivo. Prema grupnoj definiciji, dobavljač je svaki izvođač, podizvođač, konsultant ili pružalac tehničkih, administrativnih ili fizičkih usluga organizovan kao samostalni vlasnik, ortačko društvo, udruženje, korporacija ili drugi entitet formiran u cilju sticanja dobiti koji je dostavio više od 2 fakture i napravio promet veći od 2.000 EUR u toku jedne godine. Shodno definiciji, državni i poreski organi, i pružaoci komunalnih usluga ne spadaju u grupu dobavljača.

U skladu sa prethodno iznetom definicijom, naša banka ima okvirno do 600 dobavljača koji se jednom godišnje klasificuju na strateške i značajne, uzimajući u obzir više kriterijuma: godišnji promet, zavisnost banke od dobavljača/neophodni resursi za njegovu zamenu, procena operativnog rizika (stepen uticaja na kontinuitet poslovanja banke u slučaju da dobavljač ne izvrši ugovorenu uslugu i verovatnoća da se neželjeni slučaj desi).

Postoji inicijativa da se uspostavi redovan proces anketiranja dobavljača kojim bi se omogućila analiza dobavljača sa stanovišta:

- objavljenih podataka o održivosti - dobavljači sa ekološkim ciljevima (CO2), dostignućima u smanjenju emisije CO2, revidiranim izveštajima o održivosti, tužbama/presudama za kršenje ekoloških/društvenih propisa, preduzetim radnjama u cilju rešavanja negativnog uticaja tužbe/sudske presude, održivom korporativnom politikom, sertifikatima/standardima zaštite životne sredine, društvenim standarima, dobavljači sa proizvodima/uslugama koji imaju oznaku održivosti, sa potpisanim ekološkim ugovorima;
- ekoloških kriterijuma - dobavljači sa negativnim ekološkim uticajem, dogovorenim korektivnim radnjama, raskinutim poslovnim odnosima zbog negativnog ekološkog uticaja;
- socijalnih pitanja - dobavljači sa negativnim socijalnim/društvenim uticajem, dogovorenim korektivnim radnjama, raskinutim poslovnim odnosima zbog negativnog društvenog uticaja.

5 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

5.4 Ključni ciljevi u vezi sa zaštitom životne sredine

U skladu sa kategorizacijom emisija CO₂ prema Protokolu o gasovima sa efektom staklene bašte, emisije se računaju kroz tri obima.

Obim 1 obuhvata sve emisije gasova sa efektom staklene bašte koje se direktno proizvode u kompaniji, na primer, iz sagorevanja stacionarnih izvora (kao što su elektrane, kotlovi), sagorevanja pokretnih izvora (kao što su iz flote automobila), procesa proizvodnje i privremenih emisija. Obim 2 obuhvata indirektne emisije koje proizilaze iz snabdevanja kompanije energijom, tj. kada snabdevač energije kompaniji pruža struju ili toplotu. Obim 3 obuhvata sve ostale emisije generisane unutar sistema, npr. poslovna putovanja, kancelarijski materijal (uključujući papir) i otpad. Međutim, upotreba energije takođe uzrokuje emisije obima 3, na primer zbog gubitaka pri prenosu.

U skladu sa posvećenošću RBI grupe Inicijativi za ciljeve zasnovane na nauci (SBTi), na nivou grupe postavljen je cilj smanjenja emisija CO₂ povezanih sa unutrašnjim poslovanjem za 35 procenata, u odnosu na 2020. kao referentnu godinu. Ovo se odnosi na obim 1+2, a zasebno na obim 3. Cilj će biti postignut kombinacijom godišnjeg smanjenja emisija CO₂ za najmanje 2,9 procenata, povećanjem energetske efikasnosti, većim udelom zelene energije, smanjenjem poslovnih putovanja i odgovarajućim merama za informisanje zaposlenih.

5.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima

U pogledu zaštite životne sredine i ekoloških standarda, Banka poštuje sve zakonske propise. Imamo definisan plan za upravljanje otpadom i ugovore sa operaterima za reciklažu papira, PET ambalaže i elektronskog otpada u skladu sa zakonskim propisima.

Svi uređaji za klimatizaciju su u saglasnosti sa zakonom o zaštiti životne sredine u pogledu korišćenja odgovarajućih fluida, kao i u saglasnosti sa zakonom o dozvoljenom nivou buke koju proizvode uređaji.

Merenje ugljeničnog otiska

RRRS posmatra zaštitu životne sredine i uticaj na ublažavanje klimatskih promena kao deo naše odgovornosti prema društvu - vidimo sebe kao pravednog partnera prema okolini.

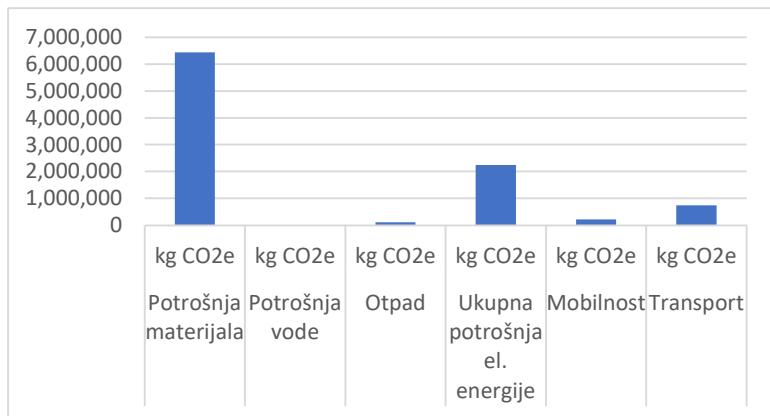
Grupna platforma za ESG izveštavanje *ESG Cockpit* koristi se za unos podataka i izračunavanje godišnjih emisija za svaku poslovnu jedinicu. Kvalitet podataka klasifikuje se na osnovu tri kategorije: najbolji kvalitet podataka je 1 (tačan), zatim sledi 2 (izračunat) i 3 (procenjen).

Na osnovu proračuna emisija obima 1 i 2, GHG emisije Raiffeisen banke u Srbiji za 2023. godinu (ne računajući IT opremu u skladu sa grupnim dogовором за извештавање за 2023. године), iznosi 7.426 t CO₂e.

5 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

5.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima (nastavak)

Raspodela udela prema činiocima (podaci na grafikonu obuhvataju IT opremu):

Potrošnja materijala, kao najznačajnijeg činioca emisija obuhvata:

- IT i elektronsku opremu
- potrošnju papira
- vozni park, što je u saglasnosti sa prosečnim podacima za bankarsku industriju.

RBI grupa postavila je ciljeve koji važe na nivou grupacije za ograničenje emisije gasova sa efektom staklene bašte na znatno ispod 2 stepena celzijusa do 2040. godine. Targeti koji važe za sve članove grupe su sledeći: smanjenje za 25% do 2030. godine, i za 40% do 2040. godine u odnosu na baznu 2020. godinu.

Energetska efikasnost

Pitanja ekologije i zaštite životne sredine smatramo delom naše odgovornosti prema zajednici u kojoj poslujemo. Direktan uticaj našeg operativnog poslovanja je srazmerno mali u odnosu na neke druge industrije. Ipak, RBI grupacija, a time i sve banke članice, postavile su kao jedan od svojih ključnih ciljeva smanjenje negativnog uticaja na okolinu na svim lokacijama i u svim oblastima u kojima posluju. Stoga nastojimo da kontinuirano unapređujemo ključne parametre zaštite životne sredine u našem poslovanju. Vodi se računa o uštedi energije, a instalacioni sistemi upravne zgrade banke funkcionišu po principima uštede energije primenom savremenih sistema rekuperacije energije i optimizacije tehničkih parametara za ventilaciju i hlađenje.

Tokom projektovanja upravne zgrade banke, bazirali smo se na zaštiti životne sredine. Projekat je zasnovan na rešenjima za uštedu energije i toplotnoj zaštiti. Posebna pažnja posvećena je toplotnoj izolaciji objekta, izolaciji omotača zgrade, kao što je dvostruka zastakljena fasada sa termoizolovanim profilima i panelima.

Struja u HO zgradi kontroliše se PMS-om (sistem za upravljanje energijom), implementiran je sistem optimalne potrošnje električne energije sa optimizacijom potrošnje. Instaliran je sistem kompenzacije za redukciju utroška reaktivne komponente električne energije.

5 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

5.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima (nastavak)

Pratili smo uređaje koji su najveći potrošači reaktivne energije u upravnoj zgradi (elektromotorni potrošači, čileri, *dry cooler-i*, pumpe itd) u letnjem i zimskom periodu i na osnovu proračuna optimizovali potrošnju električne energije stepenastim uključenjem kondenzatora reduktora.

Banka ima sistem hlađenja server sale gde mašine za hlađenje pri optimalnim spoljnim temperaturama rade u *free cooling* režimu.

Osvetljenje, hlađenje i grejanje kontroliše BMS (sistem upravljanja zgradom). BMS je programiran na eko režim, sa merama uštede energije za sisteme grejanja, hlađenja i osvetljenja (dnevni, noćni, vikend režim). Niskoenergetski režim se aktivira noću i vikendom.

Korišćenjem energije sa čilera za server salu koji rade 24h/365 dana godišnje, izvršeno je podešavanje AHU komora za ventilaciju u režimu grejanja/hlađenja.

U zimskom periodu koristimo energiju za predgrejač. Energiju koju dobijamo iz toplane posle rekuperatora ubacujemo u prostor na 24°C a u letnjem periodu hladimo vazduh na 20°C nakon rekuperacije, čime se smanjuje potrošnja toplotne i električne energije.

Vreme rada AHU komora u letnjem i zimskom periodu optimizovano je korišćenjem vremenskog programa.

U upravnoj zgradi postavljeni su senzori za osvetljenje kontrolisani pokretom i senzorom osvetljaja, uključujući spoljno LED osvetljenje na parkingu i na placu zgrade radi uštede električne energije. Takođe, sve reklame na upravnoj zgradi su LED reklame koje su opremljene svetlosnim senzorima.

Izvršena je zamena spoljne rasvete sa metal-halogenim izvorima svetla za novu rasvetu sa LED izvorima svetla, uz procenat umanjenja potrošnje cca 50%.

Sistemi za ventilaciju u filijalama su ekonomični sa ugrađenim rekuperatorima i grejačima koji optimizuju potrošnju energije. Sistem hlađenja i grejanja u filijalama obnovljen je i zamenjen inverterskim sistemom koji štedi energiju.

Hlađenje i grejanje se isključuju uveče i vikendom pomoću tajmera.

Zamena osvetljenja sa LED svetlima sprovedena je u 79% filijala, gde osim benefita uštede električne energije postoji i deo koji pomaže u redukciji CO₂ emisija usled smanjenja zračenja izvora svetlosti. U ostalim filijalama osvetljenje će biti zamenjeno tokom 2024. godine. Sve reklame u ekspoziturma su centralno osvetljene jednom spoljnom LED svetiljkom i takođe se kontrolišu senzorima, radi uštede energije i održavanja.

U toku je zamena fluo rasvete LED osvetljenjem u upravnoj zgradi. Prioritet su svetiljke koje rade 24/7 – garaža, tehnička etaža, server sala, koridori, lift lobi.

5 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

5.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima (nastavak)

Banka planira da uvede energetski pregled za upravnu zgradu sa posebnom pažnjom na primarni data centar u zgradi. Takođe, u planu je dobijanje sertifikata nekog od međunarodnih standarda za upravnu zgradu.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

Zelena energija

Potrošnja električne energije je jedan od najvećih uzročnika GHG emisija od poslovanja bankarskog sektora. Iz tog razloga, cilj nam je da promovišemo ekološke prakse u ovom pogledu i od maja 2023. godine, upravna zgrada i sve filijale koriste električnu energiju dobijenu iz obnovljivih izvora koju obezbeđuje nacionalna kompanija za snabdevanje energijom.

Kako solarna energija predstavlja jedan od najčistijih oblika energije, sproveli smo inicijativu koja predstavlja još jedan primer dobre prakse i potpisali ugovor sa izvođačem za postavljanje solarne elektrane na krovu upravne zgrade. Projekat je u završnoj fazi i očekuje se odobrenje od nadležnih institucija za priključenje na elektromrežu.

IT oprema i elektronski otpad

Elektronska oprema vrhunskih performansi jedan je od preduslova za uspešno i sigurno poslovanje. IT odeljenje redovno zanavlja stare računare i monitore energetski efikasnjom opremom sa *Energi Star* standardom. U cilju postizanja veće energetske efikasnosti, serveri data centara zamjenjeni su serverima sa malom potrošnjom energije. Elektronskim otpadom se upravlja na odgovoran način, u skladu sa zakonskim propisima i planom za upravljenje otpadom.

5 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

5.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima (nastavak)

Optimizacija voznog parka i putovanja zaposlenih

U novom konceptu transformacije filijala, uvedene su video konferencijske sobe za obavljanje video sastanaka između klijenata i osoblja koje radi u centrali banke. Upravna zgrada opremljena je salama za sastanke sa opcijom za video konferencije, sve u cilju smanjenja potrebe za putovanjima s obzirom na to da su ona prepoznata kao jedan od glavnih uzročnika GHG emisija.

Parking za bicikle je obezbeđen, posebno u gradovima gde je biciklistički prevoz popularan. Vozni park se obnavlja na svake 4 godine sa vozilima koja su u skladu sa najnovijim EURO standardima. Dodatno, postoji i tendencija za uvođenjem većeg broja hibridnih vozila, a u garaži upravne zgrade instaliran je priključak za napajanje električnih vozila.

Nakon sprovedenog pripajanja RBA banke u maju 2023. godine, značajno je povećan broj zaposlenih koji rade na poslovima unutar direkcije a žive u Novom Sadu. Stoga je usled veće potrebe za putovanjima zaposlenih koji žive u Novom Sadu a rade u Beogradu omogućeno korišćenje novog, ekološki prihvatljivijeg voznog prevoza putem direktne brze linije koju omogućava BG-voz (Soko), a kartu zaposlenima refundira banka.

Mere za upravljanje otpadom i kontrolu potrošnje vode

Definisali smo strogo utvrđen plan upravljanja otpadom koji obuhvata sakupljanje, sortiranje i reciklažu otpada u svim našim filijalama i upravnoj zgradbi. U otpad koji se reciklira spadaju papir, plastika i elektronski otpad. Dodatno, u cilju povećanja količine ambalaže koja se reciklira uz promociju ove važne navike kako kod zaposlenih, tako i kod klijenata, u planu je uvođenje vendor mašina za sakupljanje PET i aluminijumske ambalaže. Konačni cilj ovih napora je smanjenje plastičnog otpada i podizanje svesti o ovom ogromnom globalnom problemu.

Uštede vode ostvaruju se, između ostalog, putem uređaja za ispiranje toaleta čija je svrha i smanjenje potrošnje vode. Racionalna potrošnja vode obezbeđena je ugradnjom sistema irigacije na placu gde je izgrađena upravna zgrada. Dodatno, u toku je zamena svih baterija (slavina) u upravnoj zgradbi, u cilju ostvarenja dodatnih ušteda.

Digitalizacija bankarskih usluga kao imperativ

Smatramo da ekološki osvećeno i odgovorno ponašanje podrazumeva uzimanje u obzir efekata našeg poslovanja na životnu sredinu. Zato je doneta odluka da se u budućnosti odgovornost pokaže ne samo kroz pružanje finansijske podrške onima koji su na putu održivosti, već i kreiranjem sopstvenih proizvoda i usvajanjem poslovnih praksi kojima brinemo o očuvanju okruženja u kome živimo i radimo.

U tom smislu, u 2023. godini nastavljene su aktivnosti usmerene ka digitalizaciji poslovanja i uvođenju proizvoda i usluga za koje nije potrebno dostavljanje dokumentacije u papirnoj formi.

5 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

5.5 Usaglašenost sa zakonskim propisima (nastavak)

Elektronska i mobilna aplikacija za klijente u segmentu stanovništva i privrede, platforma za onlajn faktoring, zatim potpuno onlajn krediti za građane i digitalni računi kako za fizička lica, tako i za malu privredu – značajno podržavaju bančinu strategiju održivog poslovanja i pružanja usluga kojima se štede prirodni resursi okruženja u kome živimo. Zahvaljujući ovim principima obezbeđuje se ušteda resursa poput papira, odnosno smanjuje upotreba plastike budući da je podizanje novca na bankomatima omogućeno bez obaveze posedovanja platne kartice.

Platne kartice od reciklirane plastike

Jedan od važnih koraka u pogledu smanjenja plastičnog otpada i promovisanja principa cirkularne ekonomije jeste i uvođenje platnih kartica od reciklirane plastike, koje su u ponudi banke od 2022. godine, a čija proizvodnja i distribucija su nastavljene i tokom 2023. godine. Raiffeisen banka je prva banka koja je u svoju ponudu uvrstila ovako izrađene kartice na bankarskom tržištu Srbije. Ova inovacija daje direktni doprinos smanjenju stvaranja novog otpada, a time i smanjenju potrošnje električne energije i smanjenju nivoa zagađenosti vode, vaduha i ostalih životno važnih resursa. Procenjeno je da su za proizvodnju kartica od reciklirane plastike emisije CO₂ smanjene za čak 80% u odnosu na izradu kartica od nereciklirane plastike.

Do kraja 2023. godine izdato je nešto više od 20.000 Visa Gold i Visa Platinum kartica od reciklirane plastike a u narednom periodu razmatraće se prelazak i ostalih tipova kartica na ovaj ekoliški prihvatljiv materijal.

Zasavica – donacija za postavljanje solarnih panela

U saradnji sa Ministarstvom zaštite životne sredine Republike Srbije i Udruženjem banaka Srbije, Raiffeisen banka a.d. učestvovala je u projektu očuvanja nacionalnih parkova unutar zemlje i krajem 2022. godine finansirala je instalaciju solarnih panela u zaštićenom prirodnom području „Zasavica“. Banka je donirala RSD 3.000.000 za instalaciju solarnih panela na zemljištu. Solarna energija koju proizvode solarni paneli postavljeni tokom 2023. godine sada se koristi za rad posetilačkog centra, a banka je projekat podržala kao primer dobre prakse čiji je cilj smanjenje potrošnje električne energije dobijene iz uglja i podrška proizvodnji energije u skladu sa održivim i ekološkim standardima.

Izvor: Sandra Bisčić

6 ANGAŽOVANI GRAĐANIN

U sistemu vrednosti Raiffeisen grupacije, korporativno angažovanje sastavni je deo korporativne kulture, sa ciljem aktivnog promovisanja održivog razvoja društva. Korporativno angažovanje banke odražava očekivanja naših klijenata, kao i ono što naši zaposleni očekuju od nas kao modernog poslodavca. Posvećeno delovanje Raiffeisen banke u segmentu angažovanog korporativnog građanina prevazilazi i dodaje vrednost osnovnom poslovanju banke.

Sponsorski projekti deo su marketing miksa Raiffeisen banke i u službi su njenih poslovnih i komunikacionih ciljeva, a odražavaju želju banke da deo svoje posvećenosti poboljšanju društvenih okolnosti usmeri na teme od društvenog i kulturnog značaja. S obzirom na to da projekti ovog tipa mogu da imaju pozitivan uticaj na razvoj društva, oni su takođe uključeni u ovaj izveštaj.

Distribucija sredstava po kategorijama (uključuje objedinjeno sponzorstvo i donacije):

KULTURA	SPORT	FINANSIJSKA PISMENOST	SOCIJALNE SVHRE	NAUKA
RSD 8.853.080	RSD 10.221.603	RSD 590.000	RSD 4.591.296	RSD 4.546.078

6.1 Uticaj, rizici i šanse

Značaj posvećenosti društvu i životnoj sredini, kao i visoka očekivanja internih i eksternih interesnih strana u vezi sa društvenom odgovornošću, više puta su potvrđeni u poslovanju banke. Zbog direktnog uticaja koji RBI grupa i lokalna Raiffeisen banka imaju na živote miliona ljudi, posvećenost društvu i životnoj sredini smatraju se ključnim temama. Banka teži da ostvari pozitivan doprinos društvu i životnoj sredini svojim korporativnim angažmanom u cilju borbe protiv siromaštva i promocije solidarnosti, odnosno očuvanju pozitivnih društvenih vrednosti. Pored toga, realizuju se različiti dugogodišnji projekti korporativnog volontiranja, gde su zaposleni glavni partner banke u postizanju humanih ciljeva za opšte dobro.

Pored inicijativa u domenu bankarskih proizvoda i usluga, Raiffeisen banka je od početka svog poslovanja, uvek težila da neguje odgovoran pristup prema onim članovima društva kojima je pomoći najpotrebnija. Podrška koju pružamo usmerena je na najugroženije ili najslabije članove zajednice, kao što su deca i pojedinci sa posebnim potrebama, deca bez roditeljskog staranja, pojedinci sa teškim zdravstvenim problemima.

6 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

6.2 Projekti i inicijative

6.2.1 Inicijative iz oblasti obrazovanja

U saradnji sa udruženjem „Može i drugačije“, Raiffeisen banka podržala je projekat objavljivanja edukativne knjižice „U prodavnici“ na temu društvene inkluzije i finansijskog opismenjavanja, namenjene deci predškolskog uzrasta. Knjižica obuhvata osnovne ekonomske i finansijske pojmove poput: odnosa izbora, želje i potrebe, robe (dobra) i usluga, potrošnje, zarade, štednje, investiranja, sredstava plaćanja i finansijskih institucija. Uz primenjenu strategiju aktivnog učenja, mali čitaoci se ohrabruju da postavljaju pitanja i daju odgovore, izgrađuju rečnik i postepeno se uključuju u ekonomski način razmišljanja. Potpuna realizacija projekta planirana je u toku 2024. godine.

6.2.2 Inicijative iz oblasti kulture

Raiffeisen banka je dugogodišnji sponzorski partner Jugoslovenskog dramskog pozorišta u Beogradu, jedne od najvažnijih institucija kulture u regionu. Sponzorstvo koje 2024. godine obeležava 20 godina trajanja jedno je od prepoznatljivijih u Srbiji, s obzirom na to da obe institucije, pozorište i banka, dele zajedničke vrednosti. Svojom podrškom banka olakšava normalan rad ovog značajnog pozorišta u situaciji hronično nedovoljnih sredstava za institucije kulture u Srbiji.

Izvor JDP <https://www.jdp.rs/en/>

Takođe jedno od dugogodišnjih sponzorstava, koje traje 16 godina, jeste i saradnja sa renomiranim galerijom O3one iz Beograda koja promoviše savremenu umetničku scenu Srbije. Osnovni cilj galerije je podsticanje kreativnosti i kulture raznolikosti, kroz inovativne kulturne produkcije.

Izvor: Muzej savremene umetnosti u Beogradu

Raiffeisen banka izašla je u susret Muzeju savremene umetnosti, podržavši realizaciju prvog izdanja programa „Umetnički film“, posvećenog pokretnoj slici, videu i filmu kao sve popularnijoj umetničkoj formi.

6 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

6.2 Projekti i inicijative (nastavak)

U saradnji sa **Udruženjem građana Gorgone**, banka je podržala realizaciju lokalne produkcije angažovane pozorišne monodrame „Prima facie“, koja **hrabro preispituje sudske procese u slučajevima seksualnog zlostavljanja**, postavljajući važna pitanja i pozivajući na reformu postojećih zakona o ovoj važnoj društvenoj temi.

Izvor: Slavimir Stojanović

U saradnji sa **Udruženjem umetničkih galerija Srbije** realizovana je izložba radova 14 savremenih srpskih likovnih autora u galeriji Hilger NEXT u Beču.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

Donacijom **Fondaciji „Moj Balkan“**, banka je podržala izdanje monografije „Sa Cvejom“, koju čine autorski tekstovi o glumcu Branku Cvejiću i njegovim dostignućima u oblasti kulture i umetnosti u Beogradu, Srbiji i u celom regionu bivše Jugoslavije.

U saradnji sa udruženjem **Centar za dobru muziku**, banka je obezbedila podršku za iznajmljivanje i transport klavira za jedan solo koncert Vasila Hadžimanova u Šapcu.

U sklopu promotivnih aktivnosti namenjenih mlađem segmentu, banka je podržala i realizaciju snimanja muzičkog spota za pesmu popularne grupe **Artan Lili**.

6.2.3 Inicijative iz oblasti nauke

Raiffeisen banka već preko 10 godina donira značajna sredstva za objavljivanje nezavisne i izuzetno kvalitetne stručne ekonomski publikacije **Kvartalni monitor**, u izdanju Fondacije za razvoj ekonomski nauke pri Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Ova podrška omogućava unapređenje istraživanja u sferi ekonomski i socijalne politike u Srbiji i regionu, olakšava pristup visoko kvalitetnim statističkim i analitičkim podacima za donosioce odluka, kao i širenje savremenog načina razmišljanja o ekonomiji i socijalnoj politici u profesionalnim krugovima i široj javnosti.

6 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

6.2 Projekti i inicijative (nastavak)

Kao savremen poslodavac, Raiffeisen banka podržava i razvoj nauke o podacima, oblasti koji postaje sve važnija u današnjem poslovanju. Kroz podršku organizaciji **Data Science konferencije**, banka teži da se pozicionira kao moderan i atraktivni poslodavac za profesionalce u ovoj oblasti.

U znak posvećenosti i razumevanja značaja ciljeva održivog razvoja, banka je bila jedan od sponzora druge regionalne konferencije pod nazivom „**Look Up**“, koja okuplja regionalne ministre energetike, visoke zvaničnike evropskih institucija, inostrane stručnjake i najrelevantnije domaće sagovornike, sa ciljem regionalnog proširivanja dijaloga na temu ESG-a, postavljanja temelja za dalje rešavanje izazova i traženje novih šansi u oblasti očuvanja životne sredine, energetike, klimatskih promena i održive ekonomije.

6.2.4 Inicijative iz oblasti društvene odgovornosti

U cilju podrške razvoju segmenta malih preduzeća i preduzetnika, banka je podržala program kompanije Ernst & Young pod nazivom „**EY Preduzetnik godine**“. Banka svojim učešćem daje doprinos razvoju ovog važnog segmenta koji predstavlja jedan od motora razvoja zdrave ekonomije.

U saradnji sa humanitarnom organizacijom „**Dečje srce**“, realizovana je podrška za organizaciju programa „Škola životnih veština“ za decu sa posebnim potrebama na Zlatiboru. Program ima za cilj da osnaži osobe sa posebnim potrebama i pomogne im da se što više osamostaljuju.

Banka već više godina unazad podržava projekte **Društva žena sa rakom dojke**, sa željom da se poveća svest o ovom zdravstvenom problemu.

Već tradicionalna akcija svih zaposlenih Raiffeisen grupacije u Srbiji jeste prikupljanje sredstava za **novogodišnje paketiće namenjene deci iz ranjivih društvenih grupa** (deca bez roditeljskog staranja, deca sa posebnim potrebama). Iznos koji prikupe zaposleni banka duplira, tako da se svake godine više stotina paketića uputi u specijalizovane ustanove širom Srbije. Na kraju 2023. godine, 350 paketića je obradovalo štićenike sledećih ustanova: Društvo za cerebralnu i dečju paralizu „Ana Antonijević“ iz Kragujevca, OŠ „Novi Beograd“ – škola za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, OŠ „Boško Buha“ za decu sa smetnjama u razvoju, OŠ „Ljubomir Aćimović“ za učenike sa smetnjama u razvoju iz Obrenovca, „Otvoreno srce sveta“ – udruženje za decu i omladince sa poteškoćama u razvoju i invaliditetom iz Vršca, Udruženje roditelja dece sa smetnjama u razvoju „Zagrljaj“ iz Valjeva, te škola „Sveti Sava“ sa domom za decu sa posebnim potrebama iz Umke.

6 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

6.2 Projekti i inicijative (nastavak)

Izvor: Društvo za cerebralnu i dečju paralizu „Ana Antonijević“

Izvor: Udruženje roditelja dece sa smetnjama u razvoju „Zagrljaj“

U društveno odgovorno ponašanje treba uvrstiti i delovanje Banke preko dve humanitarne fondacije: „Budimir Boško Kostić“, osnovane u znak sećanja na prvog direktora Banke, i „H. Stepic CEE Charity“, čiji osnivač je bivši predsednik Raiffeisen Bank International-a, dr Herbert Stepic.

Humanitarni fond Budimir Boško Kostić

Humanitarna fondacija „Budimir Boško Kostić“ osnovana je 2008. godine u znak sećanja na prvog generalnog direktora i predsednika Izvršnog odbora Raiffeisen banke, istaknutog bankarskog stručnjaka koji je dao značajan doprinos razvoju modernog bankarstva u Srbiji. U cilju očuvanja uspomene na Budimira Boška Kostića, fondacija finansijskim sredstvima pomaže ostvarivanje humanitarnih ciljeva.

Fondacija ima širok spektar delovanja, od direktnе pomoći zaposlenima Raiffeisen banke i članovima njihovih porodica, do podrške upućene za opštakorisne ciljeve, aktivnosti usmerenih na promovisanje i zaštitu ljudskih, građanskih i manjinskih prava, promovisanje demokratskih vrednosti, evropskih integracija i međunarodnog razumevanja, održivi razvoj, regionalni razvoj, ravnopravnost polova, unapređenje socijalne i zdravstvene zaštite, promovisanje i unapređenje kulture i javnog informisanja, promovisanje i popularizaciju nauke, obrazovanja, umetnosti i amaterskog sporta, unapređenje položaja osoba sa invaliditetom, brigu o deci i mladima, pomoći starima, zaštitu životne sredine, borbu protiv korupcije, zaštitu potrošača, zaštitu životinja, humanitarne i druge aktivnosti kojima se ostvaruju opštakorisni ciljevi odnosno interesi.

Ukupan doprinos humanitarne fondacije Raiffeisen banke „Budimir Boško Kostić“ zajednici u 2023. godini iznosi **RSD 18.858.251,00** (ne računajući direktnu pomoći zaposlenima i njihovim porodicama).

6 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

6.2 Projekti i inicijative (nastavak)

Stepic CEE Charity

Banka redovno podržava rad humanitarne fondacije svoje matične kuće, Raiffeisen Bank International, „H. Stepic CEE Charity”, Austrija, i to kroz podršku projektima koje ova fondacija realizuje u Srbiji. Saradnja sa ovom fondacijom aktivna je od samog njenog osnivanja 2006. godine. Aktivni projekti u Srbiji uključuju višegodišnju podršku radu dnevnih centara za decu koja žive i/ili rade na ulici u Beogradu i Novom Sadu, kao i pomoć deci iz ugroženih društvenih grupa u Nišu. Tokom 2023. godine, ova fondacija uputila je pomoć za **589 korisnika u Srbiji**.

Čep za hendikep

Humanitarna akcija „Čep za hendikep” organizovana je i tokom cele 2023. godine. Akcija je zamišljena tako da u saradnji sa poznatom nacionalnom inicijativom, zaposleni banke sakupljaju plastične čepove i zatvarače radi reciklaže istih, i da na taj način obezbede sredstva za kupovinu ortopedskih pomagala potrebnih osobama sa invaliditetom širom zemlje.

Dobrovoljno davanje krvi

Nastavljene su tradicionalne akcije u okviru kojih zaposleni banke dobrovoljno daju krv, a broj davalaca je zadržan na visokom nivou. U 2023. godini dobrovoljno davanje krvi organizованo je dva puta, u junu i u decembru. Preko 120 koleginica i kolega odazvalo se pozivu i doniralo krv za ovu značajnu nacionalnu inicijativu.

Donacija dečje odeće

U novembru 2023. godine organizovana je volonterska akcija prikupljanja dečje garderobe za štićenike **Doma za decu ometenu u razvoju „Kolevka“ iz Subotice**, ustanove koja se pored mališana sa teškoćama u razvoju, stara i o odraslim, punoletnim licima sa posebnim potrebama i invaliditetom u okviru ovog dnevnog centra, ali i pruža pomoć trudnicama i majkama u ostvarivanju prava iz socijalne zaštite. Ispred zaposlenih banke, Domu „Kolevka“ dostavili smo preko 150 paketa punih odeće, obuće i opreme za bebe, kao i novih igračaka i kozmetike, odnosno, jedan pun kombi poklona koji će im značiti na početku zimskog perioda.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

6 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

6.2 Projekti i inicijative (nastavak)

Donacije korišćenog nameštaja

Tokom 2023. godine, banka je donirala značajne količine korišćenog nameštaja različitim javnim ustanovama i institucijama širom Srbije u skladu sa svojom dugogodišnjom praksom. Naime, nakon integracije sa RBA bankom u maju 2023. godine, došlo je do značajnog porasta broja filijala pošto su integrisane sve aktivne filijale iz mreže RBA banke. Zbog potreba posla, pokrenut je postupak optimizacije prodajne mreže, pa je veliki broj filijala spojen, posebno u manjim mestima. Nameštaj u dobrom stanju, iz zatvorenih filijala, doniran je različitim javnim ustanovama i institucijama u skladu sa principima cirkularne ekonomije.

Konkretno, u toku 2023. godine, donirano je ukupno 2633 komada nameštaja za ukupno 36 državnih ustanova: 18 obrazovnih ustanova (osnovnih i srednjih škola), 9 ustanova za pružanje zdravstvene zaštite, 6 socijalnih ustanova, jedan naučni centar za mlade, jednu vatrogasnou stanicu i jednu ustanovu lokalne samouprave.

6.2.5 Inicijative iz oblasti sporta

Banka tradicionalno pruža podršku sportu i kulturi, kao važnim stubovima svakog društva. Kroz pomoć sportskim klubovima i savezima, te istaknutim kulturnim institucijama i događajima, nastoji da promoviše prave vrednosti koje jačaju i oplemenjuju pojedince, a time i celokupno društvo. U takmičarskim sportovima, ambicija, profesionalnost i timski duh osnovni su preduslovi da se urade velike stvari. Odabrana sponzorstva predstavljaju upravo ove vrednosti.

Sponzorstvo **Košarkaškog saveza Srbije** traje od 2019. godine. Ovo sponzorstvo omogućilo je banci veću vidljivost brenda uz promovisanje zdravog načina života i širenje pobedničkog duha među širom populacijom. Povezivanjem sa nacionalnim timom vrhunskih sportista, u „zemlji košarke“ kakva je Srbija, banka jača vezu između vrednosti koje sama neguje i onih koje neguje vrhunski sport.

Izvor: Arhiva Raiffeisen banke a.d. Beograd

Banka je podržala rad **Teniskog kluba „Partizan“** i **Golf kluba „Centar“** u sklopu podrške segmentu *premium* bankarstva, namenjenog najzahtevnijim klijentima. Ovde su takođe sportska profesionalnost i timski duh spona sa proizvodima i uslugama visokog kvaliteta koje banka nudi.

6 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

6.2 Projekti i inicijative (nastavak)

Tokom 2023. godine, banka je podržala i nekoliko projekata usmerenih na mlađe sportiste: između ostalog, pružena je podrška razvoju škole vaterpola pri **Vaterpolo klubu „Banjica“**, kao i **Golf asocijaciji Srbije** za organizaciju takmičenja Juniorskog otvorenog prvenstva Srbije u golfu. Cilj saradnje u ovom segmentu jeste isticanje važnosti sporta među mlađim generacijama, kao puta za identifikaciju sa pravim vrednostima.

Banka nije zaboravila ni stariju populaciju u segmentu sporta i podržala je učešće ekipe seniora **sportskog udruženja „Basket 45“** na Svetskom prvenstvu za košarkaške veterane u Argentini.

6.2.6 Ostale humanitarne aktivnosti

U toku 2023. godine realizovane su dve veće donacije upućene **UNICEF-u**. Nakon razornog zemljotresa u pograničnom području Turske i Sirije, upućena je donacija za pomoći deci žrtvama zemljotresa. Sredstva su bila namenjena za organizaciju dostavljanja hitne humanitarne pomoći (pitke vode, hrane, pokrivača, higijenskih potrepština i medicinske opreme), kao i za psihosocijalnu podršku ugroženoj deci.

Takođe, upućena je donacija za organizovanje stručne psihološke pomoći đacima Osnovne škole „Vladislav Ribnikar“ u Beogradu, nakon nezapamćene tragedije u maju mesecu, kada je stradalo osmoro đaka škole i jedan zaposleni službe obezbeđenja.

Banka je pružila podršku radu udruženja **Evropski pokret u Srbiji** i realizaciji njihovih projekata u 2023. godini, podržavajući razvoj demokratskog i modernog društva.

Da bi se osigurala društvena ravnoteža, važno je da svi članovi zajednice imaju jednaku priliku da pristupe finansijskim uslugama. Ugrožene grupe stanovništva, u ovom pogledu, uključuju osobe sa invaliditetom. U Raiffeisen banci, trudimo se da osiguramo da osobe sa invaliditetom imaju pristup što većem broju naših objekata bez barijera, a kao rezultat takvih napora, do sada je nešto više od 40% filijala prilagođeno za pristup osobama sa invaliditetom uz planove za dalje povećanje ovog procenta.

Takođe, sa namerom da se osobama sa motoričkim oštećenjima ili oštećenjima vida omogući potpuna preglednost sadržaja veb stranice, Raiffeisen banka je na svoj veb sajt postavila funkcionalnost koja omogućava niz specijalizovanih podešavanja prikaza prema stepenu i vrsti smetnji koje korisnik ima. Na raspolaganju su podešavanja za osobe sa: motoričkim oštećenjima, slabim vidom ili slepilom, daltonizmom, epilepsijom, ADHD poremećajem, disleksijom, kao i sekcija „kognitivno učenje“. Osim toga, postoji i opcija „predimenzionirani vidžet“ kojom se znatno povećava veličina prikazanog sadržaja na ekranu, kao i audio format.

Kao društveno odgovorna banka, u redovne poslovne procese integrisali smo princip oslobođanja od naplate provizije za uplata u humanitarne svrhe. Naime, sve uplate ili prenosi na humanitarne račune setovane u sistemu kao takve na osnovu zahteva ili javno dostupnih informacija, oslobođeni su od naplate provizije.

6 ANGAŽOVANI GRAĐANIN (nastavak)

6.2 Projekti i inicijative (nastavak)

Tokom 2023. godine realizovan je lokalni projekat za koji je banka donirala sredstva u drugoj polovini 2022. godine. Sredstva su upućena za renoviranje i redizajn zelenih površina oko tri srednje škole u Staroj Pazovi koje pohađa ukupno 1.500 učenika. Radovi su uključivali farbanje, postavljanje zaštitne ograde, postavljanje stolova i klupa, kao i sadnju trave i drveća, a renovirano dvorište konačno je otvoreno za sve građane u junu 2023. godine.

Izvor: David Jovnaš

7 TRANSPARENTNOST I IZVEŠTAVANJE

Transparentnost, odnosno komuniciranje merljivih ciljeva i izveštavanje o preduzetim merama i uspehu u ispunjavanju tih ciljeva, naš je glavni princip. Izveštavanje o poslovnim aktivnostima i održivosti na nivou RBI grupe sprovodi se na transparentan i sveobuhvatan način na osnovu priznatih i ovlašćenih međunarodnih standarda (kao što su *Global Reporting Initiative*, *TCFD* ili Principi odgovornog bankarstva).

U ovom nefinansijskom izveštaju opisani su ekonomski, ekološki i društveni uticaji naših poslovnih aktivnosti tokom finansijske 2023. godine, i predstavljene naše trenutne inicijative u oblasti održivosti. Cilj izveštaja je da pruži sveobuhvatan prikaz načina na koji Raiffeisen banka ispunjava svoju misiju održivosti tokom izveštajnog perioda i koje planove ima za implementaciju i poboljšanje svojih performansi u oblasti održivosti u budućnosti. Izveštaj obuhvata sadržaj koji je neophodan za razumevanje tokova poslovanja, poslovnih rezultata i položaja Raiffesein banke, kao i uticaja naših aktivnosti koji se odnose na ekološka pitanja, društvena pitanja i pitanja zaposlenih, poštovanje ljudskih prava i borbu protiv korupcije i mita.

Banka je i tokom 2023. godine radila u skladu sa svim zakonima i podzakonskim aktima, između ostalih, i sa zakonima koji su u vezi sa zabranom diskriminacije, vršenjem mobinga, zaštitom podataka o ličnosti i zaštitom zdravlja na radu.

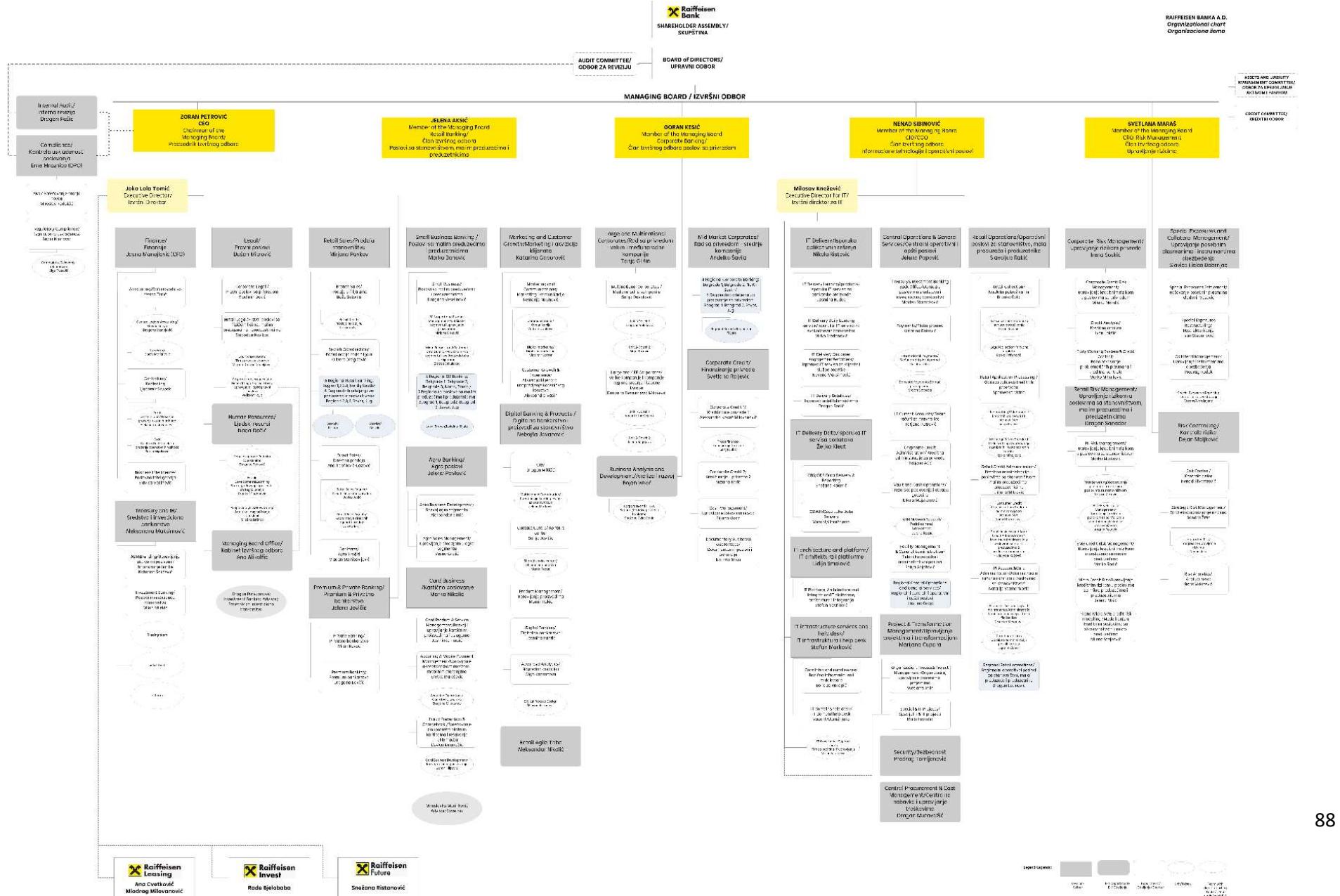
U skladu sa principima poštovanja dvostrane komunikacije, eksterni stejkholderi imaju na raspolaganju različite kanale komunikacije sa bankom, koji su im dostupni u svakom trenutku. Tu spadaju zvanični nalozi banke na društvenim mrežama, kontakt centar (zvanični mejl i telefon), kao i poseban odeljak za ulaganje prigovora na zvaničnoj veb stranici banke.

Banka je posvećena transparentnom izveštavanju javnosti i eksternih stejkholdera. Kao jedan od kanala komunikacije koji koristimo u te svrhe, na zvaničnom sajtu banke kreirana je posebna stranica posvećena svim dostignućima banke u pogledu održivog poslovanja. <https://www.raiffeisenbank.rs/esg/>

**Prilozi uz Nefinansijski izveštaj
za 2023. godinu**

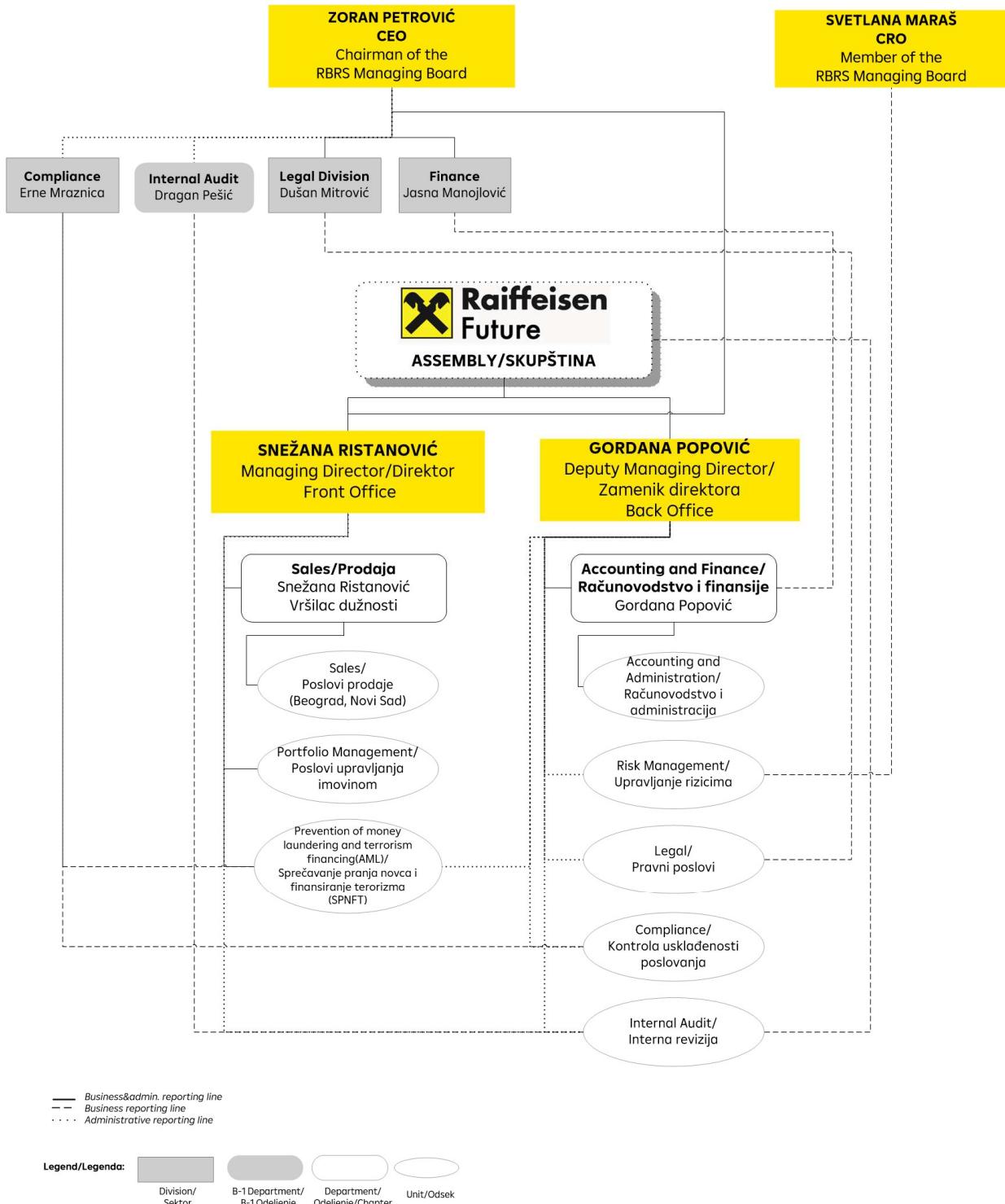
PRILOG 1 ORGANIZACIONA STRUKTURA RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD I POVEZANIH DRUŠTAVA

Prilog 1.1. Organizaciona struktura Raiffeisen banke a.d. Beograd

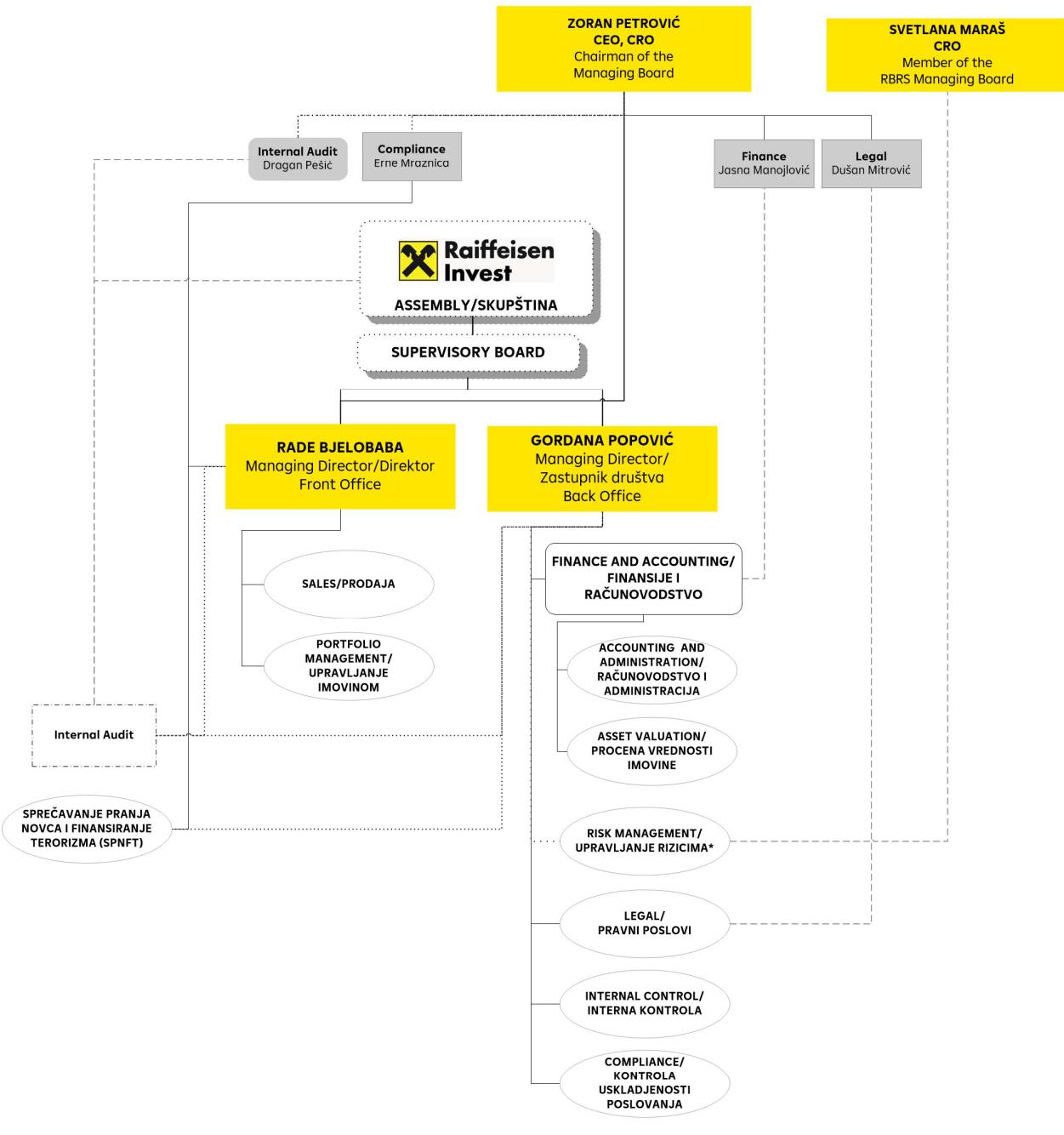
Prilog 1.2 Organizaciona struktura Društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima Raiffeisen Future a.d. Beograd

Raiffeisen FUTURE a.d. Beograd

**Prilog 1.3 Organizaciona struktura Društva za upravljanje investicionim fondovima sa javnom ponudom
Raiffeisen Invest a.d. Beograd**

Raiffeisen INVEST a.d. Beograd

— Business&admin. reporting line
- - - Administrative reporting line

Legend/Legenda:

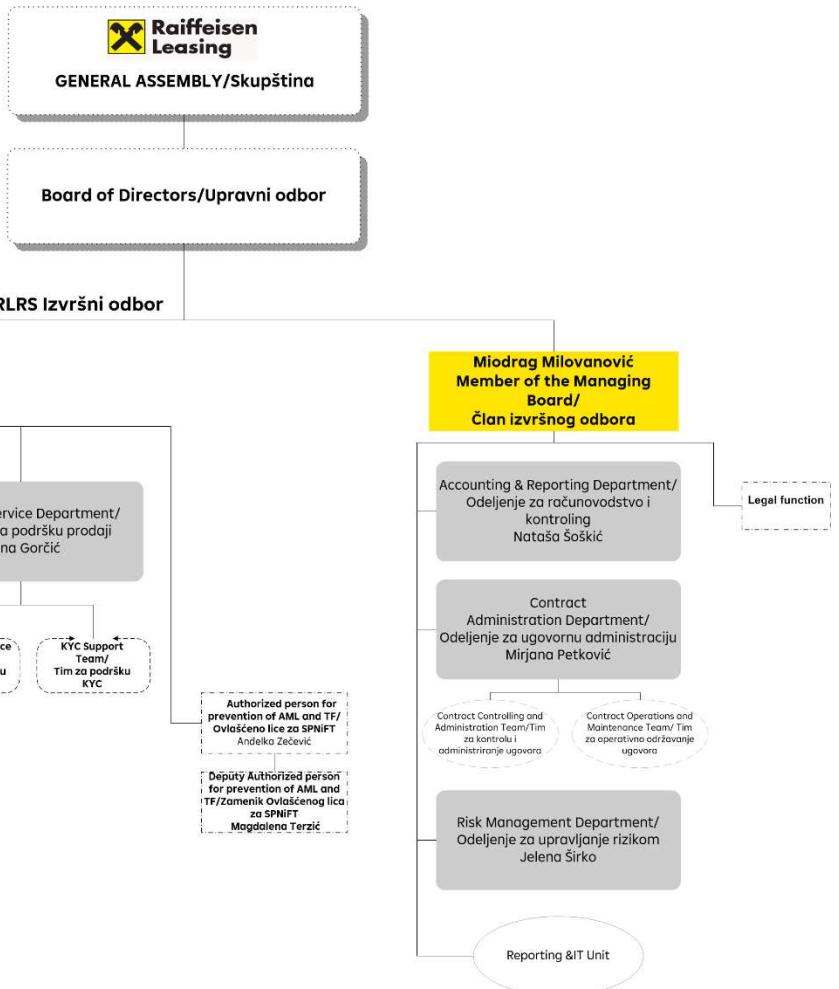
Division/
Sektor

B-1 Department/
B-1 Odjeljenje

Department/
Odeljenje/Chapter

Prilog 1.4 Organizaciona struktura društva Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Organizational Chart of Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

PRILOG 2 ČLANOVI UPRAVNOG I IZVRŠNOG ODBORA RAIFFEISEN BANKE A.D. BEOGRAD

PRILOG 2.1 Članovi Upravnog odbora

Ime i prezime	Akcionar koga predstavlja	Funkcija
Peter Lennkh	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Predsednik
Andrii Stepanenko	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Član
Barbara Pichler	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Članica
Oliver Roegl	Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	Član
Gordana Karić	Nezavisna članica	Članica
Aleksandra Jović	Nezavisna članica	Članica

PRILOG 2.2 Članovi Izvršnog odbora

Ime i prezime	Funkcija
Zoran Petrović	Predsednik
Goran Kesić	Član
Jelena Aksić	Članica
Nenad Sibinović	Član
Svetlana Maraš	Članica

Beograd, 11. april 2024. godine

Goran Kesić
Član Izvršnog odbora

Raiffeisen banka a.d.
BEOGRAD

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora